



XXVI 178 13

CCCCXC

48

Discipulus

Promptuarium exemplorum
Discipuli secundum ordinem
alphabeti –
Brixiae – Ang. Brita – M.cccccjjjj
pp. n. n. in 4°. (sine fronte)

10. B.

¶ Incipit prologus in ꝓmptuariū exēplorū discipuli ſm ordinem alphabeti.



Tile ⁊ expediens eſt viros ꝑdicatōis officio preditos ꝓximoꝝ ſalutē p terrā diſcurrēdo q̄rentes exēplis abundare. Nā exēpla facilius intellectu capiuntur ⁊ firmius memorie imprimuntur: ⁊ a multis libencius audiuntur. Legimus enim p̄rem nr̄m dñicū ordinis ꝑdicatoꝝ fundatorē hoc feciſſe. De eo quidem ſcribitur ꝙ vbicūq; cōuerſabat̄ edificatorijs eſfluebat ſermonib⁹ abūdabat exēplis quibus ad amorem xp̄i ſeculiue contemptū audienciū aīos ꝓuocabat. Ideo intēdo diuina gr̄a aſſiſtēte mihi in hoc volumine qḋ ꝓmptuariū exēplorum discipuli intitulatur: multa exēpla ex diuerſis libris colligere: ⁊ illa exempla ponere ſecūdum ordinem alphabeti: vt quis facilius inuenire poterit exēplū ad quācūq; materiā quā predicare intendit ad vtilitatē ppl'i: ⁊ oīpotētis dei laudem ⁊ honorem qui eſt benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

Capitulum de A — Abſtinētia

¶ Frater quidam abſtinuit a cibo vſq; ad terciam: vſq; ad ſextam: ⁊ vſq; ad nonam

Exemplum primum.

l Egitur in vitaſpatrum: ꝙ quidam frater quodam tempore impugnabatur a demonibus: vt ſtatim hora diei prima tantam famem ⁊ defectionem corporis ei facerent: vt penitus ſuſtinere non poſſet. Uerumtn̄ ille dicebat in corde ſuo. q: qualitercunq; opz me vſq; ad horā terciam expectare: ⁊ tunc cibum ſumere. Cūq; facta fuiſſet hora tertia iterum dicebat cogitationibus ſuis. Etiā ⁊ nunc violenter opz me ſuſtinere vſq; ad horam ſextam. Cumq; aduenisſet hora ſexta: infundebat panem in aquaz dicens. Dum hic panis infunditur oportz me etiam expectare horam nonam. Cumq; hora nona aduenisſet ſm conſuetudinem: complebat oēs orationes ⁊ pſalmodiam ſm regulam ⁊ ponebat panem vt comederet. Hoc aūt p plurimos dies ſuſtinuit. Quadam autē die ſimiliter ab hora prima vſq; ad nonā fecit. Cūq; hora nona ſediſſꝫ vt cibū caperet: vidit de ſportella vbi panes. i. paximacia repoſiti erāt ſurrexiſſe fumum magnum ⁊ egreſſum eſſe per feneſtram cellule eius: ita ex illa die nec eſurijt nec defectio eius corpis facta eſt: ſꝫ magis ita corroboratum eſt in fide ⁊ abſtinentia cor ei⁹ vt nec poſt biduum delectaretur cibum ſumere: ita gratia dei auxiliante per patienciam ſuam frater extinxit caſtrimargie. i. gule concupiſcentie paſſionem.

¶ Frater q̄dam pēdebat amphorā madidam ante oculos ſuos — Exemplum. ij.

i Tem legitur in vitaſpatrum: ꝙ quidam monachus valde ſitiēs pēdebat ante oculos ſuos amphoram aque ſplendentis. Qui ſuper hoc requiſitus reſpondit. ideo hoc facio: vt ex maiori deſiderio cui non ſatiſfactio maiorem coronam accipiam.

¶ Uua eſt miſſa pluribus. — Exēplum. iij.

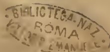
l Egitur in vitaſpatrum cum quidā frater ſancto Machario vuā detuliſſet: ipſe aūt qui ſꝫ charitatē nō que ſua ſunt: ſꝫ alterius cogitaret ad alium fratrē detul. t eā qui infirmior p̄e egritudine videbatur: tunc infirm⁹ gr̄as egit deo ꝓ fratris officio: ⁊ ſuſcepit eam: ſed ipſe nihilominus plus de ꝓximo q̄ꝫ de ſemet ipſo cogitans ad alium eā pertulit infirmum fratrem: Et ſic ille iterū ad aliū: ⁊ ſic cum per oēs cellulas que longe a ſemetipſis erāt p heremum diſpſe vua illa circūlata eſſet. ignorantibus quis eā p̄mus miſiſſet ad vltimū ipſi defert̄ qui eā miſerat. Gratulatus aūt ſanct⁹ macharius: ꝙ tantā videret in fratribus abſtinentiā: tantāq; charitatē: ad acriora ſemetipſum ſpūalis vite extendit exercitia.

¶ Frater quidam vidit poma pulchra in via. ⁊ tn̄ non comedit. — Exemplum. iiij.

l Egitur ꝙ quidam ſanctus heremita diligens mel ad heremum fugit vbi nō reperiret̄ ab hominibus. Dū aūt fame moleſtatus in via poma pulcherrima inueniſſet certabat intra ſe vtrūz comederet. Et cognito q: forte cibo amplius alliceretur: comedere inde cōtempſit: ideo ab angelo dñi non relictus ductus eſt vbi vtebat̄ radice mire dulcedinis: ⁊ fonte mire ſuauitat̄.

¶ Duo fr̄es in menſa quoꝝ vnus parcialiter multum comedit. — Exemplum. v.

i Tem duo ſemel in vna menſa comedebant: vnus parcialiter multū ⁊ iſte ſocium abſtinentem reprehendit: q̄ tādē audiuit melius ſe refi





cleo et comederet: quia iste qui per abstinentiam nutrit animam virtutibus melius reficit illi guloso qui nutriendo ventrem fetorem et vicia multiplicat.

¶ Abstinentia sancti Germani. Exē. vj.

(i) Tem legitur quod sanctus Germanus nobilissimus dux Burgūdie: postmodum eps factus corpus suum per xxx. annos afflixit ut nunquam panem frumēti comederet: nō vinū: nō legumen: nec sal pro sapore oris sumeret. bis tamen in anno. s. in pascha et in natali dñi vinū bibebat: quod tamen sic limphatū sumebat: ut modicū de sapore vini retineret. In refectione primo cinerē: deinde panē ordeaceum comedebat. estate et hyeme nullā vestē preter ciliciū tunicā et cucullā hēbat: quā nisi alicui daret nūquam exuebat quousque contritione solueret. Lectus eius cinere: cilicio et sacco ornabatur nullū puluinar sub capite vel humero hēbat: sed semper gemēs et sanctorum reliquias in collo portabat nūquam vestimentum: raro cingulū deferebat. Super hominem fuit omne quod gessit in presenti vita. Et postmodū tāta fuerūt miracula eius: ut nisi merita precessissent fantastica putarentur.

¶ Abstinentia sancti Osualdi Exemplū. vij.

(i) Tem legitur quod sancto Osualdo rege: qui in virginitate vixit cū uxore sua. Symeō heremita in heremo. xxvij. annis vixerat et petiuit a dño cum quo remunerari deberet: rñsum accepit quod cum Osualdo rege. Et voluit et venit ad regē qui indutus fuit regalibus vestibus: sed abintra fuit flagellatus: et ciliciū ad cutem habuit.

¶ Miles quidā intrauit religionē et propter nimiam abstinentiā infamatus est. Exemplum. viij.

(l) Egitur in dyalogo Cesarij in saxonia miles diues et nobilis inspirante deo seculū deserēs in domo quadā ordinis cisterciē. habitum suscepit qui toto anno probationis ita sibi rigidus extitit: ut etiā a superiori quia magistro suo sepe argueretur: factus vero monachus tanti fuit feruoris: ut nō sufficerēt ei cōia imo et omnibus persuaderet: multa specialia et preponeret priuata. Ceteris quiescētibus ipse laborabat: aliis dormiētibus, ipse vigilauit. Tandē ex nimijs vigilijs et labore exiccato iā cerebro tantā incurrit capitis debilitatē: ut nocte quadā antequam conuētus ad matutinas surgeret: oratorium intraret: formas nouitiorum ascēderet: et fune campane collo circūligato resideret: ipsamque campanam mole corporis trahēdo crebris ictibus pulsaret. Territus custos venit in oratoriū: sed multo amplius territus est cū sic pēdere videret monachū. Accurrens tandē funem incidit: et adhuc palpitantē et pene strangulatū deposuit atque refocillauit. sed ab illo tempore nunquam sensum recuperare potuit. Hec Cesarius.

¶ Adolescēs punitus ē in purgatorio propter indiscretionē abstinētie. Exemplum. ix.

(a) Dolescēs quidam factus est nouicius in quadam domo ordinis cisterciē. quē magister suus mox secutus est. Qui cū factus fuisset monachus: ita districte se habuit: et ita singularis fuit: ut abbas eius timeret et eum pro indiscreto feruore sepius argueret. Ille vero salutaribus monitis nō acquiescēs in pertinacia sua perseuerauit: sicque post aliquos ānos defunctus est: Nocte vero quadā cū abbas in cella sua staret et contra presbyterium respiceret: tres personas quasi tres cādelas ardentes ad se venire vidit. quibus propius accedentibus cognouit oēs. Tunc abbas memor pertinacie predicti adolescentis: eū interrogauit dicens. Quō habes. Quo dicente. bene subiūxit. Nunquid aliquid passus es pro inobediētia tua. Etiā inquit: maxima et multa tormēta: sed intentio mea licet indiscreta fuerit: tamen dñs misertus est mei: nec sum dānatus. Et ait abbas. Quid est quod iste conuersus digito eum demonstrans clarior est altero: cum ipse apostatauerit: et alter nunquam ex quo ad ordinem venit grauiter excesserit. Ait ille. Quia iste post lapsum fortius surrexit: et altero feruentior fuit. Hec cesarius Accidia

¶ Monachus quidā dormitabat in choro et xps ei ondit dorsum. Exemplū. x.

(f) Acerdos quidā in ordine cisterciē. solitus fuit dictis matutinis in illo internallo quo fratres solēt vacare orationi vel psalmis super vnā sedium se deponere et inter orationis verba dormitare. Volēs autē dñs ei ondere: quia tali hora et maxime tali loco nō esset dormitādū: sed in oratione vigilādū apparuit sibi in cruce verso dorso ad illū: et diceret videretur: quia tepidus es et accidiosus nō es meam faciē dignus intueri. Et hoc sepius sibi cōtigisse attestatus est. Hec cesarius.

¶ Monachus antiquus somnolētus quia percussus fuit cū uno stramineo in faciē. Exemplū. xi.

(m) Onachus antiquus de somnolētia fatis notatus: nocte quadam dū staret ad psalmodiā matutinorum et dormiret vidit in somnio ante se stantem

virū lōgū ⁊ diffoꝛmē.q̄ in manu nodū ſtramineū ⁊ lutoſuꝫ tenebat. Qui cū monachū ꝓtenue intuit⁹ fuiſſet ⁊ dixiſſet qd h̄ ſtas tota nocte ⁊ doꝛmitas:iꝑꝫ cū nodo ſtramineo in faciē ei⁹ ꝑcuſſit. Mox ille territ⁹ euigilauit:⁊ vt ictū ferientis euaderet:caput retrahendo dure ſatis allidit. Hec Ceſarius.

Monachus piger qui fuit potatus cum pice ardenti. Exemplum.xij.

Monachus quidā in matutinis frequētiſſime doꝛmire ſolebat. Contigit aūt vt eo nocte q̄dā ad matutinas in choꝛo in laudibus doꝛmiēte videret in ſomnis demonē teterrimū cū pice in patella liquata monachos ſingulos viſitare:⁊ doꝛmiētib⁹ q̄buſdā offerr̄ ferreū coclear pice plenū. Ad ſe vo cū veniſſet demon ⁊ coclear ſicuēs ori doꝛmitantis offerret.retracto ſubito capite ad cubitū ſediū cui innitebatur offendit. Et leſus euigilans ſe ſauciū ⁊ vulneratum inuenit.

Monach⁹ q̄dā habuit ſudoꝛes hoꝛa ſurgendi ad matutinas. Exemplū.xiij.

Monachus quidā ſic tēptabat accidia q̄ quotiens erat ad matutinale officiū ſurgēdū:ſtati ex q̄dā puſillanimitate ⁊ timoꝛe vigiliarū ſudoꝛe plundere᷑. Putās aūt hoc eē ex infirmitate:iacebat ⁊ veſtibus ſe opꝛiebat. Nocte q̄dam ſurgētib⁹ ceteris ad ſigna nolarū deſtinātibuſq̄ꝫ ad diuinū officiū. Cū ille ſurgere tēptaret ⁊ iterū veniēte accidia ſe reclinaret: audiuit de ſuꝑ tecto vocē quādā incognitā clare ſibi dicentē Noli ſurgere:noli ſudoꝛeꝫ tuū interrūpere. Tūc pꝛimū ſentiens ſe a diabolo illuſum.ꝑ vitiū accidie:a fantaſtico ſudoꝛe ſe excuſſit:nec poſtea tanto tēptatiōi conſenſit. Hec Arnoldus.

Accidioſus q̄dā.xl.annis ad purgatoꝛiū deputatus eſt. Exemplum.xiiij.

Quidam accidioſus cū pp accidiā ſuā dānari debuiſſet ⁊ Maria virgo ſubuenit ſibi:⁊ a filio ſuo impetrauit vt reuiuiſceret:qđ ⁊ factū eſt. Terminꝰ ſibi īpoſituꝫ fuit pꝛo pnia a deo vt.xl.annis in purgatoꝛio ſatiſfaceret ꝓpter accidiam.

Tria remedia ꝯ̄ tediū ⁊ accidiā. Exē.xv.

Milites tres ſibi i mutuo fidelitatem ꝓmiſerūt:vt in q̄cunq̄ꝫ neceſſitate ſe nō dererērēt. Erāt in bellis ⁊ toꝛneamētis ſtrēnui:⁊ ad oīa mūdi facta ꝓni. Cōtigit cū q̄dā die trāſiſſent ſiluā oēs ī ſilētio trāſire:cū eēnt extra ſiluā vn⁹ coꝝ dixit. Miroꝛ q̄re ſic obmutuim⁹ ī trāſitu ſilue. Et dixit cāꝫ ſui ſilētij eē hāc.q: vidēs amenitatē ſilue memoꝛ fui amēitat̄ celeſt. quā q̄dē cāꝫ ⁊ ceteri ꝯfeſſi ſūt. Quib⁹ ſenioꝛ dixit.credo ſi fine cā h̄ feciū eē:ſꝫ nunc dico vt ſic hacten⁹ mūdo:ita nūc deo ſuiam⁹:q̄pp ꝯſulo vt clauſtrū igrediamur ⁊ eādē fidelitatē ī dn̄o hēam⁹:qđ fcm̄ ē.⁊ laudabilr̄.⁊ ſtrēnue per aliqđ tp̄s ibi vixerūt. Tādē cū duo mioꝛes ceperūt tepeſcere:⁊ ꝯ̄ inuicē ꝯfeſſi ſūt:⁊ ꝯſolatōeꝫ abinuicē q̄ſierūt:venerūt ad tertiū d̄ ſtatu ſuo q̄rētes:⁊ inuenerūt eū d̄o ſuiētē hilarē ⁊ deuote. Uidēs āt ille vult⁹ coꝝ triſtes: dixit. Ex mlto ocio ⁊ tedio eſtis triſtes ⁊ ſegnes.mihi āt totū tp̄s breue ē:q: ſꝑ occupoꝛ. Jll āt mirātib⁹ q̄b⁹ ſtudijs vl̄ occupatōib⁹ tp̄s expēderet cū ſic ipſi illr̄at⁹ eēt:dixit.tres tm̄ lr̄as inēi q̄s docuit me mgr̄ me⁹ ī igreſſu meo:q̄s legēs q̄tidie nl̄lo tedio vnq̄ afficioꝛ.ſed ꝑ deſiderio legēdi deſic̄ mihi tp̄s. Pꝛia ē ſcripta nigro coloꝛe.q̄ ſignificat pctā mea q̄ denigrauerūt aīaꝫ meā ⁊ falſitatē ⁊ īſtabilitatē mūdi:⁊ pēas īferni.hāc lego a mane vſq̄ꝫ ad miſſaꝫ. Scđa ſcripta ē coloꝛe rubeo:q̄ ſignificat paſſioneꝫ ſaluatoꝛis nr̄i q̄ mlta ꝓ nob̄ ſuſtinuit:hanc lego a miſſa vſq̄ꝫ ad nonā:q̄ñ emiſit ſpūm. Tertia ſcripta ē aureis lr̄is:⁊ h̄ ē amenitas ⁊ multiplicitas gaudij celeſtis:hāc lego vſq̄ꝫ ad ꝯpletoriū:⁊ ſic expendo tp̄us meū ſine tedio. Quo audito multum acceenſi ꝓfecerunt decetero ⁊ ipſi. Adulterium.

Pena illius iuuenis q̄ commiſit adulterium. Exemplum.xvi.

Juuenis quidā peccauit cū vxoꝛe ꝓximi ſui:quem deus plagauit vt moꝛeret̄ ſubitanee ⁊ ſine ꝯfeſſione ⁊ ſacramētis. Qui poſt moꝛtē ex pmiſſione diuina in terroꝛē adulteroꝝ apparuit adultere rauca voce ⁊ q̄rula. Et ipſa q̄ſiuit d̄ ſtatu ſuo.r̄ſidit. Dānatus ſuꝫ pꝛ.ꝑter adulteria q̄ tecū cōmiſi. Et ſubiūxit. Uis videre ardoꝛē meū q̄ñ in⁹ ⁊ foꝛis ardeo emittēs vrinā q̄ fuit ſicut cupꝛū bulliēs. Et ipſa territa ad ꝯfeſſionē venit ⁊ vitā ſuā emendauit.

In diſcipulo de tempoꝛe.

Quidā vidit quādā mulierē grauiſſime puniri pp adulteria que cōmiſit. Hoc q̄re in diſci.de tēpe᷑ ſermo.cxliij.A. Quidā vidit

vicinũ ꝛ vxorẽ vicini grauiſ puniri in culpa ignea ꝓpter adulteria q̃ cõmiſit. q̃re ibidem ſer. lxxxv. Q. ¶ Jtẽ quidã adulteriũ ꝯmiſit occulte: ꝛ intrãs eccleſiã ſctõꝝ Geruaſii ꝛ Prothaſii: ſtatĩ obſeſſus eſt a diabolo: ꝛ ſic expirauit in cõſpectu ppli. q̃re ſer. lxxxv. Q.

Amicitia.

¶ Legiť de duob⁹ amicis quoꝝ vn⁹ ꝓ alio mori voluit. Hoc q̃re i diſci. ď tpe ſ. cxx. G.

Aqua benedicta.

¶ Diabolus nõ potuit os ebrioſi intrarẽ ꝑp guttã aque benedicte. Exẽplũ. xvij.

e Brius qdã habuit quẽdã obſeſſuꝫ obuiũ. ꝛ iſte ebrioſus dixit ad diabolum. Jntra ad me: ꝛ recede ab iſto hoie. Et diabol⁹ rñdit. nõ poſſũ. Q̃re: Q: fuiſti hodie mane i eccl'ia ꝛ vna gutta aq̃ bñdicte cecidit in os tuum.

¶ Miles aſꝑgebat ſe cũ aq̃ bñdicta ꝛ diabol⁹ dixit: ne tangas me. Exẽplũ. xviij.

m Iles qdam ſtrẽnu⁹ in armis dũ die quadam loco appropinquare vellet vbi puella obſeſſa iacebat: ꝛ de illa cepit demõ clamarẽ. Ecce amicus meus venit. Et dũ ille intraret ait. Cedite: cedite. ſinite amicũ meum appropinquarẽ. Jlle vo lꝫ ei diſpliceret: ait. Tu demõ ſtult⁹ es: vt qd verax hãc inocẽtẽ puellã venire mecũ ad torneamẽtũ. Cui demõ. Libenẽ tecũ ibo ſi ꝑmittas me itrare corp⁹ tuũ vel ꝑ ſellã vel ꝑ frenũ vel aliã ptẽ corꝑis tui Miles ꝯpatiẽs puelle nobili: ait. Si vis exirẽ hĩc ꝯcedã tibi ptẽ vnã pallij mei: tali cõditione ꝙ me nõ ledas: ꝛ ſtatĩ qñ voluero recedas qd iſte ꝓmiſit. Exiẽs ꝗ ď puella ligule pallij inſilijt. Ab illa hora tãtũ glorie acceſſit militi ꝙ q̃s volebat vicecit: q̃s voluit capiebat. Q̃uadã die dũ in eccl'ia ꝓlixius orabat: ait demõ. Nimis murmuras. Cũ aq̃ bñdicta ſe aſꝑſit: ait. Tũ ne me tãgas. Tãdẽ veniẽte milite ad locũ vbi ꝑdicabaẽ ď ſancta cruce: dixit demõ. Q̃uid hic agis. Rñdẽte illo: volo te deſerere ꝛ deo ſeruire: demõ ait. Q̃uid in me tibi diſplicuit. nũq̃ꝫ te leſi: ſꝫ ditaui te: ꝛ glorioſus factus es nimis. Tũc miles ait. Recede ꝛ ne de cetero reuertaris ad me. h̃ i noie xp̃i tibi ꝑcipio. Tũc reliqt eũ diabol⁹ Et ille cruce ſignat⁹ vltra mare duob⁹ ãnis chriſto ſeruiuit: ꝛ poſtmodũ rediẽs hoſpitale edificauit: vbi infirmis neceſſaria miniſtrãs vitã ſanctã finiuit. hoc Arnoldus.

¶ Peccator obſtinat⁹ qdã bibit aquã bñdictã: ꝛ cõtritus eſt. Exemplum. xix.

m Iles qdam multa malafecit ꝛ tandem cecidit in egritudinẽ ꝛ a ſacerdote ãmonet vt ꝯfiteret ꝛ cõicaret vt vir catholic⁹. ad hec nec ꝑcibus nec minis poterat inclinari: ſed oĩa iſta friuola reputans dixit ſe hmõi nõ curare: ſed inſtanẽ petiuit aquã vt biberet. Et ſacerdos neſciẽte eo bñdixit aquã ꝛ dedit ei bibere: quã cũ bibiſſet ſtatĩ de auxilio ſpũſſancti clamauit ad ſacerdotẽ: ꝛ vt cõfiteret popoſcit. ꝛ pure ꝯfeſſus cõicauit: ꝛ ſic vitaꝫ ſuã felicit finiuit. Q̃uidã aſꝑgebat ifirmũ q̃ ſuſtinuit magnas ifeſtatões ďmonũ: ꝛ ſtatĩ oẽs demões fugã ďderũt. Hoc q̃re i diſc. ď tpe. ſ. cx. S. Ex qb⁹ pꝫ ꝙ bonũ ẽ hrẽ aquã bñdictã i domib⁹ ꝛ ſignanẽ circa ifirmos ꝛ mulieres i puerꝑio exiſtes q̃ ſepi⁹ ſunt aſꝑgẽde ad effugiãdũ fantaſmata demonũ.

¶ Capitulũ de. B. Baptiſmus.

¶ Heretic⁹ qdã nõ ſeruauit debitã formaꝫ verborum in baptiſmo. Exemplũ. i.

b Aptiſmus in forma debet celebrari. Ex chronicis circa annum dñi. cccclx qdã epiſcop⁹ arrian⁹ quãdã noie berthã baptiʒare volẽs dixit. Baptiʒo te in noie patris ꝑ filiũ in ſpũſancto. Filiuꝫ ꝛ ſpm̃ ſctm̃ ꝑ hoc minorem patri oſtendere volens: ꝛ ſubito aqua diſparuit.

¶ Baptiʒatus ſignauit mamillam mulieris ꝛ ſtatim ſanata eſt. Exemplũ. ij.

q Uedam matrona habens morbum in mamilla incurabilem ꝛ mortalẽ ꝛ illa oĩno deſperata a ſalute: ad deũ ſe totã ꝯtulit ꝛ ad fontes vbi baptiʒabãẽ cathecumini ꝓperauit ꝛ ab vno q de fonte exiuit ſignari ſe fecẽ q̃ ſignatõe ſcã totalr̃ curata fuit. Si igiẽ tante ďtutis fuit baptiſmi ſacrm̃: quãte putas eẽ donũ fidei. Hec petr⁹ de amore. li. ij.

Blaſphemia.

Luſor quidã blaſphemauit vẽtrẽ beate virginis Marie. Exẽplum. iij.

l Egitur in libro miraculoꝝ clareuallis de duob⁹ luſorib⁹ terribile. Cũ vni eoꝝ male ſuccederet fortune alterius inuidens vt furori ſuo ſatiſfaceret cõtra deũ cepit ďba euomere ꝯtumelioſa. Q̃uẽ ſoci⁹ eodẽ ſpũ maligno iflat⁹ con

pescere cepit. d. Sile tu enim nescis maledice: restatimqȝ deū blasphemās: ⁊ cū ī mris eius iniuriā erūperet: vox desup audita ē. Meā iniuriā quocūqȝ mō sustinui mris aūt mee contumeliā nequaqȝ tollerabo: moxqȝ sup ipsam tabulā vulnere visibili inuisibiliter pcussus spū mans expirauit. Hec cesarius.

Quidā fregit brachiū imaginis Marie: ⁊ suffocatus est a diabolo. Exemplū. iiij.

[l] Egit in miraculis btē Marie vginis q quedā mulier insecuta a latronib⁹ retro colūnam circa btē Marie virgis imaginē latebat: qdā illor lapidādo brachiū imaginis pueri Jesu ꝯfregit: inde mox sanguis copiose emanādo cūctis in admirationē ⁊ dei laudē fluxit: ⁊ pcussorē corā oibus diabol⁹ suffocauit.

Judeus inhonorauit imaginē btē Marie virginis. Exemplum. v.

[a] D idē vbi supra legit in ꝯstātinopoli ciuitate qdā iude⁹ imaginem btē Marie vginis i latrinā ꝓiecit. vñ mox suffocatus nusqȝ apparuit.

Pueri blasphemātes sunt submersi: sed vn⁹ euasit. Exemplū. vi.

[i] Tem in mariali magno legit: q quidā puer edoct⁹ a mre sua btāz vginē Mariam sp deuote salutabat: ⁊ pcipue necitatib⁹: qd faciendo rapt⁹ a flumine cū ceteris pueris ludētibus ⁊ blasphemātib⁹ ⁊ tādē submersis oibus ipm solū btā virgo saluauit: in sinū suū cū suscipiēdo ⁊ confortando.

Miles qdā monocul⁹ pcussit iudeū blasphemantē btām vginē Mariā. Exē. vij.

[m] Jles quidā lfatus in quādā ꝯsuetudinez duxerat q missam btē Marie vginis qñcūqȝ poterat nō negleret. Quadā aūt vice procedens ad ecclesiā audiuit solēniter ichoare. Salue scā parēs: ⁊ mox flectebat genua reuerēter. Hoc vidēs quidā iudeus derisit eū: ⁊ beatam Mariam blasphemauit. Miles vō egre ferēs ꝯtumeliā dñe nre dedit ei alapā: ⁊ hͦ fcō intrauit ecclesiam ⁊ missam deuote audiuit: interim iude⁹ ꝯquest⁹ ē iudici: ⁊ aliō signū nō potuit dare de eo nisi q vno oculo careret. Lūctis ūt egrediētib⁹ miles in eccl'ia latitabat. Illuminabat aūt eū btā vgo Maria iubēs eū audacter exire qd ⁊ fecit. Quo viso dixit iude⁹. Si iste nō haberet duos oculos reū ipm indicarē. Cui ille. Imo ego te pcussi ꝓ amore ei⁹ q oculū mihi restituit: ꝓ q par⁹ sum corp⁹ ⁊ oia bona expēdere. Lognito aūt ⁊ viso miraculo dantur deo ⁊ btē marie laudes. Ad ppetuādā h⁹ rei memoriā statutū ē a xpianis vt eo die singulis annis iudei de suis aliquē pñtent qui publice a catholicis sponte alapam suscipiat.

Comes blasphemus qliter punit⁹ ē ⁊ qualiter obijt. Exemplum. viij.

[c] Omes quidā in tantam ꝓrupit blasphemiā vt diceret: velit nolit deus ergo terrā meaz rehabebo: moxqȝ de equo cui insidebat ruens horribiliter torqbatur. ⁊ cū eēt a militib⁹ eleuatus denuo ruit: penā soluēs blasphemie: reductus vero i domū suā cepit torqri i pedibus ⁊ crurib⁹: spretaqȝ ꝯfessiōe p⁹ qttuor mēses expirauit. Itē qdā ribaldi diuiserūt vnā gallinā dicētes friuole: nec btūs Pe. nec xpus posset eā reintegrare. ⁊ statim leprosi facti sunt.

Filius quidam noluit sagitare in cadauer patris sui. Exemplū. ix.

[f] Uit quidā hō hñs vxorē: ⁊ ex ea hūit tres filios sm opinionē suā. cui vxor eius cū qdā die litigaret cū ea obiecit q ipse credebat se hře tres filios: sȝ vn⁹ erat tm̄ suus. Reqsita aūt ab ei qs esset su⁹ noluit ei indicare. Igit cū pr infirmaretur ad mortē ⁊ vxor pri⁹ mortua fuisset: ipe faciēs testm̄oia dimisit illi q filr⁹ ei⁹ erat. Post mortē vō ei⁹ fca ē ꝯtētio mī eos qs tātū filios nutrierat: cui⁹ eēt hēditas. Dicebat autē qlȝ q ipe filr⁹ ei⁹ eēt. ⁊ hēditas sua eē deberet. Lū igt relatū eēt ad iudiciū: pcepit rex: vt pater mortu⁹ ligaret ad arborē. ⁊ illeq direct⁹ in eū sagittā mitteret: hēditatē hēret. Alligato igt pře ad arborē: duo ex ill' cū sagittauerūt. Terti⁹ vidēs prēz suū alligatū sagittari: offēsus ē vltra modū ꝯ alios. d. q nullo mō prēz suū sagittare vellet. Lognitū ē g q ipe erat ver⁹ filr⁹ ⁊ data ē ei hēditas. Hoc exēplū hȝi sūma viciorū. Ex h pȝ q isti q dñm nrm vbm blasphemādo rursuȝ crucifigūt, nō sūt filij dei: sȝ filij diaboli.

Ista exēpla qre i discipl'o de tpe.

Blasphem⁹ qdā i tpe Moysi ⁊ iussu dei lapidatus est. quere ser. cxxiij. D.

Puer qnqȝ ānor quē diaboli dilaniauerūt pp blasphemiam. ser. cxxiij. D.

Sctūs Ludouic⁹ q fecit cauteriū cuidā pisticō pp verba blasphemie. quere ser. cxxiij. B.

Quidā volebāt carnes comedere feria ter-

tia post mediã noctẽ in carnisprinio ⁊ inuene-
rũt in pullo buffonẽ ꝓ itestinis.s.xxxvi. M.
¶ Carnifices q̃ deriserũt susceptionẽ cinerum
in die cinerum.ser.xxxiij.B.

Capitulum de C.

¶ Cantare. Diabolꝰ in spẽ clerici dul
citer cantauit Exẽplum.i.

Clericꝰ quidã tam egregiã ⁊ tã dul-
cẽ vocẽ hẽbat: vt audire illã delicie
reputarentur. Die quadã vir reli-
giosus supueniẽs ⁊ vocis illiꝰ dul
cedinẽ aure pcipiens ex instinctu spũssancti ait.
vox ista hois nõ est: sed diaboli. Cũctisq3 admi
rantibus demonem adiurauit. q̃ statim de cor-
pore illo exiuit: cadauere mox corruẽte ⁊ feten
te. Hec Cesa.

¶ In cuius cerebro dulces cantus resonabãt
in agone. Exemplum.ij.

Erat quidam de prouincia romana
ordinis pdicatoꝝ qui in seclo mul
tũ in audiendis ⁊ cantãdis seculari
bus cãtilenis fuit delectatꝰ: nec ad-
uerterat ꝙ ꝯfuerẽt hmõi vanitatẽ: Tãdem in
infirmitate graui positꝰ: ⁊ cõs cãtꝰ q̃si ꝯtinue i
aure ⁊ cerebro hẽbat: s3 inde nõ delectationem
vt priꝰ: s3 vexationẽ ⁊ penã nõ modicã sustine
bat. Quadã ğ die surgens de lecto l3 multum
grauatꝰ ad lectũ prioris sui q̃ secũ i eadem do-
mo infirmꝰ iacebat venit: ⁊ sibi dcãm tribula
tionẽ apuit: ⁊ de illr vanitatꝰ humilr cõfessus
est. Cũq3 ab illo absolutꝰ fuisset: statim ois illa
resonãtia que resultabat in eius cerebro ex to-
to recessit. Hec in vitaspatrum.

¶ Clerici q̃ cãtauerũt saccũ plenũ. Exẽ.iij.

Tempore quodã clericis quibusdã
in ecclia q̃dã seculari forti ⁊ tam
clamorose nõ deuote cãtãtibus: ⁊
voces tumltuosas in sublime tol
lentibꝰ vidit hõ q̃dã religiosus q̃ affuit quẽdã
demonem in loco eminentiori stãtem saccum
magnũ ⁊ lõgũ i sinistra manu tenere: q̃ cãtãtiũ
voces dextra lxiꝰ capiebat: atq3 in eundẽ sac-
cũ mittebat. Illis ğ expleto cãtu int se gliãnti
bꝰ eã q̃ q̃ deũ forti ⁊ bñ laudassent. Rñdit ille
q̃ viderat visionẽ. Bñ q̃dẽ cãtastis qr saccum
plenũ cãtastis. Mirãtibꝰ illis ⁊ interrogãnti-
bus cur h dicerẽt: visionẽ eis exposuit. His vo
exẽplis nõ repꝛhẽdit deuotꝰ clamor q̃ deus lau
dat in cantu ⁊ psalmodia: s3 tm̃ inanis gloria.
Hec cesarius. Charitas

¶ Cor cuiusdã vgĩs p nimio amore ẽ scissum.

Exemplum.iiij.

Erat quedã vgo nobilis.xiiij. ãno-
rum Marie vgini valde deuota:
h q̃tidie rogabat vginem gliosaz
septẽ ãnis vt ondere sibi dignare
tur filiũ suũ. Que cũ i die natiuitat dñica oĩo
nis sola itroisset capellã: appu ei pulcherrima
vgo tenẽs filiũ pulchriorẽ: h allocuta ẽ vginẽ
dicens ꝙ acciperet filiũ ⁊ laudẽt cũ cor: qd cũ illa
fecisset gaudẽs cũ magna reuerẽtia ⁊ deuotõe.
Cui puer. Diligis ne me. Et illa Diligo. Quõ
aũt. Plusq3 vestes meas. Et puer. Dicas si plꝰ
diligas. Et illa. Plusq3 cor meũ. Et ille. Quõ
me plꝰ diligis corde tuo. At illa. Nescio dicere
sed ipm cor loq̃tur. Quo dcõ mox cor vginis
p nimio amore scindit: ⁊ puer accepta aĩa cum
ꝯcentu angeloꝝ deduxit eã in celũ. Ad cantuz
vo angeloꝝ familia cucurrit ad capellã: ⁊ vgi-
nem mortuã inuenientes: odore mirabili oẽs
repleti sunt. Et fres qui tunc aderant cor eius
scissum inuenerũt: ⁊ in co scriptum aureis lris.
Diligo te plusq3 me: q: tu creasti me: redemisti
me: ⁊ dotasti me. h Viridarius.

¶ Paulinꝰ epus se dedit ꝓ filio vidue. Ex.v.

Cum italia vuandalorum seuitia eẽ
depredata: ⁊ multi capti ducerent
ex hac terra paulinus epus oĩa bona
sua captiuis egẽtibꝰ erogauit. Cun-
q3 iam deficeret venit q̃dã vidua cuius filius
a genero regis vuandaloꝝ captus fuerat a pau
lino pciũ redẽptiõis filij sui hũilr postulans: q̃
dubitãs q̃d faceret cũ nihil hẽret. Dixitq3. Domũ
nõ hẽo: s3 ⁊ me seruũ ꝓficere ⁊ ꝓ filio trade.
Qd illa a tãto viro magis irrisionẽ q̃3 ꝯpas-
sionem putabat. Tãdẽ vix certificata assum-
pto paulino generꝫ regis adijt primo rogãs vt
sibi redderet filiũ suũ. Qd dũ ille supbe nec re
ciperet: nec aud ret: mulier pducens paulinus
ait. Ecce hũc hoiẽs ꝓ filio meo vicarium do.
Cuius venustatẽ ille ꝯsiderãs q̃siuit qualis offi
cio esset. Et audito ab ipso ꝙ eẽt hortolanꝰ red
dito filio paulinũ recepit. Cũ aũt idẽ gener re
gis hortũ ad paulinũ sepe intraret ⁊ ꝯferẽs cũ
eo cũ sapiẽtiã illius audiret cepit in eiꝰ sermo
nibꝰ delectari. q̃dã die secrete dixit paulinus
dño suo. Prouide q̃lr dispones regnũ: qr rex
cito morieẽ. Qd cũ retulisset rñdit rex Libẽter
viderẽ virũ d quo dicis. Cui gener. Ad prãdiũ
dferet virẽtes herbas: tũc videbis. Quo viso
⁊ rex tremẽs secretũ cordis sui reuelauit gene
ro suo di. Verũ audisti, nã in somno i hac nõ

tie illā cū iudicib⁹ sedētē ꝯ me vidi. magni
meriti hō ē:nō tal' q̄lis apparet. Tūc paulī-
n⁹ secrete īterrogatus a dn̄o qs eēt: rn̄dit.
Seru⁹ tu⁹ quē a vidua suscepisti. E no diu
istāte tādē ꝯfessus ē se eē epz. ille pterrit⁹
dixit. Pete qd vis vt cū honoꝛ ad tuos re-
deas. Cui paulin⁹. oēs captiuos ciuitat' tue
relara. Quo annuēte cū frumēto ꝛ manib⁹ ꝛ
olb⁹ captiuis solut' paulin⁹ reuersus ē. ꝛ q
se i suitiū tradidit. m'ltos a suitio liberauit.
¶ Sanctul⁹ seipsum dedit ad occidēdū pp
charitatē proximi. Exemplū. vi.

Cū qdā diacon⁹ a lōgobardis cap
t⁹ ad occidēdū suaret: vir dei san
ctulus pro ipo ad eos īterccdēs ꝛ
minime audit⁹ rogauit vt ille sibi ad custodiē
dū traderet. Jll' annuētib⁹ ea lege vt si fu
geret p ipo occideret recepit. quē cūct' dor-
miētib⁹ excitās dixit Surge fuge: liberet te
dn̄s. Jlle mēoꝛ ꝯdictōis rn̄dit. Q pr si fugio
p me morieris. At ille cōpellēs. Vade inqt:
oēs i manu dī sum⁹ nihil pōt nob̄ facere nisi
qtū pmiserit de⁹. Quo fugiēte lōgobardi si
inueniētes captiuū dixerūt sanctulo. Scis qd
tibi fiet. Et ille. Scio. At illi. Q' hō es bon⁹
nō cruciabim⁹ te: s; elige tibi morte quā vo
lueris. At ille. Occidite morte q̄ de⁹ pmise-
rit. Et inito cōsilio electus ē vir fort: q vno
ictu caput ei⁹ āputare posset. Stati leti oēs
ad spectaculum mort' illi⁹ q p serō hēbat
venerūt. S; vir dei ad arma sua ꝯfugiens:
petito spacio orādi se i terrā pstrauit. Tādē
interfectoꝛ pulsans eum pede: dicens. Surge
extēde ceruicē. q extēso collo respiciēs gladi
u; ait. O scē Johes suscipe illū. Jlle at gla
diū i altū vibrās pcussurus dirigit. sed mox
btūs Johes brachiū pcussōis diripuit. quo
viso oēs laudātes deū: rogabāt vt brachiū
pcussoris sanaret. At ille. Nō orabo nisi iu-
ret dcetero xp̄ianū manu sua n̄ occisurū. q
iurāte ait. Depōe manū. Et dposuit. statim
oēs boues ꝛ iumēta p̄data offerre volebāt.
Qui rēnuens ait. Rogo vos: oēs captiuos
mihi dimittite ꝛ sic orabo p vobis qd fctm̄
ē. Et p vno moritur⁹ m'ltos a morte libera
¶ Christ⁹ a choꝛizātib⁹ uit. Choꝛea.
pmaxime vituperat. Exemplū. vij.

Quidā nobil' filiū suū dilectū dō
dedicauit in religionē: vbi multū
pficiēs iux morte orāti iux cruce
occurrit sibi qd petebat scire qd ꝯplius irā
dei puocaret ꝛ pctā multiplicaret. Et ecce
orāti cū lachrymis qdā iuuēis splēdidus
apparuit ei dicēs q xp̄s a choꝛizantib⁹ ma
xie vitupat ꝛ dhōestat nā extēsio brachioꝝ
ꝛ colligatio manu; ꝛ brachioꝝ irrisorie re-
pn̄tat xp̄i in cruce extēsionē p nob̄. Solent
eni hoies choꝛizātes coronari sertis ꝛ floꝛib⁹
irridēdo xp̄i spineā coronā. Itē ornāt se ve
stib⁹ irridēdo iesu; xp̄m hūilē ꝛ nudū i cru
ce pēdēte. Cātāt ēt alacrit ꝛ ridēt cachinnis
irridēdo fletū ꝛ clamorē xp̄i in cruce pēden
tis. Itē osculāt se ēt mutuo: irridēdo oscu
lum iude. Item depingunt facies suas: irri
dendo cōsputatā ꝛ velatam faciē Christi.
¶ In choꝛea cōmittunt quasi omnia pecca
ta moꝛtalia. Exemplum. viij.

Nchoꝛea est supbia q̄ ē initiū ois
peti: pp quā lucifer celū pdidit: q:
hoies ex hūilitate nō solēt choꝛiza
re: s; pl⁹ ex elatōe. Vn̄ Aug. Cū vē supbū vi
deris: filiū diaboli eē n̄ dubites. Ex his ver-
bis p; cui⁹ filij sunt q ex supbia choꝛeas du
cūt. Itē ꝯmittit ibi luxuria. nā tales coꝛizan
tes ꝛ pulchre se ornātes pluriū oꝝ coꝛda vi
dētiū ad luxuriā ꝛ ad malas ꝯcupitias ac-
cēdunt. vn̄ Mat. v. Qui viderit mulierē ad
ꝯcupiscēdū eā: iā mechat⁹ ē eā i coꝛde suo.
Itē ꝯmittit ibi inuidia: q: si vna psona pl⁹
honoꝛat vel meliora vestimēta h;: tūc q̄lq;
alie psone inuidēt. Itē cōmittit ibi auaricia:
q: talia ornamēta vestiū n̄ hn̄tes sepe ꝯ deū
affectāt tales vestes ꝛ talē pulchritudinē: ꝛ
hoc ad malu; finē. s. portādi ꝛ superbiendi.
¶ Choꝛizātes grauiter puniunt in futuro
Exemplum. ix.

Ueniens monach⁹ purgatoriū scti
patricij igressus reperit ibi varias
penas alarū ꝛ vidit ibi circulū fer
reū cōstipatum acutissimis clauis: in qbus
choꝛizabāt plēs cōpluti continuo igne sul-
phureo: quoꝝ ēt viscera coꝛrodebāt draco
nes. A duob⁹ vero lupis deuorabant bra-
chia coꝛrizātiū vsq; ad ossa. Sup qb⁹ req-
sit⁹ rn̄dit angel⁹. Tales sūt choꝛizātes capti
uati pūersa libidine alios cōcitātes gesticu
lationibus impudicis: saltationibus: amplexibus
osculis: tactibus: ꝛ verbis impudicis. vn̄ me
rito plectuntur tali supplicio. Tandem mo
nachus inde reuersus videndo choꝛeā so-
lebat clamare. Fugite charissimi q: magna
pena sequitur coꝛizātes.

¶ Hoc in libro, de donis. Puella q̄dā fuit exusta in toto corpe' ꝑꝑ choreā. Exē.x.

p Uella quedā in die festiuo dū fie-ret sermo ad populū tota die i lau-dis ꝛ choreis se exercuit de sero ad domū reuersa fessa resedit i limine q̄scēs. Et dū ad dormiēdū vir oculos clausisset: a duob⁹ demonib⁹ ad infernū delata ē: ꝛ sic cōbusta ē vt nec capillus in corpe ip̄ius ma-neret: ꝛ totū corp⁹ eius magnis vesicis oc-cupatū: fetorē itolerabilē exalauit. Un⁹ ꝟo demonū titionē ardētē in os trudēs dixit. Hoc habe p cātilenis q̄s impudice sepius cātasti. Uestes ei⁹ nullū hūerūt adustionis signū. Que clamore ꝛ eiulatu euigilās viri ꝛ multis alijs narrauit. Hec aūt fertur ad hospitale: vocat̄ sacerdos q nullū peccatū mortale in ea inuicens: nisi ꝙ ita libent in-terfuit ludis ꝛ choreis. Hec Arnoldus in narratorio suo. ¶ Puelle inhibuit beata Maria gaudia mundi. Exemplum.xi.

p Uelle cuidā apparuit beata ꝟgo cū chorea ꝟginū q̄rēs an se illi so-ciare vellet: rn̄dit. Libent ꝛ beata ꝟgo interdixit ei choreā ꝛ vanitatē vestiū: di. Post.xxx. dies vēies ad nos Que subito valde se emēdauit: postpositis oi̅b⁹ vanita-tib⁹ hui⁹ mūdi. Et reqsita a pentib⁹ q̄re sic oia postponeret: rn̄dit pentib⁹ suis: isinuās eis ea q̄ viderat: ꝛ ꝟba marie q̄ sibi dixerat. Et sic.xxx. die feliciter obijt. Mulier q̄daꝫ in chorea cū pila necata est. Exēplū.xij.

m Ulier procax ꝛ vana erat q̄ in oi̅ fere festo choreas ꝯiūger ꝯsueuit. Et feri ē vt iuuenib⁹ viris ad saltū int̄ choreā ludētib⁹ vni eoꝝ pilā ferire co-nāti: bacul⁹ de manu euaderet ꝛ dictā mu-lierē ducētē choreā ꝑcussam capite mor ne caret. Hec vt viderūt oēs ꝯfusi sūt: ꝛ corp⁹ ad domū ꝓpriā detulerūt. Presbytero aūt dicturo vigilias veniēte: ecce thaur⁹ niger-rim⁹. imo demō pessim⁹ cū mugitu occurrēs feretrū cū corpe deiecit: ꝛ cornib⁹ illud dissi-pans mēbratī cōfodit: ita. vt viscerib⁹ hinc inde dispsis fetor itolerabil' sp̄argeret̄ Fu-giētib⁹ ḡ cūctis cadauer laceratū vsqꝫ i cra-stinū solū relinq̄t q̄usqꝫ. s. euaporato fetore cognati eius intrare possent ad corpus. Et sublatam extra cemiteriū sepelierunt. Hec Guil. in. libro de apibus.

¶ Fulmē extinxit tibicinē. Exēplū.xiij.

q Uidā tibicē erāt qui chorizātes iu-uenes ꝛ puellas cōcitabat. Hic ce-lo nubib⁹ circa vesperas obscura-to duo pueri pastores vbi chorusicatiōes ꝛ tonitrua videbāt iminere ad iumēta fuge-rūt. Et eis vidētib⁹ in tibicinē fulmē cecidit ꝛ ipsum extinxit: ꝛ eius brachium amputa-uit. Hec. Guil.

¶ Itē alia exēpla d̄ chorea q̄re i dis. ꝑ tpe.

¶ Iuuenis q̄dā dixit choreā eē portā paradi-si ꝛ cōsolatōis: quē postmodū q̄dā lapis an-gularis cadēs sup eū occidit. Hoc q̄re in di-scipulo de tempore sermone.cliiij.B.

¶ Item virgo q̄ in chorea cecidit ꝛ subita-nea morte obijt. Hoc q̄re in sermone.lx.M.

¶ Itē q extexerūt arietē i chorea: ꝛ magna tēpestas postmodū vastauit segetes circum-quaqꝫ in oi̅bus illis villis ꝛ partib⁹ circū-iacentib⁹. Hoc quere sermone.xxxvij.X.

¶ Itē virgo in chorea rapta est a turbine in aere: ꝛ a demonib⁹ flagellata postea ceci-dit mortua sermo.cliij.B.

¶ Itē q̄dam chorizauerūt vsqꝫ ad genua ꝛ postmodum vsqꝫ ad femora in terra: ꝛ san-ctus Guilbert⁹ ep̄s liberauit eos. Hoc que-re sermone.xxxvij.A.

Confessio.

¶ Cōfessio multū nocet d̄mōib⁹. Exē.xiiij.

m Agister thomas theologus cū iaꝫ deberet mori ꝛ iaceret in lecto: vi-dit diabolū stātē an̄ se ꝛ dixit. quid h̄ stas cruēta bestia dic mihi q̄d ē q̄d mari-me nocet vob. Et cū ille taceret: subiūxit: Adiuro te p deū viuū q iudicaturus est vi-uos ꝛ mortuos vt dicat mihi veritatem. At ille. Nihil sic eneruat virtutē nostram sicut frequens contritio ꝛ confessio. quia q̄n hō est in peccatis mortalibus oia eius membra ligata sunt: ꝛ non potest se mouere: cū vero peccata eadeꝫ confitetur: statim liber est ꝛ mobilis ad omne bonum.

¶ Demones impediūt confessionē ꝛ restitu-tionem. Exemplum.xv.

h Eremite cuidaꝫ quadā vice occur-rebant tres demones: quos interro-gauit quomodo vocarent̄. Prim⁹ dixit ego vocor claudens cor: ꝛ h̄ facio: quā-do aliquis audito sermone vult cōteri: tūc claudo ei cor ꝙ inspirare non pōt. Alter di-xit: ego vocor claudens os: ꝛ h̄ facio: quan-do aliquis vult confiteri ꝛ dominiū nostrū

madereturꝰ claudo ei os q̄ cōfiteri nō pōt. Tertiꝰ dixit ego vero: claudēs bursam q̄ ꝑ iniustas res restituere nō pōt: nec de iu stis bonis elemosinā facere: ⁊ ita uniti sumꝰ q̄ vnus iuuat alterū inquantū pōt.

C Demones amplius non sciunt peccata confessa. Exemplum.xvi.

Quidā canonicꝰ ordīs ꝑ mōstratēsī ū ductꝰ fuit a ꝑore mōasterij ad fugādū demonē ꝺ obsesso: ⁊ lauda bilī vite erat. Quo viso diabolo ꝑ os hoīs clamauit. Ego q̄dā ꝺ eo scio pp̄ q̄ ego eū nō timeo. Qui ꝯfessus culpā: mima tñ erat: ⁊ rediēs q̄rit si demō aliqd ꝺ eo sciret. rñdit. Adhuc aliq̄ vestigia eiꝰ appēt i te ⁊ nō stimulꝰ ē secutꝰ: q̄ itelligēs stimulū corpalē disciplinā: abīt ⁊ recepit disciplinā ⁊ reuersus iterrogauit vtꝝ ꝺ eo aliqd sciret. rñdit diaꝰ olꝰ. ꝑ iudiciū meū nō nihil scio de te.

C Sacerdos confitebat̄ seruo in stabulo. Exēplum.xvij.

Miles qdā i villa q̄dā hitabat: cuiꝰ vxorē eiusdē ville sacerdos ꝑ adulteriū maculauit: qð cū miles audisset: q: vir prudēs erat ꝺbis nō facile credidit: nullāq3 de hoc mētionē facere voluit vxori sue vl̄ sacerdoti ꝺitatē volēs ꝺiꝰ experiri: nō tñ sine suspitiōe fuit. Erat āt in q̄dā villa nō multū a milit̄ villa remota quidā3 obsessus: in quo demō tā neqū erat vt cora3 astātibꝰ ipꝯ pareret petā q̄ ꝑ ꝯfessionē verā nō eēnt deleta. Q̄ ꝺ cū miles itellexisset rogauit suspectū sibi sacerdotē vt ad colloquū quoddā secū ire nō recusaret: ⁊ acqeuit sacerdos. Cū ꝗ venissent i villā vbi obsessus erat ꝯfeꝰ stiūpi sacerdos suspectū cepit hīc militē: q: eū nō latebat q̄ obsessus a tā nequā demōe i eadē villa hitaret: timēsq3 vite sue si a demōe ꝓderet: necessitatē nāe fingēs intrauit stabulū ad suū milit̄: corā pedibus q3 eiꝰ ꝓstratꝰ dixit. Rogo te ꝑ xp̄i deū vt audias cōfessionē meā. Q̄ nē suus expauescēs leuauit: audiēs q̄ dicebatur ab illo. Facto cōfessiōe cū sibi sacerdos aliqd iniungi peteret: rñdit ille dicēs. Q̄ nā rū alti sacerdoti ꝑ tali crimie iūgerē ꝗ sit satisfactio vr̄a. Sicq3 eciēs securior cū milite ad ecclīa3 venit i q̄ demoniacꝰ fuit: ⁊ regītꝰ ē a milite in ꝗ ꝺba. Noscis aliqd de me. hoc.n.et ideo strla fecit: vt sacerdoti iā dicto tolleret suspitionē. Cui demō. Nescio qd rñdeo. Ad dicēt. Quid videt de isto hoīe. Rñdit. Nihil ꝺ eo scio. Et cū dixisset lingua theutonica: latine mox subiūxit. In stabulo iustificatꝰ est. Or nullus aderat clericoꝝ. Hec Cesa. in dial.

C Quidā occultauit magnū peccatū in cōfessione. Exemplum.xviij.

Quidā heremite deꝰ dedit donū cognoscēdi corda hoīu3. Hic q̄dā vice venit ad eccl̄ia3 vbi sacerdos audiebat ꝯfessionē. Et vidit heremita q̄ hoīes itrabāt nigri ad eccl̄ia3 q̄s demones cū iubilo comitabant: angeli ꝺo custodes tristes a remotis ibant. Et cū redirēt a cōfessiōe tūc demones tristabātur ⁊ recedebāt ab eis: ⁊ angeli leti accedebāt. Et iter alios vnū aspexit quē demones ligata cathena ad collum ducebāt cū gaudio: ⁊ angelꝰ eiꝰ secutꝰ erat remote. Hic accedēs cū alijs ad ꝯfessionē nigrior effectꝰ ē: ⁊ demones fortiꝰ eū ligauerūt. Hoc vidēs heremita accessit ad illū ꝗ hominē: ⁊ sibi visa enarrauit. At peccator perterritus dixit. Ego inqt deū in multis offendi: ⁊ crimē magnum occultaui. Qð cū postmodū cōfessus fuisset demones abierūt tristes: ⁊ angeli cū gaudio accesserūt ad eum. Hec viridarius in quodā sermone.

C Diabolus vidit hoies. claros recedere a cōfessione. Exemplū.xix.

Sacerdos qdā cū tpe q̄dragesimali in eccl̄ia sua sederet: ⁊ sibi cōmissorū subditoꝝ cōfessiones audiret. alijs recedētibꝰ: atq3 alijs illic accedētibꝰ iter expectātes quidā stat at qnātū ad apparētiā corpore iuuenis ⁊ robustus: ꝯfitēdi tēpꝰ expectās. Q̄ ibꝰ igit̄ expeditis ipse nouissimꝰ accessit corā sacerdote genua flectit: ad ꝯfessionē os apuit: ⁊ tāta ⁊ tā enormia ꝯfessus ē crimia: tā mlta homicidia: furta: blasphemias: piuria: discordias ⁊ alia hmōdi silia quoꝝ se actorē ⁊ intētorē sine gestorē eē dicebat: vt sacerdos tā horrore q̄ tedio grauatus diceret ad illū. Si mille esses annoꝝ nimis eēt: tā grauia ⁊ tā mlta te cōmisisse peccata. Ad qð ꝺbū ille rñdit. amplꝰ sū q̄ mil le ānoꝝ. Tūc dplꝰ sacerdos tertiꝰ ait. qs ꝗ es tu: Rñdit ille demō. Ego su vnꝰ er illis q̄ cū lucifero ceciderūt: pctā mea ex minima pte tibi ꝯfessus sū. si velles audire residua q̄ sunt innumerabilia patꝰ essem tibi cōfiteri. Sciēs autē sacerdos peccatū diaboli eē insanabile. Dixit. Quid te commonuit confi-

teri o diabole. rñdit dmō. Stabā ex oppōsito tui. vidiq3 ad te petōrēs accedere ⁊ redire̅ stos: auricultās valde diligēter qd illi, teccēt ⁊ dixerūt: qdue illis rñtu3 fit: ⁊ q̄p poit gra- tia petā p̄missa fit eis idulgētia petōꝝ: vi- taq3 etna. ego ꝙo idē sperās ꝯsq3 veni petā mea ꝯfiteri. Sacerdos ꝙo exēplo sci martini fiducial'r rñdit diab'olo. Si volueris vt ꝯfi- lio ⁊ agere de petis tuis pniās, pure sic hi q̄s hinc exire vidisti silēz idulgētiā ꝯseq̄ris. Re spondit demon. Si tolerabilē mihi iniūxeris satisfactionem parebo tibi. Ego inqt sacer- dos valde modicā ⁊ minorē q̄3 his q añ te ꝯfessi sunt tibi iniūgā pniaz. Uade igit̄ ⁊ tri- bus vicib⁹ in die iacta te in terra: sicq3 ꝓstra tus dicas. Dñe de⁹ creator meus ego petōr peccaui tibi: ignosce mihi: hec solūmō fit pe nitētia tua. Cūq3 diabol⁹ diceret: nō possu3 hoc facē: nimis est mihi graue. Rñdit sacer- dos. Q̄uare i tā modico grauaris: rñdit dia bol⁹. Nō possū ingtinm me hūiliare ei. ali ud qcqd iniūxeris mihi libenter suscipiam. Tūc indignat⁹ sacerdos indiūxit. Ꝺ diabo le si tāta ē cordis tui supbia vt nec velis nec possis te in tā modico hūiliare creatori tuo recede a me: q2 neq3 hic neq3 i futuro mīam ꝯseq̄ris ab illo. Ad q̄nā vocē, ille diabolus mox euanuit. Hec Cesarius in dialogo.

¶ Cōfessio liberat a morte temporali homi nem. Exemplum. xx.

Apud ciuitatē atrabatēsiū inuenis a gdā ciuis de eadē citate nat⁹: de- licateq3 ibidē ab infantia educat⁹: ⁊ iter honestos clericos ꝯuersat⁹. Cui cū nō hēret aliqd bñficiū eccl'iasticū ⁊ mr̄ ei⁹ ce- pit egere: pudiut eū manē cū illa: istatuq3 spū diabolico ad domū cuiusdā diuitis argē tarij venit cū dolo: cui dixit. Mercator gdā diues venit i domū meā volēs comparare ci- phos argēteos: calicē ⁊ alia q̄dā vasa d̄ au ro siue argēto fabricata. si qd q̄ de tali ope vēdere volueris: i sacello pone ēt tali hora solus: q2 secretū vult ēt venies i domū meā. Argētari⁹ igr̄ de clerico bñ sibi noto nullam hñs suspitionē: vt iusserat fecerat tñ q̄ uur⁹ erat familie sue notificauit. Qui cū clericus solū venietē aspiceret retro: sū se abscōdit: irrūsq3 cerebꝝ diuisit: ⁊ occidit. Deide eu3 sorore ꝓgic hoiez mēbratī3 diuidētes i cloa ca3 ꝓiecerūt. Familia ꝙo artificis cū redire tardaret ad domū tal' clerici venit. vbi nem

dñs sui⁹ eēt inqsiuit. Clerico ꝙo cum sorore rñdētib⁹. nō venit huc: circūspicietes vesti- gia sui sanguis reperiūt. Quib⁹ mox crimē homicidij iponētes accersitū iudicib⁹ cū ia ne gare nō possent: iū pluri sanguis ostēsōe: cū thesauri repositōe: iniā data ē vt in ignē āmbo mitterētur. Quid plura: cū ducerent ad pe nā: dicebat puella germano suo. Fr̄ ecce ad mortē qua meruim⁹ ducimur: qua tñ euade re minime possum⁹: ꝯsiliū meū ē vt de cōmisso scelere faciam⁹ cōfessionē. vt salrē penā eua dam⁹ eternā. Ad h̄ ꝙo a' cleric⁹ idign⁹ rñdit. Nō faciā. qd. n. mihi ꝓdesse posset ꝯfessio tā tarda. Illo itaq3 indurato puella petiuit sa- cerdotē: cui cū multa cōtritiōe cōfessa ē cri- mē: deide ambo ligati ad stipitē i út: vno igne copioso circūposito. Mira v̄r⁹ ꝯfessiōis mira clemētia saluatoris: clericū desperatū mox flā ma deuorauit. puellā ꝙo nō tetigit neq3 cō tristauit: neq3 gcq̄ molestie intulit. vincula tñ ei⁹ sic legit̄, de trib⁹ pueris ignis cōsūpsit: vt libere deābulare posset. Uiso tāto mira- culo, iudices puellā inocētē estimātes iusse- rūt ve exiret. Sicq3 ꝑ ꝯfessionē incēdiū illius euasit adorē. Hec cesarius in dialogo.

¶ Confessio liberat hominē a cōfusiōe tē- porali. Exemplum. xxi.

Uit vir gdā q̄ supradictū demonē f audire nimis decidērās ꝑp turpia q̄dā petā q̄ cōmiserat appropinq̄re nō audebat: timēs sibi illa corā oīb⁹ ipōr perari. Et veniēs ad sacerdotē cōfessus est vniuersa petā: tñ volūtate peccādi reiecta, factusq3 et eadē cōfessione securior ad do- mū redijt. Mira res mox vt limē dom⁹ atti- git ⁊ introspexit demō in aere exclamauit. Amice veni. veni huc: certe, bñ te dealbasti. Et statim corā oīb⁹ ibi exñtib⁹, cū cōfūdēs: petā ei⁹ turpia l3 cōfessa ꝓdidit. Et valde tristis igit̄ effect⁹: ⁊ ꝯscia accusante in se re uersus: ad sacerdotē redijt: ꝯfessionē reitera uit: ⁊ q̄ sūt gesta retulit: ⁊ q2 de reliquo emē datius viuere vellet corde pollicit⁹ ē do ⁊ sa cerdotj. Tūc sacerdos mox ingt. Reuertere securus non te confūdet amplius: ⁊ fecit sic. Intrāte eo domū quidā exercūstātib⁹ dixe rūt demoni. Ecce amic⁹ tu⁹ iterū venit. Qui bus ille respondit. Quis ē: Illi inquiunt: cui paulo ante tā turpia improperasti. Re- spōdit demō. Ego nihil illi improperaui: ne q3 aliquid de eo mali noui. Et existimabāt

demonem fuisse mentitũ: hi q̃ ipsius ignorauerunt cõfessionẽ. Sicq3 ꝑ virtutem ꝯfessionis ille euasit notam confusionis. Hec cesarius.

¶ Mulier que obticuit peccatũ in ꝯfessione ⁊ maria subuenit ei. Exemplum. xxij.

Rat mulier quedã honeste cõuersatio e nis. que ꝗ̃uis copulata habitu secularis vitã tñ regularem duxit. Uerũtñ in adolescentia quoddã flagitiũ cõmiserat qḋ nulli ausa erat dicere p̄e pudore. Sz dũ sacerdoti ꝯfiteret̃ palliatio crimine sic cõclusit. De oib⁹ q̃ dixi ⁊ q̃ nõ dixi reddo me culpabilẽ. Et frequẽter h̓ dicẽs suspirauit grauiter. Hoc tandez sacerdos ꝯsiderãs callide tẽptabat crimẽ elicere qḋ latebat. Et dũ nõ posset monuit vt priori vicini monasterij suã ꝯsciam manifestaret seu reuelaret. ⁊ ipsi vt eã caute inuestigaret ꝑsuasit: sed nec ille aliquid ex ea extorquere potuit. Solebat tñ illa q̃si quotidie corã imagine vel altari btẽ marie virginis ꝑdictũ lapsum cuz fletib⁹ aperire. Tandẽ cũ sic morti⁊ eẽt ⁊ cũ exequijs filia eius q̃ in remotiori vico erat expectaret̃. At illa tandẽ veniẽs cũ vlulatu ⁊ fletu ⁊ gemitu sparsis crinibus amplexata corpus matris clamaret. Heu mater: cur me miserã deseris ita vt astantes ad fletum ⁊ ad lamẽta conuerteret. Statimq3 aĩa reuersa ẽ ⁊ mulier quasi de somno euigilãs ait. Dño iubente reuixi: dissoluite vel anima vt resurgã. Qua soluta sacerdos vocatur: crimẽ aperit: q̃ ꝑ̃mus se intercessiõe btẽ virginis marie liberatã testans. Cunctis ãt ad hoc miraculũ ꝯfluentibus: ait. Ego tortoribus tradita ad penã trahebar: sed beata virgo Maria succurrens dixit me ducẽtibus: cur suaz ancillã ducere ꝑ̃sumerent: ⁊ vt eã donec a dño daret̃ s̃nia me deponerẽt imperauit. Quo facto: accedens ad filiũ suũ orauit dicẽs. O: o fili mi ne dãnet̃ aĩa illa q̃ suũ corã me reatũ deplorauit totiẽs. Cui dñs. Nosti mr̃ q̄ sine ꝯfessione saluari nõ p̃ot. sed qr tibi nihil negare possum: reuertat̃ ⁊ confiteat̃: ⁊ sic liberabit̃. Mox missus angelus me reduxit. facta ergo ꝯfessione reuertar. Quo dicto: signans se in feretro reclinato capite spm̃ econuerso exalauit.

¶ Diabolus inhibuit peccatori ne hoc peccatũ amplius confiteretur. Exemplum. xxiij.

Uidam vir multũ venerabatur beatã q virginem Mariã: attamen criminale quoddã peccatuz cõmiserat qḋ nunq̃ ꝯfessus fuerat: qr puduit eũ dicere. Post multum vero tp̄is penitentia ductus quesiuit secretum locũ ⁊ confessus est deo dicens. Deus propicius esto mihi peccatori: ego cõmisi tale peccatũ qḋ nunq̃ ausus fui cõfiteri alicui homini p̄e pudore. hoc cõfiteor tibi deus ⁊ oro te vt ignoscas mihi illud. Cũq3 ille meditando diceret apparuit ei diabolus in forma sacerdotis. ⁊ dixit Quid meditaris. Qui ait. Ego multo tp̄e celaui criminale peccatũ qḋ puduit me dicere. Et dixit ad euz. Ego diuina miseratione ad te missus sum: ⁊ veni vt ꝯfitearis mihi. Et statim confessus est. Et dixit diabolus. Hoc iniũgo tibi vt hoc peccatum nunq̃ amplius confitearis: ⁊ credas tibi esse remissum. qui statim ꝑmisit hoc se facturũ. Cumq3 vir ille veniret ad extremã horam vite angeli ꝯtendebant cũ demonibus pro aĩa illius. ⁊ dixerunt demones. Scriptũ est eniz: qr dñs dicit: qualẽ te inuenio talem te iudico. s̃m hec dicta noster est. quia in peccato mortali inuẽtus est. Et suscipiẽtes animã deduxerunt ad inferos cũ gaudio. Cumq3 venissent ad portaz inferni occurrit eis beata virgo Maria: ⁊ dixit. Quia dolose decepistis eũ ne ꝯfiteret̃ mortale peccatũ qḋ cõmiserat: ꝑ̃cipio vobis ꝑ tremebundũ diem iudicij vt animã eius ad corpus reducatis: vt illud peccatuz qḋ se sperabat ꝑ illusiones vestras emẽdasse recipiendo vitã emendet. Qui statim aĩam reduxerunt ad corpus ⁊ reuixit: ⁊ plene confessus ẽ ⁊ deo satisfecit. hec Arnoldus.

¶ Mulier nobilis que nõ plene confessa est. Exemplum. xx iij.

Uo fratres erant quorũ vnus erat pe d nitentiarius dñi pape: alter vero innocens ⁊ pius: ⁊ discurrebant ad ꝑ̃dicandum. Tandẽ recepti sunt semel in quodaz castro cuiusdam nobilis matrone vbi celebrauerunt. Unde gauisa dña illa cogitauit dicẽs: nunq̃ oportet te hos formidare nec verecũdari. secure poteris his confiteri: cum sint peregrini ⁊ ignoti: Et sic vni eorum dum confiteretur: ad singula peccata de ore eius exiuit bufo pessimus: egrediebat̃ etiam ab ecclesia saltãdo. Tandem enorme peccatũ duz confiteri voluit de ipsius ore terribilissimus draco caput suuz emittere cepit: exire tamen non valuit: quia verecundia deuicta illa crimen celauit. Ideo bufones omnes antea expulsi cum terribili dracone redeuntes in os eius: intrauerũt vt prius. Fratribus autez recedentibus narrauit iunior penitentiario illi quomodo tantam seriem vidisset in spũ. Unde tertius penitentiarius ad

dñi im rediise exhortandā: quā defunctā inueni͛. Unde cōtristati frēs: ieiunijs ⁊ orationibus sedule institerūt donec die tertia nobilis defuncta apparuit illis: draconē horribilē equitando cuius collū duo crudeles serpentes amplexando cingebāt: ⁊ vbera eius sugēdo dētibus diripiebant: cuius ēt oculos duo bufones horribiles possidebāt: ⁊ ex ipsius ore ignis sulphereus fetidissim⁹ emanabat: fetore intolerabili plenissimus. Eius etiā manus a duobos magnis canibus deuorabanť: ⁊ eius aures sagittis igneis replebanť. Cuius ēt caput lacerte venenosissime corrodebāt. Unde frēs territi corruerūt. Quibus illa amici dei oīpotentis ne timeatis. nam ego quidē sum illa infelicissima mulierū peccatorū vobis pridie ꝯfessa ficte ⁊ nō integre: quia vnū peccatū qđ cum ꝯsanguineo meo cōmissi verecūdata in ꝯfessiōe celaui. iō ppetue dānata sum. Quā penitentiarius ex pte dei ⁊ dñi nostri iesu xp̄i adiurauit: primo quid illa pena significaret sibi innueret. Rñdit illa. Capitis mei lacerte puniūt me pro capitis supfluo ornamēto: bufones oculoꝝ puniūt illicitos aspectus: similiter sagitte puniūt nepharios auriū audit⁹ silr igne sulphureo puniť os meū ppter blassemias ⁊ diffamationes: ⁊ scurriles vanasq; cantilenas. ⁊ oscula turpia ⁊ vaniloquia ⁊ imunda verba a quibus os meū nō cohibui. silr ꝯ illicitos ⁊ impudicos meos tactus ⁊ amplexus serpentes vbera mea sugūt ⁊ mordēt: ⁊ cingunt meū collū. Canes vero man⁹ meas corrodunt quas extēdi ad nutriēdū ipsos canes subtrahēdo pauperibus xp̄i. ⁊ qr eas ānulis ⁊ gēmis luxuriose ornaui. Hunc etiā crudelissimum draconem equito ꝯ ꝯcubitus luxuriosos: a quo viscera ⁊ muliebria mea intollerabilr̄ cōburunť cū tibijs genibus ⁊ femoribus. Cui pniarius ait. Que sunt pctā quibus hoīes plures dānantur. Rñdit illa. Hoīes masculini sex⁹ cunctis pctis mortalib⁹ dānanť mulieres vō pcipue pp quatuor genera pctōꝝ dānanť. s. lingue ⁊ ornat⁹ supflui: sortilegij: ⁊ ficte ꝯfessiōis pp nimiā verecūdiā. Requisita vō an suffragijs iuuari posset: horribiliter rñdit. Nō. Et subito draco terribiliter cruciās eā ad infernū traxit: ⁊ sic euanuit.

❡ Castigatio corporis non prodest sine confessione. Exemplum. xxv.

v Irgo quedā puniuit seipsam arduis exercitijs: orādo: ieiunādo ⁊ vigilādo ⁊ flagellādo seipsam ⁊ demoniac⁹ risit: ⁊ eā subsanauit. Et sacerdos qūuit cur rideret: ⁊ rūdit. Quia illa vgo ē in pctō mortali ⁊ puniēdo se ad infernū vadit: eo q nō est ꝯfessa quedam occulta pctā: ⁊ credit se satisfacere sine ꝯfessiōe. Et sacerdos indicauit eiq a demone audiuisset: ⁊ ipsa fatebať q sic eēt sicut demon ei retulisset. Et postmodū plene est confessa ⁊ saluata.

❡ Diabolus interrupit verba confitentis in extremis. Exemplum. xxvi.

f Ratri cuidam infirmo terribilis equus apparuit: q pedibus posterioribus caput eius ⁊ faciē ꝯquassabat. Cūq; ille clamarēt. o frēs succurrite ⁊ ppter deū amouete a me illū equum maximū q me calcib⁹ suis intūdit: accedit ad eū abbas. Et cū inqsisset eā clamoris: ille q̄si digito ondit equū q eū ꝯtinue ifestabat. Tūc abbas aq bñdicta locū aspgit: sꝫ nihil ei profuit: tandē hortat⁹ est ad ꝯfessionē. Qui cū inciperet ꝯfiteri liberabať ab infestatōe equi: sꝫ mox astitit ad caput eius diabol⁹ in spē viri. ⁊ interrupit ꝯfessionē eius. Ad quē ꝯuersus frater infirmus ait. Quid me impedis: aut dic qđ volo dicere: aut sine me dicere. Cumq; interrogareť ab abbate cui loquereť ait. Ecce quidam vir quem ignoro dicit oīa mala q gessi. sicq; narrat vt me ea pferre nō sinat. vera dicit: sꝫ me loquentem impedit. Abbas ip̄m diabolū esse intelligens: hortabať sfem plene ⁊ pfecte ꝯfiteri: Tandem cōfessione terminata ⁊ absolutione pcepta ab omni impedimento liberatus est: ⁊ aliquantulum supuiuens vitam in pace finiuit.

❡ Obstinatus quidam noluit confiteri: ⁊ dixit infernum non esse. Exemplum. xxvij.

p Rinceps quidā duxit malā vitā. quem cū hortareť vxor eius ad cōfessionē: dicebat. Nō possum ꝯfiteri: qr timeo q grauis pnīa detur mihi. Cui vxor. Et qūo sustinere poteris penas inferni q grauiores sunt q alique pene huius mūdi. Cui ipse. Putas q infernus sit: sacerdotes eni ista adinuenerūt vt timeanť. Que vidēs q nihil pficeret circa eum: dimisit eū in pace. Quadam nocte cū iaceret in stratu suo demones veniētes: ⁊ accipiētes ip̄m de lecto suo ad infernū deportauerunt. Uxor eius videns hoc: qr sancta mulier erat: orauit deū vt sibi reuelaret statū viri sui: Et ecce mane surgēs corpus viri sui inuenit q̄si titionē denigratū ⁊ in manu līam in q erat scriptū. Jā certificatus sum q infernus est: ⁊ timor quē habui ad agendum penitētiam me illuc deportauit,

¶ Religiosus quidā dedit oīa sua bōa opa pro pctīs hoīs obstinati. Exēplū.xxviij.

p Eccatoꝛ magn⁹ nullaten⁹ volens ꝯfiteri. Tādē vxoꝛ ei⁹ vidit duos fratres ire ante domū suā: q̄s ad se vocauit ꝛ dixit. Uidete dilecti frēs si aliq̄ mō potestis viꝝ meū ad cōfessionē inducere. Ad quē cū accessissʒ frater senioꝛ nihil ꝓfecit. tādē accessit alter q dixit ad eū. Cuiusmōi hō fuistis vos. Rñdit ille. Ego mercatoꝛ fui. Cui fr̄. Et velles hodie facere foꝝ in q̄ mecū lucremini cētū marcas adhuc ante vespas. Rñdit ille. vtiqʒ. Cui frat̄. Mos ē vt q vēdit vel emit opʒ vt ostēdat rē quā vēdit suo emptori. ego aūt faciā vobiscū foꝝ hodie. ꝛ do vobis oīa mea bona opa que vnq̄ feci in oꝛdie meo: q̄ sūt ieiunia: oꝛones ꝛ p̄dicatiōes: ꝛ oīa q̄ feci. hec hēte oīa pro oīb⁹ pctīs vr̄is: mō ostēdite mihi pctā vr̄a. Tūc ille icepit oīa dicere que fecit. Et cū ille audisset assignās oīa bona voluit recedē: quē illē cū lachꝛymis tenēs ꝑ plicā rogabat dicēs. Dn̄e dilecte illud foꝝ sit mō pꝛio audite meā ꝯfessiōeʒ. Et tūc cepit cū tātis lachꝛymis confiteri ꝙ oēs stupebant de taʒ subita mutatōe ꝙ illud coꝛ tā durū ita cito mollificatū fuit per istum ignē spūssancti.

¶ Qui sciens q̄rūt simplices ꝯfessores.

Exemplum.xxix.

e Rat qdā magn⁹ peccatoꝛ q q̄siuit cecū ꝯfessorē ꝑ tres leucas: ꝛ vt eū nō posset videre vl̄ cognoscere. Et tales q sic q̄rūt simplices ꝯfessores relicᵭ bonis: sīles sūt ꝓditori iude: q qm̄ penituit nō fuit ꝯfessus melioꝛib⁹ sacerdotib⁹ s. aplīs: sʒ pharis̄eis q erāt pꝛīcipes sui criminis dicēs eis Math.xxvij. Peccaui tradēs sanguinē iustū. In qb⁹ nil ꝯsiliꝫ vl̄ auxiliꝫ inuenit: sʒ augmētū magnū sui doloꝛis ꝛ sue desꝑationis cū ei dixerūt. Quid ad nos tu videris. Q̄uerat ḡ ꝯfitēs bonū ꝯfessorē ꝛ sapiētē q discernere sciat inter leprā ꝛ leprā q sicut ꝑit⁹ medic⁹ variīs infirmitatib⁹ sciat cōpetentes ꝛ ꝓprias adhibere medicinas. Alioquin si cecus cecū ducat ꝛc̄. Mat.v.

¶ Itē plura exēpla de confessione quere in discipulo de tempore.

¶ Filia regis q̄ a scriptore suo cōcepit puerum quē necauit ꝛ semper in cōfessiōe obticuit ꝛ sic dānata est. Hoc quere in disci. de tēpore sermone.xliiij.T.

¶ Item mulier que vēdidit ferrū ꝛ in ꝯfessione dixit bona opera sua sermo.cvi.C.

¶ Duo mercatores ꝯfessi sūt ꝙ sine mendacio nō possent vendere. q̄re s̄mo.cxxxiij.Q.

Confirmatio.

¶ Cecus non confirmatus custodiebat vaccas. Exemplum.30.

e Rat in villa quadā cecus qdaʒ q ꝛ vaccas toti⁹ ville i pascuis custodiebat: repellebat a frugib⁹ ꝛ ad certa loca pascuis vberioꝛa ducebat. ꝛ qd̄ maioꝛis erat prodigiꝫ coloꝛes ꝛ staturas singulaꝝ vaccaꝝ spālit̄ discernebat: īꝫ bigr̄a vt si qs vaccā tal̄ coloꝛis ab hoīe pctīuisset: sine difficultate vaccā appꝛhēsaʒ coꝛnib⁹ sibi obtulit. Ad locū aūt illū cū qdaʒ ep̄s puenisset: ꝛ de ceco illo audiuisset talia ꝛ ꝓbasset: q̄siuit ab illo si ꝯfirmatiōis sacr̄m ab ep̄o suscepisset: Et ille si igt. Nec moꝛa ep̄s ꝯfestiʒ ꝯfirmauit cecū. ꝛ mox ab eo vaccaꝝ discretio ē ablata. qm̄ demonū opatiōe h̄ fiebāt. Hec Guill̄. i li. ꝺ apib⁹. Cōsiliū.

¶ Cōsiliū diaboli ē fugiēdū. Exem.xxxi.

e Rat quidam bonus vir ꝛ simplex valde: cui diabolus in spē ꝛ visiōe angelica appebat ꝛ dixit Diuersis quidē volūtatibus fluctuas ꝛ qd facer̄ debeas ignoꝛas i h̄ ḡ missus sū ad te vt amplius meo fruaris ꝯsilio: ꝛ oē aliud ꝯsiliū postponas: q̄cūqʒ autem hoꝛa ꝓderis me ꝯsilio meo ꝛ clara visiōe mea carebis. Hūc cū astut⁹ tēptatoꝛ in familiarē assūpsit sibi: ei ꝑsuasit ꝛ eū inclinauit vt seipsū ꝺo offerret. ꝛ vitā ꝓpā sibi ꝑꝑ deū auferret: occidēdo seipm̄ in dei sacrificiū. Sed miseratio diuīa eū puenit: ꝛ tali remedio euʒ liberauit. Erat i vico ei⁹ vicin⁹ senex: sagax ingenio expert⁹ multa: cui ille cōfiteri ꝯsueuerat p̄usq̄ in laqueū diaboli incidisset. Hic vt vidit hominē solitariū incedere ꝛ absentantem se ab oī societate bonoꝝ: alloquebatur eū in hūc modū. Miroꝛ charissime cui⁹ tā diu fruaris ꝯsilio ꝛ mutaris p̄stinis moꝛib⁹ nec confiteri video neqʒ loq cū spūalib⁹ viris. neqʒ p̄dicationē ecclesiasticā frequētar̄. videas ergo ne decipias teipm̄ ꝛ irretiaris laqueis diaboli. tēptatoꝛis: ꝛ ego qdē te simplicē noui ꝛ facilē: q̄ te solū ꝛ puatū ꝯsilio callid⁹ hostis elidat ꝛ nō habeas subleuātē. Ad cui⁹ v̄ba hō mor ruboꝛe ꝑfusus credebat illi que gesta sūt ꝑ spm̄ patuisse. Cōmotusqʒ ꝛ effusus in

lachrymas arguēti se totā ꝯsciaȝ patefecit. Hec mora cōsilio illiꝰ a tēptatiōe solutus ē ꝛ per cōsequēs a tēptatore. Dec Guil.

¶ Dans scienter malū consilium redūdat in ipsum. Exemplum .xxxij.

Quidā artifex ad multiplicādū lucra, vel propter fauorē potentū sub tilitatē suā ponatur etiā ostēdere in nouis adinuentionibꝰ que sunt in ꝑiudiciū alioꝝ. Itē plerūqȝ ex ꝑmissione diuina sup ipsoꝝ capita reuertuntur. Vñ refert G. to sius ꝙ tēpore quo valeri' crudelis mēte in Sicilia tyrānidē suā ꝯ xpianos pp fidē catholicā exercuit. Quidā artifex cupiēs ei placere eneū thaurū fecit: cui fabrice ianuaȝ in latere thauri posuit: ad intrudēdos christianos vt inclusi ibi subiecto igne torquerentur in thauro: ꝛ propter cauitatē magis mugire ꝙ voces humanas prodire audirentur: quod fecit tyrannus sic fieri: sed ex ordinatione diuina ipsum artificē ꝑimitus intrusit ꝛ ignē magnū supposuit: volēs audire mugitū suū. Et sic malū consilium in caput suum redundabat.

Consuetudo.

¶ Lubricus quidā abstinuit per mensem ꝛ iterū per mensem. Exēplū .xxxiij.

Quidā hō lubricus qui inductus a suo cōfessore vt sibi ipsi vim faceret ꝛ saltē per vnū mēsem resisteret illi vitio: ꝛ cōtineret se a fornicatione: ꝛ tūc rediret ad ipsum, qd ille ꝑmisit ꝛ fecit. Cū aūt fuisset reuersus ad confessorē suū: iterū rogauit vt a peccatis abstineret p mēsem aliū ꝛ iteꝝ rediret ad ipm qd ꝛ fecit. Cūqȝ fuisset reuersus ꝛ interrogatꝰ a cōfessore quō se iā hēret: dixit se minus passionari a vitio luxurie. Iterū cōfessor obtinuit longius spatiū cōtinendi. Qui vltimo reuersus dixit amplius velle caste viuere. quod ꝛ fecit. Unde Aristoteles de regimine principū. Mutatio cōsuetudinis nō erit subita: sed successiua.

Item in discipulo de tempore:

¶ Cardinales q ex rogatu sancti Bernardi abstinuit primo a peccatis p tres dies: ꝛ postmodū p q̄ttuor. ꝛ sic de aliis. Hoc q̄re i discipulo de tempore sermone .xxxi. D.

Contritio.

¶ Scolaris quidam scripsit peccata sua in cedula. Exemplum .xxxiiij.

Rat qdā iuuenis studio ꝑifici q suggerēte dyabolo aliqua grauia peccata cōmiserat: q̄ obliuiscēte erubescētia nulli voluit ꝯfiteri poterat. Cogitās tñ q̄ tormēta malis sūt parata ꝛ q̄ bōis ostēdēda sūt gaudia ꝑēnis vite: timēs q̄tidie iudiciū dei sup se venire ita torq̄bat remorsu ꝯscie ꝛ foris tabescebat i corpe. Et qd plura. Tādē mirante do l adolescēte timor ille sup peccādiā vicit. ꝛ sic facta filiū: sic charitatē in cor eiꝰ ꝛ aiaȝ itroduxit. Deniqȝ ad scōȝ victorē ꝛ priorē eiusdē ꝯuētꝰ vocauit q̄ ꝯfitē di grā aduenissent indicauit. Ille patꝰ ad tale offm sicut oēs frēs sūt eiusdē monasterij: statimqȝ venit in loco deputato ad hoc sedit. ꝑmissaqȝ exhortatiōe iuuenē cōfiteri volētē expectauit. Mira res tāta in hora ea dēꝑꝰ dñe cuiꝰ nā bonitas: cuiꝰ volūtas potestas ē: cuiꝰ opꝰ misericordia ē: cordi eiꝰ cōtulit cōtritionē: vt quotiēs cōfessionē incipet totiens singultibꝰ intercepta vox intercipet: in oculi lachryme. suspiria in pectore: singultus erāt in gutture. Hec vt prior vidit: dicebat scholari. Uade scribe peccā tua in cedulā ꝛ defer a me. Placuit cōsiliū iuueni: abiit ꝛ scripsit. Die alia rediit: ꝛ si possȝ ꝯfiteri iteꝝ tēptāns vt priꝰ defecit. Et cū nihil ꝑficeret: cedulā priori porrexit. legit prior ꝛ obstupuit: dixitqȝ iuueni. Nō sufficio tibi solꝰ da re ꝯsiliū: vis ostēdā abbati i licētiauit eum. Uenit itaqȝ prior ad abbatē ꝛ porrexit cedulā ad legēdū: rē ei p ordinem exponens. Quid deide gestū sit, audiāt ꝑtōres ꝛ ꝯsolētur desp̄ati. Nox vt cartulā ad legēdū aperuit: totā eiꝰ scripturā deletā inuenit. Impletūqȝ ē in eo qd dñs p Esaiā ꝑphām dic. Deleo vt nubē iniq̄tates tuas ꝛ vt nebulam peccā tua. Et ait abbas priori. Quid legā in cedula ista: q̄ nihil in ea scriptū ē. Hec vt prior audiuit cedulā simul cū abbate inspexit. dixitqȝ ad illū. Sciat pro certo paternitas vr̄a supradictū iuuenē i hoc cedula scripsisse peccā: ꝛ cū a me fuisset lecta: vobis eaȝ donare legēdāȝ videoꝗ misericorde deꝰ qui marinā illiꝰ iuuenis ꝯtritionē attēdit: culpā eiꝰ sufficiēter punitā iuste deleuit. Deletio. n. scripti absolutionē signi'icat totiꝰ peccati. Et vocantes scolarē ostēderūt ei cedulā: dicētes ei peccata diuinitus esse deleta. Q̄ua cum perspexisset ꝛ et signis plene cognouisset: itantum cor eius ex magnitudine

gaudij est dilatatū īmanitū prius magnitudine.
tristicie fuerat angustiatū. ⁊ nullam ei iniungē
tes satisfactionē: sed monuerunt quatenus deo
de perceptis beneficijs gratias ageret: atq; de
cetero cautius viueret. Hec cesarius.

Cōtritio iudeos elingues fecit. Exē. xxxv.

Anonicus quidā ī anglia ⁊ ɔsangui
neus epi quandā puellā speciosam
iudei filiā ad amorē suū inclinauit.
Ad cuius amplex⁹ dū aspiraret ⁊
nimis estuās eā quotidie ad cōmixtionē sollici
taret. Rñdit illa. Patri meo multū sū dilecta
q̄ tm̄ me custodit vt neq; ego ad te neq; tu ad
me vēire possis: nisi īserte nocte ferieq̄ pascha
vestrm̄ p̄cedit. Tūc. n. iudei laborare dicunt q̄dā
īfirmitate q̄ flux⁹ sanguinis dr̄. circa quā occu
pati aliqs: tūc min⁹ intēdere pñt. Juuenis hoc
audiēs ⁊ ob amoris nimietatē xp̄iane religio
nis pene oblitus: ⁊ īmemor dñice passionis ea
dem nocte ad virginē venit: ⁊ vsq; ad matuti
nū cū illa dormiuit. Judeus vō pater puelle añ
lucē cū lumine cubiculū intrans venit cū lumi
ne ad lectū filie volēs videre qm̄o iaceret: vel si
forte operiri necesse haberet. Videns aūt ad la
tus eius iam dictū iuuenē cubantē: expauit ⁊
tremuit: occidere vtrūq; cogitans. Cognoscens
tm̄ q̄ esset cognat⁹ epi: timore illius manū cohi
buit: ⁊ cū multa ira exclamauit. Quid facis hic
o male xp̄iane. vbi est fides tua. vbi est religio
tua. traditus es iusto iudicio dei in man⁹ meas:
⁊ si nō timerē dnm̄ meū epm̄: mō occiderē te.
Jlle timens ⁊ veniā postulans cū maxima cō
fusione vt dignū fuerat eiectus est. Die igr̄ ea
dem cū eps̄ solēne officiū ad nonā esset celebra
turus: ⁊ iuuenis idē vtpote ebdomadari⁹ eplas
esset lecturus timuit cū tā īmunda conscientia
ad sacrū ministeriū accedere: timuit p̄pter notā
vicē suā alteri cōmittere: timuit tā turpe pctm̄
tā recēter pactū p̄ confessionē aperire: vict⁹ p̄
inde erubescētia sacris vestibus indutus cum
corā epo staret in loco suo. tunc supradictus iu
deus cū multitudine iudeoȝ stipatus cum ma
gno strepitu intrauit ecclesiā: ⁊ epo de cognato
volens facere querimoniā. Quē vt iuuenis vi
dit ⁊ bene intelligeret ad quid veniret cepit ti
mere: pallere ⁊ tremere: ⁊ dicere deo ī corde suo
Dñe deus libera me in hoc horā: ⁊ ego tibi pro
mitto q̄ decetero non te offendam imo de hoc
peccato tibi satisfaciā. Creator piissimus q̄ odit
culpā ⁊ diligit iusticiā: mox vt hominē cōtritū
vidit cōfusionē quā timuit in caput iudeoȝ in
fideliū cōuertit. Mirāte epo quid q̄rerēt iudei
in ecclesia maxie tali die qū xp̄iani dñi sui repre
sentāt passionē innuit vt starēt. Jllis vō am
plius eius p̄ntie se ingerētibus: statī vt ora ad
clerici accusationē aperuerūt: priuati sunt suis
vocib⁹ ⁊ obmutuerūt. Vidēs eps̄ ora iudeoȝ ɔ̄
hiantia ⁊ nulla v̄ba ex eis resonātia: putās q̄
ad hoc venissent vt diuinis mysterijs illuderēt
cū indignatiōe oēs de atrio ecclesie expelli p̄ce
pit. Clericus vō diuinā in se expertus clemētiā:
stati expleto officio accessit ad pōtificē: ɔfessus
culpā: suscepitq; pniam. Eps̄ dñi miam admi
rans ⁊ glorificans tāti p̄re magnitudini mira
culi: itā pro penitētia eidem cognato p̄suasit vt
puellā a se defloratā p̄ baptismi grām renoua
tā legitime duceret: malēs illū. sicut vir pius
⁊ iustus ecclesiasticis carere bñficijs: q̄; illā mul
tis expositā p̄iculis in paternis munere deli
ctis. Clericus ergo nō ingratus diuinis bñfi
cijs satisfacere cupiēs deo p̄ pctō cōmisso con
uersus est. ⁊ postea in ordine nostro sic̄ ⁊ eius in
stinctu puella vitā duxerūt. Ecce vides q̄tum
bonū operata sit in hoīe illico cōtritio. lapsum
erexit iudeos elingues fecit: puellā infidelem
ad fidem prouexit. Hec cesarius.

Jtem alia exempla de cōtritione. Quere in
discipulo de tempore.

Mulier que ɔcepit a p̄prio filio ⁊ postmo
dum ostendit se in camisia dño aplico. Jnno
centio in signū obediencie ⁊ vere contritionis.
Sermone. xlij Q.

Jtem miles qui peccauit cū filia p̄pria ⁊
eps̄ iniūxit sibi septēnem pniam ⁊ postmodū
p̄pter suā magnā ɔtritionē diminuit sibi illā
penitentiā vsq; in vnū pater noster. Hoc que
re in discipu. de tpe. ser. xiiij. F.

Malus homo qui dixit in agone. Deus tu
scis voluntatē meā. quere ser. c. xxiiij. T.

Correctio fraterna.

Dulcis correctio frāna p̄ficit mal. Ex. xxxv.

Uodam tēpore abbas Macharius
dum ad montē Nitrie ascenderet: di
scipulo suo vt parum p̄cederet im
perauit. Qui cum ante illum p̄iret:
obuiauit cuidam sacerdoti idolorum cursu cō
cito venienti: ⁊ lignum grande portāti. Cui ex
clamās ait Quo curris demon. At ille iratus
tantis plagis eum affecit vt exanimē pene cū
relinqueret. Et relicto eo sacerdos idolorum
iterum currebat: progressusque parum ob
uiauit beato Machario: qui ait ad eum.

Saluteris laborator salueris. Et ille admiratus
rñdit. Quid in me boni conspexisti vt ita me
salutes. Cui senex ait. Ego vidi te laborantez ⁊
currerẽ ignoranter. Cui sacerdos dixit. Et ego
salutatiõe tua cõpunctus magis dei te seruum
eẽ cognoui. Nã alter nescio quis mirabil' mo
nach⁹ mihi occurrẽs iniurias fecit. sed ego illi
plagas p vbis iposui. Tũc tenẽs pedes Macha
rij pclamabat dicẽs. Nisi me monachũ feceris
nõ desistã. Pergẽtesq3 pariter venerũt ad locũ i
quo cesus frater iacebat: quem vtriq3 tollẽtes:
q2 gradi nõ poterat manibus in ecclesiam pertu
lerunt. Cum aũt ceteri fratres vidissent sacer
dotem illum beatũ Machariũ comitantẽ stupe
facti monachũ eum cũ admiratione pficiunt.
Ac multi pp̄ter illũ ex paganis facti sunt xp̄ia
ni. Dicebat aũt abbas Macharius. Quia ser
mo superbus ⁊ malus ẽt bonos viros conuer
tit ad malũ. Ṡmo vo humilis ⁊ bonus etiaz bo
nos mutat in melius. Hoc in vitas patrum.

Adolescens post obitum suum regratiaba
tur correctori suo. Exemplum. xxxvij.

i In monasterio nigri ordinis puer
quodã nobilis traditus est a paren
tibus disciplinis regularibus educã
dus: ⁊ q2 puer decorus forma erat:
⁊ alijs nature donis: ⁊ sup talẽ etatẽ morũ ho
norificentia gratiosus. Seniores ⁊ maxie qui
officijs pẽr ãt puero vltra q̃3 necesse erat habe
nas liberas relaxabãt. Prior aũt qui conuẽtuz
sub abbate regebat: discretiori regimine vt eta
ticius pdesse putabat ipsi per optime nature in
talibus indulsit. q2 vt dicit pħs. Pueri nõ eñi
monendi sunt: sed hortandi. Aggressus ẽ ideo
aliquãtulũ insolentẽ puerũ verbis: interdũ ver
berib⁹ ẽt ab illicitis refrenare: qui puer ad oẽ3
informationẽ boni quasi mollis cera primo cor
reptionẽ accipiẽs in adolescẽtẽ satiñ ⁊ pfectuz
creuit. ⁊ circa. xx. annos etate finita mortuus
priori apparuit dicẽs. Tue correctiõi gr̃as ago
prior qui mecũ puidẽti hanc egisti ne insolen
tia puerili paulatiz defluerẽ ⁊ tandẽ puenirẽ in
dãnationẽ. hec vt dixit aia beata tanto resplen
duit fulgore vt vix in loco angelus remaneret
qui ab illo lumine expers foret. Hec Guil.

Juuenis charitatiue correptus valde pro
fecit. Exemplum. xxxviij.

q Uidam iuuenis religionẽ ingressus
ceteros peccatis suis scandalizabat:
qui charitatiue correctus ab abbate
intantũ pfecit q charitatiuis obse
quijs quottidie famulabat' fratribus: ita vt ẽt
puluerem pedum ipsorum deuote tergebat.
In discipulo de tempore.

Duo fratres in vno monasterio: vnus fuit
gratiosus ⁊ acceptus alius semp accusabat' ⁊
corrigebat' in capitulo. Et idem frater post obi
tũ suũ statim iuit ad celũ. ⁊ alter ad purgatoriũ
hoc quare in disci. de tpe. ser. lxiij. H.

Quidã monachus rapt⁹ est ⁊ vidit duos
p̄latos accusari ⁊ vnus ex correptiõe emẽdauit
se. ⁊ alter spreuit amonitionez ⁊ subitanee de
functus est. Hoc quare sermo. lxiij. E.

Crux sancta.

Signũ crucis vincit demones. Exẽ. xxxix.

n Obilis quidã erat qui multa pmi
sit Cypriano magio in necroman
tia vt sibi pcuraret puellã noie iusti
nã: quã cõcupiuerat habe in vxorez.
Diabol⁹ a cypriano iubet' se ducere puellam.
Accedit diabol⁹ in spẽ nutricis ⁊ psuasit ei. Il
la sentiẽs se tẽptari muniuit se signo scẽ cru
cis. ⁊ statim diabolus fugit ⁊ redijt ad cypria
nũ. d. q non posset eã seducere. At ille vocans
fortiorẽ demonẽ ⁊ misit eũ: qui i spẽ sororis
accessit: ⁊ huic ptigit sicut p2io. Tãdẽ misit ma
gistrũ demonũ: qui accessit ad puellã i spẽ ma
tris: ⁊ cepit flere dicens se male tractandã: nisi
nobili psentiat. mõstrauit mamillas quib⁹ eã
lactasse dicebat. Tãdẽ puella multũ tẽptata si
gno crucis se muniuit: ⁊ pfusus demon recessit
reuersus ad cyprianũ oia p ordinẽ coact⁹ retu
lit. Qđ audiẽs cyprianus ait. Abrenũcio tibi
⁊ oibus opib⁹ tuis. ⁊ credo in illũ cui⁹ crux tã
taz h3 efficaciã. credibile ẽ ei q ipse hẽat maxi
mã vtutẽ cuius crux h3 tantã potentiã. Irat⁹
demon volens cyprianũ apphẽdere ⁊ affligere
re ⁊ ille muniẽs se signo scẽ crucis demonem
fugauit. Accessit ãt ad scãz iustinã: ⁊ pstrauit
se ad pedes eius ⁊ retulit ei oia: ⁊ baptizat⁹ est
⁊ tandẽ martyr xp̄i est effectus. Qui cũ ad pas
sionẽ traheret' a tortoribus amonit⁹ vt nomẽ
xp̄i negaret ⁊ vitã sic saluaret. rñdit hoc nõ pos
se fieri: q2 nomẽ iesu xp̄i esset scriptũ in corde
suo. Tortoribus hoc experiri volẽtibus cũ cor
ipsius scinderent: inuenerũt p modũ crucis au
reis litteris nomẽ iesu xp̄i. ⁊ hoc in oi scissione
siue in longũ siue in transuersum. Et idẽ mar
tyr cyprianus in vniuerso mundo i omnibus
missis quottidie nominatur.

Puella quedam cũ lactuca comedit diabo
lum. Exemplum. xl.

p Uella quedã in hortũ ingressa q̃ la cruci ↄ̈spiciens ↄcupiuit eam: ⁊ si gno crucis oblita bñdicere auide momordit: ⁊ s3 arrepta a diabolo ꝑ tin⁹ cecidit. Cumq3 sic vexaret̃ scõ equitio nunciatũ est vt veniret ↄcit⁹: ⁊ orãdo succurreret: moxq3 hortũ idem p̄r igressus est. cepitq3 ex ore ei⁹ q̃si satisfaciens clamare ip̄e diabol⁹ qui hãc arripuerat d'i. Ego quid feci. sedeb ã. n. sup la cucã venit illa ⁊ momordit me. Cui vir dei p̄ cepit vt abscederet: ⁊ locũ in oĩꝑ otent̃ dĩ famu la ampl'⁹ nõ h̄ret. Qui prin⁹ abscessit: nec eam vltra ↄtigere p̄ualuit. Hec Greg.

¶ Item ↄuersus qui bibit vinũ sine licentia i ciuitate: ⁊ diabolũ bibit cũ vino. ⁊ sic obsessus est. hoc quere infra. xvj. O.

¶ Cruce signat̃ Maria offert filiũ suũ. Ex. xli.

c Ruce signat̃ dat̃ fili⁹ beate v̄ginis Jacob⁹ de vitriaco de seip̄o scribit di. Cũ ego semel in p̄tia deuoti vi ri ffis Symonis ↄuersi cistercieñ. ordinis crucem p̄dicarem: multiq3 relict̃ oib⁹ ad crucẽ ↄuolarent: rogauit dñm ih̄m xp̄m: vt sibi oñderet q̃le p̄miũ cruce signat̃ datur⁹ esset. Qui statim rapt⁹ i spũ vidit btãm v̄ginem fili um suũ tenentem: ⁊ quicũq3 ↄtrito corde ⁊ cõ fessus crucem accipiebat filiũ suum illi dabat.

¶ Mulier q̃dã voluit retrahere iuuenẽ cruce signatũ ⁊ man⁹ eius ↄtra est. Exẽplu3. xlij.

d Octor sacre theologie cũ p̄dicaret crucem in anglia iuuenis accẽsus zelo fidei assumpsit crucem: ⁊ mlier q̃ eundem hoiem dilexit volens eu3 retrahere ꝑ pallium: statim man⁹ ei⁹ ↄtra est. Que flens clamauit. Heu heu: manũ amisi. Et ex informatõe deuoti viri ꝓmisit ampl'⁹ oẽs ꝓmouere crucẽ assumẽtes ⁊ ↄ̄ hr̄icos trãseũtes: ⁊ econuerso sanata est manus eius.

¶ Mulier volens retrahere iuuenẽ ab assum ptione crucis excecata est. Exemplum. xliij

d Octor q̃dã p̄dicauit q̃uo xp̄s ⁊ fides catholica ab hr̄icis dehonestaret̃. h' q̃dam iuuenis audiẽs assumpsit cruce3: amasia ei⁹ amplexib⁹ nitebatur cũ retrahere ⁊ stati ex vltõe diuina ceca est: in exẽplũ vt null⁹ eam fidei impedire debeat. Que eiulãs ꝓmisit emendã vite sue. Et doctor ⁊ ppl's ꝓ ea orauerũt: ⁊ in ↄ̈spectu oium statĩ sanata est: ⁊ postmodũ p̄fectã ⁊ plenã pniam egit de pctis: ⁊ in bono vitã sñã laudabiliter si niuit. Hoc Uincẽtius in speculo histo.

In discipulo de tp̄e.

¶ Latro q̃ vnũ p̄r nr̃ orauit añ crucifixũ. ⁊ sic occisus ab inimicis statim ad celum euolauit. Hoc quere in discipulo de tp̄e. ser. xliij. R.

Capitulum de D

¶ Dãnant̃ multi. Qd̃ multi dãnant̃. Exem. i.

m Agister parisiensis apparuit ep̄o p⁹ mortẽ ⁊ dixit. Jn malo statu sum q: eternal'r dãnatus sum. Et ep̄s in terrogauit cũ vtꝝ sciam suã adhuc hr̄et: r̄ñdit. Nihil scio nisi tria. Primũ q: eter nal'r dãmnatus sum. Scdm q: s̄nia irreuoca bilis data est ↄ̄ me. Tertium q: ꝑꝑ delitias cor ꝑis ⁊ honores mũdi priuatus sum eternal'r a visione dei. Et q̃siuit si mundus adhuc staret. Et ep̄s dixit cur h' quereret: r̄ñdit. Tot aĩe illis dieb⁹ descẽderũt in infernum: ꝙ vix credidissem tot hoies esse in mundo.

¶ Hoies descenderunt ad infernũ sicut nix de celo. Exemplum. ij.

q Uidam cancellarius parisius extiĩs oibus acceptissim⁹ qui ita facundus ⁊ l'r̃atus fuit qñ p̄dicauit ꝙ p̄dicatores fr̃esq3 minores oibus negocijs postpositis assidue interesse cupiebant. Qui p⁹ modum dum laboraret in extremis: ep̄s ciuitatis cũ diligentissime visitabat: dicẽs. Precipio tibi in virtute sancte obedientie: ⁊ si auctoritas mea super te vim debeat habere sicut acceptior in seculo me fuisti: quatenus mihi infra trigesimum tuum appareas: de statu tuo me certificans. Obijt ille. ⁊ trigesimo die cum ep̄s solus in camera sua sederet: ipse nigra cappa idutus ⁊ fetens magis: q̃3 cadauer putridum sibi apparuit dicens. Hic sum sicut precepit mihi auctoritas tua. Tunc ep̄s perterritus quesiuit q̃uo sibi eẽt: r̄ñdit. Miser ego sum ⁊ ꝑpetualiter damnat⁹: q: honorẽ ⁊ sciam quam in seculo habui ⁊ laude3 quã sepius beate Marie obtuli a deo hĩc nolui: sed potius a meipso ⁊ ẽt voluntatẽ carnis hĩc volui: quare ꝑpetualiter damnatus sum. ita ꝙ nulla elemosyna nec oĩones mihi ꝓ sunt. Et ab ep̄o quesiuit que hora in mũdo eẽt. R̄ñdit ep̄s d'i. Hodie est trigesimus dies ꝙ ab hoc seculo migrasti. Tũc dixit cancellari⁹. Ue ve vobis in inferno. Credebamus ꝙ dies iudicij esset cõsummata: q: sicut nix cadit de celo ita aĩe intrant ad inferuum. Et vale dicens episcopo sic recessit.

¶ Quidã habuit plura beneficia ⁊ dãnat⁹ ẽ. Exemplum. iij.

q Uidam magnus magister parisieñ. in scia famosus in hora mortis visitatus ab ep̄o ꝛ monitus vt saltē in fine vite sue plura beneficia illicite detenta resignaret: ꝛ vnum retineret. Ille vero sua erronea opinione perdurans. Temptabo inquit si pōt aliquis cū pluribus bñficijs saluari. Post mortem suam ipse apparuit eidē ep̄o suo oranti hora tertia. Et interrogauit ep̄s quō se haberet: respondit. Ego sum in eternum dāpnatus. Et cū quereret quare respondit. Propt̄ elationem. Et cum quereret ep̄s qui eēt de opinione sua: rñdit. Nihil adiuuerunt me plura beneficia. Et addidit. Dicite mihi est ne adhuc aliquis viuens in seculo. Rñdit ep̄s. Quō tu cum tantus clericus sis queris: vt tā cito credis mundum esse finitum. Ille ait. Quia certe ex quo mortuus sum tam magna multitudo corruit in infernum ꝙ vix credidissem tot viuentes esse super terram.

Quinq̄ milia hoīum obierūt ꝛ q̄ttuor ex illis solūmodo saluati sunt. Exemplum. iiij.

d Uo scholares in bona societate existentes: quadā die quoddā inter se pactū fecerūt: vt quicunq̄ pri⁹ moreretur alteri infra mensem appareret. Post aliqđ vero tp̄s vnus ipor̄ mortuus ē q̄ alteri appuit in. xvj. die. Interrogat⁹ vero de valitudine eius: rñdit. Nunq̄ ita habui bñ sicut sum in regno celor̄. Uiuens dixit. Per q̄ meruisti hec. Rñdit. Quia ego me ad sumendum corp⁹ xp̄i sp̄ cū deuotōe p̄paraui. s3 dico tibi q̄ qn de h̄ mūdo migraui tunc quinq̄ milia hoīum moriebant̄: ꝛ nullus eor̄ saluat⁹ est nisi ego ꝛ alij tres. Et dū viuens socius miraret̄ ille rñdit Non mireris: q̄ multi sunt heretici ꝛ increduli ꝛ iudei ꝛ multi gentiles: ꝛ multi mali xp̄iani: qui omnes dampnantur.

In discipulo de tempore.

Decanus qui. xxv. annis in heremo māsit: ꝛ post mortē apparuit ep̄o suo. ꝛ dixit ꝙ. xxx. milia hoīum obierunt illo die: ꝛ ipse ꝛ sanct⁹ Bernardus statim ad celum ꝛ tres ad purgatorium intrauerunt: ꝛ alij oēs eo die mortui ad infernum descenderunt. Hoc quere in dis. ipo de tpe. ser. cxlix. L.

Decime.

Decime sunt bñ p̄soluende. Exēpluȝ. v.

m Iles quidā in dando decimas suas tante erat virtutis ꝛ iusticie: vt ei summuȝ esset studium illas persoluere sine mora: sine dolo: ꝛ sine vexatione. Habebat. n. vineā quandā q̄ circa decē carrucas annuatim facere solebat. Tpe igit̄ quodā vt post modū patuit magis ex dei dispēsatione q̄ ex aeris tēperie postq̄ collecta est vinea vinumq̄ expssum: vna tantum inuenta est carruca: Quo audito miles seruo suo memoriale v̄bū rñdit dī. Qđ meum erat dñs inquit mihi tulit ego illi portionem suā nō auferā vade ꝛ da sacerdoti carrucam hanc pro decima. Qđ ꝛ fcm̄ est. Eodē tpe Herman⁹ milit̄ sacerdos quidam iuxta vineā p̄dictā trāsiens: eāq̄ refertā vuis videns mox ad fr̄em intrās: de negligentia cū arguit dī. Quare nonduȝ collecta est vinea vestra. Rñdente illo. iā collecta est: sacerdos subiunxit. Nequaq̄ eā plenā vidi. Quesitū ꝛ inuētum nec vnq̄ aliquo anno vberiores fructus fecit q̄ illo anno.

Desperatio.

Conuersus quidam desperauit ꝛ seipsū submersit. Exemplum. vj.

q Uidā ꝯuersus cuiusdā religionis a iuuētute vsq̄ ad senectutē laudabiliter ꝯuersatus inter fr̄es: ita vt nullus eo videret̄ religiosior ꝛ oībus feruentior: nescio q̄ dei iudicio ita tristis ꝛ pusillanimis est effectus: ꝙ tm̄ de pctīs suis timeret: ꝛ de venia desperaret vt nullis scriptura℞ auctoritatib⁹ poterat erigi: nullis exemplis poterat ad spem venie reduci: modicu mēn̄ credit̄ peccasse. Lui cū fr̄es dicerent. Quid habes: quid timeris: quare desperatis. Respondit ꝙ non possum sicut consueui orōnes meas legere ꝛ ideo timeo gehenne penam. Cum aūt infirmus quodam mane ad magistrum suum veniret dicens. Nō possum diutius ꝯ deū pugnare Illo verba eius minus attendente: ad piscinā monasterij iuit: ꝛ in ea se precipitans suffocatus est. Hec Cesarius.

Mulier desperata comedit araneā ꝛ beata virgo subuenit ei. Exemplum. vij.

m Ulier quedam pp̄ peccator̄ suoruȝ feruentiam ꝛ frequentem recidiuationē lapsa in despationē vt se occideret venenosaȝ araneā deglutiuit. Appropinquāte autē morte ꝯpūcta cepit cū lachrymis mrēm mīe inuocare. Audiuit itaq̄ vocē dicentē sibi. Fr̄ iordan⁹ ordīs p̄dicator̄ vēetur ē mōrisūm voca dicēs te a me missam ad eūr ꝛ cōfitere illi ꝛ salua eris. Uenit sciēs: ꝛ ꝯfessa ē peccatrix: ꝛ cum vomitu pctōr̄ araneā ꝛ venenum euomuit: deo

gressus agens sanata plenissime: h i vitaspatr.

¶ Passio xpi aufert desperationē. Exē. viij.

q Uidā sceleratissimꝰ moriēs despa nit: cui apparuit beatꝰ Dñicus cui deuotꝰ erat dicēs. Cur fili pp enormitatē peccatoꝝ despas ꝓ quoꝝ medicina ꝛ totiꝰ mūdi dolor xpi fuit ifinitꝰ: cuiꝰ medicine efficaciā cōtēplando infinitā: nequaq̄ desperabis. Nam minima xpi sanguinis gutta supabūdat ꝛ tollit oīa pctā mūdi. Uñ ɔtritꝰ ille prīam fecit ad vitam: ꝛ sic saluatus est.

In discipulo de tpe.

¶ Quidā reputabat quasi sanctꝰ: ꝛ tamen in agone despauit: ꝛ sic dānatus ē. Hoc q̄re in disci. de tpe. ser. xxxi. P.

¶ Itē q dixit in agone: ipossibile est q deꝰ ignoscat mihi pctā mea. h q̄re s. xxxiiij. T.

¶ Quidaꝫ qui voluit absq̄ȝ omni peccato viuere: ꝛ sic desperauit: sic tamen q surrexit ecōuerso. Hoc quere in discipulo de tēpore sermone. ix. N.

¶ Heremita q reduxit despatū: ꝛ sic meruit duplicem coronā. Hoc q̄re sermo. xxx. D.

Detractio.

¶ Fratres detraxerūt morienti. Exē. ix.

i N monasterio sancti gregorij frater quidā vi sebrilis calore vltimū flatū emittere videbat sed cū circunstātes monachi ꝛ psalmodiā intermittētes ei dtrahebāt: ipse reuiuiscēs ait. Parcat vobis fratres deꝰ: q: mihi detrahere voluistis. Nā impedimētū ñ modicū mihi generastis. nam tā a vobis q̄ȝ a diabolo sub vno tempore accusatꝰ nesciebā cui calūnie primitꝰ rñderem. Sed si q̄nq̄ȝ quēlibet migrātem videritis: eidem non detractionem. sed cōpassionē ipendatis: vtpote q ad tā districti iudicis iudicium cū terminator suo vadit.

¶ Miles quidam detraxit alicui militi defuncto q apparuit sibi. Exemplum. x.

m Iles quidā iacens in lecto cū vxore detraxit alicui militi defuncto q apparuit sibi dicens. Indulge mihi. Et dicebat se esse in magnis penis purgatorij. ꝛ miles q̄siuit: vtrum sibi posset suffragari. Respōdit q sic. Et ille. Uis vt iste oret ꝓ te. Tūc ille exagitauit caput: in signū q nō placeret sibi q ille ꝓ se oraret: q: in peccatis esset. Tunc ille dixit. Uis vt ille heremita sanctus ꝛ deuotus ꝓ te orabit. Et ille dixit. Utinā iste pro me oraret: faciliꝰ possꝫ me liberare q: amicus dei est.

¶ Detractor laniauit in extremis propriā linguam cū dentibus proprijs. Exē. xi.

s Acerdos quidā intantū vitio lingue deditus erat: vt q̄si oībus detrahere ꝛ alios hoīes grauit infamaret. Hic autem ante mortem raptus in furiam tanto in se deuastatꝰ vt proprijs dētibus linguam maliloquam laniaret: ꝛ palā cunctis ostenderet que lingua sua dolosa egerat: ꝛ venenū aspidū sub labijs eius q̄si sepulchrum patens guttur illius fetorē deterrimum anhelaret.

In discipulo de tempore.

¶ Quidā detractor infamauit sacerdotes ꝛ religiosos ꝛ eiꝰ ligua nō potuit putrescer: Hoc q̄re in disci. de tpe. sermo. xci. I.

¶ Itē duo socij ꝛ quoꝝ vnꝰ erat detractor pessimꝰ: i extremis vidit albatos hoīes manus extendentes ꝛ cōquerentes de eo: ꝛ sic desperauit sermo. cxi. D.

¶ Itē eps ꝓbus ꝛ deuotꝰ punitꝰ ē in purgatorio p fetorem famuli sui q ardebat in inferno: q: audiuit detractiones illius famuli ꝛ eū non semp correxit sermo. xc. I.

Discretio.

¶ Duo fratres noluerūt cibum sumere nisi quē deus eis mitteret. Exempiū. xij.

d Uo fratres habitauerūt vltra illaȝ heremuȝ vbi quondā fuit sanctus Anthonius cōmoratus qui euntes per desertum decreuerunt nō sumere cibū: nisi quem deus illis trāsmitteret. Cūq̄ȝ errātes eos per deserta ꝛ deficientes iam fame cōspexissent a lōge maxites que gens cunctis nationibus crudelior est. Non eni eos ad effusionē sanguinis: desideriū pde: sed sola ferocitas mētis instigat. Uisis ergo eis cōtra naturā ferocitatis sue cū panibꝰ illis occurrerunt. Tunc vnus ex illis fratribus subueniente discretione velut a deo porrectos sibi panes cum gratiarū actione suscepit: reputans escam sibi diuinitus ministrari nec sine iussu dei factū eē dicēs: vt illi q semper hominū sanguine gauderēt: nunc deficientibus eis vite substantiam largirentur. Alius vero recusans cibum velut ab hoīe sibi oblatum inedia ꝛ labore ɔsumptus est mortuus: quorum initia quāuis rephensibili psuasione descēderint: vnꝰ tñ subueniēte discretiōe id qd incaute cōceperat emendasse

cognoscit. Ali⁹ aũt stulta p̄sumptione p̄du
rans mortẽ quã dñs ab eo auertere voluit:
ipse sibi constituit. Hec in vitaspatrum.

In discipulo de tempore.

¶ Senex q viginti annis habitauit in here
mo: et postmodũ p̄iecit se in p̄fundã foueã
ex iussu diaboli quẽ credebat esse angelum
dei hoc q̃re in discl. de tpe sermo. xviij. Q.

¶ Capitulum de E. Ebrietas.

¶ Ebriosus quidã in extremis vidit isernũ
apertum. Exemplũ. i.

f Aber quidaʒ qui alijs euntib⁹ ad
eccl'iam: ipse in fabrica sua remane
bat ebrietati et illecebris carnis fre
quenter vacabat: q subita infirmitate infir
mat⁹ cũ ab alijs p̄moneret ad p̄niaʒ despe
rans cepit clamare se non posse penitere: q2
sicut btũs Stephan⁹ vidit celos aptos sic
ip̄e vidit infernũ aptũ et locũ sibi parũ apud
pilatũ cayphã et iudam: et alios qui chri
stum occiderunt. Et post dixit sibi iudicium
instare. nec sue salutis spem superesse pro
pter ebrietates suas cõtinuas. Et hec dicẽs
mortuus est et longe ab aliorum sepultura
positus: nec aliquis pro eo aliquod suffragi
um ausus est facere. Hoc Beda i gestis an
glorum libro quinto.

¶ Peregrinus quidam vestem pro vino
exposuit. Exemplum. ij.

p Eregrin⁹ quidã vestẽ suã p̄ vino
forti exponens in tantũ bibit q̄ in
ebriat⁹ ẽ et alienat⁹ est mẽte vt q̄si
mortu⁹ estimaret. Eadẽ hora duct⁹ est sp̄ũs
ei⁹ ad loca tormẽtoꝝ vbi sup puteũ op̄culo
igneo tectũ residere cõspexit ip̄m p̄ncipem
tenebraꝝ. Iteꝝ int̄ ceteras aias adduct⁹
est p̄lat⁹ q̄dã: quẽ p̄nceps multũ salutãs cũ
calice igneo sulphureũ potũ ei ministrans.
Qui cũ bibisset amoto op̄culo missus ẽ in
puteũ igneũ. Peregrin⁹ aũt h̄ vidẽs p̄terri
t⁹ ẽ. Tũc clamabat diabol⁹ fortit̄. Adduci
te huc illũ p̄egrinũ: q vestẽ p̄egrinatõis sue
vino exponẽdo inebriat⁹ ẽ. Quo audito pe
grin⁹ ad bonũ angelũ q̄ eũ illuc duxerat
respiciẽs: p̄misso deo et sibi q̄ nunq̄ ap̄lius
inebriaret: statim illa hora liberaret eũ. Qui
mox ad se reuersus diẽ et horã notauit. re
diensq3 in terrã suã dictum p̄latũ eodem
tẽpore obijsse cognouit. Hec Arnoldus.

¶ Ebriosus quidã occidit patrem et matrẽ
inebrietate. Exemplum. iij.

e Briosus quidã qui cum venisset d
taberna ebrius occurrit ei p̄r suus
arguẽs eũ. Quẽ cũ crederet aduer
sariũ ee: extracto gladio occidit eũ. Et cum
m̄r de nocte ad clamorẽ occurreret: idem ei
fec̄. et captus est et tentus obstupuit i mane
se talia fecisse.

¶ Ebri⁹ occidit regẽ et filios suos. Exẽ. iiij.

q Uidã hõ fidel'r s'uiuit cuidã regi.
Et dũ vitã suã ieiun⁹ bñ regeret: et
suo dño seruitia sua bñ placerẽt q
cũ missus fuit ad cõuiuiũ: et cũ ibi inebriat⁹
fuisset occidit regẽ et filios suos. Sic et nos
dũ ieiunam⁹ fugiũt vitia a nobis duʒ vero
inebriamur interficim⁹ oẽs virtutes: et regẽ
i. aiam et rõneʒ. et filios suos. i. q̄nq3 sensus
cũ quibus corp⁹ et aiam regere debemus.

¶ Ebriosus vidit duo pro vno. Exẽplũ. v.

r Usticu⁹ inebriat⁹ videbat duo pro
vno: et mulieri iposuit adulteriũ: di
cẽs eã q̃ttuor pueros habere: cũ ni
si duos h̃ret. Et ip̄a dicebat se ferrũ ignitũ
portare: in signũ q̄ esset imunis ab adulte
rio. Et vomere posito in igne dixit mulier.
Porrige mihi vomerẽ ignitũ et ego porta
bo i signũ inocẽtie. Et ip̄e volẽs ferrũ porri
gere mul'ieri cõbussit man⁹. et sic ad sobrieta
tẽ redi⁹ cog̃uit se errasse et iebriatũ fuisse

¶ Ebriosum quem inebriatũ fecerũt mona
chum. Exemplum. vi.

q Uidã cõsueuit adeo inebriari q̄ q̄si
insensibilis videbat̄: et odiosus fa
ct⁹ ẽ vxori intm̃ q̄ eo relicto alteri
adherebat: Sʒ q2 eo ad nutũ vti n̄ poterat
mole viri opp̄ssa cogitauit q̄ a se eũ repelle
ret. Et cũ vna vice inebriat⁹ sic fuisset. ita q̄
oino isensibil' videbat̄ et aio alienat⁹: ip̄a vo
cãs monachos dixit eũ laborare i extremis.
et q̄ vestirẽt eũ habitu religioso et facerent
eũ mõachũ: qd ip̄e petiuerat cũ esset sane
mẽtis. Qd et ip̄i mõachi amore pecunie li
bẽt fecerũt: quẽ tõsum et vestitũ portauerũt
ad abbatiã. Ip̄e aũt de mane vino digesto
inuenit se mõachũ: et audiẽs ab vxore et mo
nachis q̄ fuisset i extremis: et fecisset votum
deo et btẽ Marie v'gini et oĩb⁹ sanctis p̄ ve
cũdia mãsit in ordine: et ampli⁹ meli⁹ vixit.

In discipulo de tempore.

¶ Ebriosus noĩe Udo qui freq̄ter iuit
ad tabernam cum ad ecclesiam ire deberet:
qualem potũ: et qualem lectum: et quale hal

neum. las habet in infernum. Hoc quere in discipulo de tempore ser. lxij. Y.

Item miles qui apparuit post mortem filie sue cum crusibulo in quo erat sulphur ⁊ ignis hoc quere ser. xcix. P.

Item bibulus qui tenuit cyphum in manu ⁊ dixit in ludo. Tres soluit. ⁊ sic subitance obiit. Hoc quere de tempore ser. lx. Q.

Item qui in taberna vendidit animam suam quã diabolus cum rapuit cum corpore ⁊ anima. Hoc quere sermo. cxxxij. D.

Itẽ hospitem bibulorum ⁊ lusorum quem diabolicum corpore ⁊ anima rapuerunt. Hoc quere de tempore ser. cxliiij. N.

Elemosyna.

Elẽmosyna danda est in presenti vita, Exemplum. vij.

l Egitur de btõ Ludouico rege Frãcie ꝙ infirmatus vsqz ad mortem cõuocauit oẽs suos nobiles medicos ⁊ clericos theologos ⁊ religiosos: ⁊ eos consulens an posset curari. Et audito ꝙ nõ: rñdit. Nunc pz ꝙ diuitie mee non prosunt quibus potentissimus ⁊ ditissimus rex sanari non potest. Unde nisi ꝓximis ⁊ paupibus in elemosynis subuenissem: ad eternã vitã modo non venirem.

Quidam habuit mensã plenã ante se: ⁊ vacuam retro se. Exemplum. viij.

h Eremita quidam vidit in visiõe multas aias in diuersis statibus: inter q̃s vidit vnũ virũ sedentem: ⁊ stabat vna mẽsa añ eũ repleta oib⁹ bonis. alia mensa stabat retro eũ vacua. Quẽ q̃siuit q̃d h notaret: rñdit. Mẽsa illa q̃ stat añ me sunt opera mle q̃ feciañ mortẽ ⁊ illis bonis mõ vtor. mẽsa võ retro me posita est qd̃ disposui cũ adhuc viuerẽ: ⁊ mandaui vxori ⁊ pueris meis vt aie mee subuenirẽt in elemosynis ⁊ suffragijs ⁊ testamẽtis. ⁊ ecce adhuc vacua est: q: occupant eũt se tpalib⁹ reb⁹ diuidendis ⁊ mei obliti sunt. Unde dicit sapiens. Fac bñ dũ viuis p⁹ mortẽ viuere si vis. Undẽ etiam Ambro. Hoc tantũ tuum reputa qd̃ pauperibus erogasti.

Quidam vendidit. xxx. libras q̃s pp deuz dedit ⁊ misere obijt. Exemplum. ix.

q Uidam diues in infirmitate nimia timens mortẽ: tulit. xxx. libras ⁊ distribuit pauperibus. Factum est autez vt conualesceret de infirmitate cepit penitere: ꝙ hoc fecerat. Hic võ amicum quendam habuit virum religiosum cui ipse diues dixit cogitatiõnem suam. Penitet me ꝙ hoc feci. Qui dixit Gaudere te magis opz in hiq: qd̃ pauperibus dedisti dõ dedisti: ⁊ ipse reddet tibi i futuro. sz ille nõ acquiescebat v̈bis eius ait ei. Ecce. xxx. libras do tibi vt eamus simul ad scãm Mariaz ⁊ dic ibi: ego non sum ille qui distribuit pauperibus. xxx. libras: sed iste est: demonstrando me. Ille vero accipiens. xxx. libras ab alio gauisus. Perrexit q̃ ad scãm Mariã ⁊ fecit sicut ille predixerat. Cõtigit aũt cũ egrederetur de tẽplo portans secũ pecuniam quã receperat. ⁊ cũ egressus esset ianuã cadens in terram mortuus est. Hec videntes qui aderant dixerunt ei: qui pecuniã illi dederat. Accipe pecuniã tuã. Et ille rñdẽs dixit. Nõ faciã. ex quo. n. obtuli deo ipsius ẽ: sz magis deẽ paupibus: qd̃ ⁊ factũ est Oẽs enim qui viderũt ⁊ audierunt hec: glorificabant deum qui facit mirabilia solus.

Quidam cum triginta libris fabricauit sibi pallacium in celo. Exemplum. x.

l Egitur in vita sancti Joannis elemosynarij qualiter gloria dñi misericordibus est ostẽsa. ꝙ cũ quidaz eps Trullus iuisset ad alexandriã: ⁊. xxx: libras auri expenderet pro palacio fabricando: quẽ Johannes predictus inuitans ad domum suam monuit cum dicẽs. Hoc esset edificium ⁊ thesaurũ eorũ refouere pauperes iesu xp̃i: qui ad eius ꝑdicationẽ predictum aurum reddidit ipsi sancto Johi ad dandũ pauperibus. Sed postea penitens de ꝑdictis cũ essz auar⁹ decidit in lectum Q̃d scũs Johẽs audiens aurum eidem remisit: qui statim curat⁹ est. Iterũ inuitatus cum eo comedit. Et postmodũ in extasi positus ductus ẽ ab angelo ad palaciũ mire pulchritudinis mirũ hñs splẽdorẽ: ⁊ portã aureã in q̃ erat scriptum. Hec fuit reqes eterna trulli epi. Qui cũ hoc legeret: attendẽs mirã pulchritudinem eius dixit angelis. Delete hunc titulum ⁊ scribite. Hec requies erit Johãnis pĩarche. Sz hac visione territus nõ solum predictas libras auri pauperibus erogauit: sed etiam post magn⁹ elemosynarius factus est.

Hortulanus quidam collegit lagenam cum denarijs. Exemplum. xj.

f Uit quidam hortulanus q̃ oẽm laborẽ suũ in elemosynam expendebat: ⁊ tm̃ sibi retinebat ꝙ ad solũ victũ sibi sufficeret. Inmisit aũt diabolus in cor eius ꝙ colligeret sibi aliquã pecuniã: dicens ei. Ut cum senueris: aut egrotaueris opes habeas ⁊ expen

fas: et impleuit lagenam de nũmis. Cõtigit. n. post hec infirmari eũ et putrefieri pedẽ eius: qui expendit p medicina quicquid collegit et tñ nihil ei pfuit. Postmodũ vero venit ad eũ quidã expertus medicus et dixit ei. Nisi incideris pedẽ tuum aliter sanari nõ poteris. Et cõstituerunt diẽ abscindendi pedem. Et ecce ipsa nocte rediens hortulanus ad se pniam egit de his que gessit et fleuit cum gemitu dicens. Memor esto dñe operum meor priorum que faciebã laborãs in hortu et quõo paupib᷒ ministrabã. Tũc apparuit ei angelus dñi dicens. Ubi sunt nummi tui quos collegisti. et vbi est spes tua de quo tractasti Et intelligens ille veniã pcabat: promittens hec iam de cetero non facturũ. Tunc angelus tetigit pedẽ eius: et cõfestim sanatus ẽ: et exurgenõ mane abijt in agrum opari. Veniente quo medico vt secaret pedem eius: dicitur ei. Jam sanus factus ẽ: et mane hodie exijt operari in agrum suũ. Et vidẽs eum sanũ fodientẽ terrã glorificabat deum. Hoc in vitaspatrum.

¶ De duobus fratribus: date et dabit vobis. Exemplum.xij.

Bbas quidam de ordine nigror hospitalis erat valde deuot᷒ et circa pauperes misericors multum. Et qui in opus misericordie feruidus fuit: tales dispẽsatores domui ordinare studuit: qui eius feruorem nõ ipedirent: sed magis incenderet. Et quanto plures suscepit ad domũ eius quanto pl᷒ charitatis opera pauperibus exhibuit tanto illi et domui eius dñs benedixit. Post cuius mor
tem ... eius successor simulatus auaricia pietatis
offici...ales amouit: et eos quos tenaciores nouerat
o... ...uit: et ait. Predecessor meus nimis erat da
in... ...ind... ...eretus: et iõ officiales eius amoui.
philis ... ...inas ... e debemus expẽsas monasterij
sed sic or... ...ret... ...si forte seges nostra grandi
atq3 temper... ...cha... ...s euenirẽt habeamus vñ
nata fuerit: et tp... ...iam ...us. Hmõi verbis suaz
pauperibus subue... ...pit... ...litatẽ exclusit etiam
auariciam pallians ho... ...nus ... subtraxit. Charis
cõsueta beneficia pauper... ...e n... ...n potuit mo
tate igitur subtracta profice... ...tp... adtantam
nasterij substantia: immo breu... ...al... ...erent quõ
paupertatem deuenerunt vt vix ... en... ...rande
m inducarent. Die vero quadã vir quidã ... ...um.
etatis venit ad portarium: quesiuitq3 hos... ...at...
Quẽ quidẽ ille clãculo collegit ac hospital... ...n
officium sibi exhibuit. et adiecit ille. Nõ tu a...
mirari et turbari debes bone vir quod tam negli
genter tibi procuro: quia necessitas in eã magna est: aliquñ talẽ vidi statum monasterij: vt si adueniss et eps in magna quantitate et charitate: et abundantia fuisset receptus. Respondit ille senex: dicens. Duo fratres expulsi sunt de monasterio isto: nisi illi fuerint reuersi nunq̃3 bonus erit status eius: quorum vnus vocatur date: alter vero dabitur. Sicq3 ab oculis eius recessit puto aliquam fuisse psonam angelicã p quam dñs indigentiã fratrũ et defectũ illorum reuocare voluit charitatiue. Portarius autem cum esset laicus nõia eadem considerauit: abbati et fratribus audita recitauit. Resumpta ẽ hospitalitas: et cepit eis mox benedicere vt prius. Et merito. In oi enim religione vbi isti duo fratres. s. date et dabitur fuerint: nunq̃3 necessaria deficient sicut legimus de sanctis pribus quod ita charitatiui erant quod et sanctos angelos hospitio receperunt: et que eis mittebantur: alijs fratribus mittebant.

¶ Defunctus quidaz dixit: centuplum recepi. Exemplum.xiij.

Um quidaz episcopus predicaret inter sarracenos: quẽdã cor cõuertit et baptizauit: Postea autẽ cum suaderet ei quod faceret opa misericordie: dicens quod hoc dñs diceret in euãgelio. Centuplum accipietis. Et cum admonuisset eum ad perfectionez euãgelicam: ille venditis oibus dedit pauperibus et obdormiuit in dño. Cum aũt filij eius traherent epm ad iudicium impetentes cum coram iudice sarraceno de hoc quod patri promiserat. s. centuplum accipietis: et intem pater nũq̃3 accepit: et pp ei᷒ promissum nos exheredauit. Quibus eps rñdit. Immo deus ei reddidit in vita eterna. Et quod hoc probaret adductus ad tumulum mortuum adiurauit in noie dñi nri iesu xpi: vt diceret verum sibi bene fuerit solutum de promisso. Rñdit mortuus oibus audientib᷒ Centuplum accepi: et vitaz eternam possideo. Et de hoc lre inuente sunt in manibus eius. s. defuncti. Hec arnoldus.

¶ Ancilla inuenit econuerso cistam repletam farina. Exemplum.xiiij.

Rat circa montes alpium et anglicuz mare fames perualida: ita vt cõis multitudo populi fame moreret. Tũc quedam matrona genere preclara et operibus misericordie dedita: egenis cepit sine pondere et mensura: et numero liberaliter erogare. Quod cernens vir eius miles: artauit eam ... et farine mensuram certam per singu

Post cuius morte eius successor simulatus auaricia pietatis officiales amouit: et
eos quos tenatiores nouerat instituit et ait. Predecessor meus nimis erat dapsilis
et indiscretus: quare io officiales eius amoui. Sed sic ordinare debemus expensas monasterij atque
temperare ut si forte seges nostra grandinata fuerit: et ... cara eueniret habeamus
vnde pauperibus subueniamus. Huiusmodi verbis sua auaritia pallians: hospitalitatem ...
... exclusit: et iam consueta beneficia pauperibus subtraxit.

las ebdomadas dari fecit. Q ne vna die q̄ ſi totũ expẽdit. Superueniẽs qdã paup̄ ⁊ rogans elemoſinã. Vñ dña ancille p̄cepit vt petẽti daret: ⁊ diligẽti ſcrutata ciſta i q̄ farina repoſita erat ſi qd inueniret pauperib⁹ afferret. Et faciet ãcilla vt dña iuſſit. Et p⁹ hãc ſuperuenit ali⁹ q ſe nihil comediſſe īfra biduũ deplorabat. Q ḋ vt dña audiuit fleuit ⁊ iterato iubet ãcillã ſcrutare ciſtã ⁊ pauperi aliqd impartiri. Iurat ancilla nihil in ciſta penit⁹ remãſiſſe. Sz inſtãte cũ lachrymis dña vt attẽptaret currẽs impatiẽt ⁊ ciſtã aperiẽs plenã floꝛẽtiſſima ſimila mox inuenit. Ad cui⁹ ꝯuitũ ancilla clamãs hoꝛrifice cecidit in extaſi ſupia. Clamoꝛ audito dña accurrit. accurrit dñs. accurrerũt ⁊ famuli. ⁊ viſo miraculo i cõi: dñm bñdicebãt. Mox vir ipſe hoꝛreũ let⁹ apiens oib⁹ illa die veniẽtibus dedit. nec defuit annona ciſtarum donec ſuperueniẽte auguſto ꝓpiciaretur dñs populo ſuo quem afflixit. Dixit aũt mihi dictus miles marcus noĩe q̄ niſi fuiſſet diuinũ miraculũ: nequaq̄ mihi tria hoꝛrea vel quinqz ſuffeciſſent. Hec Guil.

¶ Nobilis quidã veſtes dedit ꝓpter deũ.

Exemplum. xv

n Obiliſſimus ac potentiſſim⁹ in baronib⁹ gallie comes carnotenſium ac bleſenſiũ noĩe Thobald⁹: liberaliſſim⁹ omni ſuo tp̄e extitit in donãdo. Iſte hyeme q̄ tũc ſolito magis hoꝛrebat p̄ viam cũ multitudine trãſiens obuiũ habuit pauperẽ nudũ: quo clamãte rñdit comes Q uid petis? Rñdit paup̄. Da mihi inq̄t cappam quam habes indutã. Nec moꝛa. Comes extractã cappam dedit pauperi: dicẽs. Q uid ampli⁹ petis? Cui paup̄. Da mihi ⁊ pallium qḋ habes. Q uo ſtatim habito petiuit tunicam. Q uã vt comes ḋdit remãſit in veſtib⁹ lineis. Cui paup̄. Vides inq̄t comes q̄ caput habeã raſum ⁊ nudũ da ⁊ pileũ: Tunc comes paululũ erubeſcens q2 caluus erat. inq̄t. Nũc ẽt cariſſime nimis inſiſtis: q2 hoc carere non poſſum. Hoc dicto relictis veſtibus paup̄ euanuit. Comes de equo cadẽs lamentabil'r fecit: ⁊ oĩ tp̄e poſtea tal' qd canens: oĩ petenti ſe tribuit. Hec Guil.

In diſcipulo de tp̄e.

¶ Petr⁹ thelonari⁹ q p̄rio parc⁹ fuit ⁊ poſtmodum fecit ſeip̄m vendere ⁊ p̄cium dare in elimoſinas pauperum. ſermo. lxxi. B.

¶ Itẽ ſenex cũ iuuene habuerãt cõmunẽ vitã ⁊ ſp̄ ſenex plus habuit quãtũcũqz pauperibus dedit. Hoc quere ſer. cl. T.

¶ Mulier que dedit pauperi denariũ: dicẽs plus tibi dedi q̄ deus vnq̄ mihi ḋdit. Hoc quere ſermone. cl. P.

Eccleſia.

¶ Diabolus ſcribit ṽba inutilia p̄lata in eccleſia. Exemplum. xvi.

c Um beatus martinus epiſcopus celebraret: tunc beatus brici⁹ adhuc puer vidit diabolum ſcribentem retro altare pctm̃ qḋ fiebat in eccleſia: loquendo: ridendo: diuinũ officiũ impediendo. Et dũ deficeret charta: diabol⁹ volẽs illã i quã ſcripſit extẽdere traxit cũ dẽtib⁹: q̄ corrupta colliſit caput ad murũ. Vñ riſit ſctũs brici⁹ P⁹ miſſã arguebat eũ ſctũs martin⁹ ḋ riſu ⁊ ille dixit ei cãz. Et ꝯiurat⁹ diabol⁹ dixit q̄ ſcripſerat ṽba inutilia riſus ⁊ diſſolutiões q̄ fiũt i eccl'a. Stati btũs martin⁹ p̄dicãs ṽbũ dei: ⁊ oĩbus exhoꝛtatis ad ꝯfeſſionẽ coegit diabolũ delere qḋ ſcripſerat. Vñ ẽt de hoc di i decre. Nemo dz in loco oꝛõnis intẽdere fabulis ocioſis. diſ. xxv. qui in aliud.

Q uidam furati ſunt in eccl'ia ⁊ poſtmoduz ſuſpenſi. Exemplum. xvij.

e Ccleſiã ſancti Martini fures infringentes: quoſdaz theſauros vna cũ cruce precioſiſſimis gemmis ⁊ auro decoꝛata aſpoꝛtarunt: qui cuz eſſent plures crucem duobus cõmittentes ipſi cuz theſauris abierunt. Mane igitur cum tantum ſacrilegium ad noticiam epiſcopi perueniſſet dolens valde ⁊ maxime de cruce ob poꝛtionem ligni dominici. Milites cum conſilio canonicoꝛum per diuerſas ꝓuincias miſerũt qui fugiẽtes īſequebãtur. Hi vero qui eandem poꝛtabãt p̄ ſtratã publicaz incedebãt Ad quos cũ p̄ueniſſent milites nihil de eis ſuſpicãtes p̄tranſierũt. Chꝛiſt⁹ vero in quẽ peccauerãt fures a ſenſu alienauit greſſum ſixit: ita vt a ſtrata declinantes paludem intrarẽt: nec tñ motis pedib⁹ ꝓcedere poſſẽt Altera ṽo die p̄dicti milites cũ fures pene in eodẽ loco ⁊ maxime lutũ calcãdo vidiſſent mirati dixerũt. Iſti ſũt hoĩes quos heri hic dimiſſim⁹. Ad quos cũ vnus clamaſſet boni hoĩes male inceditis: q̄re nõ aſcẽditis in ſtratã rectã. rñderũt illi. Bene incedimꝰ nõ vos ſollicitet iter nr̃z. Tũc vn⁹ ex milici

Cart. ... ſtructa ... nõ potuit ... ſta: imo breui tp̄e ad tantã paupertatẽ deuenerũt. ut vix ... madu... . Hec ... qdam vir qdam vn. de erat uenit ad portoriũ: ... quẽ ... ille claculo collegit. ac hoſpitalitatis offm ... exhibuit. et adiecit ille. Non te ... : et turbari debes bone vir ... negligentem ... : quia neceſſitas in eã magna est. et

bus ꝟo inspirāte dixit ad socios. Aliqd istos ꝑtēdit: forsitan rei sunt teneamus illos. Ad quos cū descēderēt illi crucē paludi imerse rāt. Interrogati ꝟo de furto: rn̄derunt. nos crucē tulim⁹ ⁊ vbi sit scim⁹. sꝫ nisi certi sum⁹ de vita nr̄a ꝯfidem⁹. Quid plura: Ducunt̄ ad ep̄m gr̄a crucis ꝑmittit̄ imunitas. Crux ꝯn̄sa reportat̄ extra ꝓuintiam fures ꝓscri bunt̄. Et q: iust⁹ iudex de⁹ nullum pctm̄ di mittit inultū: ⁊ sepe pctm̄ punit pctō: ꝑmisit vt die q̄dā iterū eccl'iam infrigerent in qua capti sunt ⁊ suspensi. Hec Cesarius.

¶ Julian⁹ apostata a sancto mercurio int̄ emptus est. Exemplum. xviij.

Julian⁹ iperator q erat apostata a fide xp̄iana dum ad quoddā ꝓliū ꝓperaret mādauit sancto Basilio Cesarieñ epo vt sibi suoqꝫ exercitui necessa ria ꝓuideret. Quo rn̄dente ꝙ res ecclesie si cēnt sue: sꝫ iesu xp̄i patrimoniū ⁊ deo mili tantiū: nō ꝑdonū. Cū tn̄ currū oneratū cuꝫ victualib⁹ ꝓ redimēda vexatiōe dedisset ei dē irat⁹ cesar ⁊ feruens iurauit ꝙ in reditu suo suā eccl'iaꝫ destrueret. Ep̄s ꝟo ꝯfidēs i dn̄o ⁊ i regine celi ꝑsidio idicto ieiunio orō nib⁹ letanijs ⁊ elemosinis studebat cū omni ppl'o ⁊ clero deum ꝑcari. Ep̄s ꝟo in orōne ꝓstrat⁹ eccl'iaꝫ suā beate ꝟgini dedicatā fi del'r cōmēdauit. Interim sp̄us ei⁹ vsqꝫ ad thronū dei rapit̄. ibiqꝫ audiuit Mariaꝫ de destructōe eccl'ie sue filio suo q̄rulātē. Hic ab oib⁹ reqrit qs velit sue iniuriā mr̄is vin dicare. Mox sanct⁹ mercuri⁹ martyr xp̄i q i eadē eccl'ia sepult⁹ ē: p̄re oib⁹ se obtulit ad vīdicādū. Egressus igr̄ de tūba ⁊ armis su is indut⁹ ad exercitū ꝑcit: ⁊ omissis oibus alijs sibi locū dātib⁹: istū iulianū hasta ꝑfo dit. Qui sumpto ꝓꝑo sanguine ꝓiecit i ce lū: dicēs. Vicisti nazarene vicisti. Et sic mi serabil' fugato exercitu expirauit. Hec per ordinē ep̄o referēte populo ꝓ signo ꝟitatis nec sctm̄ mercuriū i sepulchro: nec ipsi⁹ ar ma q̄ pēdebāt in eccl'ia repta sunt. Sꝫ post diē tertiū i locis suis oia ecōuerso sūt inuēta Redeūtib⁹ aūt de p̄lio ꝟitatem de oibus retulerunt. ⁊ oēs gr̄as egerūt ei q liberat ⁊ saluat oēs sperātes in se. deponens malos potētes de sede. ⁊ hūiles de intuitu mr̄is sue h̄ ⁊ in futuro cū gl'a ⁊ honore exaltat.

¶ Miles qdā ꝑtrāseūdo cimiteriū orauit pro animab⁹. Exemplum. xix.

Quidā miles ꝯsueuit descēdere de eq̄ suo i cemiterio ⁊ dicere orōnes suas ibi ꝓ d̄funcī sepulc̄. Quadā āt die fugat⁹ ab hostib⁹ itex veniēs ad ce miteriū orauit flexis genibus: Statim surre xerūt defūcti d̄ sepulchris milites cū armis clerici cū stol' Quo viso hostes fugerūt: ⁊ fa ciētes pacē cū milite narrauerūt ei q̄d vide (rant.

Eucharistia.

¶ Ep̄s vidit vnū digne: aliū indigne sume re sacramentum Exemplum. xx.

Episcop⁹ qdā cū audisset duos d̄ plebe sua viros adulteros nimie ipuritatis. rogauit ergo deum: vt si ita esset agnosceret. Cū ḡ post oblationē cō secratā vnusqsqꝫ ad cōionē sacram accede ret: ꝑ singulox facies itelligebat bonos splē didas hn̄tes facies ⁊ aias. peccatox aūt fa cies nigras ispiciebat vt carbōes. ⁊ oculos sanguie repletos. Alios ꝟo videbat claros facie: ⁊ vestib⁹ albis induros. Cū aūt corp⁹ domini suscepissent. in quorundam vulti b⁹ lumen: in quorundam flāma videbatur Vt aūt cognosceret d̄ illis quox crimina au dierat cōionē illis porrexit: ⁊ vidit vnū ex il lis clara facie ⁊ honorabili: albisqꝫ vestib⁹ circūdatū. alterx nigrū ⁊ horribilē vultu. Et postq̄ diuini misterij gratiā perceperūt illū lumē quoddā illustrabat. aliū ꝟo q̄si flāma succēdebat. Orauit ergo ep̄s de singulis q̄ ei ꝯn̄sa fuerūt se edoceri. Astās aūt angel⁹ dn̄i dixit ad eū. Oia q̄ audiuisti de ipsis ꝟa sunt. sed ille vn⁹ adhuc in sordib⁹ ꝑmanet ⁊ in volūtate peccādi: ideo illū nigrū flam ma succendi vidisti. Alter ꝟo simil' ille qui dem erat sicut audieras. sed ideo illū clara facie illustrari vidisti. q: recordatus de hoc quod prius fecit: ⁊ renūcians illis operibus cū lachrymis ⁊ gemitibus dei misericordiā postulauit. promittens si ꝑterita illi fuissent remissa peccata vlterius ad eadem non re diret: ⁊ ideo priorib⁹ criminibus deletis ad hanc gratiam quā vidisti ꝑuenit. Cum aūt episcopus de dn̄i gratia miraretur eo ꝙ nō solum de tormētis tam turpē hoīem eripue rit: sed ēt tanto honore decorauit. Rn̄dens angelus dn̄i dixit: Bn̄ miraris hō eni es. nā domin⁹ noster ac vester naturaliter bon⁹ ⁊ misericors est cessantibus a peccatis: peni tentibus per confessionez non solum tormē ta dimittit sed ⁊ honore dignos efficit. Sic

enīꝫ de⁹ dilexit mūdū vt vnigenitū suū pro
pctōrib⁹ destinaret: ꝛ pro ipsis daret ad mor
tē. Quid ḡ dū inimici ei⁹ eēnt mori pro ipsis
elegit, quāto magis qn̄ ꝓprij ei⁹ filij erūt. hoc
ergo scias qꝛ nullū pctūm humanū bonita-
tē dei vincit: sꝫ tm̄mō p pniaꝫ vnusq̄sqꝫ ea
q̄ pri⁹ fecerat abolet mala. Mīficors. n. dn̄s
infirmitatē humani generis scit ꝛ passionem
ꝛ diaboli virtutē ꝛ malitiā: ꝛ cadentib⁹ q̄dē
hoīb⁹ in pctā taq̄ȝ filios sustinēs ꝑ emen
dationē. Penitētib⁹ vo tanq̄ȝ languidis cō
patit: ꝛ mox soluēs pctā coꝝ. Iustis aūt pre
mia tribuit. Audiēs ergo ep̄s mox miratus
ē nimis: ꝛ glorificabat deum.

¶ Quidā accessit ad sacramētū cōtra ꝓhi-
bitionē sacerdotis. Exemplum. xxi.

q Uidā sacerdos vidit quēdā pec-
catorē sibi ꝯfessuꝫ, nō vo ꝯtritū: qꝛ
nō hūit volūtatē abstinēdi a pctis
ꝛ sacerdos ꝓhibuit eū a sacro: ꝛ sup hoc fri
uole accessit. dixit ꝛ sacerdos. Iudicet deus
īter te ꝛ me: dās ei corp⁹ xp̄i. Et statiꝫ guttur
ei ē ruptū: ꝛ exiuit corp⁹ xp̄i ꝛ ille expirauit.

¶ Sacedos malus cū difficultate sumpsit
corpus christi. Exemplum xxij.

s Acerdos quidam secularis dū q̄dā
die celebraret missam alius assistēs
vidit in patena tpe sumptiōis non
spēm panis sed infantis. Quē cū sacerdos
leuaret vt sumeret: cepit ifantulus ille faciē
auertere: ꝛ ne sumi posset manib⁹ ꝛ pedib⁹
reluctari. Et nō semel iste hō deuot⁹ hoc vi
dit: sed sepius. Cui idē sacerdos q̄dā vice
dixit inter cetera. Quotiēs sumo corpus xp̄i
cū tāta difficultate sumo: q̄ ego mirari non
sufficio. Cui ille. Cōsulo vt corrigas te. hoc
nā ꝛ ego vidi de te. Ille sacerdos correxit
se. Et cū postea celebraret visus ē ille ifans
ab illo deuoto hoie iūctis manib⁹ ꝛ pedib⁹
cum summa velocitate illabi in os sacer-
dotis.

¶ Plaga sacerdotum indiget celebrantiū.
Exemplum. xxiij.

s Acerdos lubricus ꝛ imūdus cord⁹
xp̄i q̄n q̄tidie poluto ore sumebat.
Et vide vindictam dei. os. n. circa
nasum ꝛ mētū ē versum ꝛ lingua cōputruit
ita vt vix pre fetore posset ab amicis suis su
stineri. Sic ꝛ sacerdos in gallia fuit cui⁹ ma
nus in missa supará extēse igne celesti vsqꝫ
ad cubitos sunt cōbuste. Hec Guil.

¶ Sacerdos quidam dubitauit de sacra-
mento. Exemplum. xxiiij.

s Acerdos quidam valde deuotus
beate virgini Marie: de sacro alta
ris dubitauit. Uñ assidue eā inuo
cabat vt ei subueniret. Cui missam celebran
do hostiā ante pater nr̄ disparuit. Admirās
ꝛ perterritus de hoc btā virgo sibi apparuit
filiū tenēdo in vlnis: cui ēt dicebat. Ecce eū
quē puella puerpera peperi. Ecce quē in sa-
cramēto consecrasti. Ecce quē tuis manib⁹
tenuisti. quē tāgēdo ꝛ leuādo cūctis osten-
disti: quē in sacro mādncas ꝛ bibis. Ecce fi
liū meū tibi trado: ꝛ deuote ꝛ reuerenter su
sceptum. Et sic deposuit puerum pulcherri-
mū qui subito transfiguratus in hostiā pa-
nis quē sacramentaliter sumpsit. Et sic oīs
dubitatio in eo cessauit.

¶ Mulier quedam dubitauit de sacramen
to. Exemplum. xxv.

b Eatus gregorius cuidam matro-
ne corpus xp̄i dedit dicens. Corp⁹
dn̄i nostri iesu xp̄i ꝓficiat tibi in vi-
tam eternā. Mulier subrisit. Beatus Grego
rius manum retraxit inquirens ab ea quare
risisset. Respondit illa. Qꝛ panē istū quem
pinsui corpus xp̄i appellas. Beatus Grego
rius ad effugandam mulieris incredulitatē
orauit ꝛ homines orare fecit: ꝛ mox hostia
mutata est in carnem: ꝛ sic mulier ab errore
reuocata est. Tūc beatus gregorius iterum
orauit: ꝛ tunc ad pristinam formam rediit: ꝛ
sic matrone dedit hostiam: que eam intm̄ cō
firmauit in fide vt postea nunquā recidiua-
ret: sed firmiter crederet: ꝛ sic saluata est.

¶ Puer nouē annorum cōmunicatus ē in
extremis. Exemplum. xxvi.

p Uer quidā cū infirmaretur spūsā
cto inflatus corpus xp̄i sibi dari pe
tiuit. Cūqꝫ eum parentes cōspice
rent: ille fortiter clamauit. Date mihi corpus
domini: date mihi corpus domini. Relatum
est igitur verbum ad sacerdotem. Qui cum
diceret non esse securum tali puero qui non
intelligit quid sit dare corpus domini: hosti
am detulit ei nō benedictā. Quā cū ei porri
gere vellet dixit ei. Ecce hoc ē corp⁹ dn̄i. Ut
dn̄s ex ore infantiū ꝑficeret laudē ꝛ destrue
ret perfidiā multoꝝ q̄ de eodē sacramento
male sentiunt: inspirauit puero vt respōde-
ret. Quare vultis me decipere. nō ē corpus
dn̄i qd̄ mihi offertis. Ad qd̄ vbum sacer-
dos admirans: ꝛ puero aliquid diuinuꝫ in-

ſpiratū arbitrat⁹ eē: ſacrā cōionem attulit. quā ille puer ſat ḋuote accepit. Hec. Ceſa.

¶ Chriſtus pſonaliter cōmunicauit mulierem. Exemplū. xxvij.

f Emia q̄dā deuota q̄dā tpe ardēt nimis cōicare deſiderās: grāz eadē a ſacerdote ſūo ſibi ipartiri humiliter ꝛ inſtāter poſtulauit. A quo repulſā paſſa: dicēte illo nō debere laicas ſemias pro libito ſuo cōicare: ſed ſtatuto tpe. Que fleuit ꝛ ingemuit. Cui⁹ ardorē ſūm⁹ ſacerdos attēdēs: nō diu paſſus ē eā fraudari a deſiderio ſuo. Eadē .n. nocte cū in ſtrato ſuo iacens vigilaret ꝛ orationib⁹ vacaret: ſaluator Jeſus xp̄s cū multo ſplendore cubiculū ei⁹ ingreſſus: pixidē in q̄ corp⁹ xp̄i in eccl'ia reꝯdi ſolebat ꝓprijs manib⁹ portabat. Eratq̄z circa eū fragrātia miri odoris: ꝛ mltitudo angeloꝝ in circuitu eius. Cūq̄z illa bt̄a mulier ad tātā gloriā ſtuperet: ſtās corā eo dn̄s ait. Qꝛ tibi ſacerdos ille corpus meū negauit: ego manib⁹ meis te cōicabo. Q̄d ꝛ fecit hoſtiā vnā de pixide tollens ꝛ eā cōmunicans: ſicq̄z receſſit. Hec ceſarius.

¶ Femina quedā corporali cibo abſtinuit de vna dominica ad aliam. Exē. xxviij.

f Emina quedā erat ſolita ſepe cōmunicare: ꝛ ex pmiſſiōe ſacerdotis ſingulis dieb⁹ dn̄icis: ꝛ ſuſtentabat de dn̄ica in dn̄icā de ſacra cōione: nec etiā corꝑal'r eſurijt. Et hoc ſacerdos indicauit ep̄o. Et ep̄s ſic vir prudēs volēs ꝓbare ne aliq̄d fallacie ibi eēt: ait ſacerdoti. Da ei hoſtiā nō bn̄dictā pro cōione. Q̄d ꝛ fecit ſacerdos: ſtatī illa cepit mirabil'r eſurire. Et cucurrit ad ſacerdotē ꝛ dixit ei, ꝙ ꝑdidiſſz grāz Quo intellecto ſacerdos dedit ei verū corp⁹ domini. Hec Ceſarius.

¶ Diabolus fugatus eſt ab obſeſſo per ſacramentū corporis xp̄i. Exēplū. xxix.

s Acerdos quidā cuiuſdā demoniaci os apuit ꝛ hoſtiā nō ꝯſecratā impoſuit ꝑcipiēs vt i ꝟtute illi⁹ hoſtie exiret. Qui demoniacus hoſtiā dētib⁹ dilacerās: dixit. Nō exibo ꝑꝑ iſtū panē nō cōſecratū. Sacerdos poſtea hoſtiā cōſecratā miſit in os demoniaci: dicēs. In ꝟtute iſti⁹ ſacramenti exeas. Cui diabolus rn̄dit. Hoc ē vex corpus xp̄i quod ſufferre nō valeo. ideo iaz ab illo homine recedo.

¶ Aſini ceſſerunt ſacramento eucha riſtie. Exemplum. xxx.

p Lebanus ſancti iacobi cum deferret corpus dn̄icum ad cōicandum infirmū: obuiam habuit aſinos in platea ſaccis frumenti oneratos: qui totā ſuperiorē plateā occupauerūt. Et cū vix ſcholaris qui ante eū portabat lucernā ptrāſiſſz timens pleban⁹: qꝛ ſenex erat ꝑcipitari in lutū cū ſacramēto: ait. Quid eſt q̄d agitis aſini: nūquid cōſideratis quē geſtem in manibus meis: ſtatiz diſcedite: date honorē creatori vr̄o. Et ſtatim oēs aſini ſteterūt ꝛ ſimul deſcēderūt: Et cum deſcenſus eſſet laborioſus: ſacci tamen non ſunt lapſi de aſinis.

¶ Equus: bos: ꝛ aſinus: cognouerunt chriſtum in ſacramento. Exemplū. xxxi.

q Uidam epiſcopus deuotus ꝛ quidam hereticus peruerſus ſe inuicē obligauerunt de veritate corporis xp̄i. Unde eucharīſtiam ſuꝑ auenam i dolium poſuerunt. Et adduxerunt equum ꝛ bouem ꝛ aſinū: qui pabulū nō tangentes: ſz potius genua flectentes: dn̄m tanq̄ rōne vtentes adorauerūt. Quo viſo hereticus fidelis effectus eſt. Eſa. i. Cognouit bos poſſeſſorē ſuū ꝛ aſinus preſepe dn̄i ſui. iſrael aūt me non cognouit: ꝛ popul⁹ meus non intellexit.

¶ Equus iudei cognouit chriſtum in ſacramento. Exemplum. xxxij.

s Acerdos quidam cum iret ad cōicandum quēdā infirmum: iudeum obuiā habuit eq̄tātē nobilē. equ⁹ flexis genibus añ corpus xp̄i ſtimulatus calcaribus a iudeo pertrāſire nō potuit donec corp⁹ xp̄i portatū fuiſſet. Ubi vox de celo intonuit: dicēs. Agnoſce creatorem tuū: quem tu negas natum de virgine. Unde iude⁹ cōpunctus in chriſtum credidit: ꝛ baptiſmum ſuſcepit.

¶ Mulier quedam poſuit corpus chriſti ante porcos. Exemplum. xxxiij.

a Lbertus de bruſſia epiſcop⁹ reffert ꝙ quedam mulier cū ipſe ep̄s eſſet venit ad eū: confitens ꝙ diabolus nō ꝑmitteret eā credere in ſacr̄m altaris ꝙ ibi eſſet verū corpus xp̄i. Et ꝗ cū accepiſſet ipſum ꝛ ante porcos in ſiliqs poſuiſſet: ecce mirū. oēs porci genua flexerūt: ꝛ adorauerūt ſacr̄m. Hec aūt miſera voluit plus experiri: ꝛ poſuit corp⁹ xp̄i ſuꝑ ꝟū: ꝛ aſſauit iux̄ ignē

tan q̃ assaturã: et ecce gutte sanguinis ab inde fluere ceperunt. Hoc facto misera adhuc nõ cõtenta: accepit corpus xp̃i et fodit in terrã: et sanguis nimius sup fossaz emanare cepit: q̃si extra terram ebulliẽdo. Ad qḋ tũc cõpuncta ẽ: et credidit verum corpus xp̃i ẽẽ in sacramẽto altaris. Et cõposuit predicto cõfessa est peccatũ suũ: et cõpetuam penitentiam ab eo suscepit.

¶ Puella quedam sparsit corpus christi sup olera. Exemplum.xxxiiij.

Uit in insula sci Jacobi puella obsessa laica. Cũ req̃situs diabolus a q̃dam sacerdote cur tanto tpe tam crudeliter candẽ puellã torq̃ret: per os puelle rñdit. Benñ ac optime p̃meruit. Et sacerdos. Quare. Cui diab olus. Ipsa altissimum sup olera seminauit. Quicũ vbũ minus intelligeret: nec ille exponere vellet: sacerdos feminã adijt quid de ea diabolus dixerit exposuit: monẽs vt nõ negaret si intelligeret. Que statim cõfessa est culpã dicẽs. Uerbũ bñ intelligo q̃d tñ nũq̃ʒ hoi p̃me publicatũ ẽ. Quñ iuuencula eraʒ et hortum ad colendũ suscepissem: nocte quadã mulierem vagã hospicio recepi: cui cũ damna horti mei exposuissem asserens oia olera ab erucis deuorari: rñdit: bonũ te instruã medicinã: accipe corpus dñi et cõminue illud: sicq̃ʒ sup olera spgas et statim lues cessabit. Ego misera cui maior cura erat de horto q̃ʒ de sacramento: cũ i pascha corpus xp̃i sumpsissem: et extractũ de ore fecissem sicut erã edocta. qḋ oleribus erat in remediũ: mihi teste diabolo factum est in tormentum. Hec Cesarius.

¶ Boues in agro cognouerunt xp̃ʒ sub sacramẽto. Exemplum.xxxv.

In villa quadã fures ecclesiã in nocte frringẽtes: inter cetera et scriniũ cum corpe xp̃i indetulerũt. Qui cũ nihil fo p̃ter reliq̃as et pixidem cũ sacro repissent nihil de eis curãtes eadẽ pixidẽ sup sulcum agri ville p̃ximi ponentes cõfuse recesserũt. Mane igit cũ rusticus cũ aratro et bobus in eodẽ agro araret venissentq̃ʒ aialia iuxta pixidẽ stupendo steterunt. Quos cũ arator stimularet vt p̃cederent: nunc recalcitrando: nunc exhorbitando iratus ait. Quis diabolus in bobus istis est Nõ.n. clare videre poterat: q̃r ãte ortũ diei arabat. Diligentius aũt circumspiciens depr̃ehẽdit ante pedes boum pixidem et scrinium ecclesie suc aũ illã: tunc cãm rebellionis non ignorãs omnibus in agro dimissis in villam cucurrit: tam sacerdoti q̃ʒ ceteris que acta sunt referens. Tũc oẽs simul in agrum descẽdentes cum cruce et thuribulo et cereis corpus dominicum reportauerunt.

¶ Apes fecerunt eucharistie altare. Exemplum.xxxvj.

Ulier quedã cũ apes multas nutriret et ille non p̃ficerẽt. imo passim morerent. Et cũ cõ hoc remediũ circũquaq̃ʒ quereret dictũ est ei q̃ si corpus dñicum inter illas locaret: mox lues illa cessaret. Que ad ecclesiam ambulans et se cõicare simulans: corpus dñi sumens statim a sacerdote recedens extraxit et in vno alueolo illud locauit. Mira dei potentia. vmicule creatorem suum agnoscentes de fauis suis dulcissimis hospiti suo dulcissimo capellã mire structure fecerunt in qua altare eiusdẽ materie erigẽtes: sacratissimũ corp⁹ sup illud posuerũt: et bñdixit dñs opib⁹ eorũ. Processu vo tpis cũ femina p̃fata idẽ vasculũ apuisset: et iam dcãm oratoriũ cõspexisset expauit. curreñsq̃ʒ ad sacerdotẽ cõfessa est ei oia: que egerat et viderat. Tunc ille assumptẽ secũ prochianis suis ad vasculũ venerũt. et apes circuolantes et in laudẽ sui creatoris bõbizantes abierũt. capellule pietes: fenestras tectuʒ cãpanile: ostiũ: altare ãmirãtes. corp⁹ dñicũ cũ honore et gl̃ia ad ecc̃liam tulerunt. Hec Ces.

¶ Eucharistia õndit potẽtiã suam in aqua Exemplum.xxxvij.

Empore illo quando manifestari ceperãt hereses albienses. quidam maligni vtute diabolica suffulti quedaʒ signa oñderũt quibus easdẽ hereses roborauerũt: q̃r sup aq̃s ãbulauerũt et i aq̃ nõ sunt submersi. Cernẽs h̃ sacerdos q̃dã catholic⁹ corp⁹ xp̃i cũ pixide ad flumẽ vbi illi populis suis ostenderũt et õsuri erãt vtutes deportauit. Dixitq̃ʒ in audiẽtia oium. Adiuro te diabole per eum quem manibus porto ne in h̃ flumine ad huĩ⁹ p̃pli subuersionem exerceas vtutes tuas et fantasias. Post hec vba illis hereticis q̃ super vndas fluminis ambulãtib⁹ vt p̃ri⁹ sacerdos turbatus corp⁹ dñi in flumen iactauit. Mira xp̃i potentia. mox.n. vt elementũ tetigit: sacrm fantasia cessit veritati. et heretici statim vt plũbum descendẽtes in profundum sunt submersi. Pixis vero cum sacro statim ab angelis sublata est. Uidens sacerdos hec omnia de miraculo exultauit quidem: sed de iactura sacramenta doluit. Totam vero noctem in lachrymis

⁊ gemitu transiens: mane pixidem cum sacra-
mento reperit super altare.
¶ Eucharistia ostendit potentiã suaȝ in terra
Exemplum. xxxviij.
Lebanus sancte columbe in colonia
p. cũ in quadã solennitate paschali po
pulum cõicaret: hostia d̃ manu eius
lapsa cecidit sup pauimentũ lateribus stratuȝ.
Ut aũt deus ondẽret se dñȝ terre sicut ⁊ maris:
mox vt hostia lapideȝ tetigit lateris illi duritia
cessit: ita vt circulus ⁊ lre in illa apparerẽt quẽ
admodũ sigillum molli cere imprimitur.
¶ Eucharistia ostendit potentiaȝ suã in igne.
Exemplum. xxxix.
Tempore quodaȝ ecclesia quedã exu-
e sta est. Cunqȝ oĩa que cremari pote
rant in cinerẽ fuissent redacta solaȝ
pixidẽ cũ corpore xp̃i illesam super
altare repererũt. Qd̃ ꝓ miraculo magno sicut
re vera fuit pluribꝰ referẽtes: glorificabãt eũ
qui sic honorificauit suũ sanctũ sacramentuȝ.
In discipulo de tempore.
¶ Quidaȝ vidit aliquos nigros: aliquos san
guinolentos: aliquos claros ⁊ splendidos ad
sacramentum xp̃i accedere. Hoc quere in disci
pulo de tempore. ser. xlvj. R.
¶ Quidam cognouit ꝓpriam vxorem sabba
to pasche. ⁊ in die pasche qñ communicare vo
luit corpus christi exiliuit d̃ ore ipsius. Hoc qua
re de tempore. ser. xlvij. h.
¶ Item quidam post cõmunicationem ad ta
bernam iuerunt. ⁊ qũo suffocati sunt a sangui
ne proprio. Hoc quere sermo. lij. M.
¶ Item quidam habuit magnã deuotionem
ad sacramentũ: ⁊ in agone nõ audebat sumere
ꝓpter vomitũ ⁊ petiuit eucharistiam sibi poni
super pectus suum. Hoc quere ser. lxxx. Q.
¶ Meretrix que iuit per lutum ⁊ adorauit eu
charistiam: ⁊ xp̃s de pixide dixit ei. Ego igno-
sco tibi omnia peccata tua. sermo. lxxix. P.
¶ Iteȝ miles qui orauit quinqȝ pr noster qũo
per triduũ vixit in patibulo. sermo. lxxx. U.
Excõmunicatio.
¶ Excõicatũ fulgur ꝯsumpsit. Exemplũ. xl.
Uidam excõmunicatus ⁊ cõtumax
q ecclesiã beate virginis intrauit quẽ
mox fulgur ceteris illesis interfecit.
¶ Item quidam excõicatus penitens mortu?
tus: ante cuius absolutionem corpus illius ni
grum vt pix apparuit post absolutionem ap
paruit album vt nix.

¶ Sacerdos excõicauit viridariũ ⁊ nõ protu
lit amplius fructus. Exemplum. xli.
Um domina nobilis mater ducis
c burgundie emisset viridariuȝ valde
pulchrum a quodam sacerdote. Cum
essent arbores pulchre ⁊ terra bona ⁊ pinguis
nullum fructũ gerebat. Cuȝ aũt quereret ab in
colis que poterit esse cã ꝙ tpe quo viridarium
ipsius erat fructꝰ nõ ꝓduceret. dixerunt ei ꝙ cũ
sacerdos dñicis diebꝰ celebraret missã: tpe fru
ctuũ iuuenes relicta missa ⁊ ecclesia colligebãt
fructꝰ ⁊ dissipabãt clausuras ⁊ arbores. Cum
de hoc monuisset sacerdos cos: ⁊ illi nollent desi
stere excõicauit viridariũ ne decetero gereret
fructũ: ⁊ extunc fructũ nõ gerebat. Tunc predi
cta ducissa fecit viridarium absolui ꝑcipiente
dicto sacerdote vt fructũ ferret decetero con-
suetũ. qđ ⁊ fecit. Unde etiã habet Matt. xi. ꝙ
dñs iesus maledixit ficulnee: ⁊ statim aruit: itaqȝ
dñs iesus christus dedit potestatem ligandi ⁊ sol-
uendi sacerdotibus: dicens. Quodcunqȝ liga-
ueritis sup terram erit ligatum ⁊ in celis.
In discipulo de tempore.
¶ Comes quidam qui ꝯtempsit excõicationeȝ
qũo abbas panem album excõicauit in conspe
ctu illius comitis: qui statim factus est niger ⁊
mussidus. Hoc quere in discipulo de tempo-
re sermone. lxix. I.
¶ Item papa Grego. excõicauit quendam ci-
uem qui cõtempsit excõicationẽ: ⁊ statim cico
nie nidos suos de domo illius transtulerũt ad
aliã domũ ⁊ post absolutionẽ redierunt. Hoc
quere in discipulo de tempore ser. lxix. M.
¶ Item quidam ep̃s excõicauit passeres: quia
maculauerunt ecclesiam sancti Uincentij. ⁊ ꝗ̃
cito aliquis passer ibi portatur ad ecclesiaȝ sta
tim moritur. ser. lxix. M.
¶ Item sacerdos concubinarius contempsit
suspensionem ⁊ excõmunicationem. ⁊ ꝗ̃ cito
accessit ad celebrandum diabolus suffocauit eũ
Hoc quere sermo. cxi. D.
Excusatio.
¶ Puella quedam iuit ad castrũ ⁊ diabolus
in specie hoĩs dissuasit ei. ⁊ postmoduȝ dixit.
diabolus suasit mihi quere. sermo. cxxxi. R.
Exemplum.
¶ Qui peccãt in exẽplis alioꝝ Exẽplũ. xlij.
Uidam episcopus nomine Leopol-
q dus: solo quidem nomine episco-
pus: opere autem tyrannus. Dic

cum eẽt vanissimꝰ nihil in se h̃ns pietat̃. vel religiõis: quodã tp̃e dicebat ei germanꝰ suꝰ nobilis. Dñe ep̃e multũ scãdalizatis nos lai cos malo exẽplo vr̃o. añq̃ eẽtis ep̃s aliquã do deũ timebat: mõ nihil de eo curat̃. Cui il le r̃ndit. Fr̃es duo erãt vicini: ex qbꝰ vnꝰ exẽ plo alterꝰ peccauit: mortui aũt sũt ambo ⁊ ducti ad īfernũ. Cũ igiṫ eẽnt in tormẽt̃ vnꝰ alteri dicebat: Ue tibi: q: tuo exẽplo ꝓuoca tus ad peccãdũ merui h̃re locũ. Cui alter. Bone vicine si tibi ãplius placet: sedes mea trade mihi tuã: ⁊ ego dabo tibi meã. Sic di co vobis frater: qñ venerimꝰ ad īferos si vide bit̃ vobis sedes mea honorabilior q̃ vr̃a: ascendite eã, ⁊ ego recipiã vestrã. R̃ndit il le. Mala cõsolatio: hec ẽ. Hec Cesarius.

¶ Exẽplũ bonũ ꝓuocat malos ad penitẽ tiam. Exemplum. xliij.

b Eatus dominicꝰ quadã vice cum iret cũ alijs religiosis sacerdotibus ad disputãdũ ꝯ hereticos ⁊ dubi tarẽt de via: q̃sierũt a q̃dã quẽ credebãt ca tholicũ: sꝫ reuera hereticꝰ erat. Ex ꝑtie inq̃t ⁊ libẽter nõ solũ viã ostẽdã: sꝫ ⁊ ẽt vos illuc ꝑducã. Ducẽs ĝ eos ꝑ q̃dã nemꝰ fecit eos intm̃ maliciose errare: ꝑ spinas ⁊ vepres du cẽdo q̃ pedes eoꝝ ⁊ crura fuerũt sanguine cruentata. Uir igiṫ dei patiẽtissime hec ferẽs ⁊ in q̃dã iocũditate ꝓrũpẽs oẽs ad laudẽ dei ⁊ patiẽtiã hortatꝰ est dicẽs. Charissimi sperate in dño q̃ victoria nobis ꝓueniat. iã .n. pctã nr̃a ꝑ sanguinẽ purgant̃. Ille vero he reticꝰ cernẽs mirabilẽ ⁊ letã eoꝝ patiẽtiã ⁊ viri dei v̓bis bonis ⁊ exẽplis bonis cõpun ctus fraudis venena deterit: ⁊ heresim abiu rauit: ⁊ vitã laudabilẽ postmodũ duxit.

In discipulo de tempore

¶ Latro cui iuuenis monachus seruiuit in claustro ⁊ comedit panẽ ⁊ aquã in p̄sen tia ipsius latronis: quõ ꝓpter bonũ exẽplũ illius iuuenis latro iste bonus hõ factus ẽ. Hoc q̃re in discipulo de tẽpore ser. li. I.

¶ Itẽ q̃dã audiuit de nocte ī lecto suo fr̃es ordis p̃dicatoꝝ alacriter cãtare in choro: ⁊ sic cõpũctꝰ ordinẽ intrauit. s̃mone. lxxiiij. I.

Capitulum de. F.

Festa

q Uidã indux̃t fenũ in die do minico. Exemplum. i.

q Uidã ductus ad penas inferni in tuendas: ibi vidit plaustrum feno oneratum ⁊ dictũ est ei. op3 q̃ tãtũ fenũ in dorso tuo cõburat̃: eo q̃ dñico die duxeris illud: sciens illud eẽ ꝓhibitũ, a sacer dote. Ille aũt reductꝰ postea ad penitẽtiã ꝯfessus ẽ pctã: ⁊ factꝰ est vir bone vite.

¶ Quidam in sabbato hora vesperarũ ces sauit a laboribus. Exemplũ. ij.

i N theuthonie partibꝰ miles q̃dã ad deponendã herbã de prato cõ duxerat falcatores. Illis ergo fal cantibꝰ vbi tẽpus vespertinũ aduenit ꝑ vil las in circuitu pulsabat̃ ad vesperas: ⁊ mox vnus ad socios falcatores inq̃t. Desistamus ab opere q: iã vespere cõpulsant̃: sed cũ illi noliẽt: imo magis v̓bis cõfunderẽt ammo nentẽ. ipse mox opere derelicto ad vesꝑas iuit. Tertio autẽ die ad opus imperfectum cũ ceteris rediens: videns q̃ antecedentibꝰ alijs: se falcare posterius oporteret: ⁊ ꝓpẽ hoc ab oibus ẽ derisus. Patienter vero fe rens risus oium ⁊ cachinnos vbi manꝰ ad falcẽ posuit ante se pendẽtẽ in surculo gra minis dragmã mire pulchritudinis siue lati tudinis aureã mox inuenit. Curuatis ergo genibꝰ deũ benedixit. Quo clamante cõcur rerũt socij. cõcurrit ⁊ prati dominus. vidẽt diuinũ miraculũ: scripturã miles litteratus in nummo voce paterna legẽs: hoc vt inter pretari potuimus continebat. Manus dei mei cõpegit ⁊ in domũ me redegit pauperi: qui nõ fregit diẽ. s. celebrem. Hãc dragmam ergo a paupere emit: ⁊ postea multis ad rei geste probationem ostendit.

¶ Quidam in die festo induxit triticum. Exemplum. iij.

q Uidã rusticus duxit triticũ de cã po in quodã die festo in horreũ: ⁊ ex permissiõe diuina ignis totũ horre um cũ tritico cõsumpsit. Itẽ aliud mira culũ scribit Grego. Thuronẽsis. Cũ q̃dã ru sticus in die festiuo arare vellet: primꝰ ꝯtis digitis manubriũ securis cum qua vomerẽ mundare volebat eius dextre adhesit. Sed post duos annos in eccl̃ia sancti Iuliani ad eius preces est sanatus.

¶ Rustica que coxit panem in die festo. Exemplum. iiij.

q Uedã rustica coxit panem in die festo ⁊ totus panis sanguinolẽtus est effectus: in signum offensionis:

quia festum celebrare infregit.
¶ Itē duo sutores quoꝝ vnꝰ celebrauit festa: ⁊ satis hūit. ⁊ alter nō celebrauit: ⁊ sp̄ in penuria vixit. Et vere ꝑmōe. cxvij. D.

Fides.

¶ Sacerdos catholicus ad probādū fidē ab igne non ē lesus. Exemplum. v.

e Rat quidā deuotus sacerdos qui quēdā doctorem manicheoꝝ inuenit seducētē populū simplicē: sꝫ qa erat versutꝰ nimis ⁊ concludere eū verbis non poterat: oibus audientibus dixit. Accēdite ignē lignoꝝ in medio platee ⁊ ambo intremus in flāmā: ⁊ siquis nostrū nō fuerit combustus huius fides vera esse credat. Quod cū dixisset: ille deuotus sacerdos valde placuit populo: ⁊ continue ignis accenditur. Tūc sacerdos apprehēdēs hereticū cepit eū secū trahere ad ignē. Nō inquit ita nō ita: sed vnusquisqꝫ nostrū singulariter ingrediatur. primo tū tu debes intrare: qꝛ hoc ipsum imposuisti. Et sacerdos noie xp̄i ꝯsignās seipm̄ medias flāmas est ingressus. Ignis vero huc ⁊ illuc dispergitur. stetit ille in medio ignis in nomine domini: in nullo penitꝰ lesus. Videntes autem populi christiani: cum ingenti admiratione exclamauerunt ⁊ benedixerunt deum dicentes: Mirabilis deus in sanctis suis. Ceperunt autem perurgere hereticum vt introiret in ignem. At ille reluctari cepit subtrahere se. Tunc comprehendentes eum turbe inieceru͂t eū in medio ignis ⁊ statim circundans eum flāma atqꝫ vrēs semiustum reddidit. Et illum quidem hereticum populus cum confusione ex vrbe eiecit clamans ⁊ dicens. Viuens ardeat seductor. Illum vero assumentes secum ⁊ benedicentes deum: ad ecclesiam cum honore perducunt. Et sic christiani fuerunt letati: ⁊ heretici confusi.

¶ Ad cōfirmationem fidei catholice mons motus est de loco suo. Exemplum. vi.

v Incentius in speculo historiali scribit: q̄ anno domini. M. cclxv. Caliphus rex tartharorum conatꝰ extirpare xp̄ianos de regno suo: qꝛ xp̄iani multi habitabāt inter paganos ⁊ vnꝰ de ꝯsiliariis suis cōsuluit regi vt eos vinceret ex euāgelio. Nā xp̄s deꝰ xp̄ianoꝝ locutus ē. Siquis christianus non hesitauerit ⁊ dixerit monti huic. tollere ⁊ mittē i mare: fiet ei. Qui ꝯuocauit oēs xp̄iāos q̄siuit si verba xp̄i ⁊ euāgeliū verū sit. Rn̄dētibꝰ oibꝰ sic. statī ꝯminatꝰ ē eis q̄ nisi infra. x. dies hoc factū ostēderent oēs p̄irēt. Tūc ep̄i ⁊ sacerdotes ꝯuocauerūt xp̄ianos: ⁊ īdicto ieiunio p triduū ⁊ orōnibꝰ īstādētes: rogauerūt dn̄ꝫ iesuꝫ xp̄m vt suis fidelibꝰ succurreret. Et reuelatū est cuidā ep̄o deuoto viro q̄ sutor monoculꝰ dignus eēt illa verba ꝑficē: ⁊ populū xp̄i de p̄iculo eruere. Qui ex humilitate rēnuit ⁊ se peccatorē eē asseruit: tn̄ et obediētia precepto se submisit: ⁊ xp̄iani ex vna p̄te steterūt ⁊ crucem xp̄i secū habuerūt. ⁊ rex Caliphus ex alia p̄te cū populo suo q̄ fuerūt parati ad occidenduꝫ xp̄ianos. Orauit aūt sutor flexis genibus ne xp̄s tot xp̄ianos necari p̄mitteret: ⁊ precepit mōti vt se tolleret: Quod ⁊ statim factum est. Quo viso rex baptizatꝰ est: ⁊ plures cuꝫ eo. ⁊ sic fides roborata est ⁊ augmentata est.

¶ Heresiarcha virtute fidei mutus factus ē. Exemplum. vij.

q Uidam fidelis deuotus licet idiota cuiꝰ fidē quidā heresiarcha astutus valde irritare conabatur: sꝫ fidelis dedit se ad orōnes: ⁊ oculis i celum erectis dixit ad heresiarcham corā oibꝰ. Precipio tibi i virtute fidei xp̄iane ne cōtra eā aliquid exprimas vel blasphemes. Qui mox mutꝰ corā oibꝰ effectꝰ ē. Vn̄ xp̄iani sūt multum letificati: heretici vero confusi.

¶ Simplex episcopus vicit hereticum ⁊ philosophū valde magnū. Exēplum. viij.

l Egitur in historia ecclesiastica q̄ cū plures ph̄i conuenissent ⁊ fidē xp̄i impugnarent: vnus erat inter eos cui nemo resistere poterat: sed oia argumenta facillime soluebat. Tunc simplex quidam ep̄s cōtra illū cōmotus petijt audiētiā. Quē cum alij christiani valde simplicem cognoscerent: timere ceperūt ne in proponēdo deficeret: sed tamen propter sanctitatem eiꝰ nō sunt ausi eū cohibere. Qui arguendo illum philosophum proposuit christum docuisse diabolicas euitare fallacias: ⁊ credere in vnum deum ⁊ christum filium eius: ⁊ simbolū totum dicens philosopho ait. Dic mihi si sic esse credis. Tunc ille statim vt fidem audiuit ex ore eius illuminatus credidit ⁊ astātibus ait. Quādiu verba audiui verba p verbis reddidi: sed quādo diuina virtus accessit vltra non potui respōdere: nec fidei xp̄iane

amplius contradicere: sed consentio iam fide illuminatus.

¶ Hereticus astutus ab obsesso stulto combustus est. Exemplum. ix.

e Rat quidã hereticus astutus valde qui timẽs inquiri ⁊ cõburi finxit se arreptũ a demone. ⁊ sic ligatus ad quandã ecclesiã deductus est: ⁊ reputabatur quasi esset obsessus. Et erat ibi quidã clericus veraciter obsessus ⁊ ligatus: qui subsequẽti nocte diuino nutu absolutus est a vinculis. ⁊ aggregãs mattas ⁊ stramina ac scanna ecclesie sup ligatũ hereticũ cumulauit. Landum autem furiam credidit ille hereticus dissimulauit quousq₃ clericus ignẽ de lampade sumens cõburere cumulũ cepit: ⁊ tũc hereticus exclamauit. Ad cuius vocẽ expergefacti custodes cum ignẽ extinguere niterent: clericus excepto gladio quẽ casu iuxta lectũ inuenit: oẽs violenter abegit: ⁊ hereticũ cõbussit. Nec mora. diuino exacto iudicio clericus idem a demone liberatus est: ⁊ plene sospes apparuit.

¶ Episcopus hereticorum simulauit se illuminare cecum ⁊ curare. Exemplum. x.

q Uidam episcopus arrianorũ noĩe Cerula. vidẽs ꝙ cõfundebatur rõnibus ⁊ disputationibus catholicorũ dedit cuidã de secta sua quinquaginta aureos sub cõpacto ꝙ se cecũ fingeret ⁊ ab eo fuisse illuminatũ. Cũ aũt transiret dictus Cerula cũ exercitu vandaloꝝ ⁊ ep̃is catholicis captiuis: clamauit dictus homo. Audi me verissime cerula ⁊ respice cecitatẽ meã ⁊ experiar virtutem tuã. q₂ reddis cecis visũ. surdis auditũ: leprosos mundas: mortuos resuscitas. Tunc cerula trahens eum ad premitangens eius oculos ait. Sm̃ fidem nr̃am qua recte credimus in deũ aperiantur oculi tui ⁊ videas. Quo dicto oculi dicti miseri hominis inflari ceperunt: ⁊ tantus dolor eũ arripuit: vt vix posset digitis suis reprimere: q₂ oculi eius crepuerãt p̃ dolore Qui eiulans oibus dolũ detexit. ⁊ clamabat proijciens aureos dicẽs. Ecce aurũ tuũ ⁊ redde mihi visum. Tunc homo vsus bono ꝯsilio clamans ⁊ eiulãs ꝓiecit se ad pedes episcopoꝝ catholicorũ abnegans pfidiam arrianorũ. Tunc btõ. Eugenio ep̃o crucẽ sup oculos eius ponẽte: sanitatẽ ⁊ visum recepit. Quod videns Honorius rex vandalorũ notansq₃ sectã suã ꝯfundi ⁊ fidẽ catholicã exaltari: sanctos dei diuersis supplicijs fecit cruciari. Quo facto sol obscuratus ẽ ⁊ dictus Honorius a diabolo arreptus ꝓprijs dentibus se lacerauit: ⁊ indignam vitam hoc digno cruciatu finiuit.

¶ Heretici demões extraxerũt eũ de igne. Exẽ. xi.

f Uit quidã hereticus i prouincia barbantie qui debebat cõburi. Cũ autem ꝓiectus eẽt ad ignẽ clamauit. Adiuuate me. Et statim demones extraxerunt eum de igne. Qui cũ denuo fuisset ꝓiectus ⁊ 'nisset sp liberari: iam catholici disputabãt de fide. Superueniẽs aũt vnus p̃dicator dixit ep̃o. Faciatis huc portari corp⁹ xp̃i. Quod cũ factũ fuisset: hereticus ad ignẽ proiectus sicut prius clamauit. Adiuuate me. Et demones rñderũt. Non possumus: q₂ maior nobis superuenit.

¶ Demones traxerunt ossa heretici de igne. Exemplum. xij.

i N episcopatu brixiẽsi quidã erat qui pretẽdebat de sanctitate tantã abstinentiã ꝙ quasi videbatur Johãnes baptista. Oẽs quasi de tota ꝓuincia currebant ad eũ: ⁊ beatũ reputabat se ille qui eũ posset videre vel tangere vel loqui cũ eo. Oẽs credebãt eum sanctũ: ⁊ tñ erat hereticus magnus ⁊ peruersus hõ. Mortuus ⁊ sepultus ẽ honorifice. Post aliqd̃ t̃p̃s inquisitor heretice prauitatis diligenter inquirens inuenit p testes fideles ꝙ fuerat hereticus: sentẽtiauit de consilio ep̃i brixiensis ⁊ alioꝝ prudentũ ꝙ ossa eius cõburerẽtur. Proiecta fuerũt ossa in ignẽ p̃nte populo. ⁊ statim demones eleuauerũt ossa de igne ⁊ tenebãt ossa suspẽsa in aere: non tñ videbant demones. Populares ceperũt clamare Moriatur ep̃s cũ istis fratribus qui volebant comburere sanctum dei ex inuidia. Ecce quõ deus noster nõ vult. Tunc ep̃s timuit. Fratres aũt confortauerũt eum dicentes. Dñe nos sumus hic pro defensione fidei: preparetis vos ad missam: quia deus ostendet aliquod miraculũ nobis: ne fides sua periclitetur. Dixit aũt ep̃s missam Salue sancta parens. Et quando eleuauit corpus christi tunc demones in aere clamauerũt dicentes. O Guido de lacha nos defendimus te quãdiu potuimus: sed modo non possumus plus: q₂ adest vnus qui maior ẽ nobis. s. christus. Et ossibus cadentibus in ignem combusta sunt. ⁊ glorificata est fides propter corpus christi.

Filij ⁊ filie.

¶ Duo filij ꝓmiserunt patri suo plura suffragia pro salute anime. Exemplum. xiij.

q Uidaz dives in articulo mortis tres filios suos ad se vocauit ⁊ seniori dixit. Nosce fili charissime: multas possessiones vobis relinquo quas olim ꝯseruaui: quas debuissem pauperibꝰ erogasse ⁊ ideo forassis ad purgatorium ibo. dic quid daturus es pro aia mea. At ille plurimaꝝ celebrationes missarū ⁊ largas elemosynas se facturū ꝓmittebat. Similiter secūdus ꝓmittebat. Hos duos pater laudauit. Et hoc dicto risit tertius. Quesiuit aūt a minore quid de eo deberet sperare. At ille: Pater nec vnū denariū ꝓmitto pro te daturū. Et maledicens sibi pater suus filius ait. Dum viuis pr bona tua pro salute tua distribue: nec cōmittas mihi nec alijs fratribus meis. possessores enī rerū tuaꝝ facti qualiter te iuuabimus: cū tu amore nostri te iuuare nolis: vtilitatē enim suā, vnusquisqꝫ nostrū plusq̄ꝫ te diliget: ⁊ de te amplius paruꝫ currat: nec sollicitus erit. Hūc osculādo fratribꝰ ꝑferebat veritate audita: ⁊ diuitias suas pauperibus erogabat pro salute propria.

¶ Filij raro subueniūt parētibus. Exem. xiiij.

o Bsessus quidaz cū duceretur ante domuꝫ cuiusdaꝫ ciuis qui edificabat in altum domū magnā ⁊ sumptuosaꝫ: risit obsessus. Querētibus cur risisset rn̄dit. Iste edificat quasi semꝑ viuere debeat: ⁊ ego scio ꝙ mala morte morieꝭ ante noctem: qꝛ interficieꝭ. Hoc eo dicente risit secūdario. ⁊ cū ab eo quereref cur risisset rn̄dit. Quia iste morieꝭ ⁊ relinquet diuitias suas quas cuꝫ labore acquisiuit alienis. Cui cū diceref ꝙ hēret hr̄des quibus deberent diuitie. Rn̄dit. Oēs sui heredes erūt sibi satis infideles quasi alieni essent: quasi eis nunq̄ꝫ aliqđ bonū fecissetꝰ: qꝛ iste morietur ⁊ accipiēt heredes pecuniā ⁊ obliuiscenꝭ aiam suā. Et hoc dicto risit tertio. Et cū iterum cā risus quereref: rn̄dit. Rideo de iusto dei iudicio: qꝛ fiet isti diuiti sicut ipse fecit: qꝛ qn̄ pater ipsius moriebaꝭ: ꝓmisit pro patre suo soluturū debita sua q̄ pr post se reliquit: ⁊ insuper dare largas elemosynas: ⁊ sibi cōparare multas missas: sed mortuo patre modicū vel nihil fecit: similiter fiet illi ab heredibus suis.

¶ Puer dixit ad patrē suū. Sic te tractabo in senio sicut tu iam tractas patrē tuū. Exē. xv.

c Um quidam diues ⁊ potens iam senesceret: mortua vxore sua filio suo quem multū diligebat tradidit vxorem. Qui ait patri suo. Pater cōmitte mihi omnia bona tua: vt sic viuas sine labore. Quo annuente fecit ei lectū in camera pulchra. Sed cū vxor iuuencula non posset cū patre ꝑ tussim de nocte: postea exrogatu vxoris locabat cū sub quodā gradu. Qui sustinēs paupertatem ⁊ frigus in hyeme clamabat ad filiū: vt daret ei vestem. Tandem filius emit quattuor vlnas: ⁊ dedit pr̄i duas: ⁊ alias sibi duas seruauit. Hoc vidēs filiꝰ puulꝰ accipiēs illas duas vlnas abscōdit in muro. Et dū diu quererēt in domo ⁊ nō inuenirēt: dicit pulꝰ. Scio vbi sunt. Cui pr̄. Cur abscōdisti. Qui rn̄dit. Ad hoc seruabam vt opirē te in senectute tua sicut tu patrē tuū. Et ait pr̄. Nō ampliꝰ facies. Cui filius. Certe nō tm̄ aut minus. Quo audito dixit intra se. In caput meū istud redūdabit. in senio idē faciet mihi: exēplo meo inductꝰ statim bonuꝫ pelliciū misit pr̄i ꝑ puulum filiū: ⁊ reassumpsit cū in domū suā: ⁊ exhibuit ei oēm honorem ⁊ reuerētiā. ⁊ cū amplius multū pie tractauit: vt in hoc exemplo paruulus disceret q̄uo ipsꝫ i senio suo tractarꝭ dēret. Hec Guliermꝰ lugdunsis

¶ Due filie q̄ repulerunt patrē in senio a se. Exemplum. xvj.

q Uidam habuit duas filias quibus dedit oia: bona sua ⁊ tradidit eas marit. ⁊ postq̄ꝫ depauperatus est. tunc filie: ⁊ mariti noluerunt amplius patrem secum retinere. Una earum dixit. Uade ad sororem meaꝫ. Et alia similiter dixit. Comedas vno die vel duabus mecum: ⁊ tunc redeas ad sororem meā. Tandem doctus per quendam vicinuꝫ suū qui fuit vir prudens vt archam pulchram ⁊ ornataꝫ ab extra repleret cum lapidibus ab intra: ⁊ faceret eam portare post se ad ecclesiam dn̄ica die quādo populus concurreret ad missam quod ⁊ fecit. Quod videntes sorores. s. filie eius ⁊ generi amplius cōtendebant ad inuicem: vnus pre alio volens eū seruare. Qui cautione recepta ab vno dedit ei archaꝫ: sed tres claues sibi retinuit. ⁊ post mortem gener aperiens archā inuenit nisi lapides: ⁊ sic confusus est.

¶ Pater quidam posuit malleuꝫ incistam ⁊ dedit claues pueris. Exemplum. xvij.

q Uidā prediues habuit pueros quos nuptui tradens ditauit eos diuitijs suis. Tandem ille depauperatus est ⁊ non curatur a pueris. Ille autem conuocans pueros suos singulis tradens claues proscrinio in quo posuit malleū grauem

q̄n eēt pecūia retenta sibi vna claue ne ad
scriniū venirē possent: dixitq3 pueris. Vos des
mei ⁊ dilectī mei estis. pꝰ mortez meā apiatis
scriniū ⁊ inuenietis lrāz p quā scietis q̄ztū vni-
cuiq3 legauerī. Et b hāc spē3 singuli certati
iuitauerūt: honorauerūt: ⁊ muerūt prēm q2
dicebat ꝙ nolebat diminuere de his q̄ erāt
in scrinio: vt singul' traderet ad plenū: q̄ eis
ordinauerat. Post mortē suā apto scrinio
inuenerūt malleū: ⁊ lrām h ꝯtinentē: dignꝰ
est homo ille ad caput cū malleo pcuti qui
tantum tribuit pueris suis eisq3 ꝯfidit vt di-
stractis omnibus nihil sibi retineat. (xvii.

¶ Natura auiū docet subueīr pētibꝰ. Exē.

[d] Icit ysidorꝰ in de naturis auiū ꝙ
ciconiaꝝ tal' ē nā ꝙ cū se affligāt
⁊ cibū suū sibi subtrahāt: vt pull' p
uideāt: postq̄ pulli volare pnt ⁊ p̄dāz cape
cōpatiētes maciei ⁊ afflictōi pentū ꝯpellūt
eos morari i nido vsq3 dū bn̄ ꝯualuerūt: ⁊
ipi ad p̄dā capiēdā volāt: quā eis vicē recō
pēsando reportāt: sic faciūt boni filij pentī-
bꝰ: nō aūt sic faciūt pulli vulturꝝ de qbꝰ di
cūt nāles ꝙ postq̄ diu laborauerīt pentes
eoꝝ circūeundo castra ⁊ cadauera cū mag
picŭlo ⁊ labore vt eos depascāt sibi s btrahē
tes cibū postq̄ ꝯualuerīt pulli ⁊ ꝯfortati sīt
tūc pentes v̄berāt alios. nec aliqd de p̄da
sua dāt eis: s3 eos v̄berādo rostro ⁊ alis: ⁊
d nido eos exire cōpellūt. Sic faciūt filij ma
li pentibꝰ suis. In discipulo de tpe.

¶ Filiꝰ q dixit. Si pr̄ meꝰ ē i iferno tūc suf
fragia nihil valēt sibi. si aūt i celo tūc n̄ in
diget. si āt i purgatorio tūc ardeat vsq3 pur
gabit. Hoc q̄re in disci. de tpe. ser. ciij. T.

¶ Itē de filio ifideli cui bufo ꝯhiliit i faciē
pp dehonestationē pentū. q̄re in f. xxiiij. X.

¶ Item filia que nutriuit matrem cū lacte
pprio in turri. quere ser. xxiij. V.

Itē filiꝰ trusit mr̄ez cū pede ⁊ ex pmissiōe di
uia idē pes sibi āputatꝰ ē cū q̄ mr̄ez trusit.

¶ Itē qdā inhōrauit mr̄ez ppriā ⁊ i breui
oēs pueri defuncti sunt. q̄re f. xx. iij. X.

¶ Capl'3 de G. Gaudia celi. Diabolꝰ
libēter sustineret oēs pēas oim dmonū vt
claritatē di adhuc semel vidē possz. Exē. i.

[m] Agister iordanꝰ fr̄ ordis p̄dicatoꝝ
q̄dā die dū trāsiret ad quādā villā
ād p̄dicādū rogatꝰ ē a pplo vt visi
taret quādā obsessaz: ad quā dū accederet
demō eū ifalr̄ salutauit: cū tū mulr nunq̄

lrās didicit. Inē cetera p̄dictꝰ mgr̄ ifalr̄ in
terrogauit demonē. d. q̄re affligis hāc mu-
lierē: ⁊ qd delectaris i ea morari. Cui demō.
Ad h cogor a creatore meo: ⁊ iō alibi esse nō
possum. Ad quē iordanꝰ. Dic mihi vbi velles
eē si optio tibi darer. Ad quē demō. Cū tā
tꝰ sis clericꝰ ⁊ doctor eccl'e nollē te tā simpl'r
iterrogasse. ⁊ adiecit. Dic mihi ⁊ vbi tu vel-
les eē si tibi optio darer. ad quē iordanus.
Nusq̄ eē vellē q̄ i celo. Et demō. sic vellē ⁊
ego. ad quē iordanꝰ. Et q̄re mallē velles ibi
eē. Demō. ppea vt respicerē illā clarā faciē
creatoris mei. Q d cū iordanꝰ audiret: q̄si ex
se raptꝰ corruit ⁊ fleuit tādē ad se reuersus:
iterrogauit eū di. Dic mihi qd velles inde
sustinere ꝙ posses creatoris tui faciē vider.
Demō rn̄dit. Oēs pēas q̄s oēs demōes su
stinerīt a die q̄ electi fuerīt de celo ⁊ ēt q̄s su
stinebūt vsq3 i diē iudicij vellē sustinere vt
possez videre semel claritatē dei sicuti ē. Ad
quē iordanꝰ. Credo te vnū eē d nobilioribꝰ
dmōibꝰ. Cui demō rn̄dit. Unꝰ fui d seraphi
q sp assistūt an faciē dei. Ad quē iordanꝰ.
Dic ḡ mihi aliqd de claritate vultꝰ dei: exq̄
tā ppe eiꝰ faciē i celo vidisti. Ad quē dmō.
Nō sufficio tibi de h aliqd dicer: cū ēt āgeli
q sp eiꝰ claritatē ītuenī si eēnt i terra ⁊ vel
lēt aliqd d eiꝰ claritate dicē nō sufficerēt: di
cā tibi tn̄ aliquā silitudinē ex q̄ ppēdere po
tes q̄ clara sit facies di: ⁊ dixit. attēde si oēs
flores p̄teriti ⁊ futuri oim arboꝝ ⁊ oim gra
minū viriditas. ⁊ ois color oim lapidū p̄cio
soꝝ ⁊ metalloꝝ ⁊ splēdor sol' ⁊ lūe ⁊ stella
rū: ⁊ ois claritas oim luminū que ab initio
vnq̄ splēduerūt i terra lucerēt: ois illa clari-
tas respectu diuine claritatis nō eēt aliud nisi
tenebrosa nox respectu clarissimi sol'. Tūc
iordanꝰ O q̄ miser ē hō q h amittit: ⁊ sibi ta
le magnū ⁊ ineffabile gaudiū non acquirit.

¶ De claritate visionis dei.

Exemplum. ij.

[e] Rāt duo monachi qui colloquebā
tur de vita eterna: ⁊ mutuo cōsense
rūt ꝙ q priꝰ moreret de statu suo
socio suo itimaret: mortuo igr̄ vno altero do
lēte appuit mortuꝰ clarior sole socio suo ⁊
benigne eum salutauit: cūq3 de vita eterna
q̄reret: rn̄dit istud. sic audiuimꝰ: vidimꝰ qd
oculꝰ nō vidit nec auris audiuit: nec in cor-
dis ascēdit q̄ p̄parauit deꝰ diligētibꝰ se.

¶ Gaudia celi sunt innumerabilia. Exē. iij.

Uidam demō interrogatus q̄ȝ magnū
q gaudium esset in celo: rn̄dit. Si nume
rare poteris athamos in radijs sol.
Rn̄dit non possum. Sic ꝛ tu illa gaudia: nec
aliquis hoīum numerare potest.

¶ Gaudia celi sunt ineffabilia de vultu dei.
Exemplum. iiij

Bsessus quidam interrogatus d̄ gau-
o dio qd̄ hn̄t sci in celo. rn̄dit si totū ce-
lū esset pgamētum ꝛ totum mare in
caustū: ꝛ oēs stelle magistri parisienses: ꝛ oīa
stramina pēne: certe hi oēs magistri parisieñ:
ꝛ ceteri nec scribere manibus nec linguis eloq̄
possent minimum gaudium qd̄ hn̄t sancti i ce
o de vultu dei.

¶ Gaudiū virginum in celo Exēplum. v.
Rāt tres moniales in vno claustro so
e cie spūales: ꝛ ex illis erāt due v̄gines.
ꝛ vna vidua. He aūt singule studebāt
se deuotas beate v̄gini exhibere. mortua vero
vna v̄gine ꝛ iā vidua in extremis agēte: tertia
soror sups̄tes rogabat viduam vt post mortē
rediret ꝛ de prime sororis ꝛ de suo p̄mio certi
ficaret eandem: qd̄ promittens si foret de beñ
placito dei: ꝛ expirauit. Die aūt. xxx. ista ante
altare in orōne pcūbente appuit socia vidua
iestimabili splendore fulgens nimis ꝛ dicens.
Ueni q: ad reditū obligasti me. ecce vide mo-
dicā p̄te p̄mij mei: sed bn̄dicta sit dies in q̄ sum
nata. Jlla v̄o pfortata ꝛ resumpto spū q̄siuit
de statu prioris sororis defuncte. Cui illa dixit.
si tot⁹ mund⁹ eēt pgamētū ꝛ mare incaustū ꝛ
oīa folia arborū ꝛ gramina scriptores cū oīb⁹
hoīb⁹ q̄ fuerūt ꝛ sunt ꝛ erunt futuri pit⁹ oēs
deficerēt q̄ȝ imēsitatē p̄mij celestis exprimerēt
sȝ parūp ad p̄ns dicā tibi infinitis claritatibus
me p̄cellit: ꝛ merito. q: heri cū angelis choreas
duxit cādida ꝛ cū multitudine cādidaꝝ puella
rū cātās cāticū singulare solis v̄ginibus appro
priatū gerēs sertū de diuinis florib⁹ cōfectum
Rogaui aūt eā vt saltē ad horā mihi sertū cō-
cederet. que ait. Nō expedit tibi: tñ ex ip̄s flori-
b⁹ dedit mihi quas attuli tibi socie mee dilectis
sime: vt aliqualr v̄tutē eaꝝ q̄ȝtū sensus capere
poterit humanus ppēdas. Facta ḡ ab ea circu-
lari tactu in pauimēto cū floribus tā miri odo
ris pcessit fragrātia q illa soror p suauitatem
rapta fuit in extasim. Et sic vidua expleto pro
misso ad celū rediit: ꝛ oēs q̄ monasteriū intraue
rūt p multū tp̄s celestē odorē senserunt.

¶ Claritas in facie xp̄i. Exemplum. vj.

Jrgo quedam fuit habitu quidē secu
v laris: sed vita religiosa valde ꝛ spūa
liter ieiunijs ꝛ obsecrationibus semp
vacabat mente sepissime excedēs ita vt celi se-
creta ꝛ celi regē cum celicinibus frequenter vi
deret: in q̄da igit̄ solēnitate epiphanie: cū inte-
resset matutinis xp̄m infantem pānis inuolu-
tum ꝛ in p̄sepio positū vidit. ꝛ circa illū thro-
nū aureū ad similitudinē iridis erat q: ex vtra
qȝ pte multitudo angeloꝝ manib⁹ extensis eū
adorantium. ꝛ oculoꝝ suoꝝ acies in illud inde
clinabiliter figentium. Nec mirum. ipse. n. est
speciosus pre filijs hoīum in quem teste aplo
desiderant angeli pspicere. Cuȝ ventum fuisset
ad illū locū: pma vox audita est. Hic ē fili⁹ me
us dilect⁹ in quo mihi bn̄ pplacuit: ip̄m audite
Erat. n. ibi filius dei ꝛ hoīs tāti decoris ꝛ rex
tanti dulcoris vt exprimere mihi non sufficit.
Requisita ēt a me q̄les essent effigies angelo-
rum: rn̄dit. Staturas hn̄t humanas. facies vir
ginibus siles genas ad instar rosaꝝ rubentes
ꝛ in reliquis mēbris niue candidiores.

¶ Cor v̄ginis scissum ē p amore. Exē. vij.
Jcitur q erat quedam virgo nobilis
d etate. xiiij. annoꝝ btē Marie valde
deuota. h̄ continue rogabat virginē
gloriosā ȝ. vij. annis vt ondere dignaret̄ sibi fi
lium suū. Que cū in die natiuitatis xp̄i cā de-
uotionis sola intrasset capellam: apparuit ei v̄-
go pulcherrima tenens filiū pulchriorē. Hec
allocuta est virginem dicens. ꝛc.
Alia quere ante. C. Exemplo. iiij.

¶ Uirgo q̄dā vidit ih̄m duodēnē. Exē. viij.
Egitur q quedam virgo religiosa ro
l gabat dn̄m per integrū annū vt digna
ret̄ sibi manifestare statū p̄ris sui spūa
lis qui eam in religionem duxerat quē in dn̄o
tenere diligebat vt dignum est. Sed post annū
dixit. Quid est qd̄ peto. petam. s. vt videā xp̄ȝ
duodēnē: ꝛ post h̄ bene petam vt fuit in etate
xxx. annoꝝ. Et post annum ipsa sola orante vi
dit q ab altari procedebat tius p̄r spūalis ful-
gens sicut sol: ꝛ cū magno gaudio locuta ē cuȝ
eo. ꝛ ecce duo angeli portabant archā pulcher
rimā hn̄tē tria ostiola. Et dixit ei p̄r. vis filia
videre filium dei iacentē in cunis. Ait sic. Et
aperuit arche vnū ostiuȝ: ꝛ intus iacebat puer
decore mirabili p̄dit⁹ ꝛ viso eo tāto repleta ē
gaudio vt de gaudio p̄terito non curaret. Et
dixit ei p̄r. Satis est. vis videre xp̄m. xij. anno
rū. Et aperuit aliud ostiū: ꝛ vidit christū duo-

cienne: ꝛ tāto gaudio ꝑfusa ē ꝙ totū p̄teritū
nil sibi videret. Propterea inq̄t veni ad te
q̄ tricesimo die venies ad me. Et sic factū ē.

¶ Uirgines quō in celo coronant. Exē. ix.

Uidam abbas orauit dñm vt sibi
q ostēdere dignaret qualr v̄gines in
celo coronarentur. ꝛ quō a voluntati
peccatis p̄uis iustificarēt. Et ecce quoda die
post⁹ in ofne fact⁹ ē in extasi in q̄ vidit se
eē in prato pulcherrimo in q̄ ꝯspexit orato
riū. Ad qđ cū ꝓcederet vidit añ ostiū ora-
torij arborē cui⁹ rami ꝛ folia tanq̄ stelle cla
rissime rutilabāt ꝛ sub ar͂t oī vidit fontē cla
rissimū tanq̄ cristallū. Et itrās p̄dictū orato
riū stabat: ꝛ ecce virgo maria accipiēs florē
de arbore q̄ stabat añ fores sex fec̄ crinilia
delicatissima. Et ecce iesus cū multitudine
angeloꝝ intrauit cū iubilo: ducēs secū. xij.
virgines: ꝛ locauit sex ad dexterā altaris: ꝛ
sex ad sinistrā accipiensq̄ꝫ d̄ fonte q̄ stabat
sub arbore inceptū pulcherrimū aq̄ pota-
uit illas q̄ stabāt ad sinistrā. ꝛ accipiēs coro
nas sex a matr̄ coronauit alias sex ad dexte
rā. Et h̄ fctō cū angelico cōcētu duxit illas
ad celū Sed cū de hoc abbas plurimū mi
raret: accedēs angel⁹ exposuit ei dicēs. Uir
gines q̄s vidisti coronari aureolā acceperūt.
alie v̄o q̄ ꝑ affectū se maculauerūt ꝛ de h̄
penituerūt per dñm plene sunt iustificate a
pctō: ꝛ sanate vt nihil sordidū remāsit i eis
sed tñ aureolas ꝑcipere nō meruerūt: i his
gratijs deum laudauerunt.

¶ Premiū essentiale in celo pro vno Aue
Maria. Exemplum. x.

Uedā monial̄ in morte ad septe̅ꝫ
q integros dies agonizabat in maxi
mis infirmitatib⁹ q̄ post mortē ap
paruit subpriorisse sue: dicēs se fore saluataꝫ.
Etiā cōfitebat̄ se adhuc libenter si posset ꝛ
h̄ret vitā velle passionari tātis īfirmitatib⁹
p̄stanis ꝑ alios. vij. dies vt vnū Aue Maria
valeret dicere ꝛ ei⁹ meritū inde ꝯseq̄: lꝫ nō
posset eidem cum deuotione debita inten-
dere: saltem confessa ꝛ mundata essem a cri
minalibus peccatis: ēt si āmbulādo dicerem.

¶ De cruce signato.

Um qdā princeps cruce signatus
c q̄ erat magnus dñs cū q̄dā fideli
suo milite mare trāsfretasset: ꝛ cap
tus icarceratº a paganis: qdā nocte nūcia-
uit eis carcerari⁹ ꝙ in crastino dñs q̄ tene
bat eos decollari iuberet. Statī miles remu
nerationē toti⁹ s̄uitij sui a dño suo petijt vt
pri⁹ eū ꝑmitteret decollari: qđ tñ ille ꝯcessit:
sūmo mane ē ext⁹ d̄ carcē ꝛ ꝓtin⁹ decollat⁹
stati suo dño glificat⁹ i carcē appuit: dicēs
illi ꝙ eādē gl̄iaꝫ mox decollat⁹ h̄ret. ꝛ ipse d̄
aduēctagio qđ iā h̄ebat qđ tñ fuit ꝑui tp̄is
q̄ magis gaudebat q̄ꝫ si pri⁹ toti⁹ mūdi dñs

¶ Gentil̄ qdā vidit xp̄m regē in (fuisset.
throno cū sanctis suis. Exemplum. xi.

Um nobilis qdā adhuc gētil̄ febre
c acutissima laboraret mē ad cerebꝝ
ascēdēte in furiā rapt⁹: ꝛ dormiēti-
b⁹ oīb⁹ q̄ circa illū erāt aufugit nud⁹: ꝛ tri
b⁹ dieb⁹ ꝛ totidē noctib⁹ ꝑ heremū vastissi
muꝫ oberrauit. tertia aūt nocte digesta mā
ad se redijt cōpos mentꝭ q̄ in tenebris erat
horrēs solitudinē. qd faceret: quo se v̄teret
nesciebat. Et ecce p⁹ initiās modicū discus-
sis tenebris vidit in mōtis cacumie ingēs lu
mē. Reptās q̄ manib⁹ ꝛ pedib⁹ ascēdit in
mōtē: ꝛ ecce sup oēꝫ sol̄ fulgorē regē admi
rabilē vidit i throno aureo residētē: ꝛ ad ei⁹
dexterā reginā icōꝑabili decore fulgētē. vi
ditq̄ꝫ multi seniores ꝛ iuniores in tronis au
reis assidētes ministros et oī ꝑte vndiq̄ fide
reis rutilātes. Hec vt vidit gentil̄ sup idqđ
credi pōt obstupuit. Hac hora vn⁹ ministroꝝ
a rege missus cū vestib⁹ q̄ nudū induit: ꝛ ad
regem duxit. Cui rex Nihil in rebus hūanis
fuit qd vidisti. Et ille. nihil inq̄t dñe. Et rex
ad eū. ego sum inq̄t xp̄ianoꝝ de⁹: rex ꝛ dñs
sempitern⁹. tu aūt redibis ad ppl'm tuū ꝛ ꝑ
gres i gēte vngarica q̄ mixta est gēti tue du
os p̄sbyteros xp̄iāos tal̄ h̄it⁹ ꝛ tal̄ forme a
q̄b⁹ erudieris normā fidei xp̄iane suscipiēs
Hoc aūt vt audiuit gētilis timuit h̄tē ꝑ so
cietate frustrari. Et mox ad eū rex. ipossit ile
ē inq̄t talē te manere nobiscū: sꝫ si fidē xp̄ia-
noꝝ susceperis ꝛ p̄cepta: societate ista iocūdis
sima p̄fruceris. Hoc dcō ī insules sedēs in eq̄ al
bo suscepit illū: ꝛ i exercitū tartaroꝝ ꝑ̄lio mi
rāte reduxit: fuitq̄ꝫ apđ eūm i. v⁹ dieb⁹: ꝛ p⁹re
pēte disparuit. Nobil̄ āt ꝛ vt iussꝰ erat vēnit
p̄sbros ꝛ iuēit: ꝛ erudit⁹ ad fidē cū mlt̄ mili
tib⁹ tartaroꝝ sacꝝ baptisma recepit. vestes
āt q̄s vt diximꝰ nud⁹ acceꝑat p̄cipui coloris
erāt atq̄ꝫ mollicie. op⁹ v̄o eaꝝ plumarium
nec acu femī aduerte poterat: nec textrinū sꝫ
sup oē artificiū h̄ois diuina v̄tute ꝯtextū.
Maria trāstulit aiaꝫ scholaris i celū. Ex. xij.

Erat qdā inclusa q̄ nocte qdā3 rimul' celle sue splēdorē imitti cernēs z diē eē credēs territa pp horas nōdū dictas surrexit:fenestrāq3 vsus cemiteriū apuit. Et ecce iuxta caput sepulchri cuiusdā scholaris nup sepulti miri decoris feminā stare cōspexit. Gsta.n.corpis ei' eadē creauerat lucē:stabat z colūba niuea sup tumulū:quā illa rapiēs misit ī sinū suū. Inclusa igr̄ q̄ nā esset cū reuerētia qsiuit. Cui illa. Ego sū mr̄ xp̄i. z aiā3 scholaris hui' de martyrē tollere veni:q2 scholares g frequēt addiscūt di martyres sunt. q si postea artes q̄s didicerit in dei seruitio exercuerint magnā mercedē ꝯsequunt̄. Hoc arnold' in narratorio suo. ¶ Quidā vidit glorificationē pedū suoꝝ: Exemplū.xiij.

Magister qdā3 parisiensis infirmat' cū de glificatōe corpoꝝ cogitaret z hesitās i cord suo diceret. Nō poterit eē vt corpa ista putrida lucere possint ī futuro sic sol:ad pedes suos q̄s d opimēto exuerat respexit:z ecce tāt' splēdor d ipis exiuit vt oculi ei' reuerberati eos itueri negrēt. Morq3 reuersus ad se grās egit xp̄o.cuius dtute añq3 moreret̄ ad fidem resurrectiōis adduct' eēt. ¶ Femia qdā audiuit dulcissimū cācū auicule. Exēp.xiiij.

Femina nobil' z dnota cū gaudio mētis retulit ꝯfessori suo q nocte z die sp.vij.horis q̄ canōice nūcupant̄ auis mire pulchritudīs z decoris cātu dulcissimis z ineffabilib' vocibus ānis p̄lnis ꝯsolaret̄.cāguit eni multo tpe i lecto ia eēs.cūq3 ꝯfessor qsiuit ab ea cui' auis vocē illa volucris videret̄ hr̄e.rńdit nihil i trenis ē qd illi' voci possit compari nec solis aurib' delector in ill':verum ēt interi' trāsfūdit modulamen isti' auis:z et eo spēs me' ad vltias eternal's vsiderāti' vlectat̄ z excitat̄ ¶ Quidam audiuit gaudia celi z etiā3 tormenta inferni. Exemplum.xv.

Legit̄ i quodā libello de initio ordis cisterciēn. q cū qdā mōach' cisterciēsi.tēptaret̄ d exitu ordinis ꝑpter ei' aspitatē:appuerūt ei pr̄ z mr̄ ei' ia defūcti dissuadētes sibi exitū. Quibus cū nollet acqescere:dicēs q nō poterat portare tātā penā. Dixit ei mr̄. Et qūo vis portare pēas iferni. z ille.q2 ē grauior iferno pēa hui' ordis. Et mr̄ ei'.vis expiri aliqd de pēis iferni. Et ille.sic. Et ecce son' porcoꝝ terribilis adeo q visu3 ē ei q celū scideret̄ z capu. ei' tōderet:z cū q̄si dficeret cessauit sonit'. Et mr̄ ꝯfortās eū dixit.vis aliqd d gaudijs celi expiri. Et ille.sic. Et ecce cāt' qdā dulcissim' z supabūdās oēs dulcedinē musicoꝝ. Tūc mr̄ ait ei.si vis ad gaudia padisi puēire z euadere tormēta iferni ꝑseuera i ordie: z sic fec̄. Nō ē āt icredibile gn sit viuat' z gemit' corpal'r futur' ī iferno:sicē cāt' ī celo. In discipulo de tempore.

¶ Gaudia celi sūt magna:qd ondit̄ i diabolo g dixit q si eēt staua a terra vsq3 ad celū clauis z rasorijs circūsepta:libēter vellet ascēdere z descēdere z se vulnerare. Hoc q̄re in disci.de tēpore sermo.lxxiiij.X.

¶ Itē monach' qui audiuit auiculā.ccc.l. annis z videbant̄ sibi q̄si duc hore.h quere sermone.lxxxiiij.N.

¶ Mulieres que p2e dsiderio regni celestis infirmabantur. Hoc quere sermo.lxxi.X.

¶ Gaudia mundi. Maria interdixit virgini gaudia mundi. Exemplum.xvi.

Uella qdā narrauit dicēs q̄ qdam nocte ei p visionē scā dei genitrix dgo maria appuit:atq3 coeuas ei' albis vestib' puellas ei ondit.qbus cū illa l admisceria ppeteret:s3 se eis adiūgē nō an deret:dtē virgini marie sp dgis ē voce reqsita an vellet cū eis eē:atq3 ei' obsego viuere. Cui cū eadē puella diceret.volo ab ea ptin' mādatū accepit vt nil vltra leue z puellare ageret.a risu z iocis abstineret:sciēs p oia q iter easdē dgies q̄s viderat ad ei' obseqū.die.xxx.veniret:qb' visis i cūctis suis morib' puella mutata ē:oēmq3 a se leuitatē puellaris vite magne grauitad dterfit manu. Cūq3 parentes ei' mutatā eē mirarent̄:reqsita rē retulit gd eā btā dei genitrix iusserat: vl q̄ die itura eēt ad obseqū ei' indicauit. vñ p'.xxv.die febre correpta ē. Die āt.xxx. cū hora ei' exit' appropinq̄ss3 eadē genitricē3 dei cū puellis q̄s p visionē viderat ad se venire cōspexit. Cui ēt se vocāti rńdere cepit z dpssis reuerēt ocul' apta voce clamās. Ecce domina.venio. Ecce domina venio. In qua etiam voce spm̄ tradidit z et virgineo corpore aia hitatura cū scis virginibus exiuit. Hec Greg.in dialogo.

¶ Egrātes pōposeira absorbuit. Exē.xvij.

Legitur in libro de donis, q fm cōsuetudinē cuiusdā ciuitatis iuuenes equitabāt cū gaudio hui' scli

tenētes laruas turpissimas ceteris chorizātibꝰ p̄ villā. Quos plebanꝰ ī abone p̄sīces admonuit vt desisterēt: s ipsi noluerunt v̄bis suis acq̄escere: nec sibi obedire. Et ecce subito ī die festiuo ī sp̄ē viroꝝ ⁊ mulieꝝ maxia mltitudo demonū ꝯiūxerūt se illis: ⁊ corizauerunt cū ipsis. Tūc vulgo cātāte cū gaudio vox diabolica statim audita ē. Qui me amauerūt ⁊ mihi fuierūt mō̄ mecū erūt. delicati hoīes meis ludis vsi: vt sitis meliꝰ ꝯ deū dissoluti. Et subito terra apta cū igne cūctos subito ad infernū absorbuit: tā cātātes q̄ȝ ⁊ chorizātes. sił ⁊ equitantes.

In discipulo de tempore

¶ Rex q̄ nunq̄ȝ risit q̄ꝛ hūit gladium aū: retro: supra: a dextris ⁊ a sinistris. Hoc q̄re in disci. de tp̄e ser. liiij. P.

¶ Itē q̄dā miles cogitauit de sero, intra se: q̄ puenit gaudiū qð hodie tota die hūimꝰ ⁊ sic compūctus religionē intrauit. q̄re ser. cxxxvj. F.

¶ Itē filiꝰ comitꝭ q̄ vidit cadauer p̄ris sui: ⁊ sic ꝯpūctꝰ gaudia mūdi deseruit. q̄re s. cxxxvj. N.

¶ Gfax actio. ¶ Senex q̄ vidit aliq̄s ꝯmedere mel: aliq̄s panē: aliq̄s stercꝰ. q̄re. s. xcviij. L.

¶ Itē religiosus ex cuiꝰ tactu vestiū sanabant̄ infirmi q̄ oia ī bono accepit: ⁊ deū tā in aduersis q̄ȝ in p̄sp̄is laudauit. q̄re ser. cxij. M.

¶ Leena q̄ pelles de feris portauit btō Machario ī signū gratitudinis: q̄ꝛ illuminauit cecos pueros eiꝰ: ⁊ ēt lupi reportauerūt quēdā pueꝝ q̄ extraxit os de ore lupi. q̄re ser. cxxvij. D.

Gratia spiritussancti.

¶ Gratia sp̄ussancti facit hoīes immobiles.

Exemplum. xviij.

i Acobꝰ de vitriaco dicit ꝙ vidit aliq̄s deuotas mulieres que extra se sic rapiebantur: ꝙ per totam diē non erat in eis neq̄ȝ sensus ad aliqua exteriora: nec ad vllum clamorem poterāt excitari. nullam lesionem etiam si vehementer punientur sentirent. Itē aliquā vidit q̄. xxx. ānis tāto zelo a sp̄ōso suo ī claustro custodiebat̄ ꝙ extra claustrū nullus poterat ei esse egressus: etiā si mille hoīes per manꝰ eā trahere viderent̄. Multotiēs exire conabat̄ a quibusdā eā trahētibꝰ: s frustra q̄ꝛ ciꝰ rūperet̄. Itē vidit aliā deuotā mulierem: q̄ frequēter extra se duabꝰ vicibꝰ rapiebat̄ q̄ etiā me p̄nte plusq̄ȝ septies fuit rapta vno die: ⁊ in quocunq̄ȝ statu rapiebat̄ in illo p̄manebat immobilis s̄m dispositionem in qua rapiebatur ⁊ ad se rēdiens tāto gaudio replebatur ꝙ plausu corp̄ali ostendere cogebatur.

¶ Mulier quedā cum puero cucurrit ad martyrium Exemplum. xix.

s Cribit Zozimas de quadam muliere que de domo currens sic ad martyriū festinabat vt domus sue ostium non clauderet: nec caput suū vt mos est mulierū cooperiret: sed paruum pueꝝ secum velocit̄ traxit ad martyrium. Quam iudex videns dixit. Apprehendite hāc mulierē ⁊ adducite mihi eā huc. Cūq̄ȝ adducta fuisset dixit. Quo inq̄t ista mulier p̄peras tā festinanter. Illa ait. ad campum in quo catholicoꝝ p̄pl's martyrizat̄ ego festino: vt ibi pro fide moriar. Et quo inquit paruulum defers istū. R̄ndit vt ⁊ ipse mecum martyrium consequatur.

¶ Gula. ¶ Gulosi comedunt bufones ⁊ serpentes in inferno pro esca. Exēplū. xx.

m Iles quidā moriēs de bonis male acquisitis filiū suū hereditauit: qui post mortem nocte quadā pulsauit ad ostiū dicens ꝙ esset dn̄s possessionum illarum exprimens nomen suū: rogans vt intromittatur: ⁊ puer vidit eū p̄ fenestrā ⁊ cognouit ⁊ dixit. Certe dn̄s meus mortuus ē: nō ītromittam vos. Cūq̄ȝ pulsaret p̄seuerādo nouissime dixit. Defer pisces istos quibus vescor filio meo: ⁊ ecce ad portam illam suspendo. Mane vero exeuntes inuenerunt in quodam ligamine multitudinem bufonum atq̄ȝ serpentum.

¶ Magna inflāmatio erit ī corp̄ibus pinguium in inferno. Exemplum. xxi.

l Egitur ꝙ erat quidam diues q̄ de proprio corp̄e nimis sollicitus resoluebatur cibis ⁊ potibꝰ vnguentis ⁊ balneis: lectis: indumentis: ornamentis: honoribꝰ: ⁊ diuitijs. Quia vero s̄m cursum mūdi erat prudēs ⁊ discretꝰ: factꝰ est ⁊ senescalcus regis francie ⁊ tunc amplius resoluebat̄ delitijs intm̄ ꝙ eiꝰ pinguedo vix intra cutē poterat restringi. cui cocus studiosꝰ seruiēs dixit sel' ei. O dn̄e mi q̄ȝ magna inflāmatio tūc erit q̄n v̄ra pinguedo cremabit̄ igne infernali. q̄ v̄ba ille ꝯsiderās cepit dicere intra se. Vere ille dixit verū nā ⁊ caro mea cibus erit vermiū: ⁊ lardus demonum cū erit corrupta ⁊ odita a deo: sed nequaq̄ȝ ita erit. Vn̄ assumpta p̄nia p̄ carnē deo placuit p̄ quā prius deū contēpsit ⁊ offendit.

¶ Pallor ⁊ macies gl'ificāt mōachū. Ex. xxij.

l Egitur in vitas patrum: ꝙ quidam monachi venerunt ad abbatem Helyam: vt eis cum erant pleni cogitatio-

nib⁹ curiosī remedia adhiberet. vñ di. f fcē mi
erubescite: qz corp⁹ nrē q̄tto ē nitidi⁹ alb⁹ ꝛ ru
bicūdi⁹ tāto aīa corā deo pl⁹ fetet ꝛ iacz mor
tua. Nō. n. pīguedo ē deo grata: sz pallor abſti
nētie ꝛ acies ī humilitate vos deo gratificat.
Religiosus quidam contra ordinem come
dit carnes. Exemplum. xxiij.
Onuersus q̄dā desiderio carniū tem
e ptat⁹ atqz supat⁹ cū illas requireret eru
bescere: ꝛ sicut nec licuit. die q̄dā assatu
rā bonā sibi pparauit: ꝛ cellariū intulit ꝛ come
dit. erat. n. cellari⁹ ꝫ ordine pmōstratēſiū. Per
missione igit̄ dei diabol⁹ aliud facere nō pote
rat gulosū illū rapuit ꝛ i tecto cāpanilis i mo
dū vestimenti spēsit. vbi cū hrēt vel poti⁹ a dia
bolo sustentaret: q̄ dat⁹ fuerat ad terrendum
poti⁹ q̄z ad occidēdū: clamauit valde fratrum
auxiliū implorās. Quem ibi herere cernentes
cāmqz ignorātes: satis mirati sunt: ꝛ turrī cū
festinatōe ascendentes: regulasqz incidentes p
foramē illū retraxerunt. Hec cesa.
Quidā in carnisp̄riuio nimis tarde come
derunt carnes. Exemplum. xxiiij.
Uidā monachi feri: tertia añ cinerꝫ
q in domo cuiusdā secularis sacerdotꝫ
ꝯuiuātes carnes diuersas cum vino
exq̄sito vsqz ad mediā noctē fere ꝯmederūt: ꝛ
cū saturati eēnt nimis i ipo gallicātu sacerdos
vocis scholarē dixit ei. Certe adhuc comedem⁹
carnes: vade ꝛ affer nobis gallinā quā inuenī
es i partica iuxta galliū sedētē: qz ceteris pigui
or eē ꝯsueuit ꝛ ppara nob ei. Quā cū strāgu
lasset ꝛ vētre apto manū qz iposita: cū se oīa i
testina ei⁹ eijcere sil' putaret magnū bufonem
extraxit: cui⁹ motū cū manu sensisset ꝛ piecisse
tet: vidissetqz q̄d eēt repētino suo clamore oēs
aduocauit. Uidētes illi itestina galline in bu
fonē v̄sa ꝯsusi a loco ꝯuiuij recesserūt: itelligen
tes eē op⁹ diaboli: Hec mihi vn⁹ fratꝫ illorū
q̄ inter fui t'ꝛ vidit recitauit. Hec Cesa.
Religiosus quidā morsello carniū q̄si suf
focatus fuit. Exemplum. xxv.
Onach⁹ quidā in quodā ꝯuiuio se
m cularium piscib⁹ vescereē: alijs v̄o car
nes comedentib⁹ videns in scutella
clerici iuxta se sedentꝫ carniū assaturā ꝯcupiuit
i missaqz manu morsellū rapuit: ꝛ q̄dā iocundi
tate in os suū trāsit mox iusto dei iudicio velꝫ
morsell⁹ ingutur inobediētis integer descēdit
ita meatū ei⁹ obstruēs: vt nullo conatu posset
i. nos reuocari vel deglutiri. Quē de mēsa tra

hētes cū iā euersis oculis putaret eē suffocat⁹
q̄dā ex ꝯuiuātib⁹ ex cui⁹ ore h̄ audiui pugno
tā valido collū ei⁹ pcussit vt morsell⁹ fix⁹ exi
liret: ꝛ cognouerūt oēs q̄ dolor ille atqz cōfu
sio pena peccati foret in nō obediēti pposito.
Hec Cesarius.
Tria sunt grana q̄ faciunt pulmentū opti
mi saporis. Exemplum. xxvj.
Uodam tpe milites quidā honesti ac
q noiati: ꝛ alij q̄z plures: tam clerici: q̄z
laici viri diuites in heremo sunt con
uersi atqz in ordine ꝯfortati: quidā igit̄ ex secu
larib⁹ pdictoꝝ militū not⁹ ꝛ amic⁹ victū eorū
quotidiano q̄z in cōi ꝯuētu reficiebat̄ conside
rās ait brē memorie dño Gisilberto eoꝝ abba
ti: nō sufficio āmirari q̄ tales viri in seculo tā
delicati olerib⁹ inconditis pisa ꝛ lēte pñt viui.
cui ille rñdit. Ego tria grana piperis appono
quib⁹ eadē grossa pulmētaria ꝯdunt̄ vt pene
nihil in suis scutell' comedētes relinquāt. Mi
rāte illo ꝛ nō intelligente que audierat abbas
subiunxit. d. Primū granum piperis sunt lō
ge vigilie matutinaꝝ. Scōz labor manuū. Ter
tium v̄o despatio ferculi lautioris: ꝛ ista sunt
tria genera quib⁹ appositis optimi saporis fi
unt pulmētaria nrā: ꝛ puto vehemēter q̄ mo
nach⁹ peccet magis pisam suā siue lēticulā pp
torsiones vel humores melācolicos vitādo: q̄z
nimis ex illis sumēdo. Si. n. apposita comede
re noluerit: necesse est vt lautiora vel apperat
vel requirat: Si. n. data fuerint ex cōsuetudine
pusillanimes scandalizat: si v̄o negata añ tps
deficit. Monach⁹ vacuo ventre nō pōt bñ ie
iunare: vigilare aut laborare. Hinc est q̄ btūs
Ber. in quodā sermone satis acriter rephēdit
dicens cibaria nostra non sunt multum cōfor
tantia: ꝛ iō oportet nos ex eis sumere ad satu
ritatem. Hec cesa.
Senex quidā patiēter comedit oleū ex lini
semine pro melle. Exemplum. xxvij.
Uidam ex seniorib⁹ factus est infir
q mus: ꝛ p multos dies non pōt vllam
escā cape. Compulit aūt eū discipul⁹
suus. d. Si iubes inquit pr̄ faciā tibi placētā
paruam. ꝛ ita fecit. erat aūt ei vasculū paruū
hñs mel: ꝛ aliud vas sil' hñs oleum ex lini se
mine expssum: in alia re nulla h̄ pficiebat nisi
fortē in lucerna. Deceptus frater misit in escā
senis de illo: sperans q̄ mel misisset. Cum autē
gustasset nihil locutus est: sed tacens comedit.
Tertia v̄o vice cū iterū sibi daretur ꝛ gustassꝫ

dixit illi. Nō possum cōcedere fili. Ille at tamē volēs exhortare eū dixit. Ecce abba bōa sit: ⁊ ego cōcedā ex ipis. Et postq̄ gustauit ⁊ sensit rē quā fecerat: cecidit in faciē: di. Ve mihi abba qm̄ occidi te. istud pctm̄ posuisti sup me: q: mihi locutus si es. Dixit ei senex Fili si ꝯtristeris pp h: si ei v⁹ voluissz vt bōa cōcedisses tu mei misisses ⁊ non h qd misisti.

Capitulū de. H. Hospitalitas.

Hospitalitas paupez ditat hospitē. Ex. i.

Uit in Roma vir pi⁹ ⁊ bonus q idis ferēter hoīes religiosos paupes ad hospitiū inuitabat. Contigit adē cōfectū senio depauperi reb⁹: ⁊ angustiat at q solitā hospitalitatē hr̄e nō posset: qm̄ ad vsus suos sufficientiam nō hr̄et. Cūq3 vna noctiū anxius p talib⁹ iaceret in lecto semi vigilās: audiuit vocē dicentē sibi. Uidi charitatē tuā quā i exhibēda hospitalitate multo tpe infatigabil'r habuisti: ⁊ p hāc ad vitā pauperē deuenisti. volo g nō solū in futuro remunerare te: verūetiā3 in pn̄ti. Uadēre illi diuiti ⁊ d vinea tua q̄ melior ē cū vinea illi⁹ cābiū facies. ipse eni libēter ānuet ꝑbis tuis habita g illi⁹ vinea in medio illi⁹ aceruū3 fodies in ꝓfundū: ⁊ ibi eo reples qd romanis copijs ē iniūz. Ad hāc g vocē cū hō si ꝓtin⁹ obediret: ſo ⁊ tertio āmonit⁹ ē. Tūc hō ille ad diuitē veniēs obtulit cābiū vinearū. Cui diues ꝶ ibēn̄ ingt: ⁊ q̄to tua melior mea ē tibi soluā. Cui paup. volo vt equo valore cābiū fiat Et fctū ē sic. Vor paup cū ppria vxore ⁊ filio ⁊ duab⁹ parit filiab⁹ ad aceruū cū eis ad supdictā accedit vineā ⁊ icipiūt foder̄ cū spe magis. cūq3 diu fodissent: nec adhuc effect⁹ sui signū aliqd inuenissent: ceperūt pr̄i suo fili⁹ cū sororib⁹ isultare. qb⁹ pr̄ ait. Nullo mō possū3 creder̄ q frustrabor. Uerūtamen igit pr̄ cū filijs viril'r instens. tādē in ꝓfundū iter ingētes lapides vas marmoreū plenū aq̄: ⁊ in ore ipsius vasis ollam vitreā plenā balsamo: ⁊ i orificio olle paruū vnū vas fictile: ⁊ in eo tres lapides p̄ciosos: smaragdū: saphiz: ⁊ balesiū q̄titatis nō modice reperunt. nihil aūt aquā i vase reputātes effuderūt eā. q̄ vt mor effusa insit a q̄dā erea qb⁹ laborauerūt p̄fusiōe ꝯtingeret colorem eris in pulcherrimā auri spēz cōmutauit. Erat eni aq̄ ex sanguine ⁊ carnib⁹ basilisci i modū aq̄ rosacee p sublimatiōez fctāz q̄ solet ab alchimistis auz fieri sophisticatū. s3 hac aq̄ noluit de⁹ dicti viri innocentiā maculari: sō diffusa disꝑuit. Balsāo vo cū dict⁹ hō ad debilitatē visus diuo fuisset: nesci⁹ q̄si cōi oleo p dies aliq̄s itegerrime visum recepit. Et post cognito p p̄sbyterū suū q eēt balsamū iestimabili vēdidit p̄cio: ⁊ p lapidib⁹ q̄s inuenerat p̄ciosis pecunias copiosissimas ⁊ mltas accepit. factusq3 diues ⁊ inclit⁹ glificauit deū: ⁊ post se filios ⁊ nepotes suos i multis copijs dereligt. Hec Guil. in libro de apibus.

In discipulo de tpe.

¶ Hospitem quem diaboli cum corpore ⁊ aīa arripuerunt. quere ser. cxliij. H.

¶ Itē rustic⁹ qui habitabat in vna curia solitaria: ⁊ xp̄m in forma paupis in domū suā introduxit: quō ille paup pedes transfixos habuit. quere ser. lxxxix. L.

¶ Itē qdā libēter hospitabat paupes: ⁊ peregrinos: ⁊ diabolus furatus est sibi palliū in forma pegrini vt sic retraheret eū ab hospitalitate: ⁊ ipediret eū i sua salute. Hūilitas.

¶ Q pa hūilitatis placēt deo. Exem. i.

Enex quidam erat solitarius vacās in heremo ⁊ dicebat in semetipso quia perfectus esset in virtutibus h orauit deū: di. O fide mihi qd desit pfectiōi mee vt faciā. Volēs aūt deus humiliare cogitatōes ei⁹ dixit. ei vad' ad illū archimādritā: ⁊ qcqd tibi dixerit facito. Reuelauit de⁹ archimandrite anteq̄ ille veniret ad eum: di. Ecce ille solitari⁹ veniet ad te. dic g ei vt tollat flagelliū ⁊ pascat tibi porcos. Veniēs g senex pulsauit ad ostiū: ⁊ ingressus ē ad archimādritā illū: ⁊ cū se salutassent ꝯsederūt ⁊ dixit ei solitarius iste q venerat. Dic mihi qd faciā vt salu⁹ fiā. Et ille dixit. Facies q̄d cūq3 dixero tibi. ⁊ r̄ndit. Etiā. Et dixit. Ecce tolle flagelliū ⁊ vade pasce porcos. Hi autē q eū nouerāt ⁊ audierāt de eo. cū vidissent q porcos pasceret: dicebāt: vidistis illū magnū solitariū de q̄ audieram⁹: ecce stupuit cor ei⁹ ⁊ a dmōio vexat ⁊ pascit porcos. Uidēs aūt de⁹ hūilitatē ei⁹. q: ibi patiēter sustinebat opprobria hoīuz p̄cepit itez redir̄ ad locū suū.

¶ Maria docuit carthusien. triplicē gradū humilitatis. Exemplum. ij.

Egitur q in ordine carthusien. fuit quidam frater probabilis vite incorruptus corpe: ita vt p sōniū nunq̄ fuit illusus. Huic i extremis

laboranti cũ fr̃es assisterẽt poꝛ q̃ affuit ꝑce pit ei ꝛ ait. vñ se deo magis placuisse ꝯside raret. ei r̃ndit. Rẽ difficilẽ postulas pr̃ ꝛ quã nullo mõ dicerẽ nisi obediẽtia cogeret. ego ab ineũte etate mlta flagella sathane: ꝑpessꝰ sũ veꝝ tñ ꝑ mltitudinẽ doloꝝ meoꝝ ĩ corde meo ꝯsolatões xp̃i ꝛ btẽ Marie ꝟgis letifi cauerũt aiaʒ meã. q̃dã die cũ nimiũ eẽm affli ctꝰ apparuit mihi btã ꝟgo Maria ꝛ ait. vi di afflictionẽ animi tui ꝛ veni ĩ auxiliũ tuũ ecce offerro tibi de thesauris filij mei tripli cẽ graʒ hũilitaʒ ꝑ quã aduersariũ tuũ vice re poteris ꝛ deo placere possis volo ꝙ vt hũ milieris in victu: in vestitu: atq; ĩ actu: cibos appetas viliores: ꝛ pãnos ĩduas grossiores abiectioraq; misteria q̃ alij dedignant̃ tu ꝓ magno honore ꝛ lucro suscipias. Eis dictis disꝑuit btã ꝟgo: ꝛ ꝟboꝝ efficaciã cordi meo ĩpressi vt sic facerem vt btã ꝟgo me docuit.

¶ Coriarꝰ q̃dã filio fuit btõ anthõio. Ex. iiij.

b Eatus Anthonius ĩ cella ꝓpa sua dũ oraret venit ad eũ vox. d. anthõi necdũ ad mẽsurã coriarij istiꝰ q̃ ẽ ĩ alexãdria peruenisti. q̃ audito senex surgẽs mãe arrepto baculo festinus ad alexãdriã vẽit. cũq; ad designatũ hoiẽ fuisset ĩgressus ille viso tãto viro obstupuit. cui senex dixit. refer mihi opa tua q: ꝓpea ad te de deserto veni. q̃ r̃ndit. nescio me aliq̃n bõi aliq̃d ꝑpe trasse. Cũ ex cubili ꝓprio ꝯsurgẽs mane añ q̃ ĩ opa mea resideã: dico vt oĩs ciuitas h̃ a minore vsq; ad maiorẽ ingrediat̃ ĩ regnum dei ꝑp iusticias suas. ego aũt solꝰ ꝑp meaʒ culpã penã ĩgrediar sempiternã. q̃d ꝟbum añq̃ quiescã sero ex corde meo recẽteo ꝓacit. Qd audiẽs btũs Anthõiꝰ r̃ndit ei. Fili si tu es bonꝰ artifex sedẽs ĩ domo tua cũ rege regnũ dei adeptus es: ego velut sine discre tõe oẽ tp̃s meũ ĩ solitudine cõsumpsi necdũ ꝟbi tui assũpsi mẽsurã. Hoc ĩ vitaspatrum.

¶ Senex simulabat se stultũ ne honoraret̃ ab omnibus. Exemplum. v.

s Enex q̃dã erat in inferioribꝰ parti bꝰ heremi: ꝛ sedebat quiescẽs ĩ spe lũca. vnꝰ aũt secularis mĩstrabat ei. Cõtigit aũt vt filius cuiusdã secularis infir maret̃. mult̃ ꝙ p̃cibus postulabat senẽ vt ve niret ad domũ suã ꝛ faceret orõnẽ ꝓ isfãte Et surgẽs senex ãbulabat cũ eo. Ille aũt p̃ cessit eũ: ꝛ ĩgressus domũ suã: dicẽs. Uenite in occursuʒ anachorete. Quos cũ senex vi disset ꝺ lõge egressus cũ lãpadibꝰ sensit q̃ ad se venirẽt: ꝛ stati despolians vestimẽta mi sit se ad flumẽ: ꝛ cepit lauare stans nudus. Ille aũt q̃ mĩstrabat ei vidẽs erubuit: ꝛ roga uit hoĩes dicens Reuertimini. senex enĩ nr̃ sensum ꝑdidit Ueniens aũt ad eũ dixit illi. Abba: q̃d h̃ est q̃d fecisti. oẽs q̃ te viderũt di xerũt q̃ demoniũ hʒ senex. Cui senex r̃ndit. Ego h̃ volebã audire. Hec in vitaspatrum.

¶ Theodosius imꝑator visitauit monachũ ꝛ ipse fugit de loco ne honoraret̃ ab homi nibus. Exemplum. vi.

f Uit q̃daʒ mõachus in ꝯstãtinopoli tẽporib: ꝰ Theodosij imꝑatoris: q̃ habitabat ĩ pua cella foris ciuitatẽ. Audiẽs aũt imꝑator q̃ ibi eẽt q̃dã monachꝰ q̃ nũq̃ egrediebat̃ de cella: cepit deambulã do ꝑgere ad eũdẽ locũ vbi erat supradictꝰ mõachus: ꝑcepitq; sequẽtibus se eunuchis vt nullus approximaret ad cellã monachi illius Ipse aũt solus perrexit: pulsauitq; ad ostiũ cellule. Surrexit aũt mõachꝰ ꝛ apuit ei ꝛ nõ cognouit eũ q̃ eẽt imꝑator. tulerat enim sibi coronã de capite suo vt nõ agno sceret̃. Post orationẽ aũt resederũt pariter ꝛ iterrogauit eũ imꝑator: dicẽs. Quo san cti patres degũt in egypto. R̃ndens mona chus ait. Oẽs exorãt deũ ꝓ salute vestra. Aspiciebat aũt iperator intẽte cellulã ip̃aʒ ꝛ nihil in ea vidit nisi paucos panes siccos in sporta: dixit ei. Da mihi bñdictionẽ abba vt reficiamur. Statiq; festinauit mõachus ꝛ sal ꝛ buccellas imisit in aquã ꝛ comederũt pariter porrexit ei calicem aque ꝛ bibit. Tũc theodosius imperator dixit ei. Scis q̃s ego suʒ. Respõdit monachꝰ ꝛ dixit. Nescio q̃s sis dñe. Dicit ei. Ego suʒ theodosiꝰ imꝑator ꝛ ob deuotionẽ tuã veni huc. Hoc cũ audis set mõachus ꝓstrauit se ante illũ. ꝛ ille di xit ei. Bti estis vos monachi qui securi ꝛ li beri de negocijs seculi trãquilla ꝛ quieta ꝑ fruimini vita. ꝛ solũmodo de salute aiarum vestrarũ habetis sollicitudinẽ: q̃liter ad vitã eternam ꝛ ad celestia premia ꝑuenire possi tis. In ꝟitate enĩ dico tibi: q: certe ĩ regno natus sum ꝛ nunc in regno dego: ꝛ nũq̃ si ne sollicitudine cibũ capio. Post hoc autẽ valde honorifice salutauit eum imꝑator: ꝛ egressus est ab eo. Eadẽ aũt nocte incepit intra se cogitare famulus dei: dicens. Nõ mi nõ oportet me iã in hoc loco esse: multi enĩ

nō solū de pp̄lo sz ēt de palatio ⁊ senatorib⁹ quāplurimi exēplo impatoris secuti ad vidēdū me venturi sunt: ⁊ honorem mihi tanq̄ seruo dei deferendo non cessabunt: ⁊ illi fig dē hoc propter nomē domini facturi sunt: ego autē timeo ne forsitan malignus diabolus mihi surripiat: ⁊ libēter incipiā eos suscipere: ⁊ cō delectēt cor meū laudes ⁊ honores eoꝝ: ⁊ per hoc iam incipiā virtutē humilitatis perdere: ⁊ laudes atq̄z honores hominū appetere. Hec igitur oia homo dei secū cogitans eadē nocte fugit inde: ⁊ perexit in egyptum ad sanctos patres in heremū. Itaq̄z ꝯsideratis⁹ dilectissimi cū quāta sollicitudie ꝑtatē hūilitatis custodire famulus dī studuit: vt in celesti regno eternā gloriā pro labore sancte vite sue quē propter deū exercuerat percipere a domino iesu christo mereret. Hoc in vitaspatrum.

Macharius cū humilitate vicit diabolū.

Exemplum. vij.

Abbas Macharius cū diluculo ad cellā suā reuerteret occurrit ei diabolus cū falce volens eū percutere: sed nō valebat: ⁊ exclamās dixit. Magnā vim patior a te Machari: qui cū cupiā tibi nocere nō valeo oia que tu facis ego magis experior. Ieiunas interdū: ego autez nunq̄ vllo cibo reficior. Tu sepe vigilas: me nūq̄ sopor opp̄ssit: sz in vna re me vincis ipse ꝯfiteor. Cūq̄z ab eo rē ipsaz q̄siuisset: r̄ndit. In hūilitate tua sola vincis me. Et hoc dicēs euanuit. Hec in vitaspatrum.

Humilitas precellit alia bona opa ⁊ exercitia. Exemplū. viij.

Elgot in libro sapientie. co. narrat de quodā rege qui nunq̄ permisit sibi in aliq̄s vasis ministrari nisi de luto factis. Cū. n. a quodā familiari interrogaretur cur illud faceret: r̄ndit q̄ quāuis eēt iā rex sicilie: fuit tñ filı⁹ cuiusdā figuli: ⁊ vt hēret memoriā generis sui: ne ꝑpter statū regiū supbiret ordinauit q̄ sibi in vasis fictilib⁹ sine luteis seruiretur.

Humilitas plus impetrat a deo q̄ ieiunium. Exemplum. ix.

Arrāneft de alio sene q perseuerauit ieiunās septuaginta ebdomadas: semel in ebdomada reficiens. Hic postulabat a deo de quodam sermone scripturarum sanctarum: ⁊ non reuelauit ei de⁹. Dixit ergo in semetipso. Ecce tātū laborē cōsumpsi ⁊ nihil ꝓfeci: vadā ergo ad frēz meū ⁊ regrā ab eo. Qui cū egress⁹ claudisset ostiū vt abiret: missus ē āgelus dn̄i ad eū dicens. Septuaginta ebdomade q̄s ieiunasti n̄ te fecerunt ꝓximū deo: nūc ꝟo qñ ita hūiliatus es vt ad frēz tuū ꝑgeres: missus sū tibi īdicare s̄monē. Et apiens ei de re quam petebat: discessit angelus. Hec i vitaspatrum.

In discipulo de tpe.

Quidam raptus in āgone ⁊ reuersus dixit q̄ null⁹ sine humilitate saluat. Hoc quere in discipulo de tpe sermone. xxxi. Q.

Capitulum de. J.

Jeiunium.

Juuenis delicatus quidam nūq̄ ieiunauit. Exemplū primum.

Contigit semel cum magister Jordanus venisset bononiā q̄ fratres dixerunt ei de quodaz nouitio turbato ad exitū. Fuerat namq̄z adeo delicatus ⁊ singularis vite in seculo in vestibus: in lectis: ornamentis: cibis: ludis ⁊ ceteris delectationibus carnis q̄ nesciebat quid esset afflictio ⁊ angustia sp̄us: nisi q̄tū se studio l̄rarum applicabat in quo tantū ꝓfecerat vt i sequēti anno posset ꝯuētuari. Nunq̄ infirmat⁹ fuerat: nunq̄ nisi parasceuem ieiunabat. rarissime ille a carnib⁹: nisi in sextis ferijs abstinebat. nunq̄ confessus fuerat. ⁊ eoꝝ q̄ dicūtur in eccl̄ia nihil nisi p̄ter oīonez dn̄icaz sciebat. Hic quodā die cū venisset ad frēs ex mera curialitate cū negare nesciret ordinē ē ingressus. sed mox penituit eū: ⁊ oia q̄ videbat ⁊ sētiebat sibi quasi mors altera videbant. Comedere n̄ poterat aut dormire: ⁊ lz in seclo vir fuisset irat⁹ intantum succēdit eū tēptatio q̄ supiorē q eū ad ordinē traxerat ꝑcutere voluit cuz psalterio qd̄ tñbat. Sic igr̄ tēptatū magister Jordanus inueniēs eūdē frēm: audiens q̄ Theobald⁹ vocaret cepit eū ꝯfortatect ipso noie dicēs. Theobald⁹ ꝟo q̄ñ tēdēs ad alta. P⁹ aliq̄ monita ducēs eū ante altare bt̄i Nicolai: monuit eū vt flectis genib⁹ diceret P̄r n̄r nullā. n. aliā oīonē sciebat. Ipse vero positis manib⁹ sup caput eius cepit toto cordis sui affectu dn̄m deprecari vt oēz tēptationē auferret ab eo. Duz igr̄ multū in oīone ꝓtēderet: videbat nouitio quādā dulcedinez

in mētē ei⁹ subitrare paulatiȝ: ⁊ quādā cor
dis sentire mutationē. Eleuatio deniqȝ ma-
nib⁹ a capite visuȝ ē vt postea plurib⁹ retu-
lit q̄ due man⁹ stringētes cor ei⁹ subito cle-
narent mēte: ⁊ sius ei⁹ in magna trāqllitate
et dulcedine permaneret. Remāsit aūt adeo
ꝯsolatus ⁊ feruēs vt multos labores susti-
neret in ordie: ⁊ plura vtiliter faceret ī eodē.
Jesus.

¶ Nomē Jesus curat febres. Exēplū. ij.

l Egit̄ de quodā fratre ordis mino-
rū qui multa miracula de noie Je
su audiēs: cū accessio febris eū af-
fligeret hoc nomē iesus scripsit in aquā ⁊
eā bibit: ⁊ statim eū febris dimisit. Hoc an
tē contigit in hibernia.

¶ Nomē Jesus expellit demones. Exēp. iij.

o Anct⁹ Bernardus cū semel apud
Mediolanū eēt: ⁊ qdā demoniaca
ei oblata eēt vt eā curare vellet: de
mon corā multis astātibus dixit. O q̄ libē
ter de baçanicula mea exirē: sȝ dn̄s nō vult
vt exeā. Cui Bernard⁹ ait. Quis ē ille dn̄s:
Cui demō. Creator oiuȝ. Cui scūs Bernar-
dus. Vidistine eū vnq̄: Cui demō. Vidi eū
in glia. Cui sanct⁹. Velles illuc redire. At il
le miro modo cachinnās ait. Tarda hora
abiit. Tunc scūs p̄cepit ei vt in noie Jesu
xp̄i exiret. Tūc demō ait. o nomē terribile iā
me cogis exire: ⁊ hoc dicto statim exiuit.

¶ Nomen Jesus liberat hominem a peri-
culis. Exemplū. iiij.

b Eatus Patritius cū p hiberniam
p̄dicaret rogauit dn̄m vt signū ostē
deret p qd̄ puersi hoies territi penite
rēt. Et ecce pute⁹ subito ⁊ maxim⁹ appuit. re
uelatū ē ei⁹ vt ibi loc⁹ purgatorij eēt. in quē
si qs vellet descēdere alia pena sibi nō resta
ret. Hoc audiētes multi igrediebant̄ q nunq̄
reuertebant̄. Et ecce vir qdā noie Nicola⁹
multa petā cōmiserat: in illū puteū descēdit
vt pro suis petis peniteret: ⁊ ecce inuenit q̄d
dā oratoriū albis monachis plenū q sibi di-
xerant. Cōstās esto. qr tēptamenta multa te
sustinere opȝ. Cū aūt ille requireret qd ꝯ h
tēptamēta remediū h̄re posset. rn̄derūt. Cuȝ
te penis affligi senseris: protinus clama. O
Iesu xp̄e miserere mei. Et ille ab eis abscessit.
subito demones sibi tanq̄ bestie occurrerūt
mugiētes ꝯ eū. Sed cū territ⁹ staret recorda
tus ꝯsilij dixit. Jesu christe adiuua me. Et
statim bestie euanuerūt. Progrediēs aūtē
ab inde vidit maximū ignē: in quē cū p de-
mones proiect⁹ fuisset: exclamauit. Jesus
adiuua me. Subito ignis extinctus ē. Pro
fect⁹ vltra vidit vnū puteū profundū de q̄
exibat fumus ⁊ clamor maxim⁹: sed cū in il-
lū p̄iect⁹ fuisset exclamauit. Jesu adiuua
me. Et statim ab illo liberat⁹ ē. Tādē vnū
strictū pōtē vidit cū magno terrore quē de-
bebat trāsire: sed nō potuit. Tādē ponens
vnū pedē sup pōtē dixit. Jesu adiuua me: ⁊
sic ad quēlibet passuȝ dixit quousqȝ vltra pō
tē venit. Quo trāsito puenit ad pulcherri-
mū pratū in quo stabat varietas diuersoꝝ
floꝝ a quib⁹ magna suauitas procedebat. ⁊
vidit duos iuuenes albis vestib⁹ indutos. q
ipsum in vnā pulcherrimā duxerūt ciuitatē
que fuit munita ⁊ tota cōstructa lapidibus
p̄ciosis: ⁊ dixerunt illā ciuitatē paradisum eē
Qui postmodū ad vitā rediēs. xxx. diebus
pactis ad paradisuȝ celi per inuocationē do
mini nr̄i Jesu xp̄i feliciter peruenit.

¶ Nomē Jesus indulgere facit inimicis.
Exemplum. v.

l Egitur in libro de donis q̄ quedā
mulier placari nō poterat in cuius
fronte nomē Jesus vir ei⁹ ꝯscri-
psit: ⁊ amor charitatiue emulis suis offensaȝ
remisit. Obstinat⁹ quidā amore Je
su indulsit inimicis. Exēplum. vi.

f Uit quidā obstinatus cui cum di-
ceretur semel remittere rancores
pro deo ⁊ inimicitias tuas: ait. nec
pro deo nec pro diabolo ad hoc induci pos
sum: si deberē eē ppetuo in inferno. Et acces
sit frater ad eū cū deuotiōe: ⁊ in frōte eius
cū digito scripsit. Jesus Nazarenus. Et sta
tim peccator incepit gemere ⁊ ait. Amore Je
su totum dimitto.

¶ Nomē Jesus multas virtutes confert.
Exemplum. vij.

q Uidā iuuenis deuotus ⁊ innocēs
deū orauit sibi dare amorē dei: vt
sic ꝯtinue ferret in deū. cui angelus
dn̄i foliū taliter cōscriptū dedit. Jesu xp̄e
fili dei viui propitius esto mihi peccatori: di
cēdo ei. Aperi os tuū ⁊ comede hāc scriptu
rā: cui⁹ v̄tute demones vincuntur celi apiū
tur. petā tollunt̄: trinitas sancta attrahitur:
⁊ angeli ei deuote famulātur. Quo fcō oīa
⁊ singl'a mox expertus ē sicut informatus est:

¶ Nomen iesu liberauit clericum a latrone.
Exemplum. viij.

f Uit quidā clericus lubricus ꝛ vitiosus. hic cum vellet ire ad suū scelus perpetrandū cōtigit cum transire nocte quadam per siluam in qua latro latitabat: qui nemini pepercit quin eum occideret vel spoliaret. Hic autem cum audiret eum transire dixit. Quis es tu qui hic transis. Clericus respondit. Ego sum pauper seruus iesu christi. Pre timore enim nimio nesciebat quid respōderet. Tunc iterum latro. Ego dico tibi quis es tu. Respondit clericus. Ego sum indignus seruus iesu christi. Latro vero tertio quesiuit: quis es tu. Tunc clericus respondit ꝙ esset inutilis seruus iesu christi. Et sic latro intra se cogitauit: cuius seruus es tu: ꝛ ipse dixit clerico Propter nomē Jesu vade ī pace. Et sic latro ruminādo intra se dixit. Jesus iesus iesus. Et ecce virtute noīe Jesu latro cōuersus est: ꝛ postea latrociniū ꝛ homicidiū nō ꝑpetrauit. Sed de mane statim cū magna deuotione venit ad eundē clericū q̄ erat plebanus vicinior huius silue petens vt audiret cōfessionē eius. Plebanus vero audiēs cū multa latrocinia ꝑpetrasse dixit. O peccator vnde tibi hec cōtritio qui tot mala cōmisisti. Rn̄dit latro. Hac nocte quidā qui transiuit per siluā quē cū vellem spoliare: dixit. seruus sum Jesu xp̄i quem dimisi ꝓpter nomen iesus. tandē nomen iesus replicando ꝛ in me triplicando sum cōtritus ꝛ cōuersus. ꝛ non ero de cetero seruus diaboli: sed iesu. Plebanus dixit. Ego sum qui pertransiui siluam. Benedictū ergo sit nomen Jesus quod me a periculo liberauit ꝛ te iustificauit. Et ego decetero ero vtilior seruus Jesu Christi. quia amodo peccatum mortale scienter nō cōmittam.

¶ Nomen Jesus vincit temptationes.
Exemplum. ix.

q Uidam homo fuit pius qui hanc consuetudinem habuit ꝙ quotienscunq̄ diabolus sibi aliquam ingerebat temptationem: iuit ad locū orationis ꝛ inuocauit deum dicens. Jesu dulcis miserere mei ꝛ adiuua me. ꝛ sic statim diabolus recessit ab eo. Et semel audiuit vnus sanctus pater ꝙ demon dicebat ꝙ ipsi diaboli maxime repellerentur ꝑ hoc nomen Jesus.

Indulgentie.

¶ Maria obtulit filium suum cruce signatis.
Exemplum. x.

l Egitur in libro de donis ꝙ predicante quodam viro dei in platea indulgentias papales ꝛ virtutem sancte crucis: mox diuinitus beata virgo Maria apparuit cruce signatis eis filium proprium in precium ꝛ premium exhibendo.

¶ Miles quidam petiuit mori in sancta terra
Exemplum. xi.

m Iles gallicus cruce signatus visitatis sācuarijs: ꝛ Christi vestigijs in monte oliueti ait. Domine qui pro salute generis humani tuum preciosissimum sanguinē fudisti in hac sanctissima terra: vbi tua vestigia vt valui visitaui: rogo vt in pace suscipias spiritum meū: q̄ ad te aliter nequeo volare. Quo dicto feliciter expirauit.

¶ Cruce signatis christus remittit peccata.
Exemplum. xij.

l Egitur ꝙ cum quadam vice frater ordinis predicatorum predicaret crucē: beata virgo Maria visa est cum filio singulorum cruce signatorum lintheo fulgido maculas peccatorū abstergendo ꝛ xp̄o etiā singulis benedicente ꝛ dicente. Remittuntur tibi peccata tua. ꝛ ego ero protector tuus in presenti ꝛ merces tua in futuro.

¶ Quidam in extremis ostēdit se cruce signatum ꝛ diabolus fugit ab eo.
Exemplum. xiij.

m Iles quidam magnus peccator volens remissionem peccatorum suorū consequi crucem suscepit. Cui infirmāti diabolus apparuit dicens: quia suus eēt Cui miles. Non sum quia confessus sū ꝛ crucem suscepi: quam illi ostendit in subtunicula dicens. Ecce signum sancte crucis qd̄ ad defensionem fidei suscepi. Quo viso: diabolus citius euanuit ab oculis eius.

¶ Filius pro anima patris crucem assumpsit ꝛ sic eam liberauit.
Exemplum. xiiij.

f Rater quidā predicauit indulgentias crucis: ꝛ ꝙ etiam parentibus defunctis valerent. Unde quidam iuuenis vt anima patris sui a purgatorio liberaretur: crucem suscepit. cui dormienti vox respondit. Dormis ne fili. Cui filius. Quis nē tu.

Et ille. Ego suz pr̄tu⁹. ⁊ bñdicta hora q̄ te ge-
nui ppca φ absolutus a purgatorio celū ascen
do virtute crucis quam pro me suscepisti.

Indulgere promis.

¶ Miles q̄dā alteri militi idulsit occisionē pa
tris ⁊ crux amplexabat̄ eū. Exēplum. xv.

e Rat q̄dā miles q̄ occidit pr̄ez alterius
militis: ⁊ fili⁹ ei⁹ q̄siuit oportunitatē
quō posset vēdicare p̄rēm suū. Et con
tigit: φ in die pasceues ille miles trāsiuit sine
armis. quē ali⁹ insecut⁹ ē volens eū occidere.
Tūc ille p̄strauit se añ pedes eius. dr̄ Propter
mortē dñi nr̄i Jesu xp̄i qui p nobis oib⁹ ho-
die sustinuit idulge mihi φ p̄rēm tuum occidi.
Tūc ille ɔpūct⁹ dixit. Propt̄ mortē dñi nr̄i ie
su xp̄i ignosco tibi. Et leuauit eū de terra. ⁊ in
signū recōciliatiōis osculat⁹ ē eū. Cū idē miles
eccl̄iam intraret ⁊ cū ceteris crucifixū iesu xp̄i
oscularet̄: tūc crucifix⁹ amplexat⁹ ē eū. d. Quia
hodie indulsisti isti militi pp me q̄ p̄rēm tuū oc
cidit: iō hodie indulgo tibi oia pc̄tā tua. ⁊ in si-
gnum recōciliatiōis osculor te in maxillā tuā.
Qđ videntes circūstātes glorificauerunt dei
bonitatem ⁊ misericordiam.

¶ Nobilis q̄dā indulsit homicidiū fr̄is sui: ⁊
crucifixus sibi inclinauit caput in ecclesia.

Exemplum. xvj.

n Obilis quidam fratrem suum Gun-
therū noie a quodam nobili occisuz
perdiderat. Et fugiente eo de patria
occisorē: contigit vt nobilis ille cum multo co
mitatu peregre p̄fect⁹ impremeditate in agro
occurreret occisori. Qui mox extracto gladio
vbi inimicuz experijt in terrā p̄stratus occisor
clamauit: miserere mei nobilissime vir p illo
qui tui misertus est: ⁊ qui mūdum istum sua
morte redemit. Repēte nobilis ainus in lachry
mas resolutus illam quam extēderat retraxit
manū: sed cum ignauie ascriberetur a suis. ite-
rum manum extēdit in p̄stratū. reus ad remis
sionē oiuz pc̄tōꝝ veniā petijt. scd̄o manū depo
suit. tertioq3 increpat⁹ a suis cū mortez tertio
attemptaret ⁊ miser ille ob euasionem mortis
pp angustiaz quam omnis caro in extremo iu
dicio esset perpessura veniam precatur. Rñdit
nobilis genere: sed nobilior mente. Et ego in-
quit tibi prorsus mortē fratris indulgeo. Nec
mora eadem die cum audiret missam ecclesiaz
ingressus: vbi coram imagine crucifixi: tertio
flexit genua: visus est a quodam sancto viro:
ad singulas genuflexiones nobilis illius cruci-
fixus caput suum humiliter inclinare seorsum.
ergo vir sanctus ille qui solus hec videbat no
bilem euocatuz quis esset interrogauit. Et ille
miles. Miles inquit dicor in terra in qua na-
tus sum. Et rursum ille. Dicas inquit charissi
me: nihil celes in quo confidis te magis diui-
naz misericordiā meruisse. Tunc miles inquit.
Peccator ego sum ⁊ seculo deditus. ⁊ nullo
prorsus nisi hodie forsitan. Et sic qđ actum est
retulit. Mox ille ⁊ quicquid vidisset exponēs
ad actum vite gratioris ⁊ meriti nobilem ex-
hortatur. Hec Guil.

¶ Xp̄s noluit indulgere defuncto nisi prius
peteret veniam a fratre suo quem offendit.

Exemplum. xvij.

p Rouincialis romāe prouincie ordi
nis predicatorum monebat fratres
sue p̄uincie vt sibi caueant diligen-
ter ab alterutrū turbatione. Et hoc
exemplū sibiipsi factū retulit dicens: cū quidā
frater olim turbasset me minus iuste. ⁊ post
paucos dies discessisset ab hac vita me nō pla
cato: quadā nocte in somnis apparuit: ⁊ cuz a
me peteret veniam ⁊ recordarer ipsum defun
ctum: dixi: Uade frater. ⁊ pete veniam a dño
iesu xp̄o: in cuius manu es. Qui recedēs a me
cū peteret veniam a xp̄o vt dixeram ei: rñdit
ei dñs iesus. Nūq̄ȝ cōcedo tibi veniā nisi prius
impetres ab eo quē offendisti. Uñ rediens ad
ad me eadē nocte ⁊ v̄ba xp̄i renūcians iterum
veniā petijt: ⁊ accepit: ⁊ dixit mihi. Uide fra-
ter Nicholae q̄ȝ malum est offendere fratrem.
⁊ q̄ȝ graue sit nō placare. Hec in Uitas patrū.

¶ Frater quidam fuit odio inflāmatus con-
tra procuratorē ɔuentus Exemplū. xviij.

f Uit rome quidā frater ordinis pre
dicatorū: qui valde dure tractabat
p̄curatorē cōuentus: cui ad pacifi-
candū cor suū iniunxit prior: cui hec
retulit septē pater noster ol die pro illo. Quā
ex hoc magis ad illū procuratorem turbatus
est ⁊ maiori odio inflāmatus. Quadaz igitur
die infirmatus subito factus est quasi mortu-
us ⁊ ex improuiso cepit maledicere frīb⁹ ⁊ or-
dini suo. Tādē orātib⁹ frīb⁹ ait. Mr̄ dei: mr̄
dei adiuua me. Uisuz aūt erat sibi vt ipse retu
lit φ i igne ardētissimo pp iracūdiā suā posi-
tus erat. Et ideo pp penas intolerabiles despe
rans blasfemasset. Precibus aūt fratrum ad ī
uocationem beate Marie virginis restitutus
est vite pristine. ⁊ in argumentum veritatis.

exco:latus fuit totus. Hec in vitaspatrum.
¶ Plaga illi⁹ q noluit indulgere. Exē.xix.
Enerabilis iacobus de vitriaco cru
v cem hierosolimitanam ob salutem
multoꝝ in brabantia pdicauit. Con
tigit aūt vt pacificaturi q̄dā de mortales ini
micitias erga iniuriātē nihil ꝓficerēt iniuri
as passus pmo simplr deide ꝓstrat⁹ pedib⁹
ei⁹ semel iterū. ꝛ tertio cū multitudine ppl'i
pseute rogaret vt ꝓficeretur i rebellē. ꝯuer
sus aūt ad pplm dixit palā oib⁹. Contestor
vos ꝛ q spernit nos: spnit ꝛ eū q misit nos.
Rogate ꝗ dn̄m vt tale signū ondat in homi
ne obstinato q̊ cuuc pn̄tib⁹ pateat eū hostili
ter ꝯtra se in retētiōe odij ꝯ proximū h egis
se. Nec mora: vt vir sctūs orōnē expleuit mi
ser ille reuersis oculis semel iterū ꝛ tertio in
terrā corruit: oreq̄ʒ cruorē spumās ꝛ sangui
nē horrons: maximū spectaculū ꝛ piaculum
oib⁹ pbuit. Tūc flēte ppl'o reuerēd⁹ vir fusa
pce ꝓstratū erexit q mox integerrime sanat⁹
cū lachrymis veniā petiuit. rueſq̄ʒ i oscula
ei⁹ quē ipse offēdit. ꝛ sic ad lachrimas ꝛ ad
laudem xp̄i oim corda ꝓmouit. Hec Guil.
¶ Nullus debet gaudere de interitu inimi
ci sui. Exemplum. xx.
Um p exēpla beati bn̄dicti multi se
c culo renūciātes in laude dei ferue
scerēt qdā pbyter florētinus detra
ctiōis spū istigat⁹ ei⁹ studijs emulari cepit: ꝛ
quos potuit ab ei⁹ visitatiōe trahere. Cūq̄ʒ
n ꝓficeret tādē inuidia excecat⁹ panē veneno
īfectū s̄uo dei misit. Quē vir dei cū grāꝝ
actiōe suscipiēs facti ꝯsci⁹: coruo cuidā qui
ad horā refectiōis veniēs alimēta de manu
ei⁹ suscipe ꝯsueuerat ꝓiecit: di. In noie dn̄i
tolle hūc: ꝛ i locū vbi inueniri nō possit ꝓiice
Tūc coru⁹ expāsis alis circa panē crocitādo
apto ore cepit discurrere ac si obedire vellet
ꝛ tn̄ n posse significaret. Cui vir dei ait. Tol
le secur⁹. Qui statim tulit ꝛ reuersus accepit
ab eo ꝯsuetā alimoniā. Cūq̄ʒ dict⁹ pbr̄ vter
se in nece magistri nō ꝓficere videret ad ꝓ
uocāda discipuloꝝ corda i hortū celle bn̄di
cti septē puellas inuicē ludētes ꝛ chorizātes
corā discipulis misit: sʒ vir dei magis sacer
doti q̄ꝫ sibi ꝯdolens cū in malitia ꝑsisteret ꝛ
pro discipulis adhuc rudib⁹ timens edificia
ꝯstructa ordinat̄ ipsi ppositis relinquēs ali
as cū paucis perrexit. Cūq̄ʒ et h dict⁹ pbr̄ vter
stās i solario exultaret: toti⁹ fabrica domus
cadēs ipsūʒ oppssit. Maur⁹ viro dei h q ad
huc vir. xi. miliarib⁹ aberat lei⁹ nūciauit: di
cens. Reuertere qr ꝑsecutor tu⁹ extinct⁹ est.
Quo audito grauissi⁹ lamentis se vir dei
dans: vel qr hostis occubuit: vel qr discipu
lus de morte illi⁹ exultauit: qui illi penitētiā
q lei⁹ ꝛ gaudēs talia nūciauerat iniunxit.
¶ Ante occasum solis reconciliari debem⁹
fratribus. Exemplum. xxi.
Bas hilariō cū visitasset quēdā
a epm q obtulit ei in mēsa ferculum
de auib⁹. Cui abbas. Postq̄ꝫ hūc
habitū suscepi carnes nunq̄ꝫ interim come
di. Et dicit ei epūs. Et quo istum habitū su
scepi nō dimisi aliquē dormire qui haberet
aliquid aduersum me. nec ego dormiui hn̄s
aliquid aduersus aliquem nisi pacificarem.
Cui abbas. Ignosce mihi pater: qr tua con
uersatio maior est mea. Hec in vitas patrū.
¶ Inimicis debemus benefacere. Exē. xxij.
Rat qdā senex in egypto: ꝛ anteq̄ꝫ
e veniret illuc abbas Pemen gran
dē venerationē hēbat ab hoibus.
Cūq̄ʒ autē abbas Pemen de sichi illic su
bisset: multi relicto illo sene veniebāt ad illū
ꝛ propterea cepit illi inuidere ꝛ detrahere.
Hoc audiens abbas Pemen contristat⁹
est: ꝛ dixit fratribus suis. Quid faciem⁹ qr
in tribulationē miserunt nos hoies: vt illuʒ
senem tanq̄ꝫ sctūm relinquerent: ꝛ nos q ni
hil sumus inspicerent: quēadmodū facim⁹
hunc virum magnū. Venite ergo fratres: fa
ciemus paucas escas: ꝛ portantes perga
mus ad eū: ꝛ paucum vinū ꝛ pariter cū eo
gustemus: forsitan possumus animū ei⁹ pla
care. Profecti pulsauerūt ostium eius. Au
diens vero discipulus illi⁹ senis: dixit. Quis
es? At illi dixerunt. Dic abbati tuo qm̄ Pe
men venit vt benedicatur ab eo. Quod cū ille
per discipulū suū audisset: rn̄dit ad eū. Va
de hinc nō eniʒ me vocat. Illi tn̄ persliterūt
in estu: dicētes. Nos nō hinc discedimus nisi
digni fuerimus adorare eū. Quorum cū il
le humilitatē ꝛ patiētia vidisset: cōpūct⁹ ape
ruit ostiū: ꝛ osculantes seinuicē gustauerūt
pariter. Dixit ergo eis ipse senex. In ỽitate
nō sunt ea sola que audiuimus de vobis
sed etiam centuplicata opera vidi in vobis
Et ab illo die amicus charissimus factus ē
eis. Hoc in vitaspatrum:
In discipulo de tempore.

¶ Fili⁹ comitis dānat⁹ ē: q: nō indulsit of-
fensoribus suis. Hoc q̄re sermone. cxxx.

Infirmitas.

¶ Propter peccata infirmatus per peniten
tiam est sanatus. Exemplum. xxiij.

Rat vir nobilis ꝛ clarus in burgū
e die p̄tib⁹: qui q̄dē aliq̄to t̄pe in iu
uētute sincerit̄ ꝯuersatus: postea a
ꝟtute tabescēs cepit ad vitia declinare. Nec
mora: squalēti mēte tabescēs icidit in lan-
guorē: nec t̄n dei manū castigātis agnouit:
sꝫ mala malis accumulās pallore vult⁹ ꝛ ma
cie hō q̄si ignis eterni cib⁹ miserabiliter ad
penā hospitabat. Cūq; nulla medicoꝝ cura
ꝓficeret: nec saltē ei lōguētis vite cāꝫ aliqͣs
aspiret. tādē in se reuersus solū lāguorē aīe
diuina miſatiōe ꝓuct⁹ penit⁹ itellexit cām.
Cōfessus ē cū lachrymis cuidā sciſſimo sa-
cerdoti. statīꝫ vir cū absolutiōis bñficiū acce
pit siīitudinē fere bufonū in facie. sꝫ diuersi
ficata posteri⁹ aīalia cute teterrima ꝯpua:
q̄si viuoꝝ septē de ore simul deiecit. Mira
res. vix modico t̄pis spacio iterieccto: in tabē
aīalib⁹ resoluēs resflorere cepit caro ꝓrsus: ꝛ
facie penitēs: mēteq; ꝛ corpe itegerrie sospi
tat⁹ multis postea ad exēplū. Hec Guilier.

¶ Flagellat de⁹ in corpe ꝛ in mēbris suos
dilectos. Exemplum. xxiiij.

Rat quidā miles tāte virtutis atq;
e probitat̄: vt in p̄imo torneamēto
in quo miles fact⁹ ē manu ꝓp̄ia
quattuordeciꝫ dextrarios aegreret. Qui sic
vir prudēs eūdē honorē secularē nō suis vi
rib⁹: sed deo ascribēs oia restituit: ꝛ sodali-
bus cū seculo vale dixit in lutra monasterio
quodā habitū religiōis suscepit. Et q: ele-
ctos suos probat dn̄s tāta illū ifirmitate fla
gellauit vt ꝟmes de corpe ei⁹: indesinenter
scaturirēt: quoꝝ fetorē sic ꝛ horrorē cū mi
nister sustinere non posset: ait abbas predi-
cto ade. Quid faciem⁹ frater cū hoie isto. re
spondit ille. Dentur mihi quattuor linthea
mina ꝛ pro christi nomine curā illi⁹ suscipiā.
Quod cum factum fuisset assidua pannoꝝ
mutatione fetorē temperauit iam sibi cōmis-
so infirmo. Cūq; dies adesset tante remuneratio
nis: tante patiētie ait ade. Sternite mihi mat
tā ꝛ pulsate tabulam: q: dominus vocauit
me: ꝛ sic fecit. Veniente conuentu post dictā
letaniam cum pene omnes ad lachrymas
ꝟbis ꝯpūctiōis monuisset: subdidit. Modo
ite dn̄i mei dilectissimi ꝛ dicite missas vr̄as.
q: saluator mundi ꝛ gloriosa virgo maria
eius genitrix cū angelis ꝛ multitudine scōꝝ
rū illuc ventuͥ sunt. postea reuertimini cum
eis: q: aīam meā suscipiēt. Interim dū mis-
sas dicerent spū ꝓphetico oia q̄ in oratorio
agebāt indicauit: dicens. Tales misse a tali
bus sacerdotib⁹ ac̄ talia altaria celebrātur.
Et mirat⁹ ē adā valde de hoīe laico. Reuer
tēte igr̄ ꝯuētu: ille vultu iocūdo sibi ait. ecce
xp̄s cū matre ꝛ sctis p̄sens ē: ꝛ h̄ꝫ manum
sub mēto: ꝛ iā suscipiēt aīaꝫ meā. nec mihi
credat̄ si i istāti mortu⁹ si fuero. Ad q̄d ꝟbū
mox expirauit morte ꝟba ꝯfirmās. De cui⁹
corpe mox tāt⁹ odor exiuit: vt oēs illius sua
uitate reficerent circūstātes. Hec Cesarius.

¶ Quidā fuit impatientissimus ꝛ factus ē
patientissimus. Exemplum. xxv.

Uit quidam frater ordinis predica
f toꝝ lombardus noie Jacobus: qui
sibi ꝛ doctrine instanter intēdens ad
tantā p̄fectionē venit ꝙ in corde ꝛ in ore ei⁹
nihil nisi Jesum xp̄m crucifixum portabat.
nihil infelicius dicens: q̄ꝫ tale dn̄m nō ama-
re. Hic accept⁹ erat deo vt mirabili ꝓbauit
tēptatio. Inuenit. n. eū grauis infirmitas p̄
quā sibi innotuit tēptatio. Et q: sibi morteni
ꝓ xp̄o posse tollerare videbat: ad tātā deuenit
ipatiētiā vt nihil sibi fieri posset ꝙ ei place-
ret. Null⁹ cib⁹: null⁹ lect⁹: acceptabil erat: ip̄ꝫ
nomē dn̄i nr̄i Jesu xp̄i q̄d sibi ꝯsueuerat eē
dulcissimū iā audire nō poterat. imo dicebat
ꝙ dn̄s sibi illusisset: q: sibi fatētē tā violēta
ifirmitate opp̄sserat: vt neq; corpis: neq; sui
spūs cōpos eēt. Post h̄ orātib⁹ ꝓ eo frīb⁹ ce
pit paulatī i eo patiētia nutriri: cepitq; iā in
illa tribulatiōe silere: ꝛ idē ad tātā ꝑuenit pa
tiētiā vt iā ea q̄ pri⁹ nolebat tangere liben
ter ederet: ꝛ oia sibi diceret bona. Verꝫ q̄a
diuturna ifirmitas pene sibi carnē ꝯsūpse-
rat nō poterat in lecto volui: nisi alicui⁹ ma
nib⁹ ꝟteret. mirū oib⁹ videbat quō aīa in
tā ꝯsumpto corpe remanebat. Idcirco beni
gn⁹ Jesus nō ē oblit⁹ paupis sui: sꝫ effudit
in abūdātia oleū gaudij in viscerib⁹ afflicti
ꝛ ceperunt exultare ossa humiliata intantū ꝙ
mortē expectabat in desiderio: ꝛ ineffabili le
ticia replebat: cū ei aliq̄s h'mōi loqueretur.
Quod cum sancte memorie magister Jorda
nus qui aduenerat cognouisset statim ad eū
vadens: sedensq; in lecto in quo ipse iace-

batait. Noli timere charissime: q3 in primo iturus es ad xp̄3. Ad hec ille dei adiutorio ful tus subito surrexit: et erecto brachio sup cel lum magistri clamauit. Educ bone iesu de car cere aiam meā vt confitear nomini tuo. Et eco uerso in lecto recidens obdormiuit in dño.

¶ Petrus apostolus voluit filiam suam in firmari. Exemplum. xxvi.

Petronella filia sancti petri apostoli cū nimis esset pulchra ex volūtate patris febribus laborabat. Discumbentibus apud eū discipulis dixerūt petro. Cum oēs a te sanent infirmi: cur petronellā iacere pmit tis. Ad hec petrus. Quia sic expedit ei. verum tamē ne puteris impossibilitatē sanitatis eius. ait ad illā. Surge petronella velociter et mini stra nob. Que statim sanata ē surrexit et mini strauit. Cōpleto misterio dixit ei petr⁹. Petro nella redi. et vt pri⁹ febrib⁹ laborat cepit. Quā3 in dei amore cepit eē pfecta. tūc eā pfecte sana uit. Comes aūt qdā ad eā venit. vt eā pp eius pulchritudinē hēet in vxorē. Cui ait. Si deside ras me in vxorē: iube ad me vgines venire q̄ me vsq3 ad domū debēt sociare. Quas cū il le pararet Petronella ieiunijs et orōnibus insi stēs: et corpus dñi suscipiēs: et in lecto se recli nans post triduū migrauit ad dñm.

¶ Seruiēdū est infirmis cū paciētia et si ipsi sunt impacientissimi Exemplum. xxvij.

Eulogius huic mundo renuncians q3 nihil per se poterat operari: et pauca de bonis suis quibus vteretur retē nuit. Cum nec in monasterio cum multis pos set degere: nec solitudinem ferre: recepit quen dam elephantico morbo sic repletū3 vt pedes et manus et fere oīa mēbra videbatur amisisse. Tūc eulogi⁹ q̄si quādā pactionē cū deo faciēs ait. Dñe deus in noīe tuo suscipiā istum et vs q3 in diē mortis repausabo eū: positūq3 super asinū ad hospitiū suū duxit. et illi p. xv. annos proprijs manib⁹ ministrauit p⁹ hoc ille suggestio ne demonis cepit velle ab eo discedere et mul tis eū vbis increpare dicens. Fugitiue tu do mū tuā deuorasti et in me salutis occasionē re cupare credis. Eulogius rogabat eū. d. Noli dñe ita loqui sed dic potī⁹. Et ego emēdabo si qd te cōtristaui. At ille. vade inqt: adulatōes tu as nolo: pijce me in publicū: refrigeratōne tua non indigeo: carnibus desidero saturari. Cūq3 carnes ei exhibuisset: non possum inqt tecum habitare. ppl'm videre volo: ego inquit eulo

gius multitudinē fratꝝ adducā. Et ille ait. No lo videre filios tui panis deuoratores: ad pu blicā stratā me pijce vñ me sustulisti. Tūc eulo gi⁹ iterū duxit eū in vehiculo ad abbatē Anto niū. dixitq3 ei q̄ eū vellet abijcere. Cui Anto nius. si pijcis eū vilior te de⁹ inueniet q̄ colli get destitutū. Et cōuersus ad egrotum dixit ele phātico se nec homo nec terra dignū nescis. q3 tristis ē q̄ tibi ministrat. pp xp̄m iste se tali serui tio subiugauit. P⁹ h̄ ambos cōfortās ait. Noli te filij abinuicē separari: q3 iā vterq3 vīm mere bit coronari. et iō tēptatio hec accidit vobis: q3 ad finē vite ambo deuenistis. q̄ cū redijssent ad cellam infra. l. dies ambo defuncti sunt.

¶ Infirmus in extremis regratiabat mēbris suis et seruitori suo: et sic euolauit ad celum. Exemplum. xxviij.

Rat quidam sanctus heremita q̄ inter ceteras virtutes magnam hēbat grā3 infirmis ministrare. h̄ admonitus p visionē iuit ad proximam ciuitatem et dum ve nisset ad portā vidit quēdam horribilē infir mum et fe dūq3 qūē et leprosi inter se sustinere nō valebāt. huic sēūs heremita seruire cepit i dño eū cōfortās. et rñdit infirmus. sit de⁹ altis simus bñdict⁹ q̄ mihi hāc donauit infirmitatē sed timeo ne de⁹ mihi minuat premiū in celis: pp seruitiū tuū humile. et ille. Nō ita ē sed pro mea mercede iussus sū3 huc venire. Sic facta ē q̄tidie inf eos oriebat. Et q̄to pl⁹ hūmita fuic bat: tanto plus seruire affectabat. et infirmus est huire nō sinebat: vt plus sustinendo plus q̄ mireret. Tūc post ānos. xv. expletos infirmus osculari cepit man⁹ ei⁹ et hūmile grās referens de pietate. Hūmita aūt orabat dñm vt ondere dignaret. qualiter hec sancta anima de corpore egrederetur et ōnsū3 ē ei. Cū. n. ad horā nouissi mā deuenisset audiuit vocē de celo dicentem. Ueni dilecte mi ad gaudia. Tūc illa felicissima aīa ad oēs sensus corpis dicebat. Uobis regra tior q3 mihi obedistis oculi vanitatē nō concu piuistis. aures vanitatē nō audiuistis. manus in delitijs nō estis delectate. pedes ad vana nō cōcurristis olfact⁹ delitias cōtēpsisti. gust⁹ q3 ad delicata nō dedisti cōsensum. Expecta ḡ corpus meū dilectū q̄escens in pace: vt tpe oportuno recipias p labore eternā remuneratiōnem: et hoc dicto cū cōcentu angeloꝝ scā aīa euolauit ad celum. hoc in Uitaspatrū.

¶ Quidā. xij. ānis seruiuit infirmo et nunq̄ dulce verbum fuit sibi locutus. Exēplū. xxix.

q Uidā frater p.xij.annos cuidā seni infirmāti fecit obsequū. Senex tñ cū vidisset eū laborātē: nūq̄ illi sermonē placidū locut⁹ ē. cū iā aīa trāsiret de corpe cōsedētib⁹ alijs tenuit manū ei⁹ & ter dixit ei. salueris: & tradidit eū senib⁹ dicēs. Iste angl's ē q tot ānis mihi ifirmāti: nec tñ bonū ſmonē a me audiēs mihi fec̄ obsequū. Hec i vit. patꝝ. In discipulo de tpe.

C Quidā singulis annis ifirmabat᷑ preter vnum. tunc dixit. O deus oblitus es mei. q̄re de tempore sermone. cxxviij. X.

C Itē infirm⁹ qui rogauit scm̄ hoīem vt intercederet pro eo vt sanaret᷑: qđ & fecit & sanatus est: sed postea timēs ne male petisset postmodū dixit. O hue dei ora pro me vt dec̄ mihi qcqd vtil⁹ sit: & sic ecōuerso infirmat⁹ est. quere ser. cxxviij. X.

C Itē quidā bonus hō orauit pro infirmo & postmodū inuenit se prōptiorē ad malum & iterato ille bonus hō orauit pro eo: & sic infirmitas rediit. quere ser. cxxviij. X.

C Item miles qui nihil voluit dare in sanitate: sꝫ infirmat⁹ dedit ille elemosynā clico: vt p eo oraret & itercederet. Et ille. Ego peto: vt te de⁹ in illo statu ꝯſuet. ser. cxxviij. X.

C Itē duo fratres vnus erat multū religiosus: & alter seruiebat fideliter infirmis: & ille fuit acceptior deo. ser. cxxviij. O

C Itē qui elegit duos dies in purgatorio & dixit sibi se cētū annis artisse. ser. cxxxiij. X.

C Itē infirmus q dixit. De⁹ tu priuasti me corpe: & ego do aiaꝫ meā demonib⁹ q sunt in inferno: & sic expirauit. ser. cxxxiij. V.

Innocentia.

Innocēs puer tetigit ferꝝ cādēs. Exē. xxx.

p Uer quidā in cōfinio Burgūdie fuit qui in monasterio scti bñdicti fuit apud cluniacū ab ipsis fere cunabulis innocētissim⁹: & simplicissim⁹ adoleuit. Adultū ergo iuuenē abbas suus p recreatione ilico secū pficisci eū precepit. Sufferrādoꝝ ꝗ equoꝝ cā abbate cū suis ad domū ferrariā descēdēte mirat⁹ est simplicitate iuuenis eo q nunq̄ tale qd viderat ferrum cādēs nuda illud manu sine vstiōe aliq̄ elenās ꝯtauit. Stupefact⁹ ergo abbas & oēs q pñtes aderāt: q inocētiā in iuuene venerati sunt: & rē iterato pluries cōprobauerunt: post hoc abbate cū suis alijs occupato iuuenis mox interiora domi alicu ē ingressus vbi vxorē fabri cū ptero suo gemia mirat⁹ inueniēs cū puulo: cui nunq̄ sile viderat iocabat᷑. Illico āt mulieri iuuenē q̄si inexptū malicia stimulabat si talē hre vellet inqrit. Et ille. libētissime inqt. Quē mox nescientē ad cōcubitū istruēs pueꝝ sic fieri pmittebat. ꝗ vbi iuuenis post ꝯcubitū inocētia spoliat⁹ egressus ē: ferreū cādēs vt pri⁹ existimās ꝯtrectare grauiter lesus exclamauit. Qua in re abbas turbat⁹ nō modicū & mirat⁹ aīaduertit ex interiori lesura aīe foris lesuꝫ: & priori q cū ꝯ ignē ptererat inocētia priuatū. Reductū ergo iuuenē ad monasteriū abbas sup gestis diligenti⁹ inquirit ꝟitatē. ille simplicissime ꝯfitet᷑: & cū multis lachrymis tremebūdus dānū suū expiauit. Sꝫ & potētē ꝯ demonis puritatē mira gesta Cypriani & virginis Justine testant᷑. Ubi Cyprian⁹ adhuc puer a magistro mago cōpulsus legit᷑. xviij. annis puritatē ꝟgialis inocētie custodisse: vt p hāc maiori potētia & impio ꝯ demōes potiret᷑. Hoc Guiller. in libro de apibus.

C Inocēs scholaris qui expulit demonem a puella. Exemplum. xxxi.

n Uper hoc quidē valde mirabile certissima relatione ab his qui pñtes erant & viderant in opido brabātie Mechlina pcepim⁹ accidisse. Puella q̄daꝫ sacro die dominico cum iuuenibus chorizauerat diu valde. fatigata ergo domuꝫ rediit nec mora dormitū pgēs demone fit repleta. Qua clamāte surgit familia. ligat vinculis seuientē. Mane i hatiꝫ vehit oratoriū glīose ꝟginis extra opidū deportat᷑. Frequēter eñ ibi ꝟgo Maria ꝟtutū opatis miracula plurima dmōstrauit. Quo vbi scholares pueri pcepūt: ad locū vbi vexabat᷑ puella i oratoriū cucurrerūt. Quoꝝ vn⁹ ānoꝝ. xij. audacior. ceteris & sagacior cepit ꝯpellē demonē vt corp⁹ obsessuꝫ desereret & exiret. Et vt demō circa vmbilicū p timorē se eē mōstrauit hic puer signū crucis in ꝯtrariū cū pollice fixit: & sic paulatim p crucē versus os ascendere ꝯpulit: donec eū in spē hirsuti ꝟmis ois ppl's intra os herētē vidit. Quo mirо contra ad inferiora redire volēte: ppl's clamanit puer instāter signū opposuit; & cū maxima violentia demoneꝫ exire coegit. Electo ergo vt diximⁱ i modum hirsuti ꝟmis puer audacter i dextrā cōprehēdit & in fossaꝫ plā vbi pluuialis vnda ꝯsederat mox piecit. Qui

stati in oculis toti⁹ plebis dispares leticie
z laudis oib⁹ mā3 dreligt. Proinde man⁹
pueri a ɔtactu dmis nigredine ifecta remā
sit: sed ptin⁹ aq̄ bñdicte lauamēto discessit
Sacrosancta ḡ res ē eē ab oi labe criminis
innocētē: s3 sil' eē ɔuenit simplicē z prudētē.
¶ Innocēs mōach⁹ petit ut a fraterculo suo
iesu veniā cuidā apostate. Exemplū.xxxij.

m Onach⁹ paruul⁹ z inocens loq̄bat
cū Jesu xp̄o paulo nominādo ipm
fraterculū añ imaginez btē ɓginis
hñtem ipm paruuluz in vlnis. Et ihc r̄ndit
ecōuerso z loq̄bat sibi amicabiliter sicut fra
ter cum fratre: qd audiens quidā senex mo
nachus qui diu fuit in apostasia ɔstitutus
supplicauit sibi vt oraret fraterculū suū p
se vt ignosceret sibi pctā sua z recipet eum
ad mīam. z ille innocens iuuenis obtinuit
hoc a fraterculo suo iesu xp̄o z de h ille an-
tiquus multū fuit gauisus.

In discipulo de tempore.

¶ Puer inocēs scholaris q liberauit aīa3
matris a purgatorio: h fuit ostēsu3 cuidā de-
uoto xp̄o. Hoc q̄re in disci. d tpe ser. xx. M.
¶ Item puer innocēs q seruauit ordinē mio
rū z noluit tāgere pecuniā q̄3 feliciē vixit: z
q̄3 salubriter obijt. sermo. xx. O.

Inuidia. Inuidus q̄dā petiuit vt sibi
vnus oculus erueret. Exēplū. xxxiij.

e Rat quida3 inuidus z quidā aua
rus in quoz optione q̄dam potēs
posuit vt ab eo peterēt q̄cquid vel
lent: h pacto vt q vltimo peteret duplum ac
ciperet. Auar⁹ igr̄ q2 plus cupiebat nolebat
primo petere: qd attēdens inuidus non po
tuit sustinere. Cūq3 vterq3 differret petere:
inuidus tandem liuore stimulat⁹ primo pe-
tijt: z petijt vt sibi vnus oculus erueretur vt
duo eruerentur auaro. Q d factū est: q2 du-
plum ex pacto recipere debuit.

¶ Inuidia diaboli. Exemplum. xxxiiij.

d Emon q̄dam cū hoiem a se obses-
sum horribilr torqueret z diuersis
p os ei⁹ garriēdo diuersa r̄nderet
dictū est ei a quoda3 de circūstantibus Dic
diabole si posses ad gl'iam in q̄ fuisti redir:
q̄d velles pp hoc laboris sustinere. R̄ndit
ille. Si hoc eēt i meo arbitrio: mallē cū vna
aīa a me decepta descendere in infernū q̄3
redire ī celū: mirātibus oib⁹ cur ita diceret
iterum r̄ndit. Quid de hoc miramini: tāta
est malicia mea: z tā obstinat⁹ su3 in illa vt
nō possum aliq̄d boni velle. Ira.

¶ Irā debem⁹ supplātare. Exēplū. xxxv.

q Uidam q̄siuit ab abbate ysaac
q̄re cū demones timerēt r̄ndit. Ex
quo factus sum monachus statui
ante me vt iracundia foras guttur meum
non procedat.

¶ Patiētia vbiq3 ē necessaria. Exē. xxxvi.

e Um q̄da3 frater in cenobio sepe
irasceret perrexit i solitudinē vt ibi
nō hñs occasionē turbationis gesf
ceret. Cūq3 ibi manēs q̄dā die vas cu3 aq̄
posuisset apud se stati subuersum est. z ite-
rū implēs. Tandē cū tertio subuerteret fre
git illud. z sentiēs se spiritu iracūdie decep
tū: ait. Reuertar ad monasterium q2 vbiq3
patientia opus est z auxilio dei.

¶ Media pars puelle combusta est ppter
iracundiam. Exemplum. xxxvij.

p Uella quedam fuit diuitu3 filia. ita
iracūda: vt vix aliquis rixas eius z
odia euadere posset. Tandem mor
tua in atrio ecclesie sepulta est: z mane veni-
entes ad eccl'ia3 viderūt tūbā eius ad instar
fornacis fumū eructuātē. Uñ videt volētes
q̄d h ptenderet terrā eiciūt: z ecce medieta
tē corpis ptē. s. supiorē ignis ɔbusserat: scz
cor: fel: linguā: z man⁹ cū qb⁹ peccauerat: in-
feriorē po ab vmbilico deorsum ignis non
attigit: suam castitatem deo pbante.

In discipulo de tempore.

¶ Mulier iracunda q̄ in agone ɓtit faciem
ad parietē qñ eucharistiā recipe dberet: z di
xit: dānata sum pp iracūdiā meā. Hoc q̄re i
disci. de tpe ser. xcv. R. Iudei.

¶ Studēs q̄dā impgnauit filiā iudei z di-
xit q messiā ɔcepisset. h q̄re ser. cv. O.

¶ Itē iudei imaginē crucifixi dehonestaue
runt: z clauis affixerunt z lancea perforaue
rūt. Hoc q̄re de tpe ser. cv. T. Iudex iust⁹.

¶ Nobil' q̄dā occidit filiū sororis sue pp iu
sticiā z nō peccauit. Exēplū xxxviij.

e Rat vir quidam nobilis valde z po
tēs: tātusq3 amator iusticie: vt nul-
lam in iudicijs respiceret personam
Hic cum grauiter infirmaretur lectoq3 decū
beret: in prima camera clamorē tumultum
q3 feminaz audiuit. Qui cū d eā sciscitaret
null⁹ ei circūstātiū ɓitatē dicere psumpsit.
Tūc mittens vnū de pueris ait. Precipio

tibi sub interẽptiõe oculoꝝ tuoꝝ: vt dicas
mihi merã ꝟitatẽ. Cui iste pauẽs r̃ñdit. dñe
domicell⁹ me⁹ fili⁹ sororis vr̃e feminaꝫ ibi
oppⁱmeř voluit: ꝛ ħ fuit cã clamoris. Ad qđ
ꝟbũ valde cõmot⁹ dixit qbusdã militibus.
Ite ꝛ suspẽdite illũ. Milites igr̃ obediẽtiã
simulãtes. postq̃ egressi sunt dixerũt adinui
cẽ. Si occiderim⁹ hũc iuuenẽ nobilẽ: ꝛ dñs
nr̃. sanꝫ opinabile est mortu⁹ fuerit: vel mor
te mulctabit: vel exim⁹ extorres. oia tñ iuue
ni intimãtes: ꝛ vt p̃ñtie auũculi se subtrahe
ret cõmonẽtes. post horas aliq̃t iuneꝫ ad dñꝫ
regressi: se ei⁹ ipleuisse mãdata affirmauerũt
Quito ꝟo postmodũ die iuuenis estimans
auũculũ de culpa eẽ placatũ: vel immemoreꝫ
apto ostio itrosperit. Q̃ uẽ cũ infirm⁹ ꝯspexis
set: ꝟbis blãdis eũ aduocãs iux̃ se sedẽ p̃ce
pit vno ꝟo brachio collũ ei⁹ strigẽs: ꝛ manu
altera cultellũ ei⁹ clã exhẽs: guttur ei⁹ isixit
ꝛ occidit. qui cũ plãctu ꝛ eiulatu mltoꝝ cla
r⁹ tori ꝑuicie icussit honorẽ: sꝫ ꝛ ip̃i. Archi-
baldo militi q̃ sic vocabat̃ addit⁹ est dolor
sup dolorẽ adeo vt inualescẽte ĩfirmitate ꝓ
ep̃o mitteret petẽs sacꝝ corp⁹ xp̃i sibi affer
ri. Qui cũ venisset ille cũ mlt̃e lachrimis ꝛ
ꝯtritõe cordis oia pctã sua ꝯfessus ẽ: tacita
tñ iuuenis iterfectõe. Sup q̃ ep̃s mirat⁹ r̃ñ
dit. Q̃ua re sbticeꝫ hõicidiũ qđ cõmisistis i
cognatũ vr̃ꝫ. Dicẽte illo. Fuit ꝛ ħ pctm̃: sub
leẽ ep̃s etiã crudele nimis. Et ille. Ego neqꝫ
pctm̃ iudico: neq̃ a deo mihi remitti ꝟposco.
Rñdẽte ep̃o. Ego vob̃ corp⁹ xp̃i nõ tradã:
nisi hõicidiũ idẽ ꝯfiteamini. Subiunxit vir
nobilr̃ Sciatꝭ me dñe illũ ñ occidisse ex aliq̃
rãcore sine motu ire: sꝫ solũmõ timore dei ꝫe
loqꝫ iusticie: nũq̃ aliqs pl⁹ filiũ sororis sue
diligẽ potuit: sic ego illũ dilexi. Si ꝟ mihi cõ
p⁹ xp̃i negaueritꝭ: ego illi corp⁹ ꝛ aiaꝫ cõmit
to Hoc ei dixit ꝛ egit pp exẽplũ: ne iusticie ꝛ
iudicio derogar̃ videret̃. vix eni põtifex limẽ
dom⁹ egressus fuerat: ꝛ ecce egrot⁹ reuoca
bat eũ dicens. Reuertimini dñe ep̃e reuerti
mini videatꝭ si i pixide habeatꝭ corpus dñi.
Q̃ ꝟ cũ fecisset nec aliqd i ea repisset: sbiũ-
xit ille. Ecce queꝫ mihi negastis: ip̃e se mihi
nõ negauit. Appuitqꝫ hostia i ore ei⁹: ꝛ im-
pletũ ẽ i eo qđ ꝑ sapientẽ dictũ est. Diligite
iusticiã q̃ iudicatꝭ terrã: sentite dño in boni
tate ꝛ i simplicitate cordis. q̃rite illũ. q̃m̃ iue-
nit ab his q̃ nõ tẽptant illũ: apparet aũt eis
qui fidẽ hñt in illũ. Ep̃s ꝟo pauens tñ mi-

raculũ vbiqꝫ diuulgauit. Hec cesa.

¶ Dux palatin⁹ q̃ sp̃ laqueũ secũ portauit
propter fures. Exemplum. xxxix.

Ertold⁹ palatin⁹ de guildispacht iu
b dex fuit seuerissim⁹: ita vt furib⁹ ẽt ꝓ
dãno vni⁹ oboli vitã auferret. Uñ q̃
tiẽs domũ suã exiuit: laq̃os cingulo suo ap
pẽdit: ne reoꝝ pẽa caperet dilatiões. Die igr̃ q̃
dã mãe surgẽs ꝛ laqueũ cingulo suo solito
more subnectẽs: hmõi vocẽ i aere audiuit.
Bertolde gestãqꝫ tibi p̃m⁹ i egressu tuo ꝺ ca
stro occurrerit: ħ laq̃o ip̃ꝫ suspendas. Qui
vocẽ ꝓ hoie accipiẽs: ei q̃dã scultet⁹ su⁹ p̃-
mo occurrit. quo viso cũ satꝭ doleꝫ eo q̃ eũ
diligeret: dicebat illi. Doleo ꝺ accursu tuo:
Quar̃ ait. q̃r suspẽderis. Quar̃ suspẽdar.
r̃ñdẽte palatio: nescio: sꝫ p̃para te ꝑ ꝯfessio
nẽ mã ꝛ ordia ꝺ reb⁹ tuis q̃r voci diuie resi
steř ñ valeo. Ille vidẽs alr̃ ñ eẽ dixit. Iust⁹
ẽ dñs: ꝛ p̃les i domũ meã ꝺclinãtes isequẽs
occidi. mulř mlta rapui. nec tibi dñe vnq̃ fi
delř extiti: neqꝫ paupib⁹ pepci. Et mirati sũ
oẽs audiẽtes ei⁹ ꝯfessionẽ: ꝛ cognouerũt i
ei⁹ morte peti penã a deo eẽ. Hec cesarius.

¶ Valeri⁹ vt legi satisfaceret fecẽ sibi eruere
oculũ: silr̃ ꝛ filio. Exemplum. xl.

Aleri⁹ solent⁹ cũ fili⁹ su⁹ adulterio
v dãnat⁹ eẽt sꝫ legẽ a p̃re quã ip̃e p̃r
instituit vtroqꝫ oculo p̃uari debere:
ac tota ciuitas ad honoreꝫ p̃ris aliquãdiu
repugnaret. ad vltimũ vict⁹ ne lex a se ꝯdi
ta violaret̃: suo p̃us: deinde filii oculo eruto
vtriqꝫ visũ vidẽdi reliq̃t. sicqꝫ mirabili eq̃tatꝭ
tp̃amẽto se misericordẽ p̃reꝫ ꝛ iustũ legisla
torẽ oñdit. Hoc arnoldus i narratorio suo.

¶ Iudex iniquus. Rex p̃sarũ excoriauit
iniquum iudicem. Exemplum. xli.

Ex p̃sarũ cũ deprehẽdisset quẽdã
r iudicẽ iniuste iudicasse iussit eũ ex
coriari: ꝛ sup pellẽ cute ei⁹ coopta
seq̃ntes iudices fecẽ seder̃: vt cõtinue memo
res illi⁹ iniq̃ iudicis supplicũ timerẽt iniuste
ampli⁹ iudicare. ¶ Balin⁹ q̃dã rece
pit bouẽ ꝛ vxor vaccam. Exemplum. xlii.

Alin⁹ q̃dã fecit nuptias filio suo.
b q̃dã aũt q̃ hẽbat cãm magnã corã
eo dedit ei pulchrũ bouẽ: rogãs vt
vellet stare ꝓ eo. Hoc audiens aduersarius
illi⁹ misit vxori balini pulchrã vaccã rogãs
vt staret pro eo. Que intm̃ institit apud ba-
linũ q̃ ip̃e ꝓmisit se factuꝝ qđ ip̃a petebat

Cũ aũt esset in iudicio ⁊ baliu⁹ p illo q̃ dederat bovẽ nõ loq̃ret: dixit ille. Bos loquere. Tunc r̃ndit baliu⁹. Bos nõ potest loqui: quia vacca non permittit.

¶ Uidua quedam liniuit manum iudicis.

Exemplum xliij.

v Jdua quedam hẽbat cãm in iudicio expediẽdã: ⁊ iudex iniqu⁹ protraxit sibi cãm de die in diem. ⁊ ipsa conquesta fuit vni prudenti viro de protractione cause sue: ⁊ ille dixit. Judex iste nõ facit finem cause tue: oztet añ manũ suã aruinare. Et illa simplex mulier accepit aruinam ⁊ ad iudicium accessit: ⁊ occulte sibi manum aruinauit. Et cõmotus dixit. Quõ maculas mihi manũ quid in h̃ denotas. Et illa. Dictum est mihi q̄ non hẽo finẽ ⁊ expeditionẽ cãe nisi quam oporteat me añ manũ v̄ram aruinare. Et ille corã oĩb⁹ attestantibus ɔfuse stetit: ⁊ sine dilatõe p̃ie verecundia causam vidue expediuit.

¶ Prepositi ⁊ iudices nũ sunt faciliter variãdi

Exemplum. xliiij.

a Thiberio Cesare quesitum fuit: quare p̃positos populi nõ frequenter mutaret sicut ⁊ alij principes. R̃ndit in h̃ se parcer̃ plebicule. scientes enim iudices ⁊ p̃curatores se breuẽ hr̃e p̃curationem emungunt vsq₃ ad sanguinem: ⁊ qui recẽtes veniũt totũ dissipãt qd̃ inueniũt. Qd̃ oñdit exẽplo cuiusdã vulnerati: q̃ cũ iaceret i via nec amoueret multitudinẽ muscaꝝ. supueniẽs alter estimãs q̄ h̃ faceret ex ĩbecilitate abegit muscas q̃ opiebant vuln⁹. Ad quẽ ille. Male fecisti mihi q: musce q̃s abegisti iã plẽ erãt: vñ ⁊ pẽi⁹ molestabãt me q̃ aũt supueniẽt recẽtes artius pungent.

¶ Aduocatus quidam perdidit linguam.

Exemplum. xlv.

q Uidam aduocatus mortuus ẽ in cuius ore lingua eius non est inuenta: Et merito linguam perdidit mortuẽs qui sepe eã vẽdidit vincẽs in cãis iniustis patrocinando ⁊ sciẽter aduocando pp̄ fauorẽ ⁊ pp̄ munera. Hec Cesarius.

¶ Aduocato denegate sunt idulgẽtie ĩ agone

Exẽplum. xlvj.

a Duocatus quidam in extremis laborans: cũ iam videret demones cepit a deo petere inducias. Sed q: in causis non dabat inducias nisi vt cãm protraheret ⁊ aduersarium grauaret: ẽt a deo non potuit obtinere qd̃ petiuit: sed miserabiliter mortuus ẽ

Judicare temerarie.

¶ Judicantes alios: duo p̃tã committunt.

Exemplum. xlvij.

i Uuenis quidam cũ quãdã scimonialem rapuisset ⁊ cũ clerici corã btõ Johanne elemosynario⁹ expro̅brarent: ⁊ excõicãdũ fore dicerent: reputãs qui duas aĩas p̃diderat. s. suaʒ ⁊ illius scimonialis: cõpescuit eos btũs Johẽs dicens. Non sic frẽs: non sic oñdo vobis q: vos iã duo p̃tã ɔmittitis. Primo ɔ̃ dei p̃ceptũ facitis: q̃ ait Lu. vj. Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini. Scdo q: nescit̃ pro certo si vsq₃ hodie peccent aut peniteãt. Ergo frẽs nolite ɔdemnare ⁊ non cõdemnabimini

¶ Frater quidam iudicauit comedentem feria sexta de mane. Exemplum. xlviij.

f Uerũt duo frẽs magne vite in cõgregatõne ⁊ meruerũt videre singuli gratiam dei in alterutro. Factũ est autem aliqñ vt vnus ex eis regrederet̃ in sexta feria extra ɔgregationẽ ⁊ videret quendã mãducantem mane: ⁊ dixit ei. Hac hora mãducas in sexta feria. Die aũt sequenti facta est celebratio missaꝝ s̃m consuetudinem. Intuẽs v̄o frater eius vidit gr̃am que ei data fuerat discessisse ab eo ⁊ ɔtristatus ẽ. Qui cũ venissent in cellaʒ dixit ei. Quid fecisti frater: q: nõ vidi sicut pri die gr̃am dei in te. Jlle aũt r̃ndens dixit. Ego neq₃ in actibus neq₃ in cogitationib⁹ ɔsci⁹ mihi sum alicuius mali. Dixit ei frater eius. Ecne aliqd̃ verbum vel sermoneʒ ociosum locutus. Et recordatus dixit. Etiaʒ hesterno die vidi quendam mane mãducanteʒ ⁊ dixi. hac hora manducas in sexta feria: hoc est peccatũ meum: sed labora mecum ad duas ebdomadas: ⁊ rogem⁹ deũ vt mihi indulgeat. Et fecerũt: ⁊ ita post duas ebdomadas vidit frater gratiaʒ dei iterum venientem super fratrem suum: ⁊ ɔsolati sunt. ⁊ ei qui solus bonus est gr̃as referentes. Hec in vitaspatrum.

¶ Senex quidam posuit paruum saccum ante se ⁊ magnum retro se.

Exemplum. xlix.

f Ratres antiqui cum semel in quadaʒ congregatione de multorum fratrum vita ⁊ rebus plurimis detrahendo ⁊ iudicando loq̃rentur. abbas vero tacebat. Postea vero egressus tollebat saccuʒ magnum impleuit cum arena ⁊ posuit supra dorsum suuʒ ⁊ in paruo altero sacco misit aliam arenam: ⁊ portauit cum añ se. Uidẽtes aũt ceteri fratres

ingsicftab eo gd eẽt hoc exẽplũ. τ rñdit di
cẽs. Iste sacc⁹ q multá arená hʒ pctá mea
sunt qm̃ mlta sunt: τ ecce dimisi ea post dor
sum meũ nolẽs illa videre vt ꝓ ipsis doleá
vel plágam. Sʒ ecce pauca delicta frĩs mei
añ oculos meos posui: τ crucior in ipsis cõ
dẽnans frẽz. Sed nõ oꝫ sic iudicare: sʒ ma
gis pctá mea añ me adducere: τ de ipsis co
gitare: τ rogare deũ vt indulgeat mihi. Q ̃ð
audientes pr̃es dixerũt. In ꝟitate h est via
salutis eterne. Hec in vitaspatrum.

¶ Baculus senis floruit in signum inno
centie. Exemplum. l.

Rat gdá in cenobio sam senex ꝓ
e batissim⁹ monach⁹: τ incurrit gra
uissimá egritudinẽ: Cõfectusqꝫ ni
mia τ intolerabili infirmitate: ꝑ longũ tp̃s
laborabat in dolorib⁹ multis: nec inuenirĩ po
terãt frẽs q̃lr succurrerẽt eius egritudini:
qm̃ ea q̃ necessitas ĩfirmitatꝭ ei⁹ expetebat
nõ hẽbát in monasterio. Audiẽs q̃dá famu
la dei de afflictiõe infirmitatꝭ ei⁹: dep̃cabat
pr̃em monasterij vt eũ ad suá cellulá tolle
ret τ mistraret ei. maxie aũt qꝛ facilius inue
nire posset in ciuitate q̃ nccĩa eius egritudi
ni videbant. Precepit ergo pr̃ monasterij
vt frẽs portarent eũ ad cellulá famule dei.
Ipsa ꝟo cũ oĩ veneratõe suscipiẽs senẽ ꝑꝑ
nomẽ dñi ministrabat ei ꝓ retributõe mer
cedis eterne quá credebat a xp̃o saluatore
nr̃o recipe. Cũqꝫ ꝑ tres ãnos τ ãpli⁹ sedu
le obseq̃ref τ mistraret famulo dei: ceperũt
hoies mẽte corrupti ẽm scabiẽ mentis sue
suspicari ꝙ nõ sincerá senior hr̃et ↄ̃sciaꝫ ꝟ
ꝟgine q̃ mistrabat ei. Audiẽs h senior exo
rabat diuinitatẽ dñi nr̃i iesu xp̃i: dicẽs. Tu
dñe de⁹ nr̃ q sol⁹ cognoscis oĩa: τ vides qꝛ
multi dolores sunt egritudis mee τ miserie
τ afflictionis tante infirmitatꝭ q̃ ita me tan
to tp̃e cõsumit vt necessariũ habeá obseq̃ũ
hui⁹ famule q̃ mihi ꝑꝑ nomẽ tuũ ministra
uit. tribue ei dñe condigná mercedẽ in vita
eterna: sic dignat⁹ es ꝑꝑ bõitatẽ suá ꝓmit
tere his q ꝑꝑ nomen tuũ egenis paup̃ib⁹
τ infirmis suũ exhibent misteriũ. Cũ át ap
propinquasset dies trãsit⁹ ei⁹ cõuenerũt ad
eũ q̃ꝫ plurimi sancti sacerdotes seniores τ
frẽs de mõasterio: τ dixit eis senior. Obse
cro vos dñi pr̃es τ frẽs vt cũ ꝟ fũct⁹ fuero
tollatis baculũ meũ τ plátetis eũ sup sepul
chrũ meũ: τ cum radices emiserit feceritqꝫ
fructũ: tũc sciatꝭ qꝛ mũda est ↄ̃scia mea a fa
mula dei q̃ mihi mistrabat. si aũt nõ fron
duerit: scitote qꝛ nõ sum mũd⁹ ab ea. Cuꝫ
aĩa viri dei exisset de corpe ẽm p̃ceptũ eius
sancti seniores plãtauerũt baculũ ei⁹ sup
sepulchrũ ipius τ statiꝫ fronduit: accedẽte
qꝫ tp̃e ꝓtulit fructũ. Et admirati sunt oẽs
glorificátes dñm. Ad tale ẽt miraculũ de vi
cinis regionib⁹ multi veniẽtes glorificabát
gr̃am saluatoris. Nã τ nos ipam arbustulá
vidimus: τ bñdixim⁹ dñm qui protegit oẽs
in sinceritate τ veritate sibi seruientes. Hec
in vitaspatrum.

Judicium dei.

¶ Quidá fuit citat⁹ vt appereret corã sũmo
iudice infra. xl. dies: qđo in q̃dragesimo die
subitanee obijt. q̃re sermone. ix. P.

¶ Itẽ q i agone ad iudiciũ dei rapt⁹ ẽ q̃ꝫ di
strictá rõnẽ exegit xp̃s ab eo. q̃re ser. vi. O.

Jurare falsum.

¶ De piurio τ punitione eius. Exẽp. li.

Uuenis qui peccauit cũ mulierẽ cõ
i iugata τ piurauit: τ in infirmitate
ↄ̃stitut⁹ qñ debebat cõicare: nec cor
p⁹ xp̃i masticarẽ nec deglutirẽ potuit donec ve
raciter τ pure sacerdoti confessus fuit: τ sic
deus indulsit sibi pctá sua: τ sic postmoduꝫ
cõicauit: τ vitam in bono finiuit.

¶ Comestibilia mutata sunt in lapides ꝓ
pter periurium.

Exemplum. lij.

Auper gdam dũ a nautis elemosi
p nas peteret: nec recipet' dicẽte nau
clero cuꝫ iuramẽto. desiste a nobis
elemosinas petere: qꝛ nihil h preter lapides
habem⁹. Tunc subiunxit pauper. Ergo oĩa
comestibilia ꝟtant in lapides. Et statiꝫ ꝑꝑ
piuriũ gcgd in naui manducabile erat in la
pides versum est colore τ forma rerũ eadeꝫ
permanente sicut prius erat.

¶ Diaboli ꝟdurerũt oĩa cõestibilia. Exẽ. liij.

Uidá heremita ad pedẽ cuiusdaꝫ
q mõtis in cui⁹ curia ante fenestraꝫ
eius demones sepe cõueniebant τ
de actibus discutiebant: τ de ruinis hoiũ
cachinnabant τ ridebant. Dũ aũt magister
demonũ quereret a quodá veniẽte demõe:
si aliquid ad edendũ portaret. respondit ꝙ
sic caseum: panẽ: butyrũ: τ farinam que de
derat ei quidá rusticus: τ ꝙ detulerat in te
stimonium periurij eius: qꝛ dum duo pau

peres clerici peterent elemosynas: iuravit per sanctam charitatem dei: quod nihil ad edendum haberet quod eis dare posset. ⁊ cum adhuc insta- rent dixit. Diabolo do si aliquid habeo: ⁊ sic cum his omnibus ad vos veni. Recedentes autem demones predicta ibidem dimiserunt. Que iam inventa fecit heremita in foveam proijci ne aliquis inde gustaret. Hec autem ut dicebat de- mon secum detulerat in periurij argumentum.

Qui periuravit ⁊ immobilis factus est.

Exemplum. liiij.

q Uidam decanus ecclesie Coloniensis quinque marcas auri de pecunia sue ec clesie fratri suo cardinali misit mutuan do. Quo decano mortuo canonici debitum re- petunt. Et quia super hoc non habebant testes ille pertinaciter debitum negavit quod ⁊ cum iu- ramento firmavit. Qui rediens ad domum in media via remansit immobilis: ita ut nec ante se nec retro se moveri poterat ⁊ similiter factus fuerat mutus. Ideo in corde suo vovit ut ad locum periurij rediret ⁊ suam maliciam mani festaret: ⁊ restitueret ecclesie pecuniam suam detentam iniuste: ⁊ sic ductus. penitentia liberatus. est. Hec cesarius:

Infamantes iustum cum iuramentis quomodo puniti sunt. Exemplum. lv.

l Egitur in historia ecclesiastica quod quidam patriarcha fuit hierosolimis iustissi- mus: ita quod propter rigorem iusticie a quibus- dam subditis odiebatur: unde imposuerunt sibi fal sa crimina: quod et iuramento firmaverunt: ita quod nisi ita esset. Primus dixit igne peream: quia non fa ciliter credebant eis homines propter excellentiam vite istius patriarche. Secundus dixit morbo regio le dar. Tertius dixit oculos perdam: quod totum sic eve nit propter peccatum periurij factum contra insontem. Nam pri mus testis falsus cum omni domo sua: progenie: ⁊ familia ⁊ rebus mox exurit. Secundus a pedibus usque ad caput consumitur. Tertius talia audi ens timens factum revelavit: ideo pre nimio lu- ctu oculos perdidit.

Quidam scienter periuraverunt ⁊ subita- nee obierunt.

Exemplum. lvj.

r Ex quidam francie nomine Theolotari us propter fornicationem excõicatus: ve- nit pro sua excusatione cum multis principibus secum venientibus ad papam excu- sando se cum iuramentis: quos omnes papa ab- soluit ⁊ ipsis sacramentum eucharistie porrexit: tali con ditione: si falsum iurassent: ⁊ indigne accederent infra illius anni spacium morerentur: quod ex divina ultione subsecutum est. Nam ⁊ rex ⁊ nobiles flagitij conscij ⁊ participes in via re- versionis de curia subitanea morte interierunt.

In discipulo de tempore.

Quidam voluit periurare ⁊ bina vice genua flectens obmutuit in signum sue falsitatis: ⁊ periurij. quere ser. xlij. X.

Capitulum de. L.

Labor.

Deus remunerabit quemlibet passum.

Exemplum. j.

q Uidam senex longe habebat aquam a cella sua ad. xij. mi- lia passuum: ubi dum semel iret haurire defecit: ⁊ dixit. Quid necesse est ut hunc laborem pa- tiar: sed veniam ⁊ habitabo cir ca aquam. Tunc conversus retro se vidit quen- dam eum sequentem ⁊ numerantem vestigia sua: ⁊ interrogavit eum quis esset. Ille autem dixit ei. Ego angelus domini sum: ⁊ missus sum numerare vestigia tua ⁊ dare tibi merce- dem pro labore: hoc audiens ille fortior ⁊ prom ptior factus est: ⁊ adhuc longius posuit cellam. Hec in vitaspatrum.

Conversus quidam laboravit in coquina quem beata virgo consolata est.

Exemplum.

l Egitur quod unus devotus frater laicus qui erat coquinarius fratrum multo rum ⁊ in continuo labore fuit ⁊ quoni am frequenter hospites superveniebant extra horam communis prandij vel cene aliquando vix tantum temporis habere potuit ut oratio- nes debitas persolveret. Contigit quoque una die ut multis supervenientibus fratribus tota die occuparetur in labore coquine: tandem post completorium satis tarde accessit ad orationes persolvendas: ⁊ quasdam peculiares oratiun- culas beate Marie more solito offerebat: ⁊ quia fatigatus fuit multum ex labore somnus ipsum invasit: qui excutere a se somnum conatus ma gnam luctam habuit somno lassum corpuscu- lum deprimente: ⁊ fervore devotionis renitente. Cumque sic luctaretur apparuit ei domina pulcherrima dicens ei. Fili bone mihi satis fe- cisti vade ad dormiendum. De cuius aspectu gratioso ⁊ alloquio est multa consolatione re- pletus.

¶ Operarius quidam orauit pro diuite ꝛ pro
precio diurno   Exemplum.iij.

Egitur de quodā paupe opario q̄ pa
l nē ꝑ se ꝛ ꝑ pueris suis lucrabatur
manib⁹ suis. Accidit autē q̄dā die: vt
iret ad locū vbi ꝯducebāẛ oparij nimis mane:
ꝛ ipse neminē ibi inueīt: tūc cogitauit ꝙ iret ad ec
clesiā audire missam: Iuit ergo ad ecclīaȝ ꝛ audi
uit missaȝ deuote: rogās deū vt daret ei lucra
ri honesto labore suo: ita ꝙ posset se ꝛ vxoreȝ
ꝛ pueros nutrire i hac vita sine pctō ꝛ deuo
tione dētēr⁹ cū diu remāsissȝ rediit ad locū vbi
ꝯducebāẛ oparij nimis tarde: ita ꝙ oēs erāt iā
ꝯducti: tūc fuit desolat⁹ sic ille i cui⁹ domo for
tassis nō erat panis nec argētū. Et dū tristis de
loco ꝯditōis recederet cogitās q̄d possȝ facere
obuiauit cuidā diuiti burgēsi q̄ q̄siuit ab eo cur
nō eēt ꝯduct⁹: q̄ dixit ei quō sibi contigerat ꝛ
quō audierat missam: ꝛ sic neglexit seipm ibi.
Tūc cogitauit ille diues ꝙ orōnes sue eēnt bo
ne ꝛ dixit ei. Uade i ecc̄liā ista tota die ꝛ
dabo tibi q̄tum dabo ceteris oparijs meis: ꝛ
ora bono corde ꝑ me. Ille aūt gaudēs ꝙ inue
nerat vbi posset lucrari: ꝛ fuit ibi tota die ma
nib⁹ ꝯpositis ꝛ genibus flexis ꝑ diuite rogās
deū: ꝛ diues misit sibi comedere sicut ceteris
oparijs. Sero rediēs hūit .xij. denarios sicut ꝛ
alij: ꝛ addidit sibi vnū panē vltra. Et dum re
diret ad domū suā ꝛ ad pueros suos obuiauit
ei xp̄s in silitudine hois senis honesti: ꝛ bene
induti: ꝛ dixit ei. Q̄ntū dedit tibi diues ille il
lo die pro seruitio tuo. R̄ndit. Duodecim de
narios ꝛ vnum panem. Tunc dixit ille senex.
Uade ad eū ꝛ dic ei ꝙ male soluit: ꝛ nisi meli⁹
soluat: ꝛ pl⁹ det tibi: male erit sibi. Tunc ille re
diit ad diuitē ꝛ dixit ei. Unus senex cui obuia
ui remittit me ad vos dicens ꝙ vos non dedi
stis mihi sufficientē mercedē: ꝛ dixit mihi: ꝙ
dicerem vobis ꝙ nisi meli⁹ soluat̄ mihi male
erit vobis. Tūc diues dedit sibi .v. solidos pa
risienses. Et ille recessit ꝛ iterum obuiauit seni
ꝛ dixit ꝙ adhuc non solueret sufficienter: ꝛ ꝙ
rediret ꝛ diceret sibi ꝙ adhuc daret sibi pl⁹. Et
tūc ille rediit ꝛ diues dedit sibi centuȝ solidos
ꝛ vnā vestem. Et eadem nocte apparuit ei dn̄s
i visiōe dicēs ꝙ nisi ille idē paup opari⁹ rogas
set ꝑ eo mortu⁹ fuisset illa nocte ꝛ damnatus
Tūc ille diues cōpunctus meliorauit statū suū
ꝛ vitā: ꝛ cepit dare elemosynas largas ꝛ eccle
sias frequentare ꝛ bona opa facere. ita ꝙ post
modum in bono statu mortuus est.

¶ Frater Johannes quidam voluit viuere si
cut angeli   Exemplum.iiij.

Bbas iohannes dicebat fratri suo
a maiori Uellem secur⁹ eē sicut ꝛ ange
li securi sunt ꝛ nihil opantes: sȝ semp
tm̄mō dū laudātes. Et ꝓiecto pallio suo egres
sus ē in heremū. Factaq; illic septimana regres
sus ē ad frēm suū. Cū aūt pulsaret ostiū illi nō
apuit frater: dicens. Tu quis es. Et dixit ego
sum frater Johēs. R̄ndit ei. Frater Johēs an
gelus factus est: ꝛ vltra inter hoies non est. Il
le vero plus pulsabat: dicens Ego sum Johēs.
Et noluit ei apire vsq; dū dies luceret: Mane
aūt facto apiens ostium dixit ad eū. Hō es ꝛ ne
cesse habes opari vt pascaris. Tūc ille ꝓiecit
se ad pedes eius: dicens. Indulge mihi abba.
Hec in vitaspatrum.

¶ Frater quidā dixit operamini cibū qui non
perit.   Exemplum.v.

Uidā frater pegrinus venit ad abba
q tem siluanum in monte syna: ꝛ vidit
ꝙ fratres operabantur: ꝛ dixit eis.
Quare opamini escam que perit. Maria opti
mam ptem elegit. Tunc senex dixit discipulo
suo Zacharie. Da illi codicem vt legat: ꝛ mitte
illū in cellulā q̄ nihil habet. Hora aūt nona cir
cūspiciebat viam ille frater si forte vocaret eū
ille senex ad comedendū. Postq̄ transiit hora
nona venit ad senē ꝛ dixit ei. Nunquid come
derunt fratres hodie abba. Cumq; senex fatere
tur ꝙ sic: ait ille. Quare me non vocastis. Tūc
dixit ad eum abbas siluanus. Tu homo spiri
tualis es: ꝛ non habes necesse hac esca. nos aūt
tanq̄ carnales opus hēmus comedere: ideō opa
mur: tu aūt optimā ptē elegisti: legis oi die ꝛ n̄
vis carnalē escā recipere. Quod cū audisset cepit
penitere ꝛ dicere. Indulge mihi abba. Tunc
r̄ndit siluan⁹. Ergo necessaria ē Martha Ma
rie: ꝑ Martham enim Maria laudatur. Hec
in vitaspatrum.

¶ Laborando ꝛ orando saluatur homo.
Exemplum.vj.

Uodam tpe abbas Antonius dum
q resideret in heremo spiritu tēptatus
accidie: ꝛ cogitationibus diuersis impli
catus dicebat ad deum. Dn̄e saluari desidero
sed cogitationes varie me non permittunt q̄d
faciam in tribulatiōe mea: vel quō saluari va
leā dignaueris ondere. Et post paululum surgens
quēdā sibi silem ꝯspicatẛ sedentē torquentē fu
niculū: ꝛ surgentē ex ope ꝛ orantē. Erat autem

angelus ad emendationē Anthonij destinatus a quo hunc sermonē audiuit. Et tu ita faciēs Anthoni saluaberis. Et ille summo gaudio cumulatus accepta confidentia saluabatur. Hoc in vitas patrum.

¶ Labor presens nihil est respectu pene future. Exemplum.vij.

Erat quidā senex in heremo interiori p multos ānos in abstinētia et in studio spūali nimis laborās. Aduenientes ad eū quidā frēs admirātes eius perseuerantiā: dicētes. Quō toleras istū tā aridū et solitariū locū pr̄. Quibus ille rn̄dēs ait. Omnis labor totius tēporis quo hic dego nōdū vnius hore eternoꝝ tormētoꝝ gehēne spaciū est. oportet enim nos ingt in paruo tpe vite istius sustinere laborē: et macerare passiones corpis nostri: vt inueniamus in illo futuro seculo ppetuam recōpensationē.

Lachryme.

Lachryme delēt totū purgatoriū. Exē.viij.

Quedā mulier lachrymas xp̄i multū honorauit: p tāto vt deus daret ei lachrimas ꝯpūctiōis per q̄s euadere posset eternā mortē. Quā deus exaudiuit: et sibi tātas lachrymas ꝯpūctionis dedit q̄ totā penā delerēt quā deberet in purgatorio sust inuisse. Laus humana.

¶ Laudem in bonis operibus querere est damnabile. Exemplum.ix.

Quidam senex dixit. Qui ab hoīb⁹ amplius honorat̄ ac laudatur nō paruū dānū aīe patitur. Qui āt penitus ab hoīb⁹ nō honorat̄ supnaꝫ gl'iam a deo accipiet. Itē dixit. Sicut fieri non pōt vt simul herba nascat̄ et semē: ita ipossibile est vt laudē et gloriam scl'ariuꝫ hñtes: simul ēt et fructū faciam⁹ celestē. Itē dixit. Sic thesaurus manifestus minuet̄: ita et virtus deperit publica. Nam sicut cera a facie ignis soluit̄: ita et aīa p laudē resoluta: perit ab intentiōe sua. Item dixit. Si cogitatio vane glorie vel supbie te ipugnat pscrutare teipsum si oīa mādata dei suasti si inimicos tuos diligis. si gaudes i gloria inimici tui: et si ꝯtristaris in deiectōe ei⁹: et si apd̄ te hēs q̄si seruus inutil̄ es: et oīb⁹ hoīb⁹ pl⁹ peccas: et ne q̄ tu grāde aliqd sapias tāq̄ aliqd feceris sciens q̄ elata cogitatio oīa bona dissoluit.

¶ Loqui. Cū de bonis loquimur tūc angeli sunt presentes. Exemplum.x.

Quit qdā vir magn⁹ de sanctis senioib⁹ cui talē grāꝫ xp̄s donauerat reuelāte ei spū sancto vt videre posset qd̄ alij nō videbāt. Referēbat q̄ sanct̄ frībus: dicēs q̄ aliqū q̄ plurimi frēs sedētes simul loq̄bant̄ iter se: et ꝯferētes de sanctis scripturis q̄ ad salutē ptinēt alarū. stabant ergo iuxta eos sancti angeli letātes in hylari vultu ꝯsiderātes. delectat āt̄ eni de collogo dei. Cū aūt aliud qd̄cūqꝫ inter se loquerent̄: statim angeli scti recesserūt lōgi⁹ indignātes ꝯ eos. veniebāt aūt porci sordidissimi et morbo pleni: et volutabāt se inter eos. Demones ēt in specie porcoꝝ delectabant̄ p supfluā et vanā loq̄lā coꝝ. Beat⁹ āt senior h̄ vidēs abijt i cellulā suā: et p totā noctē cū grādi fletu et eiulatu gemēdo et flēdo flebat miserias nr̄as. Exhortabat ei frēs: dicēs Cauete frēs a multilogo et ab ociosis s̄mōibus ligua̅ cohibete q: mal⁹ iterit⁹ aīe gn̄at̄: et si itelligim⁹ q̄ıo p h̄ deo et sctis ei⁹ odibiles sum⁹. Dic̄ ei scriptura dina. p multiloquia nō effugies pctā. h̄ eni infirmā et vacuā efficiūt mētē atqꝫ aīam' nostrā. h̄ i vitas patrū.

¶ Bona loqui et audire inducit ad perfectionem. Exemplum.xi.

Virū valde dilectū et familiarē habuimus philippū nobilē militē: memorabilis vite perfectissimū viruꝫ: in quo istud memorabile frequenter aduertimus q̄ totū tempus suū vel in orōne aūt deuotiōe ꝯtinua: vel in sanctis collationib⁹ expendebat. Nouerat eni multos valde religiosos viros et feminas q̄s in grecie lōbardie: burgūdie: ꝓuicie: gallie: flādrie atqꝫ brabātie partibus q̄rēdo lustrauerat: quoꝝ virtutes: mores: et v̄ba cū miro feruore et desiderio referebat: et ad meliora per hec mētes audientiū excitabat. Sed et auditores suos et collocutores mira oīs gratia compellebat vt sibi aliquid dignū relatu qd̄ audissent vl̄ vidissent: in facto vel in dicto bonorū exponere dignarent̄. Et hoc quidē vltra q̄ credi pōt in eo tantā deuotionē: tantā leticiā et tantū desiderium excitabat: vt istis solus viuere credebat̄. Si qd̄ v̄o extraneū audire cōtigerit: q̄si esset pcussus in capite cū mira anxietate spūs faciē auertebat. Nec frustratus est fructu oīs et auris bonoꝝ. q. s. q libenter ꝓtulit et audiuit: cū deus miro mō eū remunerauit etiam in presenti. Vir enim habuit

de omnibus paternis bonis necessariū vite ⁊ victū: ⁊ tñ octo mōasterioꝝ cisterciēsiū ordis fundator: extitit idefessus: exceptꝭ ꝯgregatōib⁹ beginaꝝ: q̄s vsq₃ ad qnq₃ milia in diuersis locis ⁊ eo āpli⁹ in xp̄i ſuitio mācipauit. Ecce qd ſit i bōis ſāe odorib⁹ delectari.

℄ Sancti pr̄es loquentes de diuinis obliti sunt cibum sumere. Exemplum. xij.

q Uidā de sanctis seniorib⁹ salutatio nis cā ꝑfect⁹ est ad aliū seniorem heremitā: q cū oi gaudio eum suscepit. ꝓ cui⁹ ēt aduētu parauit ad refectionē senioꝝ lēticule cibū coctū. Dixerūt inter se vt pri⁹ ex more cōplerēt orōnes ⁊ psalmodiā: ⁊ postea cibū caperent. Cū āt ꝯgressi fuissent psallebāt: totūq₃ psalteriū cōpleuerūt. Illā ⁊ de scripturis sctis legētes: duos ꝓphetas recitauerūt. iāq₃ dies abierat: noxq₃ sil' recedebat. Dū ḡ orarēt ⁊ intēte psallerēt illuxit alia dies: ⁊ tūc ꝑmū itellexerūt q: iā nox trāsisset: itez īnt se d̄ ꝟbo dei loquētes ⁊ spūales sibi sēsus exponētes. factū ē vt circa horā nonā salutātes se inuicē: ita vt reuerteret senex q venerat ad cellā suā. Illā refectiōez cibi q parat⁹ fuerat obliti i ē accipe dū cibū spūalē accipent. Uespe aūt facto tūc senior inuenit sibi ollā plenā sic̄ parata fuerat: ⁊ cōtristat⁹ dixit. Heu qūo obliti sumus ꝑcipere pulmētū istud. Hoc in vitaspatrum.

℄ Quattuor virtutes quattuor heremitaꝝ. Exemplum. xiij.

l Egitur i vitaspatrū ꝙ erāt q̄tuor heremite in vna domo: q heremite q̄dā vice inter se ꝑ sancta ꝟba ceperūt regrere vn⁹ alterū ꝙ diceret vnusq̄sq₃ suā virtutē i q̄ qs sibi ꝑfect⁹ eē crederet. Un⁹ dixit ꝙ eēt multū humilis intm̄ ꝙ null⁹ eēt in toto mūdo q videret ip̄o peior. Alt dixit ꝙ esset patiēs. Terti⁹ ꝙ libenter audiret de deo loq. Quartus ꝙ libenter oraret. Ecce ꝯcordit orauerūt vt eis de⁹ māifestaret qs eoꝝ acceptabilior esset: audierūt vocē dicētē. Prim⁹ me cepit. scds tenet terti⁹ ligat. quart⁹ me portat quocūq₃ vult.

℄ Quidam portauit per triennium lapidē in ore. Exemplum. xiiij.

d Icebant fratres de agathone abbate ꝙ per triēnium lapidem i ore suo portabat donec taciturnitatez tenere disceret.

℄ Quidaz triginta annis seruauit silentiū. Exemplum. xv.

v Idimus sanctū theodoniū in sua cella clausum ⁊ solitarium: vt dicebat. xxx. annis silentiū tenentē de quo dixit socrates Theodonas pater triū miliū monachoꝝ scientissim⁹ ⁊ grecarum ⁊ latinarū lrarū. xxx. annis tacuisse fertur.

℄ Paulus simplex tenuit silentium et iussa sancti Anthonij. Exemplum. xvi.

p Aul⁹ simplex relicta vxore ⁊ possessione ad abbatē Anthoniuz puenit. prima nocte iussus ē ab eo vt eū expectaret orans donec rediret q stetit orans ante cellā senis in estu toti⁹ diei ⁊ rore noctis nusq̄ se mouēs. Cū ꝟo semel in cōgregatōe fratrū interrogasset quis pri⁹ fuisset an xp̄s an ꝓphē: verecūdat⁹ Anthonius eū abire ⁊ silere ꝑcepit: q statī recedēs silētiū vsq₃ ad patris imperium obseruauit.

℄ Senex quidā noluit de supcelestib⁹ loqui. Exemplum. xvij.

q Uidam anachoreta cū venisset ad quēdā abbatē suscepit eū cū leticia. Et cū se alterutrū amplexi fuissent: cepit anachoreta de scripturis sctis ⁊ reb⁹ celestib⁹ ꝯferre. Tūc senex vertit faciem suam ad aliū fratrē ⁊ nullū dedit ei rn̄sum Iste vero videns ꝙ non loqueretur ei egressus est tristis ⁊ dixit discipulo suo. Sine causa tanti itineris laborē assumpsi vt venirem ad eū qui mecū loqui dedignat̄. Ingressus aūt discipul⁹ dixit ei. ꝓpter te venit iste hō magn⁹: ⁊ tu nō vis loq cū eo. Rn̄dit ille. De superiorib⁹ est ⁊ celestia loquitur. ego autem de inferiorib⁹ sum: ⁊ terrena vix loqui possuz si mihi locut⁹ fuisset de passionib⁹ monachorum: forsitan ego respōdissem ei: si aūt de celestib⁹ loqtur: ego me nescire cōfiteor. Egressus ergo discipul⁹ dixit ad anachoretaz. Senex iste noster non vult de supercelestib⁹ loq sed si qs de passionib⁹ eius ei locutus fuerit rn̄det ei. At ille compunct⁹ in hoc sermōe ingressus ad senē dixit. Quid faciaz abba: qa passiones cordis dn̄ant mihi. Tunc senex respexit in eū gaudēs ⁊ dixit. Modo bn̄ venisti pr̄. aperias ego os meū ⁊ implebo illd̄ bonis tuis. Et ex hoc sermone ille edificat⁹ dixit ei. In veritate bona est vita hec quam tenes ⁊ vera.

℄ Philosophi dilexerunt taciturnitatem. Exemplum. xviij.

Rex philosophi iterrogati qualiter l taciturnitatem amarēt. Respondens primus .s. Socrates dixit. Loqui me sepe penituit: tacuisse vo nūquā. Secundus phs dixit. Nullus stultus tacere potest. Tertius phs dixit. Os vnum & aures duas a natura recepimus: quasi diceret. multa debemus audire: panca vero loqui.

Sanctimonialis quō punita est ppter loquacitatem. Exemplum. xix.

Fuit quedam sanctimonialis que carnis quidem continentiam hūit: sed pcacitatem & multiloquiū non declinabat. Hec cū defuncta eēt & in eccl'ia sepulta esset: nocte eadē vidit custos eccl'ie eam ante altare adduci & per mediū seccari. & pars vna igne cremabatur. & alia remanebat intacta. cuius combustionis signū in marmoribus apparebat ac si ibi mulier corporaliter fuisset concremata.

In discipulo de tpe.

Loquentibus bona & deifica assistunt angeli: sed loquentibus mala assistunt diaboli sermone. xcviij. D.

Lusores.

Lusores quomodo crucifigunt & vulnerant iesum christum. Exemplum. xx.

Quidam honestus vir in nocte ferā parasceues ad matutinas surgens transiuit ante cellarium in platea in quo iuuenes lusores ad ludum tesserum sedentes: blasphemijs & iuramentis inuicem contendebant. Transiens autē citius inuenit hominem ignotū plagatū miserabiliter & sanguine cruentatum. Qui cum quereret auctorē lesionis tante quis esset: rndit. Illi iuuenes qui hic in celario ad tesseres sedēt. Vir igitur ingressus cinis ludentes duris verbis interrogauit cur hominem ignotum ingressum ad eos tam crudeliter verberassent. Attoniti iuuenes negant aliquem ad eos intrasse. Postq̄ vero nullū ab eis verbo vel verbere lacessitum cōsiderarent vir cū eius surgētes oēs querunt hoiem cruentatū nec inuenerunt: puersi singuli ad seipsos aduertunt q̄ cū iuramētis & blasphemijs suis rursus christum vulnerauerunt: & contumelijs martirizauerūt. Vñ apostolus. Rursum crucifigentes filium dei.

Lusor proiecit sagittam versus celum. Exemplum. xxi.

Quidam nudatus ludo tesserum adeo desperatus est vt arrepto arcu sagittam in aerem iaceret: quasi i ipsū celum dnm percussurus. & mox reuersa sagitta ante faciem iaciētis sanguine recenti totaliter infecta reperta est. Qui territus & cō punctus confessus est. & vitam suam cum mira patientia & correctione correxit. Hec. Hnli.

Lusor tradidit seipm demōib9. Exē. xxij.

Quidā fuit qui cū luderet ad taxillos & oia amisisset vno denario tm̄ excepto diabolo se cū corpe & aia tradidit: & in signū hui9 post multas blasphemias ei denariū proiecit. Etcum mane facto solus iret p viā: obuiauit duob9 demonib9 in specie humana q dixerūt ei q̄ essent dñi sui demones: qb9 se tradiderat: & in signum hui9 denariū quē pieceerat ostēderūt ei. & dixerūt q̄ iret ante eos: q2 venerāt ad eū ad ducēdū ad locū suum. Qui rogauit eos vt permitterēt eū redire ad domū suam: & post duos dies sequerēt quocunq3 ire vellent. Qd cū factū eēt: prima die māsit in domo sua tristis & desperās. & nō tñ alicui pādēs neq3 comedēs neq3 bibēs. Cū āt die sequēti quedam mulier trāsiret ante domū ei9 pān per infantulū inter brachia portās: petens propter deū de pane suo: ille dixit q̄ nō daret ei nisi peteret amore dñoꝝ suoꝝ scȝ demonū cū quib9 erat iturus quib9 se tradiderat qd illa facere abhorruit: sed iuit ad amicos illius suadēs eis vt regrerēt ab eo diligēter qd eēt qd ille dixerat: & eū custodirēt. Qd cū fecissent & ille eis totā veritatē manifestasset: incepit clamare. Ecce veniunt vt me secū deferant: sinite me ne violenter me rapiāt. Cū autem detinerent & ad penitētiā prouocarēt: demones inuisibiles ab eis eū iter manus eoꝝ pstrauerunt: & eū occiderunt.

In discipulo de tempore.

Lusor qui iurauit per oculos dei & excecatus ē. Hoc quere sermone. xij. G.

Itē xpianus lusit cum iudeo: & iudeus blasphemauit christum & matrem eius & subitanee obiit: & christian9 factus ē amens: & vitam dira morte miserabiliter finiuit. sermone. xij. K.

Miles erat lusor magnus quē diabolus de ludo sustulit cū corpe & aia & abduxit: qui amplius nō est visus. sermone. xij. F.

Rufus discipulus bti Cirilli epi damnat

tus ē pp̄ illā quere sermone.xij.W.

Luxuria.

¶ Puer in heremo nutritus concupiuit an
seres.i.mulieres. Exemplum.xxiij.

Iuuenis heremita qui in heremo a
pueritia fuit nutrit⁹ ibat cū abbate
suo ad ciuitatē. Et cū vidisset mu
lieres in chorea: ꝛ qd̄ eēt ab abbate quesiuit
sollicite. cui abbas. Anseres sūt. Et reuersus
puer ad claustrū flere cepit. Cui abbas. Fili
quid vis: Pater volo comederē de illis an
serib⁹ quas in ciuitate vidi. Cōsiderate frēs
mēte sollicita ꝙ̄ piculosus ē mulieris aspect⁹
nā hic inocēs puer qui pri⁹ mulierē nō vide
rat in heremo nutrit⁹ inerat: ꝛ solo visu mu
lieris igne carnalis concupiscentie ē accē
sus ꝛ ꝛ iflāmat⁹. Vñ nihil tā dānosum bo
nis morib⁹ ꝙ̄ i aliq̄ spectaculo residere: ꝛ mu
lieres sollicite ispicere. Dauid.n. oclos suos
iniecit in mulirē. ꝛ illicito appetitu duct⁹ ho
micidiū ꝛ adulteriū ppetrauit: ꝛ nisi incaute
mulierē respexisset: in tātā tēptationē car
nis minime incidisset. hoc pe. de amore.

¶ Filius regis qui ↄcupiuit demones qui
seducūt hoies. Exemplū.xxiiij.

Quidā rex filios mares hr̄e nō pote
rat. tādē aūt nascit̄ ei fili⁹: sȝ peritissi
mi medici dixerūt ꝙ si infra.x. annos
solē videret: oculoꝝ lumie priuaret̄: qd̄ rex
audiēs excidit speluncā in q̄dā petra. ꝛ ibi fi
liū vsqȝ ad tp̄s p̄dictū inclusit ꝛ eū ibi vsqȝ
ad tp̄s p̄dictū diligēter nutriri fecit. Finito
autē.x. anno puer de āntro reducit̄: ꝛ vt rerū
mūdanarū reꝝ p visuȝ hr̄ēt noticiā. tūc oia
ostēdebātur ei: in vno loco viri: ꝛ in alio lo
co mulieres: ꝛ sic de aliq̄s reb⁹. Interrogat̄
ꝯo noībus singularū reꝝ: cū nomē mulierū
sollicite q̄reret vn⁹ in loco dī. Demōes sūt q
seducūt hoies. Cūctis igit̄ sibi oibus. In
terrogauit rex puerū qd̄ sibi magis placeret
ex oibus que vidisset. Puer r̄ndit. Demo
nes qui seducūt hoies. Vide ergo ꝙ̄ allecti
ua res ē mulieris facies.

¶ Sacerdos in agōe dixit, recede igniculus
adhuc viuit. Exemplū.xxv.

Quidā sacerdos deuot⁹ cōmissam
sibi eccl'iam cū magno timore rege
bat: q ex pte ordinis accepti p̄sby
terā suā qua in vxorē habuit ante sacerdo
tiū vt sororē diligebat: ȝ eā vt pestē fugiens
ad se propi⁹ accedere nō sinebat. Anno aūt
quarto ordinis sui graui febre correptus ꝛ
ad extrema ē duct⁹. Cūqȝ p̄sbytera eū respi
ceret solutis iā mēbris quasi in morte disten
sis aure narib⁹ ei⁹ apposita si qd̄ spiraculū
ei ineēt volebat dinoscere. qd̄ ille sentiēs cui
tenuissim⁹ inerat flat⁹ quāto nisu valuit erū
pit: dicēs. Recede mulier a me adhuc ignicu
lus viuit: paleā tolle. Hec Gregorius.

¶ Leo papa abscidit sibi manū quā mulier
osculata fuit. Exemplum.xxvi.

Leo papa in die resurrectionis xp̄i
cū missaȝ celebraret: ꝛ fideles coica
ret: q̄dā mulier ei⁹ manū osclata fu
it: ꝛ ex hoc in eū carnis vehemēs temptatio
insurrexit: vir dei eandem manū se scādelizā
tē penit⁹ amputauit ꝛ a se reiecit. Interea
murmur oriebat̄ in pplo cur sūm⁹ pōtifex di
uina more solito nō celebraret: tūc leo ad
beatā ꝟginē se ↄuertit: ꝛ ei⁹ ꝓuidētie tota
liter se cōmisit. Illa ꝟo ↄtinuo sibi affuit ꝛ
suā manū scissimis suis manib⁹ restituit ꝛ
reformauit: iubēs vt procederet ꝛ sacrificiuȝ
suo filio imolaret. Leo igr̄ papa oi pplo qd̄
sibi cōtigerat publicauit: ꝛ manū restitutam
oib⁹ ostēdit. Hoc vȝ ad tactū mulieris.

¶ Senex qdā dixit. mortuū ē corpus meum
ꝛ impregnauit puellā. Exemplum.xxvij.

Rat senex infirmat⁹ cū in egyptum
ire vellet vt frēs min⁹ grauaret:
dixit ei abbas moyses. Nō vadas
qm̄ in fornicatiōeȝ casur⁹ es. Cui contrista
tus dixit. Mortuū ē corpus meum: ꝛ tu mihi
ita dicis. Cū ꝟ iuisset ꝛ q̄dā ꝟgo ex deuotio
ne ei fuiuisset: ille ↄualescēs eā violauit: q cū
filiū pepisset: senex puer in vlnas suscipiēs
in die magne festiuitatis q̄ istituta erat eccle
siā itrauit corā multitudie fratrū. Cū aūt oēs
flerēt dixit. Videt̄ ifantē hūc: fili⁹ ē inobedi
entie. Cauete ergo vos frēs q: in senectute
hoc feci: ꝛ orate pro me. Et pgēs ad celulam
suā: ad p̄stinū statū puenit. Hec in vi. patꝝ.

¶ Quidā pp tētationē carnis ꝓiecit se ad
pedes bestie vt eū deuoraret. Exē.xxviij.

Cacius refert de seipo dicens. ego
cū aliqñ tēptatiōe carnis vrgeret:
timēs indicare magro meo abijt ad
quēdā senē iā septuagenariū q solitari⁹ in
heremo hitauit ꝛ anxietatē meā retuli. q di
xit mihi. Nō sit tibi noua res quā pateris.
nā ꝛ ego vt vides ad modū vt senex p.xliij.

ānos in cella ista saluti mee vacās hmōi tēptatōe vsq3 ad pn̄s sollicitoꝛ: malui tñ magis moꝛi q̄3 illecebris ꝯsentire. Vn̄ hinc semel egressus nudū me an̄ spelūcā cuiusdā fere ꝑcici: vt ipsa veniēs deuoꝛaret me: s3 cū illa veniēs a capite vsq3 ad pedes me lābuisset: cogitās ꝙ forte dꝰ mihi ꝑceret ad cellā redij. ⁊ ecce postmodū diabolꝰ se trāsfigurās i spē3 cuiusdā puelle: quam aliqñ viderā ⁊ sup genua mea sedēs ita me cōmouit vt pene me cū ea coisse putarē. Iratꝰ igr dextera mea ꝑcussi eā ⁊ statī3 euanuit: s3 ꝑ totū bienniū fetorē manꝰ q̄ eā ꝑcusserā ferre n̄ potui. Inualescēte igr tēptatiōe anxiꝰ ad desrū ꝑrexi ⁊ inueniēs modicū spentē manu cū tenēs ⁊ caput eꝰ fricādo ꝯterēs ad genitalia mea posui vt moꝛsu eꝰ ꝑirē. Cūq3 nec sic me momoꝛdisset: audiui hāc vocē ad me descendentē3 vade in pace. Ob hoc. n. ꝑmisi te molestari vt infirmitatē tuā cognosceres: ⁊ ad auxilia diuina cōsurgeres. ⁊ sic ad ꝓpria reuertens cū fiducia vsq3 huc hic sedeo.

¶ Maria liberauit adolescētē a temptatione carnis. Exemplum. xxix.

m Iles quidā etate adolescēs cū quodā3 milite dn̄o suo a q̄ bn̄ficiatꝰ erat habitabat. ⁊ l3 etate floreret: ampliꝰ tñ floreba‍t vtute vginitatꝭ. Inuidia oꝑante diaboli ab vxoꝛe dn̄i sui grauissime cepit tēptari. q̄ cū per annū eadē incessantē tēptatōe laboraret: iāq3 ei intolerabilis eēt: remota verecūdia dn̄e sue q̄d pateret appuit. a q̄ repulsā3 passus ampliꝰ affligebatᷣ. casta. n. erat matrona ⁊ viro suo fidelꝭ. Veniēs ḡ ad quēdā heremitā passionē suam illi cū lachrymis ꝯfessus ē. cui vir scūs fiducialr rn̄dit. Ego dabo tibi ꝯsiliū vt desideriū tuū cōseq̄tur affectū. p annū inq̄t singulꝭ diebꝰ si fieri pōt in eccl'ia dn̄ā3 nr̄ā3 dei genitricē Mariam centies cū totidē venijs angelica salutatiōe salutabis. ⁊ q̄cq̄d volueris p illā obtinebis. Sciebat. n. ꝙ castitatꝭ amatrix iuuenē castū l3 in errore positū, nō desereret. Cumq3 iuuenis multa simplicitate dn̄e nr̄e iniunctū obsequiū impenderet: die q̄dā sedens in mensa dn̄i sui: recordatus est ꝙ dies eadē terminus esset anni: ⁊ stati surgēs equū suū ascēdit: vicināq3 intrās ecclesiā oꝛōnes solitas expleuit. Qui cū exiret de ecclesia vidit matronā pulcherrimā equū p frenū tenentē. Miratꝰ quenā eēt illa rn̄dit. Placꝫ tibi ne spēs mea. Rn̄dente milite. nūq̄3 pulchrioꝛē te vidi. illa subiunxit. Sufficeret ne tibi si me posses in vxoꝛē hr̄e. Cui cum responderet, Cuilibet regi bn̄ sufficeret: sp̄osa tua. ⁊ bn̄s q̄ iudicaret tuo ꝯsoꝛtio dignus. Subiecit illa. Ego vxoꝛ tua ero. ⁊ accede ad me ⁊ dabo tibi osculum. Dixitq3. modo initiate sunt nuptie: ⁊ tali die coꝛā filio meo ꝑficientᷣ. Ex q̄ vbo cognouit eā eē m̄rem dn̄i. ⁊ ab illa hoꝛa a tēptatiōe ꝑdicta liberatꝰ ē: vt ēt vxoꝛ dn̄i sui miraretur. Hec cū heremite recitasset p oꝛdinē ille genitricis dei pietatē filꝭ ⁊ hūilitatē admiratꝰ rn̄dit. Ego interesse volo diei nuptiarum tuaꝝ interim de rebus tuis disponas. Qd̄ cum fecisset ⁊ heremita venisset ad diē ꝑfixū: dixit iuueni. Sētis aliquid doloꝛis. Rn̄dēte illo. Nō. Cum scd̄o post hoꝛā idipsum ab eo sciscitaretᷣ. rn̄dit Modo sentio. Qui post paululum agonizās spūm exalauit. ⁊ celestē thalamū ꝑmissas nuptias celebraturus intrauit.

¶ Luxuria ondit se iuueni i specie turpissime mulieris. Exemplum. xxx.

q Vidā sanctus pr̄ infantulum in silua nutrierat: qui cū ad annos pubertatꝭ deuenisset valde a spū foꝛnicationis vexabatur: ⁊ voluit ad seculum causa libidinis redire: ⁊ h̄ cernens vir scūs multum doluit. Et cum per duos annos in illa tēptatione blādis exhoꝛtationibus retinuisset eūdē ad vltimū dixit ꝙ nullo mō sustinere posset. Dixitq3 eidem vir scūs. Vade ergo ⁊ duc vxoꝛē: ⁊ m̄rimonio poteris saluari. Acq̄euit iuuenis ⁊ tūc dixit vir scūs. Vnū ḡ de gr̄a peto vt an̄q̄3 ad seculū redeas ꝙ p̄riꝰ ad fontē q̄ ē in silua accedas ⁊ ibidē xl. diebus ieiunare debeas: rogās dn̄m vt tibi vxoꝛē bonā elargire dignetᷣ. h̄ est magnū dei donū. q2 Eccl'. xxviij. scribitur. Mulieris bone btūs vir. Accipe de pane inq̄3 tñ velis. acq̄euit iuuenis. Cū aūt p. xx. dies ieiunasset: ⁊ dū i oꝛōne persisteret maximum sensit fetoꝛem qui cū per spacium duaꝝ hoꝛaꝝ. excreuisset: tandem vix tolerare poterat. Et ecce q̄dam mulier turpissima oculis lippa: ac ēt scabiosa tota. ex q̄ q̄dem muliere fetoꝛ ille pcedebat, apparuit iuueni dicens. Ubi es amice. p multū tp̄s te q̄siui multum te diligo. sup oēs te appeto. Qūesiuit iuuenis. Quid vis tu turpissima ac etiam feditate intolerabili indura. Inquit illa. Te volo te cupio: p te huc veni multū3 te q̄siui. volo ꝙ doꝛmire debeas mecū. Tunc iuuenis cepit in eius faciem spuere. Absit a me ꝙ talem habeā amicā tā soꝛdidā ⁊ tā turpē. Rursum inq̄t ille. quis es tu. vn̄ venis aut quō vocaris. Respōdit illa Ego sum peccatū luxurie. iam sunt duo āni ꝙ

cepi te quereret: hoc qñ primo tẽptatiões carnis senfisti. Inquit ille. Si sciuissem q̄ peccatũ luxurie: ita fetidũ esset ⁊ etiã tã abhominabile nunq̃ ad mundũ reuerti voluissem. Immo do seruabo deo virginitatẽ. Et reuersus ad virum sanctũ: hmõi visionem sibi narrauit. Respondit vir sanctus cũ gaudio. Si vsq̃ ad .xl. dies expectasses maiora tibi reuelata fuissent. Et iuuenis deo seruiens in virginitate ꝑmansit. Hoc in vitas patrum.

¶ Mulier quedam imperiit pulchrum iuuenem. Exemplum. xxxi.

m Ulier quedã in pulchrũ quendã clericũ iuuenem oculos iniecit et ei diceret. Si meis volueris vti amplexibus: oĩa mea tua erũt. Quo pluries recusante illa eũ corã iudicibus de oppressiõe accusauit. Misso ergo eo p iudicẽ in locũ damnatorũ illa stimulante luxuria dementata ab eo se simulans murũ per scalas ascendit: deorsum se ꝓcipitauit: ad cõmixtionẽ illũ sollicitauit: sed nõ pfecit. Quo cognito iudices innocentẽ extrahẽtes: tanq̃ magũ ⁊ maleficum miserũt in ignẽ. Qui cũ arderet ita vt cũ patẽtibus costis pulmo videret Aue maria: cunctis audientibus declamabat. Mox vnus mulieris cognatus stipitẽ ori illi⁹ imittens dixit. Ego auferam orões illas ⁊ suffocauit eũ. Cuius ossa i campo sepulta multa miracula fecerũt. ⁊ sup tumbã eius ecclesia ẽ fabricata. Hec Arnold⁹.

¶ Clericus quidã dixit in foro ad mulierem. ꝑpara te ad cõmixtionem. Exemplũ. xxxij.

q Uidam clericus mulierem quãdam turpiter amabat. Ueniens autẽ parisius in oĩ sapiẽtia ⁊ deuotione proficiebat. ⁊ sic ad ꝓpria remeauit. vbi a predicta muliere turpiter agitatus: ille eã in plateas publice duxit ad cõicandũ sibi. q2 aliter pcm̃ fugere nõ potuit. A quo illa cõfusa audiuit eũ tria documẽta in scholis didicisse. Primo vt deũ sup oĩa timeã: q2 vbiq3 ꝓsens est. Secundo q2 sim ordinatus et sacrilegiũ fugiã: trãsgressionem voti: furtũ: imundiciam: ⁊ idolatriã que oĩa transgredior si tecum cõicauero: preter cetera incõmoda sequentia ꝓpter momẽtaneam delectationem ⁊ vilem. Tertio ꝓpter te incurro iram dei: scandalũ proximi. cõtemptũ mei ⁊ penam inferni. Et sic mulier compuncta ex verbis suis: egit penitentiam.

¶ Mulier quedam voluit prouocare virum dei, ⁊ subitanee obiit. Exemplum. xxxiij.

q Uidam vir vite venerabilis decreuerat: vt vltra mulierẽ cũ ꝓposito non videret: nõ q2 spernebat sexũ: sed ex contẽplata spẽ tẽptationis incurrere metuebat vitiũ. Qđ quedã mulier audiẽs: audacter ascẽdit in montẽ. atq3 in eius aspectũ impudẽter prorupit. At ille paulo lõgius intuens ⁊ venientis ad se muliebria indumẽta cõspiciens sese in orationẽ dedit: ⁊ in terrã faciẽ depressit. ⁊ in ea vsq3 ꝓstratus iacuit quo impudens mulier a fenestra cellule illius fatigata recederet. Que die eadẽ mox vt de monte descenderat vitã miserabiliter finiuit: vt ex morte eius in sula darẽt intelligi q̄ valde oĩpotẽti deo displicuit q̄ eius famulũ ausu improbo contristauit.

¶ Punitio corporis valet ꝯ temptationẽ carnis. Exemplum. xxxiiij.

m Atrona quedam nobilis die quadã cũ in castro in quo manebat sola: esset subito tã valide est inflãmata vt ignẽ amoris tolerare nõ poss3. s3 ad portariũ castri descẽdẽs vt sibi ꝯmisceri vellet multa istãtia supplicauit. Cui ille rñdit. Quid ẽ h3 dña qđ loq̃ris. vbi ẽ sensus tu⁹ respice deũ ⁊ attende honorẽ tuũ. Illa nihil horũ curãs: cũ a portario repulsam pateretur. nutu dei de castro exiens ad flumẽ qđ erat ad pedẽ castri cucurrit: ⁊ aq̃ gelidis se imersit: ⁊ tãdiu sedit donec fomitẽ libidinis extingueret. Tũc ad portariũ rediẽs: ⁊ de repulsa grãs agẽs: dixit. Si mihi dares mille marcas auri nõ mõ paterer qđ paulo añ rogaui. Et rediit in locum suum.

¶ Saltatrix subitanee obiit.

Exemplum. xxxv.

s Altatrix cum adultero luctabatur: ⁊ cum cessasset subitanea morte percussa: miserabiliter expirauit. Hoc Guil.

¶ De obitu cuiusdam luxuriose mulieris.

Exemplum xxxvj.

m Ulier quedam luxuriosa nimis nocte vero quadam anteq̃ moreret ad tribunal Christi rapta est. In cui⁹ circuitu vidit sanctos infinitos. Animabus vero in mediũ deductis: illa ad gloriã: ista ad supplicium vocabatur. Cum predicta mulier hec videret accusante conscientia manus suppliciter ad iudicem tetendit. Cuius ille misertus ait. quid me rogas. da mihi minimũ digitũ tuũ: ⁊ ego tibi manus meas. Ac si diceret. da mihi modicã fidem q̄ de vitiis te emendes: ⁊ ego tibi gratiam meam. Sicq3 euigilauit. Que cũ visum

retulisset cuidā religiose matrone:ait. Wisā
emēda vitā tuā:sacꝫ.n.āmonita es. At illa ti
muit:sꝫ cito timor cessauit. Cūqꝫ rursuꝫ viti
is subijceret:āmonitōi flagella addunt. Nā
cū ꝑ acerrimas īfirmitates expirasset: duo
canes ante domū suā se momorderūt. sup-
uenerūtqꝫ oēs canes ville:⁊ intrātes domū
lintheamē corpi suppositū dētibꝰ cōminue-
rūt:q vix tādē a rusticis expulsi sūt. cadaue
re ꝟo sepulto:canes redeūtes ad sepulchꝝ
eius fecerunt sicut prius. Puto ꝙ aīa mo
dicum habuerit pacis sicut multi qui vide-
runt interpretati sunt. Hec Cesarius.

¶ Plaga illiꝰ q violauit ꝟginē. Exē.xxxvij.

q Uidā violauerat quādā virginem
q dei iudiciū nequaꝗ̄ euasit. Nam
cū ecclīaꝫ frequētauit mor subita-
nee defunctꝰ ē ⁊ eiꝰ sepulchꝝ vorax in flāma
inuasit donec cadauer ipsiꝰ ex toto ꝯsūpsit.

¶ Ois luxuria extra matrimoniū est pctm̄
mortale. Exemplum.xxxviij.

l Egitur in vita ipsiꝰ sci Andree ꝙ
cū ipse scūs Andreas cōcubinam
cuiusdā prepositi conuertisset. eidē
dicte cōcubine tradidit passionis Jesu xpi
saluatoris nrī euāgeliū:vt pctm̄ vitaret ar-
dētiꝰ. Quia ꝟo vxor illiꝰ ꝑpositi adhuc su-
spectā eā hēbat.iō ribaldis eā tradidit ad
vitia carnis. quoꝝ duo cū iā vestes suas frā
gerēt volētes eā opprimere:subito ipsa cla-
māte ad deū illi ceciderūt mortui. Cū autē
vxor ꝑpositi se balnearet i balneo suffocat
a diabolo. Mulier āt illa diuinitꝰ liberata ⁊
ꝑ angelū ꝯfortata rogabat deū vt oēs susci
taret:vt narrarēt quātum deo odiosuꝫ erat
pctm̄ adulterij ⁊ luxurie. Uñ illi suscitati cla-
mauerūt di. Qꝛ adulteriū ⁊ luxuria ex tho-
rū legittimū diaboli ē sacrificiū:qꝛ ibi duo
offerūt se:⁊ tradūt se diabolo cū corpe ⁊ aīa
ꝓpter illā imūdissimā voluptatē misere car
nis:⁊ priuāt se deo ⁊ oībus sanctis.

¶ Adultera que duos pueros necauit:quō
post mortē dānata fuit ⁊ grauiter a draconi
bus punita. Exemplum.xxxix.

l Egit in libro de donis ꝙ quidā ho
nestus vir cū vxore sua sterili ꝓlē
futurā deuouit huic iō deo. iō filium
miraculose susceperūt:⁊ fecerūt eū monacū
deuotissimū deo. Parētes ꝟo elemosynis
intēderūt:ita ꝙ pies paupeꝝ vocabantur.
Uxor ꝟo decepta a viri suo scutifero cōce-
pit ⁊ peperit filiū quē mox suffocauit ⁊ sup
ecto abscōdit. Elemosinis nihilominꝰ insistē
do vno mortuo:secūdo mō idē ꝑ oia cōmi-
sit. Que ꝯfisa in elemosinis morit sine ꝯfes-
siōe. ꝓ cuiꝰ aīa monachus filiꝰ eiꝰ bonis opi
bus insistēs. Uñ filio suo deuotiꝰ pro ea ce-
lebrāti appuit ei mater sua cū duobꝰ draco
nibꝰ terribilibꝰ:illiꝰ totū corpus ⁊ mamillas
cruciātibꝰ. Que a filio regsita:rñdit se dāna
tā eē eternaliter:qꝛ sine ꝯfessiōe ꝯfisa quidē
in solis elemosinis fuerit defuncta. Cuiꝰ fili
us tristis dixit sibi. qd volūt dracones isti:
Cui rñdit. Duos filios in adulterio susce-
ptos quos lactare debui extinxi. ideo hos
dracones dānata patior.

¶ Sanctimonialis quedā in vtero puerum
suffocauit. Exemplum.xl.

s Anctimonialis qdā vidēs se cōce-
pisse ne ꝑderet incestꝰ ꝑtū intra se
necauit. postea īfirmata grauissime
ob nimiā ꝟecundiā cōfessis pctis alijs stu-
prū ⁊ paricidiū tacuit sicqꝫ expirauit: ꝑ cuiꝰ
aīa cū qdā cognata eiꝰ laboraret defuncta
ei i orone visibilr appuit infantē igneū in
manibꝰ gestās:ait. Infātē hūc ꝯcepi aiatū
hūc iterfeci. vñ indesinēter illū in tormētis
circūfero. sꝫ si de hoc imanissimo pctō ꝯfes-
sionē fecissē:apd deū grāꝫ inuenissē:Ex q̄
colligit ꝙ pctā q̄ h̄ detecta nō fuerit ꝑ ꝯfessi
onē i futuro ꝑ penalē detegūtur ꝯfusionē.

¶ Sodomita qdā cū diris clamoribꝰ obijt.
Exemplum.xli.

q Uidā sodomita ꝑcussus a deo: ⁊
ad extrema veniēs ⁊ āmonitꝰ ad
ꝯtritionē ⁊ cōfessionē ⁊ sacramēto
rū perceptionē:rñdit desperādo. ad qd sup
me diuinū auxiliū inuocabo:ecce iā video
patulū infernū ꝑtites demones ad me rapiē
dū parati sūt. Cūqꝫ dicerēt ei vt se signaret:
miser ille sic desꝑatꝰ q̄si nihil aduertēs clau
sis oculis auertit faciē. ⁊ cū diris clamoribꝰ
aiaꝫ exalauit. Mulier sodomita de sepul
chro effossa ē. Exemplū.xlij.

q Uedā mulier rea in peccato illo
mortua ⁊ sepulta seqnti nocte scrof
fa nigerrima cum septē porcellis
nigris manifeste visa est illā sepultā effode
re:⁊ mēbratiꝫ corpus mirabilr laniare ⁊ vi
scera eiꝰ lōgo tractu dissipare:q̄ facto scrof
la cū porcellꝭ disparuit ⁊ fetorē magnū era
auit. ¶ Peccatū arruit sub pedibꝰ sodo-

mite. Exemplum.xliij.

Uidam reus huic vitio pessimo: qui
q cum per viride pratū transiret inuē
ta sunt vestigia eius in gramine q̄si
igne contracta palluisse a quodam presbyte-
ro qui eum sequebatur: qui postmodum pro
sceleratissima vita morte turpissima interijt.

¶ Demones aliqui abhorrent pctm̄ sodomie.

Exemplum.xliiij.

Ulier sodomitica iacuit in lecto. ꝛ q̄n
m ipsa secum peccauit audiuit diabolū
lter se ꝛ parietē clamātē phy: phy: phy
Que territa ad confessionem venit. ꝛ peniten
tiam egit vltra q̄ꝫ sibi iniuncta fuit. Hec Guil. i
li. de apibus.

In discipulo de tpe.

¶ Item diabolus qui .xl. ānis temptauit mo-
nachum quendam. ꝛ postmodum finaliter in-
duxit eum ad peccatum luxurie. h oc quere F.
lxxxvij. K.

¶ Item miles qui violauit virginem quomō
in cruribus punitus est. ꝛ bufonem igneū pen
dendem vsqꝫ ad genua sustinuit. hoc quere ser
mo. xcvj. U.

¶ Quidam vidit vicinum ꝛ vxorem alteriꝰ
viri puniri in inferno propter adulteriū. hoc
quere sermone. lxxxv. Q.

Capitulum de littera M.

Maledicere.

¶ Mulier quedam ex impatientia commen-
dauit se demonibus.

Exemplum.i.

Emina quedaꝫ misera
ex impatientia maledi
cebat sibiipsi. ꝛ pedes
f suos pelui iponē vo. ꝛ e
illaꝫ retrorsum saltās
sic ait. Hic salto ōd prāte
dei i prātē diaboli q̄ꝫ
diabolꝰ mox rapiens
ꝛ ꝑ aera ducens mulr̄
qui aderant videntibus ita vt vsqꝫ hodie nuſ
q̄ꝫ appareat. Hec Cesarius.

¶ Quidā sibiipsi imp̄cauit plagā dei. Exē. ij.

Acerdos quidā absoluit quēdā pctō
f rem magnum per annos plurimos:
sed sꝑ recidiuauit. Qui postea dixit.
Si recidiuauero in scelere isto mox diuina vl-
tio me inuadere dꝫ: ꝛ sic iterū absolutus est a
pctō maximo: sed tertia aut q̄rta feria pꝰ festum
pasce instigāte diabolo passus ē recidiuū mox.
qꝫ ille horrifice clamās: vindicta dei sup me. ꝛ
sic amarissima morte interijt. Hec Guil.

¶ Demones rapuerunt aduocatum iniquum

Exemplum.iij.

Omo q̄dā erat diuersarū villarū ad-
h uocatus imisericors auarꝰ faciēs gra-
ues exactiōes i sibi subditos. Die q̄daꝫ
cū ꝑꝑ exactionē faciēdā ad villā vnā ꝓpareti
diabolꝰ i spē hois se illi i itinere sociauit. queꝫ
tā ex horrore q̄ꝫ ex mutua collocutiōe diabolū
eē itellexit ire cū eo sacꝫ timuit. nullo tn̄ mō ne-
qꝫ orādo neqꝫ cruce signādo ab eo separi po-
tuit. Cūqꝫ sil ꝑgerēt occurrit eis hō q̄dā paupꝫ
porcū i laq̄o ducēs. Cūqꝫ porcꝰ huc illucqꝫ di-
uerteret iratꝰ hō clamauit diabolꝰ te hēat. Quo
v̄bo audito aduocatꝰ sꝑans se tali occasiōe a
diabolo liberari: ait illi. audi amice. porcꝰ ille est
tibi datꝰ. vade tolle illū. r̄ndit diabolꝰ. Nequaq̄ꝫ
mihi illū ex corde dōauit. ꝛ iō eū tollere ū pos-
suꝫ deīn trāseūtes ꝑ aliā villā cū infans fleret
mr̄ in forībꝰ domꝰ stās turbida voce dicebat
diabolꝰ te hēat. q̄d me fletibꝰ tuis inq̄etas. tūc
aduocatꝰ dixit. Ecce hō lucratꝰ es aiaꝫ vnā tol-
le īfantē: qr tuꝰ ē. Cui diabolꝰ vt priꝰ. Nō mi-
hi illū dedit ex corde: sꝫ talis ē ꝯsuetudo hoibꝰ
loq̄ndi cū irascūt. Incipiētibꝰ āt appropiquare
loco ad quē tēdebāt hoies a villa lōge viden-
tes eos ꝛ cāꝫ aduētꝰ eiꝰ ū ignorātes oēs vna voce
sil clamabāt dicētes diabolꝰ te hēat ꝛ diabolo
bn̄ venias. Quo audito diabolꝰ caput mouēs
cachinās ait aduocato. Ecce isti dederūt te mi-
hi ex intimo corde ꝛ iō meus es. ꝛ rapuit eum
diabolus i ipa hora ꝛ q̄d de eo fecerit ignorat
v̄ba mutue ꝯfabulatōis ꝛ facta istius ꝑ famulū
aduocati q̄ secum fuit i itinere declarata sunt.

¶ Florentius quidā petiuit vindictā sup emu
los. Exemplum.iiij.

Uo viri quorū vnus erat nomine Florē
v tius dicebat in habitu scē religionis in
thurfia ꝓuincia habitauerunt. mortuo
vicini monasterij rectore monachi in rectorem
eutitiū elegerūt. q̄ p̄cibꝰ fratrū vicinus oratoriūꝫ
in quo habitauerat florentio cōmittens multis
ānis rector mōasterij in scē ꝯuersatōis studio
fuit. Florētius v̄o dū solꝰ esset orauit dn̄m vt
sibi aliq̄d solatiū īpetiret. Cūqꝫ egressus eēt ora-
toriū inuenit vrsum stātē. q̄ dū caput iclinaret
nihil feritatꝫ ꝓferēs sibi eū missuꝫ a deo intelle-
xit. Cūqꝫ quattuor vl q̄nqꝫ pecudes sine custo
de haberet illas vrso ꝯmittēs ait. pasce has oues
ꝛ sꝑ ad sextam horā redibis. Cūqꝫ hō vrsus fre

quieter ageret et sm iussuz Floretij quinqz ad sextā quinqz ad nonā tpe ieiunij rediret quattuor monachi eutitij inuidētes florētio: et q̄ magister eorum tali signo nō clarescēret. vrsū occiderūt: q dū hora statuta nō rediret: florētius eū ad vesperas expectās cepit tristari: et p̄gēs ad agrū: mortuūqz iuēto apud oues duz inuenisset a relatorib⁹ qs fecisset: tā mortē vrsi ꝙ maliciā fratrum deplorauit: Cūqz ad eutitiū eēt reduct⁹ vt ipsū ꝯsolaret̄ vehemēter doloris stimulo accēsus occisorib⁹ vrsi maledicēs ait. Spero i deo q̄ i hac vita vindictā accipiēt q se nil ledētē occiderūt. Statī hi tres monachi morbo elephātico percussi mēbris putrescētib⁹ interierūt. Vñ florēti⁹ expauescēs se homicidā reputās: q̄ exaudit⁹ ē oī tpe vite sue flebat: qd id dño fecisse credit̄: ne vir simplex de cetero maledicere p̄sumeret. Hec Gregorius in dialogo.

¶ Quidā tradidit sotularē diabolo. Exē. v.

Quidā dū calciaret se et dū difficulter intraret dixit sotularī q̄ tradebat eū diabolo: q cū vellet intrare ecclesiā ad missaz vt solebat diabolus p pedē eū retinebat: q tādē aduertēs qd dixerat in mane. vocato ad se sacerdote cōfessus ē: et remoto sotulari de pede et proiecto ā se sine difficultate ecclesiā intrauit. sotular aūt est visus ferri a demonib⁹ per aera.

¶ Paup qdā maledixit patriarche. Exē. vi.

Recipiēs qdā patriarcha dare aliquādo cuidā petēti elemōsinā aiante eccliaz decē nūmos hereos tāta cōuicia patiebat̄ ab eo in facie atrociter ille be at⁹: q̄ nō dederat q̄tū volūit. Hec āt q ei obsequio erāt q̄rētib⁹ cedere eū q ꝯuiciabat̄: increpauit eos vehemēter patriarcha. d. Sinite eū frēs: hēo sexagita ānos blasphemās per opa mea xp̄z et vnū ꝯuitium nō portabo ab isto et p̄cepit datori soluere sacculū vt sineret pauper q̄tū vellet accipe. H' Arnoldus.

¶ Plura exēpla de maledictiōib⁹ quere in discipulo de tempore.

¶ Itē marit⁹ q dixit ad vxorē ꝓpiā: vade i noīe diaboli: q̄ obsessa ē. q̄re ser. xcv. X.

¶ Itē parētes maledixerūt ꝓprio puero: et diabolus rapuit eūdē puerū. ser. xxiij. N.

¶ Itē mulier nobilis q̄ maledixit decē pueris suis: quō tremuerūt toto corpe: et oībus mēbris. ser. xiiij. M.

¶ Itē qdā dixit ad famulū suū. veni diabole extrahe mihi calceos. ser. xxiiij. G.

Matrimoniū. Vir et vxor ei⁹ fuerunt siles duob⁹ heremitis. Exemplum. vij.

Duo antiq p̄res hītātes in heremo: rogauerunt deū vt ostēderet eis in quā puenerāt mēsurā. Et venit illis vox. d. In illa villa q̄ ē in egypto ē secularis qdā Eucharisti⁹ noīe: et vxor ei⁹ vocat̄ Maria: nōdū puenistis ad mēsurā ipsorum. Exurgētes aūt illi duo senes puenerūt in vicū illū. q p̄cūctātes inuenerūt cellulā ipi⁹ et vxorē: et dicūt ad eā. Ubi ē vir tu⁹. Et illa dixit eis. Pastor ē ouiū et ipas pascit. Et introduxit eos in domū suā. Cū vo sero factum eēt: venit ipe eucharisti⁹ cū ouib⁹. Et vidēs illos senes parauit eis mēsā: misitqz aquā in peluis et lauit pedes eorum. q dixerūt ei. Nō gustabim⁹ q̄cq̄ nisi idicaueris nob̄ operationē tuā. Tūc eucharisti⁹ cū humilitate dixit eis. Ego suz pastor ouiū: et hec ē vxor mea. Cū vo p̄seuerassent illi seniores: rogātes eum vt oīa denūciaret eis et ipe nollet eis dicere: dixerūt ei. De⁹ misit nos ad te. Audiēs aūt hoc v̄bū timuit: dixitqz eis. Ecce oues istas habem⁹ a p̄ētib⁹ nr̄is: et q̄cqd ex ipis donauerit nob̄ de⁹ diuidim⁹ in tres ptes: ptē vnam paupib⁹ et vnā pte in susceptionē pegrinorum et tertiā ptē in vsū nr̄m distribuim⁹. Ex q̄ āt accepi vxorē meā neqz ego pollut⁹ suz: neqz ipsa: sz virgo ē. Singl'r aūt remoti a nob̄ dormim⁹: et nocte q̄dē nos induim⁹ nos saccis in die vo vestimētis nr̄is et vsqz huc nemo hominū hoc cognouit. Cū hec audissent illi p̄res admirati sunt: et recesserunt glorificantes deū. Hoc in vitaspatrum.

¶ Vir et vxor in matrimonio similes fuerūt sancto pafuncio. Exemplum. viij.

Pafūci⁹ deo supplicabat vt sibi ostēderet qs ei silis eēt sup terrā. Fit āt vox ad eū: dicēs. Silez tebē nosce p̄mario vici illi⁹ q ē i p̄rio. Cuius audītis pafūci⁹ sine mora ad eū ꝓperās pulsat ad ostiū dom⁹ ei⁹. Ille vo cui⁹ mos erat suscipe hospites: occurrit ei atqz introduxit in domū: lauās quoqz pedes ei⁹ apposuit mensaz atqz ꝯuiuiū. Inter epulas vo pafūcius p̄cūctari cepit ab hospite q oct⁹ ei⁹: qd studiū cuiusqz opis hēret exercitiū. Ille vo cū de se humillima respōderet: et latere in bonis ꝙ publicari maluit: perurgebat eum pafuncius: dicens sibi reuelatum a domino q̄

eēt dign⁹ ꝯsortio monachoꝝ. At ille magis
hūiliora de semetipso cogitās aiebat. Ego
qdē i nullo mihi boni alicui⁹ ꝯci⁹ sū3 veꝝ:q2
ꝑbū dei scāȝ ē ad te:eū quē nihil latet cela
re nō possū. hec ꝗ q̄ mihi i medio mltoꝝ po
sito i vsu⁹sūt loquar. Iā cōpleti sūt .xxx. ānī
q̄ ꝯtinētie ꝯsensu3 hūi cū ꝯiuge mea:ꝛ nul
lus agnouit. Suscepi āt ex ea tres filios. ho
rū.n. cā solāmō cognita mihi vxor ē:nec ꝑꝑ
aliā cā3. Nec iꝑa iā cognita vltra suscipere
hospites nunq̄ cessaui:s3 ita vt neminē pa
terer ante me aduenīēti ꝑegrino occurrere.
Nō dimisi vnq̄ de domo mea hospitē sine
viatico. pauperē nullū despexi:s3 q̄ fuerūt ne
cessaria ꝑbui. Si i iudicio sedi:nec filiū mei
ꝑsonā ꝯ iusticiā accepi. Alieni laboris fru
ct⁹ nunq̄ itroierūt i domū meā. ꝛ ite⁹ si vidi
nūq̄ ꝑterīui donec dissidētes recōciliarem
ad pacē. Nemo depꝑhēdit in culpa famulos
meos. Nūq̄ greges mei leserūt alienas fru
ges. Violētē seminare in rure meo nunq̄ ꝓhi
bui:nec vberiora noualia mihi elegi:ꝛ illi ste
riliora dereliq. Quātū i me fuit nunq̄ ꝑmisi
vt potētior infirmiorē puniret. Semper stu
dui in vita mea vt neminē cōtristarē. Iudi
ciū si fuit apud me neminē condēnaui:sed
dissidētes reuocare in ꝯcordiā studui. Hec
interi3 deo mihi donāte vite institutio hacte
nus fuit. Audiēs hoc pafunci⁹ caput ei⁹ ex o
sculās bñdixit eū. dicēs. Bñdicat tibi dñs
ex syon vt videas bona que sunt in hierl'm
Quia ꝗ bñ hec ꝛ cōueniēter implesti. illud ti
bi deest qđ bonoꝝ oiu3 sūmū ē:vt omittēs
cūcta ipsa3 verā sequaris sapiētiā dei:ꝛ se
cretioris sciē ingras thesauros:ad q̄s non
poteris venire nisi abneges temetipm̄:ꝛ tol
las crucē tuā ꝛ sequaris xp̄m At ille cū au
disset hoc nihil morat⁹:nec oīno aliqđ i do
mo sua ordināns:secut⁹ ē virū dei ꝑgēs cum
ipso in dsertū. Cūq3 venissꝫ ad flumē:nulq̄
trāsmeādi repto nauigio pafūci⁹ ꝑcepit se
cū intrare pedib⁹ fluuiū:cuius in illis locis
ꝓfūda hēbaꝫ altitudo. Trāsierūt ergo pari
ter fluuiū:ita vt aqua eis vix ad latera ꝑue
niret:vbi ꝟo venerūt ad desertū:collocauit
hoiez pafūci⁹ i cellulā q̄dā haud ꝓcul a suo
monasterio positā:ꝛ ꝯuersatiōis spirital' or
dinē tradidit. ꝑfectoriq3 studioꝝ: exercitio
docet. scie q3 secretiori se tradit. Hec i vi. pa.
Simphoniacus similis fuit sancto pafūcio.

Exemplum. lx.

P Afunci⁹ cū sel' oraret cui i seclo silis
eēt rñsū ē ei ꝑ āgelū q̄ silis eēt sim
phoniaco cuidā q i vico ꝓillo cātādi
arte victū q̄reret. tūc ille stupefact⁹ nouitate
rñsi cū oi ꝓꝑatiōe ꝑgēs ad vicū ꝑqrit hoiez
Et cū inuenisset studiosissime ꝑcūctabaꝫ ab
eo qđ nā sctī ꝛ religiosi opis gestū sit ab eo.
oē sq3 act⁹ ei⁹ curiosi⁹ discutit. At ille rñdit se
eē idignissime vite hoiez ꝑctōrē. atq3 an nō
multū ex latrone ad istud qđ nūc exerceꝫ vi
dereꝫ fedū artificiū duolutū. Pafūcius eo
magis istabat:regrēs si qđ ei forte iter latro
cinia ꝓ opis fuisset admissum. Nihil inquit
mihi ꝯsci⁹ su3 boni. h tñ scio q̄ cū iter latro
nes essē3. capta est aliq̄n ꝟgo deo ꝯsecrata.
hui⁹ ceteri collegę mei latrones cū cuperent
eripe pudorē obieci me in mediū:ꝛ erripui ꝺ
ꝯtaminatiōe latronū. ꝛ de nocte ꝺducēs eā
ad vicū domui sue restitui ea3 intactā. Alio
q3 tpe inueni mulierē honeste forme in here
mo oberrantē. hec cū interrogareꝫ a me:vñ
aut cur vel quō i hūc locū aduenisset:rñdit
nihil me interroges infelicissima3 mulierem
nec cās regras:s3 si ancillā pl3 hr̄e adducito
me quo vis. mihi.n. infelici est maritus: qui
debiti fiscalis grā sepe suspēsus ac flagella
t⁹:ac penis oib⁹ cruciatus seruaꝫ in carcere
nec aliā ob cā3 ꝓducꝫ:nisi vt tormēta patia
tur. tres aūt nobis filiū fuerūt q ꝓ eisdē ꝺbi
ti necessitate distracti sunt. Ego q3 miserrīa
q̄ ad sīles penas ingror. de loco ad locū fu
gitans inedia miseriaq3 cōfecta ꝛ ꝑ triduu3
māsi iām sine cibo. Ego vt hec audiui mise
rat⁹ adduxi eā ad speluncā. ꝛ reficiēs aia3 ei⁹
fame collapsā. Dedi ēt ei trecentos solidos
ꝓ qb⁹ se ꝛ maritū ꝛ filios nō solū fultum:s3
ꝛ suppliciis asserebat obnoxios: Et reuocata
ad ciuitate3 oēs eos data pecūia liberauit.
Tūc pr̄ pafūci⁹. Ego iquit nihil tale feci:tñ
credo ēt ad te ꝑuenisse q̄ celebre pafūciū no
mē inter monachos habeaꝫ. Fuit aūt mihi
nō mediocris studiū vt vitā meā in hmōi ex
tollerē disciplinis. de⁹ igr̄ mihi de te reuela
uit:q2 nihil minus apd ip3 meriti habeas q̄
ego. Quia ergo fr̄ vides te nō minimo loco
hr̄i apud deū:nō negligas aiam tuā. At ille
statim fistulas q̄s manu gerebat abīciēs se
cut⁹ ē eū in heremū. ꝛ artē musicā i spūalē
ꝯmutās:vite mentisq3 armoniā ꝑ integrum
triēniū artissime se tradidit abstinētie i psal
mis ꝛ orōib⁹ semetipsū die noctuq3 exercēs

diuqz in ẽ celeste aie ↄtutibus agẽs: int ãge
licos choros reddidit spm̃. Hec in vitaspa.

¶ Mulier q̃dã simul peperit nouẽ pueros.
Exemplum.x.

Xeric⁹ q̃dã bone indolis ꝛ morib⁹
c approbat⁹ cõpetẽtis ĩstature ꝛ vo
cis. sꝫ h̃ oĩa cõuertẽs ad gl'iam btẽ
ꝟginis marie gl'iose miraculose. s. solo iuua
mine ꝟginis marie fit ep̃s coloniẽsis. Hic cũ
nocte ĩ laudẽ dei ꝛ m̃ris ei⁹ surgeret ĩ pala
tio deambulãs: ꝛ de fenestris ꝓspiciẽs vidit
ꝑ fenestras feminas ĩ platea portãtes ma
gnũ canistrũ cũ octo ĩfantib⁹ ĩ eadeꝫ nocte
genit̉ a q̃dam nobili matrona ciuitat̉: q̃ pꝑ
verecũdiã vno retẽto dato obstetricab⁹ ma
gno p̃cio misit hos cito ad mergẽdũ ĩ rhe
no. Quos pueros ep̃s baptizãs ocultissime
nutrire fec̃. ꝛ oẽs l'ris decẽ vel duodeci ãnis
ĩformari. Ep̃s faciẽs sibi negociũ ad domũ
burgẽsis illi⁹ ĩeq̃ntib⁹ se scholarib⁹ ꝛ gl'iose
cãtãtib⁹. Tãdẽ domestico optãte pueros su
os eẽ. Ep̃s eidẽ ꝛ m̃ri final'r indicans veri
tatẽ de pueris. ad h̃ ꝑ gr̃aꝫ dei idnrit eosdẽ
ꝙ vna secũ de suis diuitijs claustrũ ꝙ dicit̃
Thuicinum cõstruxerũt in quo ep̃s ꝛ nouem
pueri ꝛ pentes se d̃no reddiderunt.

¶ De duabus nurib⁹ q̃ quindecim annis
in pace vixerunt. Exemplum.xi.

Uodã t̃pe orãte btõ machario vox
q de celo ad eũ ꝑsonuit. Macari nec
dũ ad mẽsurã duaꝝ mulieꝝ pueni
sti: q̃ in ꝓria parit̉ habitãt ciuitate. Quo au
dito senex exurgẽs arrepto baculo ĩ ↄsigna
tã ciuitatẽ puenit. Cũqꝫ ostiũ q̃rẽte dom⁹ at
qꝫ inuẽte cepit pulsare: egressa vna ex ill' cũ
magna exultatõe eũ suscepit. Quas vtrasqꝫ
senex ↄuocatas: ita ẽ allocut⁹. Proptẽ vos
t̃m laborẽ veniẽs ex solitudine lõginq̃ susti
nui vt opa vr̃a cognoscerẽ: q̃ mihi vos edi
cite ꝛ narrate. Cui ille dixerũt. Crede nobis
scĩissime p̃r: q̃ nec p̃riti nocte a maritoꝝ lec
tul' fuim⁹ sepate q̃le ẽ op⁹ a nobis exgris.
Senex p̃cib⁹ ꝑsistebat vt ei vite sue ordineꝫ
declararẽt. Cui ille t̃nc cõpulse dixerũt. Nos
nulla inter nos sum⁹ parẽtelitat̉ affinitate
ↄiũcte. ↄtigit aũt vt duob⁹ f̃rib⁹ ↄiũgere
mur: ꝛ cũ his q̃ndeci ãnis ĩ vna domo pari
ter ꝑmanẽtes neqꝫ turpe ꝟbũ dixit altera
ad alterã neqꝫ litẽ aliq̃ ↄmisim⁹: sꝫ ĩ pace
hacten⁹ vixim⁹ ꝛ ↄsensu tractauim⁹: q̃ten⁹
ꝑiter relict̉ marit̉ ĩ ↄgregatiõe religiosaruꝫ
ꝟginũ ꝓficisceremur ꝛ mult̉ p̃cib⁹ h̃ a ↄiu
gib⁹ n̄ potuim⁹ ĩpetrare q̃ n̄ adepto int̃ nos
ꝛ deũ posuim⁹ testim̃: vt ꝛ vsqꝫ ad mortẽ no
strã secular̃ ꝟbũ n̄ loq̃mur ommodo. q̃ cuꝫ
btũs machari⁹ audissꝫ dixit. In ꝟitate n̄ ẽ
ꝟgo neqꝫ maritata: neqꝫ mõach⁹ neqꝫ secla
ris ĩ his ꝓficiẽs: sꝫ t̃m de⁹: q̃ ꝓpositũ q̃rit: ꝛ
spm̃ vite oĩb⁹ ĩ ministrat. Hec ĩ vitaspatꝝ.

¶ Nobilis mulier q̃dã nõ letabat̃: nisi cũ d
uotis personis. Exemplum.xij.

Idi mulierẽ iuuẽculã pulchrã val
v de ꝛ nobilẽ ꝛ reb⁹ mũdi affluenter
pollẽtẽ. Hec a puellarib⁹ ãnis viro
nobili m̃rimonio copulata cito postmoduꝫ
sp:euit mũdũ: ꝛ ĩ se oẽs ↄcupiscẽtias anni
hilauit: ĩ domo mariti q̃n ãcilla humil' s̃uie
bat. Tñ vt mihi vir ei⁹ dicebat gratior illi
erat ire in villi hiu q̃ȝ põpose. Hec vir vnq̃ȝ
ridere visa ẽ. nisi cũ deuot̉ ꝛ bõis ꝑsonis: ꝛ
t̃nc iocunditate mirabili replebat̃. Ergo cũ
vir su⁹ aliq̃n dilectos hospites ꝛ seculares
h̃ret q̃s ex more festinare volebat: deuotos
aliq̃s occulte venir̃ mãdauit: vt vxorẽ hospi
tib⁹ letã redderet ꝑ aduẽtũ ꝛ societatẽ illo
rũ. Cõsumpta aũt ĩ breui venit ad morteꝫ.
Et cũ diu sine voce ꝛ exteriori sensuũ exerci
tio iacuisset: tãdẽ simpl'r ocul' eleuat̉ in ca
chinnũ ꝛ risum maximũ excitata est: ꝛ sic re
pẽte emisso spũ cũ ip̃a dispositõe ridẽtia fa
ciei iubilo ꝛ leticia plena ꝑplo mirãte remã
sit. Nulli dubiũ q̃n illa ad ↄspectũ angeloꝝ
astantiũ exultauit. Hec Guil'.

¶ Rex ꝛ regia dormierũt ĩ camisiis. Exẽ.xiij.

Egina iuuenis ꝛ pulchra q̃ fuit fi
r lia scti Ludo. regis francie nũq̃ȝ si
ne camisia cuꝫ viro suo rege theo
baldo iacuit: nec ille q̃ȝuis iuuẽis ꝛ pulcher
sine camisia ꝛ femoralib⁹ vnq̃ȝ iacuit ĩ tho
ro legittimo cũ pudica ꝛ legitĩa sua vxore.

¶ Uirgo ꝛ martyr q̃dam in extremis serua
uit pudiciciam. Exemplum.xiiij.

Limphas virgo ꝛ martyr gladio
o ꝑcussa cooꝑiẽs se capillis ꝛ ve
ste crura cõtexisse refert̃: ne q̃d pos
set in corꝑe indecoꝝ videri.

¶ Uxor ꝓuocauit virũ in vigilia scĩ Seba.
ad actũ: ꝛ iõ d mane obsessa ẽ. Exẽplũ.xv.

Ulier inuitata ad dedicationẽ scĩ
m Sebastiani de nocte ꝓuocauit ma
ritum ad actum matrimonialem:
ꝛ h̃ fecit ex mala concupiscentia carnis sue.

De mane habuit ꝯsciam intra ecclesiaz ⁊ appa
rere corā reliquijs sancti Seba. cū aūt intrasset
⁊ reliquie in ꝓcessione in ecclesia portate fuis
sent: arrepta a diabolo grauiter vexata est co
ram oī populo. Que deducta est ad domū ꝓ
priam: ⁊ multis diebus vexata est a demonib⁹
Tandem p̄sentata est beato donato epo: qui ꝓ
ea orans eam a demonibus liberauit.

¶ Maritus quidam peccauit cuz ꝓpria vxo
re sua sodomitice. Exemplum. xvi.

M Aritus luxuriosus ⁊ pessimus cuz ꝓ
pria vxore peccauit sodomitice. Unde
cū nocte quadā reclamante vxore ⁊
imprecāte vindictā dei: maritus ille pessimus
ꝑpetrato violenter scelere sodomitico ꝓpter
purgationē ventris surrexit: mox soluto ven
tre ꝑ secreta nature in cloacā eius viscera descē
derūt. Qui fortiter clamās reportat⁹ est ad le
ctū: ⁊ publica voce ꝯfess⁹ ē plagā dei se cū h vi
cio incurrisse ⁊ statī cū durissimo cruciatu ma
nuū q̄s quasi ignibus vrerent abscindi petijt.
⁊ sic in hora diei tertia miserabiliter expirauit.

¶ Vetula quedā voluit facere discordiam in
ter virum ⁊ vxorem. Exemplum. xvij.

L Egitur q̄ cū diabolus ꝑ multos annos
quosdā. s. virū ⁊ mulierē tēptasset pe
ne. xl. annis: ⁊ nō posset p̄ualere vt saltē
discordarent sil'. Una diez diabol⁹ trāsfigura
uit se in formā cuiusdā iuuenis sedēs moest⁹
in via in q̄ vna vetula lotrix pānoꝝ debebat
trāsire: ⁊ sedēs sub arbore hn̄s bursaz plenā d
narijs aureis. Cū aūt vetula trāsiret ⁊ q̄reret qs
eēt ⁊ cām tāte tristicie. rn̄dit diabol⁹ ⁊ dixit q̄
ei libēter h diceret ⁊ dnarios illos ei dare vel
let si ꝓmitteret sibi q̄ cū ꝓ virib⁹ suis iuuare
vellet. q̄ cū illa fecisset: dixit se eē diabolū qui
grauit timebat puniri a suo principe: q: ꝑ. xl. an
nos laborauerat ꝯtra les ꝯiugatos: nec poterat
eos facere peccare vel vnq̄ discordaf. Qui da
ta ei pecunia recessit. Vetula aūt assumpta qua
dā iuuēcula misit eā in domū suaz: ⁊ venit ad
p̄dictā mulierē ꝯiugatā ⁊ dixit q̄si cuz magna
cōpassiōe q̄ vir su⁹ eēt illaqueat⁹ amore cuius
dā iuuēcule vicine sue quā viderat cū eo in do
mo ꝯiunctā: ꝑspiciēs ꝑ parietē audierat q̄ sol
licitabat eā: ⁊ iā ei ꝓmiserat tunicā q̄ ei se ex
posuerat de quocūq3 pāno vellet: ⁊ ipsa debe
ret venire ad ei⁹ operatoriū vt eligeret sibi pā
nū quē vellet q: mercator erat. Cum aūt dicta
vxor illi⁹ hoc nūq̄ crederet: q: vir suus ꝓbus
homo erat: vetula dixit: nō credatis nisi hec si
gna q̄ dixi videritis. Post h dcā vetula iuit ad
dictū virū: dicēs q̄ tal' cleric⁹ ecclie quā mulier
frequētaret ei⁹ adamabat vxorē: ⁊ cū eēt abscō
dita retro columnā i orone audiuerat eos collo
quētes: ⁊ q̄ dixerāt q̄ virū suū spoliarēt: ⁊ cū
oib⁹ bonis sil' recederēt. Qd cū nollet vir ei⁹
credere. cui vetula. Non credatis nisi eos cras
tali hora colloquētes videritis i tali loco vbi ve
audiui dn̄t ꝯuenire. Tūc recedēs vetula misit
iuuēculā ad opatoriū cū denarijs q̄si ad viden
dū pānū q̄ sibi placeret vxor aūt dicti mercato
ris vidēs opatoriū intrare puellā ⁊ exeuntē ce
pit suspicari: ⁊ q̄ vex posset eē qd ei vetula di
xerat credidit: ⁊ p̄ tristicia nō poterat comedef.
In sero vir aduertēs vxoris tristiciā mirabat
⁊ suspicabat q̄ aliqd eēt in ea. Vetula aūt ꝓcu
rabat. q̄ clericus de q̄ dixit viro i hora ⁊ loco
cū dicta matrona eēt locut⁹: qd ⁊ fecit. Viro
h aduertēte ⁊ notāte venit ad mulierē vetula
q̄ mulier eā viderat q̄ iuuēcula pānū quē ante
viderat deportabat emptū: ⁊ ait. Dn̄a certa sitis
q̄ vir vr̄ iā petm̄ ꝑpetrauit: ⁊ p̄ amore hui⁹ iu
uēcule affligit: qd sa d potuistis aduertisse ex me
sticia quā hz ad vos: iā pānū deportauit ⁊ vix
vr̄z amisistis: nisi cito occurratis. Tūc illa q̄siuit.
Quō possem occurref. Et vetula ait. Si viro
vr̄o cū dormierit poteritis cū rosario tres pilos
amputare de barba ei⁹: ⁊ ei dederitis comedere
cōbustos: ipsaz de cetero hēbit exosam ⁊ vos
pl⁹ diliget q̄3 pri⁹. Cū aūt illa ei ꝓmisisset q̄ se
quēti nocte faceret: venit vetula ad virū: dicēs q̄
audierat dictū clericū ⁊ vxorē ei⁹ locutos fuisse
de morte sua. ⁊ dixit q̄ si ei nō crederet ipz cer
tū redderet ⁊ mortē euaderet. Dixit ergo ei q̄
vxor sua de ꝯsilio dicti clerici vellet eū iugula
re nocte sequēte cū rasorio: ⁊ q̄ cū inebriaret si
posset: ⁊ q̄ sibi caueret a nimio potu ⁊ sōno: s3
fingeret se fortiter dormientez: ⁊ cū sentiret q̄
vxor ei⁹ cū rasorio guttur eius tāgeret: arriperet
manū ei⁹ cū rasorio ⁊ excitaret familiā suā ⁊
ignē succendi faceret: vt oēs viderēt ꝓditōez.
Cū aūt h fecisset vt vetula docuerat in mane cō
uocauit oēs amicos suos ⁊ sacerdotē suum ⁊
amicos vxoris: eā de ꝓditiōe accusans: ⁊ con
uincēs rasoriū ondēdo cū testib⁹ familie. Cum
aūt matrona p̄ verecūdia taceret: vocauit eam sa
cerdos in ꝯspectu amicoꝝ eius ⁊ etiā viri: req̄
rens ab ea veritatē huius facti: sil' ⁊ virū inter
rogauit. Auditis verbis ⁊ vxoris ⁊ vir fateba
tur factuz vetule eodem modo sicut ⁊ vxor po
stea fecerunt vocare vetulam: que compulsa

ē dicē ꝟitatē:q̄ carcerībꝰ ꝑpetue mācipata miſabl'r vitā finiuit. Et ſic pȝ ꝙ q̄ſiqȝ maioꝛ ē ipiq̄tas in ligua hūana q̄ȝ i diabolo met.

℄ Juuencula quedam fecit maritum ſuum manſuetum. Exemplum.xviij.

l Egit' ꝙ q̄dā iuuēcula reghuit ꝯſiliū a q̄dā vetula q̄ dicebat' diuatrix:qd faceret vt̄ pacē viri ſui hr̄et ⁊ amorē ⁊ vn̄ h eēt ꝙ eā ita male tractarȝ. R̄ndit vetula ꝙ ſūmo māe ſurgeret añ diē ⁊ itraret i ip̄us vetule hoꝛtū ita vt n̄ loq̄ret' eūdo nec redeūdo:⁊ cū ibi veniret flecteret genua ter ꝟſus oriētē ⁊ pr̄ nr̄ dicerȝ:⁊ ab herba q̄ ꝓi ꝟona ter q̄reret qd faceret:⁊ cur.ſ.vir ſuꝰ eā male tractaret:⁊ ab hac herba audirȝ qd eā facē opoꝛteret qd ⁊ illa fec. Sȝ eā ꝟ māe vetula ꝑuenit ⁊ ſb̄ herba latuit q̄ alta ⁊ lata erat. Cū aūt q̄reret ſic iſtructa fuerat ad tertiā q̄ōnē ip̄ius iuuēcule r̄ndit vetula terꝰ p̄ꝛio ſubmiſſa voce poſtea exaltando vocē. Tace pacē habe:redeundo ⁊ eūdo nō loq̄ris. Cū aūt poſtea vetula q̄reret qd audiſſȝ ⁊ illa referret ait. Vere filia bn̄ dictū ē tibi. ſi tacueris deinde viro redeūte ⁊ litigante linguā retinueris:pacem cum eo habebis.

In diſcipulo de tp̄e.

℄ Ruſticus ꝓbus q̄ poꝛtauit decimas btō Iohāni ⁊ demon exiuit ab obſeſſo. Hoc q̄re in diſcipulo de tempoꝛe ſermo.xxvi.V.

℄ Itē vroꝛ q̄ ſabbato de nocte peccauit cū ꝓp̄ꝛio marito:⁊ dn̄ica die cū appꝛopinq̄ret proceſſioni vexata eſt a diabolo ſer.xxv.J.

℄ Itē qui malū exēplū dedit filio:nec coꝛrexit eū p̄o exceſſibus ſuis:q̄l'r poſtmodū momoꝛderūt ſe in inferno ſermo.xxiij.P.

℄ Miſericoꝛdia dei. Quidā niger eccleſiam intrauit ⁊ clarus exiuit. Exeplū.xix.

a Bbas paulꝰ ſimplex habebat hāc grām ꝙ igredietes eccl'iam ſenes aſpiceret:⁊ ex ip̄a facie cogitatiōes vniuſcuiuſqȝ ſiue male eēnt ſiue bō eſſētiret. Cū ḡ veniſſent ad ecclīā ⁊ ingrederēt' ſenes vidit eos clara facie ⁊ leto aīo igredi:⁊ āgelos eoꝝ cū gaudio pariī eū ip̄is. Vnū autē vidit nigrū ⁊ nebuloſuȝ hñtē coꝛpꝰ:⁊ demones hic atqȝ idē trahētes eum ad ſe miſſo freno i naribꝰ:⁊ angelū eiꝰ de longe ſeq̄ntē triſtē. btūs igr̄ paulꝰ cepit flere amariſſime:⁊ pectꝰ ſuū tūdere:ſedēs añ eccl'iaȝ iſtū ꝑꝑ eū quē talē viderat. Quēs ſenes alij vidētes eū ſic flētē ceperūt rogaꝛ eū vt ſi qd vidiſſȝ illis māifeſtaret:aut cū eis ingrederet' in cōgregationē. Ille aūt noluit igredi.ſed ſp̄ flebat ꝑꝑ eū quē ſic viderat. Poſt paululum āt cū ſoluta ꝯgregatōe diſcederēt itꝝ oīsȝ vultꝰ circūſpiciebat ſi tales egrederent' q̄les igreſſi ſunt ⁊ vidit illū quē āt ea viderat nigꝝ ⁊ nebuloſuȝ egreſſū ꝟ eccl'ia clara facie ⁊ cādido coꝛpe:⁊ demōes de lōge ſequētes eū.ſctm̄ āt āgelū eiꝰ ꝓpe eū hilarē ⁊ gaudētē ſup eū nimis. Tūc paulꝰ exurgēs cū gaudio vociferabat' bn̄dicēs deū ac dicēs. quāta mīa dei ⁊ bōitas dīcǫta miſatio eiꝰ ē. Et aſcēdit i locū altioꝛē ⁊ magna voce dicebat. Venite ⁊ videte opa dei:vēite ⁊ videte:qm̄ vult oēs hoīes ſaluos fieri ⁊ ad agnitioneȝ ꝟitat' vēire:venite adoꝛemꝰ eū dicētes. Q̄ tu ſolꝰ potes pctā tollere. cū aūt oēs ꝯueniſſent expoſuit eis paulꝰ quē vidiſſet añq̄ȝ ingrederet' eccl'iā ⁊ quē poſtea expectabat:illū frēm:quē cū vidiſſȝ iterrogauit vt ei manifeſtaret cogitatōes ſuas:vl' quēadmodū iſtā cōmutationē deꝰ illi donaret. ille aūt coꝛā oībus cepit referre:di. Ego hō pctōꝛ ſuȝ. ⁊ i mltis tp̄ibꝰ ſp̄ foꝛnicationē geſſi. igreſſꝰ aūt nūc eccl'iā dei audiui ꝟba Eſaie ꝓphe magis āt dī ꝑ ip̄m loq̄ntis. Mūdi eſtote ⁊ tollite malicias de aīabus vr̄is añ ꝯſpectuȝ oculoꝝ meoꝝ. Diſcite bn̄facere:q̄rite iudiciū ⁊ ſi fuerint pctā veſtra tāq̄ȝ coccinū:velut nix dalbabūt'. ⁊ ſi volueritȝ ⁊ audieritȝ me bōa terre cōedet'. Ego aūt miſer ⁊ foꝛnicatoꝛ ꝯpūctꝰ in h ſmone:igreſſus intra pectus meū dixi ad eū. O dn̄e tu es q̄ veniſti ſaluare pctōꝛes. h ergo ꝙ nūc ꝑ ꝓphetā ꝓmiſiſti ope ꝯple i me miſero pctōꝛe. ecce āmodo ꝓfiteoꝛ tibi ex toto coꝛde meo ꝙ vlteriꝰ h malū nō faciā:ſȝ renūcio oī iniuſticie:⁊ āmodo ſuiā tibi i ꝯſciētia mūda. Ab hac ergo die ⁊ ab hac hoꝛa dn̄e ſuſcipe me penitētē ⁊ orātē ad te ⁊ renūcientē oībꝰ pctīs meis. Jurauī.n.⁊ ſtatui apud me ſuaꝛ oēs iuſtificationes tuas. Et ſub hac ſpōſiōe egreſſus ſū ꝟ eccl'ia:ſtatuēs apd me nihil de p̄oꝛibꝰ pctīs vlterius facere. Tūc oēs ſenes exclamauerūt ad dominū vna voce dicētes. Q̄ uā magnificata ſunt opa tua dn̄e:oīa in ſapientia feciſti. Hoc in vitaſpatrum.

℄ Filia q̄dā itoxicauit pr̄eȝ ⁊ mr̄eȝ. Ex.xx.

l Egitur ꝙ q̄dā miles habuit filiam pulcherrimā ⁊ peccauit cū ea : quod q̄dē ſcelus

mr̃ eiꝰ ꝑ signa euidẽtia sciuit ⁊ ꝓpẽdit. sed
parcẽs ɔfusiõi ꝓpe filie noluit ꝓpalar̃. puel
la aũt sciẽs pct̃m suũ cognitũ matri sue de
ɔsilio cuiusdã ãtiq̃ vetule veneno mr̃ez suã
interfec̃. Pr̃ aũt aduertẽs tm̃ scelꝰ horrẽs
filiã oino dimisit: tũc ipe eodẽ mõ venẽo ab
ea itẽrẽptꝰ ẽ. Parẽtibꝰ eiꝰ sic occisis illa i
desp͛ationẽ cadẽs donec a q̃dã audiuit p̃di
car̃ ꝙ oia pctã q̃tũcũqȝ enormia i ɔspectu
diue mie nihil eẽnt: qñ eã hõ cũ ɔtritõe ɔfi-
terer̃ ⁊ doleret. ipa ãt ad eũ accedẽs eã cõ
fessiõis p̃ desp͛atõe ñ valebat pctã eiꝰ ɔfite
ri. ⁊ fctã sibi ab eo ɔsolatõe cũ maria lachri
maꝝ effusiõe pctã sua veraciter ẽ ɔfessa: iudi
cãs se i pẽa ⁊ ɔfusiõe eẽ dignã. Fctã ãt cõ-
fessiõe ⁊ iniũcta ei pnia salutari. ipa cũ ãcil-
la sua itrauit ecc͛liã. ⁊ ꝓsternẽs se i oioe fle
tu itrãtũ amar̃ cũ lachrymis ⁊ dolor̃ ꝙ stati
mortua ẽ iuẽta. Cũ ãt ɔfessor eiꝰ i p̃dicatõe
vt ꝓ ea dñm rogarẽt ppl̃m ãmoneret: audiuit
vocẽ dicẽtẽ sibi ꝓ ipe ⁊ ppl̃s potiꝰ eiꝰ orõni
bus idigerẽt: ita ꝙ itellexit eã ꝑ lachrymaꝝ
inundatõez itẽꝝ eẽ baptizatã: ⁊ ad patriam
euolasse sine omi purgatorij pẽa. Hoc petrꝰ
de amore lib. ij. ℭ Quidã peccauit cũ so-
rore ⁊ occidit patrẽ ⁊ fratrẽ. Exẽplũ. xxi.

Iuuenis q̃dã cognouit sororẽ suã: ⁊
i fr̃ suus supuenit ⁊ correxit eũ quẽ
mox occidit: ⁊ pr̃ iuit ⁊ noluit eũ oc
cider̃: sȝ exheredatꝰ ⁊ ꝓscriptus ẽ a ciuitate
q postmodũ occulte ciuitatẽ ꝺ sero itrauit ⁊
pr̃ez ꝓpriũ occidit ⁊ aufugit. Qui postea in
q̃dragesime audiuit p̃dicar̃ illꝺ. Ezech. xviij.
In q̃cũqȝ hora pctõr igemuerit ꝓ pctis su-
is: oiũ iniq̃tatũ eius ãplius ñ recordabor.
Et sic cõpũctꝰ vẽit ad sacerdotẽ dicẽs. Me
lius ẽ ꝙ hic ɔfũdar q̃ i extremo iudicio. Et
cõfessus ẽ oia pctã sua: ⁊ sacerdos iussit eũ
accedere ad altare i q̃ fuit imago btẽ ṽgis
habẽs iesũ crucifixũ i sinu suo. Qui ꝓstra
tꝰ añ imaginẽ ṽgis glose ⁊ añ imaginẽ cru
cifixi: dñe te inuocauit btãȝ ṽginẽ vt ꝓ eo in
tercederet. Et cũ h̃ sepius reiteraret ɔuertit
se ad imaginẽ crucifixi: dicens. O iesu xp̃e
ꝑ vulnera ⁊ sanguinẽ tuũ ignosce mihi ꝙ
effudi sãguinẽ fr̃is ⁊ pr̃is mei q̃s occidi. Et
sic sepius reiterãdo ⁊ amar̃ flẽdo ruptũ est
cor eius: ⁊ sic obijt ꝓstratus añ altar̃. Post
modũ sacerdos ad ecc͛liã reuersus dixit: sur
ge. ⁊ sic iuẽit eũ defũctũ. Et seq̃nti die peti-
uit cõez orõnẽ ꝓ eo fieri ab oi ppl̃o. tũc co
lũba alba circũuolãs i ɔspectu ppl̃i ꝑ ecc͛liã
cedulã vnã gerẽs i rostro suo quã ꝑmisit ca
dẽ añ sacerdotẽ: ⁊ sacerdos legit cedulã i q̃
erat scriptũ ꝙ aĩa illiꝰ hois ab ãgel̃ ꝺducta
fuit i celũ añq̃ calor natiuꝰ recessit a corꝑe ⁊
in iferiori ꝑ͛a lr̃e erat scriptũ. Predicta ifi
nitã miaȝ dei oibꝰ pctõribus ⁊ peccatricibꝰ
q: qcũqȝ ꝺe ɔterit ⁊ pctã sua pure ɔfitet̃
illiꝰ deꝰ mi͛ebit̃. vñ ẽt Ber. Maior ẽ di pie
tas q̃ totiꝰ mũdi iniq̃tas. vñ ẽt Gre. Quicũ
qȝ ex corde dolet se cõmisisse culpã: cito pec
catoꝝ suoꝝ obtinebit veniã. ℭ Quidã ne
gauit ter xp̃m ⁊ tradidit se diabolo. exẽ. xxij.

Legit̃ in vita sancti Basilij ꝙ q̃daȝ
l seruiẽs cuidã nobili viro eius filiã
adamauit ihoneste: quam donis ⁊
blãditijs nõ p̃ualẽs decipe. Quadã nocte i
cemiterio iudeoꝝ diabolũ inuocauit ⁊ ei se
creta sua reuelauit. Cui diabolꝰ. Si vis vt
tuã volũtatẽ ɔpleã tu manu tua mihi scri
be cyrographũ q̃ teipȝ mihi vouẽdo xp̃z ab
neges ⁊ oẽm suã ꝓfectõez. Quo fctõ diabo
lꝰ cor puelle ad amorẽ illius totalr̃ ɔcussit
ita vt pauimento ꝓstrata clamaret: di. Pr̃
mi͛ere mei: qm̃ nimis crucior amore tui scu
tiferi. Sȝ pr̃ euigilans clamauit: di. Heu heu
q̃d ɔtigit filie mee quã xp̃o ṽo spõso copu-
lare conabar: ⁊ sic saluare. Sȝ multo plꝰ ifa
niebat: di. Mr̃ nisi qꝺ peto ɔpleueris cito
moriar. Sup q̃ hito ɔsilio cũ amicis copula
uit filiã scutifero. Et q: se ⁊ sua ꝺdicauerat
diabolo: iõ nec missaȝ: nec cetera dei bñficia
aduertit nec curauit: neqȝ signo scẽ crucis
mũire se poterat: nec videre. Q ꝺ illa aduer
tẽs fuit ꝑterrita iȝ illi negaret: sȝ veꝝ ita eẽt
illa semel traxit illũ ad ecc͛laȝ vt oia ꝓbaret
Vñ ille vidẽs se dep̃hẽsuȝ eo ꝙ latere ñ pos
set: cãȝ totã narrauit vxori sue. Tũc illa ige
miscẽs r̃ndit. Cõfide: nec de mia di despes:
q: ipe p̃t te adhuc facer̃ de iniusto iustũ. Et
sic traxit illũ ad btm̃ basiliũ: cui deuote oia
ɔfessus ẽ ⁊ ab eo absolutꝰ. Vñ diabolꝰ q̃gi
tatꝰ nitebat̃ ẽt visibilr̃ eũ rape de manu btĩ
basilij: di. Tu mihi p̃iudicas. nã ego ñ iui ad
eũ: sȝ ipe iuit ad me xp̃ȝ ꝺnegãdo: ⁊ sic seipȝ
mihi deuouit. Tũc basilꝰ illũ domi iclusit:
⁊ signo crucis muniuit: vbi ꝑ. xl. dies horri-
biles isidias demonũ passus pniam suã cõ-
plẽs iuocãdo ṽtutẽ sanguis xp̃i. Tãdẽ die
q̃dragesimo s̃bito i manu basilij appꝑuit cedu
la obligatõis diaboli: ꝑ qꝺ illũ recõciliatuȝ

reduxit: et eius penitentiam suscepit.

¶ Quidā se diabolo tradidit vt ipsm ditaret
Exemplum.xxiij.

d Ives quidā deuenit ad paupertatem: et postmodū subdidit se diabolo sponte vt ipsū econuerso ditaret. Quē accipiens diabolus baptizauit eū dicēs. Ego baptizo te i noīe luciferi et oīuz demonū q̄ sis cū corpe et aīa nr̄. Tādē dedit ei multas diuitias et dixit. Ex q̄ nr̄ es debes portar signū nr̄m. s. supbiam i vestib⁹ et i icessu sic et i mēbris. Qui cū i illo statu fuisset ānos aliq̄s ɔtigit eum itrare ecclesiā et audire p̄dicationē de mīa dei: et ɔtritus remāsit in ecclīa et ɔcidēs sup terram: et iacens orabat: vt sibi dn̄s redderet grām et vellet totū corrigere qd̄ fecerat. Dn̄s vidēs eius humilitatē lachrimosam et q̄ vellet corrigere totū et vitā emendare: dixit ei dn̄s de altari. Surge et remittunt tibi pctā tua: vade et amplius noli peccare. Qui surgēs p̄ nimia cōtritione fact⁹ fuit totus canus q̄ eum vix familia sua cognouit. Qui tm̄ postmodum se afflixit pnīa q̄ vitam eternā mercatus est. Istā miam dn̄s ondet vsq̄z in diem iudicij. sed in iudicio ostendet iusticiam bonis et malis.

¶ Pctōri cuidā dcm̄ est: añ mortē tuā mūdaberis. Exemplum.xxiiij.

q Vidam homo magnis peccatis fuit plenus. Qui vna die stans et considerans se immūdū pctōrem eē dixit. O misericors deus: tu es ille qui aīam meā creasti ad imaginē tuā: et mihi eandem dedisti pulchrā et claram. sz ego eā inquinaui mult̄ turpitudinibus et pctis. rogo g̃ dn̄e vt me mūdes pp magnā miam tuā. Et sic staret et oraret cū deuotione: audiuit vocē sibi dicentē. añ mortē tuam mūdaberis. Q uistatiz post h̄ ab inimicis suis capiebat: et ad mortem vulnerabat: et q̄cquid fecerūt sibi mori nō poterat. Uocatus est sacerdos et pure ɔfessus est: et sic mūdat⁹ et cōicatus cū sacro eucharistie tradidit spm̄.

¶ Latro est saluatus: et heremita damnatus.
Exemplum.xxv.

f Uit quidam latro qui dum fugaret ab aduersarijs suis videns q̄ n̄ posset euadere posuit se in crucem dicēs Bn̄ mortē merui: q: deū offendi: rogo vt deū de me vindicet. Ecce membra mea in quibus xp̄m in suis p̄secut⁹ sum. Et sic occiderunt eū Quidā āt hr̄mita erat ɔpe q̄ mult̄ ānis pnīaz egerat: cui reuelatū est q̄ angeli cum laudibus aīam illi⁹ latronis i celū deportarent. Qui nec deo egit grās de salute proximi: sz indignatus apud se dixit. Postq̄ me exposuero oib⁹ flagitijs sic̄r potero penitere in fine: et sic fiet mihi sicut latroni. Et cū ad seculū redijsset trāsiēs per aquam et cadēs de pōte submergit: et a demonibus ad infernum deducitur.

¶ Mulier q̄dā negauit fidē: et occidit puerū et tradidit se diabolo. Exemplum.xxix.

m Ulier quedā que habuit virz valde zeriū sibi. si veniebat de missa de foro vl' taberna sp̄ pcutiebat eā. Illa videns se in arto positam: ɔsuluit vnam vetulā vt faceret q̄ vir suus diligeret eam. Illa ɔmisit: et duxit eam ad horreum et vocauit diabolū: qui statim affuit. Cui vetula. Ista femina vult vobis seruire ita q̄ faciatis: q̄ vir eius diligat eā. Ille dixit se libēter facturum: sz oporteret puerum vnicū quē hr̄et occidere prius. Qd̄ cū fecisset redijt ad eū. Ait ille. Unū adhuc facies. s. q̄ abnegabis fidē et oium scōr auxiliū. Que dixit Et ego abnego et ɔmitto me vobis cum aīa et corpe. Cui ille. Nō secura ite ad domū. Que rediēs leta vir veniens de taberna cepit eā pcutere. et si añ fuit malus postea fuit pessimus. Que vidēs se ɔfusam fugam inijt. Que dum eēt ad vnū miliare d' domo sua: occurrit ei diabol⁹ in specie viri sui: et simili habitu et eq̄. cui dixit. Et quo tu vadis misera? Illa respōdit. Ad vos fugio. Cui diabolus. Redeas cito domum ɔmitto tibi q̄ vlterius nolo te molestare. Et sic ascēdit ad eū sup equū: et putabat eum virū suum esse. Qui cū venisset añ domū euanuit: statim vir veniens cepit pcutere illā. Cui illa. Hodie cū aufugissem a vobis et vos me d' cāpo reduxistis h̄ nō ɔmisistis mihi. Ille audiēs q̄ fugisset ab eo: dixit. Hoc n̄ erit tibi grat̄ et cepit eā a primo percutere q̄ fere exalauerat spūm. Que cū iaceret seminiua in vulneribus dixit. Adducite mihi confessorē. Cui vir. Nō vult me confundere q̄ dicatur: ego occidi eā. Et ɔhibuit q̄ nullus iret ad sacerdotē pro ɔfessiōe Illa nō cessabat clamare adducite mihi confessorē. Tādē vnus de familia caute iuit et vocauit sacerdotem cum corpe xp̄i: et erat in nocte. Qui cū venisset añ domū vir fuauit oia: et nō ɔmisit sacerdotē ingredi. Qui duz staret ante domū clamauit ad eū illa: dicens. Dn̄e salrē p parietē audite me. Et cepit clamare dicens. Domine fateor q̄ puerum meū occidi: et diabolo me cōmisi cū aīa et corpe et fidem xp̄i abnega

ui. Et cū magna ꝯtritiōe emisit spm̄. Et sta
tim iste pi⁹ pr̄ pepcit oib⁹ pctis suis: ꝛ grām
suā ei reddidit. ꝛ aiaꝫ ei⁹ p scōs āgelos in
celū deportari fec̄. Hoc vidit vir ꝛ sacerdos
ꝛ oēs q aderāt. Et iō ad istū p̄rēꝫ misericoꝛ
die oculos cordis lauare debemus.

¶ Uirgo quedā recidinauit: ꝛ heremita eā
reduxit. Exemplum. xxvij.

b Eat⁹ Greg. scribit q̄ qdā pr̄ sctūs
hr̄mita i egypto vo fuerat strēnue
i castitatē ꝓpriā corpis castigatōe
ꝛ i alioꝝ ꝯuersiōe. Accidit aūt vt vginē q̄n
dā gētilē ab errore suis exhortatōib⁹ ꝯuer
teret ꝛ sacro fōte ablueret: atqꝫ a pctōꝝ soꝛ
dib⁹ emūdaret. Postq̄ aūt eēt mūdata ei
cellā añ suā ꝯstruxit in q̄ eā sub firma custo
dia collocauit. quā ēt i oib⁹ disciplinis regu
larib⁹ erudiuit: q̄ intm̄ ꝓfecit q̄ q̄tidie cāt⁹
āgelicos audiuit. ꝛ dū horas psalleret cū ea
ꝛ ipi āgeli horas dulcit̄ decātabāt: isup dn̄s
ih̄s eā sepe visitabat: ꝛ sua pietate eā freq̄nt̄
ꝯfortabat: qd ēt pr̄ ei⁹ spūal' q̄n freq̄nt̄ suis
aurib⁹ audiuit. Accidit aūt vt i somnis vi
deret pr̄ su⁹ q̄ qdā draco cellā vgis itraret
ꝛ colūbā albā deglutiret quā tertia die euo
mit. Ipse vo apd semetipꝫ iterptat⁹ ē sic: q̄
draco ē rex iniqu⁹. colūba eccl'a: q̄ trib⁹ anis
ꝑsecutiōem patief: postea vo ad fidē eccl'ie
ipē rex ꝯuertef: ꝛ ipāꝫ exaltabit. Et q2 diabo
l⁹ aduersatoꝛ bonoꝝ opeꝝ: suggessit cuidaꝫ
viro vt ad cellā vgis itraret: ꝛ eā sepi⁹ visita
ret. Quo fctō viro placuit vgo: ꝛ incepit eā
sollicitaf ad pctm̄. Cūqꝫ illa animū imutaret
auertit oculos ne videret celū aiūꝫ ad pctm̄
iclinauit: ꝛ cū viro de cella exiuit. Qui cū eā
defloꝛasset: ꝛ p dies aliq̄t secū morata fuissꝫ
ab ea recessit ꝛ eā solā dereliq̄t. Pr̄ vo ei⁹
spūal' q ei victū q̄tidie ministrabat expecta
bat p triduū q̄n signo solito victū posceret.
Cūqꝫ p triduū ei⁹ signū nō audiret: cogita
bat q̄ cū āgel' tripudiaret sic añ facef ꝯsue
uerat. Cū āt morā faceret iuit ad cellā ꝛ eā
vacuā iuenit: vn̄ tristis abscessit: ꝛ abūdāter
lachrymas q̄tidie ꝓ ea fūdebat. Cūqꝫ ipsa
se videret penit⁹ d relictā: nec aliqd hr̄e vn̄
viueret: fcā ē publica meretrix: ꝛ pp ei⁹ pul
chritudinē mlti veniebāt ad eā cā libidinis
satiāde. Dict⁹ vo pr̄ duob⁹ ānis eā cū mult̄
lachrymis diligēter q̄rebat. Tertio āt venit
ad eū qdā sanct⁹ pr̄ grā visitādi. Cūqꝫ do
lorē cordis sui ei idicasset: dixit ei senioꝛ. Est

qdā mulier. tali ciuitate noīe Maria manēs
i ꝓstribulo. Et cū h vbū audiuit magis do
luit q̄ pus: volēs tn̄ eā tm̄ poti⁹ reducef q̄
ibi dānabilr viuef: cogitabat apd se q̄ si ad
eā in habitu religioso veniret q̄ eū fugeret.
Mutato igr̄ habitu induit se vestib⁹ bonis
valde: ꝛ equꝫ ascēdēs vēit ad ciuitatē. Et
veniēs ad domū q̄siuit si tal' mulier ibi ma
neret. ꝛ dicēte sibi ei⁹ pedisseq̄ q̄ sic. r̄ndit q̄
illa nocte vellet ibi manere siue ꝑnoctaf. Et
ꝓtulit aureos denarios ꝛ fec̄ fieri ꝯuiuiūꝫ.
Que spnēs ei⁹ caniciē faciē suā ab eo auer
tit. Sꝫ dicēte sibi ei⁹ puella. Quid vis de fa
cie sua rugosa: hꝫ eni aureis marsupiū ple
nū. Uenictib⁹ ad mēsaꝫ ipē cōedebat panē
cū dolore ꝛ gemitu. Peruenictib⁹ aūt ad
lectū: ꝛ cū staret añ lectū senioꝛ dixit. O dn̄a
noscis me. Que ait. Nō. At ille. Ego sū pr̄
q vos ad deū ꝯuerti ꝛ oi disciplia regulari
iformaui. Quo audito resoluebaf i lachry
mas cadēs ad pedes ei⁹ cū mlt̄ lachrymis
veniā postulauit ꝛ dixit. Possuꝫ ne post tot
pctā miaꝫ inuenire. R̄ndit pr̄. Sis secura fi
lia: si redire volueris dn̄s te penitētē recipiet
ad veniā. Illa igr̄ veniēs ad mediū ciuitat̄
ignē copiosuꝫ fieri iussit: ꝛ oia q̄ male lucra
ta fuerat in ignē ꝓiecit dicens. Uidete oēs
amatores mei: q̄ a vobis lucrata sum ignis
ꝯsumit. Uenicti aūt cū sctō pr̄e ad heremū
fecit ei cellā retro suā ꝛ ibi i magna abstinē
tia p septē annos vixit. In septimo vo āno
grāꝫ p̄mā rehabuit: ꝛ tunc in pace quieuit.

¶ Meretrix quā pafuncius p pnia p trien
nium inclusit. Exemplū. xxviij.

f Uit q̄dā meretrix i ciuitate q̄dā pp
quā multi erāt de paupati. Audiēs
aūt abbas pafūci⁹ mala q̄ p eā fie
bāt assumpto sibi habitu seculari ad eā ē ꝓ
fect⁹ ꝛ dato ei solido ꝓ scorti p̄cio petijt lo
cū secretū ꝛ obscurū ne ab aliq̄ videri pos
set ꝛ pctm̄ suū sine verecūdia ppetraret. Et
cū duxisset eū ad plura loca: ꝛ ipē sp diceret
q̄ videri timeret: duxit eū in obscurissimū lo
cū dicēs q̄ null⁹ posset eū videre nisi de⁹ ꝛ
diabol⁹. De qb⁹ vbis ei fctō sermone. ꝛ ostēso
q̄lr deberet aspectū dei formidaf ꝯuertit eā
ꝛ ad pniam mox iduxit. Que cōuocās mox
oēs socios suos amatores fecit oia q̄ lucra
ta fuerat cōburi coraꝫ eis in medio vrbis:
que valebant bis. xl. marcas auri. dixitqꝫ q̄
magis volebat hec cōburi q̄ in futuro indē

tio ipsamet cōbureret ab eisdē. Quo facto secuta est abbatē in desertū: q eā in paruā cellulā inclusit: in q̄ p fenestrā paruā dabat ei singulis dieb⁹ panis ⁊ aq̄. In eadē autē cella iuxta se oīa necessaria faciebat: q̄ pre peccatoꝝ eius pudore non audebat nomē dei noīare nec manus vel oculos ad celū leuare: sed versa ad oriētē dicebat Qui plasmasti me miserere mei sicut eā abbas instruxerat. Post ānos aūt tres cōpassus ei dictus abbas: quesiuit a btō. Anthonio si eēt adhuc tēpus emittendi eā ⁊ idem petiti dimissuz: q fecit p ea fratres orare. Tūc Paul⁹ maior discipul⁹ btī Anthonij posit⁹ in extasi vidit lectū p̄ciosissimū in celo a tribus speciosissimis puellis preparatū. Et cum q̄reret si eēt beati Anthonij: visum est ei q nō: sed thaydis sponse xpi. Et cū esset exclusa: ait q in toto triēnio habuit semp peccata sua ante oculos quasi quandā sarcinam: flens continue largiter super ea. Et tūc didicerūt sctī patres q non ꝓpter penitentiā quam sustinuerat: sed propter peccatoruz memoriam ⁊ verecundiaz ei peccata fuerunt dimissa. Et transactis quindecim diebus requieuit in pace. Hoc in vitaspatrum.

In discipulo de tempore.

¶ Monachus quidam negauit christū propter filiā sacerdotis idoloꝝ: qđ deus sibi indulsit. Hoc quere in discipulo de tempore sermone. ꝗ. N.

¶ Item quidā qui. xl. annis seruiuit diabolo ⁊ postmodū per tres annos deo seruiuit ⁊ sic saluatus est sermo. xxxij. Y.

¶ Item mulier q̄ concepit a proprio filio ⁊ postmodū ostēdit se in camisia pape: Innocentio sermone. xliij. Q.

¶ Item virgo lapsa in petiti fleuit ante altare: ⁊ xps indulsit sibi dicens ei Adhuc semel paratus essem mori pro salute tua. sermone. cij. Q.

¶ Itē miles capt⁹ ab inimicis qui decollari debuit dixit. Aiam meā filio vginis cōmendo: ⁊ sic saluatus est. sermo. lxxxix. T.

¶ Item qui dixit in agone: deus tu scis voluntatē meam. sermone. cxxxiij.

Misericordie opa ad proximos.

¶ Sacerdos ⁊ famulus qui valde abominabātur leprosos. Exemplū. xxix.

Antor parisiensis ponit exemplū de sacerdote leprosum qui fecerat murum inter se ⁊ leprosos ⁊ p foramen confessionē eoꝝ audiebat ⁊ corp⁹ domini porrigebat: qui diuino iudicio fact⁹ est leprosus ex media parte: remanente sana illa parte quam vertebat ad eos.

¶ Itē quidaz seruus abhominabat adeo leprosos vt nec elemosinā vellet eis deferre ⁊ factus est leprosus.

¶ Martinus monachus q portauit xpm in forma leprosi in pallio. Exemplum. xxx.

Quidā monach⁹ Martin⁹ noīe vite valde venerabilis fuit q et suo monasterio visitatōis grā ad aliud monasteriū tendebat cui spūal pater preerat. Pergens itaqz leprosum quē densis vulneribus elephantin⁹ morbus p mēbra fedauerat inuenit in via volentē ad suū hospitiū redire: ⁊ pre lassitudine non valentem. Ipse vero in itinere se habere perhibebat hospitiū quo idē martin⁹ ire festinabat. Vir aūt dei eius lassitudini misertus: palliū quo vestiebat in terrā protinus proiecit ⁊ expādit: ac desup leprosum posuit: ⁊ suo pallio eum vndiqz constrictū super humerum leuauit secūqz reuertēs detulit: Cumqz iam mōasterij foribus appropinquaret pater eiusdē monasterij magnis vocib⁹ clamare cepit. Currite: ianuas mōasterij apite: q2 frater martin⁹ venit portās secū dn̄z. Statim ꝓo vt ad aditū mōasterij puenit q leprosus esse videbat d collo ei⁹ exiliēs: ⁊ i eadē specie apparuit q̄ recognosci ab hominibus solet redēptor humani generis: ad celū ipso respiciēte redijt eiqz ascēdēs dixit. Martine tu me non erubuisti super terram ego te nō erubescam in celis. Qui sanct⁹ vir mox vt ē monasteriū igressus ei pater dixit. Frater martine vbi est quem portabas: respondit. Ego si sciuissem quis fuisset pedes illius tenuissem Tunc idem martinus narrauit q2 cum eum portasset pondus minime sensisset.

¶ Mulier valde nobilis dilexit leprosos.

Exemplum. xxxi.

Quedam nobilis domina valde cōpatiebatur infirmis maxime tamē leprosis. Vir autē ei⁹ nobilis ⁊ potens intantum abominabat leprosos q eos videre non poterat. Quadam autem die cum leprosus ante ianuam clamaret quesiuit dn̄a si vellet bibere vel comedere. Cui ille. Ecce hic crucior vehementissimo ardore. si

mãducabo neqꝫ bibã:nisi me tulerit i domũ
tuã. cui illa nũqd nosti q̃tũ dñs me⁹ abhoꝛ
ret lepꝛosos:ꝛ ipse cito vẽire dꝫ de venatiõe
si te iuẽiret forsitã te ꝛ me iterficeret·illo ge
mẽte ꝛ ploꝛãte dñã,ñ poterat lachrymas ei⁹
sustinerꝫ:sꝫ ꝓprijs brachijs ipꝫ in domũ suã
põtauit. Cũqꝫ rogaret vt cõederet:nllo mõ
voluit nisi ꝑus eũ i ꝓpriã camerã ꝛ i ꝓpũ
lectũ dñã ꝺferret ibi ei desiderabat qescere
añq̃ cõederet. Dñã q̃ illa gemitũ ei⁹ ferre nõ
possꝫ i lecto suo eũ qesceř fec̃ puluinar suũ
capiti ei⁹ supponẽs ꝛ coopꝛtorio griseo cõp⁹
ei⁹ coopiẽs. Et ecce vir ꝺ venatõe rediẽs di
xit mulieri. Api mihi camerã illã vt doꝛmiã
ꝛ regescã. Cũqꝫ illa aliquãtulũ tardaret ti-
mẽs ꝺ moꝛte lepꝛosi ꝛ sua:dñs cũ mag̃ idig̃
tõe camerã itrauit:ꝛ sad cito post reuersus
ait Mõ inqt bñ fecisti ꝙ lectũ meũ optie pꝛe
parasti.sꝫ miroꝛ vbi tales spẽs aromaticas
repisti qbus tota camera ista respsa ẽ odoř
suauitad qꝛ mihi visuꝫ ẽ ꝙ fueri in ꝑadiso.
Quo audito mulier q̃ nõ nisi moꝛtẽ expecta
bat ingressa camerã ita inuenit:sꝫ lepꝛosum
mime repit. Qñe ꝑ ãmiratõe ꝛ miracli ma
gnitudine oia ꝑ ordinẽ marito narrauit. At
ille valde cõpũctus q pꝛius leo fuerat man
suescere cepit sic agn⁹:ꝛ postea lepꝛosos sꝑ
dilexit Hec arnoldus in narratoꝛio.

¶ Christus in foꝛma crucifixi inuẽtus est in
lecto. Exemplũ.xxxi.

l Egiť ꝙ cũ qdã mulier nobiľ cõsue
ta eẽt recipe paupes ꝛ fuiř eis ma
nu:ꝰ ꝓprijs.ꝛ abluere pedes eoꝝ
inuito marito suo. Cũ semel inuenisset pau-
perẽ añ ianuã mirabiľr vt videbař afflictũ
ꝛ vlcerosuꝫ introduxit eũ in domũ suã viro
ei⁹ absente:ꝛ cũ peteret balneũ parauit illi:q
cũ diceret post balneũ ꝙ nõ posset qescere:
nisi in molli lecto posuit eũ in camera sua.
Cũ aũt vir ei⁹ veniret ex ipꝛouiso:ꝛ camerã
subito intrasset ꝛ i lecto vxoꝛis inueniẽs pꝛe
dictũ ifirmũ:quẽ cũ crederet adulteꝝ ꝛ vel
let eũ ex ipetu ire sue occidere:sup lectũ ei⁹
appꝛuit ei dñs in eadẽ foꝛma q̃ pẽdebat in
cruce dicẽs. Quid me ꝑseq̃ris q hec pro te
passus suꝫ:ꝛ h vulnera ꝛ moꝛtẽ ꝑꝑ tuã sa
lutẽ pertuli. Cũ ãt ꝑterrit⁹ ꝛ ꝓstrat⁹ i celũ
oculos erigeret ꝛ oꝛaret postea nihil iuenit:
ꝛ sic ꝯuersus ad dñm bon⁹ hospes ꝛ pi⁹ př
pauperum factus est:ꝛ q̃suit ab vxoꝛe q̃ ei
oia narrauit. Hec petrus de amoꝛe.li.ij.

¶ Christus ondit ioꝛdano corrigiam quam
pauperi dedit. Exemplũ.xxxij.

s Emel ꝯtigit ꝙ cũ ipse frater ioꝛda-
n⁹ oꝛdinis ꝑdicatoꝝ doctoꝛ theolo-
gie studio parisi⁹ opaꝫ daret ꝛ sue
ꝯsuetudinis eẽt q̃si oi nocte surgere ad ma
tutinas:quadaꝫ nocte solẽni subito surrexit
cũ iã ad matutinas crederet eẽ pulsatũ.vñ
solã cappã sup camisiã induẽs:ꝛ cingulo se
ꝑcingẽs festinãter ad eccliam ꝓperauit cui
illico paup occurrit elemosinã petẽs:q nihil
iueniẽs qꝺ daret paupi corrigiã dedit. Cuꝫ
aũt ad ecclesiã veniẽs eã clausã iuenisset:qꝛ
pulsatũ vt crediderat nõdũ erat:iãdiu ꝑmã
sit añ foꝛes eccľie donec ministri surgerẽt ꝛ
eccliam aperirent:quam cũ itrasset ꝛ añ cru
cifixũ oꝛaret ipsũ deuote ꝛ frequẽter respici-
ens:vidit eũ corrigia ipsa cinctum quaꝫ añ
modicũ paupi amoꝛe crucifixi dederat.

¶ Christus indut⁹ fuerat collobio quod mo
nachus paupi dedit. Exem.xxxiij.

q Uidam monachus duo hñs collo
bia vnũ quotidianũ ꝛ aliud in so
lemnitatibus:venit paup egen⁹ tpe
quodam petẽs ab eo idumentũ. Ille ꝟo ne
gauit di.se supfluam vestẽ nõ hẽre. Paup
aũt cũ fletu vociferando dicebat. Miserere
mei. Monachus ꝟo ad ꝑces paupis itrans
in cellã suam exuit se quotidiano collobio ꝛ
dedit paupi:sibi aũt retinuit meli⁹. Postea
ꝟo ꝯpũct⁹ dixit paupi.redde mihi collobiũ
qꝺ dedi tibi:ꝛ accipe melius. Hoc accipiens
ille paup iduit se illo ꝛ abijt i ciuitatẽ ꝛ vẽdi
dit illud meretrici:illa vero induens se illo ve
niebat semel ꝛ bis vbi erat monachus ille.
Cũ aũt monachus vidit vestimentũ suum
recognouit ꝙ hoc eẽt quo vtebař in solẽni
tatib⁹ cõtristat⁹ valde intrãs cellã suam di-
xit. Uere deo nõ placuit qꝺ feci nec meã re
cepit deuotionẽ.quia.s.in tales manus ve-
nit palliũ meũ quo ego festiuis diebus vte-
bar.nũc ꝟo meretrix vtiř eo:ꝛ ꝑ tristitia ma
gna ñ comedit illo die: Nocte ꝟo cũ doꝛmi
ret vidit iesuꝫ xp̃m indutũ veste sua quam
paupi dederat ꝛ introeũtẽ in cellã suã:dicẽ-
tẽqꝫ sibi. Fř fř. Qui vt aperuit vidit lucem
magnam:dixitqꝫ ei. Quis es dñe: q rñdens
ait. Aspice i me. Et cũ aspiceret:dixit ei. Co
gnoscis hoc: Qui respõdit. Etiã dñe collobi
um meũ est. Ait illi. Ego sum iesus. iam non
tristeris:sꝫ gaude ꝛ letare ꝛ gratias age deo.

ex quo .n. dedisti paupi istud: mihi dedisti. ⁊
letatꝰ ē monachus de benignitate dñi nr̄i ie
su xp̄i: qꝛ nō pmisit eū torqueri pluribꝰ tēpta
tionibꝰ: sed certificauit eū de v̄bo qđ in euā
gelio dixerat. Qđ vni ex minimis meis feci/
stis mihi fecistis.

¶ Miles qdā obijt in terra sancta: ⁊ sic euo
lauit ad deum. Exemplum .xxv.

Jcitur ꝙ qdā miles insistēdo opibꝰ
d pietatis cū oia q̄ hēret in vius pau
perū expēdisset: crucē trāsmarinā
accipiēs pegrinis paupibꝰ manu ppria mi/
nistrabat. Cūqꝫ trāsfretasset. visitauit oia lo
ca scā duote sequēs vestigia sui saluatoris.
Cūqꝫ ad mōtē oliueti a q̄ dñs ad celū ascē
dit aduenisset: eleuat oculis ⁊ manibꝰ in ce
lū ait. Dñe inquā ecclā potui tua vestigia sum
secutꝰ: imō sicut auis volare ad te nequeo qꝛ
alas nō hēo: nec scalā ad te ascendēdi: Ro
go te toto corde vt in pace suscipias spm̄
meū: me post te trahendo. Quo dicto statim
sp̄us eius ad deū euolauit.

¶ Diues quidā tempore famis pascebat q̄t
tuor milia paupeꝝ. Exemplum .xxvi.

Legit in gestis frācoꝝ. li. ij. c. xxiiij.
l Cū fames valida burgūdiā oppͥ/
missēt: ⁊ cū Ethiciꝰ romanoꝝ dispen
sator eēt in burgūdia agēs rēpublicā roma
noꝝ tpe Theodosij iperatoris: tūc cōgrega
uit apud ligones quattuor milia hoīnꝫ pau
perū ⁊ ampliꝰ. q nō poterāt hīc vnde sibi tē
pore famis puiderēt: ⁊ pauit eos ibi q̄ndiu
malū tēpus durauit quo cessante fecit eos
cū vehiculis ad loca sua deportari. Cū autē
hoc factū eēt: audiuit vocē de celo dicētem
sibi. Ethici tibi ⁊ semini tuo panis nō defici
et in eternū: qꝛ me famis tpe in pauperibꝰ
meis refecisti.

¶ Mulier q̄dā pauit fratres ordīs predica/
torum. Exemplum .xxvij.

Uedā mulier in frācia deo deuota
q frēs recipiebat libēter. lꝫ viro eius
admodū displiceret. Cū igit rece/
pisset magr̄m Jordanū cū socijs suis ⁊ ia
cēnt in prādio: ɔtigit supuenire maritū ⁊ dis
simulato dolore posuit se ad mēsaꝫ. vbi aūt
inuenit bonū vinū illud fribꝰ ppinasse magis
dolēs clamauit nuncio. Uade cito ⁊ porta
de vino meliori qđ ē in vegete tali. Hoc aūt
ironice dixit: qꝛ illud erat corruptū vt pturba
ret vxorē. Juit nūciꝰ. attulit ⁊ propinauit:
quo gustato inuētū ē vinū in summa exce
lentia bonū. Jlle ergo in famulū turbatus:
rabida voce dixit. Quare nō apportasti de
illo dolio qđ dixerā tibi. Rñdit se pro certo
tulisse. Scđo remittit ⁊ idē inuenit. Tūc cū
furia surgēs ipsemet ⁊ hausit ⁊ gustauit: ⁊ op
timū inuenit: ⁊ ex corrupto vino i bonū ɔuer
so. Dñs ipe i meliꝰ ɔuersus factꝰ est amator
frūꝫ ⁊ vxorē iuuās ad elemosynas dādas.

¶ Duo religiosi impetrauerūt grāꝫ iuueni q
eos pauit. Exemplū .xxviij.

Uo frēs hispani q parisiꝰ i theolo/
d gia studuerūt: dū ad suā redirent
puīciā ad terrā pictauie deuenerūt.
Cūqꝫ a mane vsqꝫ ad sextā horā iuissent af/
flicti ⁊ fessi esurire ceperūt. Erat āt ppe villa
pua i q̄ pauci hoīe paupes morabāt. Frat
āt q āpliꝰ erat fessus volebat vt ibi cibū q̄re
rēt ostiatī: aliꝰ āt q magis esuriebat mone/
bat vt ad meliorē ⁊ ad magis distātē villam
irēt: ne si minꝰ comederēt post deficerēt i via.
tūc q lassus erat valde volēs aliū ɔsolari ait
Nōne sr. deꝰ potēs ē i villa paupcula suffici
ens nob p̄stare ɔuiuiū. Cui ait. scio īgt ꝙ
pōt sꝫ nō ɔsueuit. Tūc aliꝰ ait. Noli timere
charissime: qꝛ i hac villa modica dñs nobis
necia mistrabit. Cūqꝫ sic loq̄rent: ecce castel
lana sci marētij diues ⁊ nobil dña cū filio
suo, ⁊ mlta familia supueniēs: q̄ videns frēs
admodum fessos affectuosissime, p̄cepit filio
suo dī. Fili descēde ⁊ amore dei ⁊ mei frēs
istos pasce. q ad mādatū eiꝰ statī descēdēs
pastilla optia: piscibꝰ bonis farcita q̄ sue mri
erāt pata accepit: ⁊ vinū: caseū: ⁊ oua: panē
q̄ꝫ recētē: ⁊ alios pisces obtulit fribꝰ abūdā
ter: frequēter iuitās: vt oblata cū gaudio su
sciperent: qꝛ paupes dī erāt: ⁊ mltū laborare
debebāt ⁊ i alijs locis vix aliqua inuenirēt.
Postq̄ āt mirabili affectu cū mltis inueni/
bus deuotꝰ mistrauerat eis: maior frat ait mi
nori. Orēmꝰ dñꝫ vt iuuenē istū q nob tā de/
uote huiuit ipꝫ custodiat ⁊ ad vitā bonā p/
ducat. Flexis g̃ genibus dicto hymno Ueni
creator sp̄us cū Pr̄ nr̄: ⁊ oīone vale dicētes
iuueni: ⁊ eū sepiꝰ dño cōmēdātes abierunt.
Aliq̄to āt trāsacto tpe alter eoꝝ de hispa/
nia veniēs ad caplm̄ generale: ⁊ i ɔuētu fra
trū pictauēsi. dictū iuuenē iā factū frēm in/
uenit: stupēsqꝫ ait hori. Unde ē iuuenis iste
Cūqꝫ illū filiū castellanie audisset: vocauit il
lū ⁊ ait illi. Reduc frater ad memoriā quale

ad ꝑceptū m̄ris duos frēs q̄ď p̄ſius venie bāt in tali loco pauiſti. Bn̄ inq̄t recolo ꝛ do g̃ras ago: q꞉ orōnib⁹ coꝝ dn̄s ad iſtū ordinē me addurit: ꝛ frater ad eū. Ego inq̄t ſum vn⁹ ex illis q̄ frequēter tibi orauim⁹ vitā bo nā ꝛ exitū btm̄. Ecce bonā vitā in te video. Conare chariſſime vt perſeueres: ꝛ ſic certe ꝑuenies ad finē bonū.

Infidelitas mūdi ꝛ ēt conſanguineoꝝ Exemplū. xxxix.

l Egit in hiſtorijs britonū q̄ ante tē pus incarnatiōis dn̄ice fuit in britā nia maiori q̄dā rex Reyr noīe: q̄ hūit tres fi lias: ꝛ cū q̄reret a maiore ſi multū diligeret eū: dixit q̄ ita ſup oīa: quā rex maritauit: ꝛ maximā p̄tē regni ſibi dedit poſt mortē poſſi dēdā. Hoc idē dixit ad ſcdāꝫ: ꝛ illi fecit ſicͭ priori. tertia āt minor dixit ei. Pr̄i q̄tū hēs tm̄ vales: ꝛ ego tm̄ te diligo q̄tū vales ꝛ nō plus. Pr̄ āt idignat⁹ min⁹ eā dilexit q̄ͣ ali as ꝛ min⁹ de ea curauit: iurās q̄ nihil ei da ret de terra ſua: quā rex huiꝰ terre q̄ mō frā cia dr̄ pp mores ꝛ pulchritudinē ſuā accepit in vxorē. Cū āt hoſtes i dem̄ Reyr irruerēt terrā ſuā dereliq̄t duab⁹ filiab⁹ ſuis ꝑorib⁹ ꝛ viris earū q̄ ꝓmiſerūt ei q̄ honorifice euꝫ tractarēt: volūtatē ſuā ſup oīa faciētes. Cū āt terra ſua ſe ſpoliaſſet: poſtmodū eiect⁹ a ꝑorib⁹ filiab⁹: a tertia ꝛ a viro ſuo honorifi ce recept⁹ ē: ꝛ p̄ coꝝ adiutoriū ad hereditā tē ſuā rediꝫt ꝛ alijs exheredatꝭ: eā minori de reliq̄t. Pr̄ia filia ē amor ꝛ fiducia quā hō hꝫ i mūdanis rebus. Scd̄a ē amor ꝛ ſpes quā hꝫ hō in amicia carnalib⁹. Tertia eſt amor ꝛ ſpes quā hꝫ in miſericordie opib⁹.

In diſcipulo de tempore.

Duo mercatores dixerūt q̄ ſine menda cio non poſſent vendere. Hoc quere in diſci pulo de tp̄e. ſmone. xxxiij. Q.

Itē ruſtic⁹ in curia ſolitaria ſuſcepit xp̄m in ſpecie p̄egrini. ſer: lxxxix. T. Exē. xl.

Itē duo frēs: vn⁹ religioſus multū: ꝛ al ter ſuiebat infirmis ꝛ precellebat aliū. In offici. de tp̄e. ſer. xxxiij Q. Miſſa.

Sacerdos q̄dā celebrauit miſſaꝫ in hieru ſalē ꝛ reduct⁹ ē ab āgelo ī p̄riā ſuā. Exē. xli.

s Acerdos quidā de dacia noīe An dreas p̄egrinādo cū alijs ꝑuene rat: in vigilia paſche ad ſepulchrū xp̄i: ꝛ ſūmo mane in die paſche ſocij ſui re cedere voluerūt: q̄bus ſacerdos dixit: Scīſ ſim⁹ ē dies paſche ꝛ locus dn̄ice reſurrecti onis: audite p̄i⁹ miſſaꝫ: ꝛ eucharīſtiā ſumite poſtea recedam⁹. Abeūtib⁹ oīb⁹ ꝛ recedētib⁹ ſacerdos māſit in vrbe: ꝛ dicta miſſa: factoqꝫ prādio ſolus cepit ire ꝛ ſeq̄ ꝑcedētes. Q uēꝫ vt attigit q̄dā in equo ſedēs. Q uid ē ait: q̄ ſolus ꝓperas p̄egrin⁹. Et ille factū narrans hac inq̄t de cā a ſocijs ſolus ſum relictus: Tūc ille. Aſcēde inq̄t retro me: ꝛ ſic reſidens obdormiuit: circa veſperā ho cū euigilaſſet ꝛ circūſpiceret vbi eēt dixit ei ductor ſuus. Potes recognoſcere locū iſtū. Et ille p̄re ti more mario vix rn̄dere valēs. Videt̄ mihi inq̄t dn̄e q̄ eccl̄ia h̄ q̄ aīnos ē eccl̄ia mea ē: ꝛ dom⁹ h̄ p̄ria in q̄ māſi. Cui ductor ei⁹. Re cte, vbi videt̄ xp̄m glificā cui⁹ ſacīm venera tus es ꝛ q̄ꝰ cā p̄egrinas terras ꝛ ſolitudinē nō horruiſti. Et h̄ dicēs cito diſpuit. Sacer dos āt de via rediēs oīb⁹ ſocijs ſuis narra uit magnalia dei q̄d ſecū fcm̄ eēt p̄ regreſſū ſocioꝝ poſtmodū cōprobauit. Hec Guil.

Virgo quedā vidit corpus ſacerdotis clarum in miſſa. Exemplum. xlij.

l In brabantia villa bandeū. manet ꝟgo religioſa i cui⁹ p̄ñtia ſacerdos q̄dā de villagio: q̄ dū in q̄dā villa celebraret miſſaꝫ vidit corp⁹ ſacerdotis ꝛ ſa cras veſtes q̄b⁹ īdut⁹ erat miro decore deco rari. Cūqꝫ hoſtiā exaltaret vidit duos ange los mire pulchritudīs hicīde aſſiſtere ꝛ bra chia ei⁹ ſuſtētare: ꝛ cū hoſtiā deponeret ma nicas vtriuſqꝫ man⁹ ne q̄d eas tāgeret val de decēter cōſtrigere. Q ui ēt eleuatꝭ manib⁹ ꝛ inclinato capite cū ſūma reuerētia depoſi ta adorauerūt. Circa horā ſacꝭi facta ē ipa in exceſſu mētis ꝛ vidit corp⁹ ſacerdotis tā clarū ꝛ tā ꝑſpicuū: vt q̄ſi phialā criſtallinaꝫ corpus dn̄i videretur. Miſſa cōpleta dū ſa cerdos veſtimēta deponeret: illa reuerſa eſt ad ſe ꝛ vidit corp⁹ ſacerdotis paulatim in ſpiſſari vt in formā priſtinaꝫ rediret. Et illa puella ob hoc habuit illā g̃ram: vt videbat q̄s digne cōmunicet: vel quis indigne: ꝛ in quadā die paſche in quadam eccleſia tātū decem vidit cōmunicare digne. Nomen hu ius virginis eſt Q da.

Sacerdos quidā celebrauit pro captiuo ꝛ vincula ſoluebantur. Exemplum. xliij.

l In prelio quo occiſus eſt rex Elho tinus quidā iuuenis de militia ei⁹ vulnerat⁹ per diē ꝛ noctēꝫ inter ea

dauera occisoꝝ iacēs: recuperato spū se ele
uans de terra ⁊ ligās vulnera sua prout po
tuit abijt. ⁊ q̄rēs aliqs de amicis ab hostibꝰ
suis ē captꝰ ⁊ ductꝰ est ad ducē exercitꝰ. īq̄si-
tus qs eēt. r̄ndit se rusticū eē ⁊ pp victū mi
litibꝰ afferenduȝ in exercitū venisse. timebat
n. se militē fateri. q suscipiēs eū curauit vul-
nera eiꝰ: ⁊ dū cepit sanari iussit eum ligari d
nocte ne fugeret: mox aūt recedētibꝰ q liga-
uerūt vicula soluta sunt. Nam frē eius q ab
bas fuit audito ꝙ occisus eēt venit q̄rer̄ cor
pus eiꝰ: ⁊ inueniēs aliū sileȝ ei ad monaste
riū suū ducēs eū sepeliuit: ⁊ ꝓ absolutōe eiꝰ
missas freq̄nt̄ celebrauit. q p̄dictꝰ miles ex h
ampliꝰ ligari nō poterat. Dū aūt comes mi-
rarer̄ q̄re ligari nō posset: q̄rēs si forte chara
cteres hr̄et pp q̄s ligari nō possȝ: r̄ndit. nihil
taliū artiū noui: sȝ frēȝ sacerdotē hēo: ⁊ scio
qꝛ me mortuū putās ꝓ me missas celebrat
Tandē comes ꝯsiderans eū nō rusticū esse:
secreto vocans eū ⁊ ꝓmittens nihil ei factu
rū. rogauit vt genꝰ suū diceret. Et ille certifi
catꝰ de vita: se ministrū regis asseruit. cui cōes
ait: dignꝰ morte es: sȝ qꝛ nullꝰ d meis occubu
it. te n̄ occidā. Et stati eū alteri vēdidit. qui
dū mlta gn̄a viculoꝝ ei adhibuisset: nec li-
gari posset. donauit ei facultatē redimendi
si posset. q dato iureiurando ꝙ redimeret se
vel rediret liberatꝰ ē. Et reuersus ad patriaȝ
dn̄o suo p̄ciū redēptiōis remittēs. tandē frī
suo q̄ circa eū fiebant narrauit dicēs. ꝙ ma
xie hora tertia qn̄ misse celebrari solebāt: vi-
cula sua soluebāt̄. h arnol. i narratorio suo.
⁋ Missa sustētauit hoīem i rupe ꝑ annuȝ.

Exemplum. xliiij.

b Vidā hō cū i q̄dā rupe argētū fo
deret subito rupis cecidit: ⁊ fōditꝰ
cūctos extixit. vnꝰ aūt eoꝝ subeꝰ in
q̄dā sinu ipiꝰ rupis mortē euasit: īde tn̄ exir̄
nō voluit. vxor āt illiꝰ eū defūctū estimās: oī
die ꝓ ipso missā celebrari faciebat: ⁊ panem
vnū ⁊ vrceū vini cū cādela q̄tidie offerebat
cui diabolꝰ iuidēs ꝑ. 3. dies ꝯtinuos eidē in
forma hūana appuit: ⁊ quo tēderet reqsiuit
Cui cum illa sui itineris cām exponebat: ille
aiebat. Noli frustra vexari. qꝛ iaȝ missa cele-
brata ē: ⁊ sic illa tribꝰ diebꝰ ꝓ eo missam pre-
termisit: nec ipaȝ celebrari fecit. Quidaȝ aūt
post h in p̄dicta rupe argētū fodiēs: vocem
quandā audiuit de subter dicentē. Plane ꝑ
cutias: qꝛ capiti meo iminet magnus lapis.
Cū ille tremeret ⁊ ad hāc vocē audiēdā plu
rimos aduocasset iterū fodit ⁊ sileȝ vocē au
diuit. Tūc oēs ꝓpiꝰ accedētes di. Quis es
tu: q r̄ndēs di. Plane fodiatis: qꝛ maximꝰ
lapis ꝯtinuo suꝑ me cadit. Qui a latere fo-
diētēs ⁊ vsq̄ȝ ad eū ꝑuenietes eū sanū ⁊ in-
columē extraxerūt Et sciscitantes quō ibi tā
diu vixisset. di. ꝙ q̄libet die panis vnus ⁊ vr-
ceꝰ vini cū cādela accēsa exceptis tn̄ tribꝰ
diebꝰ oblatꝰ sibi fuit. Quod vxor eiꝰ audiēs
⁊ vehemēter exultās agnouit ꝙ de oblatiōe
sua fuerat sustētatus. ⁊ diabolꝰ eaȝ decepit
nec illis tribus diebus missam cantari fecit.
⁋ Missa sustētauit hoīem in ꝑiculo maris.

Exemplum. xlv.

g Regorius refert ꝙ dū qdā nauta
naufragiū ꝑpessus fuisset. ⁊ qdaȝ
sacerdos hostiā ꝓ eo obtulisset. ip
se tandē de mari sanꝰ exiuit. Cū āt interroga-
ret̄ q̄liter euasisset: di. ꝙ dū in medio maris
existeret ⁊ iā pene fatigatus deficeret. qdaȝ
ad eū venit ⁊ panē quēdaȝ sibi obtulit. quē
cū comedisset. ille statim ꝯfortatus vires re
cepit. ⁊ q̄dam naui inde transeūti receptus
fuit. Inuentūq̄ȝ est ꝙ illa hora panē habuit
qua ꝓ eo sacerdos hostiam imolauit.
⁋ Quidam equitauit ad campum qn̄ pul-
sabatur missam. Exem. xlvi.

d Ines quidam q fuit talis ꝯsuetu-
dinis qn̄ debebat ire ad missaȝ ibat
ascēso equo ad sua allodia: vel an
nonas in campo: vel in sua molendina. sȝ cū
ꝑ vxorē q̄ deuota erat admoneret̄: ꝙ ista nō
faceret: sed iret ad missam sacris diebus: ⁊
ad ecclīam vt aliquid boni audiret in predi
catiōe: r̄ndit. Ego scio quid facere debeo me
lius q̄ tui p̄dicatores: Tandē cū q̄daȝ vice
dū ad missaȝ pulsaret̄. ascēso equo egrtaret
ad campū: occurrit ei diabolꝰ dicēs. Descen-
de de equo ⁊ audi missam meaȝ: ⁊ ducto eo
ad vnā fossaȝ q̄ ibi fuit: p̄cipitauit eū ⁊ descē
dit cū eo ad infernū auditurus missaȝ infer
ni. v he nobis qui mori non possumus.

In discipulo de tempore.

⁋ Duo sutores quoꝝ vnus quotidie audi-
uit missam ⁊ sꝑ abundabat. ⁊ alter raro au
diuit ⁊ sꝑ pauꝑ fuit. Hoc q̄re in discipulo d
tempore. sermone. cxvij. D.
⁋ Itē mulier q̄ voluit seipsam suspēdere: e
qn̄ audiuit pulsare ad eleuatiōeȝ corꝑis xp̄i
tūc flexis genibꝰ orauit in domo sua: ⁊ sic ip

deratа est.quere ser.xiiij.D.

¶ Itē nobilis qdā docuit filiū suū q̄tidie audire missaз.Hoc q̄re i disci.de scis.ser.xlviij.i fine. Mors malorum.

¶ Diues qdā i agōe clamauit.De⁹ adiuua me. Exemplū.xlvij.

Q Uidā senex dū venisset ad ciuitatem quādā ad vēdēdū qdā vasa que fecerat.⁊sederet añ ianuā cuiusdā diuitis laborātis i extremis vidit eqtes cuз eqs nigris horribiles hñtes in manibus baculos igneos. Relictis aūt eqs añ ianuā intrauerūt domū.Et ecce infirm⁹ vidēs cepit clamare di.Dñe adiuua me. Illi aūt accedentes ⁊ ridētes dixerunt ei. Nūc p2io memor es dei qñ obscurat⁹ ē sol: q̄ sole lucēte oblit⁹ fuisti ei⁹.nūc aūt nō est hora spei aut ꝯsolatōis.Et hoc dicētes rapuerūt aiam eius.ipse quidē miser nō seruauit morez ecclesie.qi dicit presbyter in principio.De⁹ in adiutoriū meum intēde.sed in fine voluit primo querere ⁊ non potuit.

¶ Flagitiosus qdā hō in extremis petiuit inducias. Exemplum.xlviij.

Q Uidam vir nobilis noie Chrisorius valde idoneus:sed totus plen⁹ vitijs superbia tumidus:carnis sue voluptatibus deditus:in acq̄rēdis rebus auar⁹.Qui cū sic pseueraret ⁊ cū tot malis ꝯñs finē facere voluisset:corporis languore percussus ē. Qui ad extrema veniēs ea hora q̄ iaз de corpe erat exiturus apertis oculis vidit tetros ⁊ nigerrimos spūs corā se assistere ⁊ vehemēter iminere vt ad infernoꝝ claustra euз traherent:cepit tremere:pallescere ⁊ sudare: magnisqз vocib⁹ inducias postulare:filiūqз suum noie Maximum turbatis clamoribus vocare dicēs. Curre:tibi eni nūq̄з malefeci:in tua fide me suscipe.Mox turbatus maximus affuit lugēs ⁊ pstrepens:familia cōuenit:eos aūt quos ille insistens vehemēter cernebat ipsi malignos spūs cernere nō poterāt:sз eoruз p̄ñtiam in cōfessione pallore ⁊ timore eius qui trahebat videbāt. Pauore aūt eoꝝ q̄s videbat huc illucqз vertebat.in lectulo q̄ se vteret sp aderāt oculis suis Cūqз sic inuasus a demonibus:⁊ se posse euadere desperaret:cepit magnis vocibus clamare inducias vsqз mane:sed cū hoc clamaret ipse i suis vocib⁹ de habitaculo sue carnis euulsus ē de quo nimiꝝ cōstat.q2 pro nobis nō pro se ista viderit vt ei⁹ visio nobis pficiat. Hoc exēplum legitur in omelia beati Gregorij.

¶ Criminosus quidā noluit confiteri nisi in extremis. Exemplum.xlix.

E Rat quidam perpetrator multorum scelerꝫ.⁊ de his nūq̄з ꝯfitebatᷓ:cogitās mora sufficiēs ē dum mori volo ad huc ꝯfitebor.Dū hic infirmat⁹ eēt:venit ad eū religiosus dicēs:vt doleret de pctis ⁊ ꝯfiteret Cui infirm⁹. Iustus dñs ⁊ iusticias dilexit.Ecce dū ꝯfiteri potui ꝯtēpsi:nūc diuine terminū imponēs vt dū in infirmitate pmor ꝯfitebor nūc diabolus ex dei pmissione stat mihi super pectus:⁊ dū aliquid cogito dicere ptinēs ad salutem:statim stringit collū meū non pmittens me loq̄ mee saluti necessaria.q2 peccaui in spm̄ scm̄:⁊ hoc loquens expirauit ⁊ sepultus est in inferno.

¶ Heremita quidā vidit diuitē mori in palatio:⁊ pauperē in cimiterio. Exēplū.l.

L Egitur in vitaspatrum ꝙ quidam heremita orauit vt videret exitū aīe de corpe:⁊ dum intrauit ciuitatem vendere sporulas:ecce omnes ad vnam domum concurrebant. Quidūз quereret causam:dictū est ei ꝙ quidam homo diues morti appropinquaret. Uñ intrauit ⁊ ipse domum illam vidit ergo heremita demones circunstantes lectum infirmi vt corui cadauer:horrorē ei incutiēdo ⁊ vnus illorum librum maximum tenebat: ⁊ legebat gesta diuitis. Uidit etiam duos angelos stantes librum pulchrum reuoluentes:sed nihil inuenientes tristes habierūt:infirm⁹ hec videns se huc illucqз girans dixit.Domine miserere mei.Et demon. Nūc primo memor es dei:tarde cantas.Et hoc dicens animam eius extrahens cum gaudio demonum ad inferos properauit. Hoc viso heremita cum fletu ibat ad ecclesiam:⁊ iacebat in cimiterio languidus quidam oi humano solacio destitutus. Et motus pietate circa ipsum sedit: ⁊ cepit infirmus debilitari ita vt vix intelligeret cum heremita dicentem. Hic vre hic seca domine.Et vidit celum super eū apertū:⁊ angelos cū magno gaudio descendere ad infirmuз: ⁊ dixit Michael Ueni spōsa xpi accipe coronā.Cui aīa. vbi est dñs me⁹:deus meus dulcedo mea:⁊ spes mea Et ecce rex⁹ celi cum choris angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ venit ⁊ dixit. Ueni de libano spōsa mea. veni coronaberis. Et aīa congaudens oībus membris mūdissima est egressa de corpe:quam accipientes angeli detulerunt in celum ⁊ in choro martyrū eā locauerūt. Memoriam mortis

⁊ ēt inferni quottidie hr̄e ē vtile. Exē.li.
Uidam miles de quo legitur ꝙ iux
q ta lectū suum fecit duas imagines
in pariete ex vtraq; partu lecti ma
gistraliter in duabus zonis: ⁊ quando verte
bat se ad dextrū latus trahebatur zona: ⁊ ex
hoc mouebatur imago: ⁊ clamabat mors.
Quando autem vertebat se ad sinistrum la
tus: tunc imago illa dicebat: infernus. ⁊ hoc
ideo fecerat vt mortē ⁊ infernū ideo in me
moris haberet.
¶ Nobilis quidā vidit cadauer patrisꝰ sui:
⁊ sic mūdū deseruit. Exemplum.lij.
Ux quidā burgūdie dū corpꝰ pa
b tris sui vellet trāsferre apto sepul
chro grossum buffonē vidit sup fa
ciē patris sui ⁊ comedētē linguā eiꝰ: q pru
denter in se rediens exclamauit coram mili
tibus. O falsa mūdi gloria: sublusisti patri
meo non subludes filio. vbi sunt pater diui
tie ⁊ delitie quas habuisti. vbi sunt morselli
preciosorū ciborum: modo a buffonibꝰ co
mederis turpiter: ⁊ vermes te deuorant; si
cut tu deuorasti pauperes ⁊ relictis omnibꝰ
claustrum intrauit.
¶ Consuetudo est mori iuuenes ⁊ senes.
Exemplum. liiij.
Uidā vnicꝰ filiꝰ magni dn̄i hītum
q religiōis assumpsit. Un̄ pr̄ iratꝰ di
xit abbati ꝙ monasteriū incēderet
nisi filiū suū redderet. at illi timētes furorē
tyrāni nouitio dixerunt. Ecce nisi redeas ad
seculū ad patrē tuū oīa bona nr̄a destruet
⁊ monasteriū incēdet. At ille. Nolite timere.
Concedite mihi vt ego vadā illi obuiā. Et
viso filio habitu vili: crinibꝰ detrūcatis vix
eū agnouit: ⁊ pre dolore fere corruit in terrā
⁊ dixit filio. Quid fecisti nobis sic: redeas ad
seculū ⁊ totā terrā tue volūtati exponā. Cui
filiꝰ. Pater q̄dā cōsuetudo est in terra tua
valde piculosa: ppter quā compulsus exiui
inde. Cui pater. Oēs cōsuetudines tuo ar
bitrio relinquo vt facias quicqd vis. Dic mi
hi q̄ est cōsuetudo ppter quā exiuisti. quia
oīno volo eā remouere. At ille. Hoc ē ꝙ ita
cito ⁊ q̄nq; citiꝰ moritur iuuenis sicut ⁊ senex:
nisi hāc remoueris nunq̄ redibo. Nā quod
pmittis me futurū heredē cū nō sum certꝰ
ꝙ plus viuere debeā q̄ tu. q: ita cito moritur
filiꝰ sicut pater ⁊ ecōuerso. Quo audito ait
pater. Fili quod hāc ꝯsuetudinē quā deꝰ istro
duxit possem auertere: ⁊ cōpūctus assumpsit
habitū cū filio.
¶ Quidā audiuit legere. Uixit adā nōgen
tis trigita annis ⁊ mortuꝰ ē. Exem.liiij.
Agnus litteratꝰ qui dū semel audi
q ret legi in ecclia. Uixit Adā nōgen
tis triginta annis ⁊ mortuꝰ ē: ⁊ cum
scripturis que sequūtur de morte illoꝝ qui
tantū vixerūt: stupefactꝰ: perterritꝰ ⁊ cōpun
ctꝰ ait. Deꝰ meꝰ oēs moriūtur ēt illi qui tm̄
vixerūt. qd faciemꝰ ⁊ nos ēt moriemur. hac
ḡ scā doctrina ⁊ hūili cogitatiōe cōpūctus
ordinē predicatoꝝ intrauit cuiꝰ vita q̄ scā
doctrina q̄ vtilis ⁊ q̄ clara fuit notū est to
ti ordini ⁊ ecclesie dei.
¶ Quidam vidit sepelire defunctū ⁊ cōpū
ctus est. Exemplū.lv.
Uit quidā frater florētie nobilis
f genere: sed nobilior moribꝰ in ora
tiōe deuotꝰ: in pdicatiōes gratio
sus: qui sue ꝯuersiōis retulit cām hāc fuisse.
Dū studeret bononie: cōtigit eū cuidā fu
neri interesse: ⁊ dū corpus traheretur de fere
tro vt in tumulū poneretur vidēs caput depē
dit: ⁊ ꝙ quasi res inanimata ⁊ vilis ⁊ fetida
sub terra cito abscōdebatur. cōpūctꝰ ⁊ inspi
ratꝰ a deo mortis memoriā ⁊ timorē acce
pit: vnde ordinē predicatoꝝ ingressus ē ⁊ vi
tā sanctā consumauit in eo.
In discipulo de tempore.
¶ Filius comitis quidā vidit cadauer pr̄is
sui: ⁊ sic cōpūctus deseruit mundū. hoc que
re sermone.cxxxvi.H.
¶ Itē filiꝰ comitis q̄dā dixit in agōe. o qd
ē mūdꝰ. iam .n. possem mltos hospitari: ⁊ ne
scio vbi ista nocte pnoctabo. q̄re ser.cxv.I
¶ Itē rex frācie q̄ cū oībꝰ diuitijs suis nec
inducias vniꝰ hore in agone obtinere potuit
quere smone.cxviij.K.
¶ Itē quidā dixit in agone nō sunt tot cala
mi in tecto horrei quot diaboli circa me sūt.
hoc quere sermone.cxv.I.
¶ Itē q̄dā desperauit in agōe ⁊ reputabatur
ab hoibꝰ q̄si sctūs. quere ser.cxxxiiij.T.
¶ Itē fossor q̄dā cadauer pcussit plenum
smibꝰ ⁊ capita retraxerūt: ⁊ ille cōpūctus
vitā emēdauit. quere smone.cxv.M.
¶ Itē heremita senex q didicit mori in here
mo: ⁊ qd sit scire bn̄ mori. q̄re s.cxv.M.
¶ Mors bonoꝝ. Angeli deduxerūt aīaꝫ
sine dolore. Exemplum.lvi.

l Egit.n.invitaspatꝝ ꝙ cū qdā paṫ desideraret videre quō aīa iusti de corꝑe egrederet̄ trāsiēs ꝑ quādam villā vidit quēdā ꝑegrinū solū in platea ia/cētē ⁊ in extremis laborātē: cui āgeli: micha el ⁊ gabriel vn⁹ ad dextrā: ali⁹ ad sinistrā as/sistētes: rogabāt aīaȝ de ꝑcepto dn̄i de cor/pore egredi: q̄ timēs nō libēter corp⁹ dimit/tebat. Et dixit Gabriel ad michaelē. Sume aīaȝ vt egrediat̄. Respōdit. Missi sum⁹ vt sine dolore ⁊ violētia eijciat̄. Et cū clamaret ad dn̄ȝ: misit de⁹ citharedā dauid cū cātori/bus hierl'm: quoꝝ cāt⁹ audiēs aīa exiēs int̄ man⁹ angeloꝝ cū gaudio in celū deducta ē. ⁊ de hoc ēt Ber. pulchre loqtur ī ꝯtēplatōī h⁹: di. Diligūt ſnos cōciues supne ꝑtates: ⁊ pro his q hereditatē capiūt salutis sollicitu dinē gerūt gaudēter: cōfortāt: instruūt: ꝓte gūt: hoīb⁹ ministrāt ⁊ prouidēt. Ipi.n. desi/derāt aduētū nr̄m: qm̄ de nobis expectāt co rū ruinā restaurari: diligēter querūt ⁊ audi/unt libēter bona de nob̄. sollicite discurrunt medij inter nos ⁊ deū: nr̄os gemit⁹ fideliter ad eū portātes: ⁊ socij nr̄i eē nō dedignant̄: q2 iā sunt nostri facti custodes.

¶ Frater quidā digito indicauit xp̄m eē p̄re sentem in agone. Exemplum. lvij.

e Rat quidā frater ordis ꝑdicatoꝝ in brugēsi flādrie domo grauiter ifirmat⁹: cū letissimo vultu appro/pinquare videret̄ morti: qdā frat̄ cū lachry mis eū flagitauit: vt siqd ꝯsolatiōis interi⁹ accepisset a dn̄o sibi dicere dignaret̄. Cui ille silere nō valēs p̄re gaudio inqt. Vere acce/pi: q2 dn̄s iesus xp̄s se morti mee ꝑsonaliter adesse ꝓmisit. Cui frater. ego inqt ꝑ eūdem dn̄ȝ te ꝯtestor vt mihi digito vl̄ nutib⁹ innu/as cū eū videris p̄ntē. Cui ille inqt. Faciā li bēter siqdē ꝓmiserit de⁹. Die postmodū ter tia morbo īgrauescēte tabula ꝑcussa ē ⁊ fra tres in ifirmariā currebāt. Prestolātib⁹ ḡ ⁊ orātib⁹ fratrib⁹: frat̄ moriēs digitū cū manu ad certū locū extēdit: ⁊ circūfusis oculis cū cātu letissimo dicere cepit. In galilea iesū vi debitis sicut dixit vobis. Quo finito mox ex ꝑirauit. Hoc in vitaspatrum.

¶ Quidā dixit: moriar fideliter: amicabilit̄: fiducialiter: ⁊ letanter. Exemplum. lviij.

f Rater Cōradus quōdā prior con/stantie in theutonia in infirmitate grauissima mire patiētie fuit istud de cāticis subridēdo ⁊ cū pōdere ⁊ cū deuo/tiōis dulcedie sepe reuoluēs. Dilect⁹ me⁹ mi hi ⁊ ego illi donec aspiret dies ⁊ iclinent̄ vm bre. Itē. xv. dieb⁹ āte mortē suā dixit frib⁹ suis. De hac ifirmitate scitote ꝙ ī festo dn̄e nr̄e marie ỽgis moriar: qđ sciūȝ ē q2 ī ꝑmis vespis natiuitatꝭ marie ỽgis decessit: ⁊ ī die sepult⁹ fuit. Ultimā missaȝ dixerat de btā vir gine: ⁊ vltimā ꝑdicationē de eadeȝ fecerat. Hic ꝯgregat̄ frib⁹ an̄ ipm̄ cū cito mori debe ret: dixit. Scitote frēs mei ꝙ ego moriar fide liter: amicabil'r: fiducial'r ⁊ letant. Q d expo suit sic. fidel'r q2 in fide iesu xp̄i ⁊ scroꝝ ec/clesie. amicabil'r. q2 etiā itraui in ordinē spe/ro ꝙ in dilectiōe dei ꝑseueraui: ⁊ ꝑcipue sp facere studui qđ sibi magis placere putaui. fiducialiter q2 scio ꝙ ad dn̄m vado. Letant̄ q2 de exilio ad patriā: de merore ad gaudiū trāseo sempiternū. hoc quere in vitaspatrū.

¶ Mori debem⁹ in timore dei. Exemplū. lix.

l Egitur in vitaspatrum d quodam scō p̄re q cū videret̄ valde timere de morte q̄sierūt ab eo frēs quare timeret. ⁊ ipse r̄ndit in hunc modū. Fratres seruaui mādata dei iuxta posse meū: sȝ hō sum ⁊ nescio vtrū placuerāt oꝑa mea deo ⁊ ideo nō sū secur⁹ donec veniam ad eum.

¶ Virgo simplex vidit christum ⁊ sanctos in extremis. Exemplum. lx.

i N diocesi treuerēsi mōasteriū qddā sitū ē sāctimōialiū: ī q ex q̄dā antiq ꝯsuetudine nulla recipit̄ puella nisi sit. vij. annoꝝ vel ifra. Ad ꝯseruationē.n. sim/plicitat̄ q totū corp⁹ lucidū facit hmōi ꝯsti/tutio siue ꝯsuetudo īoleuit. Erat aūt ī eodē cenobio valde recēs ỽgo q̄dā adulta: sȝ ī re b⁹ hūanis vel mūdanis tā īfātula vt vix dis cernere posset inter pecudē ⁊ hoīeȝ secularē eo ꝙ hmōi formaꝝ an̄ ꝯuersionē nullaȝ ha buisset noticiā. Die igr̄ q̄dā dū murū pome/rij cap̄ ascēdit: quā illa vidēs ⁊ qdnā esset ꝑ̄us ig̃: anit. ait cuidā sorori int̄ astāti. qd ē h: Illa cognoscēs ei⁹ simplicitatē iocular/ter r̄ndit. mulier ē secl'aris: ⁊ addidit qn̄ mu lieres seculares senescunt cornua ⁊ barbas emittūt. Illa ỽo sic eē putās aliqd didicisse gratulabat̄. Cūqȝ ꝑ hmōi exēpla simplicita/tis sepi⁹ sororū maturitatē tēꝑrassȝ: grauis simā incurrit egritudinē. Q ue cū sic iaceret vt vix loqui posset: visitāte se infirmaria: pri mo verbo: deinde signo vt cit⁹ recederet id

tabit. Illa neutrū intelligente dū stupida staret pāniculū capitis sui ꝯplicans ꝯ pectus stantis ꝓiecit. Que mox ac si lapide ꝑcussa fuisset in terram corruit: in q̄ dū sine sensu tpe aliquo iacuisset: erecta ꝑ fenestrā infirmāris vicinā prospexit. Et ecce in cimiterio multitudo stabat dextrariorū: sellas deauratas: frenaqꝫ aurea hn̄tium. Cum in ipsa hora vgo agonizaret. sororib⁹ ꝓpriis accedētib⁹ clara voce clamare cepit. Date locū: date locū: sinite dños istos accedere. Viderat. n. cellā repletam ꝑsonis mire decoris atqꝫ splendoris: quaꝝ vestimenta deaurata videbantur. Sicqꝫ obdormiuit in dño.

Frater qui euolauit sicut sagitta in celum.

Exemplum. lxi.

Monach⁹ qdā ordinis p̄dicatoꝝ alteri monacho sibi familiari post mortez apparens in gl'ia multa: cū de statu suo reqͥreret: rn̄dit. nūq̄ sagitta de arcu emissa: tam cito volare potuit ad locū destinatū: q̄ꝫ cito aīa mea de corpe egressa fuit an̄ deū. Nec mirꝫ. annis. n. q̄nquaginta xp̄o in ordine seruierat ad instar sagitte multos vulnerās salubriter exēplo recte. ⁊ bone conuersationis.

Martyr ꝑꝑ thuribulū occisus est.

Exemplum. lxii.

Vir quidā in lombardia erat mire simplicitatis: ⁊ circa sanctorum loca maxime deuotus: qui cū per nimiā simplicitatē ꝓ fatuo haberet: ⁊ in oculis dei esset prudētissim⁹: q̄cq̄d de suis laboribus vltra necessitatē nature ei reseruare poterat illud in visitādo infirmos ⁊ limina sci Jacobi in cōpostella: aut btōꝝ apsoꝝ Petri ⁊ Pauli sidestr expendebat. Tpe q̄ potuit hoium pecora pauit. Et cū ꝑ senectute ad h̄ min⁹ sufficeret ostiatim medicādo de elemosynis victitabat. modo recedebat de eccl'ia dū diuina in ea agerent. vnde ab oib⁹ amabat. q̄ cū frequētius ꝯuersaretur. in q̄dā eccl'ia eiusdē eccl'ie thuribulū argenteum negligentius pendere conspiceret: timēs ei de dāno eccl'ieq̄ sue ꝯsciciait sacerdoti. Nō secure hic pendet tale thuribulum argenteū. dicente illo: q: multis ānis sine ꝑiculo illic pependisset. respondit ille. Hoc sepe vna die euenit qd̄ mille annis nō ꝯtingit. Quid plura instinctu diaboli thuribulū subtrahitur: nō tn̄ p̄dicto viro furtū imponit. Qd̄ cū fur dño ꝑmittente ⁊ seruo suo occasionē martyrii p̄parāte vēdere nō posset nec auderet sciēs fur p̄dictum virum hoiem esse simplicissimū: ⁊ eccl'ie illius notissimū cū secrete adiit. ⁊ q: ipse idē rapuisset vas pri⁹ p̄stito sibi iuramēto ne se ꝓderet ꝯfessus ē. Cui ille rn̄dit. Da mihi thuribulū ⁊ ego illud nullo sciēte bn̄ restituā ⁊ si necesse fuerit ēt corp⁹ meū ⁊ aiam meā ꝓ te pono. His auditis fur thuribulū ei tradidit. qd̄ ille feno inuolutū sacculo suo imisit: Qui pl⁹ solito eccl'iā p̄fatā frequentauerat: vt thuribulū caute ⁊ sine nota in locū suū ponere posset. Die vero quadā nimia tempestatū violētia a forib⁹ eccl'ie q̄ tūc eā fuerat depulsus: domū vicinā intrauit. ⁊ oblit⁹ de sacco inuētū ē thuribulū in sacco suo. Reqͥsitus ḋ sacco cui⁹ eēt cū mētiri nollet rn̄dit. Saccus ē me⁹ s; qd̄ inest vēm est: ego thuribulū nō sum furat⁹. n̄ tn̄ furē ꝓdā. Et recitauit eis ꝑ ordinē q̄lr ad se deuenerit: ⁊ q̄d furi ꝓmiserit. Dicētib⁹ illis. lex ē lōbardie vt vel furē ꝓdas: vel furis penā subeas. rn̄dit. In manib⁹ vris sū; qd̄ iustū ē de me facite. Quē cū iudex inducere nō posset vt furē publicaret: capitali sup eū data snīa an̄ fores maioris eccl'ie tanq̄ sacrileg⁹ est decollat⁹ cui⁹ corp⁹ in eodē loco est sepultum. ⁊ deuote ꝑsone an̄ horā matutinaꝝ cant⁹ angelicos ibidē audierūt: cereos ardētes viderūt insup ⁊ suauissimi odoris fragrātiā senserunt Et ep̄s cū ceteris sup tumulū hois dei basilicā fabricari fec. Et fiūt ibi miracula vsqꝫ in hodiernū diē ad laudē nois Jesu xp̄i. Hec Cesarius.

Sanctus pater vidit in agone ꝓphetas apostolos ⁊ xp̄m.

Exemplum lxiii.

Quidaꝫ sanctus pater in hora obitus sui aspicientibus discipulis subito cepit hylarescere ⁊ pulcher ⁊ candidus apparere: ⁊ in leta verba prorumpere. Querētibus illis cui loqueretur: rn̄dit. Nōne videtis scōs p̄triarchas. Iterum illo loquente ⁊ eis iterrogantibus. rn̄dit. Nonne videtis sanctos prophetas. Tertio dixit. Ecce veniunt sci apostoli. Quarto dixit: q: veniūt sancti angeli. Vltio dixit. Surgite: q: iesus venit. Et inter hec verba migrauit ad dñm.

Mulier que vidit xp̄m in agone.

Exemplum. lxiiii.

Refert etiaꝫ beatus Gregori⁹ ḋ Tharsilla amica sua q̄ dum ad diez venisset extremum respiciens sursū vidit Jesum venientē: ⁊ cum magna aiaduersione cepit circūstantibus clamare ⁊ dixit. Recedite recedite: q: Jesus venit. Cūqꝫ in eum tenderet quē videbat: scā illa anima a carne soluta est.

tantaqꝫ subito fragrãtia miri odoris subse-
cuta est: vt ipsa suauitas cunctis oñderet il-
lic actorem suauitatis aduenisse.

¶ Mors hoim est amarissima. Exem. lxv.

Q Uidã ff ordis ꝑdicatoꝝ cellã fris
alteri⁹ venetijs intrauerat de nocte
eo legẽte. Fr legẽs suscepit aliũ frẽꝫ
supueniẽtẽ credẽs eũ venisse i sero ꝛ eũ eẽ
viuũ: ꝛ tñ mortu⁹ erat i ꝯuẽtu q multũ dista
bat a ꝯuẽtu venetoꝝ. Tũc mortu⁹ dixit. Ego
nõ sũ viuus: sed mõ sũ mortu⁹: vñ scribas
diẽ ꝛ horã ꝛ ita inuenies. Dixit viu⁹. Dic mi
hi: ẽ ita vt diẽ. Arist. Mors ẽ vltimũ terribi
liũ. Rñdit mortu⁹. Dicã tibi qd mihi acci-
dit qñ moriebar: ꝛ tunc poteris iudicare ꝙ
mors est terribilior res mũdi. Qñ appropi
quabã ad pũctũ mortis ꝛ feci tractũ tũc ꝑ-
didi sẽsus oẽs. s. visũ auditũ ꝛc. ꝛ tũc intel-
lectus me⁹ fuit tot⁹ subtiliatus: ꝛ oia bona ꝛ
mala q̃ vnq̃ fecerã fuerũt mihi ꝑñtata ãte
oculos mentĩ mee clarissime: ꝛ tũc cepi i me
ipso cogitare sup his ꝛ mltũ dubitabã ꝛ ti-
mebã de salute mea. Interim venerũt ange
li ex vna pte: demones ex alia. ꝛ qlibet vole-
bat accipe aiam meã: ꝛ sic stãdo i illo pũcto
quo aia recessit: visum est mihi ꝙ ego essem
subito raptus i loco tenebroso: ita ꝙ ego di
xi heu mihi q: dãnat⁹ suꝫ. Et stãdo sic modi
cũ ego vidi quandã claritatẽ in qua ego co
gnoui ꝙ aia erat sepata ꝛ stabat sup cada
uer: ita ꝙ nõ erã in iferno. Vñ hoc ẽ certissi
mũ ꝙ mors ẽ terribilissima res mundi. Po
stea viuus interrogauit de fide. rñdit ꝙ nul
lus saluat̃ nisi in fide iesu xpi.

¶ In agone videt hõ oia opa sua bona ꝛ
mala. Exemplum. lxvi.

Q Uidã rex bon⁹ quẽdã militẽ in ar-
mis habuit ꝓbatũ: sꝫ in morib⁹ ꝛ in
vita ꝑniciosuꝫ ꝛ reprobũ: q frequẽ-
ter admonit⁹ in sanitate cõtẽnebat se corri-
gere. Cũ ãt repẽtina ꝛ iprouisa infirmitate
corripet̃: a rege visitabat̃ ꝛ ad penitẽdũ ꝛ cõ
fitẽdũ iducit̃: iste ait. Adiudicat⁹ sum morti
Et ãgeli cũ pñtes eẽnt dixerũt. Videam⁹ si
aliqd ius habeam⁹ in eo. Et vn⁹ extraxit li-
brũ de sinu speciosissimũ paruulũ valde lit-
teris aureis ꝛ fulgẽtib⁹ cõscriptũ: ꝛ q antea
lr̃as nesciebã oia legebã: ꝛ q̃ꝫ stul ꝛ vidi scri-
pta aliq̃ bona: ꝛ lꝫ pua q̃ fecerã in iuuẽtute
atq̃ mortalr̃ peccassẽꝫ: sꝫ cũ miro mõ exulta
rẽ in visiõe hoꝝ: ecce duo maximi ꝛ teterri-
mi demones intrauerũt. vn⁹ portabãt librũ
ꝑmaximũ scriptũ minimis lr̃is i q̃ scripta vi
di oia pctã mea ꝛ flagitia. Et dixerũt demo
nes ãgel q stabãt ibi. qd h stat̃ cũ i eo nul-
lũ ius hẽat̃: cũ iã liber vr̃ videat̃ ex multis
ãnis nil valere: ꝛ nr̃ ꝑualeat. Tũc ãgeli rñde
rũt: ꝛ iteꝝ dicebãt. Recidam⁹ ꝛ sibi adiudi-
catũ dimittam⁹. qd fecerũt sic: suffocantes
eũ demones ꝛ aiaꝫ ei⁹ rapuerũt: ꝛ eã ad in-
fernũ deportauerũt. Hec in vitas patrum.

In discipulo de tpe.

¶ Quidã in agone ad iudicãdũ raptus est:
ꝛ xps distinctã rõnẽ exegit ab eo. hoc quere
in discipulo de tpe. ser. ix. P.

¶ Quidã dixit i agõe. nõ sũt tot calami in
tecto horrei qt diaboli circa me sũt. F. cxv. I

Mulier.

¶ Regia q̃dã eqtauit Aristotelẽ. Exẽ. lxvij.

M Uliers astutia ẽt decepit sapiẽtissi-
mos docẽtes alios: vt dicit magr̃ Ia
cob⁹ de vitriaco. Nã Aristo. cũ do-
ceret Alexãdrũ vt se ꝯtineret ab accessu fre
quẽti vxoris sue: que erat pulchra valde ne
aiuꝫ suũ a cõi ꝓuidẽtia ipediret ꝛ Alexan-
der ei acqesceret. Hoc aduertẽs regina ꝛ do
lẽs cepit Aristo. trahere ad amorem suũ: qa
multotiẽs sola trãsibat cũ pedibus nudis ꝛ
dissoluto crine vt eũ alliceret. Tãdẽ allect⁹
cepit eã sollicitare carnalr̃. Hoc oĩno nõ fa-
ciã nisi videro signa amoris ne me tẽptes. S
veni ad meã camerã reptãdo manibus ꝛ pe
dibus sicut equus me portãdo: tũc scio ꝙ
nõ illudes mihi. Cui cõditiõi cũ ꝯsensisset il-
la intimauit hoc Alexãdro. Qui expectans
apphẽdit eũ reginã portantẽ. Quẽ cũ vellet
occidere ait Aristoteles sic se excusando. Si
sic accidit seni sapiẽtissimo vt a muliere de-
ciperet: potes videre ꝙ bñ docuerã te quid
accidere põt tibi iuueni. Quod audiẽs rex
ei pepercit ꝛ in doctrina eius profecit.

In promptuario supra.

Filius regis q i. x. annis solẽ videre nõ de-
buit: ꝛ postmodũ mulieres pre ceteris crea-
turis cõcupiuit. hoc q̃re ante F. xxiiij. X.

¶ Item iuuenis monachus nutritus in he
remo qui postulabat anseres. i. mulieres pre
ceteris creaturis quas in mundo vidit. hoc
quere ante. xxiiij. de X.

Mundus.

¶ Mũdus apparuit in pulcherrima specie
ante: retro ꝟo turpissima erat. Exẽ. lxviij.

e Rat quidam nobilis in austria totꝰ mundo deditus. quadam nocte solus ante castrū suū in virgultum pulchꝛ floribus vt melius de mūdi pōpa posset cogitare descendit. Quedā igr̄ dn̄a supꝛ humanam estimationē formosa ⁊ ornata se ei p̄ntauit dicēns. Ecce assum quā tanto amore hactenus dilexisti ad me accedas. Ille vero gaudēs valde ipsam diligentius ꝓspexit: se btm̄ reputans ꝙ aspectu ⁊ affatu talis dn̄e pfrui dignꝰ fuit. Et illa. Sicut me an̄ bn̄ vidisti ita me retro intuearis. Uidit itaqꝫ in dorso eā plenā vermibꝰ: putredine: imūdicia: ⁊ fetore: ita ꝙ horror istoꝝ oēꝫ gl'iā priꝰ visam supabat. Ad q̄ nobil' in stuporē raptꝰ ⁊ nimis territꝰ est. Ad quem illa. Ego sum gl'ia mūdi: ⁊ tales sunt fructꝰ mei. Ad verba hec imago disparuit: ⁊ nobilis emendatus rediit: ⁊ mundo renunciauit deo viuens.

Miles q̄daꝫ petiuit a rege sanitatē corꝑis. Exemplum. xlix.

r Ex quidam habuit prepositū q̄ multum ei fideliter seruiuit. Cū infirmatus visitaretur a rege ⁊ diceret ei rex si quid vellet, ille ait. Uolo vt me libereris ab hac infirmitate q̄ me multū affligit. Rn̄dente rege ꝙ libenter faceret si posset: subiunxit ille. Et ego ꝓmitto illi qui me pōt liberare ꝙ si h̄ fecerit: ammodo seruiā ei ⁊ non homini. Hoc in libro de donis.

In discipulo de tp̄e.

Quidā vidit duos cū lāceā ꝑ longū volentes intrare in eccl'iam. q̄re ser. cxiij. T.

Itē q̄dā hausit aquā in vas ꝑfusum ⁊ q̄daꝫ secauit ligna supꝛ sarcinā. q̄re ser. cxiij. T.

Itē filius comitis q̄ vidit cadauer pr̄is: ⁊ sic mundum deseruit. q̄re ser. cxxxvi. N.

Murmuratio.

Quidā plagatꝰ fuit pp̄ murmur qd̄ hūit ꝯ deum. Exemplum lxx.

e Rat quidā honestus ⁊ verax dū longo tp̄e i puritate m'lta deo in ordine p̄dicatoꝝ deseruinisset: nec sensissꝫ de illis consolatōnibus ⁊ dulcedinibus dei quas legebat ⁊ ab alijs pregustari audiebat frequenter. Nocte q̄dā stabat an̄ crucifixū ⁊ lamētabil'r cepit an̄ dn̄m cōqueri per hec verba. Dn̄e audiui de te ꝙ oēm creaturā in mansuetudine ⁊ bonitate p̄cellas: ecce iam seruiui tibi annis pluribus vias duras pp̄ verba labiorum tuorū custodiens: ⁊ voluntarie me totū sacrificans tibi ⁊ scio dn̄e ꝙ si alicui tyrāno tantū seruitij fecissem aliqd̄ mihi ostēdisset beniuolētie signū: aut dulciter colloquendo: aut aliquid tribuēdo: aut secretū aliqd̄ ꝯmittēdo: vl' saltē ridēdo. tu aūt dn̄e nullā dulcedinē infudisti: nullū beniuolētie signū ostēdisti. Iā dn̄e tu q̄ ip̄e p̄dicaris dulcedo: mihi crudelis es: tu durior mihi es q̄ȝ esset tyrānus. Quid ē h̄ dn̄e: aut q̄re h̄. Cum igr̄ hec ⁊ m'lta filia dnꝰ iteraret: audiuit subito semel ⁊ bis strepitū magnū ac si eccl'ia minaret ruinā: sꝫ ⁊ supꝛa tabulatū eiꝰ tm̄ audiuit strepitū ac si multi canes dētibꝰ ⁊ vnguibꝰ corroderēt tectū. Quo audito vehemētissime p̄territꝰ ⁊ toto corpoꝛ tremēs subito vidit retro se horribilē vultū q̄ cū gradi vecte quē gerebat in manibꝰ euꝫ ꝑcussit ⁊ ad terrā ꝓstrauit: ita cū surgere vellet nullatenꝰ possꝫ: repando an̄ vnū altare se trahēs nō potuit vltra ꝓcedere ampliꝰ ꝑ dolore. Fratres igr̄ ad primā surgētes ⁊ cū in multis doloribꝰ inueniētes ad infirmariā deportauerūt cāte egritudinis cām nescientes. Jacuit igr̄ trium ebdomadarum spacio: ⁊ sibi ⁊ alijs fere bat'intū ꝙ vix ei seruire poterāt nisi naribus obturatꝭ. Uiribꝰ aūt assumptis ⁊ de sua p̄sumptione correptus ad locū in quo ꝑcussus fuerat rediens. vt ibi irā meruerat miam impetraret ait. Mi dn̄e peccaui in celum ⁊ coraꝫ te. minor sum oibus miserationibꝰ tuis: ⁊ indignus magnis gratijs tuis. Tu dn̄e iuste vulnerasti me: sed p̄cesanasti me. In faciē aūt se prosternens veniā iterū ⁊ iterum supꝛ his' q̄ stulte cogitauerat ⁊ leuiter locutꝰ fuerat ꝯ deū petijt. Et vox fcā ē ad eū. Si vis q̄s affectas ꝯsolatōes h̄re: ⁊ dulcedines spūs: opꝫ vt ita villem te reputes sicut vermē ⁊ lutē qd̄ calcas. Quo audito valde ꝯsolatus surrexit: deo gr̄as agens ⁊ humiliter ex tūc ardēter ⁊ libēter h̄ amplexatus ē: ⁊ sollicite ꝓsecutus. Hoc aūt narrauit magro ordis p̄dicatoꝝ frater: cui h̄ credit̄ ꝯtigisse: q̄ magne perfectionis ⁊ auctoritatis postea fuit in ordine. Hec in vitas patrum.

In discipulo de tp̄e.

Heremita' q̄dā rep̄hēdit deū ⁊ murmurauit ꝯ opꝑa dei. Hoc q̄re in dis. de tp̄e. s. cix. K.

Capitulum de N.

Natiuitas xp̄i.

Gaudere debemus de natiuitate xp̄i. Exemplum. i.

q Uidam frater requisitus fuit in morte de causa sui risus. respondit. Nū quid summe gaudere debeo: q: instat xp̄i natalis dies in qua deus omnium briu

do nřaʒ assumpsit penā oīuʒ nřm infantiā de⁹ suā creaturā. summa bonitas nřam miseriaʒ: summa potētia nřam penā: summa vita oīuʒ mortē nřam: summa sapiā nřam ignorātiam glīa dei pľis nřam ignominiā. Quib⁹ congratulari opʒ: qꝛ corā deo fratres meos nunc cerno: ideo sequendo eos sic gaudeo.

¶ Gaudere debemus de natiuitate dñi nostri iesu xp̄i. Exemplum. ij.

l Egitur in libro Petri cluniaceñ. q̄ i nocte natal' xp̄i cuidā deuoto monacho vigilanti mox apparuit beā v̄go Maria: filium tenendo in gremio ꝛ colludētē cum eo cui filius. O mr̄ dulcissima q̄ta letitia est hodie hoīb⁹ de natiuitate mea in q̄ vite innocentiā: doctrine affluētiā: miraculoꝝ excellētiā: sacroꝝ celestiū p̄eminētiā ꝛ abūdātiā secretoꝝ eis gratis dedi. Sed econtra q̄to dolore ꝛ inuidia nunc diabolus cruciat̄ probādo deū esse incarnatū ꝛ vnitū nature illius quē prius deiecit: quē ēt deijciendo probatur q̄ virtus mee incarnationis est inenarrabilis.

¶ Infantia xp̄i liberat hoiem a temptatione. Exemplū. iij.

q Uidā clericus necessitate coactus beē virgini seipsum deuouit ad religionis ingressum: ꝗ religioneʒ fratrum p̄dicatoꝝ ingressus de apostasia grauiter temptat⁹ est. Jđ adorauit imagineʒ infantie saluatoris quā tenebat in gremio beā virgo. vt aut̄ ꝯ̄ tēptamēta iuuaret: aut ꝯ̄ graues impugnationes licētiā alterius religiōis daret: ꝛ sic deuote deosculās pedes imaginis ꝓfusis lachrymis tantā mētis pacē ꝛ cōsolationē mox ē expertus q̄ vsqꝫ ad mortē in ordine firmiter p̄seuerauit: ꝛ deo fideliter seruiuit.

¶ Mulieri apparuit xp̄s in specie pulcherrimi infantis. Exemplum. iiij.

q Uedā deuota p̄sona circa infantiam dñi specialiter afficiebat̄ tpē natiuitatis xp̄i ꝛ rogauit dñm: vt ei ondēret faciem pueritie sue. Et ecce post aliquos dies in ecclesia more solito cōmorāti ꝛ orāti astitit puer pulcherrim⁹ a quo q̄siuit si sciret aue maria. q̄ r̄ndit. Predic mihi: ꝛ fecit. Et dicēte ea: bñd. fru. v. t. sic dixit puer. Ego sum ille ꝛ euanuit. Jlla iubilando clamauit. Reuertere charissime: dulcissime: ꝛ amantissime puer. Et sic p. xxx. dies nō cessabat vociferans. Die. xxx. venit Jesus dicēs. Ego vocatus venio ad te. mō autē tu venies post me: vt mecum congaudeas. Que sic iubilās feliciter expirauit.

Capitulum de O.

Obedientia.

¶ Obedientia precellit ceteras virtutes ī celo. Exemplum. i.

v Enerunt quattuor fratres de schiti ad abbatem pambo vestiti pelliciis tunicis ꝛ indicauit vnusquisqꝫ eorum alteri⁹ v̄tutē nō p̄nte eo de q̄ loq̄bat̄: Un⁹ nam qꝫ ex eis ieiunabat multū: ali⁹ v̄o nihil possidebat. terti⁹ aūt h̄ebat pl'imā charitatē. de quarto v̄o dixerūt q̄. xxij. annis in obediētia maiori p̄mansisset. R̄ndit eis abbas pambo. Dico vobis q̄ isti⁹ v̄tus maior est q̄ ceteroꝝ: qꝛ vnusquisqꝫ v̄m in v̄tute quā possidet volūtatē ppriam retinuit. hic aūt volūtatē suā abscindēs: aliene volūtati se seruum fecit. tales. n. veri cōfessores sunt si vsqꝫ ad finē ita permanserint. Hoc in vitas patrum.

¶ Obediens suscitauit mortuum. Exemplum. ij.

d Uo fratres carnales venerunt i quoddam monasteriū h̄itare: ꝛ vnus ex ipsis erat religiosus valde. alter habēs obedientiā valde grandem. Cū ǧ abbas p̄ciperet illi h̄ fac: ꝛ fecit. ꝛ iteꝝ illuc fac: ꝛ fecit. qui in h̄ glorificabatur in monasterio q̄ talē obediētiam haberet. Jnuidit ei frater eius ille religiosus ꝛ dixit intra seip̄m: tēptabo hunc frēʒ meum si h̄ʒ tātā obediētiā. ꝛ veniens ad abbatē: dixit transmitte frēm meū mecū: qm̄ necessarius suʒ eius in quodā loco. Et dimisit eū abbas. Cū ǧ pariter ꝓficiscerent̄ volēs tēptare eūʒ ꝛ venissent ad flumē in q̄ erat multitudo crocodiloꝝ: dicit ei. Descēde in fluuiū ꝛ trāsi. Et descēdit ille. ꝛ venerunt crocodili ꝛ ceperunt lingere corp⁹ eius ꝛ ei nō nocuerūt. Q̄d cū ille vidisset dixit ei. Ascende de fluuio ꝛ eamus. ꝛ dū irent inuenerunt corp⁹ mortuū iacēs in via ꝛ dixit ei religiosus. Si h̄emus aliquid ex veteribus vestimētis mitterem⁹ sup illō. Cui frat̄ dixit. Oremus si forte suscitet illum deus. Et stātib⁹ illis in orone suscitat⁹ ē mortu⁹. Et nudauit se ille religiosus. d. Propter religionem meā suscitatus ē. Manifestauit aūt deus patri in monasterio opa eoꝝ oia. ꝛ quēadmodū tēptauit fratrē suū in crocodillis ꝛ quō mortu⁹ surrexit. Et postq̄ venerūt in monasterium dixit abbas ad illuʒ religiosum. q̄re sic fecisti fratri tuo: Cognosce qꝛ p obediētiam suam surrexit

mortuus. Hec in vitaspatrum.

¶ Obediētia pcedit peregrinationē et etiā vitam solitariam. Exemplum. iij.

q Uidam bonus hō querebat viam tēdentē ad primā et cogitabat i mē te. Nō est meli⁹ q̄ vt mūdū fugiaȝ et maneā in inclusorio: qd et fecit. Uidentes aūt hoīes ei⁹ bonitatē ipm bn̄ pascebāt et cū ibi eēt: veīt vox de celo dicēs. Aue paste por ce. Ille aduertēs q̄ h vox eēt insultanē ei de gete: exiēs de clusorio dedit se ad pegrina tōeȝ gete postposita. Ad quē vox. Salue pe cus errās. Ille dixit inclusorio. Ecco non pla ceo pegrinatio deo nō est accepta: sit oīā ad heremitas qui sub obedientia viuentes vo luntatem dei perficiunt. Qui cū ibi esset ve nit ad eū vox dicēs: Salue fili obedientie: implens voluntatem dei.

¶ Obediētia marci scriptoris. Exēplū. iiij.

q Uidā abbas habebat discipuluȝ nomie marcū: cui⁹ obediētia erat magna et pp̄ea senex diligebat eū. Hēbat aūt et alios discipulos qui contristabant iō q̄ plus illuȝ diligeret. Postq̄ alij senes h au dierūt: venerūt ad eū vt ei renūciarēt: quia fres q cū eo erāt cōtristabant. Sȝ aūq̄ illis aliqd facerent ipē cū illis ad singulor cellas pfect⁹ vnūquēqȝ pp̄o noie vocauit dicēs. Egredere fr̄: qm̄ op⁹ habeo tui. Et null⁹ vo luit egredi. Uenerūt aūt oēs ad cellā marci et cū pulsarēt ostiū vocauit abbas euȝ noie ei⁹. Ille aūt mox vt audiuit ei⁹ vocem foris egressus ē: Et igress⁹ abbas ad cellā suā qm̄ scriptor erat: q̄suiuit qnternū quē scribebat: et inuenit q̄ in q̄ hora i q̄ vocat⁹ ē lraȝ quā fa ciebat mediā dereliqt vt obediētiā impleret Unde alij senes dixerūt ei. In veritate iq̄tū diligis eū et nos diligim⁹: qz et deus eū pro pter suam obedientiā diligit plus.

¶ Monachus pp̄ obedientiā picit propri um filiū in furnū. Exemplum. v.

q Uidā seculo renūciauit et venit ad monasteriū adducēs secū filiū suū paruulū: quem abbas tenēs oscula bat: dicēs pr̄i. Amas hūc. Rn̄dit. Etiā. Ite ruȝ dixit. Diligis hūc. Rn̄dit. Etiā Postea dixit illi abbas. Tolle si amas eū et mitte in furnū ardentē. Et pater suus iactauit eū in furnū et statiȝ fact⁹ ē furn⁹ sic ros. Ex q̄ facto acq̄siuit sibi gr̄aȝ in tp̄e suo quēadmodum abrahā patriarcha. Hec in vitaspatrum.

¶ Abbas reuocauit frēm defunctum.

Exemplum. vi.

r Eligiosus quidam noie Meingotȝ vir simplex et bonus. Accidit autēȝ vt tactus infirmitate cū nimis tor queret inunctus est. Instāte vo tp̄e capitu li gnālis abbas itur⁹ ad caplm̄ dixit ei. Frat meingotȝ nō debes moriȝ expecta dū me. nā dēte illo si i me fuerit faciā. subiūxit abbas Ego tibi p̄cipio. Iuit q̄ abbas ad caplm̄: et morat⁹ ē diuti⁹. Reuerso itaqȝ eo et veniēte ad portā pulsata ē cāpana. Interrogāte ita qȝ abbate cui pulsaret: dicebat fr̄ portarius fri meingotȝ. Rn̄dit abbas. Ego deberē cito q adhuc. Festināsqȝ ad infirmatoriū ille ex pirauit. et cū se iclinasset ad mortuū alta vo ce clamauit. Fr̄ meingotȝ. Et non erat in eo vox neqȝ sensus. Cūqȝ scdo idē nomē repe tisset dixit prior. Nolite vos fatigare expira uit eni. Tūc abbas ad illi⁹ aurē se inclinans dixit. ego tibi p̄ceperā ne morereris donec ve nirē: et iterū p̄cipio tibi vt rn̄deas mihi. Ad qd vbū ille q̄si de gui sōno excitat⁹ oculos apuit et igemuit. O pr̄ inqt qd fecisti: bn̄ erā vt qd me reuocasti: Ubi inqt eras. At ille re spōdit. In padiso reposita erat mihi sedes aurea secus pedes dn̄e nr̄e: et cū me reuoca res: veīt dn̄s. Ismhardus sacrista nr̄ trahēs qȝ me d sede eadē dicebat. Nō h sedeb: qz i obediēter huc veīsti: reuertere ad abbatē sic qȝ reuersus suȝ. Attamē pmissū est mihi q̄ eadē sedes mihi foret reseruanda vbi eūdē Ismhardū vidi in multa gloria: in cuius pe de apparuit macula eo q̄ nobiscū existens i uitus iuit ad laborem. Hec cesa.

¶ Serpens fuit obediens fratri hortulano.

Exemplum. vij.

e Rat quidam magne vite in mona sterio monachus hortulanus. Fur vero venire consueuerat et p sepeȝ ascendere et oculte olera auferre. Cūqȝ ille multa olera plantaret que minus inueniret: et alia pedibus conculcata: alia dirupta con spiceret hortū circūiens inuenit iter vn̄ fur venire ꝯsueuerat. Qui eundē hortū pambu lans reperit et serpentē cui precepit dicens. Seq̄re me. Et ad aditū suris pueniēs im pauit serpēti: dicēs. In noie iesu p̄cipio tibi vt aditū istū custodias: et furē ingredi nō p mittas. Protin⁹ serpēs se totū i itinere in transuersū tetēdit: et ad cellā monach⁹ rediit

Cūq3 meridiano tpe cūcti qescerēt more so
lito:fur adueīt sepē ascēdit:ꝛ dū i hortū pe
dē pōeret vidit subito ꝙ ꝓtēsus ſpēs dau
sisset viā ꝛ tremefact⁹ post semetipm cecidit
eiusq3 pes ꝑ calciamētū l sude sepis ibesit:
Sicq3 vsq3 hortulan⁹ rediret deorsū capite
pepēdit. Cōsueta hora vēit hortulan⁹:pēdē
tē i sepe furē repit:ꝯpēti āt dixit Grās ago
do:ipleuisti qd iussi:recede mō qui ilico ab
scessit:Ad furē ꝟo veniēs ait. Quid est ff.
tradidit eni te de⁹ i manū meā q̄re i laborē
monachoꝝ furtū totiens facere ꝑsumpsisti
Et h dicēs pedē illi⁹ a sepe i q̄ ibeserat sol
uit:eūq3 sine lesiōe dposuit cui dixit. Seq̄re
me. quē sequētē se duxit ad horti aditum:ꝛ
olera q̄ furtiȝ appetebat auferre:cū magno
gaudio ꝑbuit dicēs. Uade post h ñ furtū fa
cies:s3 cū necesse hēs huc ad me igredere ꝛ
q̄ tu cū3 peccato laborabas tollere ego tibi
volūtarie dabo. Hec Greg. in dyal. li. i.

C Aqua fuit epō obediēs. Exemplū. viii.
f Xuui⁹. qdā qui iuxta muros ciuitat
fluebat inūdatiōe facta cursus sui
alueū egressus ꝑ agros diffūdi cō
sueuerat ꝛ q̄q3 sata ꝛ plātata repiret euer
tere. Cū h crebro fieret ꝛ maris eiusdē3 loci
nec̄itas vrgeret dato studio opis eu3 ꝑ alia
loca deriuari conati st̄. S3 q̄uis diuci⁹ labo
ratū fuisset a ꝓpo alueo driuari nō potuit.
Tūc epūs vir deuot⁹ rastrū sibi paruulū fec
ꝛ ad alueū fluminis accessit:ꝛ añ orōni icu
buit:atq3 eidē fluuio ꝑcipiēs vt se seq̄ret ꝑ
loca q̄ ei visa st̄ rastrū ꝑ terrā traxit. Quem
mox relicto alueo ꝓpo tota fluminis aq̄ secu
ta est:ita vt fundit⁹ locū ꝯsueti cursus dse
reret ꝛ ibi sibi alueū vbi tracto ꝑ terram ra
stro epūs signū fecerat vēdicaret:ꝛ q̄q3 eēnt
alimenā hoīu3 ꝑfutura sata vel plātata vl
tra non lederet. Hec Greg. in dyal. li. iii.

C Ignis fri orāti obediēs. Exemplū. ix.
Quodā fratre i anglia lectore ꝛ ꝑdi
q catore admodū deuoto:i domo cu
iusdā milit existē subito succēsus ē
ignis magn⁹ i domo i q̄ cenabāt Deficiēte
aūt aq̄ ꝛ oi humano ꝯsilio:ꝛ igne magis ac
magis inualescēte cū soci⁹ ei⁹ cū familia di
scurreret ꝛ clamaret ꝛ ipe in orōnē ꝓstrat⁹
i gnē repulit ꝛ extinxit:ita vt nullū ei⁹ vestigi
um appareret. Hoc autē ff mīme oñtās ad
glīa3 nec celās ad edificationē scripsit magi
stro ordis ꝑdicatoꝝ:nec alicui hoī h dixit.

C Pluuia nō tetigit duos fr̄es in itinere.
Exemplum. x.
Uo fr̄es ordis ꝑdicatoꝝ dū mitterē
d tur ad quēdā ꝯuentū ꝛ obediētiā3
hylarit adimplerēt:cōtigit eos plu
uie tēpestate in via obumbrari. Quā expa
uescētes nimiū ceperūt adinuicē dicere. forte
nō acceptat de⁹ obediētiā nr̄a3. Dū ḡ nul
lū viderēt locū ad quē diuertere possent ve
nit in mentē vni⁹ miraculū qd fecerat dñs
btō dñico:pluuiā ab eo ꝛ ei⁹ socio remouē
do:ꝛ excitat⁹ i spē ꝛ ad orōnē ꝯuersus sta
ti fec̄ signū crucis ꝯ tēpestatē imminētē ꝛ sta
ti ad dexterā ꝛ leuā se diuidēs ꝑmisit dñs
eos abire intactos ꝙ nec vna gutta cecidit
sup eos cū viderēt ex vtraq3 ꝑte pluuiā ma
gnā cadēte3. Leena fuit discipulo obediēs.
Exemplum. xi.
Icebāt sancti seniores de discipulo
d abbat paull noīe iohēs ꝙ hr̄et hūili
tatē ꝛ virtutē obediētie:ꝛ ēt difficiles
cās abbate sibi iperātē i nullo ei penit⁹ sibi
ꝯdiceret s3 nec murmuraret. Cū aūt necessa
ri⁹ eēt in monasterio vtēsilibus fim⁹ boū:
misit eū abbas in ꝓrimū vicū vt q̄reret sibi
fimū boū ꝛ cū celeritate afferr3 Erat aūt i
illo loco mala bestia. s. leena. Stati āt egres
sus ꝑdict⁹ discipul⁹ ibat ſm ꝑceptū abbat.
Cūq3 ꝑgerz dixit abbati suo. Dñe pr audi
ui q̄s ꝑlimos dicētes ꝙ in illo loco mala be
stia sit tūc senex q̄si iocularit dixit Si vene
rit sup te tene ꝛ alliga eā ꝛ aduc eā tecū. cū
aūt ꝑuenisset ad locū iā vespe istāte egres
sa ē leena ꝛ irruit sup eū. Ille āt cōꝑhēdēs
tenere eā voluit:illa āt excutiēs se de mani
b⁹ ei⁹ fugit. Seq̄bat āt ipam dicēs Abbas
me⁹ ꝑcepit vt alligā te ꝛ ꝑducā ad eū Cō
tinuo stetit leena ꝛ tenēs eā reuertebat ad
mōasteriū. Cū āt tardaret i itinere abbas ni
mis ꝓ eo sollicit⁹ tristabat ḡuit ꝛ ecce subi
to supuenit discipul⁹ ei⁹ tenēs ligatā leenā
Quā cū vidisset senior admirat⁹ valde grās
egit deo. Dixit āt discipul⁹. Ecce dñe sic ꝑce
pisti adduxi leenā ligatam. S3 volēs senior
hūiliare spm̄ ei⁹ dixit ei. Sic tu insensibilis
es:ita ꝛ isensibilr bestiā adduxisti. solue ḡ ꝛ
dimitte eā vt vadat ad locū suū. Hoc in vi
tas patrū. C Mulier q̄dā intrauit furnū
cōtra ꝓhibitionē mariti. Exemplū. xii.
Um qdam vir recederet ab vxo
c re vadens ad sanctum Jacobu3

Ita multū institit apud eū q̄ ei aliq̄d p̄ciperet qđ ob ei⁹ amorē vsq3 ad interitū imobiliter obseruasset: q̄p⁹ multā instantiā dixit ei. Nihil aliud peto a te nisi vt maneas i domo tua in pace: ⁊ deū p̄ me ores. Cū aūt diceret. ⁊ i staret q̄ ei aliq̄d aliud p̄ciperet: qđ h ip̄a esset factura sine p̄cepto q̄ iā p̄cepit tunc dixit ei. Caueas amore mei vt nō intres in furnum ruinosum ⁊ piculosum q̄ est curia nr̄a. Cu3 aūt recessisset cepit cogitare q̄ forte marit⁹ eius ibi pecuniā inter lapides abscondisset: ⁊ intrans cepit mouere lapides: scrutans si ibi pecuniā inueniret. Quod cū faceret cecidit cooptura furni sup eā: a q̄ lesa est ⁊ ipotens effecta. Cū aūt rediret vir ei⁹ ⁊ ip̄a ei more solito nō occurreret: dicta est ei cā. qui ait. Ammodo saltē incredulitatē ⁊ inobedientiā sentiet quam ip̄a ⁊ cetere mulieres h̄nt originaliter ab eua prima mr̄e: q2 si deus nō inhibuisset ei comedere fruct⁹ de ligno sciē boni ⁊ mali: fortassis nunq̄ gustasset.

¶ Uxor militis intrauit paludē cōtra p̄hibitionem viri sui. Exemplum. xiij.

Miles quidā in saxonia diues valde ⁊ potēs ministralis dn̄i henrici ducis saxonie: hic habebat vxorem nobilē ⁊ dilectā. Die igr̄ q̄dā cum sermo haberet̄ d̄ culpa eue cepit illa vt mos est mulierum eidem maledicere ⁊ de inconstātia animi iudicare eo q̄ pro modico pomo gule sue satisfaciens tantis penis ac miserijs omne genus humanū subdidisset cui maritus r̄ndit. Noli illam iudicare: tu forte in tali casu simile fecisses. Ego volo tibi aliquid p̄cipere qđ min⁹ est ⁊ pp̄ amore3 meū minime poteris custodire illđ. R̄ndente illa. qd est h̄ mādatū. Ait miles. Ut die illa quo balneata fueris paludē curie nr̄e ne ingrediaris nudus pedibus alijs v̄o dieb⁹ si libet intres. Erat enim aqua putrida ⁊ limosa ex sordibus totius curie collecta. Illa subridēte ⁊ p̄cepti trāsgressionē abhorrescēte subiunxit miles. Uolo aūt pena3 addere si fueris obediens. xl. marcas argenti a me recipies. si aūt non: totidē mihi solues: ⁊ placuit ei. Ille v̄o ip̄a ignorāte secretas custodes paludi adhibuit. Mirares. ab illa hora mr̄ona tam honesta ⁊ tam v̄ecūda nunq̄ p curiā transire poterat nisi ad predictā paludē respiceret: ⁊ quotiēs balneabat̄ de eadē palude tēptabat̄. Die v̄o q̄dā exiēs balneū dixit pedissequę sue. Nisi ingressa fuero paludē hāc moriar: statī succīgēs se: ⁊ cū circūspexisset ⁊ neminē videret: comitāte ancilla ip̄a aquā fetida3 vsq3 ad genua intrauit: ⁊ huc illucq3 deambulando bene concupiscentie sue satisfecit: quod statim nunciatum est militi. Ille gaudēs mox vt eā vidit ait. Quid ē dn̄a. fuistis ne hodie bn̄ balneata? Respōdente sic. Adiecit. In dolio vel in palude? Ad quod verbum ꝯfusa tacuit: cognoscens suum excessum ei non latere. Tunc ille. Ubi est domina mea constantia vestra? obedientia vr̄a? iactātia vr̄a? eua vilius temptata fuistis: tepidius restitistis: turpius cecidistis. Reddite ergo quod debetis. Et cū hec non h̄ret q̄ solueret oīa vestimēta eius preciosa tulit: ⁊ p diuersas p̄sonas distribuit: sinens per aliquod tempus eam bene torqueri.

¶ Quidam comedit alleum ꝯ p̄hibitionē. Exemplum. xiiij.

Quidā tradidit castrum dn̄i sui cū ius fuit in castro procurator qđ castrum tradidit quibusda3 inimicis dn̄i sui. Qui venientes ceperunt castrum ⁊ interfecerunt oēs preter illu3 qui tradiderat eis castrum: ⁊ erat illud in dioc. colonie. Ille traditor iuit ad ꝯfessionem: ⁊ est ei iniuncta pnia: recessit ⁊ illā non seruauit: ⁊ iterū rediit cui sacerdos. Nosti aliquid quod possis pro pnia tua sustinere? R̄ndit ille. Nunq̄ alleu3 comedi vel comedere potui. Et ait confessor Sit tibi pro pnia vt alleum nō comedas. Ille egressus allea tulit in horto ⁊ temptatus concupiuit: ⁊ illa cruda comedit: ⁊ non poterat prius bene preparata comedere.

Obsessus.

¶ Frater quidam comedit carnes ⁊ diabolus intrauit in eum. Exemplum. xv.

Frater q̄dam ordinis p̄dicatoꝝ ad seruiendum infirmis bononie positus: carnes que remanebāt interdū sine licentia comedebat. Quodā aūt sero cū faceret: a diabolo corept⁹ cepit fortiter ⁊ terribiliter clamare. Cōcurrētib⁹ igr̄ fratribus btūs pr̄ dn̄icus aduenit: ⁊ cōpatiēs fratri q̄ grauiter vexabat̄ arguebat demonē q̄re corp⁹ fratris sui intrauerat. Dixit autem diabol⁹. Intraui in eū q2 meruit. nā carnes infirmoꝝ occulte ⁊ sine licētia comedebat ꝯ ordinationē cōstitutionū vr̄aꝝ. Tunc btūs dn̄icus ait. Ego auctoritate dei absoluo eum

a pctō qd fecit. tibi ait ꝓ ipso demō ī noīe
dñi nři iesu xp̄i vt exeas ab eo ⁊ ammodo ñ
vexes eū. Et statim liberatus est frater.

¶ Conuersus quidam bibit vinū sine licen
tia ⁊ obsessus est. Exemplum. xvi.

N conuentu bononie ꝯtingit quēdā
fratrē cōuersum subito a demone
vexari grauissime. Conuersi ꝗ surgē
tes q̄ iā lectos intrauerāt: vocauerūt magi
strū suū: dehinc bt̄ū dñicum qui tūc in do
mo erat: q mādauit eū ad ecc̄iam deferri:
quē vix decem frēs portare poterāt. In in/
gressu aūt eccl'e emissions extinxit oēs lāpa
des vno flatu. Cū ergo mult̄ modis demō
eū vexaret dixit ei btūs dñic⁹. Adiuro te p
xp̄m vt dicas q̄re vexas fratrē istū: ⁊ qñ vel
quō huc intrasti. Qui r̄ndit. Uexo eū: q̄ me
ruit. bibit eni heri sine licētia ī ciuitate vinū
⁊ sine signo crucis: vnde tunc intraui in euȝ
immo ipse me bibit cū vino. Inter h̄ factuȝ
est signū ad matutinas: ⁊ ait demō. Ammo
do hic remanere nō possuȝ ex quo surgūt ca
pucieri ad deū laudandū. Et recedēs dimi
sit fratrē q̄si mortuū iacentē in terra. Frēs
aūt tulerūt eū ad infirmariā: ⁊ mane sanus
surrexit nesciēs qd sibi accidisset. Hoc autē
narrauit mihi q interfuit. Opera.

¶ Exemplū opandi habem⁹ in sole: in terra
in formica: ⁊ in gallo. Exemplum. xvij.

Uidā iuuenis regsiuit a' sene ī mor
te v̄bū edificatōis. Cui ille. Fili re/
spice ad solē: ad terrā: ad formicā: ⁊
ad gallū. Nam sol pp quodcūq; ingratum
cursum suū nō retardat nec ab eis radios
retrahit: imo bñficiuȝ charitatis impendit.
Sic nec tu pp cuiuscunq; ingratitudinē pie
tatis opa subtrahas: nec ordinē charitatis.
Formica etiā grana meliora colligit d' qb⁹
in hyeme viuit. Sic in hac vita salutis opa
multiplica: ne in morte penuriam ⁊ necessi/
tatē patiaris. Terra lȝ ēt ab oībus cōculce
tur cū magna intēperie ⁊ aduersis: ⁊ tamē
oīb⁹ creaturis ꝓducit arbores ⁊ fruct⁹ vti/
les: ⁊ sine retributione sepius eis reiterat ⁊
multiplicat ad necessitatē. Quarto attende
ad gallum q alis suis se verberās nequaꝗ̄
horas noctis obliuiscit̄. Cuȝ igit̄ fili mi simi
lia facies: thesaurum sapientie possidebis.
Hec in vitaspatrum.

¶ Occupatū in bonis diabol⁹ non tēptat.
Exemplum. xviij.

Egitur in vitaspatrum q̄ cuidam
fratri data est gr̄a q̄ videret que
fiebāt: ⁊ vidit diabolū stanteȝ ad
ostiū celle cuiusdā fratris nec va/
lentē intrar̄ q̄diu erat occupatus in bonis
q̄ñcūq; autem ab occupatione cessabat: in
trauit ⁊ eum temptabat. Ideo dicit Hiero.
Semper aliquid boni facito.

¶ Quidam petiuit orare ꝓ se. Exē. xix.

Rater quidā dixit sancto Antho
nio: ora pro me pater. Qui r̄ndit.
Nec ego tui misereor nec de⁹ nisi
pro te ipso sollicitus sis ⁊ oraue
ris deum. Hoc ī vitaspatruȝ.

¶ Labor presens nihil est respectu futuri.
Exemplum. xx.

Egitur in vitaspatrū de quodā sctō
pre q suū corp⁹ miserabilr̄ abstinē
do: vigilando: vigilias ⁊ disciplinas
frequenter sustinēdo: ⁊ alia bona opa inces
santer faciendo affligebat: ⁊ tamē innocens
erat. Ad queȝ venerunt fratres ⁊ dixerunt.
Pater q̄re sic miserabilr̄ occidis corp⁹ tuū
⁊ ineptū ad seruitiū dei reddis. Quib⁹ r̄n/
dit. O fili h̄ facio: q̄ ꝯsidero q̄ totus labor
quē per mille annos possem in hac vita pa/
ti si tandiu possem viuere: nō esset cōparabi
lis vnius hore pene eterne reproborū ⁊ dā/
natoꝝ vel vnius hore gaudio btōꝝ. Unde
ap̄ls. Non sunt condigne passiones huius
tpis ad futurā gl'iam: Augu. Tāta est iocū
ditas lucis eterne ⁊c̄.

¶ Opera bona ꝓpter vanā' gloriā nō sunt
facienda. Exemplum. xxi.

Empore quodā ministralis qdā du
cis bauarie defunct⁹ est. Nocte vo
q̄dā castrū in quo vxor eius erat sic
cōcussum est vt terremot⁹ videret̄ fuisse. Et
ecce ostia camere in q̄ illa iacebat apta: quo
dā gigāte nigerrimo cū scapulis impellēte
marit⁹ ei⁹ ingressus est: queȝ illa vidēs apd̄
lectū sedeī fecit inquirens' de statu suo. Cui
ille r̄ndit. penis eternis dānat⁹ suȝ. Illa igr̄
nimis territa r̄ndit. Q̄ siuȝ nostrū oīb⁹ per/
egrinis ⁊ pauperib⁹ patuit ⁊ ñ ꝓsunt vob̄
bñficia ista. At ille. Nihil eni ꝓsunt ad vitā
eternā: eo q̄ ex vana gl'ia: ⁊ non ex charita/
te a me feā sunt. Que cū plus interrogare
vellet: ille ait. ꝯcessuȝ est mihi apparere tibi: sȝ
non licet hic diutius morari. quia diabolus
foris stans expectat me. Si eni omnia folia

dabor hererent in linguas: tormēta mea expri
mere nō possent. Post hec euocatꝰ ē ⁊ ipulsu to
tū cōcurrit castrū: eiulatꝰ eiꝰ magnꝰ audit. Ecce
īpleta sunt in illo q̄ scriptura loqt. Potētes po
tēter tormentabuntur. Hec Cesarius.

In discipulo de tpe.

¶ Paganus mercator q̄dā sepeliuit mortuū
ppe mare iacentē: iō bina vice liberatus est a
morte. Hoc quere i discipulo de tpe. s. xcij. M
¶ Itē quidā orauit. xxxij. annis p aia piis sui
⁊ tamen sp in peccato mortali fuit, quere ser.
ibidem. xcij. O.

Oratio.

¶ Quidā nō potuit orare vnū pr nr sine cogi
tationibꝰ. Exemplum. xxij.

b Ernardus quadam vice iumento in-
sidens cuidam rustico sic offerente se
materia magna de cordis instabilita
te in oratione conquestus est. Quod ille audi
ens mox eum despexit: ⁊ in orationibus cor
firmum ⁊ stabile se habere dixit. Volens au-
tem beatus Bernardus conuincere eum dixit.
Sequestrare paulisper a nobis ex tota qua po
teris intentione orationem dnīcam inchoato:
quam sine cordis euagatione finire poteris iu
mentū meū sine dubitatione habebis. Tu aūt
mihi in fide tua spōdeas q̄ si aliquid aliud ibi
dem cogitaueris: hoc mihi nullatenus celabis.
Letat ille ⁊ quasi iumētum lucratū reputās au
dacter secessit ⁊ seipsum recolligēs orōnem do
minicā dicere incepit. Vix oronē dimidiā ex-
pleuit: ⁊ ecce importuna cogitatio cordi suo se
ingerit vtrū ⁊ sellā habere deberet cū iumen
to. Quod ille aduertens ꝯscius ad Bernardū re-
uertēs: ⁊ quid in ipsa orone cogitauerat indica
uit: ⁊ de se vt prius temere non psumpsit am
plius indicare.

¶ Quidam nolunt seipsos iuuare.
Exemplum. xxiij.

s Unt miseri ⁊ pigri multi alienis suf
fragijs se volentes subleuare sed ipsi
manum non apponunt in labore.
Similes sunt cuidam quadrigario: cui cum
quadriga cecidisset: ⁊ ipse sedens in luto a tran
seuntibus petijt adiutorium. Quidam nobi-
lis manum extendens vt ipsum iuuaret: sed
cum miser: nec vellet surgere nec ad quadrigā
subleuandā manū apponere: sed differebat: re-
cessit nobilis indignās dicens. Ex quo tu mi-
ser nō iuuas te: nec ego curabo de te: sic facit
christꝰ. Aug. Qui creauit te sine te: non iudica
bit te sine te. Bernar. Cadit asina ⁊ est qui sub
leuet: perit anima ⁊ nō est qui curet.

¶ Meretrix quedā orauit pro deuoto viro.
Exemplum. xxiiij.

q Uidam vir dei dixit cuidā meretrici.
Ora deū pro me: Que confisa est de
misericordia dei ecclesiā ingressa ama
re fleuit peccata sua ante beate marie virginis
imaginem: ⁊ etiā pro illo viro deplorabat. Tūc
christus matri rūdit. Attende ad opus mirabi
le: q: pro meo amico orat inimica. Cui nimo
o fili nūquid ppter amicū parces inimice. Cui
rūdit christus. Propter mee matris interuen
tionem tibi peccata dimittuntur. Unde illa cō
trita ⁊ confessa ammodo deo seruiuit.

¶ Demones presentant diuersas imagines
orantibus. Exemplum. xxv.

q Uodam tempore noctis demon in
specie monachi ad ostiū cellule beati
Macharij pulsauit dicens. Surge
abbas machari ⁊ eamus ad collectam vbi fra
tres ad vigilias congregant sed ille gratia dei
repletus falli nō potuit. intellexit enim diabo
li esse fallaciā ⁊ ait. O mendax ⁊ veritatis ini
micus: quid eni tibi cōsortij q̄d societatis est cū
collecta ꝯgregatione sanctorū. Et ille ait. Latet
ergo te o machari q̄ sine nobis nulla collecta
agitur: nulla congregatio monachorū pficit.
Veni deniq ⁊ videbis operationē nostram.
Dixit aūt sanctꝰ macharius. Imperet tibi dñs
demō immunde. Et cōuersus ad orationē a dño
petijt vt sibi hoc ostenderet si verum esset. De
quo gloriatus est demon. Abijt ergo ad colle-
ctā vbi a fratribus vigilie celebrantur. Et iterū
in oratione dñm deprecabat vt ei veritatē vbi
huius ostēderet. Ecce vidit p totā ecclesiā qua
si paruulos quosdā pueros ethiopes nigros di
scurrere huc atq illuc: ⁊ velut volitando dif
ferri. Discurrētes aūt illi ethiopes singulis fra
tribus in oratione positis atq psallētibꝰ illu
debāt: ⁊ si cui de eis oculos duobus digitulis
cōpressissent statim dormitabat: si cui in os im
mersissent digitū oscitare eum faciebant. Item
post psalmū cum ad orandū se pstrauissent fres
pcurrebant singulos iterū ⁊ ante aliquem tacen
tem quidē in oratione quasi mulieres spēz ver
tebant. Añ aliū q̄si edificantes aut portantes ali
quid aut diuersa quecq agentes apparebāt. Et
quecūq demōes illudētes formassent hec orā
tium in cordis sui cogitatione versabant. Ab
aliquibus tū fratribus vbi aliquid horum age

re cepissent quā violēter repulsi p̄cipites vel eiebātur: ita vt nec stare ante eos nec trāsire auderent: alij vero sup̄ ceruices τ in dorso ludebāt. Hec cū vidisset sctūs Machari⁹ ingemuit grauiter τ lachrymas pfūdes dixit. Respice dn̄e τ ne sileas neqȝ mitigeris de⁹: sȝ exurge τ disp̄gent inimici tui: τ fugiāt a facie tua: quia aīa nr̄a replet illusiōib⁹. Post ōrone aūt examināde vitatis gr̄a seorsū euocat singulis oībusqȝ frīb⁹ añ quorū facie viderat diuerso hītu demōes τ varijs imagīb⁹ ludētes p̄quirēs ab eis si in ōrone vel edificādi cogitatiōes habuerit vel iter agēdi vel alia diuersa q̄ vniuscuiusqȝ p̄ demōes imagīate viderat: τ singuli eorū ita ɔfitebant in corde suo ita vidisse cogitatiōes sicut ille arguebat: τ tūc vere intellectū ē q̄ oēs male τ sup̄flue ac vane cogitatiōes q̄s vel psalmodiarū vel sōniorū: aut ēt ōronū tp̄e vnusquisqȝ in corde susceperat illusiōe τ istictu demonū fiāt. Nā q̄ ab his oī custodia p̄seruāt in timore τ amore cor suū illi ethiopes tenebrosos τ eas q̄s imittūt cogitatiōes repellūt. Xp̄o.n. ɔiūcta mēs τ p̄cipue in tp̄e ōronis intēta nihil malū: nihilqȝ sup̄fluū recipit. Hec in vitaspatrum.

¶ De ōrone duorū fratrū. Exemp. xxvi.

l Egit q̄ duo frēs germani nobiles gn̄e sȝ vita τ fide nobiliores videntes mūdi fallacias dixerūt. Ecce pr̄ nr̄ dn̄s magn⁹ fuit ī auro. suis τ ancillis τ tn̄ mortu⁹ ē. Eam⁹ nos τ fuiam⁹ deo: q̄ nob̄ h̄ dona ɔfert q̄ nō deficiēt. Et iuerunt ad quēdā abbatē q̄ sctūs ab oīb⁹ dicebatur petētes ordinē: sȝ ille cū frīb⁹ h̄ns ɔsiliū dixit eis vt irēt ad heremū τ ibi vno anno manerēt: victū de op̄ib⁹ manuū querētes volēs eos in p̄posito examiare si p̄sisterēt. Qui humiliter iussa cōplētes iuerūt ad locū eis ostēsū: τ ī mag̃ feruore deuotiōis illū ānū exegerūt. Post ānū reduxit abbas ad memoriā illorū petitionē τ dixit. Vadā τ videbo si mānserint. Et cū iuisset inuenit eos in horto laborātes hūiliter eos salutauit τ deuote recepērūt eū τ illa nocte mīstrabāt ei de his q̄ hēbāt. Dixit eis abbas vt eū nō formidarēt sȝ q̄cq̄d ɔsueuerāt facerēt. Et ecce cū credetēt abbatē dormiētē surgūt τ s̄m suā ɔsuetudinē deuote orabant. Et postmodū medius vidit abbas seniorē iacētē: sic solē τ āgelos descēdere ad eū τ eleuare a terra sic alte vt vix posset eū abbas videre. Sup̄ iuniorē vero vidit mltitudinē demonū descēdere in specie vermiū q̄ voluerūt itrare in os orantis. Ille cū plāctu mag̃ orauit donec ois multitudo demonis recessit ab eo: τ āgeli venirent τ seniorē in locū p̄stinū posuerūt: τ lux recessit. Facto mane festinauerunt ambo ad cōfessionem. Et cognouit abbas q̄ senior deuicerat potēter tēptamēta demonū: ac p̄p̄ ipsius cōtēplatione eleuabat a terra: vt recrearet de auditu āgelice armonie. Iunenis vero adhuc nō vicerat: sȝ viriliť resistebat. Et recepit eos in ɔgregatione: q̄ vero fulētes τ multorū factore miraculorū extātes getierunt in dn̄o. Sic nos resistam⁹ tētatiōib⁹.

¶ Diabolus extraxit quēdā monachum de choro. Exemplū. xxvij.

e Rat q̄dā monach⁹ in ordie scī bn̄dicti nō volēs in ōrone p̄sistere in choro: totiēs correpi⁹ ab abbate nō se emēdauit: sȝ semp̄ chorū exiuit. Et ait abbas. Nūquid videtis q̄s extraxit monachū hūc ab ōrone. Dixit ḡ sctūs bn̄dict⁹ pontiano abbati τ mauro vt orarēt deū vt eis reuelaret cām īpedimēti. Et post biduanas ōrones vidit sctūs Maur⁹ abbas q̄ dictus monachus extrahebat per fimbriā vestimenti sui ab aliquo p̄uo τ nigro ethiope. Et finita ōrone cū beat⁹ bn̄dict⁹ egrederet τ vidisset dictū monachū extra oratoriū vagari: percussit eū virga: τ extunc p̄fatus monachus in choro permāsit.

¶ Monachus quidam semper in choro dormitabat. Exemplum. xxviij.

q Uidā monachus quotiēscūqȝ orare vel psallere debebat mox dormitare cepit: q̄d cū sepi⁹ ɔfessus fuisset cuidā viro discreto: τ nec monitis nec minis neqȝ p̄ aliquā penitētiā ab hoc vitio corrigi posset: cōsiderās cōfessor hui⁹ dormitionis op⁹ eē diaboli iniūxit ei pro penitētia τ pro oīb⁹ pctīs suis vt in tp̄e psalmodie τ in oībus orīs dormiret. Mira res: ab illa hora qua hmōi p̄ceptū pro pn̄ia accepit: neqȝ dormitare neqȝ dormire in oratione potuit: τ tēptatio diaboli cessauit.

¶ O re vincit tēptatiōes dmonū. Exē. xxix.

q Uidā necromātici btō antonio inuidētes miserūt ad cellā ei⁹ multos demōes adiuratos. q̄ cū irruerēt in eū ei diuersas turpes imagiatiōes τ malas cogitatiōes imiserūtq̄s oēs btūs Antonius

ṗtute scē crucis ꝛ orōnis amouebat:ꝛ nihil in eū ꝑualētes ↄfusi sunt reuersi ad necromāticos dicētes nihil se posse ꝓficere sꝫ suis orōnibꝰ nos oēs repulit. Quo audito necromātici ad beatū Antoniū venerūt:ꝛ ꝓ.. tatē ↄfitētes ad fidē sunt cōuersi.

ℭ Religiosi impetrauerūt desꝑato homini contritionem. Exemplum.xxx.

c Juis quidā q fuit aduocatꝰ ꝛ multa mala fecerat ꝑuis dei ꝛ subditis suis tādē grauissu īfirmitate cepit desꝑare:sed vxor eius q̄ fuit mulier deuota ad religiosos ꝑgēs rogauit eos vt rogarēt deū vt viro suo dignaret verā ↄtritionē dare vt nō desparet de dei mīa. Cum dū orōēs ad deū emisissent subito hō ille mutatꝰ ē:ꝛ media nocte cepit clamare ꝛ vocare:ↄfessorē:ꝛ sic vxor itellexit:ꝙ ꝑ orōnes fuerat mutatus tā subito:q post cōfessionē suā statū suū in meliꝰ cōmutauit.

ℭ Cōis orō liberat hoiem a tēptatione. Exem.xxxi.

q Uidā tēptabaē duodeciꝫ ānis pessimis ꝛ luxuriosis cogitatiōibꝰ qui petiuit cōeꝫ orōnē fieri pro eo in fine ꝑdicatiōis:ꝛ sic cōis orō liberauit eū. vnde Hiero. Impossibile ē ꝑces mltoꝝ nō exaudiri. In discipulo de tēpore.

ℭ Monachus qdā in extremis datꝰ fuit draconi ꝛ fratres orauerūt pro eo:ꝛ sic fugatꝰ ē draco:ꝛ ille postmodum religiose vixit: hoc quere in discipulo de tēpore ꝑmo.cxxi.Q.

ℭ Itē qdā delectabaē in potis: ꝛ q̄ orō sibi nō ꝓfecit quā ꝑ eo fecit heremita.ser.lxv.S

Capl̄m de P. Patientia.

ℭ Tribulatio cū patiētia liberat hominem. Exemplum.i.

q Uidam frater requisiuit senem vt ei diceret aliquid quod custodiendo saluaretur. Cui senex. Tribulatio cum patientia multum valet ad salutē aīe:q₂ tenebras mētis illuminat:duriciā cordis ꝛ peccati mollificat:vitam roborat in bonis:ꝛ feces peccati excludit. Et sicut ignis cōseruatur in lucerna:sic virtutes conseruanē in patientia. Hec in vitaspatrum.

ℭ Humilis semper est patiēs. Exemplū.ij.

q Uodā tēpore fratres ꝓbātes si senior Agathon de humilitatis sciētiā haberet obiecerūt ei mlta peccata dicētes. Multi scandalizantur in te pr ꝙ ꝑꝑ superbiā tuā alios despicis ꝛ nō cures detrahere fratribus. Et dicunt quidā ꝙ sis fornicator. Qui r̄ndit:hec oīa esse in eo. Et procidens rogauit eos vt deū rogarent pro eo vt indulgeret ei. At illi r̄nderūt. Etiā quidam affirmant te esse hereticum. Qui statiꝫ ait. Licet in aliqs noxius sim:tn̄ hereticꝰ non sum:tūc fratres ↄsternentes se rogabāt eū vt diceret cur de aliqs obiectis sibi nō fuisset cōmotꝰ. Qui r̄ndit. Priora petū propter humilitatē sustinuisti vt me peccatorē eē scirent q₂ humiliatio est magna salus aīe: quoniaꝫ iesus vt nobis humilitatis preberet exēpluꝫ multa sustinuit opprobria:sed heresim non potui sustinere:q₂ separat a deo ꝛ diabolo coniungit. Hec in vitaspatrum.

ℭ Monachus quidā prebuit philosophis aliam maxillam. Exemplum.iij.

a Liqui phi voluerūt probare monachos ꝛ dixerūt vni. Tu monache malesenex veni huc. Ille ꝟo cursū venit. Et ceperūt ei alapas dare. Ille autem ↄuertit eis aliā maxillā. Statimqꝫ phi surrexerūt ꝛ adorauerūt eū dicētes. Quid ē qꝺ plus facitis nobis in solitudie ista. Ieiunaꝺ ꝛ nos ieiunamꝰ:castigatis corpa ꝛ nos castigamꝰ. Sꝫ ꝛ qcqd vos facitis nos facimus. Quid ꝗ vos facitis plus nobis sedētes i heremo. R̄ndit eis senex in gr̄a dei speramus nos ꝛ mētē nostrā custodimus:ꝛ illi philosophi edificati dimiserunt eum.

ℭ De patientia socratis phi. Exē.iiij.

r Efert Hieronimus ꝙ cum socrates duas habens vxores multas et iurgis eaꝝ molestias patereē quadam die ipsum fugere compulerūt. Cūqꝫ sederet in quodā loco:vna ex eiꝰ vxoribus multis ipsꝫ ꝟbis prius obiurgās:deinde locū quēdam superiorē ascendēs immūdū liquorē super caput eius effudit. ac iste caput suū tergēs. Sciebā inquit ꝙ post ista tonitrua sequereē ꝛ pluuia: Cū discipulus suus quereret ab eo quare mulierē tā acerbā non abijceret:ideo inquit talem domi sustinere assuesco ꝛ exercitor:vt ceterorum foris petulantiā ꝛ iniurias facilius feram.

ℭ De patientia libertini monachi. Exē.v.

a Bbas contra venerabilē libertinuꝫ in grauem iracundiam exarsit:ita vt eum manibus cederet:ꝛ q₂ virgam qua eum ferire posset minime inuenit comprehenso scabello suppedaneo ei caput

et faciem eius dentorsiqz vultu illi⁹ tumentē et livi
dū reddidit. Qui vehementer cesus ad stratum
suū tacit⁹ recessit. Die vo altera p vtilitate ec-
clesie erat exitur⁹. Expletisqz igit hymnis matuti
nalib⁹ ad lectū venit abbatis orōnē sibi humi-
lit petijt: sciēsqz ille quātūcūqz diligeret p iniu
riā quā ingesserat recedere cū velle de mona-
sterio putabat itaqz dicēs. Ubi vis ire. Cui ille
rūdit. Monasterij cā pstituta ē pxquā declina
re nequeo quia hesterna die me hodie iturū p
misi: et illic ire disposui. Tūc ille considerans
asperitatē et duriciā ppriā et humilitatē atqz
māsuetudinē libertini ex lecto psilijt: pedes li
bertini tenuit se peccasse seqz reū eē testatus ē
Ac ecōtra libertin⁹ se in terrā psternēs eidē
sū pedes puolut⁹ sue culpe nō illi⁹ seuicie re-
ferebat qd ptulerat. Sicqz factum ē vt ad ma
gnā māsuetudinē pduceret pr. et humilitas di
scipuli mgra fieret mgri. Cūqz ad pstitutiones
cāe regressus fuisset: multi viri nobiles q val-
de eū sp honorabāt vehementer admirati solli
te reqrebāt qdnā h esset q eā tumentē et lividā
faciē hret. Quib⁹ ille dicebat. Hesterno die se-
ro petis meis exigētibus, in scabello sub peda
neo impegi atqz hec ptuli. Sic vir scūs fuās i
pectore honorē veritatis et mgri nec patris p-
debat vitiūz nec falsitatis incurrebat pctm. Hec
Gregorius in dyalo. li. i. c. ii.

¶ Machari⁹ fuit īfamat⁹ d impgnatōe puelle
Exemplum. vj.

b

Eatus Macharius de semetipso re-
ferebat di. Dū essē iuuenis et dum i
cella residerem: inuitum me tenētes
clericum ordinauerunt. Cum aūt nolēs hic eē
ad vicū alterū effugissem et quidam secularis
religiosus mihi de ope meo vendito ministra
ret: cōtigit quādā virginē a quodam iuuene in
vicino habitantem p stuprū vētris onus acci-
pere. Que dū a quo fuisset opssa reqreretur
dixit. Anachoreta ille hoc facin⁹ in me perpe
trauit. Egressi ergo parentes puelle et cōphen-
dentes me: suspenderunt ad collū meū vasa fi
ctilia: et p singulas semitas circumducebant me
cede mactātes: atqz insuper vocib⁹ insultātes
Hic monachus filie nostre vim intulit: cumqz
me vsqz ad mortē fustibus pene mulctassent
quidam ex senioribus dixit ad eos. Usqz quo
hūc pegrinū monachū cede mactatis. Sz et mi
nistranti mihi sequenti ac rubore suffuso iniu
rias irrogabant dicētes ei. Ecce qd fecit hic p
quo testimonium phibeas. Parentes aūt puel-
le dixerunt. Nulla hūc rōne dimittam⁹ nisi p
alimētis puelle pstādis aliquis p ipso fideius
sor accesserit. Qui cū ministrātī innuissem. in
terposita fide me suscepit. Itaqz reversus in
cellulā meā in qua certas inueni sportellas cō
tribui ei vt vēditis victū coniugi ministraret.
Dicebā aūt in aīo meo. Ecce machari inuenī-
sti tibi vxorē: necesse ē ergo ampli⁹ laborare vt
valeas eā enutrire: et tā dieb⁹ qz noctib⁹ opa-
bar: vt ei victū quotidie ministrarē. Sz qn illi
miserrime tps aduenit vt pareret: plurib⁹ die
bus cruciata parere nō potuit. Que cū qd reos
esset requireret. rūdit. Quia anachorete illi cām
nō habēti crimē imposui. nā et vicinus ille in
uenis me cōpressit. Quod cū ille qui ministrabat
mihi audiuisset: gaudio replet⁹ aduenit dicēs.
Infelix illa puella prius qz fateret. q tibi calū
niā frustra cōtexuit: parere nullaten⁹ potuit: et
oēs vicini volūt venire ad te cōmissi veniā pe
tere cupientes. qui ergo cognoscens ne me ip
si homines molestarent festinus abscedens in
hunc locum perueni: et hec est mihi causa in
istis locis aduentus. Hoc in vitas patrum.

¶ De paciencia marine virginis. Exēplū. vij.

q

Uidā secularis habēs vnicā puellā cō
mēdauit eā cuidā parenti suo: et igres
sus est monasteriū. Qui cū aliqn recor
daretur filie sue pristari cepit intra se. Quod
pcipiens abbas dixit ei. Quod habes ff q ita
triste ambulas. Qui pcidens se ad pedes eius
cū lachrymis dicebat ei. Habeo vnū filiū i ciui
tate quē reliqui paruulū. et recordatus affligor
ppter eū: et nō indicauit ei q puella esset. Uā
inquit abbas: adduc eū huc tecū. qd cū fecisset
illā que vocabat marina vocauit marinū mo
nuitqz pater eā ne aliquis cognosceret myste
riū suū vt sibi ab insidijs diaboli caueret. Duz
aūt esset. xvij. annorū: tunc mortuus est pater
suus: et ipsa sola relicta ab oibus amabat. cui
cōmissum est sequi currū monasterij et frequē
ter vrgente nocte i quodā pandocio pernocta
uit. Pandox aūt habebat filiā virginem que a
quodā milite est impregnata: et dixit se esse a
fratre marino impregnatā. Requisitus ergo
frater marinus ab abbate verū hoc scelus per
petrasset: ingemiscēs ait. Peccaui penitentiaz
agam: ora p me. Cui iratus abbas: ante mona
sterium eum iactauit, qui ante fores monasterij
iacuit in terra i penitēcia se affligēs et ingredie
tibus fratribus postulabat sibi panis buccellas
dari. Pandocis vero filia peperit filiū et abla

ctauit: quē mr̄ puelle portauit Marino afi monasteriū: quē ꝑgo scā suscipiēs de bucella panis quā ab īgredientib⁹ suscepit alienū filiū tanq̄ ꝓpriū nutriuit. Postea frēs cōpācieꝺ sr obtinuerūt vt abbas frēꝫ marinū ad veniā susciperet: q: iā quinqꝫ ānis afi ianuā iacuerat. Cui pcepit abbas vt oīa vilia officia faceret: ꝛ vt oib⁹ fuiret. q̄ oīa deuote implēs post modicū obdormiuit in dn̄o: qđ abbas audiēs ait. Uidete q̄le pctm̄ suū fuit ꝙ veniā nō meruit ipm̄ ei leuate: ꝛ lōge a monasterio sepelite. Cūqꝫ eo leuarēt: cognito q: mulier eēt: stupēntes se clamabāt ꝙ talis conuersōis ꝛ pnīe mulier iniuste ab eis fuerit afflicta. Abbas q̄ꝫ vidēs ꝙ mulier eēt cecidit in terrā ꝛ pcutiebat caput suū postulās ab ea veniā: iussitqꝫ corp⁹ ei⁹ poni in ecclīa in oratoriū. eadē die puella arrepta a demone venit ad monasteriū: ꝯfitebat̄ de quo ꝯcepat. Septia die liberata ē a demōio in oratorio vbi vsqꝫ mō meritꝭ ꝟgīs marie de⁹ mlta miracula opat̄. Hec in vitaspatrum.

℄ Machario īpositū ē furtū. Exē. viij.

l Egit ī collatiōib⁹ patꝝ de Machario: ꝙ cū eēt iuuenis ꝛ gratiosus: qdā ei inuidēs intrās in ei⁹ cellam libꝝ suū abscōdit sub lecto beati Macharij ꝛ postea in ecclīa fecit denūciari. Et cū iniūctū eēt trib⁹ frib⁹ vt irēt p cellas ꝛ q̄rerēt si cū inuenirēt: inuenerūt eū abscōditū sub lecto bti Macharij. Ipe āt nihil ꝯsci⁹ sibi obtulit se ad penā ꝛ penitētiā pro furto hūilit̄ agendā. Qui cū pstrat⁹ fuisset: ille q libꝝ abscōderat arrept⁹ a diabolo: suā maliciā ꝛ macharij innocentiā alijs denūciauit. Orāte p eo btō Machario: ē a demōe liberatus. Hec in vit. pa.

℄ Quidā destruit caules duob⁹ fratribus. Exemplum. ix.

e Rāt duo frēs monachi pariter in cellula cōmorātes quoꝝ hūilitatē ꝛ penitētiā etiā mlti de scis pltib⁹ collaudabāt. Audiēs qdā scūs vir volēs ꝓbare si verā perfectāqꝫ charitatē hērēt ac humilitatē: venit ad visitādū eos. Cūqꝫ cū gaudio suscepissent eū ꝛ ex more cōplessent orationes ꝛ psalmodiā: egressus foris cellulam vidit pruū hortū: vbi sibi olera faciebāt. Apprehēsoqꝫ baculo cū toto ipetu cepit oīa olera cedēdo ꝯfringere ita vt nihil oīno remaneret. Uidētes aūt supradicti fratres nihil penitus dixerūt: sed nec vultū tristē nec turbatū hñtes: rursus ingressi cellulā vespertinas orōnes cōplēdo adorātes eū dixerunt: Si precipis dn̄e ibim⁹ ꝛ eū q remāsit caulē coquētes gustabimus: q: iā hora est vt cibum sumam⁹. Tūc senior adorauit eos di. Grās ago saluatori nr̄o iesu xp̄o: q: video spm̄ scūm requiescere in vobis. Etiam hortor ac moneo vos fratres charissimi vt vsqꝫ in finē custodiatꝭ scē hūilitatꝭ ꝛ patiētie virtutem: vt ipsa in regno celesti vos sublimes ꝛ magnos in cōspectu dn̄i faciat apparere in secula seculoꝝ. Hec in vitaspatrum.

℄ Quidā plus pōderauit pctm̄ primi: q̄ dānū proprium. Exēplum. x.

o Tephan⁹ fuus dei cū die quadā messē quā manu propria secuit decisam ad areā deduxisset: nihilqꝫ aliud cū discipulis suis ad totius anni stipēdiū haberet. quidā malignitate cōmot⁹ eā vbi erat incēdit: qđ quidā vidēs nūciauit ei ꝛ cōpatiēdo addidit di. Ue ve pater: qđ cōtigit tibi. Cui statim vultu ac mente placida rn̄dit. Ue ve quid contigit illi qui hoc fecit. Nā quid mihi contigit: quasi nihil reputās dānū suū: sed peccatū illi⁹. Hec Grego.

℄ Quidā dedit flagellū raptorib⁹. Exē. xi.

e' Xercit⁹ gothoꝝ obuiū hñs libertinū, virū scūm dei sedētē in caballo q̄ de caballo eiecto caballū eduxit: qb⁹ vir dei flagellū etiā obtulit dicens. Tollite hoc vt iumētū ducere valeatis. Illis recedētib⁹: ꝛ calcaribus equū impetentes vltra pcedere nō valētes crediderunt ꝙ hec ꝓpē iniuriā quā viro deo fecerāt acciderat: caballum ei restituerunt. Quo facto libere recesserunt. Hec Grego.

℄ Fures obliti sunt sacculū. Exēplū. xij.

v Enerūt aliq̄n latrones in monasterium cuiusdā senis: ꝛ dixerunt. Omnia que in tua cella sunt tollere venim⁹. Et respondit eis. Quātū vobis videtur filij tollite. Tulerūt ḡ quecunqꝫ inuenerant in cella: ꝛ abierūt: ꝛ obliti sunt sacculū q tunc erat absconditus in cella. Senex vero secutus est eos: clamans post eos dicens. Filij tollite qđ obliti estis in cella. Illi vero admirantes patientiā ei⁹ reuocati ad penitentiā restituerant ei omnia: dicentes. Hic est vere homo dei.

℄ Miles quidā vidit signa Job in corpore suo. Exēplum. xiij.

E Rat quidã miles in saxonia: xpianus noie: sed tyrãnus actiõe. Dic cũ die quadam vestibus nouis atqz scarlaticis indut⁹ in via egtaret: rusticũ cũ curru obuiam habuit. Cumqz vestimenta eius ex rotaꝝ impulsu aspgerent: ipse vt pote miles supb⁹ cõmotus valde: et tracto gladio domini pedẽ amputauit. qui postea deo miserante de peccatis suis doluit: ꝛ in domo quadã cisterciẽsi. ordinis habitũ regularẽ suscepit. Nõ multũ post grauẽ incidẽs infirmitatẽ. Cũ quotidie mala a se cõmissa deplãgeret. ꝛ marie abscisionẽ iaz dicti pedis infirmario se ꝯsolanti: dicens. Nõ potero ꝯsolari nisi videro signa iob in corpe meo. Et ecce post dies paucos cicatricẽ ad instar fili coccinei ꝯtẽplatus est. circa talum suũ in eodẽ loco vbi amputauerat pedẽ rustico: qui paulatim cepit cõputrescere: ita. s. vt vermes ex eo scaturirẽt. Tũc replet⁹ gaudio ait. Mõ de venia spero: qꝛ signa iob in corpe meo video. Sicqz in multa cordis cõtritione atqz in gratiarũ actõe morbo inualescente spm̃ reddidit. Dec Cesarius.

Exemplum. xv.

¶ Itẽ virgo casta multa bona opa fecit ꝛ angel⁹ dixit ei. pp impatientiã tuaz dãpnaberis q̃ postmodũ patiẽs facta ẽ. vbi supra. cl. T.

¶ Impatiẽtia Dña iracũda quadã habuit ancillam pbam cui xp̃s pdicauit. Exẽ. xvi.

D Omina quadã frequenter audiuit sermones: ꝛ qñ ad domũ rediit d ecclesia: tunc frequẽter fuit impatientissima cũ ancilla sua q̃ erat satis deuota ꝛ litigabat cũ eã ꝛ maledixit ei etiã p remissima ꝛ etiaz qñqz sine omni cã. Et ancilla vna vice petiuit dñam vt pmitteret eam etiã transire ad ecclesiam ꝛ audire vbum dei: quia famosus predicator debebat illa die predicare. Et dña irato aio dixit. Maneas i domo. Et cum mansisset in domo ꝛ magnũ affectum ad vbum dei habuisset in coquina orauit di. Dñe Jesu xp̃e doce me facere volũtatẽ tuã. Et statim xp̃s apparuit ei. d. Quid cupis. rñdit. Libenter audire vbũ dei. Et xp̃s incepit pdicare ei di. Serua hec tria ꝛ saluaberis in maledictionibus tace: in tribulationibus ꝛ aduersitatib⁹ sis patiens noli reddere malũ pro malo: sed bonũ pro malo. Rñdit ipa. Libenter faciã. Et sic xp̃s euanuit. Et dum domina iterũ de ecclesia rediit statim ei male dixit: ꝛ ancilla tacuit: nec vnum vbum ei rñdit. Tunc dña amplius mota cepit pcutere ancilla dixit ad seipam. In passionibus sis patiens. dña dixit. Quid loqueris Ancilla rñdit. Melius fuaui smonẽ hodiernũ factũ mihi q̃ vos plures sermones quos p annũ audiuistis: nec vos in aliquo emẽdastis: Et ancilla idicauit dñe sue oia sibi facta ꝛ quõ xp̃s ei pdicauit: quem sermonẽ ipsa vsqz in finem vite sue vult diligenter obseruare: ꝛ se sm illam doctrinam regere. Quo audito domina in seipsam reuersa postmodũ semper patiens est effecta.

¶ Litigiosus misere obiit.

Exemplum. xvii.

Q Uidã a iuuentute fuit litigiosus ꝛ furibundus: vt nec parentes pprios sustineret quiescere: sed cũ oibus in domo ꝛ extra domũ discordabat. Qui grauiter infirmat⁹ est: ꝛ in agone mortis positus sumptis ecclesiasticis sacris indigne. subito inter man⁹ astantiũ clamãs horribiliter dixit. Surgite oẽs: arma accipite ꝛ iuuate me: qꝛ oẽs quos turbaui opponunt se mihi: ꝛ conant me occidere. Nec mora. euersis terribiliter oculis clamãdo miserabiliter expirauit. Dec Gui.

¶ Rustici litigiosi. Exemplum. xviii.

D Ue generationes rusticoꝝ mortales inimicitias adinuicem exercebant. ꝛ habebant duo capita duos. s. rusticos nimis elatos qui sp noua bella suscitabãt: nullam pacem fieri permittẽtes. Diuino ergo nutu factũ vt ambo vna die morerentur. Et quia de vna erãt parrochia sicut placuit domino per illos dissensiones malum ostendere voluit ꝛ quante pene subiiciantur auctores discordie. Mira res ꝛ inaudita cunctis qui aderant videntibus corpora eorum dorsa verterũt ꝛ inuicẽ in sepulchro capitibus: calcibus: ipsisqz dorsis tã impetuose collidentibus: vt caballos indomitos estimares mox vnum extrahentes remotius in alio tumulo sepelierunt. ꝛ facta est rixa eorum mortuoꝝ cã pacis ꝛ cõcordie viuorum. Dec Cesarius.

In discipulo de tpe.

¶ Item quidam ex sua impatiẽtia dixit ad famulum suum: veni diabole extrahe mihi calceos. sermone. xxxiii. D.

¶ Item infirmus quidam dixit in infirmitate

nā et magna impatiētia: o deus tu priuasti
me corpe: et ego ꝑuabo te aīa. ser. cxxxiiij. U.
¶ Itē mulier quedā retrorsū saltauit ꝺ pel-
ui di. et impatiētia. modo salto de ptāte dei
in ptātem diaboli. ser. cxxxvi. G.
¶ Itē mulier quedam ꝓpter iracundiā suam damnata est. xxv. H. Parētes.
¶ Pater et filius maledixerunt sibi mutuo
in inferno. Exēplum. xix.

Fuit quidam sanctus vir qui desi-
derabat videre penas damnatoꝝ
et gl'iam btōꝝ. Qui ductus ad iferna ab angelo iter alias multas penas vidit
prēm rixari cum filio: et dicebat pr̄ filio. Ma-
ledicta sit hora i q̄ gēui te: et q̄cq̄d ꝑ te feci to-
tū sit maledictū: q2 ꝓpter te fact9 sum vsura-
ri9 vt i sclo abūdāti9 rēanerēs. Et m̄lta alia
dicebat maledicēdo filio. Fili9 e cōuerso dixit.
Maledicta sit hora i qua me genuisti: q2 nō
docuisti me dei precepta et facere pniam: nec
alia bōa: imo docebas me supbi' i vestib9 et i
morib9: et falsas vēditiōes et copatiōes: et sic ꝺ
aliis: et nō me correxisti de mal' factis meis:
ideo dānat9 sū in inferno. Tūc ait ille sanct9
angelo q̄ eū duxit. Malū est videre ista et au-
dire. Tūc accepit eū angel9 et duxit eū in pa-
radisū: vbi i vidit prēm et filiū cōgaudētes: et di-
cebat filius pr̄i. Pr̄ bn̄dicaris a deo: q2 tu fe-
cisti me l'ras adiscere: tu me ad pdicationes
et ad ecclīam sepius inuitasti et me correxisti
eū excessi i aliquo. et isup multa bona et salu-
bria me docuisti. s. p̄cepta dei: deū timere: et
ipm sup oīa diligere: et differētiā iter ꝟtutes
et vicia. et pmiū ꝟtutū et penā vicioꝝ: ꝓpter q̄
saluaui aīaʒ meā. Et his filia dicebat pr̄ ecō-
uerso filio et multis bn̄dictiōib9 bn̄dixit filiuʒ.
¶ Deus preponēdus est omnibus ꝯsangui-
neis. Exēplum. xx.

Uiʒ q̄dā amore ꝓpinquoꝝ detētus
ꝑ hec a sequela dn̄i extiped: et9: qua-
dā vice volēs apponere remedium
ꝯuocauit eos ad ꝯuiuiū: et iter epulas roga-
uit vnuʒ ex illis quē magis sibi fidelē crede-
bat p̄ ceteris: vt si eū diligeret digitū suū mi-
nimū i ignē ꝑ eo mitteret sʒ ille penā timēs
hoc facere rēnuit. nec fidem quam simulaue-
rat ei exhibuit: et deinde ceteris omnibus per
ordinē similit' requisiuit: idē qꝺ in prio etiam re-
ꝑit i aliis. Tūc ꝓpositū suū apiēs oīb9 dixit
q̄ solūmō ob amorē eoꝝ a seq̄la xp̄i retar-
dat9 erat: sʒ q2 fidē in eis nō inuenit. amplius
retardari nollet: et q2 ipsi minimū mēbrū cor-
poris noluerūt ꝑ eo ad horā exponere igni
trāsitorio: nec ipe totū corpus et aīaʒ ꝑ eis
vellet igni ꝑpetuo exponere. Et vale dicens
illis oīa sua bona dedit pauperib9: et q̄b9 te-
nebat oia restituit: et āpli9 fidel' r ꝺo fuit.
¶ Mat q̄dā pōpose ornauit filiā. Exē. xxi.

Pater et mater habuerūt filiā q̄ exē-
plo matris deuote deo seruiuit: et in
ꝟginitate manere ꝓposuit. Pat'
iussit matrē vt ornaret filiā sm̄ cursum mū-
di: que timens maritū filiā vestiuit pōpose:
et seculariter: et crines et faciem filie ornauit.
Tūc angelus ex iussu dei apparuit matri di-
cēs ei. Cur plus timuisti virū q̄ deū. ornan-
do filiā abstraxisti eā a christo et apportasti
eam mundo: ideo infra quattuor ebdoma-
das morieris et damnaberis: nisi infra illud
tēpus vere penitueris et insuper infra illud
tēpus omnes pueri tui morientur: et in penā
man9 tue quibus crines filie tue adornasti
hodie incipient arescere. Quod totum sic fa-
ctum est. Sed ipsa verā penitētiā nō egit: et
sic ipsa et pueri mortui sunt: vt dictuʒ est ab
angelo.

In discipulo de tpe.
Pater quidā dixit ad filiū suū vt digitum
poneret ad ignem donec vnum Aue maria
oraret. sermone xxvi. P.
¶ Itē q̄dā pater habuit duos filios et vn9
heremita est factus et alter cū patre vsura-
rio ē dānat9 ꝓpter res iniustas. xxiiij. R.
Itē miles quidā venit ad scalā in inferno
propter iniustas res: et fuit decimus in ordi-
ne de ista progenie. xxv. M.
¶ Itē pater quidam dedit malum exēplū
filio nec eum correxit qualiter postea se mo-
morderit in inferno. xxiiij. P. Passio xp̄i.
¶ Quidam orauit Iesu nazarene rex iude-
orum miserere mei. Exemplū. xxij.

Quidā erat assuetus quotiens lectū
intrabāt et quotiēs de eo surgebat
deprecabatur: vt ille qui est rex iu-
deorum. i. confitentium daret ei vt de hoc
seculo migraret cum vera confessione suo-
rum peccatorum: et dicebat illuʒ titulum. Ie-
su nazarene rex iudeorum miserere mei. Et
crucem imprimendo cum pollice super ca-
put suum: et super faciē et pectus. Et totiēs
p̄dicta ꝟba dicebat ꝯcludens semp in fine
In noīe pr̄is et filij et spūssancti. Cum aūt

deo pmittente sul: itanea morte poccupat⁹ eét: ꝛ demões vellét eũ rape: vir lucid⁹ eos ab eo fugauit. Et dũ duceret eũ p medias tenebras subito disparuit: ꝛ vbi signũ scé crucis iprimere ꝯsueuerat splēdor min⁹ egrediebat: q eũ in medijs tenebris illumiabat. Cũ át demões de abysso descéderét eũ rape volétes: splédor ille ita eos terrebat q non audebát ei man⁹ iponere. Tũc pdict⁹ vir lucidus subito a lõge cõparuit: ꝛ accedés dixit ei q sím⁹ iudex licet eét cõdénádus fm exigétiá peccatoꝝ suoꝝ: tñ propter deuotioné quá habuerat circa ei⁹ passioné ꝛ nomen ei⁹ ꝛ triũphalis tituli inuocationé ꝛ crucis impressioné pcebat ei volés vt rediret ad vitá pristiná: ꝛ peccata sua confiteretur ꝛ vitá in melius emédaret. Q̃d factũ é ꝛ laudabiliter postmodũ vixit: ꝛ in dño quieuit.

¶ Quidá honorauit qnqȝ vulnera christi.

Exemplum.xxiij.

q Uidá bon⁹ hõ multũ dilexit deũ. dicés cum btõ Berñ. O bone iesu quõ te inuenio cũ gaudio: q: mat tua btá virgo Maria vix te inuenit cũ tristitia ꝛ dolore. Ut ergo dñm inuenire posset salubriter ob reuerétiá qnqȝ vulnerũ xpi qtidie dixit qnqȝ Pr̃ nr̃ ꝛ tot Aue maria. Et hinc apparuit ei dñs ꝛ dedit ei d singulis. s. vulnerib⁹ mirá dulcediné ita q oís gaudia mũdi despexit: ꝛ deo huire cepit: ꝛ post mortem eũ cum gaudio inuenit.

¶ Honorauit qdam valde passionem xpi.

Exemplum.xxiiij.

f Rater teuthonic⁹ magne vite ꝛ fame a pueritia ꝯsueuerat hrẽ passioné xpi ꝛ vulnera ei⁹ in magna reuerétiá ꝛ amore: ꝛ singulis dieb⁹ dicebat ad illa quinqȝ vulnera. Adoram⁹ te xpe ꝛ bñdicimus tibi. q: per crucé tuá redemisti mũdũ. addédo quinqȝ venias: ꝛ dicendo tot Pr̃ nr̃. rogás xpm vt daret sibi timoré suũ pariter ꝛ amoré. Huic át sic ipse postea narrauit visibilr apparuit xps dás de singul' vulneribus suis sibi bibere mirá dulcedinez. Q̃ua percepta mũdi dulcedo ꝛ cõsolatio in amaritudiné est illi cõuersa. Hec in vitaspatrũ.

¶ Frater quidá in parasceue sensit oés punctaras passionis xpi. Exemplum.xxv.

d E quodam fratre iuuene teuthonico honesto admodum deuoto narrauit scté memorie magister Iordanus ordinis pdicatoꝝ q christus dñs in die cene ipm cõicauit ꝛ i die parasceues passioné totá in corpe suo sensit. Eratqȝ mirũ q dicebat illi vt se pararet ad illá passioné ꝛ neminé inferenté videbat: sȝ tñ singulas pũcturas sentiebat. Hoc in vitaspatrum.

¶ Passio xpi incitat ad virtutes.

Exemplum.xxvi.

q Ui deuote meditaẽ passionem xpi vix aut nũq̃ potest a diabolo superari. Uñ qdam bonus hõ ponens se in loco secreto: recolebat sic sciebat: ꝛ poterat: quõ xps natus fuit i mũdo ꝯuersat⁹: multa turpia ꝛ opprobria p nobis passus ꝛ tandé morté ei⁹ ꝛ alia hmõi: ꝛ dicebat q sibi ꝓfecerat pl⁹ ad bonũ q̃ totũ qd alis faciebat. Uñ Bona. Si vis o hõ vt de virtute i virtuté: de grã in grãȝ: de bono i meli⁹ ꝓficias qtidie nullo fatigatus ipediméto q̃sta potes deuotióe pcurras ꝛ mediteris dñi passioné

¶ Lachryme passionis christi sunt christo dulcissime. Exemplum.xxvij.

v Irgo quedá ad passioné xpi habuit spálé grãm ꝛ deuotioné q̃ stás añ imaginé btẽ Marie virginis que hũit Iesum xpm crucifixum in sinu. Et ipsa virgo deuota in extasim rapta deuote fleuit ꝛ vidit puerũ Iesuȝ q lachrymas illius virginis récepit in manus suas ꝛ perũxit se cũ ipis pect⁹ suũ. ꝛ mr̃ virgo Maria q̃siuit a Iesu puero suo vtrũ iste lachryme illius virgis: cént sibi dulciores: aut lachryme marie magdalene. et puer Iesus rñdit: q iste lachryme fũt sibi dulciores: q: sũt lachryme amoris sine passiõis: sȝ lachryme magdalene fuert lachrie ꝯtritõis ꝛ amaritudis p pctis suis ꝓpriis. ¶ Uirgo qdá vidit Iesuȝ cruétatum in manibus. Exemplum.xxviij.

v Irgo quedaȝ religiosa licet adhuc in sclari habitu posita esset: cuidaȝ religioso ꝛ deuoto viro retulit q saluatorem in cruce pendenté cum cruentatis manibus solebat videre: ꝛ et huiusmodi visione in tantum profecit vt de dñi passione loqui vel cogitare nõ potuit sine lachrymis sine deuotione: aut singulari contritione.

¶ Xps intinxit panem vulneri.

Exemplum..xxix.

m Iles quidam ordinis cisterciensis. intrauit religioné: ꝛ postmodũ de extra ordinis cogita

nis. Et ipsi seni vigilāti xps apparuit in forma
psonatissimi viri: ꝛ q̄siuit qd mali haberet. rn̄
dit ille. Dolorē cordis habeo: ꝛ defectū debili-
tatis in mēbris sustineo. Cui xps grossum pa-
nē ordeaceū offerens dixit. Surge ꝛ comede
panē istū. Quē ille turbatus intuitus. Quō in
quit panē istū grossum comedā qui panē simi
lagineū monasterij mādueare n possum Tūc
dn̄s ibi detecto latere vulneri pectoris sangui
ne ꝛ sanie ꝑfluenti ordeaceū panē admouit ꝛ
tali ꝑfluuio madefactū iubet comedere lāgue
scentē. Mox ille cū horrore mēbrorū desiliēs.
Heu inquit dn̄e: quō talē pollutū. panē comedam: qui mūdum panē recusabā. Et dn̄s ait.
Oportet vt gustu tēperes salsē quō sapiat pa-
nis iste. Cūq3 ille diffugiū nō haberet: ꝛ suscep
tū panē tremebūdus sumeret ꝛ vix labijs atti
gisset sensit in pane sup oēm suauitat; dulcorē
admirabilē. Quē3 hianti quidē ore ꝯtrectans
totum subito cū mira auiditate comedit. Nec
mora dn̄o disparēte tēptatus ille ad se reuer-
sus est: ꝛ quid vidisset sensisset q3 sincero corde
retractans: ab oī dolore mentis ꝛ carnis tēpta
tione conualuit: ꝛ in magna trāquillitate spūs
vsq3 in finē ꝑmansit. Hec cesarius.

¶ Martyr habuit signum crucis in corde.

Exemplum .xxx.

q Uidā sanctus cu3 duceretur ad marty
riū interrogatus a tyrāno quare xpia
ni cū hylaritate ad martyriū accederēt:
rn̄dit. Quia signaculū crucis impressu3 ē in cor
dibus eorū. ꝛ iō nō est mirū si cū gaudio xpm
crucifixum imitatur. Rn̄dit tyrānus. Quod ore
dicis probabo. Et fecit sanctū secari ꝛ cor eius
infcindi. in quo scūs vt ꝑdixit impssionē crucis
īuenit. Et viso miraculo tyrān⁹ xpian⁹ fact⁹ ē.

¶ Conuersus habuit passione3 xpi pro lectio
ne mense. Exemplum. xxxi.

q Uidam cōuersus quadā die requisit⁹
a priore suo quid in mēsa cogitaret co
ꝙ lectionē mēse nō intelligeret: rn̄dit.
Ego lectionē optimā hēo in mēsa. qn̄ mādu-
care incipio: cogito qualr ꝓ me fili⁹ dei sit ab
angelo nūciat⁹ ꝛ i vtero virginis d spūsctō cō
cept⁹ mēteq3 peractās sic primū foliū voluo. d
inde quō angel ꝯcinnētib⁹ sit nat⁹ ꝛ pānis īuo
lut⁹. ꝛ i ꝑsepio reclinat⁹: ꝛ ecce plectū ē s3 foliū
In hūc modū ꝑcurro circūcisionē ꝛ aductū ma
gorū: oblationē i tēplo: baptismū: ieiuniū: pas
sionē: resurrectionē: ascēsionē: spūssācti missio
nem tandēq3 extremū iudiciu3. Et talis inquit
est lectio mea q̄tidiana: cui⁹ finis ē prandij.

¶ De trib⁹ lris. s. nigra rubea: ꝛ candida.

Exemplum. xxxij.

d Uo germani. vnus clericus: ꝛ alter
laicus fuerunt in quodam cenobio.
Cū aūt clericus tp̄s legendo ꝛ scriben
do deduceret: q̄dā die clericus frēm suū inter-
rogauit. s. laicū. Quō ꝯsumis tp̄s tuū. Qui rn̄
dit tres lrās didici quas quotidie in corde meo
reuoluo. quarum prima est nigra secunda ru-
bea. tertia vero candida. Qui cum inquireret
illarum lrarum noīa. rn̄dit. Prima est peccatorū
meorū recordatio: que tāq3 nigra ꝛ grauis sar-
cina me torquēt ꝛ cruciant. Secunda est recor
datio rosei sanguinis redemptoris mei: quem
in cruce ꝓ me misero peccatore de quinq3 riuulis
sui corporis fudit tam misericorditer ꝛ abun
de. Tertia est desiderium celestium gaudioru3
ꝛ eorum que sequuntur in albis agnu3 quocū
q3 ierit. His auditis frater litteratus erubuit:
sumens exemplu3 de tribus litteris fratris om
nem suam scientiam quasi nihil reputans inge
muit: ꝛ magis de cetero vitam suam in deuo-
tione perfecit.

¶ Abbatissa quedā fecit sibi passionem xpi le
gi in agone. Exemplum. xxxiij

f Uit quedam abbatissa amatrix ꝛ re-
patrix discipline regularis totius ꝛ
norma iusticie que cū moritura eēt
passionē dn̄i coram se legi faciebat. Cūq3 vētū
fuisset ad illū locū. In manus tu. cō. spi. me. il
lico expirauit. Que cū p⁹ mortē eius cuidā sci
moniali appuisset. ꝛ illa de statu eius sciscitare
tur: ait. statim in ipa hora qn̄ aīa mea de corpe
egressa est euolauit ad celū. Alijq3 sorori stanti
in oratione apparēs in spera. ꝛ suscitāti de statu
suo ait cantādo vsiculū illū dauidicū. Sicut au
diuimus ita vidimus in ciuitate dn̄i virtutu3.
Nihilq3 aliud loquēs oculis sororis subtracta
est. Hec Cesarius.

¶ Clerico criminoso xps obiecit passionē suā

Exemplum. xxxiiij.

p Assio Christi a peccatis reuocat. Un-
de quidam clericus vitijs carnis su-
peratus contemnebat agere peniten-
tiam: cui Christus crucifixus apparuit sua vul
nera ostendendo dicens. O nequissime: cur nō
attendis que ꝓ te passus sum. cur ꝑponis tui
capitis ornamēta mee coronationi: tua mutato
ria vestium mee nuditati. tuas cātilenas meis
suspirijs ꝛ plācrib⁹. Cur tuā bursam ꝛ zonam

meo lateri lanceato. tuas cirothecas ꝛ aurea cal
caria clauis manuū ꝛ pedū meoꝝ. tuos cachin
nos ꝛ risus fletibus meis. Necesse est enim vt
deditus delicijs ꝯtēnendo mea vulnera ꝛ etan
dem morte eterna vulneretis.

¶ Iuueni ostendit christus manus ꝛ latus
Exemplum. xxxv.

uuenis quidā luxuriosus mala inten
i tione intrauit nemus vbi erant infa
mes mulieres. Cui occurrit diabolus
dicēs quo vellet ire. Qui dixit sibi suā intētio
nē. Cui diabolus. Uade an̄ me. qꝛ bene tibi sol
uā tuo tpe. Qui cū intrasset vlterius occurrit
sibi xp̄s in habitu cuiusdā monachi quo tēde
ret requisiuit appellās eū filiū: ꝛ dixit iuuenis.
Uos nō estis pr̄ meus. Cui monachus. Certe
tu es filius meus. Rn̄dit cū indignatiōe ꝙ nō
esset filius eius. Cui monachus aperta cappa
ondit ei manus ꝛ latus que ambe erant cruēta
te sicut apud crucifixum solet depingi. Credis
ergo ꝙ ego sum pr̄ tuus. Qui exclamauit di
cens. Dn̄s meus ꝛ deus tuus. Tūc dixit ei xp̄s
Uade ꝯfiteri: qꝛ ille q̄ tibi occurrebat an̄ nemo
rū est diabolus: ꝛ expectat te ꝙ tibi frāgat col
lum tuū. Qui dū exisset de silua cū ꝓposito
ꝯfitendi diabolus eū nō cognouit: ꝛ ille iterro
gans diabolū dicens. Quē tu expectas. Cui
diabolus. Certe tu nō cū iste erat totus noster
ꝛ mihi data fuit potestas sup eū: ꝛ vt ipm̄ occi
derē. tu vero alter es. Qui intelligens dei mi
sericordiā circa se factam: intrans claustrū con
fessus est: ꝛ sic in bono vitam finiuit.

¶ Apostatam xp̄s per ostensionem vulnerū
reuocauit. Exemplum. xxxvi.

uuenis quidā religionē intrans qui
i in seculo fuerat delicate nutritus: ꝛ
ideo vitā austeram sue religionis vix
sustinere poterat. Panis enim erat niger ꝛ du
rus ꝛ vinū acetū: ꝛ difficilia ꝛ grauia videbant̄
sibi omnia que fuerunt ordinis ꝛ ideo petiuit
a suo prelato licentiā recedendi: dicens se non
posse pati ordinē. Cui dixit prelatus qui erat
vir discretus. Frater vos nō potestis recedere:
qꝛ professus estis in religione ista: sꝫ habete cō
fidentiā ꝛ fiduciā in deo: ꝛ rogate eū vt possi
tis cū alijs sustinere: qꝛ forsan ista diaboli temp
tatio ē. Ille acquieuit breui tpe ꝛ iterū tēpta
tus est ꝛ mutato habitu iuit ad seculū. Cui cūti
suā viā apparuit xp̄s in spē cuiusdā iuuenis
ꝛ sequebat̄ eū p viā eandē. Ille aūt festinabat
quasi desperatus nesciēs quo deberet ire. Xp̄s
aūt sequens eum clamabat. Expecta me. Ille
aūt amplius currebat. Tūc dn̄s vocauit eū no
mine ꝓprio dicēs ei taliter. Frater expecta me
ꝛ ibo tecū. Tūc iratus ille qꝛ vocabat̄ frater: ꝛ
verecūdabat̄ simul admirat̄ quis ei dixisset no
men suū. ꝛ ꝙ erat monach̄ fortiꝰ cepit curre
re: ꝛ xp̄s altiꝰ cepit clamare. Tandē tedioꝰ victꝰ
expectauit eū. Et cū xp̄s q̄siuisset ab eo quo iret:
rn̄dit. Quid ad te: ego vado iam viā meā vbi
habeo facere sicut ꝛ tu. Tandē p̄cibus victus
dixit ei ꝙ religionē suā dimiserat: ꝛ ibat ad se
culū. Tunc xp̄s eleuans vestē ꝛ brachiū ꝛ latꝰ
discooperuit ꝛ vidit ex vulnere lateris xp̄i san
guinē effluere: ꝛ dixit ei. Reuertere in locū tuū:
ꝛ qn̄ inuenies panem nimis durum ꝛ alia tibi
grauia. intinge in latus illud: ꝛ erit tibi totum
suaue. Tunc ille rediit ꝛ postea sancte vixit.
vnde Grego. Si passio xp̄i ad memoriā reduc
citur nihil est qd̄ non equo animo toleratur.

¶ Passio xp̄i liberat a temptatione carnis.
Exemplum. xxxvij.

rat quidā religiosus vir qui frequent̄
e grauiter tēptabat̄ de pctō carnis: tādē
vidēs se nō posse durare venit ad ima
ginē crucifixi ad quā sepe venerat: rogās xp̄m
vt eū vellet ab hac tēptatione liberare. ꝛ dixit
crucifixo ꝙ nisi cito liberaret eū dimissis vesti
bus religiosis iret ad seculū ꝛ suā ꝯcupiscētiā
satiaret sicut alij miseri q̄ sunt in seculo. Post
q̄ꝫ hoc dixerat nocte sequēti grauissime tēptatꝰ
est: ꝛ tūc mane cū fletu flexis genibus dicebat.
Ecce vestes tue qꝛ p nullo p̄cio in eis petm̄ cō
mittere. postq̄ꝫ tu nō vis me iuuare exuo me.
Tunc exuit se vsqꝫ ad vltimā vestē ꝛ totū po
suit ad pedes crucifixi. Tūc crucifixus vocans
eū noie ꝓprio dixit ei. Frater recipe vestes tuas
qꝛ antequā ꝓpter hāc tēptationē te exire ꝑmitte
rem: potius iterū descenderē si necesse esset ꝛ p
te liberando mortē iterū sustinerē. Tunc frater
rn̄dens dixit ei. Dn̄e postq̄ꝫ me tu vis iuuare ꝛ
ego prius ꝑmitterē me suspēdere q̄ꝫ te peccan
do mortaliter offenderē scienter. Et ita tūc a tē
ptatione liberatus est ꝙ nunq̄ꝫ postmodū sen
sit in carne talē grauē tēptationē ꝛ ꝯcupiscen
tiā. Ex hoc apparet q̄ꝫ grādē bn̄ficiū dn̄ice passio
nis q̄ a morte ꝑpetua liberati sumus: ꝛ adhuc
quotidie a peccato ꝛ tēptatiōe liberamur. Gre
go. Nihil adeo resistit iaculo diabolice sugge
stionis q̄ꝫ frequēs meditatio dn̄ice passionis.

¶ Clericus lubricus post ostēsionē vulnerū
religionem intrauit. Exemplum. xxxviij.

Uit quidā clericus lubricus & immūdus et vitēqui quotidie pponebat conuertere se & agere pniām: & tñ semp differebat & tardabat cui apparuit dñs in forma in qua crucifixus fuit in visiōe ōndens ei vulnera & sanguinē di. Uide qd p pctis tuis passus sui in corpe meo. et & alios pctōres ad vocādū monēdūq & a pctis tolvendū reuertere ad me: vt ego suscipiā te. Propter quā visionē motus intrauit religionem & sancte vixit.

¶ Passio xpi liberauit puellā a tēptatiōe carnis. Exemplum. xxxix.

Uella quedā nobilis in amore cuiusdā iuuenis p multos ānos miro demonū stimulabat̃ insultu: & tandem adeo grauiter tēptata ē vt somnū & ēt cibi perderet appetitū. Accidit nocte quadā vt tāto demonū agitaret̃ impulsu vt supuemēte aurora surgere cogitaret & clam adire iuuenē q in vicino morabat̃. Nec mora: vt oculos apuit vidit xpm cū plagis recētib⁹ crucifixū leni sermone sibi dicēte voce pia. Me diligas: qui sum fortis: mōsus: bon⁹: dulcis & generosus. hec vt dixit repente disparuit & puellā in oī pace & gaudio & grārum actiōe ab oī tēptatione liberā dereliquit. Dec Guil'.

¶ Sāctimonialis inuenit xpm crucifixum in ianuis. Exemplum. xl.

Uedam puella sanctimonialis vgo a quodā clerico vbi luxuriosis stimulata intātū succēsa ē q pmitteret sibi q dicto cōpletorio veniret ad locū pdictū. Erat. n. custos eccl'ie. Dicō cōpletorio cū puell⁹ ascēdisset dormitoriū & illa exire vellet de oratorio: ipso ostio xps cū manib⁹ in cruce expansis stare apparuit. Cui cū egressus nō pateret ostium qd ptebat ad ostiū qd erat i opposito cucurrit ita succēsa fuerat i amore clerici vt pene nihil aduerteret qd circa se diuinit⁹ ageret̃. Quid plā. oēs ianuas adijt & crucifixum in oib⁹ inuenit. Tūc pūmū ad se reuersa & territa dixit. Forte volūtas dei est vt nusq̄ vadas. Solita fuerat eadē vgo singulis dieb⁹ spālē quandā orōnem dicere de passione xpi quā dñs inde tāto periculo remunerauit visione tam vtili. Que retrorsū aū imaginē btē dei genitricis se pstrauit de pctō suo veniā postulans. At q̄ cum imago faciē verteret & illa obnixius supplicaret, ppi⁹ accedēs imago manu maxillam ei⁹ pcussit dicens. Quo vis ire fatua: vade i dormitoriū tuū. Tam fortis erat alapa vt in terram ruēs sic iaceret vsq3 ad tps matutinale. Cūq3 signa in dormitorio sonarēt: & illa in oratorio non pulsaret: putātes eā eē in orōne vel pssā: scopore inrātes ecclesiam & multo dei eam eā repenientes. Postq̄ refocillata loq3 potuit oia que circa se gesta sunt ad honorē dei & btē virginis psorōrib⁹ suis recitauit: l3 grauis esset alapa: prorsus tñ a tēptatione perillam fuit liberata Dec Cesarius.

¶ Quidam mutilauerunt imaginē crucifixi. Exemplum. xli.

Uodam tempore inter duas cognationes militum eas graues inimicitie orte sunt: vt se inuicem caperēt & occiderent. Die igit̃ quodā: cū p'es vnius ptis eō uenissent in eccl'iā cuiusdā ville aduerse parti p quādā vetulā pditi sunt: dederat. n. eis signū dicēs. Qñ intrauerint nolam trahant. Q̄ cū fecisset eccl'iam cū multitudine armatorū igrest sup inermes irruerunt. Quo viso illi arrepti sacris imaginibus gladijs opposuerūt sperantes sibi illas būficio parci debere. Percussores vo nullū sacro loco exhibētes honorē: nullaq3 sacris imaginibus reuerētiā: ita hostiū cruorē sitiebant vt imagines oppositas mutilarēt: ipsiq3 crucifixo brachia pscinderēt & octo milites in ecclesia trucidarēt. Quod sacrilegium satis dure vindicatū est. nā in breui tpe ab occisorū psanguineis occidērūt numerosa multitudo sic gladio delera est: vt vix duo superessent. Uetula vero q̄ illos pdiderat tpe messis nimio calore aeris suffocata est. Dec Cesarius.

¶ Balistarius quidam vulnerauit imaginē christi.

Exemplum. xlij.

Empore discordie inter ottonē philippumq3 prouincialis in quoddam oratorium satis curiose sua ad cōseruationem trāstulit: quo cognito quidā potens ex pte aduersa ad expugnandum illud arietes machinasq3 applicuit. Illi vo q intus erant imaginē crucifixi ligneā ꝯ hostes in quandam fenestrā posuerunt: sperātes q ob illi⁹ venerationē loci pcerent. Quidā vo de balistarijs de cruce nō curans: timo locāri: illā indignat⁹ telū misit: & sacrā imaginē in brachio pfunde vulnerauit: mox mir in modū antiq̄ renouantur miracula. & ad instar vene humane sanguis d loco vulneris cepit stillare: adhuc vulnus sanguis & signata illic ostenduntur. Timore igit tanti miraculi pdictus vir qui in exercitu eccle

s

lū imaſerat: cruce ſignat' eſt ⁊ pniaꝫ egit. Semel eni adhuc mortal' in terris crucifix' atqꝫ lanceat' eſt: ⁊ tñ ꝗtidie a malis ſedēs ad dexterā patris ſe crucifigi ꝑ ꝓphetā cōquerit' di. Et me crucifigitis. Hec ceſarius.

C Quidam propter camiſiam vulnerauit crucifixum. Exemplum. xliij.

C Um eodē tpe otto ꝯ phil. aſcēderet cū exercitu ſatellitib' ei' quādā ecclēiā itrātib' vn' ex illis crucifixū i eminēti loco poſitū recēti linea ⁊ cuꝫ multo ſtudio tectū vidit ⁊ ꝯcupiuit. Quē cū' mān attigere ñ potuit: lācea niſus ē extrahere. Et q2 firmit' imagini anneca fuit: in diuerſis locis illā pupugit: dñs ihs xp̃s hec vt ſibi ſcirē' oſt deret qd ei' imagini iniurie vel ꝯtēpt' irrogat' egit ſua potētia vt de ſingul' pūctiōib' ſanguis emanaret. Semel ei adhuc i terris mortal' crucifix' atqꝫ lāceat' ē: ⁊ tñ ſedens ad dexterā pr̃is ꝗtidie a mal' hoib' crucifigit' ⁊ dehoneſtat'. Vñ apl's. Rurſuꝫ crucifigētes filiū dei. Hec Guil'. in. lib. de apibus.

C Judei vulnerauerunt imaginē Jeſu xp̃i. Exemplum. xliiij.

A Pud ſiriā in ciuitate Berith: qdaꝫ xp̃ianus ſub ānua penſione hoſpitiū hñs imaginem crucifixi iuxta lectū i pariete affixerat: ⁊ ibi oōnes ſuas cōtinue faciebat. Poſt annū vo' aliā domū locauit ⁊ imaginē ex obliuione dereliqt. Quidā aūt iude' ꝑdictā domum cōduxit: ⁊ die ꝗdā aliū iudeū de ſuis tribulib' ad ꝯuiuiū inuitauit. Inter epulas aūt ille q inuitatus fuerat caſu circūſpiciēs imaginē xp̃i infixaꝫ parieti cōtuetur: ⁊ in illum q ſe inuitauerat ira fremēs eſt effect': cur imaginē Jeſu nazareni tenere auderet cōminat'. Jlle aūt ꝙ ꝑdictā imaginē adhuc nō vidiſſet iuramētis qbus poterat affirmabat: ⁊ illā de ꝗ dicebat imaginem penit' ignorabat. Tūc ille placatū ſe ſimulās valefecit: ⁊ ad ꝑncipes ſue gentī abiēs: illō qō viderat reuelauit. Judei ꝗ ꝯgregati ad domū ei' venerūt: ⁊ viſa imagine illā ꝯtumeliis duris afficiunt: ⁊ ex ſinagogā ſeniuū ꝓiciūt. Jmaginē vo pedib' ꝯculcātes cūta opprobria dñice paſſiōis renouarūt. Cū vo lat' lācea pforaſſēt protin' ſanguis ⁊ aq̄ vbertim exiuit: ⁊ ſuppoſitū vas impleuit. Stupefacti iudei ſanguinē illum ad ſynagogā detulerūt: ⁊ oēs infirmi ex ipſo inūcti protin' ſanati ſunt. Tunc iudei epō terre oīa narrantes ꝑ ordinē baptiſmū ⁊ fidē xp̃i vnanimit' ſuſcepūt. Epō aūt ſanguinē illū i ampullis criſtallinis ⁊ vitreis ꝯſeruauit. Chriſtianū ēt ad ſe accerſiri fecit: ⁊ qs tam pulchraꝫ cōpoſuerat imagineꝫ inqſiuit. At ille dixit. Nicodem' eā cōpoſuit Qui moriēs dedit gamalieli: gamaliel thadeo: thade' iacobo: iacob' ſimoni: ille dereliqt in hierl'ꝫ vſqꝫ ad excidiū vrbis. Tūc oēs iudei ſynagogas in eccl'ias ꝯſecrauerūt ꝑp iſtō miraculū. Vñ ⁊ rome ꝯſecrata ē eccl'ia in honore ſaluatoris: vbi ā̄pulla cū illo ſanguine ſeruat'. Hec hugo de ſctō victore.

C Judeus qdam imaginem xp̃i in gutture percuſſit. Exemplum. xlv.

A Pud conſtantinopolim iudeus qdam eccl'iam ſophie intrauit ⁊ qndam imaginem xp̃i ibidē cōſpexit: q ſe ſolū ibi ꝯſiderans gladium arripuit ⁊ mox in gutture effigiē xp̃i pcuſſit: ſtatiqꝫ inde ſanguis exiuit. ⁊ iudei faciē ⁊ totum capud aſꝑſit. Qui grauiter territ' imaginē accepit eāqꝫ in puteū ꝓiciēs aufugit. Quidam aūt xp̃ian' eidē obuiauit: ſibiqꝫ dixit. Vñ venis iudee: aliquē hoiem occidiſti. Et ille. Falſuꝫ dicis. Cui rurſus. Vere homicidiū ꝑpetraſti ⁊ iō ſanguie aſꝑſus es. Cui iude'. Vere de' chriſtianoꝝ verus de' eſt: ⁊ fides ei' firma ꝑ oia ꝯprobatur. nequaꝗ. n. ꝑcuſſi hoieꝫ: ſed xp̃i imaginem: ⁊ ꝯtinuo ſanguis de ipſi' gutture emanauit. Duxit aūt iude' illuꝫ hoiem ad puteū: ⁊ inde ſanctā imaginē extraxerūt: Plaga āti gutturi' imagis xp̃i vt fert' adhuc cernit': ⁊ iude' ꝯtinuo bon' xp̃ianus efficit'.

C Judei in paraſceue ceream imaginē chriſti vulnerauerunt. Exemp. xlvi.

C Um iudei in quadam ciuitate feciſſent i paraſceue imaginē xp̃i cereā ⁊ eam clauis cruci affixiſſent ac lācea pforaſſent: appens btā vgo conquerēs xp̃ianis de hoc quare ſuſtinerent ꝙ adhuc in illa vrbe iudei filiū ipſius crucifigerent. Xp̃iani antē domos iudeoꝝ penetrantes ⁊ eos capientes inuenerunt imaginem ⁊ eius vulnera cruentata: quo viſo miraculo multi iudei ſunt ad fidem conuerſi.

Jn diſcipulo de tempore.

C Heremita cui appuit xp̃s ieſus hñs crucē aureā ſup ſcapulas ſuas. Hoc q̄re i diſcipulo de tpe. ſer. xlviij. M.

C Jtē latro qdā vnū pr̃ nr̃ di. añ crucifixū

ꝫ sic occis⁹ ē ⁊ ad celū euolauit. q̄re s. xlix. R
¶ Itē qdā i agone adaptauit petā mēbro-
rū suoꝝ ad passionem xp̄i. ser. xlviij. X.
¶ Itē monach⁹ qdā ꝑtrāseūdo crucifixuꝫ
dixit. O bone Iesu ꝑꝑ amarā passionē tuā
quā sustinuisti quādo aīa tua egressa est d
corpore tuo. sermo. xlix. Y.
¶ Itē iuuenis qdā ꝓmit⁹ n̄ habuit dulcedi-
nē i passione xp̄i ⁊ semel ꝯpleuerat⁹ est cū xp̄o
tūc postmodū sensit mirā dulcedinē in me-
moria passionis xp̄i. ibidēꝫ ser. xlix. Z.
¶ Itē qdaꝫ de nocte sꝑ surrexit di. O dn̄e
Iesu xp̄e null⁹ iā tibi cōpatit. ser. xlvi. M.
¶ Itē qdā dānari debuit: sꝫ passiōeꝫ xp̄i dile
xit: iō reuixit ⁊ pēituit h̄ q̄re ibidē s. xlv. M.
¶ Itē mulier q̄dā passionē xp̄i diligēs obijt
i pēti i die pasceues: ⁊ stati euolauit ad celū
post egressionem aīe a corꝑe. q̄re ser. lx. T.
¶ Itē nouiti⁹ qdā voluit exire ordinē mino
rū ⁊ redire ad sclꝫ: ⁊ xp̄s apparuit ei ⁊ osten-
dit ei vulnera: ⁊ q̄lo illi vulnerāt xp̄m q̄ ha-
bent voluntatem malā peccandi. i. D.

Pauperes.

¶ Arsenius gaudebat q̄ elemosynā recipie-
bat. Exemplum. xlvij.

b Eat⁹ Arsenius q̄ cum magn⁹ fuis-
set i curia imꝑiali fact⁹ est religio-
sus: ⁊ adeo pauꝑ q̄ oporteret euꝫ
q̄rere elemosynā: q̄ gr̄as i dn̄o dixit Grās
ego tibi dn̄e iesu xp̄e q̄ꝛ ad h̄ deueni vt ele-
mosynā in tuo noīe q̄sini. O quātū mō glo
riat in celis diuitijs celestib⁹ ad q̄s ꝑ pauꝑ-
tates deuenit. Hoc in vitaspatrum.
¶ Diogenes doliū habuit pro domo sua.
Exemplum. xlviij.

d Iogenes relictis omnib⁹ ꝑerā h̄uit
ꝓ cellario clauaꝫ pro sustentatione
corꝑis ⁊ mēbroꝝ senilū a quolibꝫ
petēs ⁊ accipiēs cibū. Cūq̄ꝫ sic torq̄retur in
dolio gl̄abat se domū h̄re volubilē ⁊ secuꝫ
tꝑibus cōmutantem. frigore. n. se ꝯtebat ad
meridiē: estate ad septētrionē: ⁊ vbicūq̄ꝫ se
sol ꝯuerteret: ⁊ diogenes sili ꝯtebat. Cū solum
sibi reseruasset vas ligneū ad bibēdū vidit
puerū cōcaua manu bibērē. Qui statim eli-
sit vas suū dicens. Nesciebā ego q̄ natura
poculū h̄ebat. Narrat ēt de eo Ualerius q̄
cū q̄dā die sederet ad solem. Alexāder ma-
gnus veniens ad videndū eū hortat⁹ est vt
ab eo peteret q̄cq̄d vellet mox inꝑe. A te ni-
hil peto nisi soli mihi nō obstes. Uñ merito
dixit. Seneca q̄ potētior fuit Alexādro oīa
possidente: q̄ꝛ plus erat quod ille nollet acci-
pere q̄̄ quod ille posset conferre.
¶ In morte diuites abijciūt ⁊ pauperes ex-
altantur. Exemplum. xlix.

d Iuites inane gloriantes sunt simi-
les accipitri: qui multū i vita sua
extollit ⁊ palpat: ⁊ honorifice su-
per manū portat ⁊ sup ꝑticā ele-
uat: sed mortu⁹ in lutū ꝓijcit ⁊ in sterquili-
nium canibus ⁊ auibus ad deuorādū. Ecō-
tra galline ⁊ anseres in vita sua vilipēdunt
⁊ victū suū in vita vndiq̄ꝫ cū labore magno
acgrunt repellunt ⁊ ꝑcutiunt sꝫ in fine mul-
ta cura ꝑparant ⁊ honorifice ad mensaꝫ re-
gis deportant. Sic ēt est d diuitibus ⁊ glo-
sis huius seculi. Nam in p̄nti h̄n pascuntur
colunt ⁊ honorant: sꝫ in fine in sterquiliniū
eoꝝ corꝑa ꝓijciunt: ⁊ aīe eoꝝ demonib⁹ de-
uorande traduntur De quibus legit. Deuo-
rabūt aūt eos aues morsu amarissimo. Ecō-
tra pauperes abiecti in fine ad mensam sū-
mi regis honorifice deportantur.

Pax.

¶ Uirgo pacifica statim post obitum celuꝫ
intrauit. Exemplum. l.

q Uedā nobilis puella paceꝫ habuit
cū deo: licet sibi a petis venialibus
nō posset cauere: tñ deū post bapti-
smū mortalibus peccatis nunq̄̄ offendit: ⁊
pacem cū hoībus habebat. Nullū turbauit
nullū lesit: nullū molestauit. Et propter hāc
pacem quam firmiter in se tenuit quo ad de-
um: ⁊ quo ad se: ⁊ quo ad proximos: de⁹ si-
bi hanc gratiam fecit q̄ angeli eius aīam
cū dulcissimo gaudio cūctis audientib⁹ ad
gaudia eterna ⁊ pacē eternam deduxerunt.
Qui ergo vult saluari pacē quā nobis xp̄s
reliquit pro testamento seruare debet. Uñ
christ⁹ Ioh. xiiij. Pacē meā do vobis: pacē
meam relinquo vobis ⁊c̄.
¶ Itē de duab⁹ nurib⁹ q̄ simul habitabāt
in vna domo in bona pace ⁊ silēs fuerunt
sctō Machario. Hoc q̄re ante. M. xi.
¶ Duo erāt frēs in heremo q̄s diabol⁹ nite-
bat ad discordiā prouare: Exemplū. li.

e Rant duo fratres secūdū carnem
germani verūtñ vterq̄ꝫ in spiritua-
li ꝓposito monachi existētes. Inui-
diabatur autē eis malign⁹ spiritus vt quo-
cunq̄ꝫ mō sepāret eos ab inuicē. Quadam

uit die ad vesperã fʒ ꝯsuetudinẽ ille iunior
frat accedẽs lucernã posuit sup cãdelabꝛũ
Faciẽte ãt malicia demonũ ruit cãdelabꝛũ
ʒ extincta ẽ lucerna. ꝑ hãc occasionẽ insidia
bat eis diabol⁹ vt eos i litẽ accẽderet. Sur
gẽsqʒ senioꝛ fr̃ cepit ꝑcutere cũ furoꝛe frẽm
suũ. Ille vo ꝓstrat⁹ in terrã depcabat frẽʒ
suũ dicẽs. Magnanim⁹ esto dñe. ʒ ego rur
sus icẽdã lucernã: Ergo qꝛ ñ rñdit ei turbu
lẽtũ vbũ malign⁹ spũs ꝯfusus statiʒ recessit
ab eis ʒ ꝑgens eadẽ nocte nũciauit pncipi
demonioꝝ: dicẽs. Oĩa ꝑꝑ hũilitatẽ illi⁹ mo
nachi q ꝓstrat⁹ i terrã veniaʒ postulabat a
frẽ suo ñ pualui i eis vidẽsqʒ de⁹ hũilitatẽ
ʒ volũtatẽ hui⁹ mõachi effudit sup eũ grãʒ
suã ʒ ego tẽtio me valde torq̃ri atqʒ crucia
ri qm̃ ñ pualui sepãre eos abinuicẽ. Hec ĝ
oĩa vba audiẽs idoloꝛuʒ sacerdos q ibi cõ
manebat cõpũctũ est coꝛ ei⁹ i timoꝛe ʒ amo
re dñi nr̃i iesu xp̃i ꝯsiderãs ẽt q̃ʒ magna se
ductio ʒ ꝑditio aiaꝝ ẽ cult⁹ idoloꝝ: relĩq̃ns
oĩa stati ʒ festinanter ad sctõs pr̃es ad mõa
steriũ ꝑrexit: ʒ retulit eis h oĩa q̃ ꝑ maliciaʒ
demones inẽ se loq̃bant. Cũqʒ monic salu
tarib⁹ istruxissẽt eũ scti pr̃es ꝯ doctrina dñi
saluatoris baptizat⁹ ẽ: ʒ sci ꝓpositi mona
choꝝ vitam arripuit ʒ adiuuãte ʒ coopãte
grã dñi fact⁹ ẽ ꝓbatissim⁹ mõach⁹. Tãtũ
qʒ venerat⁹ ẽ ʒ tenuit hũilitat vtutẽ. vt oẽs
hũilitatẽ ei⁹ mirarent. Dicebat eniʒ q oẽm
virtutẽ aduersarioꝝ nr̃oꝝ demonũ hũilita
tis soluit itẽrio. Deniqʒ ʒ dñs nr̃ iesus xp̃s
per hũilitatẽ triũphauit diabolũ ʒ oẽm ei⁹
vtutẽ ꝯtriuit. Addebat ẽt dicẽs qꝛ frequent
audisset demones inter se loquẽtes: qꝛ qñ
ad scandalũ accendim⁹ coꝛda hominũ: ñ qui
sustinuerint patienter iniuriarũ ꝯuitia ʒ cõ
uersi magis rogauerũt ea que ad pacẽ sũt:
dicẽtes qꝛ ego peccaui: stati sentimus oẽm
nr̃am vtutẽ marcescere: qꝛ appꝛoximat eis
grã diuine potentie. Hoc in vitaspatrũ.

C Diabolus fregit baculũ peregrino in doꝛ
so: vt discoꝛdarent. Exemplum. lij.

Duo ciues colonienses diuites ʒ
honesti ʒ spẽles adinuicẽ amici:
ad sanctũ Jacobũ simul pꝛofecti
st. Die q̃dã cũ soli egtarẽt ʒ ceteris frĩb⁹ p
cedẽtib⁹ diabol⁹ amicitie ʒ cõcoꝛdie eoꝝ in
uidẽs i ingressu cuiusdã nemoꝛis baculũ i
doꝛso vni⁹ illoꝝ pẽdẽtẽ satisqʒ foꝛtẽ in du
as ꝑtes cõfregit. Qui cũ neminẽ adesse cõ
spiceret turbat⁹ clamauit ad sociũ. Era fr̃
q̃re fregisti baculũ meũ Illo negãte ẽt cum
iuramẽto ita in eũ exarsit vt vix man⁹ ab ei⁹
collisiõe cohiberet. Tãdẽ grã dei ʒ meritis
beati Jacobi apl̃i ad mẽtẽ reduct⁹ apd so
ciũ vnice dilectũ pniam egit: ʒ totius discoꝛ
die cã diabol⁹ cõfusus aufugit. Hec cesa.
In pꝛomptuario supꝛa.

C Rustici q simul sepeliebant in vno sepul
chꝛo: q̃liter capita ʒ doꝛsa ꝑcusserunt. adin
uicem Hoc quere ante. P. xvij.

C Itẽ hõ litigiosus q parẽtes turbauit: pro
ximos ꝓuocauit q̃liter obijt miser ʒ infelici
ter Hoc patet ante. P. xvij.

C Itẽ vetula q̃dã voluit facere discoꝛdiam
inter virũ ʒ vxoꝛeʒ qui multis ãnis simul in
pace vixerunt. Hoc patet ante. M. xvij.

C Itẽ diabol⁹ ꝓmisit ãtiq̃ vetule duos cal
ceos vt faceret discoꝛdiã inẽ viꝝ ʒ vxoꝛem.
Hoc q̃re añ de tp̃e. sermo. xcvi. R.

Peccare.

C In peccatis perseuerantes cõtinue sunt
ante poꝛtam inferni. Exemplũ. liij.

Quidã solẽnis p̃dicatoꝛ rep̃hẽdẽs in
s̃mõe illos q ꝑseuerãt in peccat ʒ
dixit q pctm̃ vocat i scriptura poꝛ
ta iferni: ʒ ꝓduxit tale exẽplũ. Si qs hodie
vẽiẽs ad mõasteriũ istd ʒ videret vnũ̃ scho
larẽ sedentẽ i poꝛta similr cras similr multi
dieb⁹ nõne de facili cogitaret iste scholaris
intrabit oꝛdinẽ: q̃ĩo ĝ nõ est credibile q illi
tãdẽ itrant iferniũ: q tãdiu sedẽt i poꝛta ifer
ni. i. i peccat. Uñ ẽt aug. i q̃dã s̃mõe. pecca
re est humanuʒ ꝑmanere ãũt in peccatis est
diabolicum. C Diabol⁹ tẽptauit epʒ
per speciẽ mulieris. Exemplũ. liiij.

Regoꝛi⁹ in dialogo lib. iij. c. vij. dic
Ut qui coꝛp⁹ suũ continẽtie dedi
cãt: habitare cũ feminis ñ p̃sumãt.
Andreas inqt fundane ciuitat epũs cũ sctẽ
viueret quãdã sanctimonialẽ de cui⁹ sic de
sua cõtinẽtia cõfidebat: secũ habitare per
misit. Ex q̃ re sic eũ diabol⁹ tẽptabat vt iam
mulierẽ illaʒ libent i ispiceret ʒ ẽt turpia cogi
tãret. Tũc qdã iude⁹ romã ꝑgens nocte p
occupatus ad tẽpliũ appollinis se ꝯuertit: ʒ
loci sacrilegiũ ptimescẽs q̃uis fideʒ crucis
nõ hẽret: sed p timoꝛe se signauit. Nocte ãt
media vigilãs vidit turbã demonũ: ʒ vnuʒ
p ceteris q̃si pncipẽ sedentẽ. Ubi cũ singuli
facta sua referrẽt: vnus ꝓꝛãpens in mediũ

dixit q Andreã epm p sanctimonialẽ q̃ cu m illo habitabat ad magnã carnis tẽptationem mouisset. Et cũ diabolus libenter audiret quasi grande lucrũ de tanti viri pditione psumeret: subiũxit: q: ẽt ad h venit q sero sanctimonialẽ in scapulas iocando percussit. Tũc diabol⁹ exhortat⁹ est eũ perficere qḋ cepisset. iussit ẽt inquiri quis esset qui in illo templo latere presumpsisset. Ad quẽ demones pergentes et subtilius intuẽtes: cruce signatũ inuenientes dixerunt. Ue ve: vas vacuum est: sz signatũ. statim demonũ turba cõfusa disparuit. Et iudeus ad epm pergens: eiqz rei seriem sicut audierat referens epm a temptatione diaboli liberauit: et ipse iudeus ẽt instructus in fide: ab illo baptizari fecit.

Inter hoies existẽtes nõ clare vident peccatã sua. Exemplum. lv.

Tres homines se studiose diligẽtes facti sunt monachi quoꝝ vnus elegit litigantes ad pacem reducere. secundus infirmis ministrare: et tertius in solitudine quiescere. Primus victus venit ad secundum quem inuenit aio deficientẽ: q: non potuit infirmis satisfacere: nec ipse primus litigantes pacificare potuit. Hi duo sil' venerũt ad tertiũ narrãtes ei tribulationes suas rogauerũt eum vt eis diceret quid ipse profecisset: qui paululũ reticens: misit aquã in peluim et turbulenta erat: post modicũ dixit. Attendite q̃ limpida mõ facta est aqua. Cũqz intenderẽt in aquam: vultus suos viderũt q̃si in speculo: sic inquit q̃ in medio hoium morant nõ vidẽt pctã sua: sz cũ quieuerint maxime in solitudine: facile tũc ea possunt conspicere.

In discipulo de tpe.

Itẽ quidã vidit duos cũ lãcea p longũ volentes intrare ecclẽiam. Et q̃dã hũit aquã i vas pfusum. et q̃dã scruit ligna et apposuit sup sarcinam. ser. cxiij. T.

Itẽ qui hñt malã volũtatẽ peccãdi Jesum crucifigunt. Hoc pz infra ser. xxxij. U.

Pena inferni.

Dãnati hñt ignẽ infra et supra se in q̃ãtuz distat celum a terra.

Exemplum. lvi.

Macharius per heremum transiens inuenit caput cuiusdam defuncti. Adiuratum est ab eo cuius esset. Locutũ est q esset caput gentilis. Requisitum de pena respondit q quantum distat celũ a terra tãtũ hñt dãnati gentiles de igne sup capita et tantũ sub pedib⁹ suis. Et infra paganos sunt iudei: qui hñt maiorẽ cognitionez de deo et de fide. Et infimi sunt mali xpiani qui i pctis mortalib⁹ vixerũt et sciẽter deũ offenderũt nõ ex infirmitate humana aut ex ignorãtia: q: hñt pleniorẽ cognitionem fidei q̃ pagani et iudei: et sunt maiores dignitat: et sic peccãt sciẽter et ex certa malicia. Un xps in euãgelio dixit. Seru⁹ volũtatẽ dñi sciens et nõ faciẽs vapulabit plagis multis. Unñ ẽt dr in decre. Fidelis malus peior est infideli et grauius peccat: et grauior pena flibi debetur.

Ebriosus quidam vidit in extremis infernum apertum.

Exemplum. lvij.

Quidam intrauit religionẽ et factus ẽ religiosus solo noie: sz moribus tot⁹ peruersus qui corrigebatur: sed ñ emẽdabat se. Sed q: faber erat optimus pp necessitatem officij tolerabatur. Hic in festiuis diebus cum alij irẽt ad ecclĩã remanebat in cella sua vaccans illecebris et ebrietati. Et factum ẽ vt nollet intrare ecclĩaz voluntarius: intrauit ianuã inferni inuitus subita .n. infirmitate correptus vocauit fratres dicẽs eis. Uero ecce sicut btũs Stephanus vidit celos apertos: ita et ipse video infernũ: et Judã et Cayphã in medio ei⁹ Pilatum et alios crucifixores dñi: et mihi misero non longe ab eis locũ paratum. Cũqz frẽs prouocarent eum ad penitentiam: dicebat se non posse penitere: q: contra eum datũ ẽẽt iudicium. Et sic miser mortuus est: et longe ab alijs sepultus: et nullum suffragium impartitũ est eidem.

Quidam vidit penas damnatorum.

Exemplu3. lviij.

Quidam frater cisterciensis ordinis cum ageret in extremis vidit beatum Bñdictum se a corpore educentem: et ostendit ei mansiones multas electoꝝ et supplicia dãnatorum. vbi inter alia vidit depotari magnũ principem ardentem: et in cathedra ignea residentẽ: et ante eum mulieres pulchre erant et faces igneas in os eius trudentes et vsqz ad virilia ardebant: et flagellis eũ cedebant. hic fuerat princeps potẽs et luxuriosus. Post modum vidit alium quem demones excoriabant: et eũ sale cõfricabant et aspgebant. et sup cratẽ igneã concremabant. Hic fuerat crudelis dñator et subditoꝝ: oppressor: et exactor pau=

per. Postmodū vidit aliū equū igneū eq̄tātē: et scutū igneū hn̄tē: et portabat caprā ignea3: et p⁹caudā eq̄ hītū mōachi trahebat: hī fuerat raptor et caprā cuidā vidue recepit: et ifirm⁹ hītū mōachi recepit: nō ex charitate: nec ex volūtate imēdi i ordie si cōualesceret: s3 ex iductōe amicoꝝ suoꝝ: ḡ habitū monachi post se trahebat. Alios ēt vidit plures diuersas penas sustinet̄ sm̄ similitudinē pctōꝝ. vn̄ Salomon. Per q̄ homo peccat: per hec et punietur.

Mulier q̄dā vidit penas mariti sui et aliorum damnatoꝝ. Exemplum. lix.

m Jles quidā potens nimis dedit⁹ tornearnentis mortuus est miserabiliter sicut dixit. Reliquit autem vxorē deuotā valde scilicet que marito mortuo vt ipsa met⁹ fratri Alberto magro ordinis p̄dicatoꝝ narrauit: et ipsa dixit q̄ rapta est in quēdā excessum mentis: et vidit circa aiam mariti sui demones in magna multitudine congregatos: dixitq3 vn⁹ eminentior ceteris ad cōsortes. Ponite caligas in pedibus eius: quaꝝ spicula penetrant a plāta pedis vsq3 ad cerebꝝ. hinc induite eū lorica eius: spicula an̄ et retro penetrant totū corp⁹. hinc galeā capiti eius imponite cuius sic spicula descēdēdo trāseāt vsq3 ad plātas. Hinc scutū collo ipi⁹ iniicite cui⁹ pondere mēbris oib⁹ cōquasset. Hec oia cū iussu principis demonū i aiā miseꝝ cōplerent̄ dixit iterato demōib⁹. Cōsuetudo isti⁹ erat vt p⁹ torneamētū balneis frueret̄: et p⁹ balnea deponeret̄ i lectū. et iuxta eū puella tenerior cui⁹ āplexibus et coitu fruebat̄. his oib⁹ aptate sibi. Nec mora flāmis balnealib⁹ illi⁹ aiā3 cruciatā i lectū cādētē ferreū posuerūt: et iuxta eū bufonē cu3 terribilib⁹ oculis ad magnitudinē lecti ei⁹: cuius amplexu et toto cōtactu vel ocul̄ adeo cruciatus ē: vt magis cū bufonis horribiles aspect⁹ illi⁹ q̄3 armoꝝ p̄dictoꝝ terribiliū balnei vel lecti vexatio cruciaret. Heu q̄3 digna pena taliū. Illa aūt bt̄ā mulier q̄ hec dispēsante dō d̄ aia mariti sui vidit: oib⁹ dieb⁹ vite sue recordatōe visionis adeo afflicta fuit: vt null⁹ posset ambigere qui eā antea cognouiss3: quin illa. ē. modū qd̄ credi pōt cordis incōmodo vexaret̄. Hoc Guil̄. in libro de apibus.

Quidā vidit dn̄m suū duci ad diuersas penas. Exemplum. lx.

b Vidā3 nobilis erat oppressor pauperum et mūdi amator. Hic cu3 quiesceret in lecto camerari⁹ su⁹ iacēs an̄ camerā rapit̄ in visiōe an̄ thronū dei: et ibi accusabat̄ dn̄s ei⁹ de oib⁹ q̄ gesserat. p quib⁹ accepit sniam dānatōis: s3 cū magno tripudio ductus est an̄ luciferꝝ. Cui lucifer. Adducite eum ad me: vt dem osculum fideli seruitori meo. Cū aūt adductus fuisset: dixit. Nō sit tibi pax in secula sclo̅ꝝ. et ait ipse cōsueuit balneare: ducite eū ad balneū. Cūq3 duct⁹ fuiss3 ad balneū infernale et vnguib⁹ diabolo꜄ penitus laniaret̄ aliq̄ ignē sup eū fuderūt: educt⁹ de balneo post ē in lecto ifernali. De q̄ Esa. Subt⁹ te sternetur tinea: et opimētū tuū erūt vmes. Et dixit lucifer. Date ei p⁹ balneū de calice ire dei: et ppinat⁹ ē ei ignis et sulphur q̄ ē ps calicis eorum Qui dū clamaret sufficit: dixit lucifer. Audire cōsueuit dulces symphonias: surgāt symphoniaci. Et ecce duo demones cum tubis igneis: ignē sic i eū sufflauerūt: ita vt d̄ ocul̄ et narib⁹ et de ore flāma ignis exiret. Lucifer t ait. Adducite eū ad me. Et adducto dixit. Cātasti cātatiōes cāta mihi vnā. Et ille dixit. Quid cātabo nisi maledicta dies in q̄ nat⁹ su3. Et dixit ei lucifer. Cāta meliorē. Ait ille. Quid cātabo: nisi maledicta sit mr̄ q̄ gēuit me. Cāta adhuc meliorē: et miser dixit. Quid cātabo: nisi q̄ ipse deus sit maledictus qui me nasci pmisit. hē ait lucifer qd̄ volui. ducite ḡ eū in sedē quam meruit. Qui pject⁹ est ad vnū puteū: et fact⁹ ē tal̄ strepit⁹ ac si tot⁹ mūdus caderet. Ad quē strepitū euigilās camerari⁹ cucurrit ad camerā. et dn̄m mortuū inuenit. Narrata itaq3 visione ordinē intrauit. hec viridarius.

Diues q̄dā posit⁹ ē in cathedra ignea et datus est ei potus infernalis.

Exemplum. lxi.

q Vidam deuotus vidit in visu quendam virum honoratum et secularem qui multū excesserat in gl̄ia seculari: seu in mūdi gl̄ia: in gula: in luxuria: et in cantibus varijs solatijs ad infernum duci. Et ecce princeps demonū surgens de cathedra sua occurrens ei: et collocauit eum in cathedra: dicens. Sede hic pro honore quē habuisti in hō seculo Erat aūt cathedra tota ignea. Oblat⁹ ē autem ei in vase potus amarissimus: fetid⁹: et immūdus: et coactus bibere ita dicentibus. Bibe hoc loco potuum delectabiliū quos bibisti in hoc seculo. Astiterunt autem duo demones cum tubis insufflantes in aures eius. Et exibat per aures: et oculos: et nares: et ceteros meatus flamma ignea. Et hec inquiunt habeas nunc

tibi pro cātibus ꝛ cantilenis vanis q̄s au disti. Posuerunt ꝛ serpentes circa collū ꝛ brachia dicentes. Et ppter amplexus mulie rum hoc habeas.

¶ Nero balneatus est apud inferos.

Exemplum.lxij.

q Uidā vidit neronē balneantē se apud inferos ꝛ ministros iferni aurū feruens infundētes sup ipm. Et cū videret chorum aduocatoꝝ ad se veniētiū. Huc inquit venale genus hominum venite: o aduocati amici mei accedite vt in hoc va se balneamini mecū: adhuc eni superest lo cus in eo quē vobis seruaui.

¶ Nobilis quidā vitulū vidue abstulit ꝛ vinū sub banno ppinauit. Exēplum.lxiij.

q Uedā obsessa cū dic qdā quēdā no bilē potentē ac diuitē viꝝ vidisset demon ex obsessa multis psētibus cōtra eū clamare cepit dicens. Uitulū illū quem tali vidue abstulisti flāmis iferualib9 a nobis liquatū guttatī mittem9 in oculos tuos: ꝛ p oē corpus tuū fundem9 ꝛ stillabi mus pinguedine eius. Uinū vo qued sub bāno tuo in hac villa vendit feruens in os tuū fundemus. Quibus vbis miles pterri tus tabernā amouit: ꝛ vitulū restituit.

¶ Filij militis nolebant pelles ꝛ partem agri restituere. Exemplum.lxiiij.

c Iuis quidam tpe quodam ante di em vadens ad palacium: occurrit ei quidam in dextrario nigerrimo: de cuius naribus flāma procedebat: nunc viam rectam tenebat nūc exorbitans in cam pū discurrebat. Hec vidēs ciuis prio valde territ9: postea ɔfortat9 cruce se signauit ɔtra diabolū: dextram ꝫ hoiem armans gladio. Qui cū appropinquasset: cognouit eū fuisse quēdā militē nup defūctū videlicet circūami ct9 pellib9 ouinis mollē terre gestās i hume ris. Quē ciuis iterrogans vnde veniret: ait Ego in maximis penis sū. Pelles istas cui dam vidue abstuli: q̄s nūc ardenter sentio: Silr mihi ptē agri iniuste vsurpaui: cui9 pō dere modo pmor. Si aūt filij mei ista restitu erent: penas meas multum alleuiarent ꝛ sic euanuit. Cūqꝫ filijs hoc recitasset maluerūt illū eternaliter in penis manere q̄ea dimis sa restituere: hoc Cesarius.

¶ Quidā vidit penas iferni ꝛ hic egit durā penitentiam. Exemplum.lxv.

c Unqꝫ qdē paterfamilias ad deum migrauet: ꝛ tota familia pnoctādo corpu ocustodiret: ex diuina mīa re uixit. Qui vadēs ad ecclīaꝫ reddēs do imē sas grās ꝛ qcqd hēbat do ꝛ paupib9 ero gabat. Fugiēs ad heremū iux fluuiū cellā fecit: ꝛ igrediēs fluuiū vestimēta tenet ac cōge lari ad carnē ꝛ postea ad balneū calidissi mū itrabat. Et h sustinebat successiue q̄tuꝫ poterat: cōtinuās vsqꝫ ad mortē. Et cuꝫ de his abaspicientib9 argueret, dicebat. si vidis sēt q̄ ego vidi: ampliora vl eadē, mecū facerēt. Et referebat terribilia de pēis iferni: dicēs q i exitu aie a corpe suo vir lucid9 duxerat eū ꝫ oriēt solad vallē ifinite magnitudis: vbi erāt duo stagna vnū erat plenū flāmibus ꝛ flāmis feruētib9 ꝛ aliud gelu ꝛ igēti grādie: ꝛ erāt plena aiab9: q̄cū vix possent sustinere ignis vehemētiā trāsibāt ad gelu ꝛ ecōuer so ad ignē. Postea duxit eum ad tenebras dēsissimas ꝛ vidit ibi globos igneos de ba ratro ascēdētiū: ꝛ inde pcedētiū hoim igni toꝝ ad familiaꝝ modū ꝛ sēsit ide exalarē fe torē intolerabilē: ꝛ audiuit fletū ꝛ eiulatū in tolerabilē ꝛ incōpabilē ꝛ deterrimos demo nes forcipes ignitos tenētes ꝛ eū tenere cu piētes ꝛ pijcere in fornacē. Sꝫ apparuit ei in tenebris vir splēdid9 q̄si stella: inhibens demonib9 ne eū tangerent qꝛ iudex pcepe rat eū redire ad corpus suū vt ageret peni tētiā. Et sic sup hūanā estimatiōeꝫ pnāmi lias se affligēs postmodū in pace quieuit.

¶ Uisio diaboli ē horribilissima. Exē.lxvi.

b Abbas sancte agathe cū qdā mōa cho suo ꝛ quodā cōuerso venit ad coloniā ad quādā obsessaꝫ. Et cum abbas demonē de qbusdā interrogasset: de mon non respondit ei. Post hec abbas di xit ei. Adiuro te per eum queꝫ hodie in mis sa tractaui vt respōdeas mihi. Et statiꝫ de mon rn̄dit ei de quesitis. Post h cū non ad iurat9 ab abbate vt exiret demon rn̄dit ei. Quo ibo. Rn̄dēte abbate os meū apui vt i grediaris. ait demō. Nō possuꝫ qꝛ hodie al tissim9 itrauit. Tūc abbas. Ascēde sup hos duos digitos pollicē ꝛ idicē ei indicās ꝛ of ferēs. Et rn̄dit. Nō valeo: qꝛ cū illi hodie al tissimum tractasti. Insistēte ei vt exiret: ait Nōdū vult altissim9. adhuc duobus annis ero i ea: ꝛ tūc liberabit: qd postea ita fctm̄ ē: Rogat9 ergo abbas a monacho ꝛ cōuerso

fuo vt preciperet demoni quatenus i sua forma
nali se eis oñderet. Et rēnuit primo abbas:
postea acqeuit di. Precipio tibi in virtute
iesu xpi vt i specie tua nāli nobis appareas
Rñdit demon. Nō vultis carere nisi me vi-
deatis. Et abbate dicēte nō: cepit miser i ocul
ei⁹ turgescere: et ad instar turris ascēdere: ita
vt oculi ei⁹ scintillarent ad modū fornacis
cādentis fumigātis. Quib⁹ visis ceciderūt
territi monach⁹ et quersus in extasim positi.
Abbas et cecidisset si nō precepisset diabolo
vt pristinā formā acciperet: qd et fec. Et dixit
diabol⁹. Nū quid ita stulte precepisti. pro certo sci-
as q si hodie diuinis nō cōicasses null⁹ vestrū
vlli hoīs retulisset q vob ingressissez: putas
vt hō possz me videre et viuere Nequā. Tādē
illi refocillati sūt aq frigida tāquā semiuiui.

Religiosus qdā pot⁹ voluit ignē intrare
q demonē videre. Exemplum. lxvij.

Eligiosus qdā ad extrema veniēs
r deduct⁹ horribilr clamauit. Male
dicta hora in q religiosus fact⁹ sū
et siluit. Et postea paululū facie serēa subri
dēs ait. Nō imo bñdicta. hora in q intraui
ordinē et bñdicta mr̄ gl'iosa xpi quā sp dile
xi: et iterū tacuit. Fres aūt q in circuitu erāt
audiētes: cū lachrymis orabāt pro eo. Post
duas aūt horas dixit fri q astabat ei Uoca
fres meos: q exaudiuit dñs orōnē ipsorum.
Quib⁹ igressus ait. vos de pmo vbo qd au
diuistis turbati fuistis sed h ē cā verbi. Appa
ruerūt mihi demones terribiles: et parati ad
recipiēdū aīam meā et p timore eoꝝ me rapt⁹
malediri horā dici mei: et dico vob: si hic fa
ct⁹ fuisset ignis vn⁹ de ere mixto cū sulphu
re q duraret ab h loco vsqz ad finē mūdi: et
daret mihi optio vtrū p medīū illū ignē vel
lē trāsire aut iterū demones i illi forma vide
re eligerē pot⁹ p ignē trāsire. Postmoduz
venit illa regia celi mr̄ mie et fugauit demo
nes et ea visa ccepi spem: et p gaudio risi: et
horā q itraui: et ipā q me liberauit bñdixi. i.
Et his dictis feliciter postmodū obijt.

Miles quidā in equo igneo punit⁹ est cū
falcone. Exemplū. lxviij.

Uidam sanct⁹ et deuot⁹ hō vidit
q quēdā militē ardētez in inferno: et
videbat eū sedere in eq igneo et te
nere falconē in manu et qrēti qd h esset rñ
dit q ille equ⁹ erat diabol⁹ q currebat cū eo
p ignē pp glām quā hēbat i mūdo egtādo
et cū falcone cū q libenter se occupabat. Et
falco quē in manu tenebat erat ali diabol⁹
q comedebat man⁹ et brachia et carnes ipi⁹
et tātū dolorē ei faciebat ac si cor ei⁹ d vētre
extrahere vellet. Uidit et alios q fuerūt lu
sores in h mūdo q cogebant ludere cū de-
monibus ad aleā et scachos.

Nobil' qdā pcogitauit penā inferni et ri
gorē ordis patiēter sustinuit. Exemplū. lxix.

Uuenis quidā nobilis diues et deli
i cat⁹ ordiīē fratrū predicatoꝝ intra
uit q cū ab amicis carnalibus duce
ret ad extū: dicēdo. Nō poteris austeritatē
ordis tenere q delicate nimis es nutritus.
Rñdit pp hoc intraui ordinē q sciebaz me
delicatū et nihil asperuz me pati et sustinere
posse. cogitaui q nimis eēt intolerabil' illa
acerbissima pena inferni: et ideo elegi magis
hanc penam sustinere q illā scz inferni.

Juuenis quidā cogitauit: si illa pulchra
membra debent esse pabulum inferni.
Exemplum. lxx.

Um magister Jordanus psuade
c ret cuidā iuueni nobili: et pulcherri
mo ingressum ordis pdicatoruz: et
illū min⁹ ad h inueniret pmptū: dixit ei in
fine verboꝝ rogo te vt stati hoc facias amore
dei: aut man⁹ tuas respicias et alia pulchra
membra tua: recogitans quantum damnū erit
si ista pulchra membra erunt pabulum eter
ni ignis: quod ille faciens ex hoc dicit mot⁹
postea ad ordinis ingressum seipm propter
deum contemnens.

Quidā cogitauit si post centum milia an
norū dānati liberarentur. Exēplum. lxxi.

Uidā multū secularis et multū de
q licat⁹ cū qdā die cogitaret itra se
si post mille annos aie dānatoꝝ de
pena liberarent. Rñdebat ei cogitatio q nō:
si post cētū milia ānoꝝ nō si post tot annos
quot sunt gutte aq maris nō. Et ita talia co
gitādo plurimū turbabat: et pterritus cepit
ppendere q miseri et obtenebrati sunt hui⁹
mūdi amatores q p modico tpe q victuri sūt
et p trāsitorijs gaudijs et voluptate carnis
incurrūt penas eternas. Un etiam Grego.
Nemo pōt hic gaudere cū hoc seculo et illic
regnare cū deo. Itē pñtia gaudia sequūtur
perpetua lamenta.

Si in lecto molli qs continue iacere debe
ret tedium haberet. Exemplum. lxxij.

Ulco marciliēsis episcopus refert de seipso. Dum essem mūdi amator ꝛ deditus vanitatibus mundi: cepi semel cogitare de eternitate pene inferni: ꝛ dixi in corde meo. Si preponeretur tibi iacere semper in lecto molli ꝛ delicato: ita ꝙ nulla occasione inde recederes hoc vix sustinere posses: quomodo ergo posses iacere ꝛ ardere in illa pena eterna ꝛ intollerabili inferni: si contingat te illuc immergi. hac occasione reliqui omnia: ꝛ factus sum monachꝰ.

Monialis quedā occultauit peccatū in cōfessione ꝛ dānata est. Exemplū. lxxiij.

Ue moniales reputabantur multum religiose in quodam monasterio: accidit ꝙ vna mortua est: ꝛ alia soror que erat magna amica sua feruenter orabat pro ea. Et semel in ecclesia de nocte dū illa soror viua oraret audiuit illā sororē mortuam cantantem illum responsoriū mortuorum. Peccantē me quotidie ꝛ non me penitentem timor mortis conturbauit me: q2 in inferno nulla est redemptio. Et non plus dicebat de responsorio. Illa viuens interrogauit: nōne es tu talis soror. Rñdit illa. Sū. Et illa. Quare nō cōples cantando rñsoriū totum. Dixit mortua. Si beata virgo Maria ꝛ omnes sancti rogarent pro me nunꝙ posset plus viuificari de me. Miserere mei deꝰ ꝛ salua me: qđ ē finis rñsorij: q2 ego sum dānata. Heu quō hoc est dixit viua cū eras ita bona religiosa. Rñdit. Ego dum essem in seculo feci vnum peccatū verecundū: qđ propter verecundiā nunꝙ confessa sum: ꝛ ideo alia bona nihil mihi valuerunt ad vitā eternā: ergo ammodo non ores pro me: quia in vanum est. In discipulo de tempore.

Item miles quidam apparuit filie sue cum crusibulo in quo erat sulphur. ser. xcix. P.

Item Udo qui frequenter inebriabatur qualem lectum: qualem potum: ꝛ quale balneum sibi in inferno inuenit preparatum. sermone. lxij. V.

Itē quidā vidit vicinū suū ꝛ vxorē alterius viri puniri in inferno propter adulteria sua. Quere sermone. lxxxv. Q.

Itē sacerdos quidā vidit matrē suam in sporta ignea quā serpētes ignei circūdederant collum ipsius: ꝛ cathenas igneas habuit in manibus ꝛ pedibus. Hoc quere sermo lxxiij. I.

Item frater ordinis predicatoꝝ qui dixit ad magistrū parisiensem ꝙ de sero cogitaret de lecto inferni d quo Esaias dixit. Subter te sternetur tinea. Hoc quere sermo. cl. D.

Itē quidā vidit diabolū ꝛ dixit ꝙ potius vellet clibanū ardētem intrare ꝙ iterū diabolum videre. Hoc quere sermo. cxxv. R.

Itē quidā cōbussit digitos ꝓpter concupiscentiā mulieris. sermo. cxxv. O.

Pena purgatorij.

De acerbitate ignis purgatorij ꝛ pene. Exemplum. lxxiiij.

Egitur de acerbitate pene purgatorij. Ponatur ꝙ omnes carbones totius mundi in vnum cumulum essent congregati ꝛ omnes arderent: ꝛ si quis hominum in medio cumuli staret nō tantā penam sustineret sicut anima ardēs in purgatorio sustinet. Unde dicit in decre. Igni purgatorij nulla pena tpalis cōparabilis ē. di. xxv. Qui in aliud. vñ ēt Augu. Fratres charissimi ille ignis purgatorij ꝛ si nō sit eternus: durior tñ ē ꝙ quicqđ in hoc seculo penarū posset cogitari vel sentiri vel videri.

Sacerdos quidam dixit: si lacus eēt totus igneus. Exemplum. lxxv.

Acerdos qui reputabat quasi sanctus cum adhuc viuēs miro modo se affligeret in penitētia cuidā querenti cur se ita affligeret: rñdit ꝙ si lacꝰ quidam magnus qui erat prope: esset totus igneus: vellet potius esse in eo vsqz in diem iudicij vt posset euadere ignem inferni ꝛ penas purgatorij. Hoc idem orabat Augu. di. Domine hic vre: hic seca: vt i eternū parcas.

Quidam vidit purgatorium ꝛ hic affixit se Exemplum. lxxvi.

Uidam peccator veniens ad virum dei quēdam in deserto petijt ab eo pniā: sed breuem dicens: ꝙ nō posset longam penitentiam facere vel cogitare de ea. Cum non posset vir sanctus eum ad aliud inducere: dixit famulo suo. Uade ad vallem illam vicinā ꝛ duces eum tecū ꝛ tradēs eū illi quē inuenerio vt faciat eum facere penitentiam breuem ꝛ recede ab eo. Qđ cum fecisset ꝛ elongasset se paululū audiuit clamorē miserabilē quasi verberantiū purissime. Et post modicū tēpus quasi exanimis relictꝰ reductus ē ad virū dei. Qui cū iussisset recedere dicēs ꝙ egisset pniā: noluit re

cedere sȝ oibꝰ diebꝰ vite sue remāsit cū eo in mirabiliter morte pdurās ⁊ vltra modū i pnia se affligēs. Cū aūt diceret ei iterdū vt sibi par ceret: ipe recordatꝰ illiꝰ ꝯparatōis nihil re putās qcqd faciebat i ꝯpatiōe ad illā dixit. Maiora vidi. Ad idē narrauit qdā magr̄ i theologia āglicꝰ natiōe dicēs se vidisse quē dā q dicebat fuisse i purgatorio sci patricij: q de nullo qd in mūdo videret posset gau dere. Amara videbātur sibi oia delectabilia mūdi: iter hoies viuēs q̄si mortuꝰ appebat. De eodē ēt narrat magr̄ Jacobꝰ epūs tuscu lanꝰ: dicēs: q̄ q̄dā mulier reuocata de purga torio ad cōplēdā pniaȝ in p̄nti seculo h̄ intā tū affligebat se q̄ hitabat in sepulchris: ⁊ ni ui ⁊ glaciei ⁊ igni se inuoluebat. Pȝ ḡ q̄ mi nime timetur ignis purgatoriꝰ a q̄busdā vel q: non vidēt eiꝰ ꝯcussiōes in scripturis: vel q: nō credūt qd de eo audiūt vl̄ q: nō experti sunt de eo aliqd.

¶ Cādelabꝝ cupreū liq̄factū ē. Exē. lxxvij.

Q Uidā abbas decedēs rogauit mo nachos suos ⁊ ꝯsuluit vt nepotē suū facerēt abbatē. Q̄d cū fcm̄ su isset ⁊ iuisset abbas ad fontē q erat in hor to solus: audiuit vocē emissaȝ de fōte cū ge mitu mirabili. Cū aūt adiurasset abbas ge mētē vt diceret qs eēt: dixit q̄ eēt aia auū culi sui q̄ inestimabilr̄ ibi vreret pp hoc q̄ carnalr̄ motꝰ rogauerat i morte vt eū abba tē facerēt. Cū aūt diceret nepos. Cuiꝰmōi ar dorē posses ibi sustinere: q: fons erat tpatus Dixit vox rogādo eū vt afferret cādelabrū cupreū qd erat retro altare ⁊ ꝓiceret i fon tē illū. Q̄d cū fecisset ita liquefactū ē sicut cera in igne: ⁊ sicut butyrū in olla bullienti. Quo viso renunciauit abbatie: nec vltra vo cem audiuit. Nunquid ergo punitus est ille abbas: ⁊ ostensus ad vtilitatē viuentiū.

¶ Restitutus vite fecit sibi vestes congelari. Exemplū. lxxviij.

Q Uidā restitutꝰ vite territꝰ penas q̄s viderat fugit ad heremū ⁊ fecit cellā iuxta fluuiū: ⁊ in vestibꝰ se bal neauit ⁊ egrediens sinebat vestimēta cōge lari ad carnē. postea balneū calidissimū in trabat: ⁊ hec successiue sustinebat quātum poterat vsq; ad mortē. Et cū de his a vidē tibꝰ argueret dicebat. Si vidisset q̄ ego vidi eadē vl̄ ampliora illis facerent. Gregorius. Sancti penā temporalē lucrum putāt: quia per hanc se eternam euadere non ignorant. Hoc Beda in gestis angelorum.

¶ Quidaȝ petiuit angelos in agone vt tar darent vt hic puniretur. Exēplum. lxxix.

A Bbas quidam sison vir pfectissimꝰ q cum moreretur ꝯuenerūt multi prēs ⁊ frēs: ⁊ subito facta ē facies eius quasi qdaȝ fulgur radians: ⁊ di. Con solamini frēs: ecce abrahā venit: pꝰ hoc chorus prophaꝝ: ⁊ post hoc scti aplī ⁊ angeli. Cum q; loq videret ⁊ q̄rerēt qd diceret: r̄ndit. ve nerūt scti angeli tollere aiaȝ meā: ⁊ supplico vt propter pniam agendam paululum susti neāt. Cūq; dicerēt abbati. Tu non indiges pnia: ait. frēs in veritate dico vobis quia nec penitentie principiuȝ fecisse me memini. Et cognouerūt q: perfectus esset in timore dn̄i. Nec dubium q̄ hmōi timor fecerat eū ita parua de se sensisse. Hec in vitaspatruȝ.

¶ Infirmus quidā elegit tribus diebus pu niri in purgatorio. Exemplum. lxxx.

E Rat vir fidelis ⁊ bonus sicut pre dictus magister Albertus frater or dinis predicatoꝝ sibi ab his q eum familiariter nouerant traditū referebat qui post diutinam pniam quam sanus fecerat incidit in languorē grauissimū. in quo p an nū eū patiētia pdurauit. et postmodū tedio victꝰ rogauit cū lachrymis dn̄m: vt tāto lan guore fine dato: mortē impōeret. Nec mora missus ad eū angelꝰ dn̄i dixit ad eū. Exaudi uit dn̄s p̄cem tuā: sȝ elige tibi qd vis aut. 3. diebꝰ pena purgatorij torq̄beris si nūc dece dis: aut si adhuc i languore isto p annū ma nere volueris sine vllo purgatorio ad supos euolabis. Tūc ille penā p̄sentē recolēs: nec futuram aduertēs: r̄ndit. Mori plus eligo: ⁊ nō tm̄. 3. diebꝰ: sed q̄tū dn̄o placuerit i pur gatorio tribulari. Fiat igt āgelꝰ tibi s̄m ver bū tuū. Nec mora lāguēs morte solutꝰ est: ⁊ aia eiꝰ in purgatoriū delata. Uno ḡ exacto die venit angelꝰ ad locū purgatorij vbi aia torquebat ⁊ dixit. Quid nūc agis o aia q̄ p labore viꝰ anni. 3. diebus elegisti in purga torio detineri. Cui aūt ait. Seductor es non angelꝰ q me i penis multoꝝ annoꝝ circulis ꝓ triū dierū spacio fefellisti. Sed angelꝰ. nō mora igt: sȝ iestimabili tortura decepta es: q: nō nisi vnū diem de. 3. diebus in purgatorio peregisti: sȝ si adhuc retractare volueris qd elegisti dn̄s miserebit vt ad corpus tuū qd

nondū sepultū est reuertarios ⁊ ꝑ ānum vnuꝫ
languorē quem expertus es patiaris. Cui aīa.
Nō ꝑ annū inquit tm̄:sed vsqꝫ in finē mundi
lāguore ēr detinear artiori. Hoc dcō aīa repor
taī ad corp⁹:⁊ ꝑ annuꝫ vnū languore detenta:
multos quib⁹ hec retulit ad pniam aīauit. Et
post vnū ānū iterato defunctus transijt ad su
perna. Hec Guil.

❡ Quidā cū dentrice fecit sibi mēbra fricari
pro purgatorio. Exemplum.lxxxi.

a Lius quidā in theuthonia multis ra
pinis ⁊ cedib⁹ ꝓuinciā depdauit:qui
capt⁹ ⁊ ad decollādū exposit⁹:ꝑciuit
a iudice ⁊ obtinuit eꝰs ꝓlixi⁹ pēnēdi. Et mox
astāti iuueni ꝯsobrino:ait. Si ve amic⁹ es co
opator esto mihi misero in salutē. affer obse
cro instr̄m ferreū qd̄ dentrix dicū q̄ parat femi
ne linū suū. Qd̄ vt fcm̄ ē dixit iuueni. Suc
cide mihi manus ⁊ vlnas:⁊ brachia vsqꝫ ad hu
meros pedes vō ⁊ tibias ⁊ crura vsqꝫ ad na
tes:post ea genitalia:aures.oculos:nasum:la
bia.⁊ caput ad vltimū amputabis. Iuuenē ꝗ
sic vt cū dolore rogatus fuerat exeqūtē:peni
tēs ipe vnūqdqꝫ mēbꝝ anq̄ trūcaret instrumē
ti ferrei dentib⁹ ꝑ inflictōes multiplices ⁊ va
lidas diuti⁹ affligebat:dicēs. Hāc penā hic ꝓ
ꝑte vilissima mēbra ꝑcipite quib⁹ actu nepha
rio scelera ꝑpetraui:⁊ deū creatorē meū offēn
di. Extremo igr̄ post oēm penā trūco corpis
cū capite suo sup stipitē solo hilari vultu di
xit. O vtinā tormētū illd̄ qd̄ respectu scelerꝫ
meoꝝ puum sustinui reiterare semel itēꝝ atqꝫ
tertio valerē si liceret miserrimo ⁊ in diutius
cruciari. Et hec dicēs cū lachrymis orauit ppl̄ꝫ
circūstātē.se.q̄tenꝰ sibi miserrimo elemosynis
pauperꝝ ⁊ orōnib⁹ subuenirēt. His dictis extē
dit caput ⁊ mox a iuuene decollatur.

❡ Uirgo quedā ꝓ comite assumpsit sibi dimi
diā partem purgatorij.

Exemplum.lxxxij.

l Udouic⁹ comes de los nobilissimus
inter theuthonicos erat vir sagax in
genio:⁊ in armis exercitat⁹ ⁊ strēnu
us. Hic vgīnē noīe xp̄inā miro ꝯplectebaī af
fectu. Qui cū in extremis ageret:xp̄inam ad se
vocari fecit:⁊ secedētib⁹ oib⁹ secum in cōclaui
remanere. Nec morā.comes virtute qua po
tuit erexit:se ⁊ supplex an̄ pedes xp̄ine toto cor
pe ꝓstrat⁹ ei oia pctā sua cū maximis lachry
mis recitauit.⁊ hoc nō ꝓ indulgētia quā dare
non potuit:sꝫ vt magis ad orādū ꝓ sctali mi
raculo moueret hoc fecit. Mortu⁹ ꝗ comes ei
dē xp̄ine manifeste appuit:acerbissimis penis
se puniri in purgatorio ondit. Cui pia virgo
nō modicū mista rn̄dit. Age nūc ⁊ vade hinc:
⁊ s̄m diuinā miam penas ꝓ pctis exolue:ego
vō i meo pectore exacturā supplicia dimidiaꝫ
purgatorij tui ꝑtē accipio. His itaqꝫ gestis vi
uens xp̄ina multo post tpe certis horis s̄m q̄
aīa comitis alternis dolorib⁹ torquebaī flāme
is vaporib⁹:interdū vō frigorꝫ algorib⁹ cepit
cruciari. Loca vō in quib⁹ comes peccare vel
insanijs falsis gaudere solebat:lachrymis irre
mediabilibus irrigabat. Longo post tpe antē
mortē suā idē comes appuit ei:⁊ gratias agēs
illi ea ꝯtēplātē ad superna trāsiuit. Hoc Guil.
in li. de apibus.

❡ Quidam degit sibi duo milia annorum in
purgatorio.

Exemplum.lxxxiij.

i Uuenis quidam habebat cognatuꝫ
ep̄m factus monachus ordinis cister
ciēsiuꝫ. postea ordinē deserens fcūs
est socius pdonuꝫ:qui in obsidione cuiusdam
castri telo percussus depcatus a socijs ⁊ despa
tus de vita vocauit sacerdotē:difficile tn̄ ad h̄
inductus. Qui cōfitebatur oia sacerdoti cum
magna cōtritione:et sepe pp lachrymas ⁊ gē
mitus in voce deficeret:dicens se fuisse viola
torem vxoris ⁊ filiaꝝ eius ⁊ q̄ nemini peper
cerant oculi eius in occisione:incendijs:⁊ rapi
nis.in oi maleficio excedentē oiūꝫ hoium ma
liciā. Sacerdos stultus rn̄dit. Maior est iniq
tas tua q̄ꝫ vt veniam merearis. Rn̄dit ille Dn̄e
in quacunqꝫ hora peccator ingemuerit saluus
erit.rogo vt iniūgatis mihi penitentiā. Rn̄dit
sacerdos. Quid tibi iniūgā:qz hō perdit⁹ es
Rn̄dit ille. Ex quo nō sum dignus a vobis pe
nitētiā recipere:do mihi ipsi:eligo duo milia an
norū esse in purgatorio:et post illos inueniaꝫ
miam coram deo.⁊ cum sacerdos nollet ei da
re viaticū:rogauit sacerdotē vt statū suum de
scriptum deferret ep̄o cognato suo. Qd̄ illo
defuncto sacerdos fecit. Ep̄s vero multū do
lens de morte eius quē tenerrime dilexit:ꝯsti
tuit orōnes fieri ꝓ eo ꝑ totā suā diocesim ⁊ ip
se vel alius ꝓ eo singul̄ dieb⁹ hostiam saluta
rē immolauit. Anno cōpleto cum ep̄s missam
celebraret ꝓ eo:ecce appuit defunct⁹ ep̄o pal
lidus:exilis macilent⁹. in veste pallida vultu
habituqꝫ statū suū satis declarans. Qui inter
rogat⁹ quō se haberet:rn̄dit. In penis sum:⁊

de penis veniorꝫ gr̃as ago tibi:q: ꝑ orōnes:⁊ elemosynas tuas a te ꝓ me institutas annus iste abstulit mihi penas mille annorum:quas hic debueram in purgatorio.⁊ si vno anno adhuc impenderis mihi ex toto liberabor. Ep̃s letus gr̃as egit deo. Et cū sil'es orōnes ⁊ elemosynas in sequēti ãno ꝓ ipso instituisset ⁊ rogassꝫ fieri:ecce in fine anni cum idē ep̃s diceret missaꝫ ꝓ ipso:assuit ille in cuculla niuea:facie serena ⁊ ta:dicēs sibi oia optata succedere:dicēs. Jã ꝑ tuã sollicitudinē ereptus sum a pena vt ingrediar gaudiū dn̄i:remuneret tibi de⁹ charitateꝫ tuã. Et ecce isti duo anni reputati sunt mihi ꝓ duob⁹ milib⁹ ãnoꝝ. Hec Cesa.

Alia q̃dã fuit deputata ad purgatoriū vsqꝫ ad nouissimū diem. Exemplum.lxxxiiij.

q Uidam religiosus:qui reputabatur magne vite mortuus est:⁊ post mortem cuidam socio suo apparuit. Et cuꝫ quereret ab eo de statu suo:dixit. Ego sum deputatus in penas purgatorij vsqꝫ i diē iudicij nisi suffragijs bonoꝝ hoīuꝫ iuuabor. Et cū socı⁹ eius ab eo q̃reret cām:r̄ndit. Oia pctã mea cōfessus sum:sed' q: negligenter explicabam ⁊ renuisse:⁊ negligenter pniam ⁊ satisfactionem cōpleui:iō deputatus sum ad purgatoriū vsqꝫ ad iudicium extremum.

Pctōr ↄtrit⁹ fuit deputat⁹ ad purgatoriuꝫ vsqꝫ ad finem mundi. Exemplum.lxxxv.

i Tem quidam in sceleribus vixit per totam vitam suam in supbia:i choriзando:in luxuria:in gula:in ira:i in blasphemia:⁊ i fine ↄtrit⁹ est. Et postmodum rapt⁹ ad iudiciū:⁊ sniat⁹ ē a deo ad purgatoriū vsqꝫ in finē mūdi:nisi subueniat sibi ꝑ suffragiã. Uñ ē Richard⁹ de scō victo. Aliquę xp̄ianoꝝ aie vsqꝫ in finē mūdi ad ignē purgatorij ex dei iusticia sunt deputate.

Propter accidiã fuit q̃dã deputat⁹.xl.annis ad purgatoriū. Exemplum.lxxxvj.

i Tem quidam ꝓꝑ accidiam damnari debuit.⁊ Maria subuenit sibi:⁊ ecōuerso reuixit ⁊ cōfessus ē. Z idē sibi impositū fuit ꝓ pnia a deo vt.xl.annis i purgatorio puniretur.

Albert⁹ magn⁹ elegit sibi decem dies i purgatorio. Exemplum.lxxxvij.

a Lbert⁹ magn⁹ doctor sacre theologie elegit sibi decē dies in purgatorio eē ⁊ postmodū apparuit cuidam deuotori di. Stulte egi eligendo mihi decē dies eē i purgatorio:q: in grauissimis penis sum. vñ etiam Aug. Nescit quid petit qui purgatoriū petit:dicens vo grau⁹ eē in purgatorio q̃diu possit oculus claudi ⁊ apiri:q̃ illa pena quã scūs Laurētius in craticula sustinuit

Frater quidã fuit decē diebus in purgatorio:q: fratres nō statim soluerūt sibi suffragia Exemplum.lxxxviij.

q Uidã religiosus deuotus hic post.x. dies sue defunctionis cuidam fratri oranti apparuit. Et cuꝫ quereret frater quō sibi esset:r̄ndit. Bn̄: q: purgatus sum mō ad xp̄m vado. Frater aūt territ⁹ ait. Et quō tm̄ in purgatorio fuisti. Ac ille. Hoc fecit negligētia fratꝝ. si.n. statim soluissent debitū infra diē tertium euolassem ad celum.

Pena monialis que fregit silētiū in choro. Exemplum.lxxxix.

p Uella quedaꝫ religiosa ordinis cistercien. in aduentu ipsius saluatoris est mortua. Defuncta vō clara die choꝝ intrauit añ altare inclinans:⁊ sic locū vbi solita erat stare secessit. Quã collateralis ei⁹ vidēs ⁊ mortuã sciēs valde territa est. Requisita vō ab abbatissa vnde sic ↄtuteret r̄ndit. Sic ⁊ sic. Gertrudis ad ↄmemorationē btē Marie vginis in terrã se iuxta me prostrauit:⁊ finita collecta abijt. Abbatissa timens illusiones diabolicas:ait puelle. Si denuo venerit ad te dic ei. bñdicite. Et si dixerit tibi dñs:interroga eã vñ veniat. Sequenti igit̃ die iteꝝ venit. Et salutata:cū iteꝝ r̄ndisset dns puella ait. Uñ venis. Et illa ad satisfactionē huc veni:q: libenter tecū in choro susurraui:semiplena vba proferens: idcirco in eodem loco iussa sum satisfacere vbi me ↄtigit peccare:⁊ nisi tibi de eodē vitio caueas:eandem penã moriēs sustinebis. Et hꝫ quarta vice factū est. Ecce tale purgatoriū huius virginis. Ut aūt noueris n̄ eē curãdū:q̃cūqꝫ morte iustus moriat̃:p̄sbyter qui in p̄dicto monasterio dn̄o ⁊ sororib⁹ eiusdē ↄuētus seruiebat vir bon⁹ ⁊ scūs:cū in extremis laboraret fact⁹ est freneticus:ita vt multas euomeret blasphemias. Quo defuncto dn̄s volēs merita ei⁹ ondere infirmi cū supra tumbã eius dormiūt:ei⁹ meritis sani surgunt. Hec Cesarius.

Monach⁹ quidã intrauit purgatoriū ⁊ qm̄ vidit fratres ridere increpauit eos. Exemplum.xc.

q Uidam monachus:qui intrauerat purgatorium:⁊ plagas

habebat quas ibi recepat de ꝓberib⁹ q̄ſi ſp̄ recētes: in oī vita ſua durā egit penitētiā. Hic qñ videbat aliquē iuuenē mōachū imo derate ridētē: vel al's leuiter vagantē: excla mauit frequenter dicens. O ſi ſcires q̄ʒ acer ba pena debet tibi pro leuitatib⁹ iſtis: tu for taſſis mores tuos leues corrigeres.

¶ Item quidam habuit purgatorium in lo co balnei ſui. Exemplum.xci.

c Um quidā ſacerdos colonieñ. vr bis i loco vbi calide aque euaporāt ſe pro neceſſitate corpis quadam die lauaret, quēdam virum incognitū q de pedibus eius traheret calciamēta veſtes ei⁹ ſuſcipet: ad ſeruiēdū paratū inuenit. Cūqʒ hoc ſepius ibidem faceret ſacerdos quadā die duas ſecū oblationū coronas ſumēs: ne īgrat⁹ tali officio ſeu ſeruitio appareret p̄e dicto viro obtulit: dicēs ⁊ rogans vt p̄ bñdi ctione mun⁹ charitatꝭ recipet. Cui ille merēs rñdit. Panis ille ſanctus eſt: nec eum man ducare audeo: ego.n. quondā hui⁹ loci dñs fui: p̄ culpis meis huic pene deputat⁹ ſum: ſʒ q̄ſo hūc panē cū oṙonib⁹ tuis p̄ me offer ⁊ ſi rediēs me ñ inueneris: liberatū me ſcias. Quo dicto diſparuit: q2 nō fuit hō: ſʒ ſp̄ūs ſacerdos ꝓo p̄ totā ebdomadā p̄ eo ſaluta rē hoſtiā offerēs: oṙones cū lachrimis fudit Et poſtea reuerſus ipʒ in balneo nō inuenit.

¶ Anie cuidā īpoſitū fuit i purgatorio fore vſqʒ corp⁹ ei⁹ ſepeliret. Exemp.xcij.

q Uidam monachus decedēs petijt inſtanter abbatē vt ſolitā decedē tium ſibi impartiret abſolutionem. Cum aūt abbas abſens in loco vicino non poſſet haberi in prompto ante aduentū ei⁹ migrauit. Cum aūt veniſſet ⁊ dictū ei fuiſſʒ q̄ʒ inſtanter monach⁹ ille petiuiſſet eū p̄ ab ſolutiōe habēda: funere nōdū ſepl'to ip̄e añ quoddā altare decūbēs ⁊ cogitās de p̄dict̄ vidit ſubito ante ſe d̄functū vt ſibi videbat̄ dicentē. Benedicite. ⁊ petētē debitū abſolu tiōis. Cū aūt abbas ſtupēs reſ̄ip̄ſiſſet ſpm̄ dixit. Miſereat̄ tui ⁊c̄. Quo facto petijt mo nachus pniam. Abbas aūt neſciens cuiuſ modi pnia iniungenda eſſet defunctis dixit q̄ p̄ pnia ſtaret in purgatorio quouſqʒ cor pus eius ſepultū eēt. Quo audito defūct⁹ exclamauit ita horribiliter q̄ vox ei⁹ audita ē p̄ totā abbatiā dicēs. O ſine miſericordia precepiſti me tantum morari in purgatorio.

¶ Paſcaſiu s fuit inuentus in purgato rio: ⁊ tñ. choruſcauit miraculis. Exē.xciij.

p Aſcaſius apoſtolice ſedis diacon⁹. cui libri rectiſſime de ſpūſcō ſcri pſit adhuc ſupſunt vir mire ſancti tatis: cultor pauperū contemptor ſui in con tentione ea, que fuit inter Symachū: ⁊ Lau rentiū: in ſua mente ipm̄ Laurentiū epoꝝ iudicio refutatum, ad pontificatus ordinem elegit: in ſua ſententia 2ïus ipſi aſſiſtendo vſqʒ ad diē extīus ſui p̄ſeuerans. Cūqʒ de functus eēt qdā demoniacus dalmaticā fe retro ſuo ſuppoſitā tangēs curatus ē. Cum aūt poſt multū tp̄is german⁹ capuan⁹ ep̄s p̄ medicina corporis in angularib⁹ termis lauari iuſſus fuiſſet: ingreſſus paſchaſius ſtantē in maximis calorib⁹ inuenit. Cūqʒ ter rit⁹ de tāto viro qd ibi faceret q̄reret: rñdit q̄ pro nullo ... io niſi q2 in partē laurentij con tra Symachū ſenſiſſet. q̄ſo intercede p̄ me: ⁊ nūc te exauditū ſcias ſi rediēs hic me non inueneris. Orauit rediēs nō inuenit. Qui er go ignoranter peccans per elemoſynas ob tinuit veniam: tunc cum per ſe operari non poſſet. Hec Gre. in li. iiij. dyal.

De ſuffragijs animarum.

¶ Una die.xv. milia animarū ſunt a purga torio liberate. Exemplum.xciiij.

p Rior quidā de ordine p̄dicatoꝝ cū in die aiarū deberet p̄dicare d' ani mab⁹ q2 magn⁹ ⁊ deuot⁹ p̄dicator erat nocte, iuit tarde dormitū q2 forte nō co gitauerat de p̄dicatiōe fienda ⁊ vidit vnum fratrē mortuū ſibi apparētē: cui dixit. Nōne tu es frater ille q ē mortu⁹. Rñdit ille. Ita ego ſum. Et quid habes agere. Rñdit. Ego venio ad vos q2 debetis hodie p̄dicare de mortuis: ad hoc inducatis populū q̄ hodie deuotius ſe habeat ad defunctos: quia de⁹ hodie magnā miſericordiā eſt facturus p̄p̄ ſuffragia hodierna. Exibūt enim hodie de purgatorio.xv. milia animarū: ⁊ hāc viſionē prior in publico corā omni ppl'o enarrauit.

¶ Anime petierunt ſuffragia a quadā vir gine. Exemplū.xcv.

v Irgo quedam deuota cum ſemel oraret vidit infinitam multitudinē manuū directā ad eā conſiderauiʒ adiuuicē admodū deprecantium. Sequenti die cū ipſa tranſiret p̄ cimiteriū vidit eaſdē man⁹ ab imo aſcēdere quaſi vellēt eā detine:

re. Ad quā visionē perterrita fugit ad eccle/
siā rogās dñm vt intimaret sibi qd hoc vel/
let eē. Tūc dictū est ei q erāt aie in purgato
rio existentes q̄ orones eius petebāt in qui/
bus multū recipiebāt beneficium.

C Anima quedā per septē dies caruit visio/
ne dei. Exemplum.xcvi.

Iuenis qdā monach Guilhel/
mus noie defūct ē qui puerus ve/
nit ad ordinē. Cōpleto itaqz anno
pbatiōis sequēti die cepit infirmari: z post
paucos dies defūct ē. Qui statī cuidam
monacho apparēs dixit se eē in penis: de q̄
pbo cū ille territ fleret z diceret. Si tu es in
penis q nunq̄ peccasti. qd erit de me pctōre.
Hz cōsolās eū defūct ait. Noli flere q2 nul/
lā aliā patior: nisi q2 nōdū vidi deū: ipāz di/
lationē glīe penā reputās. Nec immerito: qa
spes q̄ differt affligit aiaz. Et adiecit. O q̄
pclarū erit qñ statī veniet añ deū. Et peti/
uit sibi orones fieri a cōfrēib: z collectā d scō
Michaele archāgelo. Mane igit visionem
recitauit abbati. Ipse de eodē archāgelo ce
lebrauit psalmū in caplo, Quēadmodū desi
derat ceruus ad fontes aquaz p septē di/
es intīgēs. Postmodū priore in choro mo
dicū dormiēte eūdē Guilhelmū sub pallio
btē marie pgis stare vidit leta voce dicētē.
Ego āmodo liberat sum. Post hoc predi/
cto monacho apparēs testat ē sibi septē die/
bus se fuisse in purgatorio. i. in carētia visio/
nis diuine. Multa illi de statu quorundam
monachoz z amicorum reuelans.

C Mulier quedā fleuit sup filiū defūctum
inconsolabiliter. Exemplum.xcvij.

Ulier qdā filiū priogenitū habit bo
ne indolis z isignē z pcipuū deco/
re. Quo mortuo incōsolabilr dolu
it: z fleuit amare. Et ei apparuerunt in via
quadā multi pueri: vt visuz ē ei cū igēti gau
dio gaudētes. Cūqz memor filij sui eū inter
illos nō eē videret z fleret ecce post alios fi
liū lēto gradu subsequētē agnouit: cui mat
cū grani clamore dixit. Et qd ē fili q solus
z no cū alijs gradiens retardat. Cui ille in
toga laterali magnū aque pōdus ostēdēs.
Ecce inqt mater lachryme quas p me inani
ter effudisti: quarū pōdere ab alioz prose/
cutione retardor. Ad deum ergo lachrymas
cōmutabis z in presentia corpis xpi per ele
mosynas pauperū pro me cor piū z deuotū
effundas: z tūc liberabor a pēa quā crucior.

C Mater quedā in.v. annis liberauit filiuz
suum a purgatorio. Exemp.xcviij.

Iuenis qdam dissolut z lenis lā
guore decubuit. Rogatu ergo ma/
tris lambertus presbyter leprosum
vir pius z zelator maximus animaz vēit ad
iuuenem: eum ad confessionem pctōz z ad
pniam sedule inuitauit. Qui mox in multa
ptritione pfessus est z nō mltū post h mor/
tu ē. Mr p eo ptinuauit ieiunia vsqz ad.v.
annos irremediabilib lachrymis ptelauit.
Ergo vt ipz tps expletū ē die qdaz dñica di
ct lābert pbyter mortu ē z sepult: sequē
ti aūt.v. feria pdict iuuenis manifeste appa
ruit sue matri. di. Ecce nunc mr charissima
adiutorio tuo ad regē transibo de grauissi
mis penis quas ptuli p pctis z ibit mecum
dñs lābert pbyter q me ad pfessionē z ad
cognitionē pctōz meoz salubriter puocauit
p q̄ z alijs multis quos ad pniam salutis
addurit: i multa mercede cumlabit pmioz

C Filij debent subuenire aiabus parentuz.
Exemplum.xcix.

Etulit qdaz sacerdos de seipso. di
q si qñqz p aia pris sui orare distu
lisset aliis impeditus ipse pater sibi
apparebat in somnis: z manibus ostensis
plagis pluribus vulneratus. z quare filius
patrē non iuuaret seueriter arguebat.

C Uxor quedam liberauit aiam mariti sui
de purgatorio. Exemplum.c.

Aritus cuiusdam mulieris defūct
est: q satis secularis fuit: z malā vi/
tam duxit. attamen in extremis vere
contritus est. z fideliter aiam suaz vxori sue
commendauit. Iuxta cuius sepulchrū vxor
ipsius domicilium sibi fieri fecit: in quo se
includens elemosynis: ieiunijs: orationibus
die noctuqz deum pro anima viri sui placar
studuit. annis vero septem completis: ille ap
parens in veste semiclara gratias egit dicēs
Reddat tibi dominus mercedem: quia pro/
pter tuos labores erutus sum de penis ma/
ximis purgatorij. q si septem alijs annis cō
tinuaueris ex toto liberabor: Qd cū illa fe/
cisset iterum ei facie iocunda apparens ait.
Gratias ago deo z tibi: q2 hodie liberatus
sum: z ad celos vado.

C Quidam assumpsit pro socio suo peniten/
tiam. Exemplum.ci.

Rat duo socij fideles. Cūq3 alter
e graviter peccasset: socius suus iuit
cū eo Romā: ꝛ data ē ei triēnis pe
nitētia: q̄ assūpta incurrit graue infirmitatē.
Et cū eēt desolat⁹ graviter eo ꝙ nō ipleuis
set pniā3 ꝓmisit ei soci⁹ vt faceret eā ꝑ eo.
Cū aūt ipo mortuo eā pageret in fine primi
anni apparuit ei defūct⁹ in tertia pte corporis
albissim⁹: ꝛ in duab⁹ niger ad modū3 picis.
In fine ꝟo secūdi āni apparuit ei i duab⁹ ptib⁹
albissim⁹: In fine ꝟo tertij anni apparuit ei to
tus alb⁹ grās ei referēs de sua liberatione.

Filius quidā septennē penitētiā egit pro
matre. Exemplum.cij.

q Uedā mulier p incātatiōes aduo
cauit diabolū: petēs vt ditaret eā.
Cui diabolus. Si tria feceris.s. in
ecclīa orātes impedias: ꝛ paupes in die ho
spicio recipiciās ꝛ nocte expellas ꝛ bonos vi
ros in domo tua peccare facias. Et cū illa
promisisset: diues facta ē. Statī3 autē simu
lās implebat sollicite qd̄ diabolo ꝓmiserat.
Tādē infirmata ē. Et cū eā ipsi⁹ filı⁹ q bo
nus iuuenis erat ad pniā3 hortaret: illa nar
rans ei q̄ diabolo ꝓmiserat pniā3 renuebat
Tādē ad filij verba cōpūcta cepit flere: pe
tēs vt subito pro sacerdote mitteret. S3 an
teq̄3 sacerdos venit diabolus vetulā iugula
uit: filius pro matre que ab ea audierat con
fessus ē: ꝛ penitentiā septēnē pro ea assum
psit. Penitētia pacta mater ei apparēs di
xit. Dū me diabolus strāgulasset ad iudiciū
deducta sum: ꝛ me pro sceleribus ꝛ maxime
pro hypocrasi accusabat: s3 cōpūctio quam
habui ꝛ volūtas me canēdi liberauit me a
dānatione: s3 a penis in qb⁹ fui posita p tuā
pniā3 sum liberata: ꝛ hodie tibi grates red
dēs ibo ad gloriā eternam.

Qui assūpsit partē penitētie alteri⁹ quō
punit⁹ est. Exemplum.ciij.

m Onachus qdā multis petōꝝ nexi
bus irretit⁹ magnā sibi iniūctā pe
nitētiā a q̄dā fratre sibi familiari
petijt ptē pnie pro eo iplere. Q̄ð deuote su
scipiēs p̄cepit istū ꝑ pte illa fore secuꝝ. Q̄ui
sic obligat⁹ de pnia nō mltū post mortuus
ē. Cū aūt fuerat bone vite inter frēs postmo
dū apparuit cuidā monacho: ꝛ reqsit⁹ quō se
hēret: rn̄dit male ꝛ dure ꝛ hoc solūmō ppē
tuā penitētiā quam pro te suscepi. Nā liber
a proprijs me vinculis tuis innodaui. Ua
de itaq3 ꝛ deprecare conuentū vt suffragia
que pro te promisi persoluant. Quod cū fa
ctū fuisset ille rursum eidem monacho appa
rens indicauit fratrū se orationib⁹ liberatū:
ad gloriam ꝛ laudem saluatoris.

Sumptio eucharistie delet purgatorium.
Exemplum.ciiij.

s Acramētū eucharistie penas pur
gatorij minuit. Unde legit ꝙ duo
religiosi se mutuo diligētes: alter eo
rum sine viatico decessit: pro quo orās post
matutinas vidit circa corpis xp̄i custodiam
volitantē vmbrā paruā: quā ꝑ̄ute sacri illi⁹
adiurādo ꝯstrixit qd ibi staret: rn̄dit. Ego sū
aia socij tui ꝛ meū affectū ad h̄ sacr̄3 sumē
dū sic ostendo q̄ tū i morte carui. Cui ille. Ergo
optimū ē hoc sacr̄o muniri decedētē. Rn̄dit
aia. Nequaq̄3 tibi explicare valeo digne cō
municātib⁹ quante pene remittuntur.

Quidam per tres missas fuit liberatus
a purgatorio. Exemplum.cv.

a Dolescēs qdā in claraualle rece
ptus in cōuersu3 fact⁹ ē opilio oui
um. Cui oues pascēs in agro ap
paruit ei cōsobrin⁹ suus nup defunct⁹. Quē
interrogās vñ veniret: rn̄dit ei. Mortu⁹ sum
ꝛ penis maximis torq̄or. Et ꝯuersus. Pote
ris ne iuuari. Et ille. Si potero hēre tres mis
sas in ordine tuo mox liberabor. Mox cōuer
sus ad monasteriū festinās qd viderit ꝛ au
dierit priori indicauit. Cui prior gratāter re
spondit. Ego vnā celebrabo: alias duas duo
bus sacerdotib⁹ iniūgā. Dictis aūt ꝛ missis
iterū ille apparēs cōuerso: grās egit dicens.
Beneficio missarū saluat⁹ sū3. Nec mirari
debes si tātū valet dn̄ici corporis imolatio:
cū quibusdā aiab⁹ ad liberationē profit bre
uis ꝟboꝝ absolutio. Dec Cesarius.

Sacerdos quidam quotidie celebrauit ꝑ
defunctis. Exemplū.cvi.

q Uidā ep̄s suspēdit quēdā sacerdo
tē pro eo ꝙ q̄libet die celebraret ꝑ
defunctis missa3. Cū aūt in q̄dā fe
sto eūdo ad matutinas trāsiret ep̄s p cimite
riū visu3 sibi ē ꝙ oēs mortui insurgerēt ꝯ il
lū sub forma officij qd̄ quisq3 viuēs habue
rat: cōminātes ꝛ dicētes. Ecce ep̄s q nob̄ ab
stulit sacerdotē nr̄3: nec ipe pro nob̄ celebrat
sed nisi ipse emēdauerit moriet. Ad qd̄ ille
territus postmodum sacerdotem absoluit:
ꝛ missas pro defunctis celebrauit sepius

¶ Dux quidam fecit multa suffragia fieri p animabus. Exemplum.cvij.

d Ux magnus ꝛ gloriosus ad pdicationē cuiusdam fratris pdicatoꝝ corre ptus: cepit ablata restituere: elemosynas magnas dare: capellanos statuere: qui p cruciatis i purgatorio missas celebrarēt. Que sui ministrales nobiles vidētes ipm ↄtēpserūt ꝛ mori inuidia cōiurantes adierunt quendam regē hostē eius dicentes. Nūc tpe aduenit vt ō nostro consilio ꝛ adiutorio de hoste vro duce triūphetis: ipse enī solū falsis clericoꝝ fabulis deditus sua expēdit cū eis: nulli suoꝝ nobiliū impēdit honorē. Exhylaratus rex statim mandat duci bellū dictali. Territus itaqꝫ dux ministrales suos alloquit: qui vno aio auxiliū ei negauerūt: dicētes. Uocate clericos qbus solū credidistis: Dux igit in dño ↄfisus cū paucis i castro se forti ↄclusit: e celo expectās auxiliū. Igitur solus ↄspiciens ↄ viā hostiū vidit innumerabilē exercitū albatoꝝ in equis albis: ꝛ clipeis aureis: rubea cruce signatis sibi aduenientem. Exiens ad eos curuatis genibus eos recepit. Et vnus ex illis leuauit eum dicens. Nē timeas fidelissime princeps. assunt tibi adiutorio quos de purgatorio liberasti. Aderūt ꝛ plures qui interim vsqꝫ ad pdictū diē liberabunt: moxqꝫ visio disparuit. Instante ergo die rex cū multitudine armatorum fidēter moti ad castrū venerūt. Cui obuiā exijt dux in dño confidens ꝛ statim facta est cū eo tanta multitudo celestis exercit⁹ q̄ turba regis nulla videbatur. Igitur rex cū suis ꝓiectis armis reddiderūt se: veniā deprecātes. Dux aūt pijssimus parcens eis. ꝛ statim disparuit exercitus diuinus. Q̄ ō videntes hostes glorificabāt deum cum illis.

¶ Hugo quō disciplinatus est post mortem. Exemplum.cviij.

h Ugo ō sancto victore ad extrema veniens a quodā canonico sui ordinis qui eum in vita valde dilexerat adiuratus est q̄ ei post obitum suū appareret. Et libenter inquit si hoc deus pmiserit. Et sic hugo defunctus est: nec multo post redijt ad sociū. Tūc ille. quō tibi inquit dilectissime est. Ait ille. Bñ nūc est mihi: sed q2 rēnui accipere post ↄpletoriū disciplinas vix vn⁹ demonū in inferno remansit qui nō mihi ictū validū dederit ad purgatoriū trāseundi. hoc Guil.

¶ Johēs euāgelista libauit aiaꝫ a purgatorio Exemplum.cix.

f Acerdos quidam ad ordinem se trāstulit regularem. hic btūm Johānē aplm ꝛ euangelistā feruenter dilexit. Post mortē illius concanonico suo in visione visum est q̄ idem btūs Johēs euāgelista accessit ad gl'iosam v̄ginē Mariā rogans eam suppliciter: di. Ecce aia amici nri torq̄tur i penis purgatorij. venias obsecro ꝛ libera eam. Nec mora beā v̄go ꝛ btūs Jo. ad purgatoriuꝫ descēdētes aiam liberauerūt: ꝛ an ↄspectū dñi nri Jesu xpi perduxerunt.

¶ Petr⁹ apls liberauit aiam de purgatorio. Exemplum.cx.

m Ulier quedā valde dilexit btūm Petrū apl'm: q̄ēt in vita sua satis mūdana fuit. Post obitū eius vna ꝑsona deuota fideliter orauit p ea. Cui appuit beat⁹ Petr⁹: dicēs ei eē in calore ignis pp ↄplacētiā ꝛ varietatē vestiū. Scdo dixit eā eē in fame ꝛ siti pp delitias corpis ꝛ ciboꝝ. Tertio dixit eaꝫ esse in maximo frigore: q2 filios ꝛ familiā suā nō bene rexit. Et adiecit. Ego impetraui ei in extremis verā ↄtritionē ꝛ pctōꝝ indulgentiam propter seruitia mihi exhibita. ꝛ ego iuuabo eam vt in breui tpe liberetur a penis purgatorij. Ergo dicitur Job. v. Ad aliquem sanctorum conuertere.

¶ Undecim milia virginū liberauerūt aiam de purgatorio. Exemplum.cxi.

e Rat quedā puella que graui infirmitate fuit detenta: ꝛ sic est defuncta. Cūqꝫ ab hora diei tertia vsqꝫ ad vesperas mortua iacuisset: reuixit subito ꝛ erexit se: ↄuocarisqꝫ oibus qui p̄ntes erant dixit Uirginaleꝫ illū exercitū vndecim miliū virginū viuēs q̄ri die sum venerata. ꝛ eaꝝ pcibus nūc a purgatorio liberata. ꝛ ob hoc ad vitā redire ↄpulsa sum: vt oibus eaꝝ memoriā digne hntibus suffragia ipsarum nunciarē: dummō de vita tales existāt quib⁹ suffragia valere pnt. In huius testimoniū reddo spm iterato. Nec mora. sicut dixit fecit. Hec Guil.

In discipulo de tpe.

¶ Aia poti⁹ vellet hic centū ānis cū corpe dura penitētiā agere q̄ꝫ in purgatorio p vnū diē ardere. Hoc quere ser. cxl. R.

¶ Itē religiosus apparuit aduocato ꝛ dixit se esse in maximis penis. nā si oia ligna mūdi arderēt nihil esset respectu ignis purgatorij. Ibidem ser. cxxxviij. M.

¶ Item puer nouem annorum q̄ accōmodauit denarios a familiari suo in purgatorio punitus est. Hoc q̄re sermone.ciij.I.
¶ Ité q eligit duos dies esse i purgatorio potius q̄ hic infirmari p biēniū.ser.cxxiiij.X.
¶ Ité nobilis qdā mansit fabro debitor: et apparuit famulo suo deuoto hūs babata ignita in manibus et pedibus.ser.clx.I.
¶ Ité sacerdos qdā dixit. Si lacus eēt plenus igne: tñ̄ vellet in eo esse vsq3 ad finē mūdi vt esset certus vt nō intraret purgatoriū nec infernū.quere ser.cli.X.
¶ Item quidam vidit penas purgatorij et postmodū nunq̄ risit.ser.cliij.V.
¶ Ité mlr reuocata d purgatorio q̄do hic pniam egit i niue: in glacie: et i igne et dixit nihil eē respectu pene purgatorij.ser.cliij.V.
¶ Ité soror cosme et damiāi q̄ audiuit chorizātes cātare cū q̄dā lenitate et dulcedine et propterea p quindecim dies fuit deputata ad purgatorium.sermo.xxxvij.V.
¶ Rex nobilis qdam misit filiū suū ad papam cognatū suū: et xxx.annis debuisset eē in purgatorio: et papa p vnam missam liberauit eum.sermo.clx.X.
¶ Item qdā frater celebrādo p fratre defuncto dixit. Si soldano tādiu seruiuissem etc. et sic liberauit p vnā missam fratrē: q.xv.ānis debuit esse in purgatorio.ser.clx.K.
¶ Item aia q̄dā apparuit et dixit se deputatā ad purgatoriū vsq3 ad diē iudicij: nisi iuuaretur p suffragia viuorum.ser.clx.R.
¶ Ité q equū sui ceculi nō vēdidit q̄do dia boli rapiebant eum.sermo.clx.P.
¶ Item q recepit vestē a peregrino et nō orauit p aia eius q̄liter punitus est.ser.clx.E.
¶ Item qdā orauit trigintaduobus annis p aia patris et nihil pfuit illi.q2 ipse filius sp fuit in pctō mortali.ser.cxij.O.

Penitentia.

¶ Penitentia sancti Petri apostolo.
Exemplum.cxij.

Clemens papa narrat in itinerario q sanctus Pe.pp memoriā sui peccati trine negatōis ɔsueuerat semper media nocte vel ante surgere quasi in hora in qua peccauerat: et lachrymis miserabiliter se perfundebat. et similiter quando audiebat gallos cantare. Ita etiam dnt vere penitentes facere.
¶ Quidā petiuit breuē pniam. Exem.cxiij.

Quidā petiuit a quodā viro dei dari sibi pniam salutarē: sed breuē. Qui directus ad vallē vicinā q a custode vallis ductus est et raptus. Postea flenit terribiliter Unde ad virū dei rediit a quo ire precipitur liber quo vellet. Cui peccator. Absit domine. Nam a custode vallis deductus penas inenarrabiles vidi vbi fenimorum h audiui q ppter vilitas vanitatū qdā eorum bulliēte plūbo potantur: qdā medij secantur: quidā cathenis igneis reclunduntur.
¶ Quidam nisi vnum pater noster volebat recipere pro penitentia.
Exemplum.cxiiij.

Peccator quidam magnus cum pro peccatis suis nullā condignā vellet agere pniam vel suscipere: ait ɔfessor. Potes aūt vnā orōnē dñicā pro pctis tuis singulis diebus dicere. Rndit. possum. Et iniunxit ei vnum pater noster. Ita aūt ei eadē oratio incepit dulcescere vt rediens omni plus peteret quousq3 ad condignā penitētiam perueniret.
¶ Deus semper paratus est recipere peccatorem ad penitentiam. Exemplum.cxv.

Senior qdā interrogatus est a quodam militante si deus reciperet penitentē eum. Qui cum pluribus edificasset smonibus postremo ait ad eū. Dic mihi dilectissime si clamis tua ɔscissa fuerit proijcis eā statim abs te: Qui rndit. Nō sz resartiēs vtor ea. Dixit ad eum senior. Si tu parcis ppriо vestimento: q̄re deus sue imagini non indulgeret.
¶ Demones impediūt penitentes.
Exemplum.cxvi.

Erat qdā miles perpetrator multorum scelerū. Hic ad instantiā sue deuote vroris accessit ad quendā epm: et sibi oia pctā sua ɔfessus est. Sz cū daret ei eps pniam et ille nihil recipe vellet dicēs: q nec ieiunare nec orare posset iniunxit ei pro pctis suis vt vna nocte clausus in eccl'ia teneret silētiū donec ipse ad eū cum figro eius intraret. Qui assumpsit pniam et facta sup eum orone eps clandēs eum abscessit Adest diabolus et ei tanq̄ mercator pannos varijs coloribus ad emendū exhibet et gratis multa dare pmittit si eis nemus saluū cōductū pberet. Ille tacuit. Postea formans

se in specie cuiusdam cognati sui ecclesiam intrauit: clamans q̄ inimicus talis venit: ⁊ domum cū pueris accendit. Jlle videns lucere igne tm̄ tacuit. Jtem in psonam filij sui iunioris se transformans. Eya inquit pater qd agit inimicus? en tota domus combusta est: ⁊ familia occisa est ⁊ inimic⁹ hic stat quē optime occidere possumus. Sed cum ille iterum taceret: dixit. Et si iuuare non vis ego ipse me vita mea priuabo. ⁊ etc̄t. miles autē stabat immobilis. Postremo multitudo demonum in specie ferarum irruentium grauiter eū verberauerunt. Et ille cum silentio stetit imperterritus. Mane veniens episcopus cum signo crucis deduxit eum de ecclesia. Et dum quereret vbi vxor eius ⁊ filij sui iacerent occisi: dixit episcopus q̄ omnes bene valerent. Et miles ait. Ego audiui clamorē ⁊ strepitum armatoꝝ ⁊ vidi ignem: ecce filij eius veniebant: ⁊ cognoscens illusionem demonū: miles ait. Domine rogo te da mihi pniam: q2 paratus sum oīa facere ne intrē in temptationem ⁊ manus demonum. Et suscepta penitentia factus est bonus homo: ⁊ tandem quieuit in pace in domino.

¶ Quidam assumpsit pniam solum timore mortis. Exemplum. cxvij.

Canonicus qdam ecclesie parisiensis. vir iuuenis delicatus pctis gule luxurieq2 laxans habenas multoꝝ etiam alioꝝ pctōꝝ immundicijs inquinatus. Tandē tactus infirmitate: timore mortis confessionē fecit: pctā detestatus ē: emendationē promisit: viaticū accepit: inunctus est oleo: ⁊ sic vitam finiuit. Cuius corpus vt pote viri nobilis ⁊ diuitis ⁊ cū magna pompa secularis glorie tumulatū est. Erat q2 illa die serenitas magna vt etiam eius obsequiis aer famulari viderē. Dixerunq2 hoīes ad inuicē. Multa bōa deus huic homini pstitit nihil ei defuit hoꝝ que christianus dz hre in morte: officiis sacris munitus est: aer in eius morte serenatus est: ⁊ cum multa gloria sepultus est. Post paucos dies cuidam familiari suo se ostendit: dicens se damnatum esse. Cumq2 miraretur ille confessionē: sacramenti cōionem: ⁊ inunctionem commemorans: rn̄dit defunctus. Unū bonum defuit mihi sine quo nullum bonum quod memoratum est prodesse mihi potuit. Quid est hoc inquit. Rn̄dit. Uera contritio lz.n. pmisenm ꝯfessori amplius velle abstinere a pctis ⁊ aliis que salutis sunt: tm̄ dixit mihi ꝯscia q̄ si ꝯualueris obseruare non poteris. quod promittis. Et q2 cor magis declinabat ad transgressionem q̄ ad voti obseruationem: ppterea nullius peccati merui remissionem.

¶ Eucharistia dat gratiam abstinēdi a peccatis. Exemplum. cxviij.

In ciuitate remensi miles quidam ꝯsobrinā suā ꝯcubinam habebat: cui tm̄ ꝯglutinatus fuit amore: vt nec ammonitiōe: nec excōicatiōe: nec vllā humana verecūdia ab ea vellet separari. Tandem tactus infirmitate timore mortis vocauit sacerdotē: cui cum lachrymis ꝯfessus ē. Quē cum sacerdos moneret: vt tā illicitam abnegaret cōmixtionē: ⁊ illam psonam a se amoueret: rn̄dit. Dn̄e nō possum. Milite ita q2 in sua ostinatione pseuerante sacerdos recessit cum corpore dn̄i nr̄i iesu xp̄i: quod secum ad cōicandum militem portauerat. Exeūti aūt de domo sacerdoti occurrit btūs Bernar. interrogans eum quare infirmum non cōicasset. cāz intelligens ait sacerdoti. Reuertere mecū ad infirmū. Cumq2 reuersi essent vir sanctus iam militi morituro ea q̄ salutis erant suasit. Jlle aūt cum preter iaz dictam oībus obedientiā sponderet: ait vir sanctus. Nunquid doles q̄ non potes hre voluntatē resistendi. At ille dixit. Dn̄e valdē doleo me de hoc si posse dolerē. Quo audito abbas ait sacerdoti vt corpus dn̄i daret infirmo. Mira res. statim vt saluator intrauit salus facta est huic domui. Ab illa enim hora perfecte odire cepit quā ante illicite amauerat. ait autē. Grās ago tibi qui me liberauit: quia modo diabolū. libentius viderē q̄ illam. Sicq2 in bona ꝯfessione ⁊ vera cōtritione migrauit ad dn̄m. Hec cesa.

¶ Quidam noluit penitere dum potuit. Exemplum. cxix.

Erat quidam vsurarius quem frequenter monebat sacerdos ad penitentiā: ⁊ ille dicebat semp. Bene adhuc faciā: q2 adhuc satis est de tempore. Factum est autem vt infirmaretur ⁊ cum idem diceret raptus est: ⁊ cum rediret: clamauit dicēs O penitentia vbi es. Decetero penitentiam agere non valeo iusto dei iudicio: quia dum potui nolui penitere. Et hec dicens mortuus est.

Perseuerantia.

¶ Christus retinuit fratrem in ordine.

Exemplum.cxx.

f Rater quidam de ordine minorum bonus ⁊ deuotus: passionatus fuit temptatione exeundi ad seculū. Cū q̄ ordinasset se ad exitum intrauit chorum ⁊ prostrauit se ante altare vbi erat pixis cū corpore dn̄i nostri iesu christi. Fecit reuerentiam ⁊ salutans beatam virginem Mariam ⁊ licē tiando se a deo ⁊ matre eius bn̄dicta. Cūq̄ sic fuisset prostratus. ecce apparuit pulcherrima virgo: que accipiens pixidem apuit illam: ⁊ mox pulcherrimus iuuenis egressus est de pixide qui stabat super altare. Tūc virgo illa dixit ad iuuenem. Dilecte fili mi miserere huic famulo meo. Cui iuuenis. Mater mea quid faciā ei ipse nō vult manere mecū. Tūc iterum replicabat p̄ces ad filiū. At ille eleuata manu benedixit fr̄em dicens. Ego eum seruabo: ⁊ nunq̄ eū derelinquā. His dictis iuuenis ille reuersus est i pixidē: ⁊ disparuit. His visis frat confortatus ⁊ consolatus est: ⁊ cessauit ab illo passio talis ⁊ factus est magis deuotus ⁊ perseuerans: hanc visionem nunq̄ alicui reuelauit nisi in extremis suis.

In discipulo de tp̄e.

¶ Quadraginta viri propter fidem fuerunt positi in dolium aque frigide: ⁊ vnus abnegauit fidem: ⁊ paganus vidit angelum cum corona econuerso ad celum volare. Hoc quere sermo.lxxiiij.M.

Precepta dei.

¶ Obliuio preceptorum dei.

Exemplum.cxxi.

s Ancti patres aliquando congregati prophetauerunt de vltima generatione. ex quibus vnus p̄cipuus nomine quirin⁹ dixit. Nos quidē adhuc mandata dei impleuimus. Interrogauerūt eū alij patres dicētes q̄d q̄ post nos facturi sunt. At ille r̄ndens ait. Media forte cōplebūt p̄cepta dī ⁊ eternū requirūt t eū. Dixerunt patres. Post hos qui venièt quid facturi sunt. R̄ndēs dixit Homines generationis illius mādatorū de opera nō habebūt: ⁊ p̄cepta dei obliuiscentur. Superabundabit autē tūc iniquitas ⁊ refrigescet charitas. Ueniet ideo sup eos magna tēptatio ⁊ qui inuenti fuerint in illa tēptatiōe p̄bati: ⁊ nobis ⁊ p̄rib⁹ n̄ris meliores existent ⁊ feliciores ⁊ probiores. Hoc in vitaspatrum.

In discipulo de tempore. Predestinatio.

¶ Frater quidam qui orauit pro alio fratre ⁊ vidit eum de numero damnatorū: ⁊ ille frater multiplicauit bona opera ⁊ emendauit vitam ⁊ postea visus est de numero saluandorū hoc quere in di. de tempore. s.lxxiiij. N.

¶ Item langrauius qui multa mala cōmisit suliter dicens si sum predestinatus ⁊c. ⁊ quomodo medicus suus eum reduxit ab illo errore. Hoc quere ser.xciij. X Prelati.

¶ Quidam fuit electus in episcopum ⁊ renuit. Exemplum.cxxij.

m Onachus quidam clareualensis electus est in ep̄m. quo renuente suscipere nec imperio abbatis sui nec ep̄i suscepit: sed fortiter restitit. non multo post defunctus est ⁊ cuidam familiari suo apparens: requisitus de illa inobedientia si ei nocuisset: r̄ndit. non. Et adiecit: si ep̄atum accepissem eternaliter damnatus fuissē. ⁊ subiunxit verbum terribile. Ad hoc inquit venit status ecclesie vt nō sit digna regi nisi a reprobis ep̄is: hoc arnoldus.

¶ Episcopus malus quomodo iudicatus ⁊ punitus est Exemplum.cxxiij.

c Se ciuitas metropolis i saxonia meydeburg nuncupata: cui prefuit antistes qui vesanie deditus ⁊ prouinciarum deuastator ⁊ p̄prie ecclesie dilapidator existēs ⁊ rerum sp̄ualium inutilis distributor. Sed deus oīpotens qui neminē perire desiderat misericorditer expectauit si aliqñ emēdaret vitā suā Sed segniter eo in malitia perseuerante mirabili veria vice ipse recepit iudiciū peruerse vite sue non indignū. Est etiā oppidū a memorata ciuitate distans quasi quatuor leucis iuxta descensum fluuij albie. Ad quod p̄fatus ep̄s quadā die puenit corpore quidē sanus sed mēte vesanus. In ipsa nanq̄ nocte cum decumberet in lecto vltione diuina strangulatus est a diabolo. Mira res. ipsa itaq̄ eadē nocte cū thesaurarius maioris ecclesie in sacrario decūberet in lecto ⁊ mēbra sopori dedisset vidit in somnus an̄ principale altare dn̄m sedentē cū beata virgine maria m̄re sua ⁊ sanctis ap̄lis: affuit ēt supradict⁹ ep̄s. Tandē supuenit sanctus mauricius eiusdē ecclesie p̄fon⁹ quasi vir strēnu⁹ militari lorica indut⁹ cū mouēdi q̄rimōias ꝯ ep̄z suū q̄ re⁹ erat: petēs sibi dari aduocatū. s. sctū Paulū. Quo sibi dato ꝯquerebat̄ d̄ ep̄o q̄ ecclia sua p ip̄m rebus eēt dissipata ⁊

honore destituta. Et paulus adiecit dicēs: Oportet epm ee̅ irrep̄hēsibile: castū: ħ p̄dignū: sobriū: modestū ⁊c. q̄ oia in eiꝰ ep̄la me morant̄. His audit̄ petiuit sibi etiā dari ep̄s petrū p̄ patrocinātē: q̄ sibi denegās dixit ꝫ paulū ꝯsodalē suū sibi nō ee̅ linqādū. Quo bene ꝯtē petiuit btām v̄ginē Mariā p̄ se p̄ocinari: sꝫ ipa quoqꝫ rēnuēte petiuit per suiam sibi dari ed. Dic̄ ꝗ d̄ns ad btām v̄ginē Mariā matrē suā. Mr̄ p̄moueas v̄bis suū. Ait dn̄a nr̄a ad filiū suuꝫ. Obsecro te, fili mi ne vrgeas me interpellare p̄ eo: atte stor teipsum q̄ multotiēs intercessiōe mea auerteri idignationē tuā ab eo vt sic aliq̄n resipisceretꝫ: sꝫ frustra laboraui. Iterato d̄ns ad mr̄eꝫ. Mat̄ ego sum misericors ⁊ tu mr̄ mie: miserere indigenti. R̄ndit beata v̄go maria: verꝫ q̄dē est vt asseris: tu nō solū misericors es: sꝫ ⁊ iustꝰ. Ista paulo agēte dixit d̄ns iustꝰ iudex reddēs vnicuiqꝫ iuxta opa sua. Ecce mauriciꝰ dilecte mi ep̄s tuꝰ sit in p̄ate tua ⁊ volūtate. Stati arripiēs eū portauit in humeris suis ⁊ de pulpito in q̄ legit euāgeliū p̄cipitauit eū an̄ altar̄ sctē crucis, ⁊ cōfracte st̄ ceruices eiꝰ. Et stati euigilans thesaurariꝰ audiuit sonitū pulsant̄ ad fores eccl'ie. ⁊ cāpanariꝰ q̄ iacebat i eccl'a surrexit ⁊ accessit ad eccl'ie ianuā ingrēs cāꝫ sonitꝰ. Nūciꝰ q̄dā aduenerat dixit se venisse de oppido sup̄dicto ⁊ ep̄ꝫ nūciauit d̄fūctuꝫ. Hicqꝫ p̄pendi pōt q̄ eadē hora q̄n sāctus mauricius eum deiecit de pulpito fuisset defunctus. Itaqꝫ nuncius ait vt ꝯpulsarent̄ cāpane. His itaqꝫ dictis itellect̄ ille sacrista p̄rexit ad sacrariū intimās thesaurario q̄d intellexerat: ⁊ pulsabantur matutine: postea pulsabant̄ cāpane sic moris est ad officiuꝫ d̄functi. Hoc itaqꝫ facto occurrerūt plurimi sciscitātes q̄ eā rei eēt. Et cū itellexissent mirabant̄ q̄ tā subitāea ⁊ iprouisa morte ep̄s eoꝝ p̄uētꝰ eēt. Cum aūt corpꝰ de mane exanime deferret̄ inuētū ē collū ꝯfractū pelle integra ⁊ illesa p̄manente. Per istud exemplum attendāt ⁊ caueant oēs eccl'iarū p̄latineres q̄ a fidelibꝰ collate sunt sanctis in eccl'iam vt d̄o ⁊ eiꝰ genetrici marie atqꝫ ip̄s seruiat̄ ⁊ ne inutil'r expēdāt vel ꝯsāguineis tribuant vel alio mō turpit̄ deuastent q̄ ab eis vsqꝫ ad minimū iota requiret̄ in districto examine. Et d̄ū minus discrete expendant: eorum temporalia in vltimo pereant.

De vdone ep̄o horribile. Exem. cxxliij.

Apud eandem ciuitatē meide burgensem in saxonia contigit prodigium terribile nimis. Quod quēadmodū factū sit stilo veraci referam. Vt innotescat oibꝰ q̄ malū ⁊ detestabile sit in statu p̄latiōis turpit̄ viuere ⁊ p̄rimoniū xp̄i male expēdere: ⁊ moniales deo dicatas violare. In p̄dicta igit̄ vrbe scholaris q̄dā vdo noie liberalibꝰ l'ris īsudabat: q̄ cū eēt darī igenij ⁊ nihil oino p̄ficē posset q̄tūcūqꝫ a mgr̄is suis v̄beribꝰ corriḡret. Quadā aūt vice pꝰ enormes plagas scholas exiēs ⁊ eccl'iā scti Mauricij itrauit: ubiqꝫ cū ingēti deuotiōe p̄sternēs se ⁊ regine celi clemētiā ⁊ bti Mauricij p̄ocinū p̄ illuminatiōe sui igenij iplorauit. Hic i p̄ce positꝰ aliquātulū obdormiuit. Cui p̄tinꝰ mr̄ mie apparēs dixit. Audiui orōnē tuā: ⁊ ecce n̄ solū sciē munꝰ tribuo tibi: imo ēt post mortē archiep̄i q̄ nunc p̄est eccl'iaꝫ p̄ncipis mei Mauritij tue fidelitati ꝯmēdaui. Quā si bn̄ rexeris grāde p̄miū cōsequeris sin aūt male: in aia ⁊ corpe morieris. His dictis v̄go Maria disparuit ⁊ iuuenis euigilās more solito lectiōnē repetiuit. Cūqꝫ ad loquēdum os aperiret cepit disputādo oēs ꝯcludere: ⁊ in oi scia peritissimꝰ apparere. Stupebāt āt oēs q̄ eū audierunt dicētes. Vn̄ isti tāta scia ē inspirata nōne iste est vdo q̄ heri mactabat̄ vt pecꝰ: ⁊ ecce hodie p̄bat̄ eē ph̄s. Post triēniū āt archiep̄s moriebat̄. ⁊ vdo a cūct̄ electꝰ efficit̄ metropolitanꝰ. Confirmatꝰ igr̄ ⁊ pallio decoratꝰ aliquādiu bn̄ vixit. Et q̄ honores mutant mores: cepit p̄cessu tp̄is ꝯsiliū mr̄is dei negliger̄ ⁊ p̄pe salut̄ imēor eē ⁊ voluptatibꝰ deseruir̄ ⁊ eccl'ie facultates dilapidar̄. Et nō solū femias seculares: sꝫ ⁊ velatas violare. Insup̄ q̄d deteriꝰ ē absqꝫ vllo tiore ad oia flagitioꝝ genera habenas relaxare. Sicqꝫ fctā ē vita eiꝰ oibꝰ odiosa: oibusqꝫ detestanda. Proch dolor cū mltoꝝ ānnoꝝ curricula memoratꝰ archiep̄s aerē mūdūqꝫ totū suis scelerībꝰ corrupisset. i q̄dā nocte quādaꝫ nigrā abbatissaꝫ mōialiū de regali cenobio q̄d tūc Hosterholtz. nūc v̄o vallis liliōꝝ dr̄ ordis cisterciēn. secū in lecto h̄ret. vocē audiuit in hec v̄ba terribil'r intonantē. Fac finē ludo q̄ lusisti sat̄ vdo. His audit̄ cachinis multis ficticium suspicabat̄: ⁊ mane facto rursum delitijs inuoluitur: factusqꝫ du

rus vt lapis ad ꝓdigiose vocis ꝯminatõez mi
nime ꝯpũgit. Seq̃nti nocte vocẽ sil'ez audiẽs
ꝛ ꝑuipẽdẽs stult⁹ ille vt añ in sua malicia ꝑdu
rauit. Nocte igr̃ tertia apð illã abbatissam cũ
bene cũ op⁹ nephãdũ libidinose ꝯmotiõis ex
ercuisset vox supradc̃a ȝ cũ ingẽti fragore mo
nuit di. Fac finẽ ludo ꝛc̃. Hac ꝗ̃ audita vehem
ter stupefact⁹ ingemuit aliquãtulũ sȝ nõ respu
it. Uerũm dãnatõi iã ꝓximus miser ille cõui
nũ quidẽ quas sepe cecinit sȝ nequaq̃ ad laua
chꝝ pnie ꝓperauit. Mira dictur⁹ sum v̄a tũ:
q̃ si saxones apud quos gesta sunt reticeãt vel
lenti clemẽta oĩa clamarẽt: sicut seq̃ntia mani
festãt. Post mẽses q̃ tres canonic⁹ q̃dã metro
politane eccl'ie Meydeburgensis Fredericus
noĩe: multũ venerabil' ꝛ maxie scitat' quadã
nocte in choro sci Mauricij extãs ꝛ orõni fer
uẽti⁹ insistẽs deũ ꝓ scã vniuersali eccl'ia depre
cabat' ꝛ maxime ꝓ sua .s. ꝓ metropolitana vt
ꝯditor oĩuȝ iust⁹ iudex: aut citius morbidũ ca
put Udonẽ archiep̃m ꝑ interitũ de medio tol
leret: aut certe in melius ꝯmutaret. Uba põdus
hũerũt: ꝛ ecce ꝓximus secuta ẽ visio nimis ter
ribil' cũctisq̃ȝ mortalibus metuẽda maxie tñ ec
cl'iaꝝ rectoribus: qui gregẽ dñicũ sibi ꝯmissũ
ꝑcedẽtes ꝛ malis exẽplis inficiẽtes ꝑcipitant
sepius in infernũ. Uidit itaq̃ȝ ꝙ vẽtus valid⁹
oẽs eccl'ie lãpades pariter extinxit. Qui ꝑ hͨ ter
rore nimis correptus loco adhesit steterũt co
me ꝛ voxẽ faucib⁹ interclusa. Tũc postmodũ
venerũt duo iuuenes duos cereos gestantes: ꝛ
ad altare ꝓcedẽtes hincinde iuxta cornua alta
ris steterunt: ac totã illã aulã lumine replene
rũt. Post aliquos ingressi sunt alij duo quorũ
vnus tapeta añ altare decẽter strauit: alter v̄o
duas aureas cathedras desuꝑ collocauit. P⁹
illos alter quidã solus intrauit: qui velut pu
gil strẽnuus incedebat euaginatũ tenẽs gladiũ
ꝛ stãs in medio eccl'ie valẽter clamabat di. O
oẽs sci quoꝝ reliquie hic hñtur surgite venite
ad iudiciũ dei. His auditis appuit maxia mul
titudo ꝛ ꝑfulgida vtriusq̃ȝ sexus. Alij militari
hitu adornati. Alij ẽt põtificalibus insigniti in
fulis: ꝛ hi oẽs choꝝ intrauerũt: ꝛ ꝑm ordinẽȝ
ad merita sua hincinde se locauerũt. Tũc etiãȝ
appuerũt duodecim viri gl'iosi i quoꝝ medio
gradiebat' quidã sole splendidior: regio diade
mate ꝛ sceptro adornatus: apl'i v̄o erãt: ꝛ Ih̄s
xp̄s rex celi ꝛ terre. Quẽ mox vt viderũt de
uote adorauerũt: ꝛ suꝑ cathedrã eũ sedere fece
rũt. Affuit igr̃ regina celoꝝ luna ꝛ stellis luci
dior: quã clarissima turba virginũ sequebatur.
Sancti v̄o oẽs dei matrẽ honorãtes genicula
riter susceperũt. Cui xp̄s mox occurrens: ꝛ ma
nũ eius apphendens iuxta se venerabiliter col
locauit. Ecce postremo apparuit sanct⁹ Mau
ricius dux gloriosus cum sua legione sex milli
bus ꝛ sexcentis .lxvi. qui vnanimiter se ꝓster
nentes adorauerũt dñm Ih̄m xp̄m dicentes.
O equissime iudex ꝛ conditor seculoꝝ da iudi
cium. His dictis surgentes steterũt reuerenter
postulãtes. Quib⁹ dñs ait. Scio quid q̃ritis.
Et adiecit. Date Udonẽ archiep̃m. Continuo
quidã ex astãtib⁹ abierũt: ꝛ miserũt Udonem
de latere abbatisse trahẽtes miserabiliter ad
duxerũt: quẽ scũs Mauricius seuerius intuẽs
dixit. Dñe mi equissime iudex iudica iuste. Ec
ce iste Udo non est ep̃s: sȝ lupus: nõ pastor: sȝ
raptor: mactator: ꝛ deuorator gregis tui. Iste
est ẽt cui dña nr̃a mater tua sciam donauit cui
hanc eccl'iam ad honorẽ noĩs tui meiq̃ȝ ac so
cioꝝ meoꝝ factã cõmẽdauit predicens ei. Si
bñ rexeris: vitã pennẽ habebis. sin autẽȝ male
in corpe ꝛ aĩa morieris. Iste insuꝑ est qui am
monitus semel ꝛ iterũ: ꝛ tertio se corrigere no
luit: ꝛ non solũ hãc eccl'iam: nisȝ se ꝛ aĩas sibi cõ
missas prophanãdo ad nihilũ se redegit: imo
sponsas tuas sꝑ turpiter ꝛ temere violauit. Er
go iudica iuste iudex equissime. His audit' do
min⁹ ꝓsidẽs iudicio: sanctosq̃ȝ respiciẽs dixit.
Quid vobis videtur de isto. Pugil autem su
pradictus voce magna clamauit dicens. Reus
est mortis. Iudex v̄o ꝛ oẽs qui aderãt in s̄niaȝ
ꝯuenerũt. ꝛ quale genus mort' ille impi⁹ susti
nere deberet inter se tractauerunt. Tunc iudex
ait. Caput amittere meruit: qui sine capite vi
uendo in sordibus ꝯputruit. Quo dicto pugil
ꝯfestim Udoni ꝑcepit vt ceruicem extẽderet.
Qð cũ Udo fecisset ꝛ pugil gladiũ ad ictũ le
uasset quidã clamauit dicẽs. Cõtine manuȝ tu
am donec ab eo reliquie auferant'. Tũc q̃dã cũ
calice affuit corã Udone stãs donec pugil mi
serrimi hoĩs collũ cũ pugno mult' vicibus va
lide percussisset. Et ecce post quẽlibet pulsum
hostia polluta ꝑ os Udonis exiens in calicem
corruit: quã dñs reuerenter accipiens diligen
tissime lauit suꝑ altare in calicẽȝ ponẽs: ꝛ cum
sua turba decenter inclinauit abijt ꝛ recessit.
P⁹ hͨ miserabilẽ Udonẽ pugil supradict⁹ ag
grediẽs decollauit. Sicq̃ȝ tota illa ꝯgregatio
disparuit. Canonic⁹ aũt supradictus qui vidit
hõ iustus nõ in somnijs: sȝ ocul' aptis stupens

⁊ tremēs: īmmēqȝ in cripta repiens oēs lāpa
des eccl'ie reaccēdit. Cūqȝ adhuc de scō du
bi⁹ ⁊ anxi⁹ secū miraret: tādē resumpta au
dacia ad locū iudicij paululum cessit: vidit
qȝ calicē cū hostijs in altari: ⁊ caput a cor
pe lōgi⁹ piectū: nec nō pauimētū sanguine
madefactū. Tūc cepit exclamare ⁊ dicere. o
triste spectaculū: o grande miraculū: ⁊ o ve
tremēdū iudiciū. O q̄ horrēdū ē incidere in
man⁹ dei viuētis: q̄ qs diu vt ꝯuertant to
lerat: nō ꝯuersos duri⁹ dānat. Post h oēs
fores eccl'ie obturauit ⁊ nullū oino ingredi p
mittēs donec sole iā orto oēs potiores cleri
cos ⁊ laicos ꝯuocauit. Tūc ianuas reserās
seuissimā dī vltionē. s. vdonē archiepm̄ i suo
sāguie tabefactū oib⁹ ondit: ⁊ cūcta q̄ vide
rat p ordinē enarrauit. Eodē vo die qdam
et ei⁹ capellanis bruno noie cū legationem
sibi cōmissam pegisset p metropolim ꝯtinuo
famul' añ se pcedētib⁹ studuit remeare. In
terim grauiopp̄ssus somno arborē quandā
vmbrosam vidēs de equo descēdit: ⁊ frenū
fortiē alligās ad brachiū ibidē paululū ob
dormiuit. Et ecce glob⁹ immūdorꝫ spirituū
cū tubis ⁊ tympanis: gladijs ⁊ fustib⁹. cū lā
ceis ⁊ securib⁹ ad eūdē locū gradu ꝯcito p
perabat. Cūqȝ oēs ꝯuenissent: vni ex is qui
eorꝫ pnceps eē videbat: ⁊ q erat statura p
cerior ⁊ vultu terribilior soliū ꝯstruētes desup
posuerūt. Nec mora alter cune⁹ eq̄ grādis
clamās cachinnās ⁊ tripudiās appuit de q̄
qdā velociores aqlis celi pcesserant ⁊ fortiē
clamauerūt. Date locū: date locū: ecce prin
ceps noster vdo appropinquat. His dictis
satellites sathane miserā vdonis aiam i effi
gie corpali cathena ignita ad collū ꝯstricta:
ad suū pncipē pduxerūt. Cui sathā ꝯtinuo
assurrexit: salutās eū vbis pacificis i dolo:
bñ inqt venisti: o pnceps fautor ⁊ dilatator
regni nr̄i. Ecce pati sum⁹ tibi ⁊ oib⁹ amicis
nr̄is fidelib⁹ p mirū reddere talionē. Cūqȝ
vdo obmutesceret. sathan assistentibus ait.
Fatigat⁹ ē iste dilect⁹ nr̄ huc veniēdo ⁊ iō
placet nobis vt ꝯsolet. date g̃ ei mādūcare.
Illo rēnuēte ⁊ caput auertēte ministri enim
eius bufones ⁊ spentes ei violenter impsi
serunt: ⁊ liquorē sulphureū postmodū infu
derunt adhuc illo nō loquente: sathā pcepit
dicēs. Ad balneū pncipū tal' pnceps dedu
cat: post ilico reducat. ⁊ ecce nō procul erat
pute⁹ coopculū hūs. Quo ablato flēma vo

rat vsqȝ ad celū erūpebat: q̄ non solū arbo
res ⁊ mōtes lapidesqȝ: imo aquā iux mand
tē velut stipulā ꝯsumebat: in quē puteū illā
infelicē vdonis aiam pcipitauer̄t ⁊ postmo
dū extrahētes in modū ferri cādentē totam
igneā suo pncipi obtulerūt. Cui subridēs di
xit. Nōne suaue balneū habuisti vt pnceps
nr̄. Tūc vdo dānatū se vidēs cepit blasphe
mare ⁊ dicere. Maledict⁹ o sathā tu ⁊ ois
familia tua. oisqȝ suggestio tua: ⁊ oē imperi
um tuū. Maledict⁹ deus q me creauit. male
dicta terra q me portauit. maledicti parētes
q me genuerūt. ⁊ maledicta ois creatura i
celo ⁊ in terra. Tūc oēs dmones vna cū pn
cipe suo ceperūt manib⁹ plaudere ⁊ dicere.
Vere dign⁹ ē iste nobiscū manere: q popul
me scit nr̄m cāticū ⁊ offm̄. Mittat g̃ ad pnci
palē scholam nr̄am dānatorꝫ vt videat: au
diat: ⁊ addiscat: sentiatqȝ: ⁊ ampli⁹ inde nō
exeat i secl'a seclorꝫ. Vix vba finierāt: ⁊ ecce
vnanimit' i illā odiosā creaturā irruerūt: eā
qȝ ipetuose i tartareū illd baratrū icatādo
imerserūt: ac si celū ⁊ terra ⁊ oēs hui⁹ mūdi
mōtes adiuicē ꝯcurrerēt. Capellan⁹ aūt sēdictus
h vidēs ⁊ audiēs timuit vehemēter. Tūc pn
ceps tenebrarꝫ digito eū ondens dixit. Vide
te ne effugiat cleric⁹ ille q nos aspicit. q sp ex
titit malorꝫ suorꝫ coopator ꝯsci⁹ ⁊ defēsor: g̃
sicē fuit auctor culpe: sic sit pticeps ⁊ vīdicte:
sōqȝ i illū puteū ad suū dmergat dnm̄. Quo
dicto cū demōes eū rape vellēt ⁊ ipse fugē
conaret: repēte a sōno exiliēs euigilauit: sic
qȝ ei⁹ equ⁹ territ⁹ cādiu hincinde saltabat ⁊
cursitabat trahēs miserū hoiem donec a sua
iūctura ei⁹ brachia penit⁹ dissoluebant. Dif
ficulter aūt equū ascēdens p metropoli ve
nit: ⁊ mox vt dnm̄ suū mortuū eē cognouit:
visionē vificā: terrorem terrori: iudiciū iudi
cio: pdigiū pdigio. cumulauit: ⁊ oia q̄ sibi i
via acciderat q̄ viderat ⁊ audierat enarrauit
⁊ patefecit. ondēs ēt a sua iūctura seu ꝯpa
ge brachiū depulsū: ⁊ repētinā caniciē in ar
gumētū dicat. Cunc igr̄ vidētes ⁊ audien
tes hoc horribile insolitū dei iudicium vehe
mēter timuerūt. Et cadauer ipsius pcul ab
vrbe in paludē iactauerūt: qd bestie iferna
les cū plausib⁹ ꝯtin⁹ exceperunt: ⁊ ruricolas
habitātes iuxta varijs terrorib⁹ ⁊ iniurijs af
fecerūt. Tādē ꝯsilio inito illā glebā maledi
ctā de illa palude extrahētes i puluerē ꝯbusse
rūt: ⁊ in albeā flumē pcecerūt. Mira res tūc

des vt ferē pisces suū meatū relinquētes ad
occeanū abierūt donec letanijs τ ieiunijs iā
placat⁹ dn̄s post decēniū vix tādē redierūt.
Hui⁹ horrēdi ꝓdigij memoriā igerit oculis
sup pauimētū marmoreū cādidū τ pollutū
in decollatōe vdonis cruor effusus q tā inde-
lebilr adheret pauimento: vt de eēntia mar
moris eē quodāmō videat. Sup locū āt illū
vbi decollatio fctā ē sp ꝓsternitur tapetia
τ qn̄ sup electū ep̄z Te deū laudamus. iux
morē cantā tollunt. τ ibidē ad orōnē ꝓster-
nunt vt ep̄s electus vidēs h sibi caueat ne
forte sic ille ꝑeāt τ ipe ꝑeat. a dn̄o fctm̄ ē illō
ad terrorē eoꝝ ep̄oꝝ vtiqꝫ illi⁹ eccl'ie τ oiuꝫ
inutiliū ꝑlatoꝝ: vt audiētes ꝯtremiscāt lese
maiestas terribile iudiciū τ seuerissimā dei
vltōnē. Et sic ē finis terribil' horribilisqꝫ mi
raculi ꝑ ade filiū: sꝫ nō ꝑmogenitū ēt dr̄ ꝙ
in eadē dyocesi modernis tēporib⁹ fuit ep̄s
noīe ludouic⁹: q i q̄dā ciuitate sue dyocesis
τ sui dn̄ij chorea hūit cū mulierib⁹ τ ꝟgini
b⁹ τ cū ceteris masculini sex⁹: τ ex ꝑmissiōe
diuīa ignis vt videbat in iferiori ꝑte ꝓtorij
vbi chorea fuit exarsit τ nemo ini tot hoīes
obijt i illa chorea excepto ep̄o cū q̄dā puel
la quā i ipa chorea ānduxit: τ tn̄ aliq̄ ꝑ fōe
ꝟ fenestris ceciderūt: nec tn̄ mortē incurrerūt.
¶ Sactus Martinus accusauit episcopum
suum.

Exemplum.cxxv.

h Emo q̄dā fuerat thuronis q ꝯsue-
uit ad matutinas maioris eccl'ie ve
nire. Quadaꝫ ꝟo die cū venisset an̄
horā: inuēit portaꝫ apertā τ ponēs se retro
colūnā quādā ꝓpe quā vidit lucē magnaꝫ
ꝑ totā eccl'iaꝫ: τ iudicē sedētē i throno: τ an
gelos eidē astātes. Uēit aūt btūs martin⁹
cū multitudie sctōꝝ: τ cepit accusare grauit
archiep̄ꝫ illū q tc̄ locū suū tenebat. Citatus
aūt archiep̄s vēit: τ sedit i cathedra pōtifi
calibus indutus. Iterū accusatus a beato
Martio. Cū aūt nesciret q̄d r̄ndereꝫ: ille qui
cathedras supboꝝ euertit idignatus pede
ꝑcussit cathedrā eius. τ eā cū pede euertit:
τ sic visio disparuit. Tūc ille bonus hō acce
dēs ad domū archiep̄i excitauit familiaꝫ τ
fecit videre q̄d ei cēt. Et intrātes ad eū in
uenerūt eū subitanea morte defunctum.
¶ Canonicus quidam fuit accusatus a pa
trono sue ecclesie.

Exemplum.cxxvi.

v Idebat cuidā cāonico q̄daꝫ nocte
ꝙ de⁹ sederet i iudicio τ an̄ eū tot⁹
mūd⁹ vocabat q̄libꝫ recepturus fꝫ
merita sua. vidit ēt ꝙ vnusq̄sqꝫ adducebat
secū aliquē sctōꝝ cui pl⁹ fuerat vt eēt apd
xp̄m aduocat⁹ suus. Iste cogitabat ꝙ roga
ret ēt sctm̄ illū cui⁹ cāonic⁹ fuerat: cui τ fuie
rat cātādo: legēdo: vt secū iret ad iudiciū an̄
xp̄m vt intercederet ꝑ eo: monēs eū ꝟ fuitio
suo. Ille sctūs r̄ndit. Nō ibo tecū: τ assū-
psit aliū secū q̄n ꝑ teste ꝟueneꝛt sil' ad iudi
ciū. Cūqꝫ venissent an̄ xp̄ꝫ: dixit sctūs. Dn̄e
cōq̄ror tibi de isto vilissimo leccatore: q. xx.
ānis τ āpli⁹ cōmedit τ bibit ꝑbēda i eccl'ia
mea: τ oē tp̄s suū expēdit viuēdo luxuriose
τ turpit: nec vna die finiuit horas suas sic
debuit: vn̄ peto iudiciū fieri ꝟ isto leccatore.
Hui⁹ rei ē testis iste. Xp̄s r̄ndit. Accipite eū
ligat' maīb⁹ τ pedib⁹ τ ꝓijcite eū i ifernū.
Ille cleric⁹ euigilās q̄n de graui somno pu
tabat iā se eē in iferno. Et dixit illi sctō. Dn̄e
habete ꝑbēdā vr̄aꝫ: qꝛ nūq̄ꝫ pl⁹ ꝟ ea cōedā
τ ꝯuersus ex h religionē intrauit τ saluauit
aīaꝫ suā. ¶ Q uidā iniuste ep̄atū adept⁹
subitanee obijt. Exemplū.cxxvij.

a Rchidiacon⁹ q̄dā ambiens ep̄atū
insidiabat ep̄o suo bono viro quē
occidere cogitabat. cum ꝯsueuisset
ep̄s frequenter venire ad matutinas τ ꝑue
nire alios ad salutādā beāꝫ ꝟginē Mariā
τ intrare ꝑ quādā portā: archidiacon⁹ col-
locauit ibi sup̄ portā lapidem: τ veniēs ep̄s
vt ꝯsueuerat τ apiēs portā lapide cadente
excerebrat τ morit archidiacon⁹ cū multo
labore ep̄atū obtinuit. Cūqꝫ ꝯfirmatus eēt
τ gaudiū τ ꝯuiuiū faceret: q̄dā ꝑnceps fui
eus ad mēsam coraꝫ se flexis genib⁹ subito
rapit ante tribunal sūmi iudicis: τ vidit ibi
btām ꝟginē cū imensa sctōꝝ multitudie τ
angeloꝝ adducentē dictū ep̄m portantē ce
rebrū suum in manib⁹ suis. τ dixit btā ꝟgo
Maria. Fili mi charissime ecce ondo tibi re
cētē sanguinē τ cerebruꝫ hui⁹ dilecti mihi
mei: quē crudelis ꝓditor volēs obtinere di-
gnitatē pōtificalē effudit. r̄ndit dn̄s. Q ueꝫ
mittā. τ qs ibit. Tūc btā virgo ait. Ecce hic
fuitor suus. cui dn̄s ꝑcepit sub pēa mortis
vt citaret dn̄m suuꝫ ꝑemptorie vt. s. cito ve-
niat corā deo de tā nephādo crimine r̄nsur⁹
Q ui statī rediēs turbat⁹ ingemuit τ infre-
muit tremuitqꝫ: τ cultellum quem tenebat

ad huiēdū zeū ꝺ manu ꝓiecit ⁊ amarissime flevit. Rogatꝰ ab oībꝰ ⁊ ēt epo cām pandit. Quo audito statī epūs subitanea morte pcussus ē: ⁊ corā oībꝰ mirabilit̃ ē defunctus.

¶ Beneficiati vir saluatꝰ. Exēplū.cxxviij.

q Uidā clericꝰ i mulꝰ ecclesiis canonicꝰ ⁊ decanꝰ ad mortē īfirmatꝰ: a qdā viro scō visitatꝰ dū admoneret̃ de via salutē mor illius camera obscurat̃: vocē terribilē insonātē audiuit. Surge sacrilege xpi depdator paupez ⁊ eoz īterfector: iaz venī ⁊ iudiciū tuū suscipe: tūc corpꝰ suū iaz mortuū, vt carbo appuit. Jō vir dei pterritꝰ ad monasteriū reuersus pperat: ⁊ deū orabat cū lachrymis iudiciū illiꝰ sibi ondi. Cui sic orāti clericꝰ ille dānatꝰ appuit cū duobꝰ igneis eqs. s. añ ⁊ retro: q pedibꝰ illꝰ dorsū pmebāt: ⁊ dētibꝰ totū corpꝰ dilaniabāt qrū horrore vir sctūs corruit ⁊ vocē audiuit cur vocasti me dānatū nec mihi loq̃ris. Tādē a viro dei regsitꝰ rñdit. Ego sū cognatꝰ tuꝰ decanꝰ ille dānatꝰ: cuiꝰ corpꝰ ideo pculcat̃: qr sic ego paupes ⁊ sbditos suppssi ⁊ ptēpsi ⁊ sic mei amici ⁊ eq ⁊ mlta familia mea l bas paupez ⁊ pr̃imoniū xpi deuorauert ⁊ male expēdi ⁊ psūpsi i crapula: luxuria: supbia ⁊ sic de alijs vitijs i qbus me exercui: ita equi isti me eternalr dilaniāt ⁊ cōculcāt. Cui vir dei. Cū fueris vir eccliasticus magnꝰ i sciētijs ⁊ discretꝰ: miror te eē dānatū. Cur ꝺ h miraris: ⁊ si potius q bñficiati plres filr me cū dānant̃. Et adiuratꝰ addidit. Attēde ad ecclīam xpi: ⁊ ad stabulū equoz: stabulū restaurat̃ sollicite ecclia i ruina remanēte. Attēde paramēta ⁊ vestes eccl'ie ⁊ clericoz supellectilia ⁊ particas. hoz ei pciositas ⁊ valor p mltitudie ignorat̃. Eccl'ie vo vix repari pñt p̄e vilitate ⁊ vetustate. Attēde corā mēsas repletas pciosis fercul' cū vasis plurimis ⁊ pciosissimis auri ⁊ argēti. Eccl'ie vo xpi sacraria ⁊ calices vel ꝺ ere vl' pfracta sēt ⁊ tennes: meretrices ⁊ hutores ditāt ⁊ multiplicāt de bonis paupez: aues ⁊ canes venaticos fouēt ⁊ hospitalitatem abhorrent. Obliuiscunt̃ diuina officia ⁊ sctāz pdicatōnē. qr sectant̃ lasciuiā ⁊ histriones cū cātulenis: vñ pcipitāt̃ clerici ad dānationē. Quo dctō subito fctō strepitu terribili cū eiulatu, mirabili flāma fetidissima eqs cū decano ide.

¶ Clericꝰ blassemꝰ q̃lr est punitꝰ. (trauit. Exemplum.cxxix.

d Amianus in burgūdia qdam clericus supbus ⁊ ābitiosus existēs sibi quādā potētē eccl'iaz scti Martini vsurpauit. Dū qdā die i missa l fine euāgelij diceret̃. Qui se humiliat exaltabit̃ dixit. Miser ille clericꝰ ait. Falsum ē: nā ego si me meis hostibꝰ hūiliassez tot hodie decimas ⁊ ecclias nō haberē: ⁊ ecce ptinus fulmen i star gladij in os eiꝰ intrauit: p qd blassemie verba euomuit ⁊ subito eum extinxit.

¶ Miles quidam dixit: oues nostre sunt oportet eas tondere. Exemplū.cxxx.

m Iles qdā habuit parētes deuotos ñ grauātes subditos vltra debitū: defunctis vo parētibus ipse cepit militiā exercere: ⁊ magnas expēsas facere in vestibus in equis: ⁊ tornamētis Et cū reditus ānuales nō sufficerēt sibi: incepit valde aggrauare paupes subditos suos vltra debitū cēsuz cū subsidijs ⁊ exactōibus. Et cū argueret̃ ab amicis ⁊ religiosis q̃re tm̄ spoliaret suos paupes rñdit. Oues nostre sūt ⁊ iō debemus eas tōdere ⁊ eis vti. Tādē deꝰ volēs eū ab hꝰ errore reuocar̃: misit ad eū angelū: q rapto eo ostēdit ei pulchrū palaciū i quo erāt hoīes vestiti aureis vestibus ⁊ oīa gña organoz ⁊ musicoz audiebāt̃ i palatio. isto q vidēs ⁊ audiēs tantū gaudiū ⁊ tantā pulchritudinē volebat intrare: ⁊ repulsus ē a custode porte: dicēte. Quo vis intrar̃ istud mūdissimū palatiū: cū habeas sanguinolētā vestē. Qui cū respexisset. vidit se respersum sanguine. Cui angelus. Jste ē sanguis pauperū quē tu violēter ⁊ sine iure exactiones faciēdo accepisti. Si igit̃ vis itrare illud palatiū reijcias a te istā vestē: Qui ad se rediēs, sbdit satisfecit. ⁊ vitā suā postmoduz in bono finiuit. ¶ Legit̃ in dyalo. cesarij q in vvormatia fuit qdā epūs noīe leupoldus solo qdē noīe epūs: ope aūt tyrānus. hic cū esset vanissimꝰ nihil hñs in se pietat' vel religiōis Dicebat aūt quodā tpe germanꝰ suꝰ vir nobilis Dñe epe multū scandalizat' vos laicos exēplo vestro. Añq̃ eētis epūs deū alias quomō timebatis modo nihil de eo curat'. Cui ille dixit. Frater duo erant vicini ex quibus vnus exemplo alterius peccauit: mortui sunt ambo ⁊ deducti in īfernū. Cū igit̃ essent in tormētis vnus alteri dicebat. Ue tibi qr tuo exemplo prouocatus ad peccandum merui hūc locum. Cui alter bone vicī

ne ſi t.bi pl3 ſedes mea:trade mihi tuam ⁊ ti/ bi dabo meã. Sic dico vobis q̄ñdo venerimꝰ ad iferos ſi videbitꝭ vobis mea ſedes hono rabilioꝛ q̄ȝ vr̄a aſcēd.te eam ⁊ ego recipiã vr̄am. At ille dix.i. Mala conſolatio hec eſt. Iſte leupoldus ita diabolicꝰ fuit:vt tp̄e ſciſ matis q̄d erat inter duos reges.ſ.ottonem ⁊ philippū cū ſibi vſurpaſſet epiſcopatum magūtineñ.eiuſdem philippi auctoꝛitate ⁊ multis itereſſet bellis ita vt non ꝑceret eccle ſiis nec cimiterijs:dixerūt ei milites ſui. Dñe nō li3 nobis ſpoliare cimiteria. Ait illis ſi oſ/ ſa moꝛtuoꝝ tollitis:tūc primo cimiteriū ſpo liatis. Uir iſte ſepe ⁊ valde cecidit vt dictu3 eſt:⁊ neſcio vtrū ꝑ ꝯtritionē pctōrum ſuoꝝ ſurrexit:ſed hoc ſcio ꝙ in illa die qua homi nē depoſuit multe diſſenſionis ſeminarium fuit. Siſiter legit̄ de abbate moꝛbacenſi qui ſiſiter cimiteria vt predictꝰ ep̄s violauit. Cū q3 ad extrema veniſſet capellanꝰ eius ip̄3 ro gauit ꝙ eū de ſtatu ſuo certificaret; quod ⁊ fecit. dicēs ſe eē de numero ⁊ oꝛdine damna toꝝ ꝑꝑ irruptionem cimiterioꝛum.

¶ Legit̄ ꝙ ꝯuerſus q̄dam valde religioſus ⁊ ꝯtēplatiuꝰ raptꝰ ad iudiciū vidit duos vi/ ros magnos:vnꝰ erat comes alius erat ma gnꝰ p̄latꝰ valde accuſari coꝛam dño. Circa quos li3 multū videret̄ dñs iratꝰ:tñ ad p̄ces aliquoꝝ de illa curia diſtulit ſententiam di/ cens illi ꝯuerſo ꝙ ꝑ abbatē ſuū faceret illos moneri de coꝛrectione. q̄d ⁊ factū ē. Comes ergo ſe coꝛrigens timoꝛe viſionis ⁊ in bona p̄nia moꝛiens. Prelatus autem ꝑuipēdens viſionem ⁊ monitionem nec ſe coꝛrigens in lecto ſuo ſubitanea moꝛte moꝛtuus eſt.

¶ Legit̄ i diſcipulo de tp̄e ꝙ erant duo fra/ tres in monaſterio vno. vnus erat gratioſus abbati ⁊ ceteris fratribus alter aūt nō gra tioſus:⁊ q̄cq̄d deliquit imediate ab abbate punitum fuit:ſed alio frequenter pepcit ip̄e abbas in ſuis negligētijs:q꜡ gratioſus erat oībus. Contigit aūt ꝙ illi ambo moꝛerent̄. Apparuit aūt ille qui gratioſus abbati fuit. Dicēs ſe eſſe i magnis penis. Et abbas vbi ē tunc ille infelix qui plures negligentias q̄ȝ tu cōmiſit. Et ille. ¶ pater ipſe non eſt infelix nec miſer:quia iam eſt in clara viſione dei: q꜡ q̄cq̄d hic cū negligentia deliquit imedia te hic punitū fuit:⁊ ſatiſfecit: ſ3 mihi pater ſepius pepciſti in meis negligētijs eo ꝙ gra tioſus fui tibi ⁊ ceteris fratribus:ergo iam grauiter toꝛqueoꝛ in purgatoꝛio: ſed pater ſancte oꝛa deum pꝛo me ⁊ recomenda me ce teris fratribꝰ meis in ſuis miſſis ⁊ oꝛonibꝰ: q꜡ valde affligoꝛ i purgatorio. Proſpitas.

¶ Mercatoꝛ q̄dā iactauit ānulū in mare ⁊ in piſce reinuenit. Exemplum.cxxxi.

Erāt q̄dā mercatoꝛes i mari ſeu na ui ſil' ⁊ mutuo loq̄bant̄ de iſoꝛtuni is ſuis q̄ ip̄is euenerūt tp̄ibꝰ ſuis. Tūc vnꝰ dixit. Nūq̄ȝ aliq̄d iſoꝛtuniū h̄ui:⁊ accepit ānulū de manu ꝓpꝛia ⁊ ꝓiecit i mare ⁊ dixit. Si ꝑdā ānulū iſtū tūc poſſu3 dicere ꝙ ēt h̄ui aliq̄d iſoꝛtuniū:⁊ cū applicuiſſ3 ad ciuitatē:ip̄e emit vnū magnū piſcē quē ſecū apportauit ad hoſpitiū:⁊ qñ apuit vētrē pi ſcis inuenit ānulū ſuū i iſto piſce. Et gl'iādo dixit. Ego ſu3 hō foꝛtunatꝰ:⁊ cū ſederet i ce na ⁊ cepiſſet p̄mū moꝛſellū de piſce: ſtatim obijt ſubitanee. vñ Greg. Cōtinuꝰ ſucceſſus tp̄aliū:eterne reꝓbatiōis ē indicium.

¶ Uir ⁊ vxoꝛ q̄ in.xxxj.ānis nō habuerūt aliq̄d iſoꝛtuniū. Exē.cxxxij.

Duo famli xp̄i venerūt ad q̄ddam hoſpitiū rogātes hoſpitari ꝑꝑ deū ⁊ mulier renuit:q̄uis eēnt mltū diuites. Et ſic illis loq̄ntibꝰ gallia deſuꝑ cecidit ⁊ moꝛ/ tua ē. Tūc tal' mulier clamare ⁊ flere cepit. Et iterrogātes diſcipli xp̄i.cur ſic clamaret ⁊ fleret:r̄ndit ꝙ i.xxxj.ānis nūq̄ȝ aliq̄d iſoꝛtu niū nob̄ accidit:⁊ famuli xp̄i dixerunt. Ma/ gnū maliū tibi ⁊ viro tuo iminet. Et recedēti bꝰ illis i breui oīa abſoꝛta ſūt:⁊ aq̄ fetida in loco iſto viſa ē. Legit̄ i vita.ſci Ambꝛoſij ꝙ q̄dā tp̄e cū btūs Ambꝛoſiꝰ romā ꝑgeret in q̄dā villa thuſcie apd̄ quēdā hoiē3 locuple/ tē hoſpitatꝰ fuit,⁊ cernēs ibi oīa eē repleta domū ⁊ curiā cū iumētis ⁊ pecoꝛibꝰ:cum fa mul'.⁊ famulabꝰ.tūc illū hoiē3 ſuꝑ ſtatu ſuo ſollicite req̄ſiuit.cui ille. ¶ dñe ſtatꝰ meꝰ ſꝑ fe lix extitit ⁊ gl'ioſus. Diuitijs abūdo:famil:ā plimā hēo:⁊ oīa ſꝑ ad nutū meū h̄ui:⁊ nū/ quā mihi aliq̄d aduerſū accidit: vl' q̄d me ꝯtriſtaret aduenit. Hoc audiēs btūs Ambꝛo ſius vehemēter obſtupuit:⁊ his q̄ ſecū i co/ mitatu ſuo erāt dixit: Surgite ⁊ hic q̄ñto citiꝰ fugiamꝰ:q꜡ dñs nō ē in loco iſto. feſtinate fi lij nec fugiēdo moꝛā facite ne nos hic diuina vltio cōpꝛehēdat:⁊ in penis eoꝝ parit̄ ⁊ nos inuoluat. Cū ḡ fugerēt ⁊ aliq̄tulū pceſſiſſēt ſubito terra ſe apuit:⁊ hoiē3 illū cū vniuerſis q̄ ad eū ꝑtinebāt ita abſoꝛbuit vt nullū ide

vestigiū remaneret: qđ cernēs btūs Ambrosius dixit. ecce frēs q̄ misericordit de⁹ ꝑcit cū aduersa tri tui: ⁊ q̄ seuere irascit qñ sp ꝓspera elargit. In eodē āt loco fouea ꝓfūdissima remāsisse dr: q̄ vsq₃ hodie in hui⁹ rei testimoniū adhuc ibidē inuenit. Ecce dilecti amici q̄ horrēda pena ⁊ ruina: nō. n. ꝫd: caueamus signis xp̄i: ⁊ si corruimus resurgam⁹ ne nr̄a ruina fit vt ruina fulgoris: qđ fulgur superca dēs quodā impetu nunq̄ resurgit.

Aliud exēplū in disci. de tpe d̄ tēpestate.

¶ Legit q̄ erāt tres iuuenes sil' iacētes i lecto vno: ⁊ qñ d̄ nocte vēit tēpestas medi⁹ iuuenis surrexit d̄ lecto ⁊ orauit: ⁊ alij duo eū traxert ⁊ eū derisert: ⁊ dn̄s ꝑmisit q̄ tonitr⁹ alios duos occidit: ⁊ iste q sol⁹ illesus ꝑmāsit.

Aliud exēplū i disci. de tpe de muscis.

¶ Legit ↄtigisse i āglia q̄ pulcherrima blada creuerūt. Ecce appropiquāte tpe messiū venit q̄dā gen⁹ muscaꝝ i maxīa multitudie q̄ illa blada itātū ↄsūpserūt q̄ vix inter qnq₃ miliaria vnū q̄rtale bladoꝝ inueniret. Hoies ṽo illi⁹ pite q̄sdā de illis muscis ceperūt: ⁊ diligēter īspiciētes inuenerūt eas lr̄as depictas i alis habētes. in vna ala scribebat ira in alia dei vt manifestū eēt q̄ ꝑꝑ demeritū ⁊ vindictā dei hoc esset factum.

¶ Itē legit i speculo exēploꝝ q̄ erāt duo religiosi: q̄ꝝ vn⁹ q̄nq₃ petebat pluuiā: q̄nq₃ serenitatē: q̄nq₃ frig⁹: q̄nq calorē s₃ q̄ iudicabat terris sui cōmissis expediens eē. Alter ṽo nihil petebat in spāli: s₃ totū cōmittebat diuine ꝓuidētie. Cū āt venisset messis tre illi⁹ q in spāli petebat oēs terre illi⁹ fuerūt steriles: s₃ terre alteri⁹ erāt copiosissime abūdātes. ⁊ tūc cognitū ē q̄ iste q cōmittebat se diuine ꝓuidentie erat discretior ⁊ meli⁹ fecit.

¶ Legit tale exēplū i vitaspatꝝ: q̄ erat qdā solitari⁹ in heremo bon⁹ ⁊ deuot⁹ cui ministrauit vir qdā secularis ꝑꝑ deū portādo sibi cibaria. Erat āt i eadē ciuitate vn⁹ diues ⁊ impius. Cōtigit ꝗ̄ vt moreret ille diues q hūit sp magnā fortunā i oi vita sua: sil' ⁊ i morte: q₂ ducebāt eū cum mag̃ honore ad sepulchꝝ: tota ciuitas ⁊ ep̄s ⁊ tot⁹ cler⁹ cū lāpadib⁹ ⁊ cādel. Egressus ē āt ille ciuis q ministrauit illi solitario ꝓut ↄsuet⁹ erat portās ei panes ⁊ inuenit eū deuoratū a bestijs: ⁊ cecidit i faciē i ↄspectu dn̄i dī. Nō surgā hic donec mihi notificabit a dn̄o q̄ sint hec sua iudicia: q₂ ille diues ⁊ ipius talē appatū habuit in sepultura sua. hic ṽo q seruiuit deo die noctuq₃ iā deuorat⁹ ē a bestijs. Et ecce angel⁹ dn̄i vēit ⁊ dixit ei. Ille impi⁹ habuit paruū bonū in hoc seculo ⁊ de hoc recepit h̄ mercedē vt in alio seculo nullā inueniat requiē₃. Iste aūt solitari⁹ q h̄ō erat ornat⁹ ad oēs̄ ṽtutē. hēbat ṽo ipse modicū aliquid culpe ⁊ recepit hic illud vt ibi vēiat pur⁹ corā deo. Et ita consolatus in his verbis abijt glorificans deum super iudicia eius q₂ vera sūt.

¶ Legit in vitaspatrū. Fuerūt duo. s. vir ⁊ mulier i mr̄imonio sil' ↄstituti. ⁊ vir erat scē vite. s₃ ifortūat⁹ i h̄ mūdo itm̄ vt ēt i morte dū d̄beret sepeliri. tāta fuit pluuie inūdatio q̄ vix potuit mult̄ dieb⁹ sepeliri. Hui⁹ vxor ṽo e ↄtrio mulier pessime vite s₃ fortūatissima q₂ nūq̄ corꝑi ei⁹ morb⁹ accidebat. nec dolorē aliquē sēsit i q̄cūq₃ mēbro corꝑis. sed a iuuētute vsq₃ ad vltimū diē itegrū sanūq₃ corp⁹ suū possedit. Factū ē q̄ p⁹ mortē vtriusq₃ filia quā isti hēbāt cogitar̄ cepit cuius vitā imitari vellet. Cū ꝗ̄ icliuaret ali q̄tulū₃ carne suggerēte ad imitādū vitā mr̄is facta ē i extasi. ⁊ ostēsus ē ei loc⁹ amenissim⁹ i q̄ cū vidisset patrē iter alios bonos occurrēte: ita ut i āplex⁹ pr̄is rogās vt eā secū retieret. At ille. Nō poteris mō hic manē: s₃ si vitā duxeris sic ego duxi: iādē ad hūc locū ꝑueniēs ⁊ eris sp mecū. Mox āt auulsa ē ab eo ⁊ ducta ē ad locū quēdā: vbi deorsū aspiciēs. vidit mr̄ē₃ i horribili tormēto. Que respiciens sursū ⁊ vidēs filiā cepit clamar̄ dī. Uide filia q̄ patior ꝑꝑ imūdā vitā meā heu mihi filia mea. q̄si d̄liramēta videbāt mihi vniuersa que de sobrietate erāt opa. n. fornicatiōe: ⁊ adlterij ꝓ nihilo hūi: s₃ ebrietatē ⁊ crapulā sectata sū. Et ecce ꝑꝑ ꝑuā libidinē q̄tā recipio creātiōē₃. Et ecce ꝑꝑ d̄litias exiguas q̄tas sustieo pēas. ⁊ ecce ꝑꝑ mom̄taneū gaudiū qđ hūi i sctl'o tā eterna tormēta ⁊ lamēta exoluo. Ad h̄ āt ṽba illa ↄmota ad se redijt ⁊ recogitās sup his q̄ viderat in pr̄e ⁊ mr̄e d̄libauit seq vitā pr̄is illuc duci timēs vbi viderat mr̄ē₃. ⁊ facta ē p⁹modū mulier sācta. ¶ Itē legit i disci. de tpe q̄ soror scti damiani appuit post obitū sibi ⁊ dixit se eē in maximis pēis. ⁊ ip̄e sctūs damian⁹ q̄siuit ob quā cāₐ eēt i tāt pēis. cū tn̄ scē vite fuisset. Rn̄dit hāc eē cāₐ q̄ semel stetisset i camera sua ⁊ audisset i platea cant⁹ chorizantiū cum aliquali dulcedine: ⁊ de hoc in pñti vi-

ta nõ egisset pniaʒ. ergo ob hãc cãʒ ꝑ qnde-
ciʒ dies deberet puniri in purgatorio.

Aliud exẽplũ de plaga choree.

¶ Legit̃ ꝙ i qdã villa Colon̄. dioce. exerce-
rũt arietẽ vestitũ s̃icis vt q meli⁹ chorizaret
hẽret illũ. qd audiẽs sacerdos illi⁹ loci ꝓhi-
buit publice i ambone ꝛ minat⁹ ẽ eis plagã
di's si nõ desisterẽt: sʒ obstiati ꝓp hoc nõ omi
serũt. Jõ cũ chorizarẽt i die festo: ecce subito
fulgur ꝛ tonitruũ ꝛ grãdo ď celo venerũt ꝛ
cõminuerũt oẽs segetes ꝛ fruct⁹ arborꝫ ꝛ vi
neaꝫ illi⁹ ville: cũ tñ pri⁹ eẽt aeris serenitas ꝛ
tota ꝓuicia: et q̃ ppl's ad illã choreã ꝯuene
rat plagata fuit eadẽ plaga in segetibus ꝛ
fructibus terre.

Aliud exẽplũ ď plaga chorizãtiũ circa eccl'iã
ꝛ cimitiriũ alios ipediẽtes volẽtes s̃nire d'o

¶ Legit̃ exẽplũ illud ꝙ i saxõia qdã p̃sbr̃ i
eccl'ia sci magni celebrãs diuinũ offm̄ audi
uit puellas ꝛ masculos chorizãtes ipsʒ ꝛ cete
ros ipediẽtes i oꝛonib⁹ suis. Et eis maledi-
cẽs iprecat⁹ ẽ: vt sic chorizãtes ꝛ cãtãtes ꝑ-
manerẽt. Et fcm̄ ẽ ꝙ sic ꝑ integꝝ ãnũ ꝑmãse
rũt nõ mãducãtes nec bĩbẽtes: sʒ q̃tidie cho
rizãtes ꝛ cãtãtes ꝓmũ vsqʒ ad genua deide
vsqʒ ad femora dimersi sũt i terrã. Et oẽs il
luc veniẽtes viderũt plagã mirabilẽ dei: nec
qs̃ꝗ̃ poterat eis subuenire: nec libare ab illa
plaga. donec sctũs Hibert⁹ ꝓ tunc Colon̄.
epũs illuc venit. q vidẽs plagã ei cõpassus ẽ
eis: indixitqʒ ppl'o ieiuniũ ꝛ cõeʒ oꝛonẽ pro
eis fieri: ꝛ sic absoluit ꝛ liberauit eos. Et q-
dã ex eis cito obierũt: quidã aũt diu supui
uẽtes penã suã cũ tremore ostẽderunt vsqʒ
ad mortẽ suam.

Pulchritudo.

¶ Mulier q̃dã pulchra petiuit a xp̄o defor-
mitatẽ. Exemplũ. cxxxiiij.

I N ꝑtib⁹ sueuie q̃s alemania ꝯtinet
sic a fr̃e ordis p̃dicatoꝝ vvaltero
audiui mulier deuotissima erat nobil' ꝛ pul-
chra ẽt s̃m carnẽ iter oẽs feminas pãthera re
putata. Ad hãc aũt vidẽdã cũ multi ꝓceres
ꝛ nobiles ꝛ potẽtes ꝯuenirẽt: ꝛ illa ꝓ visita
tiõe hmõi grauis⁹ turbaret̃ ne. s. curiose vidẽ
tib⁹ occasiõ scãdali p̃beret̃ ꝛ oratoriũ suũ so
la semel itrãs: fusis ad deũ lachrymis dixit
Video mihi xp̃e iesu ex carne mea q̃ iduisti
me ꝑiculũ iminere. lʒ. n. fortis aius meũ site-
ris: vt nulli⁹ ꝓsus vanitate cõmouear: tñ nõ
modicũ ꝑtimesco dare me posse cãʒ ď bilib⁹:
vt i tẽptatiõe ꝯcupiscẽtie aliq̃teri⁹ agitent̃. ro
go ꝗ̃ te misericordissime p̄r ꝛ dñe vt spẽʒ meã
i tãtã feditatẽ cõmutes vt sit carnis ďformi
tas i horrore potior q̃ꝫ pulchritudo fuerat i
honore. Hoc dcõ lepra statiʒ imũdissima cõ-
tabuit vultũ ei⁹ erupuerũt pustule: ꝛ oculi
tumuerũt os ꝛ labia cõputruerũt. nasus q̃ʒ
gibbosus: ꝛ cũ oi deformitate ꝯtort⁹. alienã
penit⁹ faciẽ demõstrauit. Nec mora egrediẽ
te illa occurrit marit⁹: ꝛ eã ꝑ hitũ cog̃scẽs
q̃rit si ipa sit. At illa dixit. Ego suʒ. Mox ille
tot⁹ inhorruit: ꝛ vt vidit familia oẽs sil' cla-
mabãt i plãctũ: mirãtes p̃cipue qd tã subi-
to sue dñe ꝯtigisset. Turbat̃ ꝗ̃ ꝑentib⁹ illi⁹
nõ oib⁹ ꝛ amicis ꝯsulit̃ phisic⁹ r̄ndit. Incu
rabilẽ leprã nihil aliud adesse ꝯsilĩ nisi ꝙ ex
hitatõeʒ hoiuʒ colloceẗ: qd ꝛ fcm̄ ẽ. Et audi
uit fr̃ ordis p̃dicatoꝝ q ei⁹ ꝯfessionẽ audire
ꝯsueuit: venit ad illã ꝛ mire gaudẽtẽ inueni
ens: q̃rit cãʒ inopinati ꝛ subiti morbi. Cui il
la oia ꝑ ordinẽ enarrauit. Q̃ꝫ iste turbat⁹ ꝛ
mirat⁹ nõ modicũ eã icrepauit dicẽs O mi
sera ꝛ stultissima mulieꝝ q̃ in ꝯtumeliã viri
tui ꝛ ꝑiculũ ip̄i⁹ opus dei i te p̃cũ instãtia
destruxisti: ꝛ parẽtes tuos ꝛ amicos q deum
laudauerũt ꝛ venerati sunt i te ad blasphe
mãdũ nũc ꝑ tale ifortuniũ coegisti: age nũc
charissima pniaʒ: assiste p̃cib⁹: ꝛ ad ꝯriũ rei
geste diuinã miam iterpelles: hoc dicto re
cessit fr̃. Illa aũt total'r resoluta in lachry-
mas orauit ad dñm di. O dñe pi ꝛ dñator
vite mee vt libiori mẽte ꝛ puriori sp̃ũ tibi ser
uire hoc flagellũ lepre a tua pietate fideli
p̃cib⁹ expetiui: sʒ q: audio a p̃re meo sp̃uali
cui me tota deuotiõe cõmisi ꝯ salutẽ meã: ꝛ
te ꝛ oiʒ dñiʒ petiuisse rogo te ꝑ tuã benignissi
mã charitatẽ vt me tuũ plasma restituas: sʒ
ꝙ tue placuerit oprie voluntati. Mira res:
vix ꝯba cõpleuit ꝛ i tãta claritate cutis ꝛ ele
gãtia forme subito sit facie restituta: vt nec
in ea vni⁹ ruge vestigiũ vl' tenuissima saltem
macula remaneret. Quo viso gaudet miles
ꝛ vxorẽ reputat sibi q̃si redditã redi viuã: ꝛ
exultat familia: ꝛ fama rei geste diffunditur
ꝛ letant̃ amici: applaudit ꝛ patria ꝛ xp̄i pie-
tas in ore oiuʒ collaudat̃. Et vir dict⁹ miles
anno dimidio supuixit. Tunc inclita mulier
nõ imemor bonitatis xp̄i: cũ vnica filia sua
quã hẽbat ꝛ possessionib⁹ ei⁹ vniuersis ad
monasteriũ sororꝝ ordinis predicatoꝝ trãsit
qd di' Rebental. Et in eo auctore deo religio
sissime ꝯuersabat̃. Hec Cinil'.

In discipulo de tpe.

¶ Juvenis quidaȝ pulcher lesit se in facie: q2 vna mulier ꝯcupiuit cū illicite. Hoc q̄re in discipulo de tpe. ser. cxiij. Q.

¶ Item virgo quedā fecit se includi: q2 q̄daȝ iuuenis ꝯcupiuit eā pp̄ suaȝ pulchritudinem. Hoc quere ser. cxxiij. N.

Capitulum de litera. R.

Res iniuste acquisite.

¶ Mulier quedā fuit enutrita cū iniustis rebus ⁊ sic damnata est.

Exemplum. i.

m Ulier deuota de anima matris sue defuncte sollicitabatur in spū suo: vtrū esset de damnandis vel saluādis. Attā pp̄ elemosynas ⁊ honestam famam ⁊ vitam quā inter mūdanos duxit. ipsa q̄ȝ mūda vixerat. spabat quidē posse saluare eā: sed tm̄ p ignes purgatorij sup hoc tñ dubiosa fuit: q2 iudicia dei abyssus multa. rogauit dñm vt eam certā reddere dignaret̄. Cumq3 in h̄ lachrymas funderet accidit die quadā vt ad missam in ecclia iuxta altare quasi ad pedes dñi cum Maria sederet ⁊ horrore cōcussa ipsa videret ꝓpe se spm̄ tenebrosum astare. q̄ signo crucis mox signata audacter q̄s eēt interrogauit. Et spūs. Ego suȝ inquit mr̄ tua. Cui illa. Quō inquit ē tibi mr̄ mea. Tūc illa. Male inquit: nihil me iuuare poterūt tue p̄ces: q2 eternaliter damnata sum. Mox filia eiulatu ⁊ gemitu. heu iquit mr̄ que est cā damnationis tue. Cui illa. Enutrita quidē fui ⁊ vixi in his q̄ p iniusta mercimonia ⁊ vsuras acquisita fuerūt: ⁊ ꝯscia mihi male ablata restituere non curaui. nec aduertere volui quid ꝯ deum in meo hospitio ⁊ meis subditis agere͂t: s3 tortuosas mundi vias igressa spūi arguentē sup his malis meis: nec in vllo me emendaui ⁊ penitui: ⁊ sic obij. Hec dicēs mr̄ repēte disparuit. ⁊ sic filia amplius ꝓ aia mr̄is nunq̄ orauit. vñ ēt Aug. Si scirem prēm meum in inferno non plus orarē ꝓ eo q̄ pro diabolo. Hoc Buil.

¶ Quidam sex denarios non soluit quomodo punitus est.

Exemplum. ij.

q Uidam tenebat cuidam vidue sex nūmos ⁊ ipsa semper ammonuit eum vt sibi persolueret ⁊ ipse sic obijt non solutis. Et apparuit cuidā deuote persone: ⁊ supplicauit vt isti denarij persoluerentur. Et adiecit. Quot passus illa vidua ad me veniens fecit tot ego grauissimos ictus in purgatorio sustineo ⁊ adhuc oȝ me sustinere quādiu denarij nō sunt soluti.

¶ Usurarius quidam in extremis confessus ē ⁊ vsuras restituit.

Exemplum. iij.

v Surarius quidam incidit in magnā infirmitatem. ⁊ ammonitus p amicos ⁊ p vxorē vt confiteretur ⁊ cōicaret. Quibus ille. Quid mihi de confessione ex quo ita diu distuli. Cui amici. Sēp debetis confiteri: forte deus dabit vobis grām suaȝ. Tādem vocatus ꝯfessor: cui dixit vsurarius. Dñe libēter ꝯfiterer: s3 nimis inuolutus sum pctis ⁊ vsuris: ⁊ nescio quō euadere possum. Cui ꝯfessor. Nolite desperare. tm̄ mō confiteamini: q2 cōfessio tante virtutis est q̄ oia pctā in cōfessione dimittūtur. Tūc ille cepit confiteri ⁊ dñs dedit ei tantā grām ⁊ ꝯtritionē q̄ vix loqui poterat p̄e fletu. Et statim post ꝯfessionē oēs vsuras restituit iuxta ꝯsiliū sui ꝯfessoris ⁊ pro suis pctis satisfecit.

¶ Usurarius quidam cōmisit omnes res suas abbati.

Exemplum. iiij.

f Uit quidam vsurarius diues qui vniuersaruȝ ecclesiaꝝ thesauros loco pignoris tenebat: cuius cor cum esset irreplebilis auaricie: ꝑcussus est pctoria infirmitate. tūc primum in se reuersus l3 sero cōsiderare cepit pondus vsure: tormenta gehenne difficultatem pnie. Et vocās ad se quendā abbatē nigri ordinis sibi familiarem: dixit ei. Dñe grauit infirmor: nō possum aliq̄d de reb⁹ meis ordinare: neq3 vsuras restituere: si volueritis ꝓ aia mea reddere rōeȝ pctōꝝ meoꝝ mihi ꝓmittite absolutionē oia bona mea tā mobilia: q̄ȝ imobilia p̄ti vr̄e subijciā: vt de illis qd̄ vr̄uȝ vobis fuerit faciat̄. Cernens abbas hoiem contritū ⁊ v̄e penitētem rñdit. Ego deliberabo. Festināsq3 ad epm̄ iuit ⁊ verba vsurarij ei exposuit Rñdit eps. Bonū mihi v3 vt ꝓ aia ei⁹ respondeas ⁊ substantiam recipias: ita dūtaxat: vt ecclesie mee thesauros de iure sibi debitos restituas. Mox abbas ad egrum rediens: respondit. Ego deliberaui vt bona tua suscipiā ⁊ ꝓ peccatis tuis rñdeā. Rñdit infirm⁹. Nunc ꝯsilium meū ē vt allat̄ currib⁹ oia mea afferas: me nouissime tollens: nullumq3 patieris impedimētū in afferendo: habebat. n. archas plenas auri ⁊ argenti: pignora etiā plurima in vasis: li-

bris ⁊ aliis ornamẽtis: frumẽtũ: oleũ: vinuʒ ⁊ suppellectilia multa: pecora quoqʒ infinita. Tũc abbas p̃ri⁹ oib⁹ p̃missis nouissime i gestorio: ponẽs isirmũ pperauit ad monasteriũ. Sʒ mor vt ille monasteriũ intrauit spm̃ exalauit. Abbas ṽo nõ imemor spõsiõis sue integrã potuit oib⁹ ⁊ singulis supueniẽtib⁹ vsuras restituit. plurimas paupib⁹ largiens p̃ illi⁹ aia elemosynas: residuũ in vsus fratrũ ↄuertit. Et postmodũ aia ipi⁹ erepta de ptãte demonũ p angelos tanq̃ viri ↄtriti ⁊ p̃niã ↄ̃fitata ẽ dño nr̃o iesu xp̃o: q2 gaudiũ ẽ angelis dei sup vno petõre penitentiã agẽte. Hec Guil. in li. de apib⁹.

Diabol⁹ possidet pecuniã vsurariam.

Exemplum. v.

v Surari⁹ qdã posuit pecuniã suaʒ ad quoddã monasteriũ vt ibi ſuaref sibi. Et cũ q̃dã die qdã deuot⁹ monachus vvalter⁹ noie: iuxta scriniũ in q̃ pecunia ſuabaꝛ oraret: videbat diabolũ su p̃sedere. Territ⁹ aſit ad horã: sʒ signo crucis munit⁹ iterrogauit. Quid h̃ sedes: aut qd h̃ expectas neq̃ssime ghis hũani inimice. At ille ait. Iuste hic sedeo: hoc qd meũ ẽ ſuo: nec mora: monach⁹ ad abbatẽ currẽs: qd vidisset exposuit. Abbas ṽo statiʒ pecuniã extra monasteriũ cũ oi velocitate remisit.

Abbas remisit pecuniã vsurariam monasterio suo legatam. Exemplum. vi.

v Surari⁹ qdam legauit monasterio magnã sũmã pecunie librar̃ forte mille sexcẽtarumqʒ ex qua pecunia mĺte possessiões sunt empte. Postmodum ali⁹ abbas q fuit vir arte ↄsciẽ ẽ elect⁹. q vt cõpit factũ doluit. Et vẽdit oib⁹ atqʒ pecudib⁹ rebusqʒ mobilib⁹ ⁊ imobilib⁹ pecuniaʒ misit testamẽtariis vt spoliaꝛ singuĺ sua redderẽt. Nemini ãt assumere volẽte restitutõis penã pecunia iterũ ad monasteriũ ẽ delata. Ipse ãt abbas reportãtib⁹ indignaꝛ iussitqʒ eã iterato referri ⁊ in foro corã oib⁹ ciuib⁹ ⁊ oi plebe deponi dicẽs. Pecuniã q vult accipiat: nr̃aʒ eẽ rẽnuo quã iniuste acq̃sitã nõ dubito. Q̃ ð vt viderũt ciues edificati non modicũ in hoc fcõ cõi ↄsilio p man⁹ viror̃ fideliũ pecuniã ipãʒ iniuriaꝛ singulis reddiderũt. Monasterio ãt de⁹ nõ mĺto post i decuplo plura restituit: ⁊ qd ante tenuissimuʒ ⁊ fere modicũ fuisse ꝓbaꝛ nũc elegãs ⁊ mĺtis copiis ẽ ampliatum. In hoc monasterio mĺtos vidim⁹ scõs: ⁊ plerosqʒ in ꝓphetie spũ ⁊ miraculis clarere. Hec Guiller.

Miles quidam abstulit pelles ⁊ ẽt partem agri. Exemplum. vii.

m Iles quidã defũct⁹ Frideric⁹ noie appuit cuidã ciui in dextrario nigerrimo decui⁹ narib⁹ fum⁹ ⁊ flãma pcedebat tect⁹ pellib⁹ ouinis ⁊ molẽ terre gestãs in humeris. Cuicius. Estis vos dñs Frideric⁹. Rñdẽte ego sum. Subiũxit. Vñ venitis: ⁊ qd significãt ista q̃ video. Ego inquit i magnis penis suʒ. pelles illas cuidaʒ vidue abstuli: q̃s mõ ardẽtes sentio sĺr ptẽ cuiusdã agri mihi vẽdicaui iniuste: cui⁹ nũc põdere p̃mor: sʒ si filii mei ista restituerẽt: penã meaʒ mĺtũ alleuiarẽt: sicqʒ euanuit. Audiẽtes filii ṽba p̃ris ab illo. maluerunt eũ in penis eternis manere q̃ predicta restituere.

Demones impediunt restitutionẽ rerum.

Exemplum. viii.

q Uidã demoniacus ductus erat ad quẽdã scũm virũ qui precepit demoni vt exiret ⁊ nomẽ suũ diceret Ille ait. Nostrũ sunt tres q hitabãt in hoie isto: ⁊ ego voco: claudẽs cor: ⁊ officiũ meũ ẽ cor petõris claudere q̃ nõ possit hẽre veraʒ ↄtritionẽ: si ṽo ↄtritionẽ habuerit tũc frater me⁹ q hic moraꝛ vocaꝛ claudẽs os: q laborat ad hoc q̃ hõ nõ põt cõfiteri pure: sed si ↄfiteꝛ ⁊ ↄteriꝛ. tũc terti⁹ frater me⁹ q hic moraꝛ vocaꝛ claudẽs bursaʒ: ne ei pecunia deficiat ⁊ in paupertatẽ incidat: q laborat ad hoc vt nõ satisfaciat restituẽdo ablata ⁊ iniuste acq̃sita: ⁊ ille plures nobis oib⁹ acqrit: q2 lʒ hoies cõterant q̃nqʒ ⁊ cõfiteanꝛ: tñ raro vel nunq̃ plene oia iniuste acquisita restituũt: ⁊ sic seipsos dãnãt: quia peccatũ non dimittiꝛ nisi ablatũ restituatur.

Diues quidã abscondit thesaurum suuʒ in muro. Exemplum. ix.

d Iues infirm⁹ non potuit confiteri vnũ peccatũ. s. thesaurũ abscõditum in muro: quia diabolus linguaʒ eius tenuit. Tũc sacerdos eucharistiã apportauit dicens. Dñe iesu xp̃e ostẽde potentiã tuã in illo infirmo. Et statim fugatus est diabolus: ⁊ infirmus deuote est confessus: ⁊ iussu effodere thesaurũ ⁊ dare pauperibus pro anima sua.

Elemosyna de iniustis rebus deo nõ placet. Exemplũ. x.

d Ives quisub tipo elemosyne paupe ribus conuiuium fecit. Inter quos cum quidam obsessus esset. et ceteris manducantibus ipse quidē ori applicaret: sz cū eū vesci nō posset. Dū quidā ex circūstātib' h vidissent dixerūt. Inique cur non sicut hoīes manducare. Quib' ille rūdit. Nollo vt peccet eo q elemosyna ista de rapina sit. Dicentibus illis. Mentiris qr hō q fecit eā hō bonus est. Rūdit. Nequaq̄ mētior. vitul' iste qui inter pauperes est diuisus in quinta generatiōe fuit ab illa vacca que p rapinam habebatur. Et sa cis mirati sunt qui aderāt. Dē: Cesarius.

Quidā peregrinatiōes fecit cū iniustis reb'

Exemplum.xi.

d Ives quidam hō iuit ad diuersa limi na scōꝝ: et quicquid in via expende rat totū per vsuram acquisiuit. Tan dem pp diuersos labores infirmabat vsqz ad morte. Popul'. n. plixit eum et oēs quasi sem eū credebāt. Et sic iacens per tres dies sine lo quela: quarta die oibus circunstātib' clamauit dicēs. Nullus oret pme: qr dānatus suz et iu dicatus. Et quesierunt de bonis operib' eius. rūdit. Mihi nihil psunt pegrinatiōnes mee et opera mea que i peīō mortali feci. quia de vsu ra est illa pecunia quā sic expendi. quā debui alijs restituere. Ergo pz q deus de male a. qui sitis non vult honorari.

In discipulo de tpe.

Puer. ix. anoꝝ q a familia mris accōmo dauit denarios quō punit' est sermo. ciiij. I.

Itē pr quidā hūit duos filios et vn' faūs ē heremita et alter dānatus ē cū pr̄e: et maledixe rūt sibi inuicē in inferno: ser. xxiiij. R.

Itē rusticus qui furatus est palum quē in agone manifestauit eum diabolus cum palo igniro. sermone. ciiij. D.

Itē miles quidā visus ē in scala in inferno pp iniustas res. et fuit decim' in ordine de ista pgenie. sermone. xv. M. et. ciiij. M.

Itē pr quidā dix t ad filiū vt digitū suum teneret ad ignem donec diceret vnuz Aue ma ria. sermone xxvj. O.

Item russus discipulus beati Cyrilli dam natus est propter res cum ludo acquisitas. ser mo. xij. M.

Religiosus.

Religiosi crucifigunt se cum xpo.

Exemplum. xij.

i N quadam domo ordinis cuiusdā conuersus quidam fuit bonus et di sciplinatus rudolfus noie cui diui nitus multa reuelabātur. Hic cum nocte q̄daz diebus matutinis ante lucem sub diuo staret: et orōnes quasdam diceret: xp̄m in aere crucifixū pendentem vidit: et circa eum. xv. hoīes singu los in singulis crucibus. Ex his. x. erāt mona chi: et quinqz cōuersi oēs ei bene noti. tepore ɔgregationis sue professi. ita ācr fuit illumina tus ex xp̄i pntia vt singulos bene discerneret. Cumqz stupefactus staret ob tā mirabilē visio nē dns de cruce clamauit. Nosti rudolfe: qui sunt hi q̄s video circa me crucifixos. Rūdēte ɔuersus noui dñe qui sunt. sz quid sit qd video prorsus nō intelligo. Subiūxit dñs. Hi soli ex oī ɔgregatione mecum crucifixi sunt mee pas sioni vitam suam conformantes.

Religiosi debent esse contenti in cibo con uentus.

Exemplum. xiij.

r Eligiosa quedam persona que lauti us ceteris in vino: piscibus et quāqz carnibus vixit vidit in visione fra tres in refectorio arida cibaria sumere. Tunc beata vgo Maria cū multo comitatu affuit: et cū aureo coclēari dedit ex electuario quod pued le tenebant singulis. Cumqz venisset ad illam p sonam singularē nihil ei dedit dicens non ha bebis: qr singularis es. Ista persona hec vidēs singularitate deposuit et gustauit oēm dulcedi nem superauit.

Requies.

Rex quidam. lxx. annis in heremo nō ha buit requiem.

Exemplum. xiiij.

f Rater quidam sedens singularis tur babatur a diabolo per multas tem ptationes pergens ad abbatē theo dorū: dixit q̄ turbaret. Senex aūt dixit ei. Va de humilia mētem tuā: et subdere te: et habita cum alijs. Abijt aūt in montem et mansit cum alijs. Et reuersus postea ad senē dixit. Nec cū alijs hoibus quietē inuenio. Et dixit ei senex. Si solitari' nō requiescis neqz cū alijs cōcorda ris cur voluisti te monachū facere: nōne vt su stineas tribulatiōes. dic ait mihi quot annos hēs i habitu isto. Rūdit octo. Ait senex. Crede mihi hēo i isto habitu. lxx. ānos nec vna die potui re quiē inuenire: et tu octo annis requiē hēre vis.

Ridere.

¶ Quidam nimis frequēter risit quomodo punitus est. Exemplum.xv.

N quodā monasterio in quo sctūs Patricius fuit abbas legit̄ quendam fuisse monachum cuius sanctitati inuidebant demones. Sed qꝛ nemo sine crimine est hoc solū vitium habebat: qꝛ nimis cito ⁊ sine vtili causa in risum prorū- pebat. Et quia secundū dei iudiciū cū culpa pena delebatur: huic pene debebatur. ideo permisit deus vt ipsum dormiētē demones asportarent ⁊ per triduū detinuerunt eum: ⁊ postea ad lectū suū grauiter vulneratum ⁊ flagellatum detulerunt. Qui cōfessus fuit se horrenda ⁊ stupenda ⁊ tremenda vidisse. Qui postea superuixit. xv. annis: nec tñ eius vulnera poterant aliquo medicamine curari: sed semper recentia manebant ⁊ aperta: quorū quedā ad mēsurā vnius digiti ꝓfunda erant. Dñus gilbertus vt legitur vulnera se sepe tractasse dixit: ⁊ cum suis manib⁹ sepelisse testatus est. Dictus autem vir qui hoc viderat qñ videbat aliquē leuiter ridentē vel incomposite se habentem dicebat. O si scires quanta huic dissolutioni pena debetur: dissolutiones ⁊ mores incompositos forsitan emendares.

Capitulum de littera S.

Sepultura.

¶ Epūs qui ꝓpter pecuniā sepeliuit hoīem prauū quō punitus ē. Exemplum.i.

Episcopus quidā accepto precio valeriū prauū hoīez in ecclesia sepelire promisit. Eadem ergo nocte qua sepultus ē beatus Faustin⁹ martyr: in cui⁹ ecclia corpus illi⁹ praui hoīs fuit humatū suo custodi apparuit ei. Uade ⁊ dic epō vt ꝓiciat hinc has fetētes carnes quas hic posuit: qꝛ si nō fecerit die tertio morietur ipse. Et epūs nō curauit āmonitionē illi⁹ Die aūt tertio epūs eiusdē ciuitatis cū vespertina hora san⁹ ⁊ incolumis ad lectū iuisset: subitanea ⁊ inopinata morte mortuus est. Hec Grego. in dial. lib. iiij.

¶ Quidā de nocte tract⁹ de ecclia. Exē. ij.

Uidā peruersus homo ⁊ malicio- sus ⁊ lubric⁹ valentinus noīe cuius corpus illius in ecclia scī Siri martyris sepultū eēt. Nocte aūt media in eadez ecclia facte sunt voces ac siquis ex ea violenter depelleretur atq3 foras traheretur ad q̄s nimirū voces concurrerunt custodes ⁊ viderunt quosdam teterrimos sp̄us qui eundem valentiū per pedes quadam ligatura strinxerunt: ⁊ eum ab ecclesia clamantem ⁊ nimium vociferantem detrahebant. Mane autē facto aperientes sepulchrum in quo idē valentinus positus fuerat corpus eius non inuenerunt. Cumq3 extra ecclesiam eum quererent proiectum inuenerunt eum extra locū sacratum adhuc ligatum sicut fuerat extra ecclesiam tractus. Hec Grego. iiij. lib. dial.

¶ Usurarius in monasterio sepultus inquietauit monachos. Exemplum. iij.

Surarius quidam in quodaz claustro a monachis est sepultus: ipse de nocte egrediens sepulchrū eiulando ⁊ clamando discooperiebat domum. monachos mirabiliter inquietauit: baculo percutiebat: ⁊ de mane inuentus est extra ciuitatem in campo. Iterum repositus est in sepulchro suo. Quod cum pluries factum fuisset adiuratus est a quodam viro sancto vt diceret quare ipse ⁊ monachi quietem non haberent. Et ille. De me desperatū est: quia sicut vsuris meis infestaui pauperes die ac nocte: ita mō amplius nō quiescam. vos autē gescere poteritis si corpus meū de claustro deieceritis: quod ⁊ factum est: ⁊ postea ab eo non sunt molestati.

Seruire deo.

¶ Seruus christi tria debet habere Exemplum. iiij.

Egitur in vita beati Francisci: qui cū semel oraret ⁊ a deo deuotis orationibus deprecaretur vt ei reuelare dignaretur vt' dignus seruus eē mereret. Facta est ad eum vox de celo dicens. Quando de me cogitas: aut de me loqueris: aut secundum me aliquid operaris: tunc seruus meus eris: cum contraria operaris: seruus alterius efficieris. Unde Augustinus. Nulli placere studeas nisi soli deo in vita tua.

In discipulo de tēpore.

¶ Seruiendum est deo ex charitate. Unde legitur exemplum qꝫ diabolus venit ad quēdam senem ⁊ iuuenem suum esse de numero damnatorum dixit: ipse tamen iuuenis eque bene seruire voluit deo propter suam infinitam bonitatem. sermone. c.v. U.

Societas.

¶ Clericus propter malam societatem ē suspensus. Exemplum. v.

Uo clerici fuerunt ante tabernam quandam in quadam ciuitate in q̄ erāt cant⁹ dulces ꝛ solatia magna ꝛ ml'ta. Inuitati sūt ab illis q ibi erāt ad potādū:vt.vnus. Nō intrabo:q2 di.pho.nō ē trāseūdū p viam gētis iniq̄. Illo ḡo recedēte alter intrauit. Et cum alter eēt ibi:ecce iudex q̄rēs illos q erāt ibi.q2 fecerūt homicidium in alio loco:ꝛ tam clericū q̄ illos suspēdit. Cuz aūt clericus suspēderet̄ dixit. Nō scio sed tarde:fatuus ē q nō credit pho de vitādo consortio prauorum:propter consortium enim tale hec patior.

Somnia.

¶ Somnia seducunt hoīes. Exem. vi.

Uidam attendens somnia ꝛ somniauit eū longo tpe victurū. Cūqꝫ multas pecunias pro longioris vite stipendijs collegisset subito defunctus ē: ꝛ oia post se reliquit.ꝛ nihil secum nisi opa bona sua vel mala portauit.

Sortilegia.

¶ Quare plures mulieres dānant̄ q̄ viri. Exemplum. vij.

Egitur q̄ qdaꝫ negromanticus cōuersus ad fidē:vna vice adiurauit demonem vt sibi indicaret an plures viri damnarentur: an plures mulieres. Rn̄dit demō q̄ plures mulieres. Et ille di. Quō potes hoc dicere:cū sint multi vsurarij:raptores:lusores:adulteri: bibuli:ꝛ blasphemi. Cui diabol⁹. Immo sic ē vt di. Et ille. Dic mihi cāꝫ q̄re plures mulieres dānantur ꝛ noluit idicare sibi. Tūc coegit illū ꝛ ille ait.pp sortilegia ꝛ diuinatiōes:q2 vt plurimū falsificāt fidē suā catholicā cū carmib⁹ ꝛ diuinatiōib⁹:exēplo eue p̄me mr̄is q̄ plus credidit diabolo loq̄nti et sp̄lēte q̄ ipi deo q p̄hibuit eis cōedere de ligno sciētie bōi ꝛ mali:sꝫ eua credidit diabolo dicenti. Neq̄q̄ moriemi:sꝫ eritꝫ sic dij sciētes bonū ꝛ malū.

¶ Nobilem dixit diabolus moriturū in terra sancta. Exemplum. viij.

Obilis quidam vir strenuus ꝛ p̄potens:inter suos nocte quadam p siluā terribilē trāsiēs audiuit voceꝫ mulieris q̄si i vicino cantantis:ꝛ dixit suis. Est ne q̄s vr̄m q mecū vadat mulierē illam cantātē videre. Q̄ib⁹ ergo dissimulātib⁹ ꝛ p̄hibētib⁹ ille p̄rexit solus:ꝛ inuenit stātē sub arbore:q̄si nigrā monialē extēsis in celū manib⁹ ꝛ cātātē. Quā cū iterrogasset qd ageret ait. Dic laudo deū meū. Credēs q̄ ille aliquā scārū eē:rogauit eā dicēs. Dic mihi obsecro qd futuꝝ ē mihi. Et illa. Multa inqt mala fecisti ꝛ adhuc facies deuictis inimicis tuis trāsmarinā crucē suscipiēs trāsfretabis:ꝛ in xp̄i suitio morieris. Ad hec ḡba gauisus ille recessit vt ei predictū ē. Facta fede hoīnꝫ inimicos deuicit. Qui cū p̄stolaret̄ crucis p̄signationē vt trāsfretaret incidit in acutissimā febrē. Rogātib⁹ ergo ꝛ p̄sulētib⁹ phisicis ꝛ amicis vt p̄fiteret̄ pctā ꝛ peniteret cōicaretqꝫ ecclīasticis sacr̄is:q2 piculū ei imminere viderēt. noluit ille:nullo mō reputās se moriturū. Cūqꝫ super hoc phisici mirarentur fratrē illi⁹ carnalē magne indolis clericū vocauerūt:cui friis piculū intimātes sup salutē aie ei⁹ admonēdū instātius p̄sulebant. Mox ad īfeꝫ ingressus cleric⁹ arguit piculosus infirmātē. Et ille. Tu inqt vt alij stulte mihi instas:q2 optie scio q̄ mō nequaq̄ moriar. Cui cleric⁹ cum lachrymis dixit. Et vn̄ hec hēs frater charissime. Et ille tādē. Sic dictū ē mihi q̄ crucē accept̄ur⁹ sum ꝛ in terra scā in xp̄i suitio moritur⁹. Ad hec ḡba fr̄ ei⁹ tact⁹ dolore cordis intrinsec⁹. Uere inqt charissime antiquus ille hostis diabol⁹ tuo nunc insidiat̄ calcaneo:qui ēt mēdacio suo nūc te nititur decipere moriturū.age ḡ salutis tue cām ꝛ penitere ꝛ impleas qd̄ rogo. Nec mora decūbēs aduocari petijt p̄sbyterꝫ postulat veniā:crimē p̄fitet̄:statuit testamentū:accepit corp⁹ xp̄i: inūgit̄:exhalat spūm:ꝛ sic vt credim⁹ ab insidijs demonū liberat̄. Nec diu postea defuncti frater cleric⁹ bonitatē xp̄i in mortuo recognoscēs predicatorum ordinē intrās:multa in seculo dereliqt.

¶ Quidā demonib⁹ preparauerūt mensam vt sic ditarentur. Exemplum. ix.

Um scās german⁹ declinasset ad quoddā hospitiū vidit post cenaꝫ mēsam iterū p̄parari:ꝛ cū admiratus q̄sinisset qb⁹ talia p̄pararēt dixit ei hospita sua q̄ bonis reb⁹ que de nocte incedebāt vt ipsi de hoc ditarent̄ in reb⁹ tp̄alib⁹. vn̄ vir sanct⁹ de nocte vigilans cum demones in forma humana venissent. Et cum ad mēsam sedissent illis de domo in lectis suis

quiescētib⁹ vir sctūs surrexit ⁊ demones nō p̄misit abire de domo: ⁊ excitās illos in domo inquirens ab eis si personas illas cognoscerent. Qui cū dicerent q̄ sic. vir sctūs misit illos ad domos vicinoꝝ suoꝝ vt viderēt si eēnt ibi. ⁊ inuenerunt eos in domibus suis. Qd̄ cū viro sctō retulissent coegit demones indicare sciphos ⁊ confessi sunt se esse demones. ⁊ sic homines illudere.

¶ Mulier quedam i extremis dixit Kuckuc.

Exemplum. x.

e Grotauit quedā mulier vsq3 ad mortem: ⁊ dixit ei filia sua. mr̄ mitte pro sacerdote vt cōfitearis pctā tua. Cui mater. Ad quid. si modo sum infirma cras vl̄ post cras ero sana. Filia vero videns eā deteriorari adduxit plures vicinos vt eā silr̄ amonerēt. Quib⁹ illa. Quid dicitis aut qd̄ timetis ego non moriar ante. xij. annos. audiui cuculū qui dixit mihi. Tādē in illo periculo obmutuit. Et tūc misit filia sua p̄ sacerdote: q̄ venit ⁊ attulit qd̄ debuit: ⁊ ad eā veniēs q̄rit si aliq̄d velit cōfiteri illa solū dicebat Kuckuc. Itez sacerdos offerēs ei corp⁹ dn̄i ⁊ q̄rit iterū si credat esse saluatorē. Et illa r̄ndit Kuckuc. Et sic reuertente sacerdote post paululum obijt.

¶ Quidā putabat se adhuc. xxij. ānis viuere.

Exemplum. xi.

c Onuersus quidā religiosus cū āt qui cuculus dr̄ a voce nomē hn̄s crebrius audiret cātātē vices interruptōis numerauit. ⁊. xxij. inueniēs eos p̄ ānis totidē vite sue ꝯputauit. Era inquit certe. xxij. ānis viuā: ⁊ pp̄ quid me tāto tpe in ordine macerabo redibo ad seculū ⁊ gaudebo isc̄ło: ⁊ seculi delitijs implear ⁊. xx. ānis fruar. duob⁹ vo ānis q̄ supsunt penitebo. Sz dn̄s Jesus qui oē augurīū odit: aliter q̄z ille qui h̄ ordinauit hoc disposuit. Nā duos anos q̄s pn̄ie ordinauit cū in h̄ seculo viuet p̄misit: ⁊ ānos. xx: delitijs ordinatos iusto suo iudicio subduxit: q: p⁹ ānos duos ille miser obijt.

In discipulo de tpe.

¶ Comes q̄dā iuit ad phitonissam ⁊ interrogauit eā de duob⁹ equis quō ipsa mētita est. Hoc quere de tpe ser. xli. J.

¶ Itē hr̄mita quidā vidit diabolū custodire porcos in agro. Hoc quere ser. xli. O.

¶ Spernens proximos.

In discipulo de tpe.

¶ Sacerdos qui abhorruit leprosos intm̄ q̄ p̄fessiones eoꝝ p̄ murū audiuit. silr̄ ⁊ q̄dam famulus abhominabat̄ leprosos intm̄ q̄ nōluit eis porrigere elemosynā: ⁊ ambo isti fcī sunt leprosi. Hoc q̄re de tpe ser. lv. N.

¶ Itē aduocat⁹ q̄dā in agone dixit se esse captum ⁊ sic obijt: q: paupes sp̄reuit. ser. lix. L.

Superbia vestium.

¶ Mulier q̄dā pp̄ supbiā vestiū perdidit sensus.

Exemplum. xij.

q Uedā mulier ꝯiūx cuiusdā milit̄ q̄dā nocte vidit se in somnis portare quoddā vexillū qd̄ colore sanguineo erat intinctū. Hoc aūt vidit cū p̄gnās eēt. Euigilās aūt a somno sensū p̄didit ꝯtinue ⁊ aliena cepit loqui viro suo valde mirāte. Et post paululū videbat̄ sibi xp̄ianā fidē: q̄ uā hactenꝰ hūerat inter mamillas suas esse ⁊ inde ꝯtinue exire sic diabolus eā ludificauit cui⁹ aīam venari cupiebat. Amici q̄z ei⁹ cōtristati magno merore p̄ tāto isortunio qd̄ ei accidit sumētes eā duxerūt ad loca sctōꝝ si forte obtinerēt sibi sanitatē. Pernoctauit i eccl̄ia scē trinitat̄. Sz scā trinitas. s. vn⁹ de⁹ in trib⁹ p̄sonis noluit ei sanitatē tribuere: q: saluti ei⁹ donū seruabat regine s. genitrici dei Marie. Post h̄ fcā ē aq̄ bn̄dcā a plibus p̄sbyteris mult̄ exorcismis adiurata et mult̄ bn̄dictiōib⁹ roborata. in q̄ dū venisset mersa ex infirmitate deterior fcā est vt multo magis laboraret insania capitis. Peracto aūt anni circulo postq̄z ifirmitatē inciderat appropinquāte die festo purificationis btē Marie v̄ginis p̄ducta est ad quādā eccl̄iam in honore ip̄i⁹ ꝯdicā. Ibi q̄ dū p̄noctaret appuit ei btā v̄go Maria: dicēs sibi q̄ pp̄ superfluū ornatū: ⁊ pp̄ superbiam suam: ⁊ pp̄ nimiam complacenciam quā habuit in vestibus ⁊ pulchritudine corporis sui ei h̄ accidit: ⁊ si emendare vellet ammodo humilitati studere eā vellet sanare. Que p̄mittēs h̄: ⁊ signās eā btā virgo Maria sana surrexit: ⁊ ista suis charis intimauit: ⁊ postmodum laudabiliter vixit.

¶ Mulier quedam circundata est demonib⁹ admodum glirium.

Exemplum. xiij.

d Je quadam dominica cum sacerdos in ecclesia cui⁹ erat plebanus circuiret ⁊ cū aqua bn̄dicta pp̄lm aspergeret ad ostium eccl̄ie veniēs matronam quandam cū pōpa veniētem ad silitudinem pauonis varijs ornamētis pictā obuiā hūit in cuius vestimētoꝝ cauda quā trahebat post se lōgissimā

multitudinē demonū sedere ꝯspexit. Erant. n. pui ⁊ glires nigri vt ethiopes: ore cachinnātes manib⁹ plaudētes: ⁊ sicut pisces intra sagenā cōclusi saltātes. Quod vt vidit plebanus vocauit ppl'm: demōes ne fugerēt adiurauit. Territa illa stetit vt visionē ppl's videre mereretur: qɜ vir bon⁹ ⁊ iust⁹ fuit i orōnib⁹ obtinuit. Intelligēs igr̄ mulier ob vestimētoꝝ supbiā se sic a demonib⁹ inhabitatā domū rediit ⁊ vestem mutauit: ⁊ tā ipsi q̄ ceteris feminis eadē viso occasio facta est humilitatis. Hec Cesarius

¶ Mulier ornata est rete diaboli.

Exemplum. xiiij.

c Oror bti Bernardi venit cū visitare in ornatu vano ⁊ nimis supfluo: īō btūs Bernar. sororē suā eē negauit. Tūc illa ꝯpuncta ⁊ lachrymis pfusa rn̄dit. Et si peccatrix sum: tñ xp̄s ꝓ talib⁹ mori dignat⁹ ē: veniat ꝗ ff meus seru⁹ iesu xp̄i ⁊ iubeat q̄cquid vult: pata sum ei obedire. Et deposito ornatu venit ad eā btūs Bernar. ⁊ ait. Sufficit .n. mrem xp̄i imitari. nā stultissimū est dcū tali ornatu ꝓuocare: qɜ van⁹ ornat⁹ nō est aliud nisi rete diaboli: ⁊ gladi⁹ igne⁹ bis acutus occidēs hn̄tem in aīa supbiā: ⁊ aspiciētē p luxuriā de quibus animabus reddtura es rationē in die nouissimo: ⁊ erit anima tua pro aīa illius: quem sic occidisti. Et illa compuncta ex verbis beati Bernar. postmodum seculum deseruit: ⁊ cū licentia mariti sui religionem intrauit ⁊ laudabiliter vixit.

¶ Multi demones visi sunt circa hominem pessimum.

Exemplum. xv.

e Rat quidā p̄sciēs diē mortꝭ sue: predixit ceteris fratrib⁹ suis ipm diē. Appropinquāte aūt hora mortis sue intrauit quidam valde facinorosus hō claustrū ⁊ stetit in ambitu claustri. Eadē hora cōgregati sunt oēs frēs: ⁊ prestolabantur mortē fratris sicut predixerat. Tūc dixit frater infirm⁹ astantibus. Inuanum expectat' aīe exitum: qɜ mori nō possum q̄diu ille pessimus malefactor presens est in claustro. video eniɜ tot demones circa ipsum q̄ numerari non pñt. vnd̄ aīa mea timet egredi de corpe meo nisi ipse prius deijciatur. Et mox illo eiecto frater obdormiuit in dño. Qd̄ cum ille peccator ex fratrum relatiōe intellexisset statim cōpunctus ⁊ confessus ordinem intrauit ⁊ vitam sanctam in domino consummauit feliciter.

¶ Comitem quendā diabolus in equo eduxit.

Exemplum. xvj.

e Linandus refert q̄ cū Petrus abbas clumiacēn. quadā die solēni ⁊ comes matisconēsis in ꝓprio palatio resiꝺerent cū multis alijs: repente hō ignot⁹ insidēs equo p ostiū palacij ingressus cūctis vidētib⁹ ⁊ mirantibus vsqɜ ad ipm comitem puenit dicēs se cū velle alloqui: imperās ei vt surgeret ⁊ sequeret̄ eū. Qui nō valēs resistere surrexit: ⁊ ad ostiū palatij pexit: vbi equū paratū inuenit. quē iussus statim ascendit: ⁊ frenum ille accipiens qui propter eum venerat velocissimo cursu per aera cunctis cernentibus ferre cepit. Ille autem miserabiliter clamans. Succurrite ciues succurrite: totam ciuitatē cōmouit. Omnes aūt eum per aera currentē aspexerūt q̄diu naturali acie oculoꝝ videre potuerunt. Sicqɜ tandē subtractus visibus hoīum fac⁹ est etern⁹ socius demonum.

¶ Miles ne pderet famam audacie sue noluit in agone mortis confiteri.

Exemplum. xvij.

m Iles quidaɜ multū audax fuit ⁊ fideliter mūdo seruiuit: ⁊ ei placuit mūd⁹ ⁊ hic p. xl. ānos in tota vita sua deuɜ nūq̄ɜ veraciter ⁊ ex corde inuocauit: nec aliq̄n ꝯfessus fuit. Ultimo infirmabat̄ ad mortem: ⁊ multi amici eius venerūt ad eū rogātes vt ꝯfiteret̄: ⁊ deū inuocaret in suū adiutorē: infirm⁹ rn̄dit. Hoc non faciam vos scitis qɜ mundus me diligit pp meam audaciam. si modo confiterer ⁊ deum inuocarem: hoīes dicerent: q̄ timore mortis hoc facerem ⁊ sic perderē honorem meum. Nolo ꝗ confiteri: vt nō perdā honorem meū ⁊ laudē meā quā p. xlij. annos fideliter totis viribus cōsummaui. Post statim mortuus est: ⁊ diaboli accipientes aīam eius cum magno strepitu ⁊ eiulatu pduxerūt ad infernum profundum.

¶ Quidaɜ nobilis dixit: quis ē qui possit mihi resistere.

Exemplum. xviij.

n Obilis quidam superbus erat ⁊ cū ꝟ potēs: ⁊ ex supbia sua paupes despexit: ītm̄ q̄ nec eis loqui nec salutare vellet. Quadam die cum esset in magno gaudio: ⁊ multos nobiles inuitasset dixit ad suos hospites. Quis est qui possit mihi resistere. Respondit sibi quidam senex miles: dicens. Ille qui humiles exaltat ⁊ superbos humiliat

r. deus qui nos creauit et tibi omnia bona q̄ habes vel possides donauit. Nobilis dixit. Ea q̄ habeo ex iure hereditario possideo et eā per memetipsum acqsiui et augmentaui. Sz q2 ille miser deo nō dedit glām: q est datoz et largitoz oīum bonoꝝ. statim pmisit eum deus mori subitanee coraꝫ oībus hospitib⁹ suis et diaboli animaꝫ suam rapuerūt et tormentis infernalibus deportauerunt.

In discipulo de tpe.

¶ Comitissa qdāz solū pp ornatū vestium dānata est. Hoc quere sermo. cxli. I.

¶ Sacerdos qdam vidit matreꝫ in sporta ignea et serpentes circuncingebant caput et colluꝫ eius: et cathenas habuit in brachijs et pedibus sermo. lxxxiij: I.

¶ Quidam vidit diabolū egtare in cauda mulieris et cecidit in lutū. lxxxiij. D.

¶ Itē ꝟgo quedam habuit remorsuꝫ ꝯscie ꝙ debuit aliū colorē portare q̄ⁿ ouis habuit aq̄ veste recepit sermo. lxxxiij. I.

¶ Itē ꝟginem dissolutam voluit diabolus recipe pp choꝛeā et etiā ꝓpter ornatum vestium sermo: clxij. M.

¶ Item miles qdam diabolū secum in vestim superbo duxit: et sic ad tormentum fuit. Hoc patet ante. A. xviij.

Superbia spiritualis.

¶ Elatio mentis omnia bona opa perdit. Exemplum. xix.

o Ener quidā dixit qñ cogitatio vane glie vel supbie te in pugnat: pscrutare teipsum si oia mādata dei seruas: si inimicos tuos diligis si gaudes i gloria inimici: et cōtristaris in deiectione eius: et si non habes hoc tunc seruus inutilis es et omnibus hominibus plus peccas et neqꝫ d te aliquid grande sentias seu sapias. sed si quicquid aliud feceris scias ꝙ elata cogitatio omnia bona dissoluit.

¶ Diabol⁹ ostendit se fratri in forma beate virginis marie. Exemplū. xx.

q Uidā frater ordinis pdicatoꝛuꝫ in oratione et lachrymis q̄ñ ꝯtinu⁹ studiū et scholas et sermones dimiserat et totus deuotōi intētus: cui diabolus in forma beate marie ꝟgis frequēter apparens reuelabat ei multa: et ei⁹ statū multum laudabat. Cū aūt hec priori suo narrasset q fuit hō discret⁹ et literat⁹ iniunxit ei ꝙ si rediret spueret in faciem eius. q2 si inquit est beata virgo Maria humilis et non indignabit: sed excusatā habebit obedientiā tuam. Si ꝟo diabolus: supbus est et cōfusus recedet. Quod cū frater cōplesset diabol⁹ cō motus et indignatus: ait. Maledictus tu et qui docuit te ista: et ꝯfusus aufugit: et ex tūc nunq̄ apparuit.

¶ Uirgo quedā pp cōplacētiam sui ipsius dānata est. Exemplum. xxi.

q Uedaꝫ virgo a iuuentute seruiuit deo. quandā tñ supbiam spūalē in se habuit in complacētia sui ipsius que venit ad extremū. et epūs loci illius psonalr eam visitabat: et cū sacramētis eā ꝓcurabat: et pp sanctitatē vite ipsius dixit circūstantib⁹. Merito ista dies eēt celebranda in qua ista virgo deuota et sancta ē moritura. Illa vero a ista audiuit: et valde sibi ipsi cōplacuit et sic obijt: et infra spacium. xxx: dierum apparuit ipsi epō dicens se esse dānatam propter sui ipsius cōplacentiā et spūalē superbiam quam in se habuit in extremis suis qñ illa verba audiuit vn̄ Ber. Multo melius est esse peccatorem humilem q̄ⁿ iustum arrogantem. Quod a domino aperte ostēditur vbi phariseus et publicanus in exēplum ducuntur.

In discipulo de tempore

¶ Uirgo q̄dā artā vitā duxit: et solūmodo ꝓpter spūalē supbiam dānata ē: q2 spreuit et ꝯtēnebat alios sermo. cxxxvij. X.

¶ Itē latro q ex hūilitate dixit ad heremitā vtinaꝫ essem tal' q̄lis tu es: et heremita ex elatōe mētis ridit. hoc tu sit enter deberes velle: et sic dānatus est. hoc q̄re ser. lxxij. X.

¶ Itē inclusa quedā dixit se esse pessimā: et ab alijs noluit hoc audire sermo. c. T.

¶ Item cōuersus quidam sensit miraꝫ dulcedinem in sacro eucharistie: et voluit alium fratrem osculari vt etiam sentiret illā et totū perdidit sermo. lxxij. X.

¶ Itē monachus in heremo pp elationem mētis deceptus ē a diabolo sermo. cvij. O.

¶ Itē hypocrita ē sic symea. exēplū d furore et symea q̄ sibi ipsi collū abscidit ser. c. V.

Capitulū de lra. T.

Tempestas.

¶ Sacramentū eucharistie: fugat tempestates demonum. Exemplum. i.

i Naquilegia fuit quidam venerandus presbyter Floren

tinus noie vir plenus fide q̄dā adēt vice dū
demones humani generis hostes deo pmit
tēte aera cōcitassent. factā ē nubiū horribilis
dispositio ꝛ tā vehemēs ꝛ valida elemētoꝝ
vētorūq̄ȝ collisio vt inde gignerent̄ tonitrua
terribilr mugiētia a q̄bus ꝑcedebāt fulgu
ra. indeq̄ȝ exibat vorax flāma q̄ n̄ solū sege
tes: oliueta: vineas: ꝛ edificatiōes ꝓdicte ci
uitatꝭ: sȝ ēt adiacētes regiones cōbussit imo
lapides redegit i cineres. Lapides vo gran
dinis tā magni fuerīt vt ouoꝝ excederet q̄n
titatē. Nōnulli ḡ hāc inauditam tēpestatē ꝛ
corpoꝝ supioꝝ vidētes cōmotiōes putabāt
diē vltimū venisse ꝛ recedētes: velut amen
tes abscōderīt se i spelūcis a facie tēpestatꝭ.
Tūc p̄fatus p̄sbȳr corpus dn̄icū accepit: ꝛ
grādini ꝛ tēpestati opposuit: magnaq̄ȝ voce
clamauit. O demones demōes huius aure
inīctores sustinete ꝛ videte. ecce ꝯditoꝛ oiūȝ
seculoꝝ adest iudex vester: redēptoꝛ noster.
Mira res. mox vt p̄sbȳr illa v̄ba clamauit:
audit᷒: ē ab oib᷒ rugitus: strepit᷒: ꝛ vlulat᷒
demonū fugiētiū: ꝛ in aere vociferātiū. Ve
ve uobis. adest nūc filius v̄gīs: pereat q̄ eū
adduxit q̄ꝛ viā nobis nocendi abstulit. His
dictꝭ: ptinus illa malignantiū turba oino di
sparuit: ꝛ tāta serenitas in momēto sequbat̄
q̄ ēt nec vestigiū nubecule i aere appareret

¶ Tempestas maris exorta est propter pec
cata mali hominis. Exemplum. ij.

Peregrini q̄dā cū q̄dā tpe transfre
tarēt in succursuȝ sancte terre: orta
est eis i mari tēpestas tā valida vt
nauis ipsa operiret̄ fluctib᷒: ꝛ spes oīs nau
taꝝ deficeret: vidētes an̄ oculos mortēȝ. ce
perūt singuli vnusq̄sq̄ȝ sibi vicino de pecca
tis suis cōfiteri ꝛ ꝯfessionē facere: ꝛ merito.
Nā pp̄ vnius hoīs pctā dn̄s eādē excitaue
rat tēpestatē. Erat ei in naui illa miserrim᷒
ꝛ fetidissimus hō: cuius pctā fuerūt tā gra
uia: tam turpia: tā horrenda: tā in quātitate
q̄ȝ in q̄litate: vt nec ipm̄ mare pōdus illoꝛuȝ
posset portar̄ cū natura eius ꝯsueuit ablue
re imūdicias q̄slibet corpales: q̄ō eq̄nimit̄
sustineret tātas immundicias sp̄ūales crea
toꝛi suo ꝯrias. Timens igitur hō ille pctōꝛ
vite sue sil̄ ꝛ aīe ꝛ ꝑpter se oēs alios pcli
tari ꝯsiderans surrexit. Audite fratres audi
te si ꝑpter pctā tēpestas hec orta est ego suȝ
occasio tanti periculi: rogo vt audiatis con
fessionem meam. Tacentibus oībus cepit
voce valida tātū venenū pctōꝝ euomere: vt
aures hūane ēt horrerent audire. Mira cle
mētia dei: mox vt massaȝ iniq̄tatis ꝑ ꝯfessio
nē eiecit: mare furēs siluit. Et facta ē trāq̄l
litas magna vt oēs mirarētur. Mira miran
da succedūt: statim vt nauis ad litus ꝑuēit
audita pctā de᷒ de singuloꝝ mēoria deleuit.
Unde ꝑmisit vt q̄ȝdiu erant in naui cōfessiūȝ
confundi in aspectu illoꝝ: sed ne exeuntes
forte eius pctā ꝓpalarent: vel ei impropera
rent: induxit obliuionē. Bene retinuerūt se i
mari fuisse periclitantes et hominē aliquid
esse confessū: sȝ quid dixerit prorsus ignora
uerunt. Hec Cesarius.

¶ Miles ꝓuincie Colū. qui maledixit nub
bus celi. Exemplum. iij.

Quidā miles ꝓuincie Colū. cum vi
deret i occidētali pte aerē obscura
ri q̄si tonitruū futurū: ait. Ecce dia
bolus iterꝝ vult venire. Erāt. n. tūc frequētia
tonitrua. vix s̄monē finierat: ꝛ ecce orta toni
trua filiū suū i sinu m̄ris seu nutricis ꝑcusse
runt ipsa icolumi ꝑmanēte: sȝ ꝛ i alīs edifi
cijs ꝛ iumētis blasphem᷒ ille ē flagellat᷒: vt
disceret de cetero nō blasphemare. Un̄ stul
tū ē vt homo mortalis cinis vermis pōat in
celum os suum. Hec Cesarius.

¶ De magnitudine grandinū. Exe. iiij.

In partibus prouincie apud lemo
uicas tpe estatis prioꝛe fratrū pre
dicatoꝝ eiusdem ciuitatis narrāte
percepimus tante magnitudinis grandines
cecidisse vt in vrbibus: villis: ꝛ castris: tecta
frangerent̄ ꝛ demolirent̄ vinee: fruges redi
gerent̄ in paleas. hoīes ēt̄ tecta: volucres i
agris: ꝛ pecora necarentur. q̄liter autem se
imiscuerit sathanas breuiter audiam᷒. Vi
neaꝝ custos sub tugurio imminētibus tēpe
statib᷒ latitabat: ꝛ audiuit voces clamātiū
in aere. Caue caue. Et alius. q̄d cauebo: Et
primus. Vineā petri richardi ne leseris. So
pita ergo postmodū tēpestate vnea petri ri
chardi imunis repta est a lesura. Erat autē
petrus richardi vsurarius pessim᷒ ꝛ obno
xius multis malis. Ex quo cōsiderandū ē q̄
i comitatu spirituū nephādoꝝ amicos imo
potius inimicos vt sanius loquar demones
habuisset q̄ ei bona sua ꝛ si nō ad vite sola
tium tn̄ ad perpetue dānationis cumulū re
seruassent. Hec Guil.

De discipulo de tempēte.

¶ Quidã erexerũt arietem in choꝛea ⁊ in illo anno tẽpestas deuastauit oẽs segetes circũqua q3. ser. xxxvij. X.

¶ In anglia erãt quodã tpe segetes pulcherrime: ⁊ quoddam genus muscarum deuastauit omnes segetes: ⁊ in aliis erat scriptum ira dei sermo. cviij. T.

¶ Itẽ tempestas occidit duos iuuenes i lecto ⁊ iuuenis in medio illoꝝ mansit illesus. sermo cviij. S.

¶ Duo frẽs erãt ⁊ vnus oꝛauit ꝓ pluuia sepius ⁊ pluebat: alius totũ cõmisit deo: ⁊ vberes fruct⁹ illo anno habuit. quere ser. cviij. T.

¶ Itẽ salue regina valet ꝯ tẽpestatẽ: vt p3 infra in ꝓmptuario de btã virgine. xc.

Tempoꝛalia.

¶ Quidam congregauit multam pecuniam ⁊ statim obijt.

Exemplum. v.

d Jues quidã totã spem habuit in diuitijs: ⁊ congregauit magnam summã pecunie: ⁊ nullum heredem habuit. Uno die sedebat ⁊ cogitabat se moriturum: ⁊ non posset tũc diuitijs suis vti: ⁊ dixit. Anima mea habes multa bona: quicquid desideras hic potes: hic: hoꝛrea mea plena sunt frugibus: ⁊ ciste mee plene sunt auro ⁊ argento: cellaria mea plena sunt vino: ergo aĩa mea sp leta sis ⁊ nõ recedas: Statim audiuit vocẽ dicẽtẽ sibi. Stulte hac nocte moꝛte moꝛieris subitanea: ⁊ q̃ ꝯgregasti cuius erũt: diaboli repetẽt aĩaz tuaz a te: ⁊ in infernũ deducẽt. Qđ ⁊ fcm̃ est. Eadẽ .n. nocte moꝛiebat̃ sine ꝯtritione ⁊ sine confessione ⁊ sine satisfactione.

¶ Quidam in extremis petiuit auxilium a diuitijs suis.

Exemplum. vi.

d Jues quidã cũ in moꝛte auxiliũ implorasset a diuitijs suis: ⁊ ñ possz ab his hic rñsum: ait. O fallaces diuitie tote coꝛde vos honoꝛaui ⁊ amaui: ⁊ in tanta necessitate positus nõ aliqđ ꝯsiliũ: vel auxiliũ a vobis possum hic parate estis me deserere: nec vultis me sequi: ego p̃mittam ⁊ relinquã vos. Et his dictis distribuit omnia bona sua pauperibus.

¶ Hõ nudus egreditur de hoc mundo.

Exemplum vij.

e Rat quidam princeps sarracenoꝛũ cũ moꝛtẽ sibi imminere conspiceret: pannum lineum de quo sudariũ consuendum erat erexit in signum: ⁊ fecit circũferri per preconem dicentes. Hec dicit dñs noster princeps. Cum enim dñs essem. xi. regionum: hoc solum de gloria mea ⁊ diuitijs meis mecum auferam.

¶ Pauper mechanicus sp fuit letus.

Exemplum. viij.

p Auper quidam laboꝛauit manibus: ⁊ vix sufficientem victum acquirebat. Nocte ei quandoq3 post cenam nihil remanebat: tamen quasi omni nocte cantabat ⁊ letabat̃ cum vxoꝛe: ⁊ postea securus doꝛmiebat: Uicinis autem de hoc mirantibus: dixit vnus. Ego reddam eum talem q̃ amplius cantare non curabit. tunc presentibus aliquibus proiecit saccum pecunie ante ostium pauperis De mane dum pauper exiret ad querendũ victum pecuniam inuenit: ⁊ reuersus est domuz ⁊ abscondit eam. Ueniente autem nocte cepit anxius esse ⁊ cogitare ne argueretur de furto: vel ne latrones possent sibi pecuniam furari. vel si de ea emeret possessiones: vel de ea negociaretur possent homines habere suspitionem Sic ergo cogitationibus occupatus nec cantabat: nec gaudebat: sed tristis erat ⁊ cogitatiuus. Tunc vicini ceperunt ab eo querere cur ita tristis esset. Et cum nollet veritatem fateri dixit dñs pecunie. Ego veritatem scio: tali die ⁊ loco meam pecuniam in domum tuam detulisti pluribus nobis videntibus. At ille timẽs ⁊ erubescens fatebatur se pecuniam inuenisse ante domũ suam: ⁊ ait. Maledicta sit illa pecunia: que me tantum afflixit. ⁊ q̃ postq̃ eam inueni gaudium non habui: ⁊ longe plus sum tristatus ⁊ fatigatus animo q̃ fuerim coꝛpoꝛe quotidie manibus ꝓprijs laboꝛando: tolle pecuniam tuam bone vicine vt cantare ⁊ letari valeam vt prius.

¶ Heremita quidã plus dilexit cattã: q̃ sctũs Gregoꝛius papatum

Exemplum. xi.

h Eremita quidam vir magne virtutis: qui oĩa ꝓp deũ reliquerat ⁊ nihil preter vnã cattam possidebat: oꝛauit ad dñz vt sibi osideret cum quo future remuneratiõis mãsionẽ sparare deberet. Rñsum ẽ ei a dño q̃ cũ btõ Greg. papa. At ille ingemiscẽs: parũ sibi voluntariã paupertatem ꝓfuisse putabat: si cũ eo mãsionẽ reciperet qui tot diuitijs abundaret. Alia nocte audiuit dñm dicentem sibi. Cur audes paupertatem tuam gregoꝛij diuitijs cõ

parare: cum magis illam cattam eam quotidie
palpando diligere comprobaretur: q̃ ille tantas
diuitias.

¶ Deus nõ permittit suos fame mori.

Exemplum.x.

Eatus Maximus in tempore perse
b cutionis fidei cognoscens q̃ pre se-
nio non posset martyrium sustinere
siluas adijt. Cum erat fame siti et gelu afflictus
ad terram corruit semiuiuus. Sanctus autem
Felix qui presbyter fuerat ab eo ordinatus ito:
mentis adiudicatus: et vinculis ligatus: testulis
acutis nudus superponitur. Sed media nocte
ab angelo deducitur solutus sanctumq̃ Ma-
ximum papam iussit eũ querere in silua. Per
rexit ergo felix quo nesciebat: sed deo volente
cito reperit papam in terram prostratum: clau
sis oculis strictisq̃ dentibus iam pene mortu-
um. Anxiatus ergo cũ nullũ in promptu cibũ
hẽret quẽ periclitanti administrari posset: de ce
lo missum munus contemplatur. Ecce enim.
de spina proxima pendentem vidit racemum
pulcherrimũ: de quo in os eius expressit vinum
de quo statim fuit refocillatus. Quis hoc fe-
cit nisi dñs Jesus xp̃s qui curam gerit famulo
rum suorum: et nunq̃ permittit eos fame perire.
Unde di ps. Jacta cogitatum tuum in dño: et
ipse te enutriet. Item in ps. Nunq̃ vidi iustũ
derelictum.

¶ Angelus seruiuit heremite infirmanti.

Exemplum.xi.

Grotauit senex quidã solitarius: et q:
e neminem habebat qui ei ministraret
seu obsequium faceret : aut seruiret.
nemo. n. venit visitare eũ per. xxx. dies. Nul
lo veniente ad eũ misit deus angelum suũ: qui
ministraret ei per. vij. dies. Postea vero recorda
ti sunt aliqui fr̃es ipsi⁹ senis: et dixerũt adinui
cem. Quia frater noster non cõparet eamus et
videam⁹ ne forte infirmet. Et consurgẽtes ve
nerũt ad eũ. Et cũ pulsarent ad ostiũ speluce ei⁹
discessit angel⁹ ab eo. Senex aũt clamabat di.
Discedite a me fr̃es. Qui leuantes ostiũ cũ car
dine flentes introierũt. Qui interrogantes eũ
quare sic clamaret: et dixit eis. Quia. xxx. die-
bus laboraui in infirmitatibus et nemo me vi
sitauit. et ecce septẽ dies sunt ex quo dominus
angelum suum misit qui ministraret mihi: sed
cum venistis ad ostiũ angel⁹ recessit a me. Et
hec dicens obdormiuit: et pausauit in domino
Hec in vitas patrum.

¶ Quidam posuit sportam cũ denarijs ante
ingressum ecclesie.

Exemplum.xij.

Enit vir quidam magnus ignotus et
v portans secum aurum in scheda: et roga
bat presbyterum vt erogaret pauperibus
fratribus. Dixit aũt ei p̃sbyter Non op⁹ habẽt
fr̃es. Et cũ nimis vehemens eẽt et nõ acquiesce
ret posuit sportam cum solidis in ingressu ec-
clesie. et dixit presbyter. Qui opus habet tollat
Et nemo tetigit. quidam aũt nec aspexerunt. Et
dixit ei senex. Suscepit deus oblationem tu-
am vade et illud da pauperib⁹. Et valde edifi
cat⁹ discessit.

Tempus

¶ Quõ dãnati defleant amare t̃p̃s gr̃e cõsum-
ptum in p̃nti vita quere ser. iij. T.

Temptatio.

¶ Diabol⁹ non potest nocere nisi inq̃tũ de⁹ ei
permittit.

Exemplum.xiij.

N villa quadam diocesis coloniensis.
i campanari⁹ quidam fuit habens vo
tum peregrinationis. Hic cum qua-
dã die dixisset cũ quadam femina ville sue: q̃
mane pariter ituri essent. Illa cum rogauit: vt
maturius pulsaret matutinas propter solis fer
uorem et ardorem: et promisit. Et eadem no-
cte diabolus ad lectum eius veniens tetigit eũ:
et ait. Pulsa matutinas. Sicq̃ discessit. Qui
mox surgens: et lumen ardens in ecclesia respi
ciens. Cum autem primum gallicantum esse cõ
prehendisset: putans q̃ a predicta femina esset
excitatus: de ecclesia exiuit: volens illi dicere :
vt iret dormitum: q̃ nimis mane esset: eam mi
nime inuenit. sed bouẽ nigrum contra se astã
tem vidit. Qui emissa lingua hominem tetigit
eumq̃ super dorsum suum iactauit: et aera cũ
illo volitans supra pinnaculũ turris castri qd̃
eysenbur dicitur deposuit. Cui cum diceret: ti
mes ne aliquid modo. R̃ndit ille. Dei permis-
sione huc ductus sum. nihil ꝯ me poteris : nisi
quantũ ille permiserit. Ad qd̃ diabolus. Fac
mihi homagium et ego te deponã: et dabo tibi
diuitias multas qd̃ si non feceris: vel fame mo
rieris in hoc loco: vel precipitio interibis. Cui
campanarius spem habens in deũ dixit. Ad-
iuro te per nomen domini nostri Jesu Christi
ne me ledas : et vt me sine periculo corporis
mei deponas. Mox diabolus tollẽs illũ iuxta
villam quandam Bermerszheim satis incom-

mode dposuit. Cũ aũt ali luce diei eiuſdez ville hoies ad matutinas ſolẽnes cũ ſoreuli ꝓperãtes eũ i agro in magno defectu repeſſent atq; refocillaſſent: audiẽ his q̃ ei ↄtigerãt ſatis mirati ſunt. Quarto vo die regreſſus eſt in domũ ſuã: ſitũ tã domoꝝ q̃ locoꝝ atq; edificioꝝ q̃ ante nũq̃ viderat taz plene oĩb⁹ expoſuit: vt de raptu ei⁹ nihil penitus dubitarẽt. Ecce habes q̄ diabol⁹ hominẽ ledere ꝛ nocere nõ põt niſi q̃tũ pmiſſum ſibi fuerit a deo. Hec Ceſarius.

C Quidã vidit diabolũ cũ multis vaſculis. Exemplum. xiiij.

a Bbas machari⁹ dũ maneret ſol⁹ i ſuperiori ſolitudie iferi⁹ de plẽa eſſet frĩb⁹ mltis: ſero p viã aſpiciebat. vidit demonẽ venientẽ in figura hoĩs veſtitũ tunica linea pforata: ꝛ p ſingula foramina vaſculũ paruũ pẽdebat. Et dixit ille ſenex. Quo vadis maligne. Rñdit. Vado cõmonere ſres hos q ſunt inferi⁹. Et dixit ſenex. Propt̃ qd tot vaſcula tecum fers. Rñdit. Guſtũ fero frĩb⁹: ꝛ iõ tãta fero vt ſi vnũ ñ placuerit: oñdã aliud: ſi ꝯit illud diſplicuerit: porrigo aliud: ꝛ fieri nõ põt niſi vnũ ex illis aliquẽ placeat. Et h̃ dicẽs diſceſſit: pmanſit ſenex viã circũſpiciẽs vſq; dũ rediret: ꝛ dũ rediret: dixit. ſalueris. Reſpõdit. Quo mihi ſalus ſ̃ba dicis: q̃ oẽs mihi ↄtrarij facti ſunt ꝛ nullus ↄſilijs meis acquieuit. Et dixit ſenex. Ergo nullũ habes amicũ. Rñdit. Vnũ habeo amicũ: ipſe mihi ↄſentit. Cũq; nomẽ ab ipſo q̃reret. Rñdit q̄ Theopẽti⁹ dr̃. Diſcedẽte aũt diabolo: abbas ille regſiuit cellã theopẽti ꝛ iuſſit eũ ↄfiteri oẽs cogitatões p̃uas qb⁹ a demone ipugnabat: ꝛ ita diſceſſit in ppriã ſolitudinẽ. Et itez viã circũſpiciẽs vidit dmonẽ redeuntẽ ꝛ regſiuit ab eo quõ ſres agerẽt. Et ille dixit male: qm̃ oẽs facti ſunt agreſtes: ꝛ qd oĩbus peius ẽ vnũ quẽ habui amicum obedientẽ mihi: ꝛ ipſe neſcio quõ ꝛ vñ ↄuerſus eſt: ꝛ pre oĩbus amplius aſperior mihi viſus ẽ. Et iuraui ibi nõ accedere niſi poſt multũ tẽporis. Et hoc dicens diſceſſit. Hoc habet̃ in vitaſpatrum.

C Quidã vidit multos demones i clauſtro ꝛ niſi vnũ in foro. Exemplum. xv.

l Egitur in vitaſpatrum q̄ quidam heremita ductus eſt ab angelo ad quendã locũ vbi erat congregatio monachoꝝ: ꝛ vidit ibi multitudinẽ maximã demonũ volantiũ ad modũ muſcarũ i oĩb⁹ officinis eoꝝ. Veniens aũt ad foꝝ ciuitaſ: vidit in ciuitate vnũ ſolũ demonẽ ſaſ ocioſum ſ̃ portã ciuitatis. Querenti aũt vñ h̃ eſſet. Rñdit ãgel⁹ qeũ ducebat q̄ oẽs volũtatẽ diaboli facerẽt ꝛ iõ vn⁹ diabol⁹ ad eoꝝ cuſtodiã ſufficiebat. In abbatia aũt oẽs diabolo reſiſtebãt ꝛ iõ ipſos multi ipugnabant.

C Iuuenes debent reuelare ſecreta cordiũ ſenibus. Exemplum. xvi.

a Bbas ſerapiõ ſolebat frequentẽ minoribus fratrib⁹ inſtructõis: grã d̃ ſeipſo narrare: dicẽs. Cum adhuc eſſem paruulus: ꝛ cũ abbate Theona pmanerẽ: h̃ mihi ↄſuetudo erat inimico imittẽte: poſtq̃ comediſſez cũ ſene hora. ix. vnũ paximatiũ quotidie in ſinu meo latẽt abſcõdi: quẽ ſero ignorãte ſene occulte comedi. Cũq; hoc diu cõtinuaſſem ꝛ ſep in ↄſcia mea redargut⁹ ſum, q̄ male facerẽ cõtigit p dei ꝓuidẽtiã q̄ fratres edificationis cã ad cellam ſenis venirẽt. Cũq; refectione trãſacta ſenex incepiſſet eos informare pluribus bonis ãmonitionibus: ad vltimum intulit: dicẽs. Nihil ſic notiũ eſt monachis ꝛ letificat demones q̃ q̄ ſi celẽt cogitatiões ſuas pſib⁹ ſpũalib⁹. tũc ego adhuc puul⁹ cõpũct⁹ corde exiſtimaui ſem ſecreta cordis mei eſſe patefacta. Deinde cordis mei cõpunctiõe creſcẽte i aptos ſingult⁹ lachrymaſq; prũpẽs cepi amariſſime flere: ꝛ cõtinuo eieci d ſinu meo paximatiũ quez vitioſa conſuetudine clãculũ perunerã comedendũ. Cũq; in mediũ pferẽs quõ q̃tidie ederẽ occulte pſtrat⁹ in pauimẽto eũ venie poſtulatõe ↄfeſſus ſum ꝛ vbertim pfuſis lachrymis oronibus eoꝝ veniã apd deũ poſtulabã. Tunc ſenex dixit. Confide fili mi: q̃ hodie ↄfeſſio tua liberauit te a captiuitate diaboli: ꝛ d inimico tuo hodie triũphaſti: nec dũ ſenex ſ̃ba cõpleuerat ꝛ ecce ſtatim velut lãpas magna accẽſa de medio ſinu pcedẽs tãto fetore cellam repleuit: vt vix in ea reſedere poſſemus. Itaq; ſ̃m ſniam ſenis ita eſt in me ſ̃tute cõfeſſionis dñatio diabolica totaliter extincta vt nunq̃ mihi vlterius tale qd accidit. h̃ legitur in vitaſpatrum.

C Diabolus apparuit mulieri in ſpetie mariti defuncti. Exemplum. xvij.

i N ciuitate ſeneñ maritus cuiuſdam iuuenis domine mortu⁹ eſt:

e sepult⁹: q p⁹ aliquos dies apparuit vxori quam eēt sola in camera ita pulcher sicut vn q̄ fuerat iuuenculus assecurata ab eo loq̄bat amplexabat: et osculabat: et tota die stabat in camera cū suo marito: nec videbat eē ita tristis sicut consueuerat q̄ mortuus fuerat maritus eius. Tunc socrus admirabatur et perspiciens p̄ feramē vidit istā cū marito et stupefacta statim misit p̄ fratre vno p̄dicatore experto. et notificauit sibi totū factū frat portauit sub cappa corpus dn̄icum. Et stati diabolus qui intrauerat corpus mariti sui mortui: et p̄seruabat illud ita q̄ videbat viuū exiuit: et corpus totū fetidū remansit: plenum vermibus: et fecerant inquiri in sepulchro occulte et ibi non erat corpus: et sic fecerunt eū econuerso occulte sepeliri.

¶ Senex quidā desperit iuuenē p̄pter temptationes. Exemplum .xviij.

Quidā frater turpiter īpugnatus p̄fessus est seni: q nō benigne eū corripuit: sz deterrēs eū dixit eē indignū noīe monachi q tā vili tēptaret. At ille desperans relicta cella iuit ad scl'm. Qui dū pgeret di spōne diuina occurrit ei abbas appollonius et cognita cā q̄re fugeret. p̄solat⁹ ē eū blādeidi. Ergo frater i hac nocte valde huiusmodi vexationibus vexor: reuersusq3 ē fr ad cellam suā. Tūc accessit appollonius ad ostiū celle senioris q eū desperare fecerat. et orauit vt alteri⁹ fratris bellū sentiret: et ille liberaretur. Quo facto vidit paruū ethiopē imittētē sagittas ignitas i senē: q vehemēter accēsus ad scl'z reuertebat: cui occurrēs appollonius dixit. Reuertere ad cellā tuā et recognosce fragilitatē tuā et p̄pateř primis tuis: et factā orōne liberat⁹ fuit. Hoc legit i vitaspatrū.

¶ Abbatissa vicit temptationes carnis. Exemplum .xix.

Abbatissa sancta impugnabat .xiii. annis a spū fornicatōis et petebat a deo fortitudinē sed non amotionē: cui tandē apparuit spūs fornicationis corporaliter dicens. Vicisti me. Cui ille. Non ego te vici: sed dn̄s meus iesus xp̄s vicit te.

¶ Virgo quedam primo habuit tēptatōes carnis et postea fidei. Exemplum .xx.

Affrica quandā virginem religiosam et inclusam tēptauit diabolus per stimulū carnis. Et cū sepe rogasset cū lachrymis stimulū a se auferri. Apparuit ei angel⁹ et ait sic. Vis ab hac tēptatōe liberari: dic versiculū istū. Confige timore tuo carnes meas: et liberaberis. Quo et ipsa fecit: angelo recedēte liberata est. Et statim īuasit eā tēptatio blasphemie et cepit dubitare de fide xp̄iana et de deo et tūc cepit inuocare diuinā miām. et iterū petiit liberari: cui apparens angelus ait. putas te viuere sine tēptatione: necesse est vt habeas vnam istarū: elegit ergo primā tēptationē tanq̄ humanam refutans aliam tanq̄ diabolicam.

¶ Frater quidā .xl. dies sustinuit tēptationes luxurie. Exemplum .xxi.

Demones in specie pulchrarū mulierū transformati quendā fratrem .xl. diebus pessime temptauerunt: sed illo viriliter reluctante deus aspiciens bonum certamen eius donauit illi vt nullū vltra calorem carnalis cōcupiscentie pateret.

¶ Cōuersus qdā voluit fieri ep̄s ex īductione diaboli. Exemplum .xxii.

Conuersus quidam monach⁹ intus litteras didicerat: ita vt textum legere sciret. Huiusmōi itaq3 occasiōe illectus et deceptus. libellos sibi ad hoc idoneos occulte fecit conscribi: cepitq3 in vitio p̄prietatis delectari. Cūq3 huiusmōdi studiū eidē p̄uerso p̄hiberet: amore discendi apostatā fecerit. modicū tū p̄pter etatē p̄fecit. Deinde ad monasteriū penitentia reductus rediens ex hoc vsq3 tertio actitans: nūc ad scholas vt scholaris eundo: nūc reuertēdo diabolo copiosam in se prebuit materiam decipiendi. Vnde dr. n. illi apparēs i specie angeli: ait. Disce fortiter qz futurū ē et diffinitū a deo vt halberstatēsis ep̄s efficieris. Stultus ille diaboli dolū nō obseruans sperabat in se antiqua miracula renouāda fore. Quid plura: q̄dā die seductor se p̄uerso ingerēs clara voce et hilari facie: dicebat. Hodie ep̄s halberstatēsis mortu⁹ ē festina venire ad ciuitatē cui a deo antistes destinat⁹ es. ipsius .n. cōsiliū nō pōt mutari. Statim miser de monasterio silenter exiens nocte eadem in domo cuiusdā honesti sacerdotis hospitat⁹ ē. Vt aūt ad sedē suā gloriose poneret nocte ante lucē surgens equum hospitis valde bonū furat⁹ est. quem strauit et cappam induit: ascēdit et abijt. Mane familia dn̄o cognito apostatā insequēs apprehēdit. a qua ad iudiciū secular cū furto tractus et p̄ sniaz damnat⁹: nō cathedraz sicut

eps: sꝫ sicut fur patibulum ascendit. Unde videns ad quem finem diaboli promissio tē dit. Dec cesarius.

¶ Demones temptando homines retardāt diem iudicij. Exemplum. xxiij.

Um qdam sanctus pꝛ ad dn̄m exorasset vt spūs fornicatōis q eū grauiter tēptabat ei visibilr appereret: tunc demō ei in forma hūana appuit. Quo viso sāctus vir ait. Quid tibi proficit ꝙ me tm̄ temptas. nam studium tuum tendit totaliter ad tēptandū: ⁊ hoīes inducere ad peccandū. Rn̄dit diabolꝰ. Scio inqt ꝙ veruꝫ ē qd loqueris. sꝫ dicā tibi cām tēptatōis. scio enim ꝙ q̄to plus hoīes peccare fecero: tanto illam diem iudicij magis retardabo: in q̄ durā illam sn̄iam me expecto auditurum. Ite maledicti in ignem eternum q paratus est diabolo ⁊ angelis eius. Ut executionem illius sn̄ie saltē ad tp̄s valeam retardare. iō volo hoīes libenter inducere ad pctm̄.

In discipulo de tpe.

¶ Quidam tēptabatur d pctō blasphemie ⁊ dixit. blasphemia tua sup te sathan. Quere sermone. xxiij. Y.

¶ Quidā piecit se i pfūdaꝫ foueā ex iussu diaboli quē crēdebat ee āgelū dī. s. xvij. Q.

¶ Monachus in hēmo pp elatiōnē mētis tēptatꝰ ⁊ deceptꝰ ē a diabolo. ser. xvij. P.

¶ Diabolus maritū ⁊ vxorē induxit ꝙ volebant se suspendere. ser. xix. D.

¶ Mulier pparauit sibi laqueū ad suspēdēdū seipaꝫ q̄lr liberata fuit. ser. xiij. D.

¶ Iuuenis hitās i heremo ad quē venit diabolꝰ dicēs prēꝫ suū defūctū eē vt cito rediret ⁊ bōa pr̄is paupibꝰ distribueret. clx. D.

Trinitas. ¶ Augustinus vidit puer cū coclear circa mare. Exemp xxiiij

In tpe quo btūs Augustinꝰ libro d trinitate cōposuit: illi tale miraculū deꝰ p̄rio ostēdit. Yponēsis ciuitas affrice nobilis in qua btūs Augustinus epatū administrabat sup littus maris pulcherrime sita erat: Btūs Augustinꝰ in cōsuetudine hēbat vt post diurnū studiū ⁊ lat orē vespere sup littꝰ maris sequentibus longe ephis ⁊ clericis suis qui eum pro cōsilio ⁊ negocijs vniuersalis ecclesie frequētabant solus antecedens deambularet: ne. s. eius contemplationem vel studium visus colloquentium impediret. Cum ergo sic solus incederet puerulum mire pulchritudinis sup littus maris sedentem inuenit: qui facta paruula fossa in terra sicut pueri in plateis ludere solent cocleari argenteo aquam hauriebat de mari: ⁊ in illam paruulā fossaꝫ infundebat. Quē vt beatus Augustinus ita sedentē vidit pedem mox pressit ⁊ stetit. inde puer salutat ⁊ inquirit quid agat. Et puer cū magno serio respondens dixit. Uolo totū illud mare exhaurire ⁊ isti fosse si possuꝫ infundere totaliter. Quo responso puerili vir sanctus in risum decentissimū cōcitatus respondit. Et quomodo iquit o bone puer poteris illud ingens mare paruo cocleari quo exhauris huic paruule fosse infundere. Et mox puer. Possibilius est inquit mihi hoc facere qd intendo q̄ te implere idipsum qd cogitas. Ad hoc beatus augustinus mirabiliter stupefactus quid hoc esset interrogauit. Et puer cogitatu ait. voluis ⁊ estimas volumine breui concludere quid sit illud indiuiduae trinitatis inexplicabile sacrm̄: ⁊ hoc quidē antequā possis complere potius isti fosse paruule totius maris vndas infundam. Hec dicēs puer repēte disparuit. Btūs aūt Augu. xp̄ꝫ in facto suo glorificans ꝙ verum puer dixerat mox aduertit.

¶ Aqua: nix. glacies vnū sūt. Exēp xxv.

Iudeus quidā opposuit se sacerdoti dicēs ꝙ pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ spūsscūs nequaq̄ posset vnū significare: ⁊ ꝙ ostēderet sibi tres res vnū significātes: sibi imponere vellet laudē. Rn̄dēs autē sacerdos dixit ⁊ bene soluit. Sicut aqua: nix: glacies idē significāt: ita pater ⁊ filius ⁊ spūsꝰ sanctus. Et sic iudeus est confusus.

¶ Quidā noluit abnegare sanctam trinitatem propter diuitias. Exemplū. xxvi.

Apud tholetū hispanie qdam magnus necromāticus erat dictꝰ magister machimita ⁊ fuit ibidē quidaꝫ scutifer nobilis genere: pulcher corpore: rebus paup. Qui erubescēs paupertatē suā accessit ad dictū magistꝝ: dicēs ei ꝙ si vellet sibi benefacere ipse seruiret ei libēter: ⁊ acgeceret cōsilio suo. Et dixit ei magister ꝙ acciperet auē venaticam in manu ⁊ iret solus ad aucupiū in siluā. Ubi dū diu stetisset: facto vespere visum fuit scutifero ꝙ corā eo fluuius marinꝰ trāsiret ⁊ quoddā castrum magne ⁊ mirabilis structure esset vltra flu

alium: cuius pulchritudinis similitudinem an
te nõ viderat. Et dũ stupẽs a magr̃o quereret
qd hoc eẽt: q2 hoc ante nõ viderat nec d illo
ante audiuerat: Ait ei magr̃ q eẽt illd castrũ
dñi sui q m̃lta bõa faceret sibi ⁊ oib⁹ volẽti
b⁹ sibi s̃uire: ⁊ dixit ei q ad illud castrum de-
clinarẽt ⁊ ibi pernoctarent: ⁊ dixit ei q opor
teret ipsum facere homagiũ illi qui morat̃
in illo castro qui amore eius faceret ei multa
bona. Ille respondit q ad cõsiliũ suũ oia li-
benter faceret. Et cũ ille nõ auderet transire
fluuiũ qui profundissimus ⁊ rapidissim⁹ vi-
debatur: magistro p̃rio trãseũte ille subseq
tur. tũc speculator castri clamauit qs eẽt q
transiret. Clamauit magister. ego amic⁹ dñi
regis. Tunc aperiebantur porte: pons incli
nabat̃. fere. lx. iuuenes pulcherrimi ⁊ ornatis
simi occurrerunt: ⁊ eos in suũ castrũ deduxe
runt. Occurrẽt ⁊ milites: virgines ⁊ mulie-
res: ⁊ iuuenes dicẽtes dño. Bene veniãt ami
ci charissimi dñi regis. Introduxerũt ẽt eos
vsq3 ad palaciũ regis: qui descẽdit de tha-
lamo aureo ⁊ fecit magr̃m sedere circa se.
Rex querit cãm vie sue: q dixit q p̃p s̃uũ su
um qui paup̃ erat: sed nobilis: vt eũ recipe
ret ⁊ cũ sui eũ exaltaret. Cui respõdit q li-
benter amore sui hoc faceret. Tunc rex ait.
Oz p̃rio vt abneges p̃rẽz ⁊ filiũ ⁊ sp̃m s̃cm3
Et ille obstupuit ⁊ dextrã retraxit: se signans
sig̃ crucis ait. Ego credo i p̃rẽz ⁊ filiũ ⁊ sp̃m
s̃cm. Quo facto cũ maxima illa multitudi
ne ⁊ maximo sonitu tota illa curia cũ rege ⁊
magistro oia menia illa p̃cipitata in abissum
descenderunt: solo illo iuuene predicto rema
nente. Capitulum dc. VI.

Venatio. ¶ Duo filij imperatoris in
venatiõe se mutuo iterimerũt. Exẽ. i.

a Bbas milerus qui cum aliquãdo
habitaret cum duobus discipulis
suis in finibus persarum: exierunt
duo filij imperatoris s̃m cõsuetu-
dinẽ in venationẽ: ⁊ miserũt retia per lõgu3
per miliaria. xl. vt quecũq3 intra retia inue-
nirẽt occiderẽt. Inuẽtus ẽ aũt senex cũ disci
pulis suis intra retia. Et cũ viderẽt eũ pilo
sum terribilẽ aspectu admirati sunt ⁊ dixe-
rũt ei. Hõ es aut sp̃us aliqs dic nobis. Et
dixit eis. Homo sum peccator ⁊ exiui flere
p̃ctã mea ⁊ adoro filiũ dei viui. Illi ãt dixe-
rũt ei. Et nõ ẽ de⁹ nisi sol ⁊ ignis ⁊ aq̃ ipsas
adora ⁊ sacrifica eis. Et ille r̃ndit. Iste crea-
ture dei sunt: ⁊ erratis: sed obsecro vos con-
uertimini ⁊ cognoscite deũ ver: q ista crea
uit ⁊ cetera oia. Illi ãt deridẽtes dixerunt.
Cõdẽnatũ ⁊ crucifixũ tu dicis verũ deũ. Et
ille r̃ndit. Etiã ip̃m qui crucifixit pcẽm ⁊ qui
occidit mortem: hunc dico esse veru3 deum.
Illi autem tam ipsi q̃3 fratribus qui cum eo
erant inferentes tormenta: cogebant eos sa
crificare ⁊ duos quidem fratres post plurĩa
tormẽta decapitauerũt. senẽ autem diebus
multis torquebãt. Postea s̃o statuerũt eũ
in loco quodam ⁊ sagittabant ad ipsũ quasi
ad signũ. vn⁹a dorso: ali⁹a pectore. Et dixit
eis senex. Cũ nõ facti estis ad ɔsensũ i vnu3
vt effundatis sanguinẽ innocentẽ. crastino
in momento in hac hora que mõ est remane
bit sine filijs mater vr̃a. ⁊ priuabit̃ aspectu
vestro. ⁊ proprijs sagittis sanguinem vestrũ
inuicem effundetis. Illi autez subsanantes
verba eius exierunt in crastino vt venaren
tur. ⁊ contigit vt exiret de therebus corũ
ceruus vnus. ⁊ ascenderunt equos ⁊ curre-
bant vt comprehenderent ceruum. Cum cu3
iactassent sagittas post ipsum inuicem peri-
merunt se. ⁊ mortui sunt iuxta verbu3 quod
predixit eis senex.

Verbum dei.

¶ Religiosus quidam paucis verbis cõuer
tit grossum hominem. Exemplum. ij.

h Omo quidam diues ⁊ potens vxo
rem habuit deo deuotam: ipse vero
seculariter vixit ⁊ nullius deuotio-
nis fuit. Accidit autem vt quidam frater re
ligiosus iter agens declinauit in domum su
am. Et dum consedebant pariter rogabat
vxor viri fratrem religiosum vt aliqua3 exor
tationem faceret coram marito suo. Cui ille.
Si vult inquit audire maritus vester dicam
ei aliqua vtilia. Tunc dixit maritus. Liben-
ter audiam dummodo breuiter dicatis. Ad
quod ille. Breuiter inquit dica3: rogo tamen
vt attẽte audiatis v̾ba que p̾fero. Et adie-
cit. Scriptum est bonum quod tibi fieri vis
proximo tuo facias. Et subiũxit. Si v̾ba ista
memoriter s̾uaueritis sine dubio saluabimi-
ni. Tunc cepit apd̾ se cogitare q hoc semper
seruare vellet qd̾ ⁊ fecit. Transacto autem
aliquo t̾pe dum esset in via vidit aliqd̾ molẽ
dinum destructum ⁊ per eia exustu3 ⁊ dum
recoleret q ex iussu suo hoc factũ fuerit mi-
sit peccatorẽ suũ vt ɔponeret cũ illo ad quẽ

pertinebat ill' ad molendinū. Sic ceteros quos offenderat quātum potuit placabat. Accidit autē vt de via cū ad domū rediret: occurrit ei valde pauper: quē videns vocauit ad domū suā vt ibi recrearet: et locauit cū ad mensam suā circa se vt de cibis suis sibi daret. Post cenā vo locauit eū ad quiescēdū ad fores ostij domus in q̄ ipse dn̄s et dn̄a dormiebāt. Pauper autē cū aliquātulū dormiuisset cepit sitire: q2 in mēsa hospitis bn̄ condita cibaria piperata et insolita comederat. et dū nō hēret bibere ipotune q̄rulabat siti nimia fatigatus. Et q2 tota familia a remotis posita dormiebat: solus hospes audiēs mia motus surrexit et q̄siuit q̄d obesset ei. At ille dixit. Dn̄e siti pereo. Tunc dn̄s voluit sibi aquā afferre de cisterna. et dū hauriret aquam cecidit in cisternā et submersus est. Post longū autē tp̄s dum q̄siuissent eū famuli sui inuenerūt eū in cisterna: et circulū aureum in collo eius: in quo scriptū erat q̄ anteq̄ corpus eius infrigidaretur: aīa eius in celum rapta fuit.

Pastor gregis audiuit sermonez vnū: et sic saluatus est. Exemplum iij.

q Uidam pastor propter gregis custodiā raro ad ecclesiā et ad sermonē et ad missam iuit. Semel pertransiens ciuitatem intrauit ecclesiaz et audiuit predicare q̄ q̄libet creatura docet pcīn vitare et deū diligere: vn̄ edificatus visis creaturis cogitauit illa creatura deo seruit et deo obedit: aqua incurrendo: aues in cantādo: herbe in erigendo se et sic de alijs. vn̄ viso semel bufone rn̄dit. Nunquid talē me omnipotēs creare potuit quē xp̄i nunc peccatis offendo ingratus eius beneficijs infinitis: factus et creatus ad imaginem illius et beatitudinē consequendā: redemptus illius passione: vnde cū laudare debuisti et illius obsequijs mancipari. Un̄ conuersus ad pniam a quodā sancto viro sufficiēter informatus: laudabiliter in dei seruitio perseuerauit.

Peccator magnus quidā audiuit vnū sermonē: et sic saluatus est. Exemplū. iiij.

c Um semel sanctus bernardus p̄dicaret in quadā ciuitate in quodā cimiterio duo ribaldi valde prope erant q̄ multa mala fecerunt. Quorum vnus videns hoies euntes ad sermonē: etiā voluit ire vt audiret sermonē. Et dixit ei alius. Quo diabol' ducet te mō qui nunq̄ fecisti aliq̄d bonum et mō vis ire icipere bonū facere et sermonez audire: et incipit ei dicere opprobria: ille tn̄ iuit. Et cum incepisset predicare contra illos q̄ dicebant malū et ducebāt malā vitā: cepit hr̄e contritionē et dolorem p̄ peccatis et cepit flere. Et btūs Bernar. vidit circa collum eius cathenaz magnā plusq̄ centū carrucas habentē: sed ad quālibet lachrymā quā flebat cadebat vna carruca de cathena. Tunc btūs Bernardus cepit instātius et ardētius p̄dicare et vitia detestari. et peccator cepit fortius flere. Itē tandē cathena fuit oino dissoluta. Post sermonē vocauit eū beatus Ber. et confortauit eū: et ex amonitione eius confessus est omnia peccata sua. et sic post ea sancte vixit. Et alius miser ribaldus socius suus in peccatis mansit ligat' eque cathena forti vel fortior: q̄ ille fuisset. q2 nō iuit ad sermonem. Unde patet q̄ vtile est audire verbum dei. Greg. Cibus mentis est verbum dei.

Utile est audire verbum dei etiā si non retineatur. Exemplum. v.

q Uidā frater dixit ad senē. Ecce abba frequenter interrogo seniores patres vt dicāt mihi amonitionē p̄ salute aīe mee: et quicq̄d mihi dixerit nihil retineo. Erāt autē seni duo vasa vacua: et dixit ei senex. Uade et affer vnū ex illis vasis: et mitte aquā et laua id et effunde et pone illud madidū in locū suuz. Fecitque frater ita semel et bis: et dixit senex. Utraq3 vasa simul affer huc. Et cū attulisset dixit ei senex. Quale ex vtrisq3 est madidius. Rn̄dit frater. Ubi aquā misi et laui. Tūc dixit senex. Sic est de anima fili: qui frequenter audit verba dei et q̄uis nihil retineat ex his que interrogat tn̄ plus mundatur q̄ ille qui nō requirit. Hec in vitas patruz.

Fratres audiendo verbum dei dormitauerunt. Exemplum. vi.

s Enex quidā qui sedebat i heremo rogauit deū: vt donaret ei ne dormitaret: aliq̄n cū spiritualiū rerū rō fieret: si autē detractionis aut odij cā v̄ba essent statī corrueret in somnū: nec huiōi venenū aures acciperent. h̄ dicebat diabolū studiosuz ēē vt moueret hoies ad v̄ba ociosa. impugnatorē autē totius doctrine sp̄ualis atq3 rei. hoc autē vtebat exēplo. Loquēte me inq̄t aliq̄n de vtilitate aīarū ad quosdā fr̄es tā p̄fundo somno occupati sunt: vt nec palpebre oculorū moueri possent ego autē ondere volens demoniacū esse ociosa v̄ba introduxi. Ad q̄d illi gaudentes statim a somno sunt excitati. Ego autē ingemiscēs dixi. Usq3 nūc de celestibus reb' loquebar: et oium

vestrorum oculi somno tenebant grauissimo: cū aūt sermo ociosus inuectus est oēs prompti audire cepistis. Propter qđ rogo charissimi fratres cognoscētes maligni demonis op⁹ et amēdite vobismetipsis custodiētes vos a somno qñ ubi qđ spūale facitis vel audītis. Vox in vitaspa.

Quidam noluīt audire veritatē: et ideo fugiunt sermones. Exemplum. viij.

Exemplū contra eos qui fugiunt sermones: et nolunt audire veritatē fuit. miles fuit cuidā Hero de quo dr̄ q cū beatus Martinus iret de villa i villam pdicando et miracula faciendo: ipse semper ante eū fugiebat de villa in villam: de ciuitate in ciuitatem: timens ne si curaret eū amicorum questum et victū amitteret. Sic raptores: adulteri: fallaces timent sermones et nolunt intelligere vt se emendent et bene agant.

Rusticus quidam noluit audire verba dei. Exemplum. viij.

Quidā rusticus nūquam voluit audire sermones: sed frequenter stabat in cimiterio claffando mortuus est. Cū aūt ad ecclesiam est delatus: et sacerdos et alij clerici officium legendo et cantando circa corpus facerent: imago crucifixi cepit obturare aures suas cum digitis manibus a cruce separatis. Quod cū homines circūstantes aspicerent mirabant. Tunc sacerdos ait ad populū. Scitis quale signū est. vos debetis scire q iste qui iacet hic mortuus modo est in manu diaboli: ideirco qz sicut obturauit aures ne audiret uerbo dei ita de⁹ obturat aures suas ne audiat preces quas iam pro eo fundimus. Et cessauerunt oēs pro eo orare et sepultus est extra cimiterium.

Predicans verbum dei habebit magnum premium in celo. Exemplum. ix.

Quidam sacerdos bonus predicator cū morti appropiquaret: amicus ei⁹ quidā in dño eū adiurauit vt se post mortem suā tricesimo die de statu suo certificaret. Et illo mortuo prout hic orauit die tricessimo apparuit ei mortu⁹ sacerdos in cappa scarletica tota monilibus aureis decorata: inter q̄ vnū incorporaliter ab alijs distans habebat in pectore. Quem cū idē de statu requisisset: et ille bene diceret quesiuit cur in tali veste incederet et ille. Hanc vestem habeo pter zelū et amorē quem habui ad proximos. monilia. autem tot accepi quot cōuerti peccatores. monile aūt quod vides in pectore ideo recepi: qz vnū peccatorē conuerti de quo nulla spes erat salutis. Et ille. Quis status est parrochialiū plebanorū. Cui ille. Pauci saluabunt qz viam latā que ducit ad infernū suis subditis sic replent q eos vix capiat. Nam ipsi tanta vigent cupiditate vt nihil curent de aiabus dūmodo bona habeant subditorum. Et inquit qđ periculosius est: qz illud qđ dñe in vsus pauperum cōuertere expēdunt cū psonis vilibus. Et sic disparuit.

Predicatori dixit xp̄s. veni sequere me. Exemplum. x.

Sacerdoti cuidam religioso ordinis pmonstratēn. preceptum est ꝯ sarracenos crucem pdicare. Cūqz in ipsa pdicatione hominē deponeret cuidā socio suo post mortem apparuit sciscitanti de statu suo: sic rñdit. Videbatur mihi mea pena satis lōga: cū enim morerer nō nisi demones circa me vidi qui animā meā ceperunt abducere dicentes. Nunquā seruasti pfessionem nec obedientiā abbati tuo pmissam nec alicui sincere predicasti dim tuū. Cūqz in hunc modū diuersi diuersa contra me pponerent: nec esset qui pro me rñderet: ecce xp̄s venit dicens. Sequere me: qz tu predicasti me. Et mox omnis turba demonum ad instar fumi disparuit: et ego xp̄m secutus sum ad gloriam. nullam autem aliam penā excepto illo terrore passus sum.

Demones obserant aures ne audiatur verbum dei.

Exemplum. xi.

Religiosus quidam in quodam sermone vidit demonem et adiurauit eum vt sibi diceret quid ibi faceret et quomodo vocaretur respondit. Ego sū demon et vocor claudens aures. et habeo mecum tres socios: vnus vocatur claudēs cor. secundus claudens os. tertius claudēs bursam ne per satisfactionem peccatum dimittatur. hec Jaco. de vitriaco.

In discipulo de tempore

Quidam miles flagiciosus quomodo fit compunctus et penitenciā egit. ser. lxx. Q.

Vetula.

Vetula quedā decepit fraudulenter iuuēculam.

Exemplum. xij.

Vir quidam vadens romam. reliquit vxori castissime et pulcherrime domū suam. quam cū prudenter regeret: videns eam iuuenis quidam

egrediētē exarsit amore eiꝰ: ꝑ se ꝑ alios
eā sollicitās ꝯtēnit: ꝛ dona eiꝰ spernūtur ab
ea. Cū aūt videret q̄dā vetula eūdē iuuenē
lāguētē ꝛ flētē extorsit cāz ab eo: ꝛ ꝓmisit
ꝙ faceret ꝙ eā hēret: q caniculā quā hēbat
fecit ieiunare plibꝰ diebꝰ ꝛ finalr̄ dās ei pa-
nē ꝯfectū cū sinapi: ꝛ accedēs ad domū iu-
uēcule honorifice ē ab ea suscepta pp̄ spēm
religionis quā hēbat. Cū aūt videret flentē
caniculā quā vetula adduxerat ꝛ q̄reret cāz
cepit vetula flere dicēs: ꝙ canicula illa fuit
filia sua castissima ꝛ pulcherrima quā deꝰ i ca
nē mutauerat sic ad fletū reputauerat eo ꝙ
amore suo dimisit mori quēdā iuuenem qui
amore eiꝰ lāguebat. Ad h̄ ūba illa iuuēcula
pādit vetule de amore iuuenis q eā ipetebat
ꝛ vetula ait. Videte q̄ʒ mi̾icordit̾ deꝰ agit
vobiscū ꝙ fec̄ vos vidē plagā filie mee ne vo
bis si̾le ꝯtigat ꝛ ꝰ ꝯsilio vetule iuuēcula cō
sensit i amorē eiꝰ: ꝛ petm̄ cōmisit cū eo.
¶ Vetula q̄ voluit facere discordiā int̄ viꝝ
ꝛ vxorē quō icarcerata ē ꝑpetuis tp̄ibꝰ. hoc
q̄re sermone ante. M. xvij.
¶ Itē vetula q̄dā docuit iuuēculā: audi vi-
de: ꝛ tace. quere ante M. xvij.
¶ Itē vetula cui diabolꝰ ꝓmisit duos calce
os vt discordiā seminaret iter viꝝ ꝛ mulierē
hoc q̄re de tp̄e ser. xxvi. R. Vidua.
¶ Itē vidua q̄dā dixit. vir meꝰ adhuc viuit
q̄ʒdiu ego vixero. sermōe. xxvi. V.
¶ Itē iuuenis vidua cui apparuit btūs petrꝰ
apl̄s i agōe. ibidē. xxvi. X. Virginitas.
¶ Virgo q̄dā q̄si fatua reputabat̄. Exē. xiij.
n Narrat scūs Basiliꝰ ep̄s dicēs. Fuit
in q̄dā mōasterio feminaꝝ q̄dā ūgo
q̄ stultā se eē ꝛ ꝰmonē se hēre simu
labat: q̄ vsqʒ adeo oībꝰ aliis ꝑ errāte hēbat̄
ita vt nec cibū qdē cū ea caperēt. Talē siq̄-
dē elegerat vitā vt a coquina nūq̄ʒ recederet
donec totiꝰ illic mōasterij ipleret officiū. Et
erat s̄ʒ vulgare ꝓuerbiū vniuerse domꝰ spō
gea. Impletū ē a se ꝛ hoc rebꝰ ꝓbans ꝙ in
scis libris scriptū legimꝰ. Si qs ex vobis pu-
tat se sapiētē eē i hoc mūdo: fiat stultꝰ vt sapi
ens fiat: Hec igit̄ inuolutū pānis hēbat ca-
put ita qʒ oībꝰ ūilebat. Cetere aūt ūgies tōse
cucullis coopiebātur nulla aliqn̄ poīat hāc
de. xl. ūgibꝰ videre māducātē: nūq̄ʒ ꝑ oē tp̄s
suū sedit ad mēsaʒ: nullā vl̄ modicā ptē pa
nis accepit ꝑ micas tm̄: detergēs mensas ꝛ
ablūēs ollas. hiis solis alimoniis ꝯtēta viue
bat: nulli vnq̄ʒ fecit iniuriaʒ: nullꝰ ipsius mu
rmur audiuit: nulli aūt paꝝ aut sat̄ locuta ē
vnq̄ʒ. Et certe cū ab oībꝰ cederet̄ cū oīuʒ vi-
ueret odio maledicta oīuʒ sustineret scō Pi
cario cuiꝰ hoc vocabulū erat ꝓbatissimo vi
ro sempqʒ in deserto viuēti astitit angelꝰ dn̄i
q̄dā die sedēte loco q di porphirice: aitq̄ʒ mi-
qʒ ē cū his ūbis. Cur inqt grāde de te aliqd
credis vt scūs in hmōi degēs loco. vis vide
re mulierē sanctiorē te: vade ad thabēnēsio-
tarū monasteriū feminarū: ꝛ vnā ex eis illic
inuenies in capite hn̄tē coronā: ipsamq̄ʒ co-
gnosce te eē meliorē: q̄ dū ꝯ ppl̄m tātūmō
sola diebꝰ ac noctibꝰ pugnat: cor ipsiꝰ nunq̄ʒ
a deo recessit. Tu aūt in vno loco residens: nū
qʒ quoq̄ʒ aliqn̄ ꝓgrediēs ꝑ oēs vrbes aīo ꝛ
cogitatiōe vagaris. Statiʒ ad supradictum
monasteriū venit ꝛ magr̄os ibidē rogauit
vt introducerēt eū ad hitaculum feminaꝝ.
Quē inox illi vita gloriosū ꝛ ēt ꝑfectioris
etatis vidētes cū fiducia grādi introduci fece
rūt. Ingressus aūt desiderauit oēs sorores
inspicere inter quas solā illā pp̄ quā vene-
rat nō videbat. Ait aūt ad postremū. Eās
inquit mihi adducite: deesse. n. mihi videtur
aliqua. Dicūt ad eū. Vnā inquiūt stultā ha
bemꝰ interiꝰ in coquina. sic. n. eas q̄ a ꝰmone
vexantur appellant. Et ille. Exhibete inquit
ad me ipsam vt videā. Quo audito supra
memoratā vocare ceperunt. Que cū nollet
audire: sentiēs vt credo aliqd: aut fortassis
hoc ipsa iā diuina reuelatione cognoscens:
dicūt ei. Scūs Picariꝰ te videre desiderat.
Erat vir fame ꝛ noīs grādis. Cū aūt ei fuisset
exhibita: vidissetq̄ʒ pāno frōtē ipsiꝰ inuolutā
ꝓiecit se ad pedes ipsiꝰ: di. Bn̄dic me inqt.
Que ad illius pedes ꝛ ipsa similr̄ ꝓiecit se:
di. Tu me bn̄dic dn̄e. Eās sorores obstu-
puerūt simul: dicentes. Noli abba talē iniu-
riā sustinere. fatua ē. n. ista quā cernis. Tūc
scūs Picariꝰ ipsis oībꝰ. Vos inqt estis fa-
tue. nam hec vestra ꝛ mea est corona. sic enīʒ
vocant ille feminas spūales: sed deprecor de
um vt ipsam in die iudicij merear videre.
Quo audito omnes ad pedes ipsius proci-
derunt: singule varia peccata propria ei con-
fitentes. Alia enim abluens sordes aque su
per eaʒ effudisse dicebat. alia vero colaphis
eam se verberatā sepe memorabat. alia ūo
sinapi nares ipsius repletas esse a se defle-
bat. Cetere quoq̄ʒ diuersas referebāt se ei

iniurias irrogasse. Pro qb⁹ oib⁹ ille scis fu
sis deo precib⁹ egressus est. Post paucos
dit dies nō ferēs ille tātā3 sui gloriā tantoq3
se nolēs suoꝝ honore cumulari: q̄uariq3 se
credēs excusatiōib⁹ singulaꝝ ē egressa d mo
nasterio illo occulte. Que quo ierit in quē se
miserit locū vel quo fine decesserit ad nulli
us noticiā potuit peruenire. Hoc in vitaspa.

Virgo qdā abscidit sibi nasū ne nuptui
traderet. Exemplum. xiiij.

L Egit q̄ qdā nobil' ſgo Eufemia
noie de q̄ dr̄ q̄ vouerat castitatē in
ānis puerilibus dño: ⁊ votū suū qd vouerat
adiplebat se corā deo ⁊ hoibus ↄ̄suās irre
prehēsibilē. Pt hui⁹ secularis vidēs ea3 for
mosa3 li3 inuitā ⁊ in oib⁹ viribus renitentem
cuidā comiti nobili despōsauit. At ſgo illa
plena spūscō itrabat capellā: ⁊ ꝓiciens se
in terrā rogabat regina3 mi̾icordie vt eā in
voto castitat' ↄ̄suaret. Et aduertēs q̄ rōne
sue pulchritudīs iactura3 castitat' pateret̄:
accepto cultello. Ampli⁹ inqt vana pulchri
tudo occasio pcti nō eris. Et hoc dicto: nasū
sibi p̄scidit ⁊ labia. Et pt tyrann⁹ hoc audi
ens vocato quodā crudeli suo rustico: filia3
illi tradidit in ancillā: mādās vt sub obtētu
gratie illā s̾uitiis rusticanis mācipare t. Et
rustic⁹ cōpati nesciēs nobili sanguini vltra
modū eā laboribus ⁊ plagis affligebat. Et
hec illa oia patiēter deuincebat: deo regrati
ans q̄ in illū statū eā deduxisset in quo ali
quid pro deo sustineret. Cū vero in dei ser
uicio septē annis ꝑmāsisset: in vigilia nata
lis xp̄i de nocte vt mos ē xp̄ianis comedere:
familia ad mēsa3 sedēte ipa cucurrit in sta
bulū vt laudes redderet suo creatori. S3 ru
stic⁹ nō visa ſgie arrepto baculo eā quesi
uit: ⁊ directis oculis in stabulū in quo eā se
pi⁹ orātē inuenit. Ecce lux totū stabulū coo
peruit: ⁊ putans eē ignē ꝓpi⁹ accessit: ⁊ ecce
ſgo maria cū multitudīe ſginū ⁊ angeloꝝ
ea3 cōfortabat: dicēs. Cōstās esto filia: qr ꝓ
hoc seruitio dabit̄ tibi corona regni celestis.
Q̄ d rustic⁹ vidēs totā familia3 clamore ma
gno conuocauit. Et viderunt Eufemiā na
sum ⁊ labia pulcherrima habētē: ⁊ faciē ru
tilātē: vt omnis qui ea3 videret de immenso
dono pulchritudinis deum laudaret. Cūq3
pater eius hoc audisset veniam petens: in
loco stabuli claustrum virginum constru
xit: in quo sancta Eufemia deo seruiens
post paucos annos quieuit in dño.

Virgo quedā poti⁹ submergi voluit q̄3 ca
stitatē perdere. Exemplum. xv.

C Um leodiensis ciuitas deuastaret̄
a brabantinis multe mulieres ⁊ vir
gines zelo castitatis corpoꝝ se pe
riculo exposuerunt. Dum aūt vna eaꝝ peri
culose laboraret in fluuio: duo ex hostib⁹ in
nauicula ad eā veniētes eā ad nauē traxerūt
vt ei turpiter ↄ̄miscerent̄. Maluit aūt iteꝝ i
fluuiū submergi q̄3 corrūpi. A naui aūt pro
siliuit inter vndas. Cūq3 nauis ex ipetu sali
entis submergeret̄: sit illi duo submersi perie
runt. Illa vero ꝑ grā3 dei sine dāno corꝑis
⁊ aie obsequēte fluuio ad littus ꝑuenit.

Virginē innocentē angelus liberauit a su
spendio. Exemplum. xvi.

P Uella quedā sociata cuidā latrōi
in habitu pueri furtum nesciens:
furtū a latrōe accepit ad portādu3
Latro aūt audiēs strepitū post se currētiū:
intellexit illos eē qb⁹ ipse abstulerat: ⁊ diuer
tente eo. Et cū nulla ei valeret excusatio q̄n
ad secessū vadens: capit̄ puer cū furto ⁊ su
spēdio adiudicat̄. Sacerdoti ↄ̄fitet̄: ⁊ totum
ꝓcessu3 apit. Fur in nemore q̄rit̄ ⁊ capit̄. Fu
re allegāte q̄ d3 puniri sup quē furtū inuen
tū est. illud ēt onus suū eē negabat. Puella
morti ↄ̄dēnat̄. S3 sacerdote ꝓcurāte: ꝑ exa
mē cādētis ferri ſitas cōprobat̄. Puelle
eni3 man⁹ tāgē cādēs ferrū illesa ꝑmāsit: ⁊
man⁹ furis fuit ↄ̄tinue exusta. Tūc fure su
spēso cognat⁹ ei⁹ insaniēs: ipo de patibulo
deposito puellā suspēderat. Mox āt affuit
angelus q eā sustētauit: nec aliqud molestiā
sensit: sed magna3 dulcedinē magnāq3 melo
diā audiuit. Dictum est ei q̄ aia sororis sui
agnet' cū tali melodia celū intrauit illa hora
⁊ tu itrabis ⁊ sequeris eā post bienniū. Hi
duo sic pēdēs pastores credentes eā mortu
am inciso fune nō more cadaueꝝ cū pōde
re cecidit: sed ab angelo sustentata paulati3
dimissa ad terrā stetit. Dixitq3 āgelus ei. Ec
ce nūc libera es. vade quo vis. Que ait. Ue
ronā ire ꝓposui. Statimq3 in momento posi
ta ē iuxta verona3. Hec autē contigerunt iu
xta ciuitatē augustam. Ab augusta aūt vsq3
ad veronā septem diete cōputantur.

Virginē leo liberauit a corruptōe. Exē. xvij.

B Eatus Ambrosius narrat de qua
dam virgine quam pagani ad pro

stibulū traxerūt: quia idolis sacrificare noluit ⁊ quia virū accipere nolebat: volebāt eā libidine maculare ⁊ occidere. Cū aūt quidā eā iam tenerent: ⁊ ipsa pro posse repugnaret: ⁊ facta oratione leo per mediā trāsiens ciuitatē ad ꝓstibulum cucurrit. ⁊ arrepto hoīe illo respiciēs ad virginem nō statim laniabat: sed mandatū virginis expectabat. At ille cepit virgini supplicare vt leoni imperaret ne eū occideret. Illa vero volens pro malo reddere bonū: de dentibus leonis liberauit hominem. Et cunctis perterritis virgo intacta euasit dño cooperante.

Miles liberauit virginem in prostibulo a corruptione. Exemplum.xviij.

b Eatus Ambrosius recitat de virgine quadā q̄ erat pulchra valde ⁊ xp̄iana: ⁊ suā occultabat pulchritudinē. Que dū nubere nollet opponitur ei titulus xp̄ianitatis: ⁊ ꝓponit vnū ex duob⁹ eligendū. s. vt dijs sacrificaret vel lupanari exponeret. Sacrificare noluit: tūc exponit lupanari. Audiēs hoc miles quidā xp̄ianus similis in facie ⁊ pulchritudine illi puelle indutus armis: equo veniēs ad lupanar: ⁊ dixit se eē xp̄ianum ⁊ venisse ꝓ liberatōne sua: induitq̄ puellā vestibus suis ⁊ ipse se vestibus puelle induit ipsam quoq̄ equo suo imposuit ⁊ abire iussit ipse aūt mansit ibi. Cūq̄ venissent alij cā luxurie perficiende: inuenerunt virū nō mulierem. Territi quoq̄ vniuersi dixerunt alter ad alterum. Audiuimus ꝙ xp̄s conuertit aquas in vinum: nunc autem mutauit feminam in virum: fugiamus cito q̄diu sumus id quod fuimus.

Angelus ostendit viam duabus virginib⁹ que errauerunt. Exemplum.xix.

v Irgo deuota elizabeth nomine cū socia bona etiā deuota simul peregrinabant: ⁊ cōtigit eis in via ꝙ de via sūt secute. Pauefacte ergo ꝓpter siluarū ꝓximarū infortuniū flere ceperūt. Quib⁹ flētib⁹ vehemēter subito iuuenis apparuit corā eis. Erat iuuēis crine crispo ⁊ colore croceo. alba indut⁹ tunica ⁊ albo pariter collobio superducto. Salutat ē ipsis ab eis q̄ ꝑgerent inq̄siuit. Rñdētib⁹ illꝰ ad villā libēter ire vellem⁹ si viā sciret inquirūt. Et ille Scio inq̄t me sequimini. Illo igiꝰ cū silentio precedēte ille sequunt: nec fuit aliq̄ eaꝝ q̄ aliq̄d loq̄ poterat pre nimio mentis gaudio vel stupore. At ille ꝓperantea viderūt villā: subito in ictu oculi ductorē iuuenē ꝑdiderūt. Que mox prostrate in terrā amare ceperunt flere ꝙ ductorē tanto nihil amplius sunt locute. Ad eos autē plus lachrymas redeūtes: exinde in spūali vita tali solatio profecerunt. Cōsimile prope duobus fratribus accidit. Hec Guil.

Virgo quedam percussit cadauer ad caput in quo erat diabolus. Exemplum.xx.

f Uit in quadā villa noīe viuella virgo deo digna mortuis parētib⁹ in domo fr̄is militis relicta est. Pro cistercieñ enim ordine diu laborās neq̄ ad effectū ꝑducere valens: ꝯtiter in aīo statuit sm̄ posse suum etiā in seculo ordinē obseruare. Incessit. n. sine lineis obseruauit ieiunia silēciū tenuit carnes nō comedit: hora matutinali surrexit ad ecclesiā. ⁊ in ecclesia horas regulares exoluit. Cōtigit aūt ꝙ ea ignorante mortuū corpus cuiusdā defuncti vespere ad ecclesiā deferret: ⁊ solū corpus ad feretrū relinqueret. Surgēs aūt media nocte virgo quā diximus: inuenit quendā mortuū: sed parū aut nihil timuit. recedit ⁊ horas incepit dicere. Hoc vt vidit diabolus inuidebat ei: ⁊ corpus intrās mortuū ⁊ loculū pro mouit. Virgo igiꝰ se ꝯsignās ꝯstanter ait. ⁊ clamauit. Diabole ꝯquiesce miserrime cōquiesce: quia nihil ꝯ me poteris agere. Et mox diabolus surgēs cū corpe. Vere inq̄t: nunc potero ꝯ te. ⁊ meas iniurias a te passas frequentius vindicabo. Hec vt illa vidit imperterrito corde baculū fixa cruce ambabus manib⁹ rapuit: ⁊ in caput mortuū feriēs ad terram ꝓiecit: ⁊ sic fidelī audacia diabolū effugauit. Itaq̄ v̄go xp̄i cū angustia laborauit: vt cadauer deiectū in feretrum relocaret: sed frustra quia nō potuit. Veniens aūt mane cū custode p̄sbyter miraꝰ deiectū corpus de feretro: ⁊ vulneratū in capite q̄rit quid actū sit. Fatetꝰ virgo cū lachrymis: rogans obnixius relevari corpus. Negat ille: allegans visuꝝ populum potius ꝑ gestam rem excitandū in laudem xp̄i. Mox turbata virgo vbi p̄sbyterum inuincibilē ⁊ inexorabilem vidit. vanam ⁊ inanem gloriam ⁊ erubescentiā formidans: domū fratris cognationē ⁊ patriā dereliquit: nec vnq̄ ad eam postea rediit: sed vsq̄ ad mortem in viuella ꝑmansit: ⁊ in humilitate xp̄o sponso suo fideliter seruiuit. Hec Guil.

Christus vestiuit agnetem suam sponsam. Exemplum.xxi.

c Hristus spōsus virginum virgines ab omni opprobrio ⁊ cōfusione custodit: sicut beatam agnetē cū fustigaretur nuda ⁊ crine soluto tantam

densitatē crinium dedit ei dn̄s ⁊ longitudinē ut pulchrius crinibus ornaretur q̄ȝ vestibus. Et cum esset in patibulo eam lumine de celo misso vestiuit.

¶ Christus per triduū sustentauit virgines in patibulo. Exemplum.xxij.

i Tem legitur de sancta eulalia ꝙ multa supplicia pertulit a Deciano ꝑside: cuius corpus iussit tyrannus suspēdi. dum ꝑ triduū ꝑmaneret in patibulo suspēsuȝ corpus deus vestiuit lumine de celo misso. ⁊ animā morientꝭ viderūt astantes in celum ascēdere quasi in similitudine colūbe nitentis.

¶ Xp̄s pascit virgines. Exemplum.xxiij.

c Hristus pascit ⁊ nutrit virgines: sicut legitur fecisse beate Eugenie virgini. Que cū multa supplicia sub Galieno imperatore sustinuisset: ignis ⁊ aque ⁊ aliorūȝ tormentorū genera superasset ⁊ euasisset illesa: tandē clausa tenerē in obscurissimo carcere sine oī cibo ⁊ lumine: q̄ eā xp̄s visitauit ⁊ pauit immenso lumine ⁊ cādidissimo carcerem illustrauit. Que cū post multos dies mortua crederet apparuit corpulentior ⁊ pulchrior q̄ȝ prius fuit.

¶ Xp̄s liberauit virginē sponsam suam a diuersis martyrijs. Exemplum.xxiiij.

l Egitur in passione eufemie ꝙ cum eēt speciosa valde. ⁊ accusata ꝯfessa est se esse xp̄ianā. venit ad eum. Priscus iudex in carcerē volens eaȝ opprimere ipsa aūt ait. Adiuua me saluator meꝰ iesu xp̄e amator ⁊ sponsus castorū animorūȝ. Ipsa aūt xp̄i adiutorio cōualuit ⁊ Priscuȝ potentem vicit. Tunc priscus indignatus ꝙ a muliere victus esset fecit fieri rotas horribiles in quibus virginē cōtereret. Cumq̄ȝ ministri eam cōfitentē xp̄m audirent ⁊ dicentem. Saluator mundi salua me ⁊ libera me: angelus statiȝ descendit: ⁊ rotas illas cōtereus: ⁊ illā illesaȝ reddēs ⁊ liberatā: ministri aūt ꝑcussi paralisi facie immutata. Cū aūt preses cōfusus cōminarerē ei ꝙ interficeret eā in fornace ardēti: ait. Nō timeo habens adiutorē xp̄m ⁊ conculcabo adiutorio eius oēs tyrānicos insultus ⁊ terrorē eorū. Cū aūt iuberet eam tyrānus in fornacē proijci quā parauerat: minister cui ꝑceperat hoc dixit ei ꝙ nō posset in eaȝ manū mittere: q: videbat circa fornacē viros gloriosos paratos fornacem dispergere: ⁊ eam illesam ⁊ immaculatam custodiri. Alter seruus dixit ꝙ non posset facere: quia videbat circa fornacem candidatorum exercitū eā expectātē. Hi duo in carcereȝ missi sunt. ⁊ eos custodire fecit: ⁊ idem martyrio coronati sunt. Tūc ꝓiectā eā sup ignē susceperūt eā angeli dī dispgētes ignē huc atq̄ȝ illuc. Posita in carcerem ꝑ septem dies ꝑ capillos suos suspensa negato cibo ⁊ potu: sȝ quotidie ab angelo refecta est. Post h̄ posita ē inter magnos lapides qui dei adiutorio mox i puluereȝ sunt redacti. Postq̄ȝ h̄ oia supasset missa ē in foueā plenā vrsis ⁊ leōibꝰ: ⁊ ibi vrsos ⁊ leones superauit. Tūc a carnifice gladio percussa migrauit ad dn̄ȝ. ꝑcussor aūt eiꝰ a leone deuorabatꝰ: Priscus ⁊ appolloniꝰ in furiā sunt conuersi: ita ꝙ seipsos comedentes mortui inuenti sunt.

¶ Quidā voluit violare, virginē ⁊ excecatꝰ ē. Exemplum.xxv.

q Uidā ab impatore obtinuit vt sancta Anastasia sibi ꝑ vxorē daretur: ꝓmittēs ꝙ a xp̄ianitate eā reuocaret. Qui cū mīcipīr eā attēptasset ꝓmissiōibꝰ: minis: ⁊ supplicijs: ⁊ ipa i q̄dā camera imobilis ꝑ triduum ꝑmāsisset sine cibo ⁊ potu ⁊ somno: vir intrās ad eā voluit violare eā: ⁊ sic excecatꝰ circuibat in camera nec volebat exire. Cū aūt clamaret ꝑ dolore oculorꝫ intrātes famuli cū emiserūt ⁊ ad idola adduxerūt eū vt rn̄sa acciperet a demōibꝰ vtrꝫ a sua infirmitate curarerē: dixerūt ꝙ nō: sȝ ꝑꝑ illud qđ fecerat anastasie: sciret q̄ȝ ipe ꝙ in inferno eternalr̄ eēt cruciādꝰ. Qui ꝑterritꝰ supra modū ⁊ turbatꝰ: cū duceretē inter manꝰ famulorꝫ subito mortuꝰ ē. Ipa aūt Anastasia post mltas afflictiōes ꝓ xp̄o passas carceris ⁊ exilij incēdij ⁊ extēsiōe corpis sup quattuor palos sp̄m deo reddidit.

In discipulo de tpe.

¶ Miles q̄ violauit virginē quō in cruribus punitus est: ⁊ bufoneȝ igneū in corpe suo sustinuit. Hoc quere ser.xcvi.U.

Uirtutes.

¶ De v̄tutibꝰ quinq̄ȝ fratrꝫ. Exēplū.xxvj.

q Uidā sanctus abbas quesiuit a quinq̄ȝ fratribꝰ suis qui sibi ꝑ ceteris placuerūt v̄tutea: ⁊ vitā: ꝓ ꝗliter vixissent postq̄ȝ religiosi facti essent. Primus dixit Ego sic vixi ꝙ singulis diebus omnia peccata mea: ita cum dolore cordis pertractaui: ⁊ q̄cq̄d ꝯtra deū illa die egi cū tāta cōtritione cōfessus sum quasi eadem die mori deberem Secūdus dixit. Omne tp̄s meum in duas partes diuisi. vnā orōnū deuotioni dedi: aliā laboribꝰ ⁊ fui tijs fratrum vbicunq̄ȝ potui in minimos sic ⁊

in maximo fidelit expedi. Tertiꝰ dixit. Ego de di me totū opibꝰ misericordie ⁊ compassioni ita vt flerē cū flētibꝰ: ⁊ gauderē cū gaudētibꝰ. Quartus dixit. Ego sp̄ me adiūxi vbi despectꝰ habebar: ⁊ sic meip̄m rexi: vt ad plenā humilitatē ⁊ patientiā puenirē. Quintus dixit ego sic vixi ⁊ nullū hoiem turbaui: nec ab aliq̄ turbatus sum. Abbas sibi hec reuelari petiuit a deo: ⁊ vox de celo venit dicēs. Ego do me ego pmitto me inuenire: ego vēdo me ⁊ pmitto me furari: ego pmitto me ab hoie supari. Tunc abbas non intelligēs: orauit sibi manifestiꝰ illa declarari: tunc vox venit de celo dicens. Ego do me penitēti. ego pmitto me in oronibꝰ ⁊ laboribꝰ fratꝝ inuenire. ego vendo me illi q̄ proximis cōpatit ⁊ cōgaudet. ego pmitto me furari: ab humili despecto. ⁊ ego pmitto me superari ab hoie qui nullum cōturbat: sȝ stat in pace. Tūc abbas quesiuit quis melior esset inter illos: tunc venit vox de celo: dicens. Qui nullū turbauit: nec turbatus est.

De exercitijs qnqȝ fratꝝ. Exē. xxvij.

a Bbas quidā hūit quinqȝ frēs quibꝰ pcepit vt vnusquisqȝ referret virtutem suā. Primꝰ dixit: decē ānis q̄tidie feci gn̄alē cōfessionē. Scd̄s dixit. q̄tidie bonā attētionē p viginti ānos studui hr̄e i orone. Tertiꝰ dixit: p. xxx. ānos q̄tidie q̄tū potui misericors fui: ⁊ intraui infirmatoriū q̄rens cui fuirē. Quartus dixit: p. xl. ānos neminē cōturbaui: oia patiēter sustinui. Quintꝰ dixit p quinq̄ginta ānos q̄siui despectionē ⁊ nō inueni mihi silem in humilitate. Abbas igr̄ deū rogauit vt sibi ondēret q̄s int̄ illos melior eēt. ⁊ venit ad eū vox. dicēs. Primꝰ seip̄m dat dn̄o. scd̄s inuenit dn̄m. tertius portat dn̄m. q̄rtus emit dn̄m. quintus vincit dn̄m.

De virtutibus trium heremitarum.

Exemplum. xxviij.

e Rant tres heremite qui cū quererent inter se de virtutibus. dixit vnꝰ q pp dilectionē dei plus sp desidero turbari q̄ mihi turbatōes eueniāt. Alter dixit: q p dilectione dei nūq̄ me iudicātē iudicaui. Et requisitus cur dimitteret: dixit pp tres cās. Primo q2 inuenio me esse peiorē: q̄ȝ ipse qui locutus est. Scd̄o q2 nullus curat mea vba ⁊ n̄ credunt mihi dum de me mala loquenti loquor. Tertio si hodie malꝰ ē qui mihi hodie infert molestiam: cras pōt melior esse q̄ȝ ego. Tertiꝰ dixit plꝰ me q̄ se diligentē diligo ⁊ dū q̄rerēt quis ille esset qui plꝰ se q̄ se diligit dixit Jesus. Qui p me p̄cm ⁊ regnū cōtempsit: corpꝰ dedit penis: quasi me charius sibi haberet.

Unctio extrema.

Sacramentum extreme vnctionis prolongat vitam.

Exemplum. xxix.

q Uidā vir magnoꝝ operum in extremis laborās. Cū interrogatꝰ fuissȝ si oleo scō perungi vellet: rn̄dit. Nolite obsecro talia dicere: q2 oēs qui inungunt̄ illi moriunt̄. Et his dictis sp̄m reddidit. Sed cuȝ lintheaminibꝰ inuolui deberet deo volēte sp̄m resumpsit: ⁊ oculos apiens locutus est dicens. Quia extreme vnctiōis salutare sacr̄m abhorrui. c. ānis ignibꝰ purgatorij iusto dei iudicio torq̄bor: sȝ si punctus fuissem vtiqȝ d̄ hac egritudine cōualuissem. sacra. n. vnctio non ē mortis acceleratio: sed dilatio. Sicqȝ verbis finit̄ animam econuerso exalauit.

Punitio vxoris que impediuit vnctionem sui mariti.

Exemplum. xxx.

m Iles quidam diues ⁊ strennuus in secularibus exercitijs. ⁊ torneamentis: ⁊ hastiludijs exercitatissimus. religiosos ⁊ clericos in magna reuerentia: ⁊ honore habebat: ⁊ eisdem in domo sua liberaliter ministrabat. Hic cum vehementem languorem incidisset: ⁊ post fidelem confessionem: ⁊ dn̄ici corporis pceptionem: ⁊ a religiosis ⁊ clericis. qui ibi aderāt requisitus fuisset si oleum scūȝ desideraret. rn̄dit. ita desidero ⁊ ex toto corde requiro. Qd̄ vxor eius audiens: ⁊ nimis carnaliter eum diligens fieri, non permisit donec intellectum perdidit: ⁊ agonizare cepit. Cumqȝ inunctus fuisset ⁊ per sex horas iacebat immobilis vt putaretur esse mortuus: tandeȝ resumpto spiritu vocauit vxorem di. heu heu vxor mea dilecta quid fecisti. q̄re decepisti me: ⁊ tu decepta es. si cū intellectū habui inunctus fuissem pculdubio. xxx. die a tormentis purgatorij exiuissem: mō p septēnium in penis manebo: ⁊ vtiqȝ. xxx. annis ibi fuissem: nisi hoc religiosoꝝ ⁊ clericoꝝ quos sp dilexi deuota intercepisset oio. Tu v̄o q2 huiꝰ negligētie cā efficiens extitisti: impunita nō trāsibis: sȝ vsqȝ in finem vite tue paralitica iacebis. His dictis miles in bona confessione discessit: ⁊ vxor eius incurabili paralisi percussa post. xxv. ānos plena patientia migrauit ad dominum.

¶ Sacra vnctio disponit animam ad celum.

Exemplum.xxxi.

r Eligiosus quidam ordinis p̄dicatoꝝ bonifacius noīe qui cū peteret sacrā vnctionē a fratre Richardo eiusdē ordinis distulit ipse vocare cōuentū ⁊ inut dormitū. Post matutinas aūt cū ad infirmū venisset: ait ille. O ff quid fecistis: si in sero corp⁹ dñi suscepissez: nūc eēm i palacio qđ vidi: vbi erat magr̄ Raynald⁹ ⁊ ff Rubertus ⁊ alij sci patres: qui obierūt: q̄ occurrētes mihi cū magno gaudio me recipiētes inter se fecerunt sedere. Cūq; cū illis gauderē: ecce dñs xp̄s intrauit in palaciū: ⁊ ait ad me op; te recedere hinc: q: nūdū me recepisti. Unde si sero cōicatus ⁊ inūct⁹ vt petebā fuissem: cū scis p̄rib⁹ ⁊ fratrib⁹ nostris vtiq; remansissem in palacio tā iocundo. Hoc in vitas patrum.

Voluntas.

¶ Malaʒ voluntatem habēs vulnerat xp̄m.

Exemplum.xxxij.

q Uidam stans in mala voluntate peccandi: ⁊ etiam erat peccator magnus qui videns beatam virginē habētem in gremio puerum Jesuʒ ⁊ videbatur ei puer ille pulcherrimus in facie: sed in corpe erat: ac si esset trāsfossus cū cultellis in toto corpe suo. Et virgo btā ait p̄dōi. Qualiter placet tibi iste puer. Qui rñdit pulcherrimus esset si non eēt trāsfossus: ⁊ sic vulnerat⁹ in corpe. Que ait Cuius reus est iste hō qui h̄ fecit. Qui rñdit. Mala morte puniat̄. Rñdens aūt btā virgo. Tu es hō ille qui cū tuo malo p̄posito denuo flagellas ⁊ crucias filium meum: ⁊ sic fiat tibi sicut dixisti. ⁊ diabolus in tali malo proposito fregit sibi collum.

¶ In bonis quoq; deus recipit voluntateʒ p̄ facto. Exēpluʒ.xxxiij.

q Uidam dominus castri habuit sacerdotem sibi celebrantem solēnia missarum: ⁊ ipsum vocari fecit: vt se preparet ad missam. Sacerdote auteʒ veniente vidit ipsum dñs castri cum quinq; demonibus obsessum: ⁊ nullus alius videre potuit: nec ipse sacerdos sciuit: ⁊ angelum suum longe stanteʒ Et cum appropinquaret eccl̄ie: reliquerūt eum tres demones. Cum aūt se oino ad missam cōfessiōe facta p̄parasset: dimiserūt eum alij duo ⁊ oēs quinq; stabant q̄si lupi rapaces insidiando qū finem suo officio dedisset. Et angel⁹ dñi stabat sup̄ humeꝝ eius. Sacerdote stante in canone dñs castri extracto gladio amputauit sacerdoti caput suū. Interfectiōe facta dñs cepit cōtristari ⁊ a dño papa pniam requirere. Qui dixit. Uade ⁊ fac qđ fatuus tuus iubet te facere. Dñs vero letus ad p̄pria peruenit ⁊ fatuuʒ suū bñ fecit tractare. Quadā vero die vocauit fatuū ⁊ dixit sibi. Quid faciā q: interfeci sacerdotē. Qui rñdit. Si ipsuʒ interfecisti p̄mittas filr te interficere. Cū vo sepius h̄ attēptasset: ⁊ fatu⁹ sp̄ eadē v̄ba rñderet: cogitauit dño q̄ aliquid significaret: rogauit seruū vt qū veniam fecisset sibi caput suū amputaret. Facta aūt venia ⁊ extracto gladio ad amputandū sibi caput venit sacerdos mortuus corā altari: ⁊ dixit sibi. Surge: dñs hʒ volūtatē pro facto. Resigno autē tibi qđ mihi fecisti: q: in gl'ia dei p̄iisuʒ surrexit dñs: ⁊ habitū assumpsit religiosuʒ ⁊ ex castro fecit fieri claustrum: in q̄ dño nr̄o iesu xp̄o seruiuit vsq; in finem vite sue.

¶ Apostata conuersus post mortē inuent⁹ est in habitu ordinis sui. Exemplum.xxxiiij.

b Eatus Bernardus monachū habuit qui suadente diabolo ordinis habitū deposuit: ⁊ parrochiam quandam ad regendum suscepit ⁊ ex concubina secum manente genuit filios ⁊ filias. Accidit igitur vt p̄ annos plurimos ibi esset nec abbas sciens per villam in qua monachus habitabat transiret ⁊ ad domuʒ illius hospitandi gr̄a diuerteret. Quē ille cognoscēs ⁊ quasi p̄priū p̄reʒ cū multa reuerētia accipiens deuote ministrauit: ⁊ tā ipsi q̄ʒ socijs ac iumentis necessaria copiose ministrauit: nec tn̄ cognitus ē ab abbate. Mane cū vir scūs dictis matutinis parat⁹ essʒ ad eundū: nec posset ei loqui eo q̄ matutinas surgens iuisset ad eccl'iā. Ait filio illius sacerdotis. Uade ⁊ defer nūciū istū dño tuo. Erat aūt puer idem mutus a natiuitate: qui p̄cepto obediens: ⁊ precipientis in se v̄tutē sentiēs ad p̄rem cucurrit ⁊ sectis p̄ris v̄ba absolute valde exp̄ssit dicens. Hec ⁊ h̄ mādat tibi p̄r abbas. P̄r primā vocē audiēs: ⁊ pre gaudio lachrymas effundens: ⁊ bo ⁊ tertio eadē verba repetere amonuit: ⁊ quid sibi abbas fecerit diligenter inquisiuit. Cui ille Nihil mihi aliud fecit: sed solūmō mihi dixit. Uade ⁊ dic dño tuo h̄ v̄ba. Ad tam ḡ euidēs miraculū sacerdos cōpūct⁹ festinanter ad sanctū viꝝ venit: seq; cū lachrymis ad pedes prostrauit. Dñe p̄r iquit monach⁹ v̄r talis ac talis fui: ⁊ tali tp̄e a monasterio recessi. Rogo ḡ paternitatē vr̄am vt liceat mihi redire vobiscū ad

monasteriū:q2 de⁹ i aductu vestro visitauit
cor meū. Cui sctūs Bernū. Expecta me hic:⁊
ego pacto negocio cito reuertēs ducā te me
cū. Timēs ille mortē quā prius nō timebat
rūdit. Dñe timeo interim mori. Ad h ille in
quit. Pro certo scias:q2 si in tali cōtritione
ac ꝓposito mortu⁹ fueris corā deo monach⁹
inuenieris:⁊ sic recessit. Cū.n. abbas redijt si
liūqꝫ sic recēter mortuū ac sepl'tū audiēs se
pulchꝛū apiri pcepit: dicētibus q aderāt qd
facere vellet. rūdit. Uolo videre vtrū i sepul
chꝛo iaceat monach⁹ vel cleric⁹. Clericū inq
unt in habitu seculari sepeliuimus. Relecta
terra: abiectaqꝫ veste qua sepultus fuit:⁊ in
tonsura monachi cūctis apparuit. ⁊ magni
ficat⁹ est ab oib⁹ de⁹ qui volūtatē ꝓ facto re
putat ⁊ accipit. Hec cesarius.

In discipulo de tpe.

¶ Latro q in volūtate bona ad hēmitā ve
nit:⁊ ipse sp̄reuit eū:⁊ quō arbor eū occidit
⁊ stati aīa ei⁹ ad celū euolauit hmo·cli. D.
¶ Item latro quidam orauit vnum pater
noster corā crucifixo:⁊ sic saluatus est. E. ue
re sermone. xlii. R.

Uoluptas.

Ancilla delicata quō postmodū ꝯputruit.

Exemplum. xxxv.

Ux quidā vxorē habuit q̄ ita tener
⁊ delicate viuebat vt cōibus aquis
abluere se dedignaret : sed hui eius
de roze celi vndiqꝫ collecto laboriose ei bal
neū pparabāt. Cibos nō tangebat nisi postq̄
fuissent p eunuchos in frusta cōcisi: aureis
fuscinul' ori suo adhibebat cubiculuꝫ suum
ita redolebat q vix sit auditu credibile. Dū
sic viueret: iudicio dei pcussa viuēs cōputru
it: vt iam null⁹ fetorē eius ferre posset. Relin
quentibus ergo eā oibus famulis: vna sola
ancilla in hūtio suo pmāsit q̄ nō sine specie
rū redolētiū auxilio transire potuit: sed q̄b
raptim ei ministrās diem clausit extremum.

Uotum.

¶ Uirgo votiua que voluit cōtrahere mri
monium. Exemplum. xxxvi.

Uedam virgo fideliter incastitate
beate Marie virgini seruiens ⁊ se
ei ⁊ filio eius in castitate vsqꝫ ad
mortē seruire obligās: sed felicib⁹ ei⁹ actib⁹
hostis ant. q nō defuit inuidia: q potētis cu
iusdā oculos forme ei⁹ iniiciēs totū ei⁹ aim
in amorē ꝟgis ꝯuertit: quā cū blādicijs ⁊ ꝓ
missōib⁹ crebri⁹ attēptabat vt eā vxorē hre
mereret. glīam ⁊ diuitias ⁊ pp deum oia bo
na sibi ꝓmisit: n̄ eū segni⁹ quotidie purgēs
q̄ intētor ei⁹ dyabolus cor ei⁹ ad tantū scel⁹
instigabat: qd plura: crebro inimici fatigata
turbie corruit ⁊ spōsa eterni regis mortalis
hois vxor fieri acgescēs: renūciās xpo ⁊ eter
nis bōis mortalē spōsum ⁊ trāsitoria bōa s
bi elegit. Cōstituit dies nuptiarū ⁊ nocte im
mediate pcedētē diē nuptiaꝝ: cū i domo pa
rētū illa nocte gesceret vidit illa nocte in sō
nis se raptā sup os putei: q enormi āplitudi
ne ⁊ ꝓfūditate oris sui apuit baratrū q tā
imanes exhalabat fetores: vt vniuersuꝫ hu
ius mūdi aerē videret inficere: tā dēsas fu
mi nebulas: vt sc̄li hui⁹ claritatē videret de
celo effugasse. Cūqꝫ totū hpētib⁹ ⁊ ꝟmib⁹
scaturiret: ⁊ a clamorib⁹ eoꝝ q int⁹ torq̄bā
tur horribilimirarer rugitu: vidit repēte exhi
opes q̄sdā ignitos d medio exiliētes ⁊ alias
deputatas tormētis absqꝫ dña crudelr imer
gētes: a qb⁹ ⁊ ipa arrepta. ⁊ cū traheret inē
ipos iā dispatōis āgustias respiciēs ⁊ circū
spiciēs si eēt auxiliator: vidit ātiquā dñam
suā dei genitricē ꝟginē mariā: sꝫ nimis a lon
ge: ⁊ sic a se auersaꝫ vt ei⁹ visionē vix a lōge
aliq̄ spē posset colliger: tādē toto corde ⁊ oī
conatu ꝯuersa ad illā nomē suū valde icla
mās. O dña inqt subueni ācille tue tam in
amara necessitate ꝯstitute. At illa ꝓpi⁹ ac
cedēs. Tu inqt q̄ es. Ego suꝫ inqt o dña an
cilla tua: tuo famulatui tueqꝫ mēorie sp de
uota. At illa inqt. Absit. tu mea si es: imo illi
us quē me cōtēpta ⁊ filio meo pelegisti: ipe
tibi subueniat: ipe te liberet. Illa ꝟo iprope
rātis ꝟba n ferēs: imo inqt: o dña lōge sit a
me lōge a corde meo ei⁹ mēoria. tu ꝟo libа
ancillā tuā: ⁊ non differas. O dña q2 iā ab
sorbet me ꝓfundū. iā vrget sup me puteus
os suū. Cūqꝫ se in hūc modū excusaꝛꝫ vt il
lā iuuaret. inimiciqꝫ eius eā trahebant: nul
las dantes inducias: accessit pietatis mater
sctā dei genitrix maria ad eā: sua mau ma
nū ei⁹ tetigit ⁊ tenuit: ꝓcul inimici ilico fcti
sūt: nec respicere eā audētes cui tm̄ matris
dñi videbāt adesse patrociniū. tūc eā ipsa
blāde alloquēs ⁊ benigne ꝯsolās. hi inqt sūt
fructus carnis. hoc pmiū voluptatis i hūc
precipitatōnis voraginē precipitē te dabas
⁊ nesciebas: iam expecta caue. ⁊ ad recupe
randam grām ei cui deseruit castitas totis

viribꝰ ⁊ visceribꝰ insiste: ⁊ ego te precibꝰ me-
is iuuabo: dixit ⁊ abijt. illa ꝟo reddidit sibi
aiaꝫ: ⁊ sic euigilauit. Aderāt amici diuīc siliꝰ
q̄rentes qđ fieri deberet. Et illa inqt: ꝑcul
discedite ministri mortis ⁊ intentores ignis
eīni: illisqꝫ a facie sua cū sūma idignatōe ꝑ-
turbatꝭ parētibꝰ ⁊ oībꝰ ibi ꝯgregatꝭ rē totā
apuit. Et illi h̄ audiētes: liberā eā dimiserūt.
Et illa totꝭ viribꝰ se in penitētie luctu ⁊ an
tiq̄ ꝓposito reddēs istabat iq̄tū poterat re-
cupare grāꝫ dn̄e nr̄e vł genitricis ꝟgis ma-
rie ⁊ filij eiꝰ dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Et sic i bono ⁊
salubri ꝓposito postmodū finiuit vitā suā.

¶ Uotiuus quidaꝫ obijt sine sacramentis
⁊ dānatus est. Exemplum. xxxvij.

In diocesi traiectēsi erat qdā rusti-
cꝰ vsurariꝰ Godescalcꝰ noīe: tpe
predicatōis sancte crucis ipse cru-
cem ⁊ votū redemit ꝑ qnqꝫ libras traiecten
ses: ⁊ circūuenit dolo dispēsatorē cū posset
dedisse. xlviij. libras nec tñ filios exheredas
set. Iste sedebat i tabernis dicēs. Uos sto-
lidi transibitis mare in ꝑiculo vite vr̄e ⁊ ex-
penditis subam vestrā: redemi eni ꝓ quiqꝫ
libris votū meū ⁊ vitā meā: ⁊ mācebo domi:
⁊ tñ similē vobis habeo mercedē. Nocte q̄-
dā cū iaceret cū vxore sua audiuit in molen
dino suo qđ erat cōtiguū domui sue motuꝫ
q̄si rotas molentes: ⁊ dixit puero suo. Uade
⁊ vide qđ fit in molendino. Puer iuit ⁊ re-
dijt horrore ꝑcussus. Cui dn̄s. Quid ē tibi:
At ille. Tantꝰ horror inuasit me i ostio mo-
lēdini ꝙ cōpulit me redire. At ille. Etiam si
dyabolꝰ ibi sit ego vadā ⁊ videbo qđ fit. in
iecta toga scapulis venit ad molendinum.
Erat eni nudꝰ. Ostiū aperuit ⁊ introspexit.
vidit duos equos nigerrimos: ⁊ viꝝ nigruꝫ
stātē circa eos. Qui dixit ad rusticū: festina
ascende ad equū istū q ꝑ ꝑ te adductꝰ est.
Ille rusticꝰ expauit. At ille niger. Quid tar
das: ꝓijce vestē tuā ⁊ veni. erat enim vestis
cruce effigiata. ille despatꝰ ex vocatiōe dya
bolice ꝟtutis reiecta veste equū ascendit: ⁊
vir niger ascēdit alteꝝ equū: ⁊ stati deducti
sūt ad diuersa loca penaꝝ: vbi ille miser vidit
p̄rēꝫ ⁊ matrē ⁊ alios q̄ꝫ plurimos q̄s cogno-
uit ⁊ vidit ibi quēdā militē Bellā de castro
Dorst. insidentem vacce furenti auerso ca-
pite: ita ꝙ dorsum habuit ad cornua vace:
que huc atqꝫ illuc discurrebat: ⁊ crebris icti
bus dorsum militꝭ cruciabat. Et cū q̄reret ru
sticꝰ quare illā penam sustineret: r̄ndit. Uac-
cā ista rapui sine mīa cuidā vidue: ⁊ iđ oꝫ mē
hāc penā pati sine mīa ab ea. Ostēsa est ei se-
des ignita ⁊ dictū est ei. Nō reuerteris ad
domū tuā. post tres dies reuerteris ad locū
istū ⁊ mercedē accipies i ista sede. Mox a dē-
mone reductꝰ semiuiuꝰ inuētꝰ est in molēdi-
no ab vxore ⁊ familia. et dixit eis oīa q̄ vide-
rat ⁊ ꝯtingebāt. ⁊ q̄n sub desꝑatiōe vocatꝰ
est sacerdos q ꝯsolaret eū: ⁊ ad cōfessionē ⁊
ꝯtritionē eū āmoneret. R̄ndit. Quid ꝓsūt
ꝟba ista. nō possum cōfiteri: q2 supfluū ⁊ in
vanū video me confiteri: ⁊ video qđ i me sit
dispositum necesse ē adimpleri: sic miser sine
sacramentis ecclesie defunctus est.

¶ Uotiuus qdam ꝑ triduuꝫ amisit visum.
Exemplum. xxxviij.

Doctor quidā litteratꝰ valde cum
vouisset se p̄dicatorū ordinē intra
turū: ⁊ iā eundē diē assignasset frī-
bꝰ apđ mediolanū retractꝰ a scholaribꝰ ⁊
sclari vanitate iuit ad aliā ciuitatem vt ibi
doceret: ne frēs p̄dicatoꝝ ordis tā frequenē
videret: sed eodeꝫ die quo p̄uaricatꝰ est pa-
ctū: visum ꝑdidit. ⁊ sic per tres dies cecꝰ ꝑ-
mansit. Tandē petū cognoscēs tandē visuꝫ
recepit ⁊ ordinē intrauit ⁊ in eo deuote per
mansit ⁊ vitam in bono finiuit.

¶ Periculosum ē differre votū. Exē. xxxix.

Quidā iuuēis Johānes noīe vouit
ꝙ ordinē cisterciēsi. intraret: sꝫ acci
dia plenꝰ penituit. loco voti fec̄ ꝑe
grinationē scti Jacobi: a q̄ cū rediēs a suis
amicis cū fuisset susceptꝰ valde honorifice:
dormiēs vidit se in somno corā dn̄o cū quo
erant btūs Petrꝰ: Paulꝰ: Jacobꝰ ⁊ iohā-
nes: ⁊ alij apli: ⁊ beatꝰ petrꝰ vt ei videbat
tenebat i manu librū pulcherrimū quē dn̄s
p̄cepit apiri: vidit dictꝰ Johānes litteris au
reis nomē suū scriptū: qđ precepit dn̄s dele-
ri. Et beatꝰ Jacobꝰ ante dn̄m se ꝓstrauit:
rogās ne nomē sui ꝑegrini deleret. Tūc nō
exaudiuit eū dn̄s: sꝫ dn̄s iproperauit dicto
Johāni dure valde ⁊ cū magna idignatōe
ꝙ eū irrideret ⁊ contēneret votū suū adim
plere: p̄cepit btō Petro vt nom̄ suū dleret.
Btūs aūt Jacobꝰ adhuc semel ꝓstrauit se
an̄ dn̄m: rogās ne deleret nomē eiꝰ ꝑegrini:
ꝓmittens ꝓ eo ꝙ infra. xv. dies votū iple-
ret. Ipse aūt excitatꝰ a somno gratias retu
lit suo fideiussori: ꝓmittēs ꝙ ipsum termi-

num anticiparet ⁊ ſtc̄pho anticipans ordinē ci
ſtercien. intrauit: fact⁹ primo abbas clareuall.
poſt ep̄s apud valentiā: vbi dicit eum multis
miraculis claruiſſe ⁊ vitā feliciter terminaſſe.

¶ Uotiuum demones proiecerunt in ſartaginem. Exemplum. xl.

Egitur in libro petri cluniacen. ꝙ q̄
l dam ſacerdos in pictauia multorum
viciorū ſeruus: qui cū a priore bone
uallis monitus fuiſſet frequēter, vt ſeculo renū
ciaret ⁊ vitā ſuā emendaret ⁊ ordinē intraret:
qui vouit: ſed votū nō impleuit: incepit aūt ſu
bito grauiter infirmari. Qui cū miſiſſet ꝓ priore:
qui veniēs ammonuit eū vt ꝓmiſſū adim
pleret ⁊ facere nō differret: ſubito clamare ce
pit. O pater ora ꝓ me: q: duo vrſi veniunt ad
deuorandū me: Jllo vero cū alijs aſtātib⁹ orā
te mox liberatus ē. Sed nec ſic implebat pro
miſſum: ⁊ ecce iterū cepit clamare petens ōro
nes dicēs. Ecce ignis occurrit ad deuorandū
me: ſed tūc iterū liberat⁹ eſt ad ōrones bonoꝝ
virorū. Sed ꝓmiſſum adhuc cōplere ꝯtēnens
quaſi deſperādo ad dei iudiciū raptus audiuit
ꝯ ſe ferri ſniā de malis ſuis ⁊ de fractiōe vo
ti. ⁊ a raptu ſubito rediēs retulit corā oib⁹ vi
ſa ⁊ audita: ⁊ ꝙ ab eo eēt ꝑciſa ois ſpes ſalutꝭ.
Et addidit. Ecce adſunt duo demones portan
tes vnā magnā ſartaginē vt frixar in ea i eter
nū: qui cū hoc diceret. vna gutta frixure cecidit
ſup man⁹ eius: q̄ vſq: ad oſſa eū oibus videnti
bus deuorauit. Et tūc ipſe ait. Nunc credite ꝗ
etiam demones in ſartaginē me ꝓijciūt: ⁊ hec
dicens expirauit ⁊ vitā ſine cōtritione finiuit.

¶ Quidam ſancto michaeli vouit vaccam ⁊ vitulum. Exemplum. xli.

Uſticus quidam cū duceret vaccam ⁊
r vitulum ad montē ſancti Michaelis:
qui de periculo maris timēs: q: qn̄q:
viam attigit: fluctus cū inuaſit: exclamās dixit.
O ſancte Michael adiuua me ⁊ libera me ⁊
dabo tibi vaccā ⁊ vitulū. Sic liberatus dixit.
Bene fatuus erat ſanctus michael ꝙ credebat
ꝙ darem ſibi vaccam meā ⁊ vitulū meum. Et
iterum inuaſit fluctus eum: ⁊ iterū exclamauit
⁊ dixit. O bone Michael adiuua me ⁊ libera
me: ⁊ dabo tibi vaccam ⁊ vitulum. Et ſic libe
ratus iterū dixit. O ſancte michael nec vaccā
nec vitulum habebis. Cum autē ſic quaſi ſecu
rus incederet. ecce iterum fluctus inuoluens
eum ⁊ ſuffocans eum: ⁊ vaccam ⁊ vitulum cū
eo ſuffocauit.

Uſura.

¶ Pro vſurarijs defunctis nō eſt orandum. Exemplum. xlij.

Uidā ſacerdos orauit pro patre ſuo
q vſurario: ⁊ manus ipſius. cōtremue
runt ſibi in miſſa. Et beatus Ber. ora
uit quid hoc ſignificaret. Et angelus apparuit
ei di. Nephas eſt orare ꝓ vſurario qui iā dā
natus eſt. Et beatus Ber. prohibuit ſacerdoti
ne amplius pro patre oraret. Et ille ſacerdos
amplius nō orauit pro anima patris ſui: ⁊ ſic
tunc ceſſauit tremor manuum ſuarum.

¶ Quidam accepit cappam ab vſurario quo punitus eſt. Exemplum. xliij.

Um anima beati furſei egreſſa eſſet
c de corpore: dmones ante tribunal iu
dicis accuſabant: ſed nō inueniebāt
qđ ei obijcerent niſi ꝙ aliqn̄ cappā ą
quodā. i. feneratore receperat: ſed angelis ſcīs
orantibus ꝓ ipſo decreuit dn̄s vt aīa ad corp⁹
rediret ⁊ pniā ageret. Unde vnus demon ira
tus ait eius, a quo cappā acceperat in eius fa
ciem ꝓiecit. Uñ poſtq̄ fuerat ſuſcitatus appa
ruit in facie ei⁹ cruſtio ex aia feneratoris igne
gehēne ſuccenſa. Nec tñ creditur ſanctū virū
ſciuiſſe illam cappam fuiſſe fenore acquiſitā:
ſed inquirere debuit. Hec arnoldus.

¶ Quidam conſtruxit eccleſiam de vſuris. Exemplum. xliiij.

Um quidam vſurarius eccleſiā de
c vſuris ⁊ rapinis cōſtruxiſſet: ep̄m ad
eius dedicationē vocauit. Ep̄o igitur
cū ſuis clericis officiū dedicationis peragente
vidit retro altare diabolū in cathedra ſtantē
in habitu ep̄ali ⁊ dixit ep̄o. Quare tu eccleſiam
meā conſecras: Ceſſa iā q: h̄ eccleſia merito
ad me ꝑtinet: q: de vſuris ⁊ rapinis edificata
eſt. Cum ergo ep̄s cū clericis fugeret: ꝯtinuo ip
ſe diabolus grandi ſtrepitu eccleſiā deſtruxit.

¶ Uſurarius quidā in agone dixit. Denarios comedo. Exemplum. xlv.

N dioceſi colonienſi miles quidam
defunctus eſt vſurarius admodum
i nominatus ⁊ auarus qui cum infir
maretur: ⁊ tandem materia aſcen
dente in cerebrum: factus eſt freneticus. Cūq:
quotidie dentes ⁊ os moueret: dixerunt ei
miniſtri ſui. Quid comeditis domine. Re
ſpondit ille. Denarios ego maſtico. Ui
ſum enim fuerat ei ꝙ demones ori eius de
narios infunderent. Non poſſum inquit

sustinere demones istos: ponite me ad monasterium: quia forsitan illic orationibus seu per orationes bonorum hominum liberabor. Qui cum dolatus fuisset clamauit reportate me. plures enim demones hic video quam in domo. Sic miser delatus et a demonibus agitatus expirauit. Ecce quam execrabile vitium sit vsura in omnibus ostenditur cunctis.

¶ Vsurarius quidam miserabiliter est defunctus. Exemplum xlv.

Uit quidam vsurarius in brabantie partibus nequam valde: quia nobiles multos et potentes exheredauerat: et pauperes funditus modum expoliauerat. Hic frequenter occurrens religiosis rogabat quasi cum lachrymis pro se orari: sed in nullo penitus se conuerterat. Accidit autem quod repentina infirmitate correptus est: et cum ad exitum appropinquaret: ecce subito duo ingentes canes tenebrarum lectum iacentis ambiebant. Ipse vero protracta lingua propria ipsam linguam ad longitudinem pedis distendens: miserabiliter expirauit: et sic miserabiliter mortuus est.

¶ Vsuraria quedam bursam cum pecunia fecit secum sepelire. Exemplum xlvi.

Uc sorores simul habitabant: me mortua diuiserunt hereditatem. Altera mox portionem suam dedit in vsuras: et faciens cistam formam congregauit multam pecuniam: et non compatiebatur sorori paupercule. Contigit autem vsurariam sororem infirmari vsque ad mortem que vocauit sororem vt causa germanitatis ei ministraret: quod et illa fecit: sperans se aliquid accepturam. Illa videns se non posse euadere mortem: sorore emissa accessit ad cistam tollens ex ea duas crumenas plenas pecunia: et cinxit se ad nudum circa ventrem: et crumenas sub oibus vestibus abscondit. Et sorori reuersa ait. Rogo te vt cum mortua fuero a nullo permittas me nudari: sed in eisdem vestibus in quibus iam iaceo me in sepulchrum ponas atque sepelias. Quid plura: illa moritur et sepelitur sicut postulauerat. Potenti viro ad quem villa illa pertinebat quod vsuraria illa mortua esset intonuit. Qui statim ad vocatum suum misit vt pecuniam huius defuncte vsurarie tolleret. Qui veniens aperuit archas, accepit claues et nihil inuenit. Et cum exquireret pecunias a sorore inocente et torqueret eam propter hoc: cepit soror de peritione predicta cogitare: et suspitionem habere de pondere corporis mortue. Quod cum recitasset aduocato: rogauit aduocatus sacerdotem vt liceret sibi effodere corpus vsurarie: sacerdos admisit: apertum est sepulchrum. Mira res nudato corpore viderunt ambo. s. sacerdos et aduocatus maximum serpentem qui frequenter caput suum erigens et festinanter mittens in os mulieris et sulphur et ignem spuens in os eius. Quo viso territi sunt valde et clamauerunt. Reijcite terram velociter. Diabolus enim est qui punit vasculum eius atque illudit: et reuersus aduocatus ad dominum retulit ei oia que viderat. In discipulo de tempore.

¶ Vsurarius quidam tria debebat facere. s. conteri: confiteri: et vsuras restituere qui dixit: prima duo libenter faciam: sed tertium nullo modo faciam. Hoc quere de tempore sermone. cviij. Z.

¶ Item vsurarius quidam in agone sibi portari fecit vasa aurea et argentea: et quum anima recreari non potuit: sed dolor continue augmentabatur tunc recommendauit eam demonibus. Hoc queratur ser. cxviij. L.

¶ Item vsurarius quem asinus portauit infra patibulum et ibi sepultus est. quere sermone. cxiiij. B.

¶ Item episcopus quidam sepeliuit in ecclesia sancti faustini vsurarium. Hoc quere ante. S. i.

¶ Item vsurarium quendam diaboli per pedes extraxerunt de ecclesia. Hoc quere ante. S. ij.

¶ Item vsurarius quidam in claustro fuit sepultus: nec ipse nec monachi requiem habere potuerunt donec ipsum econuerso extumulauerunt ante. S. iij.

¶ Item vsurarij quidam propter penitentiam et restitutionem saluati sunt. Duo exempla que re supra. R. iij. et. iiij.

Capitulum de X. Xpianus.

¶ Quidam posuit iudeo christum pro fideiussore. Exemplum. i.

N vrbe bisantina fuit quidam xpianus qui patrimonium suum expenderat cum iam nec pecunias nec amicum nec etiam xpianum a quo mutuaret inueniret: iudeum quendam adijt obnixe rogans vt ei mutuo aliquid concederet. Qui cum vadem omnino peteret: et ille penitus non haberet quid ei traderet: quia inquit alium vadem inuenire nequeo: velles a me pro vade accipere dominum iesum xpm quem colo. Ille ait Iesum xpm deum esse non credo. Sed quia hominem iustum et prophetam cum esse non dubito hunc mihi pro vade si dederis indubitanter accipio. Ille respondit. Fiat vt dicis. Xpianus accepta pecunia nauem curit

mercimoniis onerat: ad longinq̄s partes se transfert: venditis mercimoniis suis ditat. Cūq3 iā nisi vn⁹ dies superesset reddēdi pecuniā: et ipse valde lōge distaret a loco ꝯtristat⁹ valde: tamen ad se reuersus ait. Bōne deū meum Jesum pro te fideiussorē dedisti. Ipsi ergo pecuniam trade vt creditori restituat quō velit. Confestim ergo scriniū fieri fecit: pecuniā iudeo debitā iusto pondere inclusit mari et ei qui mare fecit gubernādū ꝯmisit. Mira res. sub vna nocte per multa equorū spacia scrinium bisantine illabitur vrbi: et iudei mane astitit domui Jude⁹ ergo exiēs mane protensa manu arripuit scrinium: et lecto suo supposuit. Post aliquantulū tp̄is quando Christianus reuersus fuit. iudeus xp̄iano iproperādo dixit. O veraces xp̄iani. Ille autem ait. Cur ita ista loqueris? Quia inquit ille pecuniam a me accepisti: et eā die statuto non reddidisti At ille ait. Omne qd mihi p̄stiteras tibi reddidit. et ipsum habeo testem quem et dedi fideiussorem. Mecum ergo veni: et eius ipse testimoniū audi. Qui igitur ecclesiam adeunt: et magni saluatoris cum multis assistunt. Tunc xp̄ianus inquit Domine Jesu sicut dei et hominis verus es filius testimonium perhibe veritati: vtrum huic iudeo reddidi quicq̄d mihi prestiterat. Tunc audientibus cunctis hominibus imago respondit. Testimonium perhibeo tibi q̄ die constituto omne prestitum ei reddidisti. Dis indiciis q̄ scrinium in quo pecunia clausa est sub lecto ipsius iacet. Audiens autem iudeus stupuit: et signa cognouit. Et relicto iudaismo: fidei Christi cum omni domo sua se commisit.

Capitulum dc. Y.

Ymago.

¶ Mulier nobilis quedā nominauit imagini beate virginis Marie Rumbulam.

Exemplum. i.

(I) In capella cuiusdam castri quedam vetus ymago beate Marie virginis fuit in sinu tenens filium. Non quidem per opus bene formata: sed multa virtute dotata. Matrona igitur quedam huius castri die quodam in capella stans: ipsam imaginē respiciens et sculpture indignans ait. Ut quid stas hic tu vetus Rumbula. Beata Maria mulierem stultiloquam non apud filium accusans: sed penā pro culpa futuram alteri matrone predicēs ait. Quia domina illa. vocauit me vetulam Rumbulā: ideo sp̄ misera erit q̄diu viuet. Post paucos dies ab omnibus bonis mobilibus et immobilib⁹ a proprio filio electa miserabiliter mendicauit vsq3 ad mortem: penam luens stultiloquii.

¶ Judeus quidam proiecit imaginem beate Marie in cloacam.

Exemplum. ii.

(Q) Egitur etiam q̄ in constantinopoli q̄dam iudeus imaginē beate Marie virginis in tabula breui signatā vel figuratam parieti in domo cuiusdam affixam conspiciens: interrogauit cuius esset hec propria figura faciei. Cui quodā3 respōdente dicitur q̄ esset figura sancte Marie semper virginis. Quod audiens infelix iste iudeus incredulus: diabolo instigante candē3 de pariete valde iratus tulit imaginem ad vicinā3 cucurrit domum ibiq3 imaginem sanctam ob christi et Maria nati dehonorationem in humana stercora proiecit: et ibi desuper sedens p̄ idem foramen ventrem purgauit super imaginem beate marie virginis Et post illam turpissimam ventris purgationem ille infelicissimus homo recessit. Digna quippe et ignominiosa morte defunctus est: et postea nunq̄ apparuit.

¶ Puerulus quidam porrexit xp̄o panē3.

Exemplum. iii.

(p) Uerulus quidam accepto pane domum matris egreditur: et huc illucq3 deābulando vt moris est huiusmodi paruulus panem quē acceperat comedebat. Contigit autem vt in quodā loco vbi beate dei genitricis Marie imago in vlnis tenens, puerum erat posita: idem puer transitum haberet. Quam intuens: et puerili suauitate blandiens eidem puero ait. O chare que libens offero tibi: sume. Illa vero imago licet pro excitanda intuentium deuotione formata: tamen vt pote sine sensu mansit immobilis. vt nec panem qui prebebatur accepit: nec responsum loquendi, reddidit. Puer in incepto persistens vt secum de pane ederet rogabat et exorabat. Cumq3 diutius modo scilicet alludendo: modo supplicādo apud ipsum obtinere quereret: vt quantum deo placeret

innocentis simplicitatis postulatio patefece-ret. Tandem eadem imago virtute divina operante manum extendit: panem quem prebebat accepit dicens. Ecce panem sicut vis accipio: sed eum post triduum tibi reddere volo. Puer itaque hac audita visione domum letus rediit: et sine mora infirmitate tactus lecto decu-buit. Iam tertius dies advenerat: et vocan-te domino sanctissime Marie virginis filio animam reddidit: percepturus eterne vite panem: et celestis regni mansionem.

¶ Quidam fregit imagini christi brachium.

Exemplum .iiij.

Quedam mulier insecuta a latroni-bus retro columnam cui beate virgi-nis imago iminebat: quam quidam illorum lapidando brachium imaginis pue-ri Iesu confregit: inde mox sanguis copiose emanando cunctos in admirationem et dei laudem induxit percussore eodem obstina-to: quem ideo coram omnibus hominibus dyabolus suffocavit.

¶ Item plura exempla de imaginibus christi et Marie. quere supra P. xi. et deinceps.

Ypocrita.

¶ Quidam in extremis datus est draconi.

Exemplum .v.

Ypocrita quidam monachus apud homines magne estimationis ha-bebat bonus enim videbatur: sed cum se cum fratribus ieiunare simularet: occulte comedit. Qui dum morti appropinquasset et maxime infirmaretur fratres omnes vocati sunt: qui venientes aliquid boni se ab eo audire sperabant. sed iam datus hosti coactus est prodere suam simulationem dicens. Quia oc-culte comedebam: ideo iam draconi datus sum qui cauda sua pedes meos ligans: caput su-um in os meum mittens spiritum meum ebibit. Et his dictis desperatus expiravit spiritum reddidit: et male mortuus est.

In discipulo de tempore.

¶ Ypocrita est sicut simea: ut patet in illo exem-plo de sutore et simea: que sibi ipsi collum absci-dit cum cultello sutoris sermone .c. VI.

¶ Item inclusa quedam ex quadam ypocrisi dixit se esse pessimam: sed ab aliis hominibus noluit hoc audire. ibidem sermone .c. X.

¶ Promptuarium exemplorum discipuli explicit.

Tabula promptuarij

Incipit tabula promptuarij exemplorum discipuli secundum ordinem alphabeti.

Abstinentia.

Rater quidam abstinuit a cibo vsqz
f ad terciam. vsqz ad sextam et vsqz
ad nonam A primo.
Frater quidam pendebat amphoram madidam ante oculos suos A.ij.
Macharius misit vua ffi infirmo et ille misit alijs et sic vltro reportata e ad primu. A.iij
Frater quidam in via vidit poma pulchra: et tamen noluit gustare. A.iiij.
Duo fratres in mensa quorum vnus parum alter multum comedit A.v.
Abstinentia sancti Germani. A.vj.
Abstinentia sancti Osualdi. A.vij.
Miles quidam intrauit religionem et pp abstinentiam nimiam infatuatus est. A.viij.
Adolescens punitus est in purgatorio propter indiscretionem abstinentie. A.ix.

Accidia.

Monachus quidam dormitauit in choro cui christus ostendit dorsum: A.x.
Monachus antiquus somnolentus vidit virum longum qui percussit eum cum nodo straminеo in faciem. A.xi.
Monachus piger qui portatus fuit cum codea ri pice ardenti pleno. A.xij.
Monachus quidam habuit sudores hora surgendi ad matutinas. A.xiij.
Accidiosus quidam. xl. annis ad purgatorium deputatus est. A.xiiij.
Miles sciuit tres litteras. s. peccata propria penas inferni: et passionem christi: que tria valent contra accidiam. A.xv.

Adulterium.

Iuuenis quidam commisit adulterium: et de penis eius. A.xvi.

Amicitia.

Legitur de duobus amicis quorum vnus pro alio mori voluit.

In remissionibus.

Aqua benedicta.

Diabolus non potuit intrare in os ebriosi pp guttam aque benedicte. A.xvij.
Miles quidam spargebat se cum aqua benedicta cui dixit dyabolus: vide ne me tangas. A.xviij.
Peccator quidam obstinatus bibit aquam benedictam et contritus et confessus est. A.xix.

Baptismus.

Ereticus quidã non seruauit debitã
b formã verborum in baptismo. B.i.
Baptizatus signauit mamillas mulieris et statim sanata est. B.ij.

Blasphemia.

Lusor quidam blasphemauit ventrem Marie virginis. B.iij.
Quidam fregit brachium imaginis Marie: et a dyabolo suffocatus est. B.iiij.
Iudeus inhonorauit imaginem beate Marie virginis. B.v
Pueri blasphemantes sunt submersi: sz vnus euasit. B.vi.
Miles monoculus percussit iudeum blasphemantem beatam virginem Mariam. B.vij.
Comes blasphemus qualiter punitus est et qualiter obijt B.viij.
Filius quidam noluit sagittare in cadauer patris sui. B.ix.

Cantare.

Yabolus in specie clerici cãtauit dul
d citer. C.i.
Frater in extremis in cuius cerebro dulces cantus resonabãt. C.ij.
Clerici qui cantauerunt saccum plenum. C.iij.

Charitas.

Cor cuiusdam virginis pre nimio amore e scissum. C.iiij.
Paulinus qui se dedit pro filio vidue. C.v.
Sanctulus seipsum dedit ad occidendum propter charitatem proximi. C.vj.

Chorea

Christus a chorizãtib⁹ maxime vituperat. C.vij.
In chorea committuntur quasi omnia peccata mortalia. C.viij.
Chorizantes grauiter punient in futuro. C.ix.
Puella quedam fuit exusta in corpore propter Choream. C.x.
Puelle exhibuit beã Maria gaudia mũdi. C.xi.
Mulier chorizans a ludentibus cum pila necata est: C.xij.
Fulmen extinxit tibicinem. C.xiij.

Confessio

Confessio maxime nocet demonibus. C.xiiij.
Demones impediunt confessionem et restitutionem. C.xv.
Demones amplius non sciunt peccata cõfessa. C.xvj.
Sacerdos confitebat famulo i stabulo. C.xvij.
Quidam occultauit magnum peccatum in cõfessione. C.xviij.

Tabula promptuarij exemplorum discipuli secundum ordinem alphabeti explicit.

¶ Prologus in promptuarium discipuli de miraculis beate Marie virginis incipit.

P laudē dei oīpotētis cū sepe recitā
tur miracula q̄ p scōs agit diuina po
tētia multōmagis scē dī genitricis
Marie debēt referri pconijs que of
melle sunt dulciora. Ergo ad roborādas i ei⁹
amorē fideliū mētes: intēdo ex diuersis libris
colligere opusculū qđ noiari debeat pmptua
riū discipuli de miraculis btē Marie v̄ginis
quō btā v̄go viris mulierib⁹: pueris in vita in
morte: ꝛ p⁹ mortē in oib⁹ necessitatib⁹: ꝛ an
gustijs subuenit. vñ Ber. Sileat miam tuam
btā v̄go q̄ te inuocatā deuote in necessitatib⁹ su
is sibi meminerit defuisse vñ Ansel. Ab initio
reuocationis humane oib⁹ sub tuū psidiū con
fugientib⁹ hucusq̄ succurristi. Et id circo p oi
creatura oī laude dignissima dici ꝛ eē meruisti

¶ Imperatrici subuenit Maria in maximis angustijs. Exemplum .i.

Uit quidā romanus impator q̄ ha
f buit vxorē genere ꝛ morib⁹ nobilissi
mā: ꝛ sil' caste vixerūt. Uenit aūt in
mentē impatoris vt pgeret visitare sepulchrū
xpi ꝛ cētalia loca scōx. Recepto itaq̄ assensu
ab impatrice ꝛ impatricē fri suo carnali cōmi
sit: ꝛ sic pegre pficiscēs. Ipse aūt dict⁹ fr spē
impatricis decept⁹ in amorē ei⁹ vehementer ex
arsit: ꝛ ei amorē suū apuit. Cūq̄ ei plurics mo
lest⁹ eēt: ꝛ illa penitus rēnueret: tādē diez sibi
assignauit in q̄ se sibi velle satisfacere pmisit.
Interim v̄o turriz pare pmisit in q̄ duos ado
lescētes: ꝛ duas puellas ad suiēdū fri impato
ris mittere curauit: vt necessaria queq̄ sibi cum
funib⁹ sursum traherēt. Determinato autem
die q̄ impatrix ꝛ iuuenis turrim illa priuatim
ɔscēderēt: vt ille qđ desiderabat expleret gaui
sus ē. Sz illo pcūte ꝛ intrāte turrim pudica do
mina in domū rediṫ: retento fre impatoris in
turri. Sedit autē sub impatrice roma pacifica
donec ipator rediret ad ppriā. Post q̄nq̄ an
nos audiēs impatrix aduētū impatoris: gaui
sa est valde: iussitq̄ nobiles ꝛ maiores cleri se
cū in occursum ei⁹ exire: ꝛ vicos ciuitatis orna
ri decēter frēmq̄ impatoris de turri emisit: vt
fri obui⁹ exiret. q̄ cum in occursum illi⁹ exi
ret: impatricē pueniēs eā grauiter infamauit.
Requisit⁹ .n. a fre cur tā pallid⁹ eēt: rñdit: cum
lachrymis. Mi frater charissime meretrix pes
sima cōiunx tua sic cū multis fornicari cōsueuit
q̄ meipz in pctm secū pcipitare temptauit. Nul
lus .n. ab ei⁹ amplexu exq̄ recessisti pbibit⁹ est
qđ ferre nō potui: iō in q̄dā turri me inclusit.
Audiens ipator hmōi dolore cordis pcussus
in terram corruit: post spaciū vni⁹ hore surre
xit ꝛ ɔfortat⁹ astātiū ɔsolationib⁹ equū ascē
dit. In crastino aūt impatrix cū comitatu multo
puenit ad virū suū: q̄ cū illū amplecti vellet per
cussa ab eo grauiter in faciē ɔfusa cecidit. Uo
catis q̄z duob⁹ seruis impator ait. Quia nō ē
cum meretrice certandum: ite ducite eam ad in
sulā pfundam ad decollationē. Qui cū ad lo
cū vbi decollāda erat puenissent: admirantes
ei⁹ pulchritudinē: dixerūt adinuicem. Priusq̄
interficiat cognoscam⁹ eā: q: nō est in mundo
pulchrior. Irruentib⁹ illis in eā. illa suspiciēs
in celum voce lachrymabili dei respectū ꝛ v̄gi
nis scē Marie efflagitabat auxilium. Quidā
aūt nobilis heros nō lōge iter faciēs cū comita
tu multox: q: limina aplox atq̄ loca scā: ꝛ
visitauerant: audiētes clamorem mulieris: vi
dentesq̄ tā venerabilem psonam suos impu
dicos distrahere: eāq̄ de manib⁹ eox liberauit
ꝛ ipa dñm rogauit vt eam in ancillā saluo ho
nore reciperet. Cui petitiōi ei⁹ libēter annuens
illā ad ppria pduxit secū: quā vxor ei⁹ honori
fice recipiens vnicū ei filiū ad educādum cōmi
sit. Paruulo aūt suscepto illa maiorē adhibuit
diligentiā: q̄ si ipsa cū genuisset: erat quidam
miles frater dñi q̄ ad amorē ei⁹ pringē cupiēs
blādis smonib⁹ ac mult̄ psuasionib⁹ eā sollici
tauit: illa v̄o se caste eum diligere rñdēs amore
dñi sui cui⁹ fr erat nubē v̄o oīno negauit: q̄
obrē miser in aīo cepit tractare quō eam inter
ficeret. Itaq̄ in tēpestate noctis venit ad locū
vbi illa dormiebat cū infante: ꝛ guttur pueri
filij fratris sui cultro per medium secuit: ac gla
dium in manu mulieris relinquens recessit. Cū
q̄ sanguis occisi pueri per lectum decurreret: ꝛ
latus mulieris inficeret excitata: vehementer ex
pauit ꝛ exclamauit. Pater ꝛ mr concito de lec
to surgentes venerūt cū lumine ad filiū: quez
iugulatū videntes ꝛ in manu mulieris cultruz
q̄tus dolor eos inuasit ꝛ oēm familiam: vix ex
plicari pōt: venit deniq̄ sceleratissim⁹ homici
da fictas lachrymas fundens dixit fratri. Ad
duxisti huc meretricem in multis criminib⁹ in
alia pria iudicatā interfici: ideo igni tradatur.
At heros ille nobil' ꝛ vxor ei⁹ eā interfici pbi
bētes: mādauerūt naut̄ ad portū pximi maris
vt eam in alienam terrā ducerēt. Uenit q̄ im

patrix cū suis ad navē ꝛ lachrymādo intrauit
navē. Cū naute diu in mari navigassent ꝯside-
rata ei⁹ pulchritudine allocuti sūt eā: vt eis assen
tiret: ꝛ ipsa supplicauit amore Jesu xp̄i ꝛ btē vir
ginis Marie ne ei vim inferrēt. Qui in quādaꝫ
rupe alta q̄ an̄ eos eminebat ipsa supplicāte eā
reliquerūt. Ubi cū totā noctē duxissꝫ flēdo īsom
nē ꝛ ipsa triduano ieiunio afflicta pax obdormi
uit: apparuit ei gl'iosa Maria regina celi di. ei.
Collige herbā q̄ ē sub capite tuo: ꝛ quibuscūqꝫ le
prosis dabis bibere in noīe dn̄i saluabunt. Exci
tata ḡ mulier de visiōe letificata herbā collegit
ꝛ cyrothecas de manib⁹ suis extrahēs īpleuit
Hora āt tertia naute a deo missi iter facientes
iuxta rupē illā vocati ab ea applicuerunt. Qui
vidētes eā venerabilē eē p̄sonā ꝯdolētes ꝛ re
ceptā i navi duxerūt ad portuꝫ. Egressa aūt de
navi inuenit leprosuꝫ cui dedit de herba bibere
ꝛ statim sanat⁹ ē. Exijt fama ei⁹ de lōge: ita ꝙ
Et venit ad ciuitatē illā in q̄ erat imp̄r ille le-
prosus effect⁹ q̄ fr̄is filiū in sinu hui⁹ dn̄e occi
derat. Ad hāc mulierē p̄cib⁹ adducta: sꝫ nec ab ipsa
familia dom⁹ cognita rogat obnixe a frē illi⁹
leprosi vt ei subueniat ꝛ q̄cq̄d mercedis vellet
recipiat. Illa se subuenire ꝓmittit: si de oībus
petīs corā ea ꝛ fr̄e ꝛ vxore fr̄is ꝯfessus fuerit.
Et ille q̄dē ꝯfitēs multa dixit: sꝫ celabat scelus
qd̄ in eā ꝯmisit. Rn̄dit ei mulier nil ei ꝓficere
medicinā suā abscōdito vno peccō. Tūc ait fr̄
suo Aperi cor tuū: ꝛ si q̄d aduersuꝫ me male egi-
sti totum tibi indulgeo. Resolut⁹ itaqꝫ in la-
chrymas q̄lr egerat manifestauit. Audiēs hec e-
ros expauit vehemēter dicens se pl⁹ de amis-
sione nobilissime mulieris: q̄ꝫ de morte filij tri
stē esse. At illa rn̄dit. Dn̄e mi ego suꝫ illa q̄ ma
lū ꝓ malo nō reddā: sꝫ bonū ꝓ malo retribuā
restitutoqꝫ illo sanitati rogabant vt ibi mane
ret: ꝛ quē sanauerat in sponsuꝫ acciperet: quib⁹ nō
acquiescens recessit: ꝛ sanādo leprosos romaꝫ
incognita venit: ibiqꝫ plurimos a lepra cura-
uit: sꝫ ꝛ frēm imperatoris vlciscente deo inuase
rat lepra grauissima vsqꝫ ad mortē. Ad quem
curandū adducta: sꝫ a nullo cognita: sic mō: ꝛ
hūc petīt suū qd̄ in eā cōmiserat ꝯfiteri corā
papa ꝛ imperatore fecit. Quo audito imperator
stens pugno faciē pectusqꝫ percutiens miserum
se exclamauit: flebāt q̄ꝫ oēs qui aderāt ꝛ audie
rant recordationē imperatricis egregie. At illa fle
tus illorum nō sustinēs: sanato prius iuuene
dixit: q̄ ego sum ista: tunc quāta leticia romaꝫ
impleuerat non est facile narrare. Uoluitqꝫ
eā imperator quasi a deo resuscitatā in vxorē: ꝛ
dn̄āꝫ recipere: sꝫ illa intra se aliā agēs dixit ad pa
pā. Uotū feci in tribulatōib⁹ ꝛ angustijs meis
dn̄o nr̄o Jesu xp̄o ꝛ btē Marie virgini. Et sic
enarrauit oīa que passa fuit: me nulli vlteri⁹ vi
ro cōiungere: sꝫ in monachali veste castitatem
seruare. Requiratur ḡ aīa mea de manu tua si ti-
meas vel diligas hoīem plus q̄ꝫ deū: veste scā
non velaueris me. Tunc ille mox eaꝫ induit: ꝛ
bn̄dixit. Hec Uincen. in specu. histo. prima pte
lib. viij. c. xc. ꝛ sequenti.

Mulieri impregnate subuenit Maria.

Exemplum. ij.

In loco q̄ dr̄ tūba ē ecclīa scī Miche
lis archāgeli honorifice ꝯstructa: q̄
loc⁹ oceano cinct⁹ ibi⁹ estu terribil
ē pp̄ accessum ꝛ recessum maris aduenientibus
oīb⁹ ꝛ limina scī Michaelis archāgeli petere
desiderātib⁹ bis in die sinū p̄tēdit: nō aūt vt ce
tera Maria gradatī nī vex p̄cipiti cursu ac ter
rifico sonitu occurrēs sepe intercipit iter agen-
tes. Quadā igr̄ festiuitate ipi⁹ archāgeli turbis
ad ei⁹ limina ꝓperantib⁹: ecce iā in medio arene
positi. Erat aūt inter eos mulier quādaꝫ paupcula
vicina prui[illegible] iā grauida. Sonit⁹ terribilis
maris subito intonuit: ꝛ cūctis p̄peri cursu amen
tiū more fugiētib⁹: illa mlier sola remāsit vsu
ēt pedū ꝑ nimio terrore atqꝫ labore destituta.
Irruerāt. n. in eā dolores subiti: clamabat cuꝫ
eiulatu mirabilr̄ auxiliū petēs: sꝫ vnusquisqꝫ se-
ipsm tueri cupiēs audire dissimulabat. Igr̄ hu
mano deficiēte auxilio recurrit ad dn̄m deū la
chrymabili voce inuocās: ꝛ ei⁹ genitricē Mari-
am. scēmqꝫ archāgelū Michaelē: ppl's q̄ꝫ oīs
ad h̄ spectaculū ꝯsistēs man⁹ ad sydera tēdēs
dei ꝛ mr̄is ei⁹ auxiliū flebilr̄ innocabat. Uni-
uersis aūt xp̄i auxiliū implorātib⁹ aduenit pia dei
genitrix ꝛ vt videbat mulieri manica sup eaꝫ
ꝓiecta ita intactam a terrisono impetu maris
reddidit: vt nec ēt minima guttatori⁹ abyssi vesti
mēta illi⁹ cōtingeret. Ipsa vō q̄si in tutissimo
habitaculo posita: filiū peperit sine timore: et in
illo pmanēs donec iterū mare fluctus suos in se
retrahēs liberū iter cūdi mulieri preberet itaqꝫ
cū puero ad littus venit. Et que sola in mari
relicta erat exiēs. iā nō sola miraculi spectacu-
luꝫ oī pplo prebuit. Hec Uincen. in spe. histo.
parte prima lib. viij. c. lxxxv.

Maria liberauit mulierem a dannatione
que scienter obticuit peccatum in confessione.

Exemplum. iij.

m Ulier q̄dā3 honeste puersatiōis: q̄ quāuis piugio copulata seculari ha bitu: vitā tñ regularē durit. Uerū tamē in adolescētia flagitiū cōmiserat qđ nulli ausa dicere p̄ pudore fuit. Dū sacerdo ti pfiteret palliato crimine sic pcluśit. De oībus q̄ dixi ⁊ q̄ nō dixi reddo me culpabilē3. Et frequēter hec dicēs suspirauit grauiter. Hoc sacerdos pside rās callide tēptabat eli cere qđ latebat. dū nō poss3 monuit vt hori vicini mōasterij suā pscīam reuelaret: ⁊ ipse caute eā inuestigare p̄suasit. sed nec ille ali qd ex ea extorq̄re potuit. Solebat tamē illa mulier quotidie corā altari vel imagine b̄te virgīs p̄dictū lapsum cū fletib⁹ apire. Tā dē cū sic mortua eēt: ⁊ cū exequijs filius q̄ i remotiori vico erat expectaret: ⁊ illa tandē veniēs cū vlulatu ⁊ gemitu sparsis crinib⁹ āplexa corp⁹ matris clamaret. Heu mater mr me miseram deseris: ita vt astantes ad lamenta cōuerteret: mfis aīa statim reuer sa est: ⁊ quasi de somno euigilans: ait. Dño iubente reuixi: dissoluite velamina ⁊ surga3 Qua soluta sacerdos vocat: crimēq3 aperi tur: que se primus beate virginis intercessio ne liberatā testans. Cunctis ad miraculum pfluentibus ait. Ego tortoribus tradita ad penā trahebar. s3 b̄tā v̄go succurrēs me du cētib⁹ dixit: cur suā ācillā ducere p̄sumerēt ⁊ vt cito donec a dño sentētiarer me depo nerent ait. Quo facto accedēs ad filiū suu3 orauit dicēs. O ro fili ne dānet aīa q̄ suum corā me reatū deplorauit totiēs. Cui domi n⁹. Nosti mr̄ q̄ sine cōfessione saluari neq̄t: s3 q̄ tibi negare nihil possu3: reuertat ⁊ con fiteat: ⁊ sic liberabit. Mox missus āgel⁹ me reduxit. Facta ḡ confessione reuertar. Quo dicto signans se capite in feretro inclinato spiritum exalauit.

℄ Uxor militis que p̄didit sensum ⁊ Ma ria subuenit ei. Exemplum .iiij.

m Ulier quedā cōiunx cuiusdā milit q̄dam nocte vidit in sōnis portare vexillu3 qđ colore sanguineo erat intinctū. Hoc aūt vidit cū eēt pregnans pi gnore filij quē postea habuit. Euigilās aūt a somno sensu3 p̄didit cōtinuo: ⁊ cepit alie na loq: viro suo valde mirātē. Et post pau lulū videbat sibi fidē xp̄ianā3 quā hacten⁹ habuerat inter mamillas suas esse ⁊ inde cōtinuo exire: sic diabol⁹ eā indiscabat xx sue animā venari cupiebat. Amici q̄q3 pt̄ stati de tam magno infortunio, qđ videbat ei accidisse: eam assumētes duxerūt p̄ loca sanctoꝝ si forte obtinerēt sibi sanitaē gau diū: pnoctauerūt i ecclesia sancte trinitat. Sed sancta trinitas se3 vn⁹ de⁹ in tribus p̄sonis: nec tunc voluit sanitatē tribuere ei: q̄ salutis eius donū suabat regine b̄tē vi del3 genitrici Marie. Post hec facta est aq̄ benedicta a pluribus presbyteris multis ex orcismis adiurata: multis benedictionibus roborata: in qua du3 fuisset immersa ita vt ex infirmitate deterior facta esset vt multo magis laboraret isania magna capit. Per acto aūt anni circulo postq̄ infirmitatē inci derat appropinquāte purificatiōis solēni tate sancte Marie: p̄ducta est ad quādam ecclīa3 in honore ipsi⁹ cōditā que in medio grandis silue olim vt fert a grecis pstructa dissimilis valde ab ecclēijs. satis tñ congrua ad habitandū heremitis. Ibi ergo dū per noctaret: in ia3 dicta solēnitate: meritis eius dem virginis ita facta est sana: ac si nunq̄ aliqd mali habuisset. Nam ⁊ sensus quem amiserat ei ex integro rediit ⁊ sanitatē capi tis plenissime recuperauit. Unde cum ipsa: ipse vir eius: ⁊ ceteri amici laudē retulerunt deo ⁊ gloriose v̄gini ipsius genitrici.

℄ Monachum ebriosum liberauit Maria a ptāte demonum. Exemplum .iiij.

m Aria virgo quendam monachu3 si bi deuotum a diabolo liberauit: ⁊ etiam a consuetudine inebriandi reuocauit. Unde legitur q̄ cum q̄dam mo nachus deuotus beate virgini cellariū ab batie intrasset: forti vino adeo se in gurgita uit q̄ factus est quasi sine sensu. Ubi cum mansisset vsq3 post paululum a vino excita tus temptabat ire ad ecclesiam per claustrū occurrit ei diabolus i specie thauri maximi volens ipsum cornibus trāsfodere. Tunc affuit ei quedam virgo speciosissima diffu sa cesarie super humeros suos: tenens in dextera eius mapulam lineam: ⁊ increpans diabolum: ⁊ iubens eum a familia dei disce dere: statim vtraq3 visio disparuit. Cū autē idem monach⁹ inceptum p̄geret iter: ⁊ ec clesie appropinquaret: affuit diabol⁹ in spe cie canis horribilis: ⁊ ex impetu in eum exi liens. affuit ⁊ predicta puella eum abire cō pellens: ⁊ eū iterū liberum faciēs: ⁊ sic visio

disparuit. Et ecce iā itrāte affuit diabol⁹ i spe cie leonis imanissimi: rugiēs ⁊ i eū ipetū fa ciēs q̄si eū deuoraturus. sȝ apparuit stati btā ṽgo ṽgā i manu tenēs ꝯ diabolū: ⁊ ꝯminās ei alia acriora supplicia sustinere: q stati ve lut fum⁹ disparuit. Puella aūt p̄dictū mōachū p manū accipiēs fec eū stati mēte sanū at qȝ sobriū. ac si nihil bibisset ⁊ ad lectū suū re clinās ⁊ signū crucis i frōte ei⁹ imp̄mēs: ⁊ monēs ne decetero talia facere p̄sumeret: sȝ i mane pctm̄ suū ꝯfiteret̃ tali mōacho fami liarissīo: ⁊ qcqd iponeret adipleret. Cū aūt monach⁹ q̄reret q̄ nā eēt r̄ndit Ego suȝ ma ria mr̄ xp̄i. Ꝗ̄ ꝯ audiēs ⁊ ꝓcidēs ad pedes ei⁹ ipsam tenere cupiens illa i celos ascendit.

¶ Latro qdā ieiunauit vigilias marie ⁊ nō potuit mori sine sacramētis. Exemplū. v.

q Uidā maxim⁹ latro fuit ⁊ sceleratis sim⁹ nō cogitās nisi ꝯ furtis diabo li: h̄ tn̄ bonū habebat ꝙ vigilias btē Marie deuote ieiunabat in pāe ⁊ aq̄. ⁊ cuȝ ibat ad furtū salutabat eā ea ꝯuotiōe q̄ po terat: rogās eā vt n̄ ꝑmitteret eū mori i pctō mortali. Cū aūt capt⁹ suspēderet̃ ꝑ triduū pe pēdit ⁊ n̄ potuit mori. Cū aūt vocaret trāseū tes vt sibi adducerēt sacerdotē: aduētēte eo cū iudice ⁊ pplo remouet̃ ꝯ patibulo: dicēs ꝙ btā ṽgo eū sustētabat: ⁊ sic liber dimittit̃ ⁊ postmodū vitā suam laudabiliter finiuit.

¶ Maria visitauit frēs laborātes. Exē. vi.

m Iles ꝯposito cingulo militari ordinē cisterciesē. in claraualle ingressus est. Quodā tpe messis cū ad laborē cū frīb⁹ exisset iussus ē ibi sedere ⁊ qescere: q̄ dnosus erat: nec h̄ūit ꝯsuetudinē laborādi sedēs ꝑtiebat cor suū ⁊ egreferēs ꝙ n̄ la boraret ceteris laborātib⁹ itaqȝ loq̄bat̃ apō se. O miser homuncio q̄ isti sapiētes: q̄ isti no biles s̃m carnē h̄ laborāt q si vias seculi in gredi voluissēt: grāde nomē h̄ituri eēnt: ⁊ tu sedes h̄ tota die ociosus i ueterate dierȝ ma loꝝ: cū añ te potētpōd⁹ dici ⁊ esse delicati tā ēculi ⁊ nobiles viri. H̄ loq̄ns apō se vidit i visu ꝯ colle supiori descēdere cādidatā tur bā: cui p̄erat q̄dā mlr̃ pulcherrima: ⁊ aū eā alie due q̄ i māib⁹ suis manutergia porta bāt. Hec dn̄a vdēs cū cuneo suo salutauit frēs i osculo sctō: ⁊ suscepit i ꝯplex⁹ charita tis sue. duab⁹ q̄qȝ comitib⁹ lintheola p̄tēdē tib⁹ extergebat puluerē ⁊ sudorē ꝯ mōacho rū frōtib⁹. Miles h̄ vidēs ⁊ ꝙ mī dī marīa

eēt ignorās: dētib⁹ suis i frēs fremebat: dice batqȝ apō se. O q̄les frēs: q̄lr̄ religio vbi sic seie recipiunt̃: ⁊ n̄ solū ad cōspectū ⁊ colloq uiȝ: sȝ ēt ad ꝯplexū ⁊ osculū. Cui talr̄ cogitā ti vna ꝯ cādidata illa m̃ltitudie appropiās dixit. Quid ipudent̄ cogitas o hō. dn̄a hec quā cernis ē maria mr̄ iesu: q̄ venit videre messores suos eos ꝯsolādo ⁊ adiuuādo tā q̄ filios charissimos. In reuelatōis hui⁹ cō solatōe miles cōfortat⁹ ⁊ edificat⁹ est i dei genitrice maria ⁊ i frīb⁹ suis: ⁊ cib⁹ spūalis fortitudine laborauit: ⁊ vitā in bono finiuit. Hec Uincē. in spec. hist. li. viij. c. xvij.

¶ Eccl'iaȝ fabricare placet Marie. Exē. vij.

e Cclia q̄dā edificata ē in honore btē Marie ṽginis. Et cū edificaret̃ ad ducte st̄ colūne mire magnitudinis Que cū leuari nō possent: ac dieb⁹ singulis casso labore plures hoīes fatigarent̃: appa ruit artifici ṽgo Maria per visum: dicens. Noli molest⁹ eē cōiūge tibi tres pueros de scholis: quoꝝ adiutorio qꝺ vis imple: qꝺ ⁊ factū est. Et populus venit videre h̄ miran dū miraculū: vt qꝺ multitudo viroꝝ fortiū leuare nequiuerat: tres pueri nondū ꝑfecte etatis sūma velocitate subleuarent.

¶ Maria ṽgo sustētauit mūdū. Exē. viij.

b Eat⁹ dn̄ic⁹ cuȝ ꝓ ordis ꝯfirmatiōe apud deū ⁊ apō dn̄m papā istaret q̄dā nocte orās rome in eccl'ia vidit in visiōe dn̄m iesuȝ xp̄ȝ stantē in aere: ⁊ tres lāceas ꝯ mūdū vibrātē. Cui ad genua ꝓci dēs ṽgo Maria: rogabat ꝙ misericors his q̄s redemerat fieret: ⁊ iusticiā mīa temparet Ad quā fili⁹ aiebat. Nonne vides quāte in iurie mihi fiūt: ⁊ q̄to mali xp̄iani cum pctīs suis rursuȝ me crucifigūt iusticia mea tanta mala nō patit̃ ipunita. Tūc dixit mr̄ ei. Sic tu scis q: oīa nosti h̄ ē via ꝑ quaȝ eos ad te reduces. habeo vnū suū fidelē quē mitteo in mundū vt annūciet ⁊ ꝯuertent̃ ⁊ te que rent oīuȝ saluatorē. Aliū ēt ei seruū dabo in adiutorem qui simil'r operet̃. Tūc fili⁹ inqt. Mr̄ ecce placatus suscepi faciē tuā. verū tamē ostēde mihi quos vis ad tantū officiū destinare. Tunc domina mater btm̄ Dn̄icū offerebat dn̄o nostro iesu christo Cui dn̄s. Tūc bn̄ ⁊ studiose faciet que dixisti. Attu lit ⁊ btm̄ Franciscuȝ: ⁊ hunc similiter salua tor cōmēdante. Btūs igitur dn̄icus in visio ne ista sociū diligenter cōsiderans quem

tatē nō noverat. In crastinū cū eūm in ecclesia repisseret his q̄ nocte viderat recognouit ⁊ in oscula serā ruens ⁊ sinceros amplex⁹: dixit. Tu es soci⁹ me⁹: tu curres pariter mecū stem⁹ sil ⁊ adversari⁹ null⁹ p̄ualebit. Visionem ēt p̄dictā ei enarravit: ⁊ extūc facti sunt cor vnū ⁊ aīa vna in deo: q̄d ⁊ in suis posteris mādauerunt obseruari imperpetuum.

Maria placat irā filij sui. Exēplū. ix.

Acerdos quidā Guilhelm⁹ noie hui⁹ ic diuinit⁹ m̄ra secreta reuelata sūt. Cū.n. in oꝛone staret fact⁹ ē in excessu mentē: rapt⁹ añ tribunal xp̄i vid cuius dextrā angelū cū tuba stare ꝯspexit: quem xp̄s clara voce cūct p̄rie celestis exercit⁹ audiētib⁹ sic allocut⁹ ē. Buccina. Q̄ ō cū fem̄ fuisset tam valida erat vox tube: vt tot⁹ mūd⁹ q̄si foliū de arbore tremere videret. Qui cū sc̄o diceret buccina adhuc sc̄l: iuit mie: v̄go Maria sciēs mundū si secūdo buccinaret ꝯsummari: ceteris sc̄is tacentib⁹ surgēs ad pedes filij p̄cecit: ⁊ vt sn̄iam differret: mūdoq̄z p̄ceret cū instātia multa supplicauit. Cui xp̄s r̄ndit. Mater mundus totus in maligno posit⁹ est: ⁊ sic me suis p̄ct̄is irritat: vt vel sn̄iam suspēdere: vel hoi parcere nō debeam: nō solū laici: sed ⁊ clerici ⁊ monachi vias suas p̄orsus corrūpūt: ⁊ me de die in diem offendunt. Tūc illa. Parce dilecte fili. ⁊ si non p̄p illos malos saltem p̄p amicos meos: ⁊ sic xp̄s placatus est.

Multitudo ppl̄i aliq̄n punit̄ p̄p delictum vnius. Exemplum. x.

Riso quidam noie ⁊ arte pugil extitit: qui quotiēs de taberna ebrius ad domū rediit: totiens vxorē verbis ⁊ plagis tribulauit. T p̄e quodā timore mariti infirmitatē simulās: ne posset notari corp⁹ dn̄i sibi dari postulauit: Venienti sacerdoti pugil cū cypho ceruisie ebrius occurrit: ⁊ cū bibere monuit. Et cum ille respondere: corp⁹ dn̄i porto io nō bibā. Irat⁹ Friso cū cypho pixidē p̄cussit: ⁊ oēs hodie tanq̄ stelle radiātes visē sunt. Quas sacerdos gemēs in pixidē collegit: ⁊ tristis abiit. Friso v̄o a decano p̄uincie citatus ⁊ excōicat⁹ est: s̄z nō curauit: ⁊ sic postmodum in breui t̄pe miser obiit. Et eodē āno Jesus xp̄s eandē p̄uinciā terribiliter plagauit. Nā mare in p̄rib⁹ eiusdē p̄ouincie frisie terminos suos egrediēs multaꝝ p̄uinciaꝝ terraꝝ occupauit: villas deleuit: tantā hoiuꝫ extinguēs multitudinē: vt summa cētū milia hoium trāscēderet. Et cum ea plage p̄p̄l̄m laterent: matrone cuidam multum deuote apparuit btā dei genitrix: dicens. Propter iniuriā filij mei in sacko corporis eius factam submersa est frisia. Et mox adiecit mie. Leua oculos tuos ꝯ mare. Q̄ ō cū fecisset contemplata est pixidem a pugile percussam in summitate fluctuū natātē. Que cū iuxta appropinquasset vt posset agnosci: ait: Ecce corp⁹ filij mei: ⁊ in loco. n. vbi dispsū est edificari dꝫ ecclīa. ⁊ dꝫ exhiberi tanta reuerētia: quanta sepulchro dn̄ico. Quidā v̄o p̄dineo ex p̄dci pugil domo in ecclīā in honore btē v̄ginis Marie edificauit. Ex his pꝫ q̄ q̄nq̄z p̄p peccatum vnius punit̄ tota cōitas. Unde de hoc d̄r i decre. Q̄nq̄z multitudo p̄p vnius delictū punitur dist. xlv. sed illud.

Imago beate virginis sudauit.

Exemplum. xi.

N quadam ecclesia cū sacerdos celebraret ⁊ ppl̄s astaret: imago dei genitricis vehementer sudare cepit: vt astātes notarent ⁊ mirarent̄: atq̄z ip̄se sudoris guttule peplis matronaꝝ extergerent̄. Nutu dī obsessus eadē hora affuit: requisit⁹ de cā sudis: Quid statis admirātes: filius Marie manum extenderat ad feriendū: quā si nō ipsa retinuisset: mūdus iā minime subsisteret. Ecce hec cā sudoris est. Et territi sunt oēs audiētes v̄ba tam stupēda. Hec Cesarius.

Salubre est honorar̄ quinq̄z dolores Marie virginis.

Exemplum. xij.

Uidam sanctus p̄r in spiritu audiuit Jesum xp̄m querentē a m̄re mie: qui fuissent dolores sui maiores in mundo. Et illa. Quinq̄z fuerūt maiores ceteris. Primus cū Symeō te occidēdū p̄phetauit. Sc̄ds fuit cū te p̄didi p triduū. Terti⁹ cū te captū ⁊ ligatū audiui. Quart⁹ cū crucifixū vidi. Quintus cum te vidi poni in sepulchro. Cui xp̄s ait. Qui me ad primū tuū dolorē cū vno p̄r nr̄: ⁊ cū vno aue maria salutauerit dabo ei cognitionē ⁊ ꝯtritionē pctōꝝ. Si ad s̄m idē fecerit dabo ei remissionē oium pctōꝝ. Si ad tertiū idē fecerit: virtutes quas per pctūm perdidit dabo Si ad quartum dabo ei donum gratie: ⁊ cibabo eum ante mortem corpore meo. Si ad quintum apparebo ei in morte: ⁊ recipiam eum in vitam eternam.

Septem gaudia beate Marie virginis.

Exemplum. xiij.

s Eptem gaudia beate virginis quam ipsa cuidam religioso reuelauit. Primum qꝫ sol' glie mee plenitudo oēz glias angelorum et sanctorum antecedit. Secundum est qꝫ super oēs choros angelorum proxima sum scē trinitati. Tertium gaudium est qꝫ oēs ciues regni celestis me tanqꝫ summi regis matrem venerātes honorant. Quartū est qꝫ sicut dies a sole fit amena: sic tota curia celestis a mea pñtia venusta iocundatur. Quintū est qꝫ summe trinitatis et mea est vna volūtas: et quodcūqꝫ mihi placuerit tota trinitas ineffabili fauore consentit. Sextū est qꝫ oibus in hoc seculo mihi seruientibus iuxta mee volūtatis arbitriū recōpensat. Septimū est qꝫ oino certa sum et secura qꝫ mee glie plenitudo nunqꝫ marcescet: et nūqꝫ decrescet.

¶ Maria liberauit filiū cuiusdā mulieris a captiuitate. Exemplum. xiiij.

f Emina quedaz simplicis et recte vite sctām Mariā venerabatur dei genitricē: prosternens aū imaginē suā frequenter flores et herbas. Cōtigit eiusdē femine vnicū filiū captiuari. Mater aūt inconsolabiliter flebat: et beām Mariā virginē deuote pro liberatione filij sui orabat. Uidēs aūt qꝫ nihil proficeret ecclesiam intrauit: et imaginē bte vginis sic alloquitur. O beā vgo Maria pro liberatōne filij mei te sepius rogaui et nō exaudisti me: igitur sicut filius meus ablatus est mihi: sic et ego filiū tuuz auferā et obsidem in custodiā pro filio meo ponā. Et imaginē pueri accipiēs de gremio Marie domū abijt: et in linthcolo mūdo inuoluit: et in cista diligēter inclusit. Et ecce sequēti nocte beā Maria iuueni captiuo apparuit et cū exire precepit eiqꝫ dixit: matri tue dicas: ret mihi filium meum det. Qui veniens ad matrem: et qualiter liberatus esset narrauit. Illa aūt plurimum gaudens imaginem Jesu Marie reportauit: et gratias ei retulit.

¶ Maria liberauit puellam paruulā a lupo. Exemplum. xv.

m Atrona quedam honesta et deuota: summo honore imaginem bte vginis honorabatur: salutatōes orōnes multasqꝫ venias coram illa faciens. Tpe vo quodā cuz filiam paruulam in villam proximam tradidisset et infantula iam luderet in area: lupus ludentem rapiēs cū ea ad siluā cucurrit. Quem quidam cum clamore magno insecuti sine receptione puelle sunt reuersi. Ex quibus vnus in castrum cucurrit et matri in mensa sedenti ratiōis filie nūciāns ait. Dña lupus comedit filiaz viam. Cui illa turbata nimis rñdit. Certe lupus non comedit filiam meam: mox tamē a mēsa surrexit et in multa cordis amaritudine capellā intrans: imaginē saluatoris de sinu matris euulsit. stansqꝫ cōtra illā cū multis lachrymis in hec verba prorupit. Dña nunqꝫ rehabebis filium tuū nisi mihi restituas filiā meā. Mira benignitas atqꝫ humilitas regine celi: quasi timeret filio suo carere si mulier nō rehaberet filiā lupo protinus imperauit et puellam dimisit. Insecuti. Itaqꝫ plures lupi vestigia iuxta fructecta deambulantem repererunt vidētes vestigia dentium lupi in gutture eius cute superficie tenus incisa in testimonium tanti miraculi ad hoc reseruata. Tūc filiā ad mrem ducentes: mox vt illā sanam vidit effecta letissima ad imaginem cucurrit: et puerū in sinuz eius restituens ait. Quia restituisti mihi filiā meā: et ego restituo tibi filium tuum.

¶ Maria pseruauit puerū ab igne illesum. Exemplum. xvi.

q Uedā mulier hāc orōnē Aue maria. sepe cū magna deuotione dicebat. que cū deberet cibuz deferre suo marito ad cāpū et nō hēret aliquē cui puerū suū cōmitteret cepit orōnē suā dicere deuote. s. Aue maria. etc. et sic puerū bte vgini cōmisit: dicens. Nō hēo quē qꝫ cui puerū meū cōmittā nisi tibi. Et sic puerum reliqt et ad cāpū iuit ad maritū. Cū āt interim ignis exortus in proxima domo audito clamore hi recurrerūt de cāpo ad domū: inuenerūt totā domū exustā: et dolētes de puero plus qꝫ de domo et de amissiōe rerū ipsa clamauit. O beā virgo tibi cōmendaui puerū. Et puerū quiescentē et illesum oino inuenerunt.

¶ Paruulus quidam xpo puero panē dedit: et postmodum obijt.

Exemplum. xvij.

s Pira locus est supra rhenum famosus: vbi adoratur imago dei genitricis: que ad scm̄ Ber. tribus vicibus locuta est. Ubi quidam paruulus mre in eadē ecclesia orante incisuram panis manu tenens accessit, frāgensqꝫ micam imagini xpi porrexit his verbis quibus theutonici venerari solent: et plorare cepit. pu. pu. Tandem imago concitis potentis paruuli infantem sibi reamplecti: et his verbis prohiberet affari pu. pu. pe. noli flere post triduum vero mecum palpabis. Audiuit mater et tremuit, Superuenientiqꝫ seniori cau

nonico in f miraculũ retulit. Cui prudẽtẽ itelligẽs: obserua īgt infantẽ a die pdicta ⁊ post triduũ nõ hẽbis ipm: ptin⁹ ifans febre corept⁹ i triduo morit: ⁊ sic ad xp̃z peruenit. h̃ Uincẽ. i spe. histo. li. viij. c. xcix.

¶ Maria virgo pseruabat puerum iudei in fornace. Exemplum. xviij.

a Pud bituricas cũ xp̃iani die pasche cõicarẽt inter pueros xp̃ianos puer iude⁹ gdã altare accedẽs corp⁹ dñi cũ eisdẽ pcepit. Rediẽs ad parẽtes ⁊ interrogat⁹ vñ venisset: r̃ndit se cũ sociis pueris ad ecclĩã iisse: ⁊ cũ eis cõicasse. Tũc pr̃ ei⁹ vehemẽter irat⁹: puer in fornacẽ ardentẽ piecit. Sed statim beata ṽgo Maria puerũ illesum ab igne fuauit. Mr̃ ṽo pueri m̃ltos xp̃ianos ⁊ iudeos cũ suis clamorib⁹ cgregauit. Qui vidẽtes puerũ in fornace viuentẽ: extractũ interrogauerũt eũ qũo sensisset dolorẽ. Cui r̃ndit: q̃ est sup altare xp̃ianoꝝ sibi apparuisse: ⁊ totũ incẽdiũ suo pallio deposuisse. Tũc intelligẽtes imaginẽ btẽ Marie fuisse: iudeum prẽm pueri in fornacẽ miserũt: ⁊ statim exusto eo multi i fide feruẽtiores fuerunt.

¶ Maria ṽgo castissima succurrebat iudee in partu. Exemplum. xix.

q Uedã mulier iudea in partu laborãs ⁊ clamãs pene vsq3 ad exitum aie ãgustiabat. Obstetricũ quoq3 obstupuerat solertia: solãq3 mortẽ tãti doloris finẽ pstolabat. Interea dũ inter angustias aie ⁊ corpis anhelaret subito lux celi⁹ emissa sup eã emicuit. ⁊ vox pariter cũ luce itronuit: dicẽs. Inuoca nom̃ Marie ⁊ salua eris. inuoca matrem iesu ⁊ liberaberis. Xuce foris subtra cta: s3 in ṽtute ṽbi salutaris int⁹ radicata mulier toto corde fidelis ⁊ cfidẽs in dño Marie nomẽ innocauit magna voce: ⁊ stati felici partu filiũz edidit carẽs oi dolore. Audiẽtes ãt femie iudeoꝝ q̃ aderẽt inuisum sibi nomẽ turbabãt ⁊ stridebant in eã. ⁊ nisi de celo oculus dei respexisset fortasis in eodẽ loco earũ trucidata manib⁹ aia3 exhalasset. Itaq3 Maria suffragante seuẽtiu3 etiã mulierũ cruẽtas man⁹ euasit: ⁊ p⁹ dies purificationis sue assumptis filijs suis ad ecclesiam confugit: ac legalibus institutij ⁊ iustificationib⁹ carnis abrenũciãs iugum Christi suaue recepit. Hec Uincen. in spe. histo. li. viij. c. xcix.

¶ In episcopum est electus quidã et iussu beate virginis Marie. Exemplum. xx.

i N vrbe papia fuit qdã cleric⁹ nomine Hieronim⁹: q beatam Mariam multũ diligebat ⁊ ei modis oĩbus placere satagebat. Defuncto itaq3 epõ eiusdem ciuitatis collecti clerici ieiunauerũt vt deus eis ostenderet quem in episcopum esse vellet. Interim beata virgo Maria cuidam apparuit: dicẽs. Uade ⁊ dic populo vt accipiant cancellariũ meum ⁊ statuãt eũ huius vrbis episcopum ⁊ ille requirens quisnam esset ille. beata Maria respondit sibi. Ille inquit qui vocatur Hieronymus: q est in dei seruitio die noctuq3 strẽnuus. Et factum est q̃ qui beate Marie seruire studuerat in hac vita: tm̃ honorem meruit: ⁊ in aliam felicitatem intrauit.

¶ Maria reseruauit famulos suos i honore debito. Exemplum. xxi.

e Rat in cenobio quodã frater quidam Hieronym⁹ nomine pictor q̃dem optimus: que assuet⁹ semper virginis Marie staturã omni studio virtute decorare: ⁊ ornare studebat ⁊ solebat. aduersarij quidem diaboli per contrariũ faciebat turpissimam: deformem: omniq3 imagini dissimilem: ⁊ post in ipsius imaginem irrisiue spuens. Odiosus ergo his diabol⁹ cepit Hieronymũ stimulare vehemẽtissime luxurie libidine: cogitans vindicare se ex perpetrata iniuria. Demum apparuit ei diabbol⁹ in specie dñe pulcherrime: que pollicebatur se eum gaudere si vellet sibi consentire. Et r̃ndit Hieronymus cuncta patrare si vellet cõsensum ei prebere. Dixit ei domina. Tu es loci illius sacrista. At ille vtiq3. Inquit ista. Accipe ergo thesauros q̃s sub tuo dñio hẽs maxime autẽ auri ⁊ argenti frãge: simulq3 omnia ponas in sacco: ⁊ tunc ad me venies diu gauisurus. Hieronymus autem pollicetur hec agere: ⁊ cum talia operaretur cepit diabolus vociferarĩ. Currite domini: currite domini: q: Hieronimus pdatur ecclesie thesauros. Cum vero monachi currerent ⁊ hieronymum reperissent calices ⁊ crates: ⁊ cetera in auro ⁊ argento fregisse admirati sũt valde: ⁊ interrogantes quidnam esset volẽs ratione se tueri timens ac tremens obmutuit. At illi: quia sero erat ligauerunt eum ad colũnam. Diabolus vero ad ipm veniens

illudebat ei: dicens. Nōne eo ille q me tā d
formē depingebas ⁊ ī faciē spuebas: q: me
illusisti: illuā te. Ecce miser assaberis: dic ꝗ
marie tue quā ita pulchram faciebas vt te
nūc adiuuet. Recordat⁹ itaq; hieronymus
misatōis dei genitricis. toto corde cepit eā
īuocare vt ī tātis afflictionib⁹ dignaret sibi
succurrere. Ipa qdē mr̄ pietatis appuit ei
⁊ ait. Cōfortare ī dño hieronyme ⁊ deīceps
ↄstans esto: ⁊ caueas tibi ab astutia diabo
li q: te nō deserā in his tribulationibus. Et
stati apphēso diabolo ligauit eum ad colū
nā soluto hieronymo. Sil' ꝟo a dño āmoni
t⁹ hora cōpetēti pulsat matutinū: ⁊ accensis
lāpadib⁹ ⁊ aptis libris stetit ī loco cōsueto
Uenientib⁹ sīqdē fr̄ib⁹: atq; in eccl'ia hiero
nymū īuētib⁹: silr ad colūnā ligatū mirati
maxime: qdnā hoc eēt: reperientes sacristā
ↄsuetū officiū ⁊ eccl'e thesauros soluto mō
ↄsistentes. Euntes ad colūnā reperierunt dia
bolū. quē exposuerāt eo marie ꝟberato At
ille stridēs ⁊ clamās aufugit. Deniq; ↄfess⁹
Hieronim⁹ scelus suū: cepit narrare miseri
cordiā ꝟginis Marie. q̄lr sibi misericordit
⁊ potenter in tali necessitate subuenit.

¶ Due sorores que fuerūt falso infamate.
Exemplum. xxi.

p Aupcula qdā vidua filias suas in
obsequiū btē Marie ꝟgis tradidit
diligēter cui erat deuota. Quibus
ob paupertatē de corruptōe timēs: btē Marie
ꝟgini eas recōmēdauit ante altare suū: di.
o dña has duas filias meas tibi offero mū
das ⁊ ꝟgines: ⁊ qcqd iuris ī eis habeo ꝑ ti
bi do: q̄s nutrire nō valeo Quaꝝ ēt man⁹
manib⁹ btē Marie ↄfir. ī argumētū deuo
tōis hui⁹. Quib⁹ mox domū remeātib⁹ in
uenis splēdid⁹ ꝑ forib⁹ cētū libras eisdem
dedit. Uñ subleuata eorū miseria e͛ emuli
eaꝝ dixerūt eas meretrices eē. Et mr̄ eis di
xit. Ite ad matrē vestrā btāꝫ Mariā ꝟginē
vt huic vr̄e īfamie subueniat eā deuote ex
orādo. Quo factō illi ambab⁹ ī q̄dā solēnita
te btē Marie ꝟgis in platea cōmorātib⁹ in
ꝑntia oīuꝫ āgel⁹ xp̄i de celo descēdēs: serta
floꝝ dedit eis dicens. Hec serta mr̄ vr̄a btā
ꝟgo: in argumētū vr̄e virginitas trāsmisit.
Uñ stupefact⁹ pīceps illi⁹ terre ē ⁊ ois po
pul⁹. Qui qdē pīceps terre vna cū populo
duo mōasteria sanctimonialiū cōstruxit in
honorē btē marie ꝟgis: ⁊ magnifice notauit
⁊ easdē duas sorores illi duob⁹ mōasterijs
pfecit. Et sic infamatores earū confusi sūt
⁊ ipse honorifice ab infamia liberate sunt.
Propter quod ois populus beatā virginē
honorabat: ⁊ amplius diligebat.

¶ Maria liberauit mulierem innocentē a
morte: Exemplum. xxii.

a Dulter qdā habuit vxorē ꝓbam: ⁊
deuotā beate virgini sꝫ miser adulē
odiuit eā multū. pp incōstātias ma
riti mulier ad tantā deuenit inopiā ꝙ opor
tebat nutrire pueꝝ cuiusdā militis. Adulter
ob inuidiā vxoris sue venit occulte: ⁊ āputa
uit puero guttur: ⁊ recessit. Mane dū mulier
euigilasset eū volēs lactare vidit pueꝝ occi
sum: ⁊ ī tm̄ clamorē ꝓrupit ꝙ oēs q aderāt
in hospitio vigilarēt Istud nō latuit pꝛeꝫ ⁊
matrē ⁊ oēs q aderāt in ciuitate Mulier de
prehēsa ducit ad iudiciū. Et cū essꝫ adiudi
cata morti ⁊ nō hns ꝓlocutorē: suspiciēs in
celū dixit. O Maria tu scis innocētia meā:
me tibi recōmendo. His ꝟbis finitis venit
vna dña q̄ puerū speciosuꝫ portabat: q̄ his
ꝟbis oēs alloqtur. Sustinete vos iudices:
q: iste puer erit hodie iudex. Stati puer allo
quebat iudicē. Sic oꝫ eē iudiciū de homici
dio occisus apportet ⁊ tunc rn̄sio mulieris
audiet. De sapiētia hui⁹ pueri oēs mirabā
tur: ⁊ stati puer occisus apportat⁹ fuit. Tūc
dixit puer ī iudicio. iuste iudicate filiū hoīuꝫ
Et dixit puero occiso. In noīe dñi surge ⁊
noīa illū q te occidit. Statim puer surrexit
q erat occisus q ante nō fuit locut⁹ cepit lo
qui: ⁊ digito oñdēs occisorem. Sic muliere
dimissa adulter dephensus est. Interim do
mina cuꝫ puero euanuit: ⁊ adulter alligat⁹
ad caudam equi miserrime interijt:

¶ Maria liberauit abbatissam ab infamia
Exemplum. xxiii.

q Uedam abbatissa quātū poterat
moniales suas religiose gubernās
⁊ ad custodiā discipline coartans
eas: in odiū sui de bono studio ꝓuocauit ⁊
instinctu diaboli occulto dei iudicio cū dapi
fero suo luxurie crimē īcurrit. At illa graui
dā se cognoscēs moniales vt prius ad regu
lā nihilomin⁹ astringebat. Uñ cū eā ampli⁹
cōcuteret tandē incessum ⁊ cibum muliebri
sagacitate ab eis ꝓ certo grauida eē depre
hēdit: ⁊ statim eam grauissimis accusationi
b⁹ occultatiōes tanti criminis episcopo de

ferũt. Immĩnẽte ğ aduẽtu xp̃i abbatissa in
q̃dã p̃uata capella vbi orare solebat. effusa
in lachrymis btãm virginẽ deuotissime dep̃
cãs. Et q̃dẽ in orõne paululũ soporabat: tũc
btã v̾go maria cũ duob⁹ angel' eã alloq̇t ⁊
data pcti venia delẽdo cito ifamiã illã pol
licet. statiq̃ȝ dixit diabol⁹ ãgel vt eã ab one
re' p̃lis exonerarẽt: ⁊ cuidã heremite in vici
no manẽti p̄ septẽ annos puez nutriẽdum
offerrẽt. Quo facto liberatã ab opprobrio
monuit vt caueret deīceps a pctõ. Scias tñ
inq̇t te pri⁹ ab ep̃o ml'tiopprobriis fatigãdã
sȝ ne timueris: q2 facile horã ptrãsibis. post
h ep̃s veniẽs capl'm itrauit ⁊ abbatissaȝ ve
nire p̃cepit: Et accedẽs ꝯtumeliis arguẽs de
capitulo exire cõpellit. At illa nil timẽs imp̄
territa foris stetit: missi ad eam duo clerici vt
crimẽ explorarẽt cũ nullũ signũ in ea q̄uida
tiõis inuenirẽt: ep̃s ad pedes ei⁹ corruit: ve
niã petijt: ⁊ oẽs detractores illi⁹ ex mõaste
rio cit⁹ abire p̃cepit. Abbatissa v̾o ep̃o i cõ
fessiõe totũ fcm̃ narrauit. Et ille bñdicens
deũ: ad heremitas duos clericos p̄ cã pueri
ingrẽda trãsmisit. Venerũt ğ ⁊ didicerũt ab
illo puez illa nocte natũ: ⁊ a duob⁹ iuuenib⁹
ad eũ paulo ãte delatũ: ⁊ ex p̄te btẽ marie fu
isse sibi cõmẽdatũ. Audiẽs h ep̃s mirabl'r le
t⁹ puez septẽ ãnis nutriẽdũ i manu heremi
te dimisit. E ip̃e puer postea l'ris ⁊ vita ido
ne⁹ eidẽ ep̃o in ep̃atu successit. ¶ Ma
ria reſuauit apostatricẽ i honore. Exẽ. xxv.

i In monasterio quodã scimonialiũ
añ mltos ãnos v̾go q̃dã degebat
noie beatrix. erat. n. corp̄e speciosa
mẽte deuota: ⁊ i obsequio dĩ genitricis feruen
tissima. Quotiẽs illa spãles orones cũ fine
veniã secreti⁹ offerre potuit p̄ maris delitijs
reputauit. Facta v̾o custrix h egit tãto deuo
ti⁹: q̃to liberi⁹. Quã cleric⁹ q̃dã vidẽs ⁊ cõ
cupiscẽs p̄concepit. Illa v̾ba spernẽte lu
xurie: istoq̃ȝ tãto ip̄ortunitate istãte v̾pẽs anti
qu⁹ eã vehemẽter lẽdit: vt pect⁹ ei⁹ flãmã
amoris ferro nõ posset. Accedẽs v̾o ad al
tare btẽ marie v̾gis q̄ ibi patrona erat: sic
ait. Dña q̃to deuoti⁹ potui tibi s̾ui: ecce
claues tibi resigno: tẽptatiões carnis diuti⁹
sustinere nõ valeo. Posit' sup̄ altare claui
b⁹ clã secuta ẽ clericũ. Quã cũ miser ille cor
rupisset: post dies paucos eã abiecit. Illa cũ
nõ hẽret vñ viueret: ⁊ ad claustz redire eru
besceret fcã ẽ meretrix. In q̄ vitio cũ publi
ce ãnos plurimos trãsegisset: die q̃dã i habi

tu seculari ad portã venit monasterij. Que
cũ dixisset portarie: nosti beatricẽ quõdã mo
nasterij hui⁹ custricẽ: r̃ndit. Optie. ẽ. n. dña
p̄ba ⁊ scã ⁊ sine q̄rela ab ifantia vsq̃ȝ i hũc
diẽ in hoc mõasterio conuersata. Illa v̾ba
ista notãs: sed n nõ ꝯsiderãs. duȝ abire vellet
mr̃ mie in effigie mulieris ei apparens: ait.
Ego p̄. xv. annos absentie tue officiũ tuum
suppleui. reuertere ãt in domũ tuã ⁊ pniam
age: q2 nullus hoiȝ nouit excessuȝ tuũ. In
forma siq̇dẽ ⁊ i habitu illi⁹ dei genitrix vices
egerat custodie. Que mox egressa q̃ãdiu vi
xit grãs egit marie v̾gini: ⁊ per ꝯfessionẽ cir
ca se gesta manifestauit ꝯfessori suo.

¶ Maria liberauit mulierem ab adulterio.
Exemplum. xxvi.

m Atrona quedaȝ cuiusdam honesti
militis vxor instinctu diaboli alium
admisit. Que post tempus aliquod
inspiratione dĩna ducta pnia de crimie dolu
it ⁊ ab adulterio prorsus cessauit. Ille vero
mariti absẽtiã obseruãs domũ illi⁹ intrauit.
Et cũ eã solã repisset v̾bis solit' ad crimẽ eã
inuitauit. Quo cũ illa rẽueret: vir rẽnuẽtẽ op
p̄mer̄ nisus ẽ. Et cũ videret illi nõ posse re
sistere: ad toti⁹ castitat' patronã cõfugit: di.
Rogo te dña vt p̄ illõ scm̃ Aue maria me li
beres. Ad qd v̾bũ ois v̾t⁹ defecit i milite ⁊
emarcuit. ⁊ sic femina incorrupta euasit: nec
amplius verbuȝ adulterij facere presumpsit
ad eam miles nec ausus fuit.

¶ Maria liberauit adolescentẽ a tẽptatiõe
honeste mulieris. Exem. xxvij.

m Iles quidam etate adolescens cũ
quodam milite dño suo a q̄ insen
datus erat habitabat. Et lȝ etate
floreret: pl⁹ tñ florebat v̾ginitate. inidia igr̄
diaboli opãte ab vxore dñi sui grauissime ce
pit tẽptari. Qui cũ p̄ ãnũ de eadẽ tẽptaret
submota v̾ecũdia dñe sue qd pateret aperuit:
a q̄ repl's⁹ ãpli⁹ affligebat. casta. n. erat ma
trona ⁊ viro suo fidel'. Veniẽs igr̄ p̄fat⁹ mi
les ad quẽdã heremitã passionẽ suã illi cuȝ
lachrymis ꝯfessus ẽ. Cui vir scẽus fiducial'r
r̃ndẽs. Ecce sanũ tibi dabo ꝯsiliũ. p̄ ãnũ istũ
singulis dieb⁹ btãm v̾ginẽ mariã cẽtũ vicib⁹
angelico salutabis v̾siculo. ⁊ q̄cq̄d volueris
p̄ illã ip̄etrabis. Sciebat. n. q̄ castitat' ama
trix iuuenẽ castũ nõ desereret. Cũq̃ȝ iuuẽis
i mlta simplicitate btẽ v̾gini iniũctũ obsequiũ
ip̄ẽderet die q̃dã sedẽs i mẽsa dñi sui recor
dat⁹ ẽ q̄ dies ea termin⁹ ẽẽt anni. Et statim

surgēs equū suū ascēdēs:vicināqꝫ itrās ec
clesiā:orōnes solitas expleuit. Qui cū exiret
eccl'iā9 vidit matronā pulcherrimā oēs deco
rē humanū trāscēdētē:equū ꝛ frenū tenētē.
Mirat9 q̄nā eēt r̄ndit. Prīs tibi ne spēs mea
Dicēte milite:nūq̄ pulchriorē te vidi. Illa
subiūxit. Ego ero vxor tua. accede ad me ꝛ
dabo tibi osculū. Dixitqꝫ. Nūc initiate sunt
nuptie:ꝛ i tali die corā filio meo pficientur.
Et q̄ ybo cognouit eā eē matrē dñi:cui9 ca
stitas gaudet hūani itegritati. At illa vtiqꝫ
hora tā plene a tēptatiōe libat9 ē vt ēt vxor
dñi sui miraret. Hec cum heremite recitas
set per ordinē ille laudans dei pietatem di
xit. Ego volo iteresse dicti nuptiaꝝ. Adueniē
te aūt die cōstituta:pfite heremita miles ago
nizans spm̄ exhalauit:ꝛ celestez thalamum
pmissas nuptias celebraturus intrauit.

¶ Maria succurrit homini in extremis.

Exemplum.xxviij.

e Rat quidam plebanus admodum
locuples.q habebat famulū suum
hoiez surdū ꝛ mutū q̄ duo raro sep
ant. Tādē idē mut9 ad tantā puenit egritu
dinē vt lecto decūbēs mortē expectaret. Tē
beata virgo venit ad eum in ipso mortis arti
culo:ꝛ salutauit eum dicēs. Saluet te iesus
xp̄s filius meus. Et in salutatiōe illico cepit
loqui. Beata virgo dixit. Fac tibi venire sa
cerdotē:ꝛ age pniam ꝛ cōfitere pure peccata
tua ꝛ sume eucharistiā.i.corp9 dñi nr̄i iesu
xp̄i filij mei:ꝛ alia eccl'iastica sacra. ꝛ postea
ducā te in regē tibi preparatam. q fecit sibi
vocari sacerdotem cui pfessus ē ꝛ cōicatus.
Cōione facta tūc oēs q aderant admirātes
interrogabāt eū qd ei accidisset q loqueret
qr nūq̄ ex ore ei9 ybū fuisset auditū. Respō
dit q btā ygo visibilit eū visitasset:ꝛ iussis
set fieri sicut plibatū est:ꝛ dedisset ei loq̄lam.
Tunc interrogauerunt eum si vnq̄ ei aliqd
seruitiū exhibuisset. Rn̄dit se ignorasse:nec
antea sciuisse vel audiuisse. sed cū dn̄m suū
sabbato die sp ieiunare vidisset ꝛ pplm die
sequēti nihil opari:itellexit q dn̄s suus ali
quid boni intēderet. ꝛ sic etiā cū dn̄o suo ea
intentione ieiunasset. His auditis dixit ple
ban9. Verū qdē ē. sp sabbato in honore bea
te yginis marie quo ego solitus fui ieiunare
ꝛ ipse ieiunauit mecū. Hoc oēs audiētes cū
admiratiōe magna ꝛ voce iocūda laudaue
runt deū ꝛ gloriosam virginē mariā matrez
eius:que nō relinquit sperātes in se ꝛ serui
entes sibi per infinita secula seculoꝝ.

¶ Maria in extremis liberauit quēdā ab
batē a dānatiōe. Exemplum.xxix.

q Uidā monachus certi monasterij
Henric9 noīe fuit:q cū abbatia eēt
sine abbate multis modis vt eū ha
beret q̄siuit:qđ tn̄ erat ꝯ volūtatē monacho
rū eiusdē loci. Sz q̄uis ꝯ eoꝝ tn̄ p ytutē
regis q tūc erat ibi fuit posit9 in abbatē. Rex
tn̄ qr postq̄ vidit q abbati suo ꝛ monachis
eiusdē loci displicebat eū de loco eodē sub
stulit:ꝛ misit in abbatiā de hallis q̄ longe ab
eodē loco distabat:ꝛ ibi aliquādiu mansit.
Postea rediit ad locū certhesii ꝛ iterū ma
nere cepit. Nō mlt'ū yo post tpis postq̄ re
uersus ē intrauit i eū q̄dā grauis ifirmitas:
q̄ ꝛ mortu9 ē. Cū autē iste henric9 in cū
ctis que agebat valde eēt reprehēsibil' xp̄i scāꝫ
mariā diligebat mlt'ū:eiqꝫ s̄m possibilitatē
suā sp s̄uiebat ꝛ de ea sepi9 in septimana
bis vel ter missaꝫ celebrabat. Eū aūt ab eadē
ifirmitate valde eēt afflict9 moriqꝫ timeret:
mādauit abbati suo vt ad eū veniret. Cūqꝫ
anteq̄ moreret recōciliaret ne pp pctā sua
puniret vel dānaret. Dū ergo sic ab infirmi
tate grauaret:adhucqꝫ in loco vbi iacebat
se verteret:nesciēs quid potissimū agere po
tuisset qđ eū adiuuare posset:rogauit mona
chos q ibi erāt vt pp deū ei mīaꝫ facerēt ꝛ
p ei9 āgustijs q̄s patiebat oipotēt' di mīaꝫ
exorarēt q̄ten9 ei mīaꝫ faceret ei9 aīaꝫ cū de
corpe exiret a penis q̄s timebat liberaret.
Interiꝫ yo dū abbate suo ꝛ monachis in
monasterio letanie ꝛ orōnes fierēt obmutu
it:ꝛ sicut mortuus fuit. Monachi yo q p eo
orōnes faciebāt vt hoc audierūt statim ad
eū cucurrerūt tristes ꝛ dolētes q anteq̄ mo
reret induct9 nō fuisset:ꝛ cōionē corpis ꝛ san
guinis dñi nō pcepisset. Cū aūt aū eū stetis
sent ꝛ vidētes eū mutū ꝛ sic mortuū iacētē:
ignorātes qd ei deberēt facere:qr sicut nec
viuo rectitudinē suā facere poterāt sic nec
mortuū sepelire audebāt. Dū itaqꝫ in cir
cuitu ei9 eēnt:spumāqꝫ de ore ei9 nō modicā
exire pspicerēt:magisqꝫ mortuū q̄ viuū eē
crederēt:subito respirauit ꝛ se plāgere cepit
ꝛ manū ad se retrahere ꝛ ita dicē. Dn̄a scā
maria mater:gratias tibi reddo de hoc q
me i hoc liberatū hēs:ꝛ q ego dānationē si
cut pmeruerā nō icurri:q̄ dānatio cit'9 mihi
affuisset nisi tua mīatio tuūqꝫ auxiliū mihi
ppiciū aduenisset. dn̄a sancta maria gl'as

tibi reddo imēsas te ħ ꝙ filiū tuum dulcissi
mū dñm meū hodie ꝓ me rogasti quatenꝰ eiꝰ
corpus ⁊ sanguinē sumerē: ⁊ rectitudinē meā
quā xp̄ianus hēre deberet nō amitterez. Post
hoc rogauit priorē ⁊ ceteros fr̄es qui ibi erāt
vt corpꝰ dñi afferrēt: eūqꝫ cōicaretur. Cuꝫ itaqꝫ
corpus dñi allatū fuisset cepit cū lachrimis di
cere ⁊ veraciter ex ore ↄfiteri ꝙ ħ veraciter eēt
corpus dñi qđ de virgine sumpsit ⁊ ꝓ peccato
ribus in cruce pepēdit: ⁊ deinde cōicatus est.
Quo facto rogauit vt eū cilitio ponerēt. His
oībus pactis, vsqꝫ in finē congruū ꝑducꝰ bñ
dixit oēs monachos q̄ ibi erant ⁊ absoluit: ⁊
monachi silr ei fecerūt: deinde posuerūt eum
sup ciliciū statimqꝫ spm̄ reddidit letus ⁊ hyla
ris. Cuius aiam sicut illi crediderūt q̄ ibi affue
rūt ⁊ hec q̄ de illo acciderāt viderūt: sc̄ā Ma
ria quā dulciter inclamauerat suscepit ⁊ ad lo
cū bonū perduxit. Post hec sepelierūt euꝫ in
capitulo benedicentes deū: ⁊ laudauerūt sc̄āꝫ
Mariam matrē dñi que ei talem misericor
diam fecerat sicut ipsi tunc viderunt.

¶ Heretici exciderunt sacerdoti linguā ⁊ ma
ria sibi restituit. Exemplum. xxx.

Cum catholici cōtra albiēses hereticos
cruce signati duo honesti clerici p ter
ram illo ꝑ transitū facerent: cū eccl'iaꝫ
vidissent in via desolatā ait vnꝰ alteri. Sabba
tuꝫ est intremus hāc ecclesiā vt dicamꝰ missaꝫ
in honore sancte marie virginis. Portabāt. n.
secū librū ⁊ calicē idumētaqꝫ sacerdotalia. Sꝫ
anteq̄ꝫ missa esset cōpleta hereticis ꝓditi sunt
q̄ armata manu intrātes ⁊ sacerdotē de eccl'ia
trahētes: linguam eius radicitus absciderunt.
Quem socius cū multo labore mutilatū ꝺdu
cens monachis eū cōmendauit. Hi vero sicut
viri catholici ⁊ religiosi sacerdotē mutilatum
ꝓpter idē xp̄i ⁊ genitricis eiꝰ honorē multuꝫ
deuote suscipientes: oēm ei humanitatē exhi
buerūt. In nocte vero epiphanie cū solēnes ꝺ
cātarent vigilie baculo parietē pulsans mini
stros aduocauit. Qui cū quererent quid vellet
⁊ ille in oratorium deportari significaret: vo
lentes parcere ei nō acquieuerunt. Tandeꝫ im
portunitate eius attenta in ecclesiam eū ducen
tes: ante altare quoddā deposuerunt. Qui cū
matreꝫ mīe tota mentis deuotione inuocasset
illa ei apparens: ⁊ carnē lingue formā haben
tem in manu tenens dixit oranti: Quia ꝓpter
fidem filij mei ⁊ honorem meum lingua tua
priuatus es: ecce nouam tibi restituo aperi os
tuū. Qđ cuꝫ fecisset digitis ori eius immissis ra
dici ꝑcise carnē eandē ↄiunxit ⁊ vniuit: sicqꝫ
disparuit. Qui cū zacharia mox l vocē laudis
erūpēs clara voce clamauit. Aue maria. ⁊ vs
qꝫ in finē. Quā salutationē cū crebrius repete
ret: stupētes accurrerūt ministri: accurrerūt de
choro monachi de tā grādi miraculo: deū eiusqꝫ
genitricē glorificātes. Nō igr̄ immemor nec
ingratꝰ collati sibi bñficij clericus in eodem ce
nobio factus est monachus. Hec Cesarius.

¶ Maria in presentia hereticoꝝ cecum illu
minauit. Exemplum. xxxi.

Legitur in ecclesiastica historia ꝙ q̄daꝫ
erat didimꝰ ex vtero matris cecus na
tus: hic ↄcupiscens dei sapientiaꝫ ser
uauit dei mādata: ⁊ deus ꝓbuit eam sibi. Cū ae
ꝑ fidem ↄ iudeos ⁊ hereticos frequēs haberet
cōflictus verborū: hic hereticorū ꝑfidiā sepissi
me cōfutauit. Unde a quibusdā sepius audi
uit improperiū cecitatis dicentibus sibi ꝙ gra
tis seruiret eis qui illuminare eū non possent.
Tunc petijt inducias cōfidens in deo ꝙ deus
⁊ beata virgo maria euꝫ illuminare curarent.
Tunc a sancto Bonifacio romano pontifice
indicto ieiunio triduano deo studuerūt elemo
synis ⁊ orationibꝰ supplicare. His expletis ꝓ
cibus ⁊ pluribus cōuocatis: cecus stans in me
dio xp̄ianorū ⁊ hereticorum: responsorium
Gaude maria virgo cunctas hereses ⁊c. cum
versu ad laudeꝫ btē virginis deuotissime de
cantabat: ⁊ statim corā oībꝰ clarissime vidit. Et
multitudo infideliū corā se sunt ad fidē ↄuersi.
Hinc mos romanis inoleuit: ꝙ quotidie ob
memoriā tāti facti rn̄soriū illud decantant ad
laudem virginis gloriose.

¶ Maria clerico linguā ⁊ faciē reintegrauit.
Exemplum. xxxij.

Clericus q̄dā btē v̄gini deuotꝰ: cui ꝑ
eccl'iā cōtingeret trāsitꝰ cū oī humili
tate ⁊ deuotiōe genuflexo illa angeli
ca salutatōe eā honorauit. d. Aue maria ⁊c.
rursum genuflexo Btūs vēter q̄ te portauit xp̄e
⁊ vbera q̄ lactauerūt dñm ⁊ saluatorē nr̄ꝫ. hic
aliq̄n molestia corpis tactus desperatus erat:
tantusqꝫ dolor inoleuit: vt linguam: ⁊ labia
sua dentibus suis manducaret idipsum de
membris suis facturus si permitteretur. Cum
qꝫ iam linguā: ⁊ labijs penitus absumptis ve
hemēter in alijs membris se lederet: iaceretqꝫ
horrendus aspectu, sensibus corpis exemptus.

vidit iuxta lectuli sui caput psonaȝ ꝯsistere pul
chra facie ⁊ reuerēdo aspectu: q̃ꝫ intelligi
angelus ci⁹ erat hic egroti sui erūnas plorās: ī
hūc modū lamētari videbaꝰ. Quid o dña mie
fons pietatis hoccine est gr̃e ⁊ glorie saluando
rū. hecqꝫ est lingua q̄ beatificādo vētrē ⁊ vbera
⁊ ꝑtū tuū longo vsu ex ardēti affectu salutare.
sic assuefacta vt pene nihil aliō sonaꝰ nos certꝫ
in ecclesia dei. O dña si tu deces tuis: q̄s aderit
suis. Nō sic dña nō sic ad nihilū ꝯueniet spes
hoim si in te incipiūt nō inuenire refugiū. Hec
cū ille in auribus tm̄ egri declamaret ⁊ i eius
tm̄ oculis declararet: apparuit vtiqꝫ mr̄ dñi: ⁊
q̄si satisfaciens de negligētia in seruulū suū de
qua insultabaꝰ. ad lectulū egri ꝓprius accedit:
extractoqꝫ vbere visa est ꝓtin⁹ mittere in os
egri: ⁊ sacri lact̄ sui rorē infuso subito sue lin
gue integritatē ⁊ labiis antiquū decorē: ⁊ in to
to ei⁹ corpe pristinā restaurauit sanitatē. ⁊ sur
rexit san⁹ ⁊ incolumis. factāqꝫ circa se miam
oib⁹ cepit ꝑdicare ⁊ postmodū ⁊ sua di suo
mācipās deceterο duxit vitā religiosaȝ ⁊ bonā.

¶ Maria Johāni damasceno restituit manū
abscissam. Exemplum. xxxiij.

p Rudentius ex gestis damasceni Johā
nes damascenus virgo ꝑmanens ⁊ gi
ni beate marie deuotus: grecis lr̄is ⁊
artibus liberalibus instructus in scribēdo: can
tando: dictādo gratiosus captus a saracenis fi
lium dñi in cuius ꝑcem cessaret i dictamine: in
scriptura ⁊ in aliis ad scientiā ꝑtinentibus sic
instruxit vt in dictamine lr̄a: ⁊ voce non nisi
Johānes putareꝰ. Amatus Johānes a Theo
dosio imperatore cū apud eū esset discipulus
inuidia agitatur: lr̄am dictauit ⁊ scripsit tradi
tionem imperatoris ⁊ imperii ꝯtinentē: quam
furtiue Constantinopolim misit: in palatioqꝫ
imperatoris ꝓiecta inuenta est: ⁊ lecta modus
dictandi ⁊ forma littere dinoscitur esse Johā
nis. Ab imperatore iohānes accersitꝰ cōuiciis
⁊ iniuriis cōuincitur: ⁊ ꝓditor imperii appel
latur. Ostensa est ei littera. Rñdit. Uere dñe
formā scribendi ⁊ modū dictandi meū esse co
gnoui: sed testis est mihi deus q̄ hec non feci.
Cunctis ergo ꝯstrepentibus in eū eo q̄ verita
tem nō fatereꝰ: ⁊ reū esse mortis clamantibus
iudices: q: amicus imperatoris fuerat nō de
bere eū mori sed manū qua tm̄ nephas perpe
trauerat abscindi sentētiauerunt. Quo facto.
in detestationē tanti sceleris suspensa est ma
nus abscisa monasterio ipsius Johannis qui
mox ad imaginē spālis dñe sue Marie veniēs
discooperto vulnere ⁊ extenso brachio eaȝ de
precabaꝰ dicēs. heccine dña mea nostrorū sunt
ꝓmia meritorꝫ digne me ꝑ meritis peccatorꝫ
flagellare voluisti: sꝫ vt q̄d instrumentū offm̄
tuū ꝑmisisti penit⁹ abscindi. Hec quippe man⁹
hymnorꝫ laudis tue cantica sepius scribendo
parabat: ⁊ corpus ⁊ sanguineȝ filii tui offere
bat. Cūqꝫ talia poraret ipsi in lectulo suo nec
plene vigilanti nec dormiēti btā virgo cū ma
gno lumine hilariqꝫ facie eidē apparens dixit:
quid agis inq̄t puer fidelissime. heu inquit ille:
dña q̄d interrogas. Ubi eras cum hec pateret.
Ecce ad meū: īmo tuū dedecus in eccl'ia pēdet
abscisa dienti istui man⁹. Et illa. Cōfortare fili
in dño. His dictis eo vidente ecclesiaȝ exiit: de
latāqꝫ inde manū eius brachio restituit. Tunc
ille gratias agens facto mane cōuocatis fratri
bus manū ostendit: moxqꝫ missam de btā vir
gine alta voce celebrauit. Imperator aūt audi
to miraculo pedester ad eū venit: ⁊ manuȝ de
osculans ab eo inquirit si quē alicubi cogno
sceret qui suū dictādi genus ⁊ scribēdi formā
haberet. Quod ille quidem ei retulit eiqꝫ veri
tas diligentius inquisita: innotuit.

¶ Maledictum a deo plagatum maria sana
uit Exemplum. xxxiiij.

q Uidam grossus ⁊ iracundus hō cum
quadā die ꝑ villam deambularet: lapi
dis offensio pedem quē nudum habe
bat sibi lesit: ⁊ vt doleret substomachatus ma
ledixit ⁊ noīauit diabolū dicens lapidē illum
in noie diaboli ibi positum fuisse: ⁊ vix finito
sermone quasi repente violēta iniectiōe aque
feruētis totā faciē ꝑfundi sentiens: sed ad do
mū suā reductus tota eius facies in tumorem
cōuersa: oculi: nasus ⁊ os ita tumore excrescen
te disparuerūt: vt nō nisi monstrū in facie vi
deretur. Quatuor aūt diebus euolutis inflatio
illa paululum exinaniri cepit: post ul' ⁊ vesicis
turgētibus repleta est ut ab oībus elephātico
morbo ꝑcussus diceretur: post morbus ad infe
riora descendēs a renibus vsqꝫ ad summū pe
dū articulos tā miserabiliter occupauit sicqꝫ
tota illa inferior ps corporis insensibilis mā
sit vt si igne ardere quidē posset: tm̄ ignē oino
sentire nō posset. Nunq̄ de lecto ꝑ se surgens
nunq̄ ad sedendū se erigere vel in quodlibet
latus reclinare: sꝫ sp resupinus iacere studebat
tm̄ in doloribus suis patientiā seruare ⁊ deo
semper gratias agere ⁊ peccata sua pre oculis

hēre pro eis hūiliter vō supplicare. Qnadā die resurrectiōis dñice cū audiret pulsare ad missam: caput erigēs ꝛ visus ꝓstatū locū ꝓtēsis manib⁹ saluatoris clemētiā exorabat. Et ecce subito vidit quēdā pulcherrimā mulierē sibi assistere: q̄ ait. Noueris p̄ces tuas exauditas a dño iesu xp̄o filio meo. fac ergo q̄d moneo: et fac te ferri ad eccl'iam meam: ꝛ ibi corā imagīe mea pro salute tua interueni: ꝛ statim senties virtutē diuini auxilij. Q̄d cū ille fecisset dei auxilio ꝛ matris eius pro suffragio ad plenū sanatus ē.

Maria ꝛ sc̄us hypolitus sanauerunt quēdā maledicū. Exemplū. xxxv.

r Usticus quidā noīe petr⁹ in festo marie magdalene aratro boues iūxit: ꝛ cū irat⁹ opus ceptū malediceret: boues ꝛ aratꝛ fulmīe ꝯsumūtur ꝛ ipsuꝫ petꝛ q̄ hoc fuerat iprecat⁹ ꝓtin⁹ sacer ignis arripuit. ꝛ carnibus ꝛ neruis tibie ꝛ crurum iā ꝯsumptis ad eccl'iaꝫ btē marie magdalene cui⁹ festū infregerat afferri se petijt: quo facto ignis ex toto extinct⁹ ē in corpe suo: sꝫ nō sanat⁹. Audiuit āt loquētes de q̄dā ecclesia btē v̄gis marie miraculis insignita ad quā deuehi postulauit. Ascēsa naui ꝛ sedēs in puppi illius tibia a sua cōpage resoluit̄ ꝛ ille patiēter hoc sustulit. Et cū ad eccl'iam venisset: ipsa nocte btā virgo quā fideliē implorauit cū scō hypolito in visiōe appuit: ꝛ eidē scō hypolito vt ip̄m petrū sanaret imperauit. Statꝫ scūs hypolit⁹ corā: tibiā ꝛ pedē illi⁹ circumq̄ꝫ recolligēs i momēto sanauit.

Plaga illoꝝ q̄ occiderūt hoieꝫ in eccl'ia scē marie virginis. Exemplūꝫ. xxxvi.

t Res q̄dā milites cū odio haberent quēdā virū ꝛ quererēt occidere illum: inuēta oportunitate sine amicoꝝ p̄sidio reperiētes in eū impetū fecerūt vt interficerēt. At ille ꝯsciꝰ fugit in eccl'iā in honore scē marie cōsecratā. si forte ob reuerentiā ipsi⁹ posset iminēs euadere piculū ꝛ mortē. Illi v̄o crudeles ꝛ irreuerenter ecclesiā ingressi absq̄ꝫ vlla miseratione peremerūt eū corā altari. Ob quā rē cōmota ē aduersus eos scā maria: ꝛ mox vlciscēte deo oīpotēte tātā p̄sumptionē: igne accēsi sunt: q̄ singuloꝝ mēbra cepit vehemēter exurere. qui diuinā sup se sentiētes vltionē nimio dolore coacti ad deprecādā ipsaꝫ dei genitricē quā multū offenderūt cū magna cordis contritione conuersi sunt. Quoꝝ h̄ab⁹ ipsa virgo scā que est semper pietate repleta clemēter liberauit eos ab igne quo vrebant̄ largiente deo. nō tñ ex toto sanitas reddita ē. Statim autē postq̄ꝫ pergere potuerūt ep̄m adierunt: ꝛ quid egissent vel quid eis accidisset narrauerunt: ꝛ a deo penitētiā sibi dari poposcerunt. q̄b⁹ ep̄s indicēs pniaꝫ armoꝝ q̄b⁹ ip̄m virū peremerāt loco pnie ꝓut sibi visum est eis imposuit vꝫ vt indesinenter ea sup se ferrent ꝛ cōgrue penitērēt donec deo ꝛ scē ei⁹ genitrici satisfacerent.

Monialis lesit sibi tibiā ꝛ Maria sanauit eam. Exemplum. xxxvij.

c Ontigit in quodā cenobio sanctimonialiū res valde delectabilis. Erat enim ibi soror quedā vite probabilis. multūq̄ꝫ feruens in obsequio beate marie v̄ginis. Hec cum in genuflexione nimio impellente feruore tp̄e quodā genu vulnerasset atq̄ꝫ in meridie in īfirmario dormiret: visa est ei in somnis astare btā virgo pyxidē vnguenti portās in manu sua: imissisq̄ꝫ digitis de eodē vnguēto perūxit vulnera virginis. statimq̄ꝫ tāta fragrātia affuit vt sorores in proximo dormientes odore illius excitate surgerēt ꝛ ad lectū eius venirent: eo q̄ꝫ maior sibi sentiret̄ virt⁹ odoris: dormiētē excitauerūt. Quam cum quesiuissent vn̄ essꝫ odor tant⁹. illa cause non ignara nihil illis dicere voluit: iō rēnuens vt irent dormitum. Que cum rursuꝫ obdormiuissent: iterū affuit mr̄ dñi secū illā ducēs p visionē in pomeriū. cui manū sub mētum ponēs dixit. Nō dimitte te sup genua tua. Qd̄ cum fecisset dña nr̄a subiunxit. De cetero sic modeste debes petere veniam. Hec Cesarius.

Iuuenis quidam ꝯsumpsit patrimonium suū ꝛ maria subuenit ei. Exem. xxxviij.

i Uuenis quidā i germanie partib⁹ mortuis parētib⁹ maloꝝ ꝯsortio depravat⁹ ē: hereditatē preclarā in ludo tesserū ꝛ tabernis totaliē dissipauit. Hinc vagabūd⁹ ꝛ miser p patriā ferebat̄. Qui ꝛ si al's stult⁹ castitatē tñ corp̄is ꝯseruauit. Cui q̄dā miles patruus eius non modicū misertus. obuiūq̄ꝫ eū quadam die habēs alloquit̄ dicens. Male tibi competit consobrine charissime taliter aberrare: qui clarus genere ꝓbum virū ꝛ magistrū efficere potuisses: nisi te talis insania rapuisset. Cuius verba cum

quasi muliebria iuuenis derideret: subiũxit mi
les. Est ne aliqd chare mi qd ꝑ me facere tu
auderes. Ait iste. Est vtiqȝ. Et miles. Volo
ꝙ vt gl'iosaȝ dei genitricē mariā salutes qn
q̄gita vicib⁹ oī die. Cui cū cachinādo rñde
ret. hec scuicī vtinā ⁊ nō oī die dicere. Pa
tru⁹ īstitit: dicēs hoc facere modis oīb⁹ opor
tebit: si q̄nq̄ȝ oculis mīe te gl'iosa ꝟgo respi
ciat: ⁊ pro tua miseria filiū suū interpellat.
Ad cui⁹ ꝟba iuuenis annuit ⁊ recessit. In
de post annū ꝯtigit patruū videre iuuenem:
quē ⁊ si ꝓmissū s'uasset īterogat. Et ille. Ser
uaui inqt ⁊ nollē vllaten⁹ nō s'uasse. remis
sus .n. est mihi q̄si eā erga mādona. Cui pa
truus cū gaudio dixit. Ergo ⁊ sic sequēti an
no s'uitiū matri xp̄i in salutatiōib⁹ duplica
bis. Et iuuenis. Fiat inqt. Exacto aūt secū
do anno reuersus ē ad patruū di. Iā suf
fragāte mīe xp̄i oīs vecordia: mīsicqȝ mei
stat⁹ euanuerūt: ⁊ firmo bñfaciendi ꝓposito
volūtat' mee ꝯstātia stabilit. Cui patru⁹ cūȝ
lachrymis dixit. Bñdicta sit pietatis mater:
⁊ tibi q̄ȝ dñe grās refero q salubri ꝯsilio cre
didisti. nihil ergo restat vt anno p̄senti ꝓ
positū tuū firmū experiar. ⁊ si dignū inuenero
ꝯdignas tibi nuptias p̄parabo. tu autē me
dio tpe auxiliatricē tuā in salutatiōib⁹ terne
qnq̄gene sedul⁹ honorato. Cōsensit iuuenis
stabilis inuēt⁹ ē. ⁊ euoluto anno: fecit patru⁹
qd ꝓmisit iuueni. Cōstituit nuptias. ⁊ istan
rato cōuiuio et vtraqȝ pte cōuenerūt paren
tele. Positis q̄ȝ mēsis ⁊ lotis manib⁹ cū iam
spōsus ⁊ spōsa cōmestiuri pariter cōsedissēt ⁊
inopinato memor spōsus nōduȝ se pensiōis
sue debite salutationes illa die gl'iose ꝟgini
occupat⁹ sol'e psoluisse: repēte surgens susur
rat patruo vt paululū induciaret fercula mi
nistrādo. Quo ānuēte sol⁹ iuuenis itrat the
lamū. soluit matri xp̄i qd vouerat tāto duo
ti⁹ q̄nto clemēti⁹ se ꝓbauerat exauditū. Nec
mora. vt extrēaȝ salutationē terne qnq̄gene
iam cōpleuit: apparuit ei gloriosa virgo ma
ria lucidior sup solē tres rogas in tunica iu
ueni. vnaȝ anteriorē: ⁊ duas laterales. Ecce
inqt salutationes tue lr̄is aureis scripte qb⁹
me mib⁹ quinquagenis sedul⁹ honorasti. ⁊ q̄
modo i tuo corpe lȝ van⁹ ⁊ vag⁹: tn̄ ꝟginita
tis mūdiciam ꝯseruasti. Mox te leta febris
corripiet: ⁊ ad me tertia die sine vlla carnis
corruptiōe puenies. Hoc dicto gl'iosa ꝟgo dis
paruit. Iuuenis aūt egressus hortabat' oēs
letari: ⁊ epulari: ⁊ gaudere. se ꝟo ab appetitu
comedēdi destitutū ad pñs cū eis nō posse
eē notās. Singl'is q̄ȝ ad mēsaȝ sedētib⁹ ⁊ co
medētib⁹ iuuenis interiȝ lectū ascēdit: ⁊ fa
cto p̄dio spōsaȝ suā primū ⁊ amicos i the
lamū ꝯuocauit: ⁊ eis qd sibi ꝯtigerat īdica
uit. Mortu⁹ ē aūt iuuenis die tertia vt dixit.
Spōsa ꝟo eius nulli postmodū nubere vo
lens: in sc̄a ꝟginitate permāsit.

¶ Maria pōt' ēt subuenire in piculo maris.
Exemplum. xxix.

Erat nauis in medio maris pegri
nis onusta. q̄ ꝓ deuotiōe orōnū grā
ptes hyerosolimitanas adibat. Du
ius nauta cū sensisset nauē hiare iseri⁹ ⁊ aq̄s
irrūpe: ⁊ se nullaten⁹ subuenire posse. festin⁹
cimbā q̄ ītr⁹ ferebat' i mare deposuit: ⁊ cum
epo q̄dā ⁊ aliꝭ qbusdā nobilib⁹ i eā descē
dit. Vn⁹ tn̄ cū descēdere vellet i mare deci
dit pelagiqȝ statiȝ ad imo mersus nusq̄ cō
paruit. Nauta ꝟo q̄s i naui reliq̄rat alloq̄ns
mortꝭ oīb⁹ iminere discrimē nō euitādū p̄
monuit: ⁊ vt petā sua ꝯfitētes suas aīas deo
deuote cōmēdarēt admonuit: q ⁊ ita fecerūt
Nec lōge itersuit mora: illis i celū clamāti
bus: ⁊ ecce nauis subitrātib⁹ aq̄s: hiatu ma
ris penit⁹ absorpta ē. Ep̄s ꝟo cum ceteris la
chrymosa fūdēs suspiria socioꝝ aīas dn̄o
cōmēdabat. q̄s ꝓ corpa tā horrēdo discrimie
pire videbat. Cūqȝ p̄ eq̄reas vndas oculoꝝ
aciē circūuolueret: si forte aliq̄ suffocatoruȝ
corpuȝ īdicia videre posset: ecce marinis e
fluctib⁹ colūbas speciosas alibi qd ē vnam
alibi duas vel plures subito vidit emergere
celiqȝ secreta sub celeri volatu penetrare. q̄s
cū socioꝝ aīas aduerteret eē: q̄ntū fleuerat
pri⁹ q̄ socios ꝑfocari viderat: tāto tūc ma
gis deflebat: q̄ cū sociis ꝑfocat⁹ nō erat. Q
cū tādē cimba deduct⁹ terre cū sociis appli
cuissȝ: ecce sociū q iter duas cecidisse nāucas
in mari videbat'. de mari subito viuū ⁊ icolu
mē vidēt exire. Querūt stupētes: ⁊ de rece
pto socio exultātes qd ei acciderit: quō o ma
ximis fluctib⁹ sic libari potuit. Et ait. Bte
genetricis dei cū i aquā caderē nomē exclā
maui: sicqȝ ei⁹ memoriā hñdo ⁊ nomē ꝓcla
mādo ad ima pelagi deueni. At ipa mīe mr̄
ꝟgo maria q̄ memoꝝ suoꝝ imemor nullate
n⁹ pōt eē: mihi sub vndis astitit: palioqȝ suo
me clemēter ꝓtexit: ⁊ ꝓtectū sub aq̄s vsqȝ
ad litt⁹ ꝑduxit. Hec eo dicēte laudes deo re
ferūtur: ⁊ mater misericordie ab oīb⁹ diuini

garet atqȝ predicaret. Hec Vincē. in specu. hi-
sto. lib. viij. c. lxxxviij.

¶ Quidaȝ ꝑ responsoriū Felix naqȝ liberati
sunt a periculo maris. Exemplum. xl.

Bbas quidā in medio maris britānici
a nimia tēpestate cū alijs m̄ltis oppres-
sus est: adeo vt oēs de vita desparent.
Itaqȝ alij beatū Nicholaum alij bt̄m andreā:
vel quēlibet aliuȝ scm̄ innocabāt: vnusquisqȝ
enim scm̄ quē magis familiarē habuerat in ne-
cessitate sua familiarius innocabat. Cūqȝ vide-
ret abbas oēs istos minus potētes scōs inuo-
care. nemīnē aūt matrē mie q̄ ꝑ ꝑtātem super
celū ⁊ terrā ⁊ mare noiare: quid agitis inquit
fr̄es q̄d ceteros scōs illosqȝ q̄ minus pñt tm̄
innocat: ⁊ ipsam q̄ plus pōt oēs relinquitis:
bonū quidē est qd facitis: sed multo melius si
oēs vna voce m̄rem mie acclamaret. Quo il-
lo hortāte: oēs vna voce m̄rem dei noiauerūt:
oēsqȝ vt sui misereat̄ ꝓclamant. Ipse quoqȝ
abbas qui p̄ter vnū pomū nihil habēs penit⁹
qd comederet quiqȝ ꝑ duos dies ac noctes ita
afflictus erat q̄ vix respirare poterat: illud re-
sponsoriū. Felix naqȝ ⁊c. cū suo vēsu. s. Ora ꝓ
populo deuotissime cū monachis suis cātare
cepit. vixqȝ finierat populus precē cū lamēta-
tione ⁊ monachi cū deuotione: ⁊ ecce in sūmi-
tate mali lux magna instar cerei apparuit: no-
ctisqȝ tenebras fugās oēs qui erant ī naui sua
claritate ꝑfudit: totaqȝ pelagi cessauit tēpestas:
⁊ celi regina iubente facta est trāquillitas. Nec
multū post dies serenus illuxit: ⁊ terre ad quā
tendebat nauis applicuit. Hec vincen. in spec.
histo. lib. viij. c. lxxxix.

¶ Incarcerati debent innouare Mariam.
Exemplum. xli.

Iles quidā captus est ⁊ diu incarcera-
m tus cū pecuniā ꝓ sua solutiōe spopō-
disset: extractus de carcere posit⁹ est in
domo supiori: vbi adducta sunt vincula: ⁊ serui
ad custodiā deputati. Nocte igit̄ quadā cū esset
dormiēs inter sex satellites q̄ eū custodiebant
dn̄am nr̄aȝ deuote inuocauit. ⁊ sic obdormiēs
audiuit vocem. Cōfide: btā virgo liberabit te.
Ad qd verbū euigilans gauisus: sed de visiōe
cogitans vtrū vera esset an fantastica scire vo-
lens: mox vt digitū admouit pedē suū sine dif-
ficultate manus a cathena liberauit. Sepi⁹ ista
ante attēptauerat: sed nō ꝓfecerat. Cūqȝ ex mo-
tu vinculorū vnus miles vnuȝ ex seruis euigi-
lasset: territus miles circulū reponere voluit.
sed nō potuit. Tunc intelligēs tale miraculū
dei genitricis meritis circa se gestū: seruo rur-
sum obdormiente leniter surrexit. ⁊ vincula te-
nēs in vno pede ꝑ lintheamē se dimisit per fe-
nestrā ⁊ fugit. Quod cū cōperissent custodes:
cū tubis ⁊ canibus insecuti sunt: sed eum mini-
me inuenire potuerūt: q̄uis circūquaqȝ eū cir-
cūdederunt. Qui postmodū veniens ad eccle-
siam: eosdē circulos quos secum deportauit ꝓ
gratiarum actione super altare beate virginis
obtulit. Hec Cesarius

¶ Theophilus qui negauit fidem ⁊ virginem
mariam. Et beata virgo ei subuenit.
Exemplum. xlij.

Uit quidā nobilis theophilus noie: q̄
f cū depauperatus fuisset: cepit despera-
re ⁊ cogitare quid faceret: tandē cogita-
uit vt iret ad diuinū ⁊ cū diabolo loqueret̄: vt
ei in reb⁹ mūdanis subueniret. Quod sic factū
est. Diabolus vō cū precibus theophili sollici-
taret̄ vt eū diuitijs restitueret: q̄siuit a theophi-
lo si facet̄ posset ⁊ vellet que ꝓponeret. Rn̄dit
q̄ vellet: ⁊ iurauit. qui veniēs tribus noctib⁹
successiue: prima nocte abrenūciauit baptismo
scōa suo creatori. tertia ipsi matri mie. Diabo-
lus vero ꝯsiderans suū affectū dixit. Hanc ab-
iurationē si per cyrographū scriptum tuo san-
guine ꝯfirmaueris ⁊ huc ad me deportaueris:
tunc oia consumata sunt. Qd sic factū ē cyro-
graphū scriptuȝ sanguine theophili sigillo dia-
boli cōfirmatū est. Contigit quodā die q̄ theo-
philus penitētia du tus cepit flere: ⁊ cuȝ fletu
coram imagine beate marie virginis se ꝓster-
nere ⁊ innocauit beatā virginē mariā cū deuo-
tione sed beata virgo maria sꝑ fuit miseratrix
⁊ benigna ipsa miserta eius: indulsit q̄ fecerat.
Et cū ipse theophilus ꝓstrat⁹ ante altare mul-
tum fleret ⁊ rogaret imaginē beate marie vir-
ginis: dei imago quasi irata ipm̄ audire noluit
⁊ faciem vertit ab ipo. Qd videns beata virgo
collocauit filij sui imaginē in altari: ⁊ vna cuȝ
theophilo diabolū adijt: ⁊ ꝑ beatā virgineȝ re-
formatus est gr̄e dei: ⁊ cyrographū abrenūcia-
tionis quod diabolo dederat diabolū reddet̄
precepit: ⁊ sic theophilus cōuersus est: ⁊ tandē
peruenit ad gaudia celi.

¶ Maria subuenit peccatori in extrema ne-
cessitate. Exemplum. xliij.

Iles quidā nobilis peccator magn⁹
m tempore quodam ab inimicis ca-
ptus est: qui occidere eum de-

creuerũt: quib' cis humiliter ſupplicauit dicens. Rogo vos intuitu diuine mĩe vt ad modicũ tꝑs mortẽ differatis: quo alicui ſacerdoti poſſim peccata mea ꝯfiteri. Illi aũt corporales eius occaſionẽ vel liberationem timẽtes nõ ꝯſenſerunt. Precipiẽtibus igr̃ vt ſe ꝓſterneret ad decollandũ: dixit hĩ verbũ. Dñe tu noſti volũtatẽ meã: ⁊ ſubiũxit. Animã meã cõmẽdo virginis filio. Sicq; decollatus eſt. Erat eodẽ tp̃e qdã obſeſſus vicinus. Cui cũ aſtantes audita eius morte: mõ inquiũt habetis gaudiũ magnũ ꝑ animã illius facinoroſi militis: lugubri voce reſpondit, nequaq̃. Unũ enim verbũ moriens protulit ꝓpter quod ipſe ſaluatus eſt.

¶ Maria liberauit lictorẽ a dãnatõe. Exẽ. xliiij

(p) Reco quidã cuius offĩm erat ſuſpẽdẽdi hoĩes ⁊ cruciãdi ãn imaginẽ beate marie v̓ginis trãſiens ſuis patrocinijs ſe cõmẽdauit. Quadã itaq; die cũ ibi ꝯſiſteret ⁊ oraret: venit nũcius iudicis dicẽs ꝙ veniret ⁊ vnũ ſui pẽderet: ⁊ ipſo i itinere exiſtẽte venerũt ſui inimici ⁊ occiderũt eũ. Erat aũt i eadẽ ciuitate ſacerdos quidã ſcẽ vite q̃ ſingulis noctibus circuibat oẽs eccl'ias ciuitatis. Surgẽs aũt ea nocte q̃ occiſus eſt ꝑco ⁊ volẽs ire ad eccl'iã btẽ marie. Ueniẽs aũt ad cimiteriũ ibidẽ plenũ hominibꝰ inter quos multos mortuos vidit: quos dũ viuerẽt cognouit. Interrogauit aũt ex ipſis vnũ qd hoc eẽt: ⁊ ꝑ quid tãta multitudo hoĩum cõueniſſet. Qui rñdit. Preco vnus occiſus eſt: ⁊ aĩam eius maligni ſpũs ſuã eſſe dicũt quã pia mr̃ maria ecõtra ſuã eſſe dicit. Judex aũt deus vẽturꝰ eſt ꝑ eis vtriuſq; cãm audituros: ꝓpter hoc cõuenimus. Sacerdos aũt intra ſe cogitabat. Alicubi abſcondar cãe huius finẽ expectaturus. Cũ ibi ſe abſconderet vidit ſedẽ ſupra quã iudex veniens ſedebat: ⁊ aſſũpta ſibi mr̃e maria. Uenerũt aũt ⁊ demones ꝑconẽ cathenatũ adducentes: ⁊ ꝓbabant multis modis ꝙ eoꝝ iure eſſet aĩa ꝑconis. Ecõtra maria dicit: ꝙ eadẽ hora q̃ occiſus eſſet ſe ſuis patrocinijs cõmẽdaſſet: ob huiꝰ cãm animã afferebat. Judex vero hoc audiẽs ſuis deſiderijs volẽs obedire: ne tñ demonibꝰ iniuriã ſuã irrogaret: ſñiam ꝓtulit vt aĩa ad corpꝰ rediret: vſq; dũ peniteret de malis. ⁊ conſtituit ꝙ cõio oĩo ꝓ aĩa illa a papa inſtitueret. Et q̃ſiuit ſit qs hoc pape indicaret: rñdit beata virgo. Uocate ſacerdotẽ q̃ ibi latet abſcõditus ꝑ quẽ pro interſignio pape miſſa fuit roſa mire pulchritudinis ꝙ papa viſa hac credet verbis illius.

¶ Maria virgo ſubuenit latroni i extremis.

Exemplum. xlv.

(q) Uidam fuit magnꝰ latro qui nõ aliqđ bonũ fecerat niſi ꝙ beate virgini vnũ ſabbatũ ieiunauit: ⁊ ei vnã miſſam celebrari parauit vt eũ cõuerteret ante mortẽ ſuam. Cui btã virgo apparuit dicẽs. Filiũ meũ ꝓ te rogaui vt cõuertaris a tuis peccatis: qui tibi hanc gratiã fecit ꝙ ante mortẽ tuã dabit tibi quinq; v̓ba loq̃ q̃ te a peccatis tuis liberabũt: poſtea vero latro capit̃ ⁊ in vinculis detinet̃. qui tertio die ad ſuſpẽdiũ ducebat̃: ⁊ in via dedit ſibi deus magnã ꝯtritionẽ. ⁊ in iſta vera cõtritione dixit illa quinq; verba cũ magna deuotiõe. Deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. Qui ſtatim cũ deo reconciliatus fuit ⁊ ſic ſaluatus eſt.

¶ Maria reconciliauit chriſto monachum.

Exemplum. xlvi.

(v) Ir quidã longo tẽpore deuotus ordinem intrauit ciſterciẽ. in quo ⁊ ſi diu ſancte vixit. tãdẽ tñ a diaboli tẽptatione deuictus: in pctm̃ cecidit: ⁊ multis ꝑ hoc occaſionẽ ſcãdali dedit pro quo vt in ordine illo conſuetũ eſt grauiſſime tribulatus ad cor cum amariſſima pñia rediit: ⁊ ad glorioſam xp̃i matrem totaliter in lachrymis ⁊ precibus ſe cõtulit. In magno ergo luctu pꝰ ſpc̃s nõ modicũ poſitus tandẽ die quadã orauit. ⁊ raptus i exceſſu mẽtis glorioſam virginem vidit: ⁊ in brachio eius quaſi iacentẽ paruulũ ſuꝑ oẽm pulchritudinẽ ſpecioſam: qui cũ videret matrẽ pro ſe filio ſupplicantẽ inſtabat ille ſe a peccato ⁊ a tribulationibꝰ liberari: ⁊ ad gr̃am prioris vite reſtitui: ſed cũ puer quaſi renitẽs vultũ auerteret: ⁊ mater ecõtra puerũ in alterã ptẽ brachij transferret cõmodius vultui eius benignitatis ingereret: illeq; iterũ vultũ auerteret: ⁊ auerſũ mater frequẽtius rogitaret. tandẽq; poſt multa ⁊ pia euicit mater in filio. ⁊ vultũ eius in piaculũ ſeruauit: ⁊ peccatũ homini ad indulgẽtiã ⁊ ſtatum prioris vite ad gratiã condonauit.

¶ Maria ſubuenit ancille que peccauit cum milite.

Exemplum. xlvij.

(ſ) N epiſcopatu carnotenſi ancilla cuiuſdã militis cũ ipſo peccabat: ⁊ dominã ſuã vxorem illius de hoc frequentius offendebat. ⁊ cũ illa iuuencula ſic peccaret: tñ btẽ virgini quotidie ſalutatiõẽ angelicam flexis genibus ſepties offerebat: ⁊ hoc dñs ſua bene ſciebat. Quadam autem die nutus

frata dixit ei. Heu certe p cognatos meos te fe
cissem occidi p marito meo quē mihi sic totiēs
abstulisti:sʒ sctā dei genitrix hac nocte mihi ap
paruit:pcipiēs ne tibi nocerē:q: ancilla ei⁹ es.
Et pmisit mihi q de te pacē mihi faceret. Sta
tim illa cōpuncta.qm̄ quidem dulcissima ma⁼
ter dei me dignata ē vocare ancillam suā.ecce
pmitto tibi q veram ipsa de me faciet pacem
q nunq̄ vlterius iniuriam tibi faciā:sed pro
amore dn̄e nostre āmodo recedam. Et statim
de cp̄atu exiens ad monasterium bone spei in
cp̄atu camercensi deuenit. ⁊ ibi deo ⁊ beate
Marie vsqʒ ad mortem seruiuit.

¶ Maria subuenit adultere. Exemplū. xlviij

q Uidam vxore sua sciente cuʒ alia car
naliter vixit:grauiter hec sustinens:q̄
relā in ecclesia scē Marie virgini de⁼
posuit:supplicās vindicari de illa q̄ ei virum
abstulerat. Sancta maria apparens ei dixit.
Quō possum ei malū inferre.naʒ singulis die
bus centies mihi flectit genua. Mulier vero cō
mota dixit. Ex quo me nō vis vindicare: filio
tuo quermoniā deferā:⁊ egressa de ecclesia v̄
ba hec mussitabat. Adultera itaqʒ veniēs ei ob
uiā querens quid diceret. Que ait. De te cōque
sta sum virgini marie.⁊ rn̄dit mihi q nihil ma
li tibi inferret:eo q centū genuflectiōes ei quo
tidie exhibeo.⁊ sup hoc murmuro:verūtamen
spero q filius eius me vindicabit. Quo audi
to statim adultera piecit se ad pedes eius ve⁼
niam postulans.⁊ firmiter pmittens q nun
q̄ cum marito suo delinqueret.

¶ Quidam accendit vnam candelaʒ in hono⁼
re virginis Marie. Exemplum. xlix

m Iles quidam iuuenis ⁊ huic seculo
deditus habebat vxorē beate Marie
valde deuotam. Hec diu ⁊ multum
pro mariti sui cōuersione btē marie
supplicauit ⁊ ecce nocte quadā maritus spū ra
pitur ad dei iudiciuʒ:vbi de oibus suis excessi
bus accusatus cōuincitur. Et cū esset ab oibus
derelictus iudex dixit. Est ne hic aliquis sctōʀū
quē vnq̄ honorauerat. Rn̄dit maria v̄go. O
dn̄e semel ob reuerentiā meā cereum magnuʒ
dedit. fac ipm̄ oro ob illius cām misericordiaʒ
inuenire. Cui iudex. Propter tuas inquit p̄ces
indulgeo. vt tueat se eodē cereo cōtra demones. Cuʒ
igitur demones cū rapere vellent:cum cande⁼
la ardenti cōbussit eos ⁊ vir viriliter se defendit:
sed pre angustia ⁊ timore in quibus laborabat
iacens in lecto fortiter sudauit. ⁊ vlulauit
intantum q vxor vigilauit. Mane igitur ad
cū missa inuenit cutē suā hispidā q̄si corticem
de arbore:⁊ pilos longos canos ac duros:bar⁼
bāqʒ plicā:⁊ suspicās adulterium clamauit.
Seruis aūt ad arma currētib⁹ expgiscēs non
potuit loqui:sed q̄si bos horribiliter insonuit.
Et certissime nisi dedisset eis certū interſignum
sue psone:ipm̄ vtiqʒ interfecissent. Tandē ali⁼
qualiter ɔpos rōnis effect⁹ recitauit oib⁹ seriē
rei geste. Ipse aūt plene ɔuersus de hereditate
sua fecit hospitale:⁊ ibidem vna cū vxore sua
deo seruiens ⁊ grās agens signa correctiōis:⁊
oīmode emendationis sue oibus hoibus ostē
dit verbo pariter ⁊ exemplo.

¶ Gutta sanguinis xp̄i p̄pōderat oia pctā mū
di. Exemplum. l.

f Uit quidam solo noie religiosus:ad
oia q̄ ad religionē spectāt dur⁹ ⁊ ne⁼
gligēs. Hic tñ ɔsueuit btāʒ v̄ginē ora
re ⁊ semel dicere p dieʀ cētū Aue maria. Hic du
ctus ad extrema raptus est in extasiʒ:⁊ demo
nes eum summo iudici presentabant:petentes
sniam vt eis tanq̄ pprius iudicaret. De⁹ igit̄
sciens peccata sua multipliciter dixit eum fore
damnandum. Interea venit beata virgo offe⁼
rens cedulas in quibus cōtinebantur oia Aue
maria:petens a filio vt secundario ad iudiciū
procederet. Demones v̄o attulerunt multos li
bros suoʀ pctōʀ ab vtrisqʒ ptib⁹ libri pone⁼
bantur in staterā:sʒ pctā p̄ponderabāt. Tunc
btā virgo vidēs se nihil proficere:filio suo de
uotissime supplicabat di. Recordare dilecte:
q de mea substantia receperis substantiā visi⁼
bilem:palpabilem:⁊ passibilē:⁊ da mihi vnā
guttā sanguinis tui fusam p pctōrib⁹ in pas⁼
sione tua. Et ille. Impossibile ē inquit tibi ali
quid denegari. verūtñ scias q vnica gutta san
guinis mei p̄ponderat oib⁹ peccatis toti⁹ mun
di:accipe itaqʒ qd̄ petisti. Quā accipiens posu
it ad staterā:⁊ oia p̄dicta peccata religiosi q̄si
fauillā preponderabant. Tūc demones disce⁼
dentes cōfusi clamabāt dicentes. Nimis mise⁼
ricors est dn̄a xp̄ianis:vnde deficimus quoti⁼
ens se de conflictu intromittit. Reducta ē ḡ aia
ad corp⁹:⁊ ipse postea cōualescens oia narra⁼
uit:⁊ factus est monachus.

¶ Rusticum liberauit Maria a damnatione.
Exemplum. li.

e Rat vir quidā secularis rurali opi d
ditus ⁊ alijs mundanis studijs oc⁼
cupatus:qui dum multis prauis acti

bus esset leretirus. Et dū terrā suā exararet q̄ʒtū
poterat vicinis suis surripiebat: ꝛ metas suas
trāsgrediēs ingeribus suis terrā alioꝝ furtim
sociabat. Hic tñ sctām genitricē Mariā i men
te hēbat: ꝛ plerūqʒ eā deuote salutabat. Iste ȝ
cū eēt defunct⁹ ꝯuenerūt demones aiam ei⁹ se
rape cōfidētes. Affuerunt ēt angeli q̄ ꝓferrent
bona ab eo facta. Ceperūt demones ꝯ cū ꝓferr
īnumera mala. Cūqʒ ex h̄ exultātes putarēt vi
cisse intulit vn⁹ ex angel' q̄ eēt solit⁹ cū magna
deuotiōe salutare sctām genitricē dei mariam
Hec audiētes spūs īmundi: relicta hoīs aīa re
cesserunt ab ea cōfusi. Sicqʒ aīa illa erepta ab
aduersarioꝝ ptāte ꝑpetuā dānatōnē euasit: lar
giente deo per merita sue genitricis que cū eo
īneternum sit benedicta.

Quidam ieiunauit ꝛ non potuit mori sine
confessione. Exemplum. liij.

Ir quidam per omnia litteratus: ꝛ
v pius dixit in suis partibus fuisse pre
donem: ceedeqʒ inhiantem hominum
Hic ab inimicis captus in decliuio montis ibi
dem decollatur. Delapsis vero virgo Maria
dat cōtritionem verā ac ꝯfessionē: vn⁹ inimi
corum pro sacerdote cucurrit: sed sacerdos ap
propinquare noluit nec audebat: nisi caput cor
pori ꝯiungeretur: quo facto cōfessionē audiuit
In cuius fine sacerdos quesiuit cur mori non
potuisset. At ille causam miraculi dixit. Iuue
nis audiui: quemcunqʒ confessionem adipisci
ante mortem qui ob reuerentiam btē Marie
virginis quartā feriā vel sabbatū ieiunaret. h̄
ꝛ seruaui: nec quicq̄ al's boni feci. Absolutus
qʒ spiritum efflauit.

Fur decapitatus non potuit mori sine sacra
mentis. Exemplum. liiij.

Uidam vir quesiuit quandam pau
q perculam depdaret: ꝛ repiens q̄ ieiu
naret tam puula puella: querēs cām.
Rñdit illa. Quia quicunqʒ sabbatinis diebus
ad honorē btē Marie ieiunat: nunq̄ moritur
sine vera penitentia. Qd̄ grauanter ille suscipi
ens impleuit. Cuius caput tandē p̄cisuʒ clama
uit. Confessio: confessio. Uñ circūstantes stupe
facti p cōfessiōe ei sacerdotē adduxerunt. Qui
postq̄ caput illius corpi cōiūxerunt: post deuo
tam ꝛ salubrē cōfessionē dixit. Hoc bñficium
hui⁹ pnie merui p btām v̄ginē Mariā: cuius
sabbatū deuote ieiunaui vt sine sacris ꝛ reme
dijs nequaq̄ perirem. Demones hinc circūstā
tes non valentes ferre beate virginis p̄ntiam
nec sacram confessionem fugierūt. Quo dicto
ꝛ sacris susceptis deuote quieuit in pace.

Raptor decapitatus non potuit mori sine
sacramentis. Exemplum. liiij.

Omicellus assidue salutabat beatā vir
d ginē: qui postea in preda dep̄hensus
q̄ʒuis caput loquelā tñ nō amisit: quo
usqʒ confessionem suam integraliter fecisset ꝛ
corpus dñi deuote suscepisset.

Quidam ieiunauit quatuor vigilias beate
Marie. Exemplum. lv.

Res fratres a quodā milite castellano
t penitus exheredati erant. vnde in vici
nis nemoribus latitantes multa mala
transeuntibus inferebāt: quorū duos idēʒ mi
les ꝓpter hoc cōprehensos suspēdit. Undeter
tius ꝓuocatus acrius timens: tñ si caperet ne
mo ei parceret: cuidā monacho ꝯsciam suam
cōfessus. Cui cū monachus diceret vt deinceps
abstineret. ille rñdit oīno se cessare nō posse: nisi
prius predictū militē in vltionē fratrū suoꝝ
sagitta vel gladio transfixisset. Tñ inquit qua
tuor vigilias beate Marie. s. purificatōis: an
nūciationis: assumptionis: ꝛ natiuitatis eius ī
pane ꝛ aqua ieiunare ꝓposui: ne me beata vir
go sine cōfessione ꝛ viatico sinat mori. Ad h̄
monachus. Bonū est inquit: sed parū aut nihil
ꝓficit ex quo peccādi ꝓpositum nō relinquis.
Abiens ergo post paululū ab eodē milite ꝛ ar
migeris eius cōprehenditur: ꝛ a furentiū gladijs
euisceratur: ꝛ mēbris oībus dissipatis cū mori
nō posset nec loquelā amitteret: frustra inquit
laboratis: q: me nisi prius cōfessum ꝛ cōicatum
occidere non potestis. Adducunt sacerdotem.
Nec mora. affuit presbyter ꝛ confessus cuʒ via
ticum suscepisset protinus expirauit.

In extremis nos cōmendare debemus bea
te virgini marie.

Exemplum. lvi.

Uidam grauissima ꝛ desperata in
q firmitate grauatus: hoc iam solū in
tēdebat quo iesu xp̄o ꝛ beate marie
suū exitū cōmendaret. Cunqʒ de obi
tu sic sollicitus estuaret beata virgo apparuit:
eū si se cognosceret requisiuit. Et eo negante rñ
dit. Ego suʒ mr̄ xp̄i: mr̄ mie ꝛ pietatis. Ex his
verbis ille plurimū ꝯfortatus obitū suū secu
rius expectauit. credens q̄ qui mr̄em mie dili
geret: ꝓculdubio misericordiam inueniret.

Quotidie debemus salutare virginem ma
riam. Exemplum. lvij.

Iles qdā quotidie salutauit btāȝ
m virginē Mariā cū de mane surge-
ret: ꝛ cum de sero dormitū se pone
ret cū Aue Maria: ꝛ nil boni plus fecit. Et
gratia virginis saluatus est.

¶ Maria ꝟgo ꝛ btūs Petrꝰ liberauerunt
monachū a dānatione. Exemplū. lviij.

Uidā religiosus in mōasterio sācti
q Petri male vixit. Hic aliqñ cū q-
busdā frīb' potionē medicinalē ꝑ
corpis salute accipiēs ꝛ post h stati sine cō-
fessiōe ꝛ sacra cōione defunctꝰ ē: cuiꝰ aia a
demonibus ducebat ad ifernalia claustra.
Qd cernēs sctūs petrꝰ cuiꝰ erat mōachus:
accessit ad dñz iesum xpm ꝑ aia frīs depca
bat. Cui dñs. Ignoras inqt ꝙ ꝓpha me in
spirāte dixit. Dñe qs habitabit i tabernaclo
tuo ꝛc. q igredit sine macla ꝛ opat iusticiā.
Quō h pōt saluꝰ fieri cū neqȝ sine macula
igressus: neqȝ vt dbuit iusticiā opatꝰ ē. Hoc
audiēs sanctꝰ petrꝰ venit ad btām virginē
mariā: vt ipa itercederet secū ꝑ aia illa. Et
cū surrexissȝ sctā dei genitrix ait suū filiū cū
sanctis ꝟginibꝰ dixit ei filiꝰ. Quid a me po
scis dulcissima mr cū meis charissimis soro
ribꝰ. Cui cum sctā Maria rñdisset ꝙ ꝑ aia
frīs defuncti rogaret: xp̄s illi ait. Ꝙ tibi pla
cet vt indulgentiā ɔsequat: ɔcedo ꝑꝑ pces
tuas vt aia ipa ad corpus reuertat: vt acta
de mal penitētia demū eterna rege pfruat
Hoc cū sctā Maria virgo sctō petro innotu
it: ɔfesti sctūs petrꝰ magna claue quā tene-
bat demones fugauit: ꝛ aiam frīs de ptāte
eoꝝ eripuit: ꝛ duobꝰ āgelis cōmēdauit: vt
ipsam aiam ad corpus reducerēt. At ille fr
de morte resurgens: q̄ sibi cōtigerant vel q̄
viderat narrauit: ꝛ quomodo a diabolorū
ptāte esset ereptus suffragijs sancte marie
atqȝ sancti Petri apostoli.

¶ Hore beate virginis deuote sunt dicēde.
Exemplum. lix.

In domo quadā hispanie ordinis
i cisterciēsi. sunt cōuersi. vt vita illo-
rum sit alijs in exemplum. Ex qbꝰ
vnus in obsequio btē ꝟginis ita feruēs ex-
titit ac deuotus. ꝛ ita in horis eius decātā-
dis intentus: vt nō solū in singul ꝟbibꝰ: sed
et singulis syllabis memoriā hret Marie vir
ginis. sicqȝ horas cū maris laboribus cōti-
nuauit. Qui cū annos. xvij. fecisset in ordi-
ne grauiter infirmatus est ꝛ ministrauit ei
socius suus ex licentia prioris. Sciēs autē
eum virum sanctū: ꝛ in seruitio dei ꝛ genitri
cis eius deuotissimuȝ: vt aliquid sibi diceret
ad edificationē intuitu mutue charitatis: fla
gitauit. Cui ille respondit. Heri domina
nostra visitauit me. Quodqȝ die septima ad
dñum eēm migraturꝰ predixit mihi. Et adie
cit. Quia pre cūctis mortalibꝰ mihi intētius
suiuisti: ꝛ ego tibi faciā qđ nōdū alicui feci.
collūqȝ meū brachijs stringēs dedit mihi os
culū. Cū ꝟo agonizaret die pdicta vir btūs
hor dormiēs cellā in q̄ iacebat turbā cādida
toꝝ itroire vidit: q ꝑꝑ aiam illius educēdaȝ
se venisse dicebāt. statiqȝ ad ꝑcussionē tab u
le surrexit excitatꝰ ac accurrit. ꝛ ꝙ eēt celestis
exercitus a qbus deuotꝰ dei genitricis famu
lus foret deducēdus mime dubitauit.

¶ Quid orandum sit i extremis. Exemp. lx.

Um qdā religiosus fuisset deo in
c ordine. xxx. annis. cū grauiter infir-
matꝰ vellet mori: ɔuēit mltitudo de
monū q̄rētiū aiaȝ eius. Quos cū vidisset ce
pit clamar. Ue mihi ꝙ vnq̄ ordinē istū itra
ui meliꝰ mihi fuissȝ ranā vel bestiā fuisse. Et
frēs audiētes clamorē suū cōuenerūt ꝛ ora
uerūt ꝑ eo. Ad quē accedēs custos suꝰ dixit
ei. O pr̄ q̄re ista dicitis. nōne sp apud nos
bonus homo fuistis. dicite ergo pat pꝰ me.
Maria mater grē: mater mie ꝛc. Quod cum
dixisset ꝛ modicuȝ iacuisset: cepit dicere. Be
ne mihi ꝙ vnq̄ intraui ordinē istū: ꝛ ꝙ vnq̄
natus fui. Et frēs audiētes tam sub itā mu
tationē ceperūt querere qd hoc fuisset ꝙ sic
clamādo clamasset: rñdit. Ideo clamaui: qr
demones infiniti cōuenerāt volentes aiam
meā rapere: sȝ cū dixissez orōnē pdictā statiȝ
venit ad me mr mie: ad cuiꝰ aduentū ois ml
titudo demonum recessit. ꝛ mō me inuitauit
ad suum conuiuium. Et sic emisit spiritum.

¶ Maria liberauit aiam de portis inferni.
Exemplum. lxi.

Uidaȝ vir multū venerebat btām
q ꝟginē. ac criminale quoddā pctm̄
cōmisit quod nunq̄ ɔfessus fuerat
ꝙ puduit eum dicere. Post multum vero tē
poris penitentia ductus quesiuit secretum ꝛ
ɔfessus est deo: ꝛ dixit. Deus propitius esto
mihi pctōri. ego ɔmisi tale pctm̄ quod nūq̄
fui ausus ɔfiteri alicui hoi pre pudore. h cō
fiteor tibi deꝰ: ꝛ oro te vt ignoscas mihi illd
ꝛ vt talem satisfactionem mihi inspires ꝙ

emēdē. Cūq3 illa meditādo diceret: apparuit
ei diabol⁹ in forma sacerdotꝭ: ꝛ dixit. Quid
meditaris: Qui ait. ego multo tpe celaui cri
minale pctm̄: q2 pudu:t me dicere. Et diabo
lus. Hoc in lōgo, tibi vt h̄ pctm̄ nūq̄ ꝯfitea
ris: ꝛ credas tibi eē remissuz. Qui stati ꝓmi
sit sibi h̄. Cūq3 vir ille venīret ad extremam
horā vite sue: āgeli ꝯtēdebāt cū demonib⁹
ꝑ aīa illi⁹. ꝛ dixerūt demones. Scriptuz est
q2 dn̄s dic̄ q̄lē te iuenio talē te iudico s̄m h̄
dicta nr̄ ē iste. q2 in pctō mortali iuēt⁹ ē. Et
stati suscipiētes aīam deduxerūt ad īfernū
cū gaudio. Cūq3 venissent ad portas īferni
occurrit eis btā virgo Maria ꝛ dixit. Q2 cū
dolose decepistis ne cōfiteret̄ mortale pctm̄
qd̄ ꝯmiserat: p̄cipio vob̄ ꝑ tremēdū diē in
dicij vt aīam ad corp⁹ reducatis ꝙ illō pec
catū qd̄ se sperabat per illusiones vestras
emendasse: recipiendo vitam emendet.

¶ Mors diuitis viri ꝛ mors paupercule vi
due. Exemplum. lxij.

Uidā parrochie p̄erat p̄sbyt̄ in se
c culo potēs ꝛ gl'osus: s3 nō min⁹ vi
tijs q̄3 diuitijs plen⁹. Hic sb̄ cura
sua hēbat diuitē nobilē ꝛ paupculā viduā.
Qui vno tpe decūbētes rūsuz morꝭ. accepe
rūt i senectp̄is. Uocatus ē presbyter vt mori
entē diuitē visitaret: ꝛ accepta ꝯfessiōe: da
ta cōione: exiturā aīam dō cōmēdaret. Qui
v̄ rapiēdo solūmō lana de oue n̄ curādo sol
licit⁹ vt nuncios diuitis vidit ire festinauit.
Intrauit palaciū: penetrauit cubiculū. iace
bat diues purpura ꝛ serico circūdat⁹: auro
ꝛ gēmis honorat⁹: sup plumaꝝ mollicīē re
supinat⁹: vbi ēt inuenit circūstātiū mltitudi
nē seductoria adulatiōe diuiti solatia ꝑsol
nētē. Cōiūx ꝛ filij atq3 oīs familia dn̄3 lamē
tabant̄. Interī supuenit qdā ex ꝑte vidue
q dixit eā i extremis agētē xp̄iane salut̄ po
stulare sacr̄m. S3 p̄sbyt̄ dū se totū daret ad
lactādū pctōrē nihil r̄ndit. At diacon⁹ ꝓpe
exhs ꝑ muliere desolata ad cor ei⁹ loquēs:
ait. Grādc nob̄ placulū ꝛ scie ꝑiculū s̄ nr̄a
negligētia sine ꝯfessiōis ꝛ sacri mysterij par
ticipat̄ de eā migrare ꝯtigerit. Cui felle ꝯmo
to p̄sbyt̄ ait. O paꝝ sani capit̄ ꝯsiliū: ꝑ vi
li vidua nobilē relīq̄re ꝓnoū. Ne turbe
ris igt diacon⁹: ego si iubes īfirmā visitabo
Hoc fauēte p̄sbytero diacon⁹ cito discessit.
Sūptaq3 salutari hostia ad vidue tuguriuz
ꝑuēit: q̄ reb⁹ qdē vacua: s3 bōis opib⁹ plēa
sup humū durā ꝛ paruo stramine ꝯstrata
colligebat mēbra nimis attenuata. Ille ita
q3 diacon⁹ sacramēto eucharistie ad domuz
paupcule appropiquās: ꝛ circa ianuā stās ꝛ
oculos leuās famule xp̄i in celo iacēti vidit
exister̄ excubias de celo. mr̄ eni iesu maria
assistebat cū choro virginali q̄ p̄ferebat lin
theolū ꝛ vultū egrotātis a sudorib⁹ tergen
do satagebat circa freq̄ns misteriū. His vi
sis diacon⁹ stupēs stetit emin⁹. S3 celi regia
ei admirāti multū affabil: viso dī suoq3 fi
lio toto corpe i terraz ꝓstrata adorauit eu
charistiā cū suis v̄ginib⁹. Quib⁹ erecti da
ta fiducia vir dei itrauit. Maria ēt sedē pa
rāte: ꝛ ne timeret hortante sedit. vidue ꝯfes
sionē accepit: cōionē dedit: ꝛ psalmis obituz
ei⁹ p̄muniuit: deīde cū gaudio ad domū di
uitꝭ ꝓperauit. Astāsq3 i lumine vidit nigros
cattos circūuolātes lectū diuitꝭ: q̄s miser ille
vidēs ꝛ nimis infestos sentiēs rugiebat cla
mās. Tollite cattos tollite: mihi subuenite.
Un⁹ tādē ethiops voce minax: vultu terri
bili: vnicū qnē māib⁹ gestabat faucib⁹ imer
sit pctōris. ifelix aīa nullū i tota ꝯuersatiōe
sua refrigeriū ꝯscie repiēs pauet ꝛ trepidat
miseꝝ mors paulati occupat. vide ethiops
ille furēs vncū violēter v̄palpātib⁹ faucib⁹
extxit: ꝛ horribilē dās vocē ifelicē sp̄m reddi
dit. Irruētes ceteri malicie cōplices i pecca
tricē aīam flagris vulnerib⁹ afficiētes imer
serūt in locū tenebraꝝ ꝛ lacū morꝭ eterne.
Cū h̄ aspiceret diacon⁹ tremore tenuit eū: ꝛ
cadēs fact⁹ ē in mētis excessu: s3 mox ei ap
parēs mr̄ regis gl'ie. Ne timeas ingt charis
sime: nō tibi diabolica nocebit malignitas
cui pata ē btitudo celestis. His blāditijs re
creat⁹ postq̄3 ad se rediJt ꝯsolatrici sue grās
repēdit. Et ex his reuelatōib⁹ nō parū ꝓfe
cit. Hec Uincē. in spec. hist. li. viij. c. xcvi.

¶ Militem in torneamentis occisum iussit
Maria sepeliri in cemiterio. Exēplū. lxiij.

Omes quidam nobilis ad tornea
c menta ꝓperans venit ad q̄dā ci
uitatē in q̄ erat puella pulchra val
de ita ꝙ pulchritudo eius per totā ꝓuinciā
diuulgabat̄. Hanc comes ꝯspiciens precib⁹
multa spopondit: sed a puella amore v̄gini
tat̄ quā btē marie v̄uouerat oīa illa ꝓmissa
ꝑmissa ꝑ nihilo reputāt̄. Tādē3 violēter d̄
domo p̄ris deducit̄ ad comitis hospitium.
Ex quo ꝑo īposita i ꝓfundū lacū quē trāsi

re debuit:cadit. Sublata igitur iterũ deducitur in quadã passa collocat̃ quousq3 alijs ornamẽtis ꝛ vestibus decoret̃. Ipsa aũt voti sui non immemor regine celi suaʒ pudiciciã cõmẽdauit flens largiter ꝛ deuote ꝓstrationibus genuflexionibus ꝛ orõnib⁹ insistebat. Comes ꝑ fletuʒ audiuit ꝙ btẽ marie vouit qui ↄfusus de ↄscia eius ꝛ cõpũctus pp reuerentiã btẽ marie virginis: ipsaʒ incorruptã mox pfi cõmisit ꝛ remisit ꝓmittẽs bona fide ꝙ nõ rediret donec claustꝝ cõstrueret ꝛ virginẽ collocaret in eodẽ: sʒ heu in ludo vulnus letale suscipiẽs morte celeri est ꝑuentus ꝛ ꝭm ius canonicũ extra cimiteriũ tumulatus. Beata maria apparens loci ep̃o secũdo ꝛ tertio increpauit ꝛ iussit eum christianis suũ militẽ sepelire. Qui cõuocatis cognatis ꝛ parẽtibus suis referens eis visionẽ. Gaudent oẽs ꝙ ꝓpter bonũ ꝓpositũ suuʒ in sacro loco sepeliri deberet. Ipsi vero sup sepulchrũ suuʒ cenobiuʒ qd̕ deuouerat cõstruunt: vbi eadem virgo postmodum facta est abbatissa.

¶ Clericum iussit beata virgo maria sepeliri in cimiterio. Exemplum. lxiiij.

Quidam clericus in quodã loco morabatur: qui erat leuis moribus ꝛ curis secularibus ꝑ oĩa deditus: ꝑhic tñ sctãʒ mariã semꝑ in veneratõe retinuit ꝛ eã frequẽter salutatione angelica salutauit. Qui dum ab inimicis suis esset occisus: sciẽtes eũ irreligiosã vitam duxisse: decreuerunt eũ esse extra cimiteriũ sepeliendũ: qd̕ ꝛ fecerunt. Qui dum ꝑ triginta dies sic iacuisset: beata virgo cuidaʒ sacerdoti apparuit dicens. Cur sic iniuste contra meum capellanum processistis vt poneretis eum extra cimiterium. Quo interrogante quisnam esset ille: sancta maria respondit. Ille qui ante triginta dies a vobis est sepultus extra cimiterium. nam mihi deuotissime seruiebat: ꝛ corã altari meo me sepissime salutabat. Citius igit̃ pergite ꝛ euʒ in illo loco decenti sepelite. Hoc cum dixisset vehementer admirati tumulum eius aperuerunt: ꝛ in ore eius florem pulchruʒ inuenerunt. ꝛ linguam integram ꝛ sanam viderunt. Intellexerunt omnes qui aderant propteres hoc accidisse: quia ore suo dei genitrici impendisset obsequium quod sibi multuʒ placuit: ꝛ delato corpore eius ad cimiterium cuʒ laudibus deducentes illud sepelierunt.

¶ Diaconum litigiosum iussit maria sepeliri in cimiterio. Exemplum. lxv.

Erat in ecclesia beate marie virginis diaconus quidã in eius obsequio admodũ deuotus: frequẽter ire furiosisq3 stimulis accensus. Contigit aũt quadã die vt felle exasperatus esset in tantũ vt quosdã ꝑcuteret. Ipsis aũt qui impetebant̃ vi insanie eius nõ ferentibus: ꝛ eo ꝑcutiente iam repercutientibus idẽ diaconus furoris sui ꝓmia digna recepit ꝛ letali ictu trãsuerberatus tristem huius vite finẽ sortitus est. Ep̃s vero loci illius dum cãm diligentius examinasset: ꝓdictuʒ diaconũ: q: male intẽtionis vitã finiuit: fratruʒ cõione indignũ reputat: ꝛ cũ magna abiectione a monasterio exclusum inter laicos ex abiectione sepeliri fecit ꝛ mandauit: qd̕ ꝛ ita factum est. Et ecce media nocte beata dei genitrix maria ep̃o in somnis astitit: durequ3 illum pro iniuria defuncti arguẽs. Festinato inquit ꝛ diaconũ queʒ de claustro suo eiecisti inter fratres suos debito cum honore: vtpote mee venerationis cultorem fac sepeliri: ꝛ mei ↄtemptus ꝛ illius iniurie supplicia solues. Nec mora facta ep̃us stupens de lecto surrexit: qui mane conuocans omnem clerum: que in somnis audierat narrauit: moxq3 hunc ad monasterium reportatum cum magna reuerentia sepeliuit.

¶ Scholarem a iudeis occisuʒ resuscitauit virgo maria. Exemplum. lxvi.

Scholaris quidam in ecclesia vbi statutum est ꝙ rñsoriũ Gaude maria. quotidie cũ versu Gabrielẽ: in quo ẽ erubescat iudeus ꝛc. iussus ẽ ꝓpter vocis sue dulcedinẽ decãtare. Iudei ergo ad vineas suas aũ ecclesiã transitũ faciẽtes ꝛ ex verbis erubescentiã sustinẽtes: scholarẽ caute adducunt ꝛ in vineis perimũt: mox illis abeũtib⁹ gloriosa virgo maria puerũ resuscitãs iubet eũ suã laudẽ cum fiducia decantare. Iudei iterũ eandẽ vocẽ cognoscentes ꝛ audientes admiratione ꝑcussi secrete ꝑquirunt a puero. Rñdit si quidẽ se ab eis occisum: sed ꝑ reginã sum ꝓstine vite restitutus. Hoc cognito iudei nõ paruo numero cõuertunt̃ ad gloriose virginis marie gloriam.

¶ Maria liberauit monialem a purgatorio. Exemplum. lxvij.

Uit quedam sanctimonialis in quodam claustro dominarũ summo studio famulatuq3: q̃ ꝓ cũctis sororib⁹ amabat̃. Hec nãq3 alijs pl⁹ studebat ieiunijs ꝛ orõnibus ꝛ alijs virtutuʒ exercitijs ꝗ̃plurimis: quibus placẽs altissimo ꝛ eius ge-

nitrici manebat i cenobio tali degens obseqo. Sed vt vidit diabolus q sp maneret inuidus q ab ea sic esset repulsus suasit illi misere pcepta dei spernere: z virginitatē quā in mente seruabat: z in corpore violare. Postq aūt cecidit ingemuit: ac scelus cōmissum abhorruit q deum z eius genitricē offensos habuit. mox vero ad pedes abbatisse humiliter se pstrauit. spōdens se facturaz quicqd pciperet. Cui mater spūalis benigne cōpatiens iniunxit ei pniam per quaz posset deo offerre cōdignā satisfactionem: sed prius vita caruit q peniteret. Post mortez vo duris est tradita penis quas p suis peccatis sustinuit. Quadā ergo nocte in visione ostēdit se abbatisse: quā vt vidit nō expauit: sz cōfestim inquisiuit si in penis erat: an ex illis iaz exijsset. Ad hec illa rndit. Sum in penis mr z valde vror: z heu mihi misere: nec peccata adhuc sūt dimissa. sum eni inter laicas feminas deputata perdidiqz stolā primā virginalē quā habebaz qn fui virgo casta z deo dicata: sed hoc scias q salua ero p mariā beatissimā in futuro: illa nāqz beatissima stella maris q est aiaruz nostraz consolatrix cū essem in magna angustia ad me venit tota fulgēs vt sol: quā ego recognoscēs esse sanctā virginem mariā: exclamaui flens z dicens. O mater mie qd faciā: heu mihi: ad qd nata sumq sic cecidi. vbi eras gloriosa qn huc ingressa sum o dña dulcissima si clamantē me audisti: cur vocem meā spreuisti: Nōne vides istos ignes qui me vrunt: incendūt eni me nec oino ↄsumunt. O maria mater virgo iaz succurre festināter: z in his doloribus non finas me diutius cruciari: sz clemēter exaudi me qm frequēter amaui te. Quo tu potes mei obliuisci quā totiēs salutaui: z q me tibi sp cōmēdabam z orabam p oibus quos recepit ecclesia sancta. heu mihi si apparet q inuanū laboraui Ad hanc vocē mihi mr dei rndit. Ego ero tibi filia in primo ppicia. nam prius finiet pena quā meruisti. nam peccasti plurimū relinquēs me z filiū meū cui virgo desponsata eras eiqz consecrata: z maxime me ad iracundiam puocasti. Nā qui spernit filiū meum exinhonorat me nimiū Sed q me quotidie salutabas z mihi studiose seruiebas: sis ergo secura: q nō peribis ineternū: sed saluaberis. Eas namqz que suas pces mihi totaliter fundūt volo potēter in oibus periculis corporis z anime adiuuare. Postq sic locuta est mihi: relinquit me ↄfortataz. Nūc queso dña mea z mater mea charissima stude illi seruire z deuote obedire: vt possis eius grām inuenire. Abbatissa hec audiēs valde gauisa est: z mane surgēs iubet oēs sorores ad se venire: z eis q viderat reuelauit. Monet etiā vt diligant matrē dei. Et illi soluant oēs preces quas ei decantabat soror predicta.

¶ Diabolus nō potuit strāgulare militem: q quotidie salutauit virginē mariā. Exē. lxviij.

Quidam miles habens castrū: oēs trāseuntes sine mia spoliauit: hic virginem mariā quotidie salutauit. Quadam vice monachus sctūs pertransiens quē predictus miles spoliare pcepit. Vir aūt sanctus rogauit pdones vt ipm ad dñm deducerent: q hēret sibi aliqua secreta reuelare. Adductus āt ad dñm rogauit vt totam familiā suā vocaret vt eū pdicantem audiret. Qd cuz factū esset: dixit. Nequaq hic estis oēs ergo diligenter querite z inuenietis aliquē. Et inuenerūt camerariū abesse: z adduxerunt. Tūc dixit sanctus: vere ille est quē quero. Cū ergo venisset ad mediū z videret virū dei: reuolutis hincinde oculis z capite sicut insanus se agitabat: z accedere propius nō audebat. Tūc vir sanctus dixit. Adiuro te i noie dei patris z filij z spiritussancti vt qs sis dicas: z quare huc veneris. Cui ille. Heu cogor pdere secretū meū ego non sum hō: sed demon: z. xiiij. annis cum illo milite mansi: q princeps noster me huc misit: vt die qua mr ser sue marie cōsuetā salutationē nō diceret diligentius obseruarē: vt cū a dño ptāte accepta cōtinuo strangularem: z sic nostro cōsortio ppetue sociarē. Miles aūt hoc audiēs expauit: z ad pedes monachi puolutus veniam petijt z vitam suam in melius emendauit.

¶ Quidam cum centū Aue maria fecit crinale gloriose virgini marie. Exemplum. lxix.

Erat quidam nobilis habens vxorez deo z btē marie deuotā. Sed cū non haberēt filiū rogabant deū vt eis prolem daret qd z factū est quā cū omni qua poterant diligentia nutrierūt. Cum aūt filius ad annos discretionis puenisset z videret alios pueros crinalia de rosis z floribus hēre similiter faciebat: z ad ecclesiā deportabat vbi imaginē gloriose virginis inueniens: ei crinalia offerebat: z eius capiti deuote imponebat z sic quotidie faciebat cū ei tps aderat oportunuz. Veniente ergo tempus cum parentes eius cum nuptijs tradere vellent: eis p viribus restitit: sed virginitatem suā deo z beate marie virgini obtulit

dicēs se deo et btē Marie vgini mři ei9 ve
le ppetue famulari. Postea vo fact9 ē mo-
nach9: et i bōa vita d die in diem in meli9 p
ficiēs. Sz cū videret q priorē ꝯsuetudinē et
devotionē vlteri9 facere nō posset. qr rosas
et flores nō hēbat: cūqz erat monach9 nō ei
licebat florib9 occupari ne alios scandaliza
ret cogitās tñ q quotidie cētū Aue Maria
diceret: et ide crinale btē Marie faceret sicqz
faciebat quotidie cū lachrymis et puro cor
de. Factuz ē vna diez vt p negocijs mona
sterij sui: qr fact9 erat abbas viā prolixā ire
deberet: oblitus ē sui pmissi: et equū cū suis
famulis ascēdēs p silvā magnā preterit. Et
cū eū oēs pcessissent et sol9 eēt cepit cogita-
re: q illo die laudes solitas btē vgini nō sol
uisset: statimqz descēdēs de equo ꝯsuetas
oꝛones devote psoluit. Et cū sic staret i oꝛoe
venit qdā latro post tergū volēs eū occide
re: et equū suū et alias res auferre. Et cuz a
tergo eo ignorāte lāceā vibraret: vidit puerꝫ
pulcherrimū de ore ipi9 q̄si singulas rosas
recipere: et inde crinale cū centū rosis cōpo
situ sibi puer imposuit. Qd videns latro ad
pedes ei9 procidit et veniā ab eo petijt: nar-
rās oēm rei seriem: et toti9 facti integrā veri
tatē. Factusqz est bon9 monach9. et vitā bo
nā vsqz ad diem mortis sue laudabilr et fe
liciter consumauit. et in pace quieuit.

¶ Maria liberauit clericum a damnatiōe.

Exemplum. lxx.

lericus quidā erat q nihil bōi facie
c bat: imo vitijs plenus erat: solūz h
bonuz habebat q horas btē vgis
Marie sedule et dvote diceret. Cū aūt qua
dā die p fluuiū trāsiret vt libidinē suam ex
pleret: cogitās q matutinū non dñ dixerat:
incepit illud dicere. Aue Maria gr̄a plena.
ab inūdationib9 submergit nec ex hoc salu
tationē dimisit. Sed cū venisset in illa vba
dñs tecū suffocat: et a demonib9 capit: sz in
uitis eis a beata virgine defendit: et ei9 me
ritis ad iudiciū coraz xpo cōpellit: vbi post
multas altercatōes allegauit vrgo Maria.
Fili tu dixisti: vbi te inuenero ibi te iudicabo
Itē ex vbis tuis iustificaberis. Ergo fili cuz
iste lz male vixerit: finalr tñ in meis laudib9
in qbus sp fuit assidu9 vitā finiuit: qsso vt co
rā te inueniat grām. si mihi credere nolūt d
mones q ita sit respiciāt in os eius. Qd de
mones faciētes inuenerūt rubricatum lr̄is
aureis. Aue maria gr̄a plena. Et tūc ꝯfusi
recesserūt. Tūc iudex pcepit aiaz ad corp9
redire et vitā in meli9 cōmutare. Qd et fec.

¶ Nomen Marie est multum dulce in ore.

Exemplum. lxxi.

uxta ecclesiam sancti Seuerini in
i colonia inclusus qdā habitabat.
Hūc cū matrōe ciuitat visitarēt: et
vna ei cōfessa fuisset q dñe nr̄e nomē dice-
re nō posset: sine mira qdā dulcedine causa
tante gratie requisita: ait. singulis dieb9 in ho
nore eius quinqz Aue Maria cum totidez
venijs dicere ꝯsueui per que tantā dulcedi
nem merui vt omnis oris mei saliua tēpore
oꝛonis in mel videat cōuersa. Quod cū au
disset iam dictus inclusus exēplo devote fe
mine peret domadā angelicā salutationem
pfato modo et numero compleuit. et ecce tā-
tā dulcedinē sentire cepit in illius dulcissi-
me salutationis platione in ore et in guttu-
re: vt mellis dulcedinē longe transcenderet
Christi dulcedo.

¶ Maria liberauit peccatricē a dānatione.

Exemplum. lxxij.

uit quedā peccatrix mulier que
f nunq̄ aliqd bonuz fecerat nisi q
diebus singulis btām vginē salu
tabat angelica salutatiōe. s. Aue Maria: et i
vno sabbato ad laudē et glām ei9 vnā mis
sam cōparauit. Hec cū dū eēt vicina morti
dixit. Dña regina et mr̄ lz nunq̄ aliqd boni
fecerim: tñ cōfido misericordie tue et cōmen
do tibi sp̄m meum. Venerūt aūt demones
volētes accipe aiam eius: venit et mr̄ mie: et
aiam eius accepit. Et instanter demones di
xerunt: nr̄a est. Maria dixit. Nescitis qr me
quottidie salutauit angelica salutatione: et
ad honorē meū missam cōparauit: et in ago
ne mihi aiam cōmendauit. Illi dixerūt plu-
rima crimina cōmisit. qbus Maria dixit q
illa aia nunq̄ dānaret q mihi seruierit: et q
aiam suā mihi cōmitteret. Tunc dmones au
fugit: et aiam secum letanter duxit.

¶ Nomen Marie demones nō psūt audire.

Exemplum. lxxiij.

nclusa quedā diu a demone sub
i specie angeli illudebat. Nō ei sibi
data fuit discretio spirituū. diabo
lus sepius atqz sepius falsa circunfusus
claritate illi apparuit: et feminam simplicem
familiarius alloquens miro modo ludifica

nit. Reqsita ꝟo a ꝯfessore suo quõ se h̄ret. Cui cū r̄nderet optime: sacerdos sic vir prudēs r̄nsionis ei⁹ fiduciā ꝯsiderās: cām ingsiuit. Cui cū ꝯfiteret̄ q̄ ab āgelo dn̄i frequenter visitaret̄: sciēs ille dicēte aplo: āgelū tenebrarꝫ trāsfigurare se i angelū lucis: r̄ndit. Qn̄ angel⁹ denuo te visitauerit: dices. rogo dn̄e mi vt dn̄āʒ nr̄am mihi ōndas. qḋ si feceris: visa ea genua flectes ꝛ dices. Aue Maria ꝛ si tūc substiterit fictio nō ē. finalit̄ sciaste ab illo illudi. Qḋ cū fecissꝫ sic edocta fuerat ait diabol⁹. Ut q̄d desideras eā videre: sufficere tibi dꝫ p̄ntia mea. Illa forti⁹ istāte ꝟgo q̄dā mire pulchritudinis se oculis ei⁹ subiecit. Qua visa mox ad pedes ei⁹ se ꝓuoluit: dicēs. Aue maria. ꝛ i turbinē fantasma resoluit̄. Quā inimic⁹ euanescēs itātuꝫ terruit: vt amēs effecta vix post annū dimidium sensum vt pri⁹ recuparet. Uides nequāti pōderis sit nom̄ Marie. Hec cesari⁹.

¶ Aue Maria fugat demones. Exē. lxxiiij.

b Anne ciuitate diocesis coloniēn. sacerdos q̄dā noie Petr⁹ eiusdem eccl'ie vicari⁹. Iste nescio q̄ dī iudicio i camere sue ostio se suspēdit. cui⁹ cōcubina noie adelheidis taꝫ horrēda ei⁹ morte territa seculū deseruit: ꝛ in cenobio q̄dā scti monialiū religiōis habitū suscepit. Die igr̄ q̄dā dū stans in dormitorio de fenestra ꝓspiceret cōtēplata est iuuenē demonē stāteꝫ sup̄ puteū muro dormitorij ꝯtiguū. Qui ea vidētē vnū pedē sup lignū q̄ pute⁹ ābiebat̄ posuit: ꝛ altero q̄si se volādo ad ipsam i fenestrā deposuit. Quā cū extēsa māu p caput rape conaret̄ territa retrorsuꝫ cecidit: ꝛ exclamauit pene exanis fctā. Audito ḡ clamore accurrerūt sorores i lectū suū illā reclinātes. Recedētib⁹ aūt illi cū paululū respirasset solaqꝫ iaceret: demō iterꝫ affuit: ꝛ verbis q̄bus dā amatorijs eā sollicitare cepit. Cui cū ꝯdiceret: itelligēs eū malignū sp̄m: r̄ndēs ille dixit. Bona adelheidis noli sic dicere: cōsenti mihi ꝛ ego faciā te h̄re virꝫ honestū: pbū: nobileꝫ: atqꝫ diuitē: q̄re fame te crucias in h̄ paupere loco vigilijs: ieiunijs: aliisqꝫ mult̄ incōmodis an̄ tp̄s te iterficiendo: reuertere ad secl'uꝫ vtere delitijs q̄s de⁹ hoī creauit: nihil tibi me duce deesse poterit tē illa. doleo q̄ tādiu secuta suꝫ nō acgescā tibi. Et h̄ ꝟba audiēs dmō disparuit: deide cū sp̄us ille neq̄ssim⁹ die noctuqꝫ eēt ei infestissim⁹: suasit ei q̄dā ex sororib⁹ vt aquā b̄ndictā sp̄ paratam haberet: quo veniente asp̄gèret. alie ꝟo vt eundē si aquā nō h̄ret thurificaret. Oia q̄dē hec tēptauit: sꝫ modicū ei ꝓfuit. Nā quotiēs ꝯ eū signū factum vidit aut aspersionē siue ēt thurificationeꝫ: ad modicū quideꝫ cessauit: sed mox rediq̄t. Tūc vna alia etate maturior atqꝫ prudentior suasit ei q̄tenus demonē ꝓpri⁹ accedere sineret: ꝛ tūc alta voce salutationē āgelicaꝫ in ei⁹ faciē iacularet̄. Qḋ cū fecisset: diabolus q̄si sagitta esset percussus vel turbine impulsus aufugit nec vnq̄ propius ei ex illa hora accedere presumpsit.

¶ Nomini Marie flectere debem⁹ genua. Exemplum. lxxv.

m Iles quidā intrauerat ordinem cisterciēn. Et cū infirmat⁹ grauit̄ fuisset cepit dsperare pp̄ m̄ltitudinē pctōrū que in seculo an̄ ingressum ordis cōmisit. Et cū sic posit⁹ fuisset in angustia: clamauit ad beatā virginē: q̄ apparens ei ꝯsolata est eū. Qui letificatus ꝛ mutat⁹ est. Et cū requireret̄ ab abbate de tali subita mutatione: narrauit ei q̄uō beata virgo Maria sibi apparuit. Et abbas ammirans: cepit q̄rere si vnq̄ aliquid boni fecisset ꝓpter beatam virginem. Et ille dixit. Nunq̄ omisi q̄n audiui nomen ei⁹ quin flecterem genua mea ob reuerentiam gloriose virginis Marie: ꝛ sic saluatus est miles.

¶ Per nomen Marie vincitur diabolus. Exemplum. lxxvi.

p Uelle cuidaꝫ i domo p̄ris diabol⁹ in forma multiplici apparēs sepe: fereqꝫ eam duxerat in amentiam: ꝛ ipsa ꝓposuerat ꝯuerti ad ordinē cisterciēn. nocte app̄uit ei diabol⁹ suadēs ei mūdi delicias: volēs eam auertere de religione predixit ei oia incōmoda religionis. illa respōdit. Quid mihi erit si in delitijs q̄ mihi promittis mortua fuero. Ad qḋ verbum diabolus tacuit ꝛ rapuit puellā: ꝛ conabatur precipitare de fenestra. Que cum diceret salutationem angelicā: diabolus dimisit illam dicēs. Si ieris ad religionē semp̄ tibi aduersabor: ꝛ si hac hora illam mulierem non noīasses: occidissem te. Hoc dicto virgineꝫ valde cōprimens in canē transmutatus. ꝛ exiliens de fenestra non comparuit.

¶ Pulchritudo ꝟgis Marie. Exē. lxxvij.

p Rior quidā ordinis p̄dicator͛ deuot⁹
qui habuit plures fratres in cōuen-
tu suo qui erga btā᷒ virginē in orōni
bus deuoti erāt. Accidit aūt vt q̄dā magis se-
dul⁹ succedētib⁹ alijs vl̄ ad studiū vl̄ ad q̄ete᷒
ipse dies q̄᷒ ⁊ noctes ꝯtinuauit in p̄cib⁹ v̄ginis
Marie. Ipse.n. meruit ab illa solaciū obtine-
re. Et cōtigit vt eo solo i eccl̄ia remanēte: vidit
gl̄iosam v̄ginē Mariā sup altare cū filio suo
in maxima claritate. Hec vt vidit fr̄ timuit ne
esset fantasma. dixit q̄ cū magna reuerentia: ⁊
humilitate cordis. O gl̄iosissima mr̄ ⁊ dn̄a nō
sum dign⁹ solus videre q̄d video rogo suppli
citer vt si vere es mater xp̄i vt appareas ⁊ cō-
uentui: in quo serui sunt veri ⁊ gr̄e tue feruen-
tissimi dilectores. Hec vt dixit mr̄ pietatis an-
nuit: ⁊ toti cōuentui in magna claritate appa-
ruit. Referebant aūt fr̄es qui hoc viderunt: q̄
nihil iocundius nec clarius videri possit a mor
talib⁹ oculis. Et fr̄es fletibus insistebant ⁊ ora
bant benignissimā matrē vt scd̄o ⁊ tertio eis
sic apperet vt prior ne forte primo fuiss᷒ dia
bolica illusio i nōie sancte Marie ⁊ indiuidue
sancteq᷒ trinitatis fratrum precum instantia
fugaretur. Ac q̄m nulla xp̄i conuētio vl̄ mr̄is
xp̄i ad belial secundo ⁊ tertio b̄m formā sepi-
us dictā toti se cōuentui gl̄iosa dei genitrix de-
monstrauit. Facta aūt sunt hec in initio ordi-
nis predicator͛: vt tali ac tam speciali miracu
lo regina mīe sibi deditū ordinem comproba-
ret. Hoc Guilhelmus.

¶ Quidā vidit pulchritudinē Marie: ⁊ p̄di-
dit vnum oculum. Exēplum. lxxviij.

q Uidam clericus parisius beatissime
virgini multum deuotus qui arden
ti aīo diu desiderabat videre pulchri
tudinem virginis Marie. Post multa tempo
ra angelus dn̄i ex parte virginis Marie desti
natus salutauit clericū: ei dicēs. Dn̄a mea Ma
ria que est dn̄a angelor͛ ⁊ hoīum: regina celi ⁊
terre exaudiuit orōnē tua᷒: ⁊ mādauit tibi: q̄
tali die ⁊ hora veniet ad te: ⁊ videbis eam: vt᷒
scias q̄ si eam videbis: amplius cecus eris. Ad
quod clericus. Libenter volo perdere lumen.
vt ipsam semel videre merear. Cum autem au
disset angelum cepit ille sollicitus esse ⁊ cogi-
tare. Quid vltra facies postq̄᷒ oculos amittes
tunc non poteris lucrari scribēdo panē tuum:
sed oportebit te esse amplius miserū ⁊ mendi-
cum. Et postmodū cogitauit in seipso ⁊ dixit.
Quādo btā Maria venerit vnū oculū aperiā
ad videndū eā: ⁊ aliū claudā: ⁊ sic vnū oculum
tm̄ amittā: ⁊ si vnus ocul⁹ mihi remāserit: suf
ficiet mihi. Cum aūt postea gl̄iosa virgo appa
ruisset ⁊ tātā pulchritudinē ⁊ claritatē aspexis
set quātā vnq̄᷒ verbis exprimi vel ēt corde co
gitari posset. ⁊ cū manū alteri oculo supposuis
set ne cū illo videret illā: ⁊ cū postea manū de-
poneret vt eā ambob⁹ oculis inspiceret: beata
virgo disparuit ⁊ eā vltra n̄ vidit. Tūc vno or
bat⁹ oculo quo eā viderat: altero remanēte: q̄
eā nō viderat ipse se acriter arguēs mestus ni-
mium dicebat. Heu miser quare vnū oculum
clausi ⁊ ambos oculos non aperui: vtinā cec⁹
essem vt eam plenius vidissem. Cūq᷒ diu beatā
virginem Mariam exorasset vt eā videre pos
set iteato: q᷒ altero libenter carere vellet tunc
misit iterū angelum qui dicebat. Mandat tibi
dn̄a angelor͛ aduentum suū ex quo vis: ⁊ alte-
ro oculo orbari. Cui ille. Etiā dn̄e si mille ocu
los haberē optarē ꝑpetuo ꝑdere dūmodo eā
possem secundario perfecte videre. Cui angel⁹.
Ipsa clementissima dn̄a mandat tibi q̄ vide-
bis eā: ⁊ superstitem oculū nō amittes: ⁊ insuper
recuꝑabis oculū ꝑditu᷒. Q̄d non multo tp̄e p⁹.
totū sic fuit factum: ⁊ btā v̄go Maria apparēs
ei videndā se exhibuit: ⁊ amissum oculū ei re-
stituit. Ex quo possum⁹ ꝑpēdere quāta sit pul-
chritudo v̄ginis Marie: ⁊ q̄᷒ delectabile est eā
oculis videre: de qua sanctus Ansel. in medita
tionib⁹ suis dicit. Pulchra es Maria ad intu
endū: amabilis ad amplexādū: delectabilis ad
videndū: summa.n. leticia post deū est te intue
ri: ⁊ in tuis laudib⁹ delectari.

¶ Quidā vidit pulchritudinē v̄ginis Marie
⁊ statim euolauit ad celū. Exemplū. lxxix

q Uidam iuuenis erat qui assidue co-
gitabat ⁊ mirabatur pulchritudinem
matris Iesu xp̄i singulis diebus ac
noctibus. Cumq᷒ vellet dormire dixit Aue ma
ria. ⁊ corp⁹ ⁊ animam beate virgini commen
dauit: orans. s. vt immensam pulchritudinem
eius mereretur in celesti curia videre. Et cū de
mane surgeret cōmendauit se iterum btē virgi
ni eadē ꝓone deuote eā implorando. Du᷒ aūt
quodam mane deuotissime perorasset: astitit
btā virgo Maria ostēdens ei imensam pulchri
tudinē ⁊ dixit. Desideras videre mea᷒ pulchri
tudinem. Respondit o regina celor͛ q̄uis indi-
gnus sum: tamen toto corde desidero. Tūc btā
virgo dixit. Conspice decorē meū quo decora-
uit me. Et cum eā vidisset: dixit. Sit a tua pul-

chritudie separi debuero nunq̄ decetero cōsolabor. Dixit btā ꝟgo maria: ex q̄ affectas meā pulchritudinē iā aīaȝ tuā de corpe separabo ⁊ mecū ⁊ cū filio meo perhēniter pma nebis. Ex his dictis: aīa iuuenis soluta est a corpe: ⁊ cū beata virgine maria ⁊ ab angelis in celū gloriosissime deportata est.

¶ Imaginē beate virginis dehonestantes misere obierunt. Exemplum. lxxx.

E Xtra castrum rudolphi ē quedam abbatia que dolis vocatur: ⁊ sup colūnā eccl'ie ipsius ē imago lapidea ad honorē btē ꝟgis sculpta. Ad quam cū q̄dā paupcula mulier venīret grā orādi: aderāt ibi in atrio duo phatores: q improperātes mulieri ⁊ imaginē blasphemabāt: vnus et lapides in imaginē pijcientes vno lapide pcussit ⁊ cōfregit brachiū pueri iesu: ⁊ cum manus illa lapidea cecidisset: exierūt gutte sanguinis a brachio ac si fuisset viuentis hois. Statimq̄ȝ in eodē loco ille q lapidē proiecerat expirauit: alter ꝟo cū vellet morientē iter, brachia sua colligere vt ei aliquod pberet adiutoriū: statim arreptus est a demonio: ⁊ in sequēti die defunctus ē. Etiā sequēti die cum multa turba cōueniret vt imaginē ⁊ sanguinis fluxum videret: ipsis vidētibus predicta imago scidit vestimenta sua. s. ornamentum qd circa eā erat lapideū: ⁊ collū suū qd firmatū erat monili lapideo: ⁊ pectus denudauit vsq̄ȝ ad māmillas pp ignominiā ⁊ iniuriam q̄ illata fuerat sibi ⁊ puulo suo. Hoc fctūȝ ē sub āno dni. M. clxxxv. tpe q̄ guerra erat iter Philippū regē frācie: ⁊ Henricū regeȝ anglie. Hoc vincē. in spe. histo. li. vij. c. cx.

¶ Sarraceni non poterant mutilare imaginē virginis marie. Exemplum. lxxxi.

Q Uondam sancte marie basilicam ingressi sarraceni in oīaȝ scōꝝ imagines que in maceria erant depicte hastilium suoꝝ cuspides vibrauerunt: huic oculū eruerunt: illi nasum vel pedē trūcauerunt oēs prius tenebratis aculeis distulcauerunt ad imaginē sancte marie titubāt insani. nihilq̄ȝ ibi quāuis oēs seue tēptantes turbare potuerūt: sed cū marie tēptarentur viribus effusis inuente manus erāt aut tremore irrite aut aliunde delate. Hoc Vincen. in spec. histo. li. vij. c. quibus supra.

¶ Maria virgo liberauit ciuitatem obsessā. Exemplum. lxxxij.

E St quoddā municipiū aurelianeñ. ciuitati proximū qd Aue: nō nuncupatur: vbi eccl'iaȝ in honore btē marie ꝟgis ciues edificauerāt. Qui cū aliquādo obsessi ab hostibus intra opidū gemerēt: magis in dei genitricis marie auxilio q̄ in viribus ppriis cōfidētes cū paruulis ⁊ mulieribus eccl'iā petierūt: ⁊ imagini scē marie ꝟginis deuote assistētes: cordis ⁊ oris clamore auxiliū eius deposcunt: cōplexisq̄ȝ pedibus lachrymosis redeūtes imaginē suā deferūt: ⁊ ad tutelā ⁊ terrorē hostiū in porta statuerunt. Quidā aūt ex ciuibus stans in porte custodia post imaginē mittēs in aduersarios iacula: magnā stragē de hostibus faciebat. Hūc latentē quidā aspiciēs: nequissime inqt mortē nō effugies nec iā tibi subuenire poterit effigies nisi portā deserens vrbē aperire festines. Cūq̄ȝ vibrasset hostis iaculū in ciuē illū sagittariū: mirabile dictu imago genu erexit: ⁊ iaculo se obijciens illud excepit. sicq̄ȝ hoiem deuotū sibi ab inimici periculo defendit: qui gaudēs per virginē se mirabiliter liberatum statim sagittā in aduersariū dirigit: blasphemū deiecit. dispersusq̄ȝ p ora populi rumor facti miraculi ad hostes quoq̄ȝ puenit. Clamabat ab oibus q sancta dei mater pugnat pro ciuibus loci illius. Hoc audientes hoste pacē annuāt eccl'iaȝ dñe nostre adeunt: ⁊ magna donaria offerentes decetero se nihil loco illi nocituros sub testificatione pmiserūt: eosq̄ȝ in hodiernū diem imago illa defendit ⁊ permanet in eodem loco iaculū adhuc gerens in pollice erecto. Hoc vincen. in. specu. histo. lib. vij. c. lxxxiij.

¶ Pictorem sustentauit Maria ne caderet. Exemplum. lxxxiij.

Q Uidā pictor diabolū cū cornibus ⁊ ceteris mēbris vt turpius poterat ⁊ magis horribilē depinxit. Idem ꝟo imaginē btē marie ꝟgis ita decētē ⁊ ita pulchrā vt potuit depinxit diuersis coloribus. De hoc ꝟo diabolus iratus ⁊ inuidens festinās accedēs ad pictorē q̄siuit dicēs: cur eū tā horribilē ⁊ deformē: ⁊ btām ꝟginē mariā tā pulchrā ⁊ decētē depigeret. Qui rñdit: q ita se res in ꝟitate hēret sicut facta pictura ostendit. Diabolus vero iratus: pictoreȝ ab alto vbi depinxit imaginem beate Marie virginis quadam die voluit precipitare: confregitq̄ȝ ligna in quibus stabat pictor

qui ꝛ casuꝫ petijt mox imago ꝑpꝭssime ꝟginis pictori manū porrexit. ꝛ eū ne caderet firmi/
ter retinuit sicqꝫ eum a demone custodiuit.

¶ Imago Marie in igne illesa permansit. Exemplum.lxxxiiij.

e St ꝛ alia eccl'a i honoꝛ sctī michael in mōte: q̄ dr̄ tūba marie cōstituta.
Cōtigit aūt vt q̄dā tp̄e incēderet illa eccl'a dei iudicio fulgoꝛe i eā de celo cadēte. Erat
aūt ibidē imago btē ꝟginis ex ligno ꝯstructa hn̄s sup caput in modū mitre velamē. Cuꝫ
igr̄ ignis puenisset ad locū, vbi erat imago illa: oīa q̄ erāt in circuitu cōbussit. ipsam ꝟo
imaginē q̄si expauescēs oīno intactā reliqt: ita vt ēt velamē cādidū qḋ gestabat i capi/
te odoꝛe fumi nō valeret aliq̄ten9 obscura/ ri, euasit ēt ab igne vnū flabellū de pennis
panonis: qḋ erat iuxta ipsi imagini digna prorsus ostēsio miraculi illi9: q: imaginē su/
am defendit ab igne: ostēdens q ꝑ sibi fuien/ tes ab igne eterno liberare faciliter possit.

¶ De imagine virginis Marie quā sanct9 Lucas fecit. Exemplum.lxxxv.

c Um imago sctē Marie ꝟginis p ma n9 luce euāgeliste necdū adhibitis coloꝛib9 designata ꝛ inumbꝛata eēt
subito repta ē imago illi9 admirabili decoꝛe ꝑfulgēs: vtpote nō ope manuū carnaliū: sꝫ
dei oīpotentis virtute depicta. Post aliqḋ tp̄us illa imago nō absqꝫ dei vt credim9 nu
tu romā p quēdā viꝝ deo plenū ē addncta Eodem tp̄e degebant rome tres fr̄es Tem
pul9 Seruul9. ꝛ Ceruul9 q manebant i loco qui tūc tp̄oꝛis dicebat sctē Agathe i thur
re. Quoꝝ vni videlꝫ Tēpulo dn̄s apparēs ait. Imaginē celeberrime ꝟginis ab eo qui
eā adduxit romā acqrere satage. ꝛ i ecclesia que tuo adiacet ostio reuerentissime stude
collocare. Quod ꝛ factū est. Unde tres ꝑ/ nosati fratres eo deuoti9 ibi vsqꝫ ad finem
vite sue habitauerūt. qdam postea clerici in uidia excitati a papa Sergio obtinuerūt vt
illa venerabilis imago in lateranēsi colloca/ ret pallatio. sue eni auaricie cōsulētes ate/
bāt maximā rē maxio loco collocādā. Dum ergo cū numerosa hoīuꝫ multitudine adue/
nissent: sacratissimāqꝫ imaginē ancille dei q̄ ibi castissime ꝛ regulr̄ ꝯuersabant singultu
maximo renitētib9 abstulissent: venerūt ad locū q dicit. Spleꝝ: vbi terriferis choꝛusca
tionibus ingentibusqꝫ tonitruis diuinitus ꝯsternati mouere āpli9 gressus nullatenus
ꝑsumpserūt. Quo audito suprānoiat9 pōti/ fex nimio terroꝛe ꝯcussus ē: adiēs locū illum
reuerēter vbi manib9 vt credit angelicis de/ picta imago detinebat oīpotēti dn̄o aliquā/
tulū supplicauit. ac deinde surgēs ab oīone p semetipm eā vsqꝫ ad lateranēse palatiuꝫ
baiulauit: ꝛ illuc reuerendissime collocauit. Sequēti nocte stupēdo ꝛ incōpꝛehēsibili mi
raculo ꝑnolata imago ad eādē locū diuini t9 est reducta. hoc audito iaꝫ supi9 noiatus
ꝑsul cōperiēs ad hāc sacrosanctā ecclesiam deuotus ac diuino amoꝛe ꝯcussus aduenit.
Cūqꝫ diligneter ingrerent ab ancillis dei q̄ ibi degebāt q̄ hora vidissent eā nocte ad lo
cū ꝑstinū reuocatā: abbatissa q̄ magne pro/ culdubio grauitatꝭ ꝛ sanctitatꝭ erat ingenti
ꝑmisso fletu ad eiusdē aplīci vestigia cor/ ruit: dī. Media ꝟo nocte dū nimis āgustia/
rer ob vnice dn̄e mee ablatā figurā merori/ b9: atqꝫ ꝑ pctis meis oīpotētē dn̄ꝫ erectꝭ bra
chijs obsecrarē. velut auē volatilē ingrediē/ tē. atqꝫ i loco semetipāꝫ strēnue collocātem
vidi. pōtifex aūt vna cū suis ꝑfecto sapien tissimis ꝯsiliarijs alto mētis acumie tā isoli
tū n̄ despiciēs miraculū: semetipꝫ i ꝯspectu eoꝝ q aderāt culpabilē reddidit. atqꝫ in eo
dē loco missaꝝ solēnia deuotissime celebra/ uit. postea dona plīma dicte domui oīpotēti
liberalr̄ tribuit. atqꝫ ꝑ cōtinuādis luiarib9 eiusdē eccl'ie sufficiēs oleū ꝯstituit venerā/
de illi imagini oī tp̄e p mistros lateranēsi. palatij ministrari.

¶ De salue regina: ꝛ ꝓcessione post cōpletoꝛiū. Exemplū.lxxxvi.

b Onoꝝ emnī9 diabol9 q vniuersoꝝ dn̄m nō timuit aggredi. bononie ꝛ parisi9 vbi euꝫ maxime ipugnabāt
fr̄es ꝑdicatoꝝ oꝛdinis p se ꝛ suos satellites est aggressus. Nā sic dixerūt q tūc ꝑsentes
fuerūt huic foꝛnacē ardentē sup se cadētez mōstrabāt: illi foꝛmā delicate mulieris āple
ctenꝭ se ꝑtēdebāt: huic asinum cornutū: illi serpētē ignitū offerebant alij alia ludicra ꝛ
ꝟbera inferebāt intātū vt pp nocturnū fanta/ sma ꝛ demonū illusiones vicissim cogerent
fr̄es custodir̄ vigilias noctis super alios qe scentes. Insup ꝛ aliq in frenesim cadebāt.
ꝛ alij horribilr̄ vexabantur. Ad singularem vitā ergo spem i Mariā potētissimā ꝛ ꝑpꝭssi
mā confugentes fratres statuerunt vt in ho/ noꝛe eius post completoꝛium fieret solēnis

processio cū salue regina. Statim ergo sunt fu
gata fantasmata: et vexati curati. Et frater qui
dam filius cuiusdā regis q̄ insan⁹ erat fuit ple
nissime liberatus. Et tūc oia ꝓspera ordini ꝓ
cesserūt: beneplacitū aūt deo et matri sue hmōi
processionē concursus populorū deri deuotio
dulces lachrymeq pia suspiria: et admirande vi
siones declarant. Multi enim viderunt qui et
dixerūt fratribus ad altare beate virginis egre
dientibus: ipsam virginem cū multitudine in
pernorū ciuium a sūmo celo progredi. Et dum
ad istud verbū o dulcis maria inclinarēt ipsaz
illis inclinātibus pariter inclinaf. et ipsis regre
dientibus ipsam ad celum reuerti.

Auicula attulit Salue regia. Exē. lxxxvij.

c Um Salue regina primo venisset ad
noticiā. et in loco quodā illud plures
dñe decātarent. et quedā dña ex deuo
tione candē antiphonaz cantare affectaret et ec
ce vna dierū quedā auicula illaz attulit in qua
dam cedula bene scriptā: et volauit i locū oro
nis ipsius. Illa vero multū exhilarata gratias
egit beate virgini marie toto corde.

Populus consueuit concurrere ad Salue regina. Exemplum. lxxxviij.

i N lombardia vbi dum a fratribus
de btā virgine salue regina more so
lito cantaret: et puentū eēt ad locū illū
vbi dr. Et iesum bñdictū fructū vētris tui ec.
Et affect⁹ plimorꝫ astātiū eēt accēsus gfa spūa
li. ecce btā virgo vna cū filio suo appuit dicēs. O
dilectissimi filij psallite feruenter et laudate qz
iesuz filiū meū in p̄senti et i futuro vobis ondā
et cū hoc dixisset. puerū pulcherrimū ondit eis.
Qd cū rector chori vidisset cūctis videntibus:
raptus fuit in extasim ita q̄ oportuit eū effer
ri: et diutissime iubilabat. hoc miraculū pp hu
militatē annis plurimis reuelare distulerunt.
Postq̄ vero patefactū est ad dei gl'iaz et hono
rez virginis gloriose tūc ꝯfluētib⁹ q̄plurimis
siue cētū hospitibus vel alijs officijs occupati.
tñ salue regina noluerūt negligere; sed instātē
ad eā salutandam currebant ab ea resalutatio
nis lucrum felicissimuz sperantes promereri.

Salue regina valet contra tonitrua. Exemplum. lxxxix.

q Uidam sacerdos ad omnes horas
suas dicere consueuit illam antipho
nam salue regina. Et cum quadam
vice ipsū trāsiret et quandā inclusam visitaret
iuxta ecclesiā solitariā habitātē, factā fuit toni
trua tam valida vt vires ambulādi sibi adime
rent. Veniēs tandē cū multo labore ac timore
ad ecclesiam intrauit et corā altari se ꝓsternens
ꝓ ipsa tēpestate dñam nrām v̄ginē mariaz in
terpellauit. Et ecce in forma v̄ginei vult⁹ miri qz
decoris eū allocuta ē di. qz antiphonaz Salue
regina libēter ac freq̄nter decātas nunq̄ toni
trua neqz fulmina quorꝫ timore sepius affige
ris te ledēt. sicqz ad altare rediēs i oculis suis
disparuit: et statim intellexitqz ipsa eēt clemēs
pia ac dulcis maria. Hec Cesarius.

Mulieres parturiētes debent dicere Salue regina. Exemplum. xc.

m Ulier que cū septez diebus prius discri
mina sustineret et iam versa in nigre
dinē derelicta fuisset ab oībus votum
fecit. b. frācisco et ei⁹ cepit moriēs auxiliū in
uocare. Emisso aūt voto celeriter obdormiuit:
viditqz i sōnis. b. frāciscū dulciter se alloquētē
ac requirentē verū faciē eius cognosceret: et si
antiphonā v̄ginis gloriose. s. Salue regina: ad
honorē virginis recitare sciret. Qua ridente
se h̄re noticiā vtriusqz. Incepit sanctus frācis
cus antiphonā illā virginis gloriose. s. Salue
regina. Que cū illū p̄ecat fructū. quez v̄go pe
pit. ꝯtinuo a cūctis liberata p̄ssuris infantē pe
perit speciosum gratias agens regine celi que
per. b. Francisci merita ipsius dignata fuerat
misereri.

Salue regina valet homini in extremis. Exemplum. xci.

e Rat quidam canonicus regularis dū
ille ageret in extremis timuit quidē il
lud: Eccl's. ix. Nescit hō vtruz amore
vel odio dignus sit: tū nullatenus desperauit.
Quem beatissima virgo maria visibili forma
dulcissimis verbis alloquit dicens. Ne timeas nū
q̄ dānaberis; imo sicut me p antiphonā Salue
regina sepius honorasti. sic p me in regno filij
mei meū et cū oībus sanctis coronaberis. Qd
cū fratribus suis letanter referret visionis veri
tatem p sequentē rei certitudinez ꝓbauit. qz in
ꝓtinuo cum magno tripudio expirauit. Huius
gratie particeps erit omnis hō qui ipsaz priua
tim vel in publico p hanc antiphonam. s. Sal
ue regina; studuerit collaudare.

Officium Salue sancta parens quare dicē dum est post dici officium. Exemplum. xcij.

n N ordine carthusiensiū olī fuit tēptatio
deo gratissime q̄ vix aliqd poterat ordi

nē sustinere. Qui ieiunio indicto deuotis ora
tiōib⁹ dño supplicabāt vt eis remediū aliqđ
efficax ostēdere dignaret. Ecce cuidaʒ patri
sctissimo diuinit⁹ ē rñsuʒ vt officiū Salue scā
parēs: post dici offm̄ diceret. Q̄đ cum fieret
ois tēptatio tūc cessauit: ⁊ ordo p̄fat⁹ i suo
vigore p̄māsit. Vñ multi religiosi eadē spe
ipm̄. officiū frequēter solebāt dicere ⁊ dicūt.

Sacerdos quidā nō sciuit aliā missaʒ nisi
de beata virgine. Exemplum. xciij.

F uit qdā sacerdos ideota nullā sci
ens missaʒ nisi de btā dña maria.
Et cū de illa quotidie celebraret ⁊
de hoc accusaret p̄hibit⁹ est ab ep̄o decete
ro nō celebrare aliquā missam. Qui cum eēt
in tribulatiōe ⁊ egeret: btāmqʒ v̄ginē inuo
caret. illa ei apparens ait. Vade ad ep̄m ⁊
dic ei ex p̄te mea vt tibi restituat officiū tuū.
Rñdēte sacerdote. Dña nr̄a ego paup̄ sum
⁊ despecta p̄sona. nō me audiet neqʒ mihi
patebit accessus ad eū. Btā v̄go adiunxit.
Vade ⁊ ego tibi viā p̄parabo. Et ille. O do
mina virgo maria nō credet v̄bis meis. Rñ
dit illa. Dices ei pro signo q̄ in tali hora ⁊ i
tali loco dū ciliciū suū resarciret: ego illud
ex p̄te vna tenebā adiuuās eū: statī credet ti
bi. Mane sine impedimento sacerdos itrās
ad ep̄m ⁊ btē dei genetricis: deferēs nunciū
Cū ille diceret. Vñ credā te ab ea missum.
p̄dictum signū de cilicio subiūxit. Quo audi
to btūs pōtifex stupēs simul ac pauēs: rñdit.
Ecce reddo tibi vt tm̄ missaʒ de dña nr̄a be
ata virgine maria celebres ac frequentes ⁊
ora pro me semper.

De die dominico. Exemplum. xciiij.

N otādū q̄ sicut dies dñica dedica
ta ē resurrectiōi: ⁊ sexta feria passio
ni dñi. sic dies sabbati dedicata ē
gloriose virgini marie: ⁊ hoc m̄ltiplici rōne.
P̄ria ē: q̄ passio scōꝝ cōsueuit i aliquo die
celebrari. btā aūt virgo ⁊ si nō ē passa mar
tyrio carnis. passa tñ fuit martyrio mentis
iuxta illud Luc. ij. Tuā ipsi⁹ aiaʒ p̄transibit
gladius doloris. Et illud martyriū fuit in ea
ↄtinuatū per totā sextā feriā ⁊ in sabbato se
quēti. Sexta aūt feria dedicata ē martyrio
filij: ⁊ ideo sequens sabbatū dedicari debuit
martyrio matris. Secunda ratio: quia sicut
in die sabbati deus requieuit ab omni ope
re suo. sic xp̄s intrās marie vterū requieuit
in eius vētre ⁊ mente. In nullo. n. alio scō
spiritussanctus requieuit plene habuit nisi in
xp̄o ⁊ v̄gine maria. q̄ in aliq̄s sanctis habu
it aliquod repugnans saltē p̄ctūm veniale.
In xp̄o aūt ⁊ v̄gine maria nihil repugnans
inuenit. ⁊ ideo p̄fecte ibi requieuit. Tertia rō
est. q̄ deus diē sabbati bñdixit. sic beata vir
go fuit ab oib⁹ bñdicta. Nā pr̄ elegit eam in
filiā. fili⁹ in m̄rem. spūssanctus in spōsam ⁊
ab angelo bñdicta ē q̄ eā salutauit. ⁊ a toto
mūdo q̄ eam venerat ⁊ laudat. Quarta rō
q̄ sabbatū est mediū inter diē gaudiosā. s.
diē dñicā. ⁊ penosam. s. sextā feriā. Sic ip̄a ē
mediatrix iter deū ⁊ hoiem. Quinta rō: q̄ i
die sabbati tota fides periȷ̄t ⁊ in sola v̄gine
remāsit. ⁊ iō merito h̄ dies sibi dedicata fuit

Quomodo beata virgo Maria iuuat ho
minem in vita. Exēplum. xcv.

L egitur i dialogo cesarij q̄ iuuenis
quidam cuius pr̄ moriens multas
diuitias dimiserat qui tm̄ studebat
torneamentis ⁊ vanitatibus mundi in vesti
bus ⁊ in equis vt oia bona sua effunderet.
⁊ cuidam militi iuxta se manenti multa ven
didisset. ⁊ loco pignoris exposuisset ille vo
luit recedere de terra sua. ⁊ villicus suus vi
dēs eū tristē ait. Dñe q̄re estis tristis vultis
diues fieri: Rñdit. Libēter vellē si cum deo
possem hr̄e diuitias: Rñdit villicus. Sequi
mini me: ⁊ bñ erit vobis. Et statim dominus
secut⁹ est suū villicū. ⁊ duxit eū p̄ q̄ndam ne
mus in locū palustrē vbi cepit loq̄ cū diabo
lo villic⁹. Territ⁹ dñs q̄siuit ab eo cū quo lo
queret: Rñdit cū diabolo. Et iuuenis pl⁹ ti
muit. Et ait villic⁹ diabolo. Adduxi vob̄ ho
minē nobilē supplicās vt eū antiq̄s diuitiȷ̄s
restituatis. Cui diabol⁹ si voluerit mihi esse
deuot⁹: ego dabo ei diuitias ⁊ honores sup̄
oēs cognatos ⁊ vicinos suos. Cui villicus.
Libēter erit vob̄ obsequiosus ⁊ fidel' si habue
rit ista. Cui diabol⁹: opʒ eū abrenūciare al
tissimo. Q̄đ cū iuuenis rēueret: dixit villic⁹.
Quid timetis proferre vnicū verbum: dicen
do abrenūcio. Tādē iuuenis induct⁹ suasu
villici abnegauit altissimū. Cui diabol⁹. Ad
huc opus imperfectū est. etiā abrenunciare
debet matri altissimi. illa enim ē que nobis
maximū damnū infert. quos. n. filius per iu
sticiam perdit: mater per miam ⁊ indulgen
tiaʒ adducit. Ad q̄đ iuuenis multū expauit
⁊ turbat⁹ supra modū rñdit. hoc nūq̄ faciā.
Quare inq̄t villic⁹ fecistis q̄đ maius fuit. fa
cite ergo q̄đ minus est. abnegastis creato: ē
abnegate nūc ⁊ creaturā. at ille. Ego nunq̄

eam negabo: ꝛ ſi deberẽ perpetuo mẽdicare
ꝛ ſic imperfecto opꝫe redierunt. Et in itinere
venerũt ad quãdã eccl'iã ſemiclauſã i quã
iuuenis exiliẽs de equo itrauit equũ cõmit-
tẽs villico: ꝛ ante ortũ aurore ãte altare btẽ
virgis tenẽtis filiũ in vlnis cepit eã inuoca-
re itimo corde. Erat aũt ſup idẽ altare imago
ipſi⁹ cũ ſuo puero in ſinu hñs. Et ecce meritꝭ ipſi
us. pclariſſime ſtelle maris ver⁹ lucifer oriri
cepit in corde ſepe dicti adoleſcẽtis. Tãdẽ
ei dñs ꝑꝑ honorẽ mr̃is quã nõ negauerat
donare dignat⁹ ẽ ꝯtritionẽ vt pre fletu rugi
ret. ꝛ pre plãctu eccl'iaꝫ clamorib⁹ repleret.
Eadẽ hora ſupuenit miles ſupradict⁹ q̃ bõa
ſua in vadio hẽbat. Et vidit oſtiũ eccl'ie ap-
tũ: putãs ibi diuina celebrari ſolus itrauit. Jn
ueniẽſqꝫ iuuenẽ corã altari ſibi bñ notũ la-
chrymãtẽ: ꝛ putãs ꝙ defleret ſuã paupꝫtatẽ:
retro quãdã colũnã latẽter ſeceſſit rei exitũ
expectãs. Cũqꝫ iſtãter inuocaret btãꝫ virgi-
nẽ iuuenis: ꝛ nõ auderet inuocare deũ aliſſi
mũ quẽ negauerat vtroqꝫ audiẽte btẽ ꝟgis
imago locuta ẽ filio ſuo quẽ tenebat in vlnis
in h̃ verba. Dulciſſime fili miſere hoi huic.
Puer ꝟo nihil mr̃i rñdit: ſꝫ faciem ab ea
auertit. Cũqꝫ iteꝝ rogaret filiũ ꝓ hoie: pu-
er mr̃i dorſuꝫ ꝟtit dicẽs. Hõ iſte negauit me
qd ei faciã? poſt h̃ ꝟba imago btẽ ꝟgis ſur
rexit: pueꝝ ieſũ ſup altare poſuit: eiuſqꝫ pe-
dib⁹ ꝓna ſe ꝓſtrauit ꝛ ait. Rogo fili vt ꝓpt̃
me dimittas pctm̃. mox īfans matrẽ eleuãs
rñdit illi. Mr̃ nunq̃ aliqd negare tibi potui
ecce ꝑꝑ te totũ dimitto. Surgẽſqꝫ iuuenis
exiuit de eccl'ia: triſtis qdẽ de culpa ſua: ſꝫ hi
laris de idulgẽtia. Exiuit ãꝫ poſt eũ ſupradi
ct⁹ miles latẽter ꝛ q̃ſi rẽ ignoraret: q̃ſiuit q̃re tã
hũidos hẽret ocl'os. Rñdit. De vẽto ẽ. Et il
le. Dñe nõ me latet cã triſticie: hẽo vnicã fili
aꝫ: ſi vultꝭ eã ducere in vxorẽ oĩa vr̃a vob cũ
illa reſtituã. Jnſup ꝛ diuitiaꝝ meaꝝ hẽdem
vos ꝯſtituã. Ad h̃ iuuenis let⁹ effect⁹ rñdit.
Si hoc facere dignaremini plrimũ mihi ꝓla
ceret. Reuerſus itaqꝫ miles ad vxorẽ ſuã: rẽ
ei ꝑ ordinẽ retulit. Cõſẽſit illa. Celebrant nu
ptie: iuuẽi ſb noĩe dotꝭ oĩa bõa ſua reſtituũt
ꝛ iuuẽis iſte poſtmodũ oib⁹ dieb⁹ vite ſue re
gratiabat btẽ ꝟgi marie: ꝛ ei fidelr vſqꝫ ad
mortẽ ſuiuit: q2 ꝑ eã inuenit remiſſionẽ pec
catoꝝ ſuoꝝ iſupꝫ ẽt ꝯſolatõeꝫ tꝑaliũ bonoꝝ
¶ Maria ſubuenit hoi in morte ꝛ q̃re meri
to ſabbatinis dieb⁹ ꝟgo gl'ioſa a quolꝫ ho
mine eſt honoranda. Exemplũ. xcvi.

Legit in dyalogo ceſariĩ ꝙ in vici-
nia ciuitatꝭ tridẽtine ſilua ẽ in qua
latro noĩatiſſim⁹ ꝯſabat a q̃ multi
depꝫdabant: ꝛ q ſe defendere voluerunt nec
potuerũt: occidebant. Hic tñ cũ q̃dã die mo
nachũ quẽdã ordinis predicatoꝝ obuiã ha
beret ſperãs ꝙ pecũias hẽret ꝛ portaret: ait
latro. Niſi voluntarie ſeq̃ris me: occidam te.
Q̃ uẽ cũ monachus ſequeret ꝛ q̃reret in via
q̃s eẽt vl' qd opis hẽret. Rñdit ille. Ego ſuꝫ
latro ille famoſus nomẽ ſuũ exponẽs. Cui
cũ monach⁹ diceret. Jã icepiſtis caneſcere ꝛ
nõ timetꝭ piculũ aĩe vẽe. Rñdit. Nõ pluſq̃
pec⁹. Et tacuit mõach⁹. Veniẽs aũt i ſpelun
cã illi⁹ ait itra ſe. Si poſſeꝫ hoieꝫ hũc ꝯuer
tere magnũ pſtarẽ dei obſequꝫ. Dixitqꝫ ad
latronẽ ſi lꝫ mihi aliqd iterrogare vos: rñdẽ
re illo: ꝛ monach⁹ ſubiũxit. Q̃lis extitit vita
vr̃a a pncipio. Rñdit ille. Peſſima. q̃ñ puer
erã cũ oib⁹ ſocijs meis ꝯtẽdeba. fact⁹ adole-
ſcẽs furto opaꝫ dedi. deide in viꝝ ꝓficiſcẽs
latrocinia exercui: in q̃b⁹ adeo ꝓfeci vt hodie
caput ꝛ magr̃ ſuꝫ oiuꝫ latronũ hui⁹ ꝓuicie.
Ad quẽ monach⁹. Nũqd times penas eter
nas hmõi opib⁹ ꝑparatas: dicente illo. De
aĩa mihi nulla qõ ẽ q2 ꝑdita ẽ. Monach⁹ rñ-
dit. Q̃uid ſi poſſeꝫ vob oñdere viã ſalutꝭ: vel
letꝭ mihi acqeſcere an nõ. Ait latro. Etiã cõ
ſentirẽ. Et ille. Jeiunate vnã diẽ in ebdoma
da i honore ſctẽ genetricis dei marie ꝛ nullũ
eodẽ die ledatꝭ: ꝛ ſciatꝭ ꝓ certo q2 grãꝫ obti-
nebitis apud ei⁹ filiũ. Rñdit latro. h̃ re vera
faciã. Etiã voueo ꝙ nihil eadẽ die comedã.
nullũ depꝫdabo: nullũ ledã. Elegitqꝫ diẽ ſab
bati nihil in illo mali opans imo plurimos
de ſocioꝝ manib⁹ depꝫdãdos ſiue occidẽdos
ad honorẽ btẽ ꝟgis marie eripuit. Eodẽ die
tridẽtini ꝑ circuitũ ab hoſtib⁹ īfeſtabãtur. ꝛ
exeũtes ſatellites ciuitatꝭ cũ hoſtes die ſab-
bati inſequerent iã dictũ latronẽ inermẽ ꝑꝑ
ſabbatũ cũ ceteris ceperũt ꝛ cũ eẽt fortiſſi-
mus nõ ſe defendebat cũ caperet: nec ſe excu
ſabat: nec loq voluit iterrogat⁹ cũ duceret.
Veniẽs in ciuitatẽ: mox ẽ cognit⁹ ꝛ patibulo
adiudicat⁹ ẽ: nutu tñ dei vt credit ſup pul-
chritudie corꝑis ei⁹ iudices moti in hoc ꝯue
nerũt vt ꝓuicia abiurata viueret: qḋ cũ ille
abnueret ꝛ diceret nõ faciã. meli⁹ ẽ .n. vt h̃
pctã mea luã q̃ i futuro. rñderũt. Siñ tñ vt
decolleris. Nec curo inqt q̃lis ſit pena dũmõ
occidar. At illi. Vis vt tibi vocet ſacerdos.
Rñdit. Non eſt neceſſe. Q̃ ẽs eniꝫ chriſtiani

estis. oibꝰ vobis pctā mea q̄ vnq̄ȝ in hac p̄nti vita ꝯmisi cōfiteor. Qd̄ cū fecisset cū multa cō tritōe nūq̄ȝ se aliq̄d boni fecisse detestat̄: p̄ter illud ieiuniū qd̄ a monacho didicerat. sicq̄ȝ ex tra civitatē ducꝰ decollatꝰ ē: ⁊ in eodē loco se pultꝰ nocte eadē vigiles portaꝝ circa eiꝰ tumu lū luminaria celitꝰ emissa viderūt. Quinq̄ȝ. n. matrōe corpꝰ eiꝰ effodiētes ⁊ caput corpi ada ptātes posuerūt in feretro mire texture purpu ra supposita. ex q̄bꝰ q̄ttuor singulas candelas ardētes in manibꝰ hñtes. p q̄ttuor ptes feretꝝ tollētes. Quinta q̄ clarissima oium erat cū can dela sequēte ad portā civitat̄ vsq̄; venerunt: corpꝰ ibi deponētes. custodes itaq̄ȝ ista viden tes timuerūt putātes eē fantasma. Quibꝰ vna illaꝝ dicebat. Dicite ep̄o vr̄o vt capellanū me um a vobis decollatū in tali loco eccl̄ie hono rifice ⁊ reuerēter sepeliat minas addens si ne gligeret: ⁊ noiavit se eē Mariā. mane v̄o cū hꝫ ep̄o nūciata eēnt. cū clero ⁊ pp̄lo exiēs purpu rā deposuit: caput p̄cisum corpi vnitū videns expavit: texturā purpure humanū artificiū ex cedētē admirās relat̄ credidit: hoiemq̄ȝ cum ti more ⁊ honore maximo. nō vt latronē: sed vt xp̄i martyrem loco designato sepelivit. ab illo igr̄ tp̄e vsq̄ȝ hodie vix aliq̄s adultꝰ invenit̄ i il la ꝓvincia qui eius exēplo diē sabbati i hono rem dñe nostre non ieiunet.

Maria subvenit hoi ēt q̄nq̄ȝ post mortem.

Exemplum. xcvij.

Fuit in britannia iuvenis quidā nobi lis. qui q̄uis secl̄o deditꝰ: tñ btē v̄gi ni fuit devotꝰ. in hꝫ q̄ ei singulis die bꝰ terquinq̄genas salutatōes psoluit. q̄ ifirma tꝰ ad extrema p̄ductꝰ est. Cūq̄ȝ diu iacuisset mor tuꝰ revixit. ⁊ mulieri assidēti sibi clamās dixit Cito voca sacerdotem. Sacerdote adveniēte co rā oibꝰ cōfitebatur dī. Ego fui raptꝰ ad tribu nal xp̄i. Et cū i tribꝰ maxie accusarer a demoni bus ⁊ ferri deberet s̄nia ꝯ me. piissima mater xp̄i rogavit filiū suū vt ad corpꝰ redirē locum penitētie susceptꝰ. qd̄ ⁊ fcm̄ est. Vnū de pec catis erat q̄ decimas ex agris meis ⁊ bonis sa cerdoti subtraxi. Scd̄m q̄ pisces cū socijs me is religiosis p̄sonis fui furatꝰ. Tertium q̄ se getes pauperum canibꝰ venaticis conculcaue rā. Ad hec rustici ab eo dānū passi, dixerunt. Cur debuistis dñe ꝓ hiis dānari. cum vobis hꝫ puro corde dimisimꝰ. At ille. Vestra remissio non sufficit mihi ad salutē. q: dixi eram ad solvendū: q̄ȝ vos ad relaxandū. hec dicēs iussit damna restitui. ⁊ sic discessit.

Itē aliud exēplū de btā virgine Maria in q̄ cognoscere poteris quō pctōres ⁊ mali hoies cōvertunt̄. ⁊ boni erūt p merita gl̄iose virginis Marie.

Exemplum. xcviij.

Fuit vir quidā nobilis. sȝ tyrānꝰ to tus erga suos ⁊ alienos. Cum g̃ oēs vindictam peterēt a deo de eo: ⁊ hūc cōtingit infirmari ad mortem qui advocans ep̄m loci illius pure confessus est a quo petivit vt sibi sanitatem impetraret a deo. p̄stito tam̄ prius iuramento q̄ de cetero neminē lederet Quo convalescente amplius indifferenter oēs lesit. ita q̄ non solum ei: sed etiam ep̄o omnes malediceret. Post hec iterum infirmatus est ⁊ oppressus igne sacro sicut priꝰ: vt oīa eiꝰ mem bra arderent: ita vt de vita desparet. Vocavit igr̄ ep̄m ꝓmittēs satisfactionē de iuramēto nō s̄vato vt iterꝝ ꝓ eo oraret vt sanus fieret. Qui rēnuit cū indignatiōe recedēs. Appropinquan te aūt morte clamavit ⁊ respexit i celū ⁊ ibi vi dit in aere pēdentem filium dei in cruce ⁊ ma trē suā sibi astantem ⁊ orātē ꝓ se. Ac Jh̄s ait, Mi nō possū facē. ecce. n. rursū crucifixit me ⁊ ostdit ei cicatrices sanguineas. Qd̄ videns pctōr igemuit: exclamās voce magna. O bone Jesu iā sit te crucifixi pctīs meis. mr̄em tuā tn̄ s̄g honoravi. Jeiunaverat. n. oī sabbato ad hono rē. b. v̄ginis Marie. Cūq̄ȝ sic clamaret audivit vocē ih̄u dicētē mr̄i orāti. Ecce mr̄: redi eum tibi. Et sanatus ē. Qui postmodū vēdit̄ oibꝰ suis restituit ablata: ⁊ ingressus claustrū ibi do fuivit ⁊. b. Ma. virgini vsq̄ȝ in finē vite sue.

Quā magna salꝰ ⁊ gr̄a lateat i rosario dñe nr̄e Marie. hoc patebit p sequēs scriptum.

Exemplum. xcix.

Frater quidam ordinis carthusien. dei ⁊ eius genitricis amore compul sus vnum ad fidelium devotionem frequentandū cōposuit rosarium gloriose dñe nr̄e sancte Marie: q: magna in illo salꝰ ⁊ gr̄a latet: ⁊ maior q̄ȝ hucusq̄ȝ scivimꝰ. Quidam. n. de p̄ribꝰ qui obierunt anno dñi Mccccxxxi. in domo Treuerē. carthusi. ordinis i scripti̊ reliq̄e qualr̄ vnꝰ eoꝝ quise i eodē rosario exercere cō sueuit: deductꝰ fuit i spū vsq̄ȝ ad empireū celū vbi inter mīra archana q̄ audivit: ⁊ vidit etiā clarissime vidit q̄ idē rosariū p̄ncabat conspe ctui altissimi. ⁊ q̄ſr beatissima v̄go Maria cū v̄ginibꝰ suis oēs angeli ⁊ sc̄i vniversi: qui ad celū venerūt ab Adā vsq̄ ad illud tēpus oēs

accesserunt omnipotenti deo gratias egerunt benedixerunt pro illi⁹ rosarij sanctis exercitijs qui fiunt circa illud in celo ⁊ in terra. ⁊ orauerunt pro cūctis religiosis ⁊ deuotis hoīb⁹: qui se in illo exercent. vt gratia ⁊ pax eis adiungatur in terris. ⁊ glīa accrescat in celis. Itē vidit ⁊ audiuit ꝙ p̄dicti oēs sancti ⁊ angeli dei ip̄m rosarium deuotissime decantabant cū suis meditationib⁹. addentes ad quemlibet meditationem seu clausulam vice Iesu xp̄i ibidē adductā all'a. iocundissimo cātu. Quotiens.n. nomen beatissime Marie virginis ibi noiabāt: humiliter se inclinabāt ad nomen vero iesu xp̄i genua deuotissime singuli flectebant: iuxta dictū apl'i. In noīe dn̄i nr̄i Iesu xp̄i oē genuflectat celestiū terrestrium: ⁊ infernoꝝ ⁊c. Dictū etiā fuit illa clara ⁊ aperta allocutiōe ꝙ quotiēs q̄s dcm̄ rosarium compleret cū suis meditationibus adiūctis: totiēs plenā oium pctōꝝ pciperet remissionem. Uidit et̄ innumerabiles: pulcherrimas. lucidissimas imarcessibiles: ac odoriferas coronas: que reseruantur his qui se exercēt deuote in eodem. Et totiens additur illi hm̄oi corona. quotiens quis sertum hm̄oi ad laudē dei ⁊ eius genitricis fecerit seu dixerit Itē talia non semel: sed pluries aliqn̄ vna die gaudia ista celestia vidit ⁊ audiuit. Et qn̄q3 et̄ i corpore consolationem magnam ⁊ confortatōēs percipere solebat s̄m ꝙ se in ipso rosario deuote exercere poterat. Et licet se in suis scriptis non nolauerit. ipsum tn̄ eundem qui hoc scripsit, iustū fore minime dubitam⁹. Talis.n. conuersationis fuit inter frēs: tante deuotionis patientie. litterature: gratie ⁊ fortitudinis etiā in corpore: l3 rigidius vixerit: ꝙ pre cunctis ceteris merito hm̄oi meruit habē reuelatōes. Sic tn̄ eadem que diuinit⁹ cognouit prudenter occultare sciuit vt cū frātrū conuersationi singularitatem nō ondit. sed solatiosus ⁊ cōsolatiuus cūctis extitit. Rursū igit̄ deuotissime supplicamus dei ⁊ sue genitricis amatoribus quatenus vt operant in celis sancti se in prenotato deuote exerceant rosario ⁊ alios doceant atq3 diuulgent hominibus tam litteratis: q̄3 laicis lingua latina atq3 vulgari. ⁊ tanto laus dei: ⁊ gaudium sanctorum crescat. quanto plus illis hoc placet. si diffusius fuerit deuotis intimatum hominibus.

¶ Explicit promptuarium discipuli de miraculis beate viginis.

Tabula miraculoꝝ beate virginis

Tabula miraculoꝝ beate virginis

¶ Finit opus pueris simplicibus curā animarum gerentibus compositum per venerabilem ⁊ deuotum Joannem herolt. sancti Dominici sectatorem professum de tempore ⁊ de sanctis cum promptuario exemplorum atque tabulis collectum Discipulus nūcupatum. Impressum Brixie per Angelum Britānicū, de Palazolo. Anno dñi. M.ccccciij. die vltimo Maij.

Laus deo.

Exemplum / Quidam erat peccator habens in consuetudine salutare beatam virginem,
semel voluit ire ad peccandum / et ad altare beate virginis stans
salutavit eam angelica salutatione iuxta consuetudinem coram
ymagine / Quod cum faceret vidit ymaginem virginis et puero
sicut et puero vidit sanguinem fluere in gremium eius obstupe/
factus dixit / O domina quis fecit hoc / Respondit / Tu et ceteri
peccatores / qui rursum crucifigitis filium meum / hebreos 6 Rursum crucifi/
gentes etc / Bernardus Dolet plus vna crimina quam sua vulnera /
Et peccator querelose ait / O regina matris misericordie miserere pro me
At illa / Vos peccatores vocatis me matrem misericordie et facitis
me matrem miserie et tristitie / At ille ait / Non sic pia domina
sed memento te advocatam peccatorum et intercede pro me / At illa /
O pyssime fili ob amorem meum miserere huic peccatori At ille
O mater noli gravari / quod te non exaudio / quia ego rogavi
patrem meum pro eo ut si fieri posset / quod alio modo possit salvare
genus humanum / ut transferret calicem a me et noluit
me audire / At illa O fili memento quod in utero vbere et
amore te fovi et alui vberibus meis coronam huic pecca/
At ille / O mater iustitia tibi ondo / et ex iustitia te au/
dire non teneor / Cui mater / Non solum ex iustitia cuius/
semper sed ad misericordiam confugiamus / et ergo propter tuam
misericordiam miserere huic peccatori / Cui filius / Rogavi ego
secundo patrem meum / Si fieri possit transiret a me calix.
passionis et non audivit / Mater ait / Memento laborum et
dolorum quos sustinui tecum in passione et condona huic
peccatori / Cui filius / Noli me gravare sed memento quod ffero
rogavi patrem et iratus abscessit et mater deponens filium
voluit cadere ad pedes eius / quod videns filius ait /
Quid mater vis facere / At illa / Tandiu ad pedes
tuos cum peccatore iacebo / quousque ei veniam dederis / Cui
filius / Absit hoc mater sanctissima quia in lege divina quod filius debet
honorare patrem et matrem / et iustitia concedit quod ille debet
leges adimplere qui leges dedit / cum ego sim filius tuus
et tu mater mea te honorabo in isto peccatore et sibi.

oīa pcta īdulgeo / et sit pax īt me et oīs / In signū pacis
osculet° uulnera mea et fecit / osculando sanata sūt
oīa uulnera / hoc exm īt uerbo ad uerbuz hētur in
sermonibz thesauri noui īt sctis §° 124

¶ Hec centum exēpla extracta sunt ex sermonibus discipuli: ⁊ seriatim huic exemplorum promptuario superaddita: vt facili⁹ ea quisq₃ dicẜtor sibi accōmodare possit.

Adulterium.

¶ Quidam vidit quandā mulierē grauissime puniri propter adulteria que commisit.

Exemplum primum.

q Uidā hō rapt⁹ erat añ portas inferni q̄ vidit quādā mulierē grauissime torq̄ri ⁊ flāma ignis circūdabat eā. Ille aūt hō quesiuit quare illa tā grauissime torqueret. Rñsum est ei: ꝙ hec tormēta pateret ꝑꝑ adulteria q̄ ꝯmisit cū viris aliēis.

¶ Quidam vidit vicinum: ⁊ vxorem vicini grauiter puniri in cuppa ignea ꝑꝑ adulteria q̄ cōmisit.

Exemplū.ij.

q Uidā sciūs ⁊ deuotus orauit ꝓ vxore sua defuncta. Illa appꝫens dixit ei: ꝙ eā sequeret. Et duxit eū ad quādā teterrimā domū: in q̄ vidit demones horribiles portātes vnū doliū igneū: in quo proiecerunt vnū burgensem mortuū de villa sua: ⁊ vxorē alteri⁹. ⁊ ibi ꝯburebantur ⁊ balneabant tanq̄ in metallo bulliēti ⁊ natabāt in tali pena: sicut pisis in bullienti olla. Et ambo clamabāt. vhe. vhe. vhe. Quo iste audiēs perterritus ē: tūc vxor eius dixit ei. Cum his quos bene nosti balnearer ego eternaliter: nisi mia dei: ꝑ pniā a peccato me reuocasset. Et insuper subiungēs. Illi ēt duo relicto maritali thoro adulterino amore sibiinuicē adheserūt diu simul peccātes ⁊ horū pctōꝝ ego mediatrix fui ⁊ eis modū ⁊ viā ad hoc ꝑpetrādū dedi: sed illis i pctis suis morientibus ego pniam pruli saluatarem. Tūc vir dixit. Quō tūc ꝯfuit eis ꝯfessio in agone ⁊ sacramētoꝝ pceptio? Rñdit nihil ꝓfuit eis: q̄ nō ex charitate: sed ex timore mortis processit talis confessio ⁊ penitentia.

¶ Quidā cōmisit adulteriū occulte ⁊ intrans ecclesiam sctōꝝ Geruasij ⁊ Protasij statim obsessus est a diabolo: ⁊ sic expirauit in cōspectu populi.

Exemplum.iij.

q Uidam commisit adulterium: ⁊ post q̄ intrauit ecclesiā obsessus est a demonibus. ⁊ maxime punitus coram omni populo: ⁊ immediate suam infelicem animam sine omni contritiōne ⁊ pnia reddidit penis inferni.

Amicitia.

¶ Legitur de duob⁹ amicis. quoꝝ vnus pro alio mori voluit.

Exemplum.iiij.

p Etrus alfuntius dicit: ꝙ erant duo mercatores vnus in Egypto alter in Baldach: qui se solo nomine nouerunt ⁊ diligebāt: ille d̄ Baldach venit in Egyptum: quem Egyptius gaudens suscepit: ⁊ omnia sua ei ostendit: transactis octo diebus. ille de Baldach grauiter īfirmabatur: requiritur medicus: pulsus tangitur: vrina inspicitur: sed morbus non reperitur. Tandem cor suum aperiens dixit se ob amorem vnius puelle: quam ille Egyptius in domo sua nutriebat vt esset vxor sua languere: quo audito puellam: ⁊ omnia que cum ea recepturus erat illi dedit: qui vxorem ⁊ omnia predicta suscipiens ad patriam suam redijt. Contigit postmodum Egyptium omnibus bonis suis amicis egere: ⁊ nudū ⁊ famelicū ad Baldach in noctis silentio venit ⁊ quoddā templū eo intrante: ecce multi querentes homicidam quendam: illūq₃ inuenientes dixerūt eū illud homicidiū ꝑpetrasse: qd̄ ille statim ꝯcessit: volēs vel saltē ꝑ mortē paupertatē suā finire: capit ⁊ incarceratur ⁊ de mane ad suspendiū ducit: amico aūt suo cū multis alijs ad spectaculū currente: deprehensoq₃ ⁊ cognito: ꝙ amic⁹ su⁹ esset: voce magna clamauit innocentē istū ꝯdemnat: ego. n. illū occidi nō iste: capit igit ille ⁊ ali⁹ absoluit. Homicida: q̄ inter alios erat hoc vidēs remordēte cōsciā exclamauit: nec ille nec iste fecit: sed ego: alter ergo dimittit: ⁊ hic capit. Iudices ergo admirantes ad regē duos absolutos ⁊ tertiū ligatū duxerunt: qui cognita veritate oēm ei penā condonauit. Ciuis autē de Baldach amico suo de Egypto medietatem oium bonoꝝ suoꝝ dedit que ille recipiens cum gratiaꝝ actione ad patriam suam reuersus est.

Aqua benedicta

¶ Quidam aspgebat infirmum: qui sustinuit magnas infestationes demonū. ⁊ statim oēs demones fugā dederūt.

Exemplum. v.

e Xemplū legim⁹ ꝙ in vno monasterio quidā laic⁹ de nouo conuersus quū eēt i articulo mortis vidit totā domū repleri deformib⁹ ⁊ rostratis ꝑsonis: qd̄ cū significaret custodi suo: ille intelligēs ꝙ imūdi spūs eēnt: fecit sibi porrigi vas aque benedicte ⁊ cum ea aspersit totum locum: Et quū hoc faceret alter clamare cepit. Eya eya fac qd̄ facies.

quoniã ecce diaboli fugientes ſumma celeritate contendunt exire alter in alterum impingentes. Et ille fortius cepit aſpergere et ſic liberatus eſt eger a demonum infeſtatione. Ex quibus patet quod bonum eſt habere aquam benedictã in domibus: et ſignanter circa infirmos et mulieres in puerperio exiſtentes: que ſepius ſunt aſpergende ad effugandum fantaſmata demonum.

Blaſſemia.

¶ Blaſſemus quidã tempore Moyſi ex iuſſu dei lapidatus eſt.

Exemplum. vi.

l Legitur li. Leui. xxiiij. Quod cũ quidam blaſſemaſſet et maledixiſſet nomẽ dñi adductus eſt ad Moyſen et Aaron qui miſerũt eũ in carcerẽ donec noſcerẽt quid iuberet dñs deus de eo fieri: qui locutus eſt ad Moyſen di. Educ blaſſemũ extra caſtra et ponãt oẽs qui audierũt eũ manus ſup caput eius: et lapidet eũ vniuerſus ppls: quod et fcm̃ ẽ. Deiñ promulgauit dñs legẽ de pena blaſſemorum di. Loquere ad filios iſrael: hõ qui blaſſemat nomẽ dñi morte moriatur lapidibus eũ opprimet oĩs multitudo ppli.

¶ De puero quinq̃ ãnorum quẽ diaboli dilaniauerunt pp blaſſemiã. Exemplum. vij.

r Refert Grego. i dia. Quod quidã rome tenere dilexit quẽdã puerum quinq̃ ãnorum: qui nutritus erat blaſſemare nomẽ dñi et pñti quaſi aio eius aliqd obſtitiſſet: quadã igitur die cũ pater eius teneret eũ in brachijs: clamauit puer: Nigri hoĩes venerũt: qui me tollere volũt. Et pater rñdit. Noli timere fili mi. et puer: nõ vides hoĩes nigros me tollẽ volẽtes: et ſic puer cepit tremere et demões i nigrorum hoĩuz ſpecie acceſſerunt: et puerum de brachijs pñi violenter receperũt. et infuſtra corpus pueri diſcerpſerũt. Si ergo deus in puero quinq̃ ãnorum pctm̃ blaſſemie ſic vindicauit: quid tunc faciet in adultis.

¶ Sctũs Ludouicus qui fecit cauteriũ ciui piñ ſi pp verba blaſſemie. Exemplum. viij.

l Legitur quod ſctũs Ludouicus rex francie quendã ciuẽ pariſius qui blaſſemauit: in penam ſui peti et i terrorẽ aliorum ferro candẽti in labijs ſuis cauterizari precepit. Et quũ aliqui principes et nobiles ipſius indignanti ſctũz Ludouicũ pp fcm̃ iſtõ arguerẽt. Rñdit eis dicẽs. Vellem ego talẽ penã et indecẽtiã ſuſtinere libẽter in labijs meis quãdiu vixero vt hoc viciũ de regno meo tolleretur vt amplius dñs meus Jeſus xps per nullum hominẽ ſic per blaſphemiã offenderetur.

¶ Quidam volebant comedere carnes feria tertia poſt mediam noctem in carniſpriuio: et inuenerunt in pullo buffonem pro inteſtinis.

Exemplum. ix.

l Legitur in dia. Ceſarij: quod quidam cõuiuantes diuerſas carnes cum vino exquiſito: vſq̃ ad mediam noctem comederunt: et quum ſaturati eſſent nimis poſtmodũ in ipſo gallicantu: hoſpes vocãs ſeruitorẽ ſuũ dixit ei. Certe adhuc comedemus carnes: vade et affer nobis gallinam in pertica iuxta gallũ ſedentẽ: quia pinguior ceteris eſſe cõſueuit et prepara nobis: quã quũ ſtrãgulaſſet et ventre apto: manuq̃ impoſita: et quũ oia inteſtina eius ſibi eijcere ſe putaret: maximũ buffonẽ extraxit cuius motũ cum manu ſenſiſſet et proieciſſet. viditq̃ quid eſſet. repentino ſuo clamore oẽs vocauit: vidẽtes illi inteſtina gallinee in buffonẽ verſa: confuſi ſunt et a loco conuiuij receſſerunt intelligentes eſſe opus diaboli.

¶ Carnifices qui deriſerunt ſuſceptionẽ cinerũ in die cinerum. Exemplum. x.

l Legitur exẽplũ in dia. Ceſarij. Fuit in cõfluẽtia carnifex quidã: qui cũ tertia feria añ cineres more pene noctem. vt prohdolor miſeri vſq̃ hodie faciũt: in comeſſationibus expẽdiſſet de mane ad ablvẽdas macellas cũ quodã ſuo collega intrauit tabernaz. quũq̃ ad officiũ miſſe pulſaret: et fideles ad eccl'iam cõfluerẽt: nec ipſi ex eadẽ taberna recederẽt: ſed iã quaſi ſoli ibidẽ remanerẽt et potarẽt: ait alter carnifici: Certe mõ nimis diu expectamus: eamus ergo ad eccl'iam pp ſacros cineres: cui ille. myſteriũ cinerum irridẽdo dixit. Sedeas ego tibi cineres: et tu mihi dabis. Tollẽſq̃ cineres ð lare iactauit ſuper caput eius: et ecce mox pena irriſionis ſubſequuta eſt. Nã ſtatim circa caput et faciẽ tm̃ ſenſit puluerẽ: ac ſi follibus ei inſufflaretur: cũq̃ territus clamaret tm̃ in ore hauſit pulueres quod pene ſuffocatus fuit. Accurrũt itaq̃ multi: plagã tã mirabilẽ in ipſo inuẽtes: ductuſq̃ eſt ad inſulã primã: in qua nulli pulueres erãt ſed gramina: ſed nil illi profuit iuſto dei iudicio: nec in aqua nec in pomerio: nec in aliquo alio loco a turbine cinerũ ſe defendere potuit: a quibus tandem ſuffocatus expirauit et penam irriſionis luit.

¶ Juuenis quidam dixit chorẽã eſſe portam paradiſi et cõſolationis quẽ poſtmodũ quidã lapis angularis cadens ſuper eum occidit.

Exemplum. xi.

Egitur q̈ quidam iuuenis audito in quodam sermone: q̈ chorea esset inferni ianua: ꝛ cōtra ipse asserebat eam esse portam consolationis ꝛ tp̄alis leticie: ꝛ non esse verum sicut sacerdos in ambone dixit: quem ideo in proxima chorea lapis angularis coram oī populo cadens sup eum interfecit: ꝛ terra in ꝯspectu oīs populi eū absorbuit.

¶ Virgo quedā que in chorea cecidit ꝛ subitanea morte obijt.

Exemplum.xij.

Exemplum habemus in iuuencula que in chorea cecidit ꝛ mortua est que nō proposuit mori quando ad choream accessit sed chorizare proposuit.

¶ Quidā erexerunt arietē in chorea: ꝛ magna tēpestas postmōm vastauit segetes circumquaq; in oībus illis villis ꝛ partibus circum iacentibus.

Exemp.xiij.

Egit̄ q̈ i quadā villa. Colon̄. dioc. erexerunt arietē vestitū sericis vt quis melius chorizaret hēret illū. Quod audiēs sacerdos illius loci ꝓhibuit publice in ambone ꝛ minatus est eis plagam dei si nō desisterēt: sed obstinati ꝑꝑ hoc nō omiserunt. Ideo cū chorizarent in die festo. Ecce subito fulgur ꝛ tonitruum ꝛ grando de celo venerunt: ꝛ cōminuerunt oēs segetes ꝛ fructus arboꝝ ꝛ vineaꝝ illius ville quū tamē prius: esset aeris serenitas: ꝛ tota prouincia ex qua populus ad illam choream cōuenerat plagata fuit eadem plaga in segetibus ꝛ frugibus terre.

¶ Virgo in chorea rapta est a turbine in aere ꝛ a demonibus flagellata. postea cecidit mortua.

Exempla.xiiij.

Egitur exemplū. q̈ i Ep̄atu cameracensi. q̄dā puella cantilenis ꝛ choreis assidua erat ꝛ ꝑ cantū ꝛ pulchritudinē corꝑis ad malam concupiscentiā multos alliciebat: quam semel cantantem in chorea ꝯfestim turbo rapuit: ꝛ in altū deferens illā: sp̄us maligni crudeliter ꝟberabāt ꝛ diuersis flagellis: ac diuersimode flagellabant: ictus quidē audiuerūt plurimi: sed videre nō poterāt ꝛ flentē mulierē audierūt in aere clamātē ꝛ eiulantē: ꝛ post modicum interuallū cecidit mortua nimis horribilis ad videndū: quia collū ꝛ omnia membra eius fuerunt crudeliter fracta. Sꝫ aliqui sunt qui volunt se excusare in peccatis suis dicentes. Ante centū annos hoīes chorizauerūt: sic ꝛ hodierna die merito facere possunt: quibus respondeo: q̈ etiā ante centum annos homines ad infernū descenderunt: sic ꝛ adhuc hodierna die faciunt: quia malus vsus non excusat petīn sicut dicit̄ in decreto: Consuetudo male inuenta quanto diuturnior tanto periculosior.

¶ Quidam chorizauerūt vsq; ad genua ꝛ postmodū vsq; ad femora in terra ꝛ. sanct⁹ Gilbertus Ep̄s liberauit eos.

Exemplum.xv.

Egitur exemplum q̈ in Saxonia. quidam presbyter in ecclīa sancti Magni celebrans diuinū officiū audiuit puellas ꝛ masculos chorizantes ipsum ꝛ ceteros impedientes in oīonib⁹ suis: ꝛ eis maledicens imprecatus est vt sic chorizantes ꝛ cantantes ꝑmanerent. Et factū est: q̈ sic per integrū annū permanserūt non comedētes nec bibētes: sꝫ quotidie chorizātes ꝛ cantātes: primū vsq; ad genuā deinde vsq; ad femora diuersi sunt in terrā. Et oēs illuc venientes viderūt plagā mirabilē diuinā nec quisq̄ poterat eis subuenire nec liberare ab illa plaga: donec sanct⁹ Gilbert⁹ tūc Colon̄. Ep̄s illuc venit: q̄ vidēs plagā dei cōpassus est eis: indixitq; ꝑpl'o ieiuniū ꝛ cōem oīonē pro eis fieri ꝛ sic absoluit ꝛ liberauit eos: ꝛ q̄dā ex eis cito obierūt: q̄dā āt diu supuiuētes penā suam tremore ostenderūt vsq; ad mortem suam.

Confessio.

¶ Filia regis q̄ a scriptore suo ꝯcepit puerū quē necauit ꝛ semꝑ in cōfessione obticuit: ꝛ sic damnata est.

Exemplum.xvi.

Erat q̄dam rex q̄ habuit filiā deuotā ꝛ castā q̄ semꝑ habuit vnū numeꝝ pauperū viduaꝝ ꝛ pupilloꝝ: quos ꝑꝑ deū nutrierat: q̄ ꝓposuit intrare religionē: ꝛ papā consultum habuit: qui audiens q̈ tot bona fierent ab ea in mūdo pauperibus: dissuasit ingressū que postmodum oculos suos in quendam scriptorem iniecit qui ei ministrat at ad mēsam: ꝛ ex tali visione ꝛ cōcupiscentia cecidit in lapsum carnis ꝛ cōcepit: que territa propter hoc factū. timens dehonestare totū regnū ꝛ totā parentelam ꝯsuluit quandā vetulam antiquā: que fecit eā abortiū ꝛ ex hac re: filia regis ꝯtristata est ꝛ ꝑturbata sic q̈:

amplius nunq̄ vel raro visa est ridere vel gaudere: ad quā pater ait: tu semꝑ es ꝑturbata: nec delectaris in his q̄ sūt mūdi. Ecce mihi placet vt intres aliquā religionē: que ingressa religionē ita seriose vixit ꝙ raro visa est cum ceteris puellis ꝯuersari vel letari sic ꝙ ipsa fuit exemplū oībus ꝟginib⁹: que tandē infirmata grauiter defuncta est: ⁊ infra .xxx. dies: apparuit abbatisse dicēs se eē dānatā. Et abbatissa ait ⁊ quomodo hoc factū est: quā tu tam religiose vixisti: ꝙ fuisti speculū nr̄m oīum. Rn̄dit: se quoddam peccatum comisisse in seculo. quod ꝑꝑ verecundiā humanam nunq̄ cōfessa fuit: q̄uis semper ꝑꝑ hoc doluisset ⁊ semꝑ tristis fuisset: ⁊ est illud: Perdidi meā ꝟginitatem: ⁊ insuꝑ puerū ꝯcepi ⁊ occidi. Et si hoc petm̄ cōfessa fuissem: deus mihi indulsisset: etiam si millesies hoc comisissem: ⁊ quia obticui eternaliter damnata sum.

Mulier que vendidit ferrū ⁊ in ꝯfessione dixit bona opera sua.

Exemplum .xvij.

Legim⁹ exemplū in dia. Cesarij: Quedam matrona venit in quadragesima ad ꝯfitenduȝ peccata sua. ⁊ flectens genua sua coram confessore: quicquid se bōi comisisse nouit cepit narrare. ⁊ cuȝ pharriseo illo de quo dr̄ in euangelio se iustificare dicens. Dn̄e tot sextis ferijs soleo ī aqua ⁊ pane ieiunare: ⁊ tales elemosynas dare: ecclesias frequētare: ⁊ multa bona facere. Cui sacerdos dixit. Ad quid nā dn̄a venistis. Nunq̄ ꝓ istis opibus: vultis accipe pniaȝ: quare nō dicitis peccata vr̄a: Rn̄dit illa. Nihil mihi ꝯscia sum. Ait sacerdos. Cuius estis officij: Rn̄dit mulier. ferꝝ vēdere soleo. Ad quā ille. Soletis ne aliq̄n minores particulas in ligaturis maioribus intermiscere. ⁊ sic totum vendere: dicente illa. Soleo. Respondit. Ecce hoc criminale peccatum est. quia dolus ⁊ fraus. Secundo interrogauit dicens. Soletis ne aliquando mentiendo iurare ⁊ periurare. ⁊ aliquando male dicere emulis vestris: ⁊ alijs plus vendentibus inuidere. Respondit. in his sepi⁹ deliqui: Et sacerdos. Ista omnia sunt peccata mortalia: ⁊ nisi de his pniam egeritis cōdignā: ꝯdempnabimini illa territa in verbis eius peccasse se multipliciter recognouit: ⁊ qd de cetero confiteri deberet didicit.

Duo Mercatores cōfessi sunt. ꝙ sine mēdatio nō possent vendere.

Exemplum .xviij.

Legitur in dialogo Cesarij: ꝙ duo ciues colonienses iter cetera sua pctā cōfessi sunt duo peccatorū genera que quideȝ sunt in se valde magna licet ꝑꝑ vsuȝ mercatorib⁹ his dieb⁹ parua videant. ⁊ quasi nulla videlicet mendaciuȝ ⁊ ꝑiurium. Dn̄e inquiunt pene nihil possumus emere vel vēdere: nisi oporteat nos mētiri iurare ⁊ sepe periurare: q̄ꝯ⁹ duȝ diceret plebanus peccata ista valde grauia sunt ⁊ a saluatore prohibita ipo dicente: Sit sermo vester: est: est: non: non: Responderunt non possumus hoc ꝓceptum in nostris negocijs custodire: Ait sacerdos: vtimini cōsilio meo: ⁊ bene succedet vobis: Nolite mentiri: Nolite iurare: sed sicut mercatū vr̄m vultis, dare: sic illud laudate. Et promiserunt sibi ꝙ temptare vellēt per annū vnum. Hoc enim ꝓsbyter petijt ab eis. Impediente igit̄ eos Sathana: qui semper saluti humāe aduersatur: pene nihil illo anno vendere potuert̄. Reuersiq̄ȝ anno reuoluto ad suū plebanū: dixerunt. Obedientia hui⁹ anni fuit nobis multuȝ damnosa homines a nobis defluūt: nec aliquid sine iuramento vendere possumus: Tunc sacerdos ait: nolite timere quia temptatio est: ⁊ fixe tenete i corde vestro nulla aduersitas: nlla paupertas: vos a tali ꝓposito auertat: ⁊ domin⁹ vobis benedicet: quiȝ et verbis suis cōpuncti promiserunt. ꝙ vellent custodire eius consilium. diuinumq̄ȝ preceptum per omnes dies vite sue. etiam si oporteret eos mendicare: Mira res: Statiȝ dominus immissam compescuit temptatōeȝ: ⁊ ceperunt eos homines plusq̄ alios mercatores frequentare factiq̄ȝ sunt in breui diuites. ita ꝙ mirarentur. Reuersiq̄ȝ ad suuȝ confessorem. gratias sibi egerunt eo ꝙ per eius salubre consilium. a tam grauibus peccatis exonerati forent; ⁊ insuper in rebus ditati.

Cardinalis qui ex rogatu. Sancti. Bernardi: abstinuit primo a peccatis per tres dies. ⁊ postmodum per quatuor ⁊ sic de alijs.

Exemplum .xix.

I Egimus tale exemplū ꝙ fuit quidaꝫ
nobilis Cardinalis quē dñs Ber. ro
gauit vt ageret pnīam qui nō acq̄e
scebat ei. Cui dñs Ber. ait. Si nō vis facere pe
nitēciā cū deo saltē facias treugā. At ille. quā.
Rñdit. Abstine tribus diebꝰ ab oī ope illicito
ob amorem dei ⁊ sic fecit. his completis. Di
xit dñs Ber. Modo alijs tribus diebꝰ absti
neas pro amore beate virginis Marie: qḋ et
fecit. Post hoc alijs tribus diebus: abstinuit ꝑ
amore Apostolorum. Et iterum post tribꝰ die
bus: ob amorem martyrum. Et tunc tribꝰ: ob
amorem Confessorum. Deinde ob amorē Vir
ginum. Et post ob amorem angelorum. Et om
nibꝰ his factis: Cardinalis dixit dñō Ber. No
lo modo treugam facere: sed pacem. Leue eniꝫ
mihi est de cetero abstinere. Et sic malam con
suetudinem postposuit: ⁊ postmodum vitam
in bono finiuit.

¶ Mulier que cōcepit a proprio filio: ⁊ post
modum ostendit se in camisia dño aplīco Jn
nocentio in signum obedientie ⁊ ꝯtritionis

Exemplum. xx.

I Egitur in dia. Cesarij: ꝙ tēpore Jn
nocentij. pp. erat mulier quedā igne
libidinis incensa: que proprium ille
cebriter adamauit filiū: de quo concepit ⁊ pe
perit alium filium. Terrore igitur ꝯpulsa: timēs
se sathane tradi vel morte subitanea interire:
deo miserante: de satisfactione anxiari cepit.
Prehabito igitur ꝯsilio sacerdotis sui infantulū
secum tollens Romam venit: ⁊ cū magna im
portunitate, ⁊ magna contritione domini Jn
nocentij pp oculis se ingessit: cum tantis lachry
mis ⁊ clamoribus: cunctis audientibus faciens
cōfessionē vt omnes verterentur in stuporem
Gestauit enim in brachijs infantem: commissi
facinoris testem, videns dominus papa i mu
lierem tantam contritionem: ⁊ quia vere peni
tens esset misericordia motus super eam sicut
prudens medicus: volens infirmitatem plene
⁊ cito curare: ⁊ medicinam vere contritionis
probare: precepit vt in tali veste ibi coram eis
appereret: in quali venerat ad filiū quū peccaret
At illa confusionem eternam temporali ante
ponens: mox exiuit: vestes exuit: ⁊ in camisia
rediit: ⁊ que paratissima foret ad omnem satis
factionem in tali obedientia satis ostendit. Cō
siderans vir beatissimus tali obedientie tāli ve
recundie: tali penitentie nullius peccati penam
posse resistere coram omnibus dixit ad mulie
rem. Dimissum est tibi peccatum tuum: vade
in pace: ⁊ nihil amplius iniunxit ei. Audiuit h
quidam de Cardinalibus murmurando papā
reprehendit: ⁊ dixit ad tantam culpam: tā bre
uem penitentiam non sufficere: qui respondit.
Si ego iniuste egi cum ista muliere: ⁊ si insuf
ficiens est ei ista penitentia coram deo: tunc
diabolus habeat potestatem ingrediendi corpꝰ
meum ⁊ coram omnibus me vexet: si vero in
iuste me reprehendis: simile tibi fiat: statiꝫ dia
bolus eundem cardinalem vexare cepit: per cu
ius vexationem perfectam penitentiam mu
lieris deus palam ostendit tandem communi
oratione liberatus cardinalis diuine misericor
die de cetero contradicere non presumpsit.

¶ Miles qui peccauit cum filia propria. ⁊ epi
scopus iniunxit sibi septennem penitentiam:
⁊ postmodum propter suam magnam contri
tionem: diminuit sibi illā pnīam vsq; in vnuꝫ
pr̄ nr̄.

Exemplum. xxi.

I Egitur in libro de Apibꝰ ꝙ quidaꝫ
in Gallie partibus venit ad illum vene
rabilem virū magistrum Petruꝫ de
Corbel senonem archiepiscopum. ⁊ confessus
est ꝙ propriam filiam violenter oppressit: ⁊
cum maxima ⁊ mirabili contritione ⁊ lachry
mis quesiuit: si vnq̄ posset vllo dolore vel pe
na a dño veniā impetrare. Cui presul ita inq̄t
indubitanter si pnīam subire volueris tātī ma
li. Et ille vehementer exclamans volo inquit ⁊
si mille mortes me sustinere volueris. Colla
chrymans ergo infelicissimo felicissimo pctōri
episcopus dixit ei: septennem tantum pnīam
pene impono tibi: tunc ille: quid est ait: ꝙ tm̄
septennem pnīam mihi flagiosissimo iniungis
qui si viuerem ad finem mundi tantum facinꝰ
penis innumerabilibus diluere non valerem.
Cui presul, vade inquit ⁊ tres dies in pane ⁊
aqua tantuꝫ ieiuna. Tunc amplius ille plorās
⁊ contundens se: rogabat: vt penitentiam sibi
iniungeret salutarem. supra modum ergo ad
miratus ⁊ exhortatus ⁊ exhilaratus Episcopꝰ
tandem diffinitiue precepit homini: vt abiret:
⁊ tantum pater noster diceret: sciretq; pro cer
to peccatum iam sibi esse dimissum: nec mora
in illa hora: ille dirum eiulatum emisit ⁊ i ter
ram procidens expirauit. Nec dubia fides est:
sicut deo dignus idem Episcopus predicauit:
quin idem penitens: qui sic sine vlla alia pur
gatorij pena: vitam validissima contritione fi
niuit purgatus ad gloriam euolauit.

¶ Malus hō qui dixit in agone. Deus tu scis voluntatem meam. Exemplum.xxij.

l Egitur ꝙ quidam magnus peccator quum iam decollari deberet: libenter confessus fuisset: nec habuit confessorem: nec tempus confitendi: sed contrito corde dixit: domine tu scis voluntatem meam ⁊ saluatus est: sed tamen nullus super misericordia dei peccare debet: quia maledictus hō q̄ peccat in spe.

¶ Duo fratres in vno monasterio vnus fuit gratiosus ⁊ acceptus alius semper accusabat ⁊ corrigebatur in capitulo. Et idem frater p⁹ obitum suum statim iuit ad celū ⁊ alter ad purgatorium Exemplum.xxiij

e Rāt duo fratres in monasterio vno vnus erat gratiosus abbati ⁊ ceteris fratribus. Alter autem non erat gratiosus: ⁊ quicquid deliquit immediate ab abbate punitum fuit sed alteri frequenter pepercit ipse abbas in suis negligentijs: quia gratiosus erat omnibus. Contigit autem ꝙ illi ambo morerentur: apparuit autem ille qui gratiosus abbati fuit: dicens se esse in magnis penis. Et abbas: vbi est tūc ille infelix: qui plures negligentias quam tu commisit. Et ille. O pater ipse non est infelix nec miser: quia iam est in clara visione dei: quia quicquid hic cum negligentia deliquit: immediate hic punitum fuit: ⁊ sic satisfecit. sed mihi pater sepius pepercisti i meis negligentijs: eo ꝙ gratiosus fui tibi ⁊ ceteris fratribus: ergo tam grauiter torqueor i purgatorio: sed pater sancte ora deum pro me: ⁊ recomenda me ceteris fratribus meis in suis missis: ⁊ orationibus: quia valde affligor in purgatorio.

¶ Quidaȝ monachus raptus est ⁊ vidit duos prelatos accusari: ⁊ vnus ex correptione cōmendauit se: ⁊ alter sprevit ammonitionem: ⁊ subitanee defunctus est: Exemplum.xxiiij.

e Xemplum legitur. Conuersus quidaȝ valde religiosus ⁊ contemplatiuus: raptus ad iudicium vidit duos viros magnos: vnus erat Comes: alius erat magnus prelatus valde accusari coraȝ domino: contra quos licet multum videretur dominus iratus tamen ad preces aliquorum de illa curia: distulit sententiam dicens illi cōuerso: ꝙ per abbatem suuȝ faceret illos moneri de correctione: quod ⁊ factum est. Comes ergo se corrigēs timore visionis: ⁊ i bona pnia moriēs: Malus aūt paruipendens visionem: ⁊ nec se corrigens in lecto suo subitanea morte mortuus est.

¶ Decanus qui triginta annis in heremo mā sit ⁊ post mortem apparuit episcopo suo: ⁊ dixit: ꝙ triginta milia hominum obierunt illo die: ⁊ ipse ⁊ sanctus Bernardus statim ad celum: ⁊ tres ad purgatoriuȝ intrauerunt: ⁊ alij omnes eo die mortui ad infernū descenderūt. Exemplum.xxv.

l Egitur in vita beati Bernardi: ꝙ vnus heremita: qui ante fuit decan⁹ ligonensis: qui cum fuisset vigintiquinque annis in heremo post mortem apparuit ligonensi episcopo in gloria magna: sic ꝙ episcopus admirabatur: tunc dixit episcopo: ꝙ in hora mortis sue triginta milia hominum decesserunt de quibus omnibus ipse ⁊ beatus Bernardus in celum ascenderunt ⁊ tres i purgatorium venerunt: ⁊ alij omnes ad infernuȝ descenderunt.

¶ Quidam reputabatur quasi sanctus: ⁊ tamen in agone desperauit: ⁊ sic damnatus est. Exemplum.xxvi.

l Egitur ꝙ quidam quasi sanctus reputabatur ab hominibus ⁊ tam acriter a diabolo de peccatis suis preteritis in agone impugnatus fuit: ita ꝙ ex toto desperauit ⁊ sic damnatus fuit.

¶ Quidam qui voluit absqȝ omni peccato viuere: ⁊ sic desperauit: sic tamen ꝙ surrexit cōuerso.

Exemplum.xxvij.

l Egitur ꝙ quidam voluit singulareȝ vitam ducere ⁊ immunem se esse ēs ab omnibus peccatis venialibus: ⁊ quando vidit ꝙ non potuit viuere sine peccatis venialibus incidit in indiscretam tristiciaȝ ⁊ consequenter in desperationem: ⁊ sed postmodum adiutus orationibus ⁊ informationibus discretorum surrexit de illa desperatione: ⁊ humiliter recognouit se sine venialibus non posse viuere.

¶ Heremita qui reduxit desperatuȝ ⁊ sic meruit duplicem coronam.

Exemplum.xxviij.

l Egitur ꝙ quidam peccator enormis intantum etiaȝ excessit: in omni flagitio: ꝙ similis sibi vix audiebat̄ vn̄ moriens desperabat: cui vir dei heremita quidā

consuluit ut confiteret. Cui ille, desperatus cum Caym dicendo ait: Maior est iniqtas mea: q̄ ut veniam merear. Cui heremita: fili mi. Quis abyssum exhauriret misericordie ⁊ bonitatis dei: nunqd virtus contritionis ⁊ devote cōfessionis omnia vicit peccata. Cui peccator: Magna sunt q̄ asseris: Cui heremita: que ipm vestio peccatis tuis: ⁊ ut secu to agere possis pniam oportet ēt ea ois te mihi publicare: Quo facto: subdit heremita Nunqd doles fili: q deum offendisti ⁊ hoc tuā confessionem sacramentalē esse asseris: cui ipso annuente suscepit absolutionem ⁊ devote expiravit. Tandem ille viro dei apparuit. asserens se esse in statu salutis here mite vero duplicia pmia a deo reposita pp caritatē suam ⁊ informationē: qua eū reduxit de desperatione ad viam salutis.

¶ Quidā detractor infamavit sacerdotes ⁊ religiosos ⁊ ei⁹ lingua nō potit putrescerē.

Exemplum. xxix.

e Rat quidā maximus detractor religiosoꝝ clericoꝝ ⁊ alioꝝ bonorum hoīum: qui tandem decessit ⁊ obijt ⁊ post multos annos. quū apiebat ei⁹ sepulcrū totū corpus inveniebat putridū preter linguā eius sed rane linguā inter se volventes rodere non valebāt in signū q lingua illa non fuerat digna in terrā redigi: pro eo q multos hoīes leserat. ⁊ miser ille hō: cuius illa lingua erat iam in anima: ⁊ post iudicium in corpore ⁊ anima in eternū torquebitur. nec tamen consumetur.

¶ De duobus socijs. quorū unus erat detractor pessimus in extremis vidit albatos homines manus extendentes ⁊ conquerentes de eo. ⁊ sic desperavit. Exemplū. xxx.

f Uerunt duo socij clerici: quorum unus erat detractor pessim⁹ sic q de nullo poterat bonū loqui: qui infirmitate detent⁹. quū ad pniā a socio moneret. parvipendens monitionē eius: in nullo oīno se emendavit ⁊ quū ad extrema appropinquaret adiuratus a socio suo: pmisit sibi: q infra. xxx. dies appareret ei si posset: ⁊ si de⁹ pmitteret. Et sic mortu⁹ est ⁊ post paucos dies deo pmittente: nō pro salute eius: sed ut ceteri tali erudirent exemplo. apparuit socio eius niger ⁊ accensus totus ignitus intus ⁊ foris incendio infernali ad cuius conspectum quū ille tremore deficeret: dixit ei: Ego sum ille infelix quondam socius tuus pro quo oras inaniter qr ppetuo sum dāpnatus. Et quū ille quereret qūo successisset sibi i agōe rndit: Quū essem in extremis ductus sui coram iudice: quūqz obmutescerem pre timore. vidi multas aīas sole lucidiores ad iudicem contra me man⁹ extendentes ⁊ clamantes: vindica dne sanguinem nostrū de illo mēdace detractore: q nos apud hoīes mendaciter diffamavit ad hanc vocem quū me iudex inspiceret torva facie ⁊ irato vultu. ego in eius aspectu territus ⁊ confusus ⁊ de prolatis ɔtra me malis mihi cōscius memetipm ⁊ magnā misericordiā deisum oblitus. ⁊ sic desperans perpetuo sum dampnatus.

¶ Epūs probus ⁊ devotus punitus est in purgatorio. per fetorem famuli sui q ardebat in inferno quia audivit detractiones illius famuli ⁊ eum non semper correxit.

Exemplum. xxxi.

l Egitur de quodam Epō q fuerat in purgatorio ⁊ vehementer affligebat in fetor clerici sui existētis in inferno ascendentis ad ipm qr detractiones eius qūqz audierat ⁊ eū ppea non satis acriter corripuerat: cuius alias episcop⁹ in se satis bonus fuerat.

¶ Senex qui. l. annis habitavit in heremo ⁊ postmodū piecit se i profundū fovee ex iussu diaboli quem credebat ēe angelū dei.

Exemplum. xxxij.

e Xemplum de quodā antiquo patre Hero nomine qui quinquaginta annis in heremo commoratus magne abstinentie fuit: qui tandem angelū sathane pro angelo lucis suscipiens ⁊ suis suasionibus acquiescens se in puteum profundum proiecit ex iussu sathane quē angelum dei credebat: ⁊ ipse antiquus pater credebat se illesum exire de puteo prout diabolus ei promiserat extractus itaqz a fratrib⁹ licet semiuiuus credere tamen noluit se esse deceptum: sicqz mortuus ē ⁊ a presbytero sepulturam difficillime ex rogatu fratrum obtinuit. Ebrietas.

¶ Ebriosus nomine Udo qui frequenter ivit ad tabernam: quam ad ecclesiam ire deberet: qualem potum ⁊ qualem lectū: ⁊ quale balneum iam habet in inferno.

Exemplum. xxxiij.

l Egit ꝙ quidā noīe vgo. q̄ſi quotidie inebriabat ⁊ in voluptatibus ſue carnis vixit. ſ. in bene cōditis dapibus ⁊ p̄cioſis potibus. attamen aliq̄ñ aliqua bona opa fecit ꝑꝑ que bona opera deus miſit angelū ad eū qui admonuit eū ſemel ⁊ bis de emendatione vite: q2 ſic nullo mō ſaluari poſſet. ⁊ tertio admonuit euꝫ angelus ⁊ ſuꝑ addidit. Si te non emendaueris in breui malam mortē ſuſtinebis ⁊ ſic angelus diſpuit: qui tñ ſe nihil emendauit: ſed in peccatis ſuis vt prius perſeuerauit ⁊ vna nocte ebrius dormitum iuit. ⁊ famul⁹ ſuus: qui bon⁹ homo fuit vidit de nocte animam domini ſui a demonibus de corpore extrahi ⁊ ad penas inferni deduci. Et princeps demonum ſurrexit. ⁊ obuiam illi iuit ⁊ eum fecit collocare ſuper ſedem ignitam ⁊ iuſſit ferre potum. cum ſulphure ⁊ igne mixtum dedit ei bibere dicēs: Quia in ebrietate vixiſti. hic potus tuus erit: ⁊ coegerunt eum bibere: ⁊ tamen potum exhibere non potuit: quia vas illud immediate e conuerſo repletum fuit: Poſt princeps demonuꝫ fecit ei preparare balneuꝫ de igne pice ⁊ ſulphure mixtum in quo ille miſer balneatus eſt Et dixit ei Princeps demonum: hoc balneum tuum: quia creatorem tuum balneando ⁊ in delicijs viuendo ſepius offendiſti. Tertio fecit ſibi preparare lectum ⁊ tunc fuit proiectus in profundam foueam que fuit plena igne. fumo ſulphure ⁊ fetore. Et princeps demonum dixit ei: Nunquid legiſti ⁊ audiſti ꝙ dominus per prophetam Amos dicit. veh qui dormitis in lectis eburneis ⁊ laſciuitis in ſtratis veſtris. ſed quia tu talis fuiſti hec erit requies tua ſ. illa fouea in ſeculum ſeculi.

¶ Miles qui apparuit poſt mortē filie ſue cū cruſibulo in quo erat ſulfur ⁊ ignis.

Exemplum. xxxiiij.

l Egitur ꝙ quidam miles frequenter inebriabatur ⁊ cum quodam cruſibulo ad dedicationes ꝑrexit ⁊ tabernas viſitauit. ſed de eccleſiis ⁊ indulgentijs nihil curauit: qui poſtmodū infirmatus rogatus eſt a deuota filia ſua vt ei p⁹ mortem appareret. ⁊ ſtatum ſuū ei indicaret: qui poſt obitum ſuum ei infra. xxx. dies apparuit: ⁊ cruſibulū in manu eius habuit: ⁊ ignitus ex toto fuit. Et filia eius perterrita quis eſſet queſiuit: ⁊ quid cum cruſibulo vellet: qui Reſpondit pater tuus ſum: ⁊ in illo cruſibulo habeo potum meū de quo dicit. pſal. Ignis ſulphure ⁊ ſpūs procellarꝫ pars calicis eorū. Tunc ſecūdo q̄ſiuit vtrū ſibi ſuffragari poſſet Reſpōdit nō. imo nec oēs ſancti in celo: quia ſnia Euangelij data eſt ſuper me. vbi dicitur. ligatis manibus ⁊ pedibus proijcite eum in tenebras exteriores: vbi erit fletus ⁊ ſtridor dentium: Tunc cepit clamare ter. Uhe in amaritudine. Uhe in multitudine. Uhe in eternitate penarum.

¶ Bibulus qui tenuit cyphum in manu ⁊ dixit in ludo: tres ſoluit ⁊ ſic ſubitanee obijt.

Exemplum. xxxv.

e Xemplum de bibulo qui cyphum in manu tenens ⁊ globum rotans dixit. Tres ſoluit: ⁊ poſt ludi interdictionem ſubitanea morte mortuus eſt. Et alius dixit: certe tibi ludum dimitto.

¶ Exemplum de eo qui in tabernam vendidit animam ſuam quomodo diabolus eum rapuit cum corpore ⁊ anima.

Exemplum. xxxvi.

q Uidam in taberna ſedēs dixit ad ſocios ſuos: ſi etiam crederent animas eſſe: ipſe enim nullo modo crederet aliquam animam eē: nec vnquā aliquam vidiſſe: ⁊ ꝙ ſacerdotes ⁊ monaci animas ⁊ infernum adinuenerint propter lucra temporalia: ⁊ ideo dixit ſe non credere nec aīas nec infernū. Et quū alij ſocij aſſererent oīno ſm verā fidē catholicam eē aīas ⁊ infernū ſimilr ⁊ celū. Et ꝙ aīa poſt diſceſſum a corpe: vel erit in penis inferni vel in purgatorio vel in gaudijs celi. Tūc ille dixit ſi aliqs vellet emere aīam ſuā: ipſe venderet ſibi illam. Rñdit vnus volo: ⁊ emit eam ꝑ vna quarta vini: q̄ mox potata fuit. Et ecce affuit demon in forma hominis ⁊ emit illā animaꝫ: ab illo qui eam emerat. iterum pro vna quarta vini. ⁊ vino potato dixit dmon ad eū a quo emerat: da mihi animā q2 mea eſt: ⁊ dixerūt qui aderāt Juſtum eſt vt qui aliquā rem emit ꝙ eam poſſideat. ⁊ mox ille bibulus: q aīam ꝓpriam vendiderat a diabolo ſuffocatus eſt: ⁊ ſocijs videntibus. diabolus eum cum corpore rapuit ⁊ animā ad infernum deduxit.

¶ Hospitem bibulorum ⁊ lusorum: quem diaboli cum corpore ⁊ anima rapuerunt.

Exemplum. xxxvij.

l Egitur ꝙ quidam tabernarius propinans vinum omnes tam bonos ꝗ̃ malos hospitio recepit: ⁊ permisit eos in domo sua ludere: chorizare: blasphemare: inebriari: lenones ⁊ meretrices insimul peccare: ⁊ alia multa mala permisit fieri in domo propter lucrum temporale: semel vna die dominica: quum vinum de cellario portaret ⁊ ante ianuam exportaret: hospitibus extra domum sedentibus: quia domus plena erat hospitibus. Ecce ventus turbinis eum violenter rapuit: ⁊ sursum in aera leuauit in conspectu totius populi. Et quum sic a demonibus leuaretur clamauit cõpuncto corde. O deus quid fiet de anima mea. Tũc demones permiserunt eum cadere in vno campo super vnum agrum dicentes: quia oblitus es omnium transitoriorum ⁊ corporis proprij vite vxoris: filiorum: atq; amicorum tuorum: ⁊ deum solum pro anima tua compuncto corde rogasti: ideo non possumus te vltra ducere: quia omnipotẽs non vult nos permittere nostram in te exercere voluntatem: eo ꝙ compuncto corde inuocasti eum: ⁊ si hoc non fecisses cum corpore ⁊ anima te ad infernum duxissemus. Et hoc dicto disparuerunt: ⁊ postmodum inuentus in campo reportatus est ad domum ⁊ per aliquos dies decubuit. Et postꝗ̃ conualuit se emendauit ⁊ tabernam amouit: ⁊ amplius nunꝗ̃ permisit aliquẽ in domo sua ludere vel blasphemare vel chorizare siue alia mala exercere.

Elemosina.

¶ Petrus theolonarius: qui primo parcus fuit ⁊ postmodum fecit seipsum vendere ⁊ precium dare in elemosynas pauperum.

Exemplum. xxxviij.

l Egit᷑ de quodã theolonario diuite ⁊ immisericorde. Semel. n. pauperibus in hieme sedẽtibus ad solẽ ⁊ se calefacientibus ceperũt singli domos elemosinariorum collaudare ⁊ pro eis orare: similr ⁊ domos elemosinas nõ facientium vituperare. Inter quas etiã venit in medio earum domus illius theolonarij: ⁊ ceperũt singuli interrogare inter se: ⁊ nullus inuentus est qui vnꝗ̃ cepisset de illa domo elemosinas. Dixit vnus ex eis. Quid dabitur mihi ⁊ ego accipiaz ex ea hodie elemosinam: ⁊ alij fecerunt cũ eo pactum. ille pauper veniens stat foris portã expectans: quando Theolonarius iste ad domũ reuerteret᷑ ex dispensatiõe deipuenerũt simul ipso Theolonarius ⁊ vnus seruus portans siligines a mancipio causa prãdij ipsius. Vidẽs igit᷑ egenũ nõ inueniẽs lapidem pp furorem arripuit siliginem: ⁊ iactauit i faciẽ pauperis. Itaq; post duos dies egrotauit infirmitate ad mortem: ⁊ vidit in somnis oẽs actus suos sup stateram appendere. In vna quidẽ acie cõgregabant᷑ mauri viri nigerrimi ⁊ deformes. in altera quidẽ acie fuerant quidam candidi ⁊ albi coloris: qui nihil inuenientes boni quod ipsi appenderẽt aduersus mala opa que collecta erãt ab illis nigris: tunc illi candidi ad alterutrũ dixerũt. Nihil hic hẽmus: Tunc dixit vnus eoꝝ. Vere nihil hẽmus hic nisi vnaz siliginẽ quam dedit ante duos dies xpo: ꝗ̃uis non voluntarie. Et mittentibus ei siliginẽ in statera equalitas facta est. Tunc dicũt Theolonario: hi fuerunt candidi: vade ⁊ auge ad hanc siliginẽ: ne isti nigri apprehẽdant te. et euigilans cognouit que visa sunt ab eo non esse mẽdacia sed vera. Omnia. n. que a iuuẽtute fecerat. ⁊ quoꝝ ipse erat oblitus. videbat illos ethiopes ꝯgregare ⁊ ad libram deportare. et dicebat. vere si vna siligo quaz iactaui p furorem ita profuit: a quantis malis tunc liberatur ille q bona intentione dat elemosinam indigẽtibus. ⁊ de cetero ita modestus ⁊ prudens atq; summus elemosinator factus est. Contigit. n. post hoc pro tẽpore quodam sm ꝯsuetudinez eum procedere ad theolonẽũ. ⁊ obuiauit ei quidam nudus ⁊ cecidit ante eum rogans: vt contectionez apud eũ impetraret. Ille vero expoliauit se ⁊ dedit ei vestẽ. ⁊ di. vt deuz pro eo rogaret. Pergens vero ille pauper: erubescẽs indui tam preciosa veste. dedit vni venditori vt venũdaretur. ⁊ quũ rediret Theolonarius vidit vestẽ suspẽsam ad vendendũ ⁊ tristatus est. ⁊ ascendens domum suam sedebat plorans ⁊ cogitans: qa nõ dignus fui vt haberet memoriã mei egenus. Quum sic anxiaret᷑ obdormiuit: ⁊ vidit quẽdaz pulcherrimũ tanꝗ̃ solem ferentẽ crucem sup collũ suũ q di. sibi. qd ploras dñe petre: qa sic erat vocatus ⁊ ostẽdit ei quia dominus vestitus esset

veste sua: et dixit ei. Ecce ego vestior veste ista. quam tu egeno dedisti: et gratias ago bone voluntati tue quoniam frigore affligebar et cooperuisti me. Ad se ergo reuersus admiratus est et incepit beatificare egenos et dicere viuit dominus: si inops xpo domino meus fuit: nisi moriar fiam tanquam vnus ex eis. et accersito notario eius quem vt emerat dixit ei. Duc me in sanctam ciuitatem et vende me vni xpiano: et precium da pauperibus. notario recusante dixit ei iterum: si me non vendideris ego vendam te barbaris. obediuit ergo ei notarius: et perduxit eum in hierusalem et vendidit eum vni argentario pro. xxx. denarijs: et totum illud precium dedit pauperibus: et postquam reuersus est ad domum nulli hoc manifestauit. Ille autem Theolonarius coquinabat domino suo et lauabat scutellas: et affligit seipsum magno ieiunio. Quum vero vidisset dominus se benedici et prosperitatem habere propter ipsum seruum dixit illi. Volo humilis petre liberare te: vt sis amplius frater meus: ille vero recusauit. Viderat enim eum frequenter conuicia sufferre a conseruis suis et percuti: quia tenebant eum tanquam amentem: ita quod ei nomen imponerent amentis. Quotienscunque enim tribulabant eum conserui eius et dormiebat in tribulatione: apparebat ei christus indutus veste quam dederat egeno: tenens ista triginta numismata in manu dicens ei: noli metus esse frater Petre. Ego suscepi precium tuum et tibi restituam et in futuro tempore consolabor te. Qui petrus xpo: sic viteri in humilitate et paupertate seruiuit et postmodum vitam in bono finiuit.

¶ Senex cum iuuene habuerunt communem vitam et semper senex plus habuit quantumcunque pauperibus dedit. Exemplum. xxxix.

Legitur in vitaspatrum quod quidam senex cum alio iuuene fratre habebat communem vitam. Erat autem senex ille misericors: et contigit quod venit magna caristia et ceperunt quidam venire ad domum eius pro elemosinis. Senex vero omnibus venientibus distribuit panem. Videns autem frater iuuenis: quod fecit: dixit seni. Da mihi partem meam de panibus: et quicquid vis de parte tua fac. Senex autem diuisit panes et faciebat more solito. de parte sua elemosinas: et multi concurrebant ad senem audientes quia omnibus daret. videns autem dominus humilitatem eius multiplicauit panes. Frater autem iuuenis: qui acceperat partem suam et nulli dabat: consumpsit panes suos et dixit seni. Quoniam modicum adhuc habeo de panibus meis habeamus simul panes. Dixit ei senex: quomodo vis facio. Et ceperunt iterum simul edere et communiter viuere. Facta igitur iterum abundantia victualium a deo: iterum venerunt indigentes accipiendo elemosynas. Contigit autem vna dierum quod frater iuuenis ille intraret ad videndum quantum haberent de panibus: et videbat quod defecerant panes: venit autem vnus pauper postulans pro deo elemosinam. Senex dixit fratri suo. Da ei panem. Alter respondit. Jam non habemus pater. Et dixit ei senex. Intra et quere. Et ingressus frater attendit et vidit repositaria in quibus panes habere solebant repleta panibus. Et quum vidisset timuit et tollens dedit paupi atque ita cognoscens fidem et virtutem senis glorificauit deum.

¶ Mechanicus qui nisi vnum denarium habuit aliquid emere ad manducandum et eum dedit denarium cuidam paupi propter deum et angelus portauit sibi viginti solidos.

Exemplum. xl.

Petrus damianus narrat vnum exemplum. quod quidam pauper vir cum vxore sua vnum solum denarium habebat ad emendum aliquid quod in die ieiunij cum pane comederet: et quum fuit in via eundi ad forum ad emendum. quidam pauper venit: et ab eo elemosinam postulauit et dedit illi denarium illum et sic rediit ad domum et panis ad mensam ponebatur. Et ecce vir ignotus et festinus. xx. solidos denariorum in linteo ligatos in manu eius tenens posuit ad mensam dicens illos a domino suo missos: et hoc facto mox recessit: et quis iste fuerit: non nisi angelus creditur.

¶ Quidam vidit aliquos nigros: aliquos sanguinolentos: aliquos claros et splendidos: ad sacramentum christi accedere.

Exemplum. xli.

Alia Exempla.

l Egitur in libro de donis. ꝙ quidaꝫ sanctus Epus in festo pasce. dominum rogauit: vt sibi reuelaret merita tunc cōmunicantium. ⁊ dñs ostēdit ei: ⁊ vidit aliquos quasi ferrum ignitos aliquos vero sanguinolentos: ceteros vero vt solem fulgidos. Et dixit ei Angelus dñi: nigri sunt luxuriosi ⁊ superbi. igniti auari. sanguinolenti iracundi ⁊ blasphemi: qui omnes sūt indigni: ⁊ indigne accesserūt. quāuis enim sint contriti ⁊ confessi: tamen non habent firmum propositum in futurum abstinendi. ceteri vero qui sunt lucidi: qui sunt isti: qui digne accesserunt cum firmo proposito abstinendi ⁊ emēdandi vitam suam.

Quidam cognouit propriam vxorem sabbato pasce. ⁊ in die pasce quando cōmunicare voluit corpus xp̄i exiliuit de ore ipsius.

Exemplum. xlij.

l Egitur. ꝙ quidam in sabbato sancto pasce propriam cognouit vxorem. a cuius ore quādo in die pasce cōmunicare voluit corpus christi resiliit: vnde confusus ⁊ contritus postea confessionē fecit ⁊ penitētiam egit ⁊ digne cōicauit.

Quidam post cōicationem ad tabernam iuerunt ⁊ quomodo suffocati sunt a sanguine proprio.

Exemplum. xliij.

l Egitur in libro sūmorum pontificū ꝙ quidā post festum pasce: ⁊ sacrā cōmunionem. ebrietatibus ⁊ lasciuijs sunt lapsi. sed non impune: naꝫ ex ore eorum fluxus sanguis fetidissimi emanauit: qui ⁊ ad interiora eorum retrorsum refluens illos eosdem suffocabat: subito etiam aqua cum pluuia mundauit: ⁊ eorūꝫ possessiones cum omnibus fructibus ⁊ segetibus extrixit ⁊ euertit. vnde ex oris dracones pestiferi: nec ingredi nec egredi sinebant homines nisi ad mortē: pro quibus quidam vir dei deū deuotius exorauit: cui angelus quoniā. Respondit dicens. Queso te si quis proditorie filium imperatoris in fedissimo ⁊ obscuro carcere cōcluderet quid ꝺ tali fieri deberet. Rñdit vir dei ꝙ talis multū deberet dilaniari. Cui angelus: sed quid de illo qui pixidē corpis xp̄i coram oibus in luto fetidissimo inuolueret. cui vir dei. Talis vt hereticus ⁊ sacrilegus cremari deberet. Rñdit angelus numquid talia cōmiserūt: pro quibus oras: in die sancto pasce sanctam cōmunionem receperunt: postmodum ꝯ seipsos ⁊ sacramentū quibus cōpuncti certi penitentiam egerunt ad salutem.

Quidam habuit magnam deuotionem ad sacramentum ⁊ in agone nō audebat sumere ꝓpter vomitum ⁊ petiuit eucharistiaꝫ sibi poni super pectus suum.

Exemplū. xliiij.

q Uidam habens magnaꝫ deuotionē ad sacramētū altaris omni die si aliquo modo potuit integrā missam audiuit ⁊ quū mori deberet ⁊ ꝓpterea vomitum cōicare nō posset ⁊ de hoc multū doleret petijt sibi latus suū lauari ⁊ in pāno mundissimo corpus xp̄i supraponi. quo facto pannus paulatim corpori xp̄i nudam cutem istius hominis tetigit vsqꝫ ad cor cunctis vidētibus penetrauit.

Meretrix que iuit per lutuꝫ ⁊ adorauit eucharistiam ⁊ xp̄s de pixide dixit ei. ego ignosco tibi omnia peccata tua.

Exemplum. xlv.

f Uit quidam plebanus in tharingia qui tulit ad collū suam in pixide in honesto saculo corpus dñi extra villam ad cōicandam quendam infirmū. Tunc q̄dam meretrix stans nō longe a via in suo prostibulo vidit ⁊ cepit cogitare penes se: ꝙ si fides xp̄iana esset vera. tūc iste esset saluator mūdi: quē sacerdos in pixide portaret: ⁊ quō ipsa contra eum ausa esset tanta mala perpetrare: qui tā tot ⁊ tanta incōmoda sustinuisset pro redemptione mundi. ⁊ ipsa cōpuncta in seipsa relicto prostibulo cucurrit per lutū ꝓfundum veloci cursu ad sacerdotem inquinata luto vsqꝫ ad medietatem cruris dicens. State domine sacerdos. ⁊ sic stetit sacerdos: ⁊ ipsa prosternens se in luto ante corpus xp̄i ait: dñe yesu xp̄e: si tu es ille qui ꝓ nr̄a redēptiōe nat⁹ fuisti de ꝟgine passus ⁊ sepult⁹: ascēdens ad celos: sedēs ad dexterā patris: iudicaturus viuos ⁊ mortuos: ⁊ si te talē iste sacerdos portat i pixide: rogo te ꝑ tuā ineffabilē miaꝫ ignosce mihi pctā mea. Et rñdit ye. sus de pixide i lingua latina. ⁊ ego ignosco tibi pctā tua. ⁊ illa audiens vocē de pixide i latino ait: dñe nō intelligo latinū: rogo te loquere teutonice: ⁊ stati dñs locutus est de pixide teutonice ⁊ ego recipiā te in gr̄aꝫ meā: hoc audiēs meretrix ait: ⁊ tu dñe me suscipis in gr̄am tuā: q̄ peccaui in carne mea luxuriose: oi mō quo dici ū q̄ cogitari pōt: gr̄as tibi ago bone dñe yesu: ⁊ sic conuersa statim emendauit vitam restituta gratie saluatoris.

¶ Miles qui orauit quinq̧ pater noster. quomodo per triduum vixit in patibulo.

Exemplum. xlvj.

l Egitur in dia. Cesarij. ꝙ miles quidam apud imperatorem a multis accusatus est. ꝙ terram eius spoliãdo deuastaret: qui tandem captus: secũdum preceptum imperatoris patibulo suspensus est. Postea scilicet die tertio alius preteriens cum seruo quũ vidisset illum pendentem condoluit pulchritudini eius: eo ꝙ vir pulcher fuit ⁊ nobilis. Accesserunt itaq̧ propius vt depositum sepelirent eo ꝙ eiusdem militis esset cognatus: ad quos iste de patibulo clamauit. deponite me: adhuc enĩ viuo illis estimantibus ꝙ fantasma esset: ille pendẽs in patibulo subiunxit nolite timere: ego enim de gr̃a yesu xp̄i ⁊ adiutorio virginis Marie adhuc viuo qui depositus ⁊ ad ciuitatem ductus factus est magnus cõcursus populi ad videndum tam grande miraculum. Et miles iste iussit vocare sacerdotem cum sacramento ⁊ cum magna cõtritione ⁊ deuotione ⁊ lachrymis cõfessus est. Et sacerdos petiuit ab eo vt fateretur ad honorem dei: ⁊ edificationẽ populi: per quid illã gratiã a deo meruisset: ꝙ per triduum viuus in patibulo sic pependisset: ⁊ ait: paruum obsequium deo ego peccator impendi: ꝓpter quod misertus est mei deus. Nam singulis diebus pre omnibus negocijs ⁊ anteq̃ comederem cõsueui dicere: quinq̧ pater noster ⁊ quinq̧ aue maria. Tria ad honorẽ passionis xp̄i ⁊ quinq̧ vulnerũ cũ totidem venijs ⁊ aue maria. Quartum obtuli deo ⁊ angelo cui cõmissus sum. Et quintum cum venia obtuli corpori xp̄i quod singulis diebus per vniuersum mundum conficit. quatenus in fine vite me tanto mererer viatico cõmunicari. quod ⁊ dñs noster ex sua mia mihi p̄stitit. ⁊ mori nõ possum nec debeo anteq̃ illud venerabile sacr̃m percipiam Rogo vos ꝓpter deũ vt cõmunicetis me. ⁊ sic cõmunicatus mox migrauit ad dñm ⁊ in cimiterio sepultus est.

¶ Gregorius papa excõmunicauit quẽdam ciuem. qui contempsit excõmunicationem. statim ciconie nidos suos de domo illius transtulerunt ad aliam domum ⁊ post absolutionem redierunt.

Exemplum. xlvij.

l Egitur ꝙ papa Gregorius non⁹ quẽdam diuitem excommunicauit qui quũ contemneret excõmunicationẽ Pape: tunc miraculo dei ciconie que nidificauerunt super domum eius a domo eius recesserunt ⁊ nidum transtulerunt ad domum alterius: quod videns dictus contumax ⁊ admonitus a cognatis suis qui hoc idem considerauerunt in ciconijs postea humiliauit cor suum petens absolutionem. ⁊ q̃z cito fuit absolutus a sentẽtia illa tunc dicte ciconie redierunt. ⁊ nidum super domum ipsius reportauerunt.

¶ Quidam episcopus excõmunicauit passeres quia maculauerunt ecclesiam sancti Vincentij. ⁊ q̃z cito aliquis passer ibi portatur ad ecclesiam statim moritur.

Exemplum. xlviij.

l Egitur ꝙ in ecclesia sancti Vincentij martiris: multi passeres solebant intrare ⁊ fedare ecclesiam ⁊ diuinũ officium impedire: quum autem non possent excludi ep̄s illi⁹ loci eos excõicauit mortẽ cõminãs eis: si ecclesiã deinceps intrarent ⁊ defedarent. qui ab ecclesia recedentes nunq̃ amodo ecclesiam intrauerunt. imo si aliquis aliquẽ capiat ⁊ violenter in ecclesiam ponat statim moritur.

¶ Sacerdos concubinarius contempsit suspensionem ⁊ excõmunicationem. ⁊ q̃z cito accessit ad celebrandum diabolus suffocauit eũ.

Exemplum. xlix.

l Egitur in vita beati Eligij. ꝙ cum quidam sacerdos infamis esset in diocesi ipsius episcopi ⁊ frequenter admonitus ab eo nollet abstinere a concubina sua ⁊ a peccato luxurie. Tunc beatus Eligius episcopus excõmunicauit eum ⁊ prohibuit: ꝙ nullo modo celebraret. quũ autem sentẽtiam episcopi paruipenderet ⁊ celebrare vellet: astans altari subito cecidit retrorsum. ⁊ a diabolo suffocatus expirauit coram omni populo.

¶ Puella quedam iuit ad castrum. ⁊ diabolus in specie hominis dissuadebat ei. ⁊ postmodum cum peccasset dixit diablous suasi mihi.

Exemplum. l.

p Vella quedam que transibat ad castrũ ad seruiendũ ibi cui obuiauit diabolus in specie hoĩs dicens ei quo tẽdis ipsa r̃ndit: ad castrũ illud pgo ⁊ ibi seruire volo ⁊ ipse dissuasit dicens. Tu postea lugebis. si illuc ibis. Et ista paruipendens verba sua illuc perrexit: ⁊ postmoduz lapsa est in peccatum carnis ⁊ concepit. tunc dominus castri

repulit illam de castro: ⁊ in viam descendendo iterum obuiauit ei diabolus dicẽs ei. vnde venis. At ipsa. Diabolus suasit mihi facere illud in tali castro: vbi cecidi ⁊ concepi. ⁊ iste percussit eã ad maxillam dicens. Tu mentiris. Ego sum diabolus: ⁊ dissuasi tibi hic in eodem loco quando ascendisti ad castrum ⁊ noluisti acquiescere mihi: ergo false me inculpas: quum ibi fuerit culpa tua: ⁊ tua propria voluntas.

¶ Latro quomodo propter bonũ exemplum inuentis monachi factus ẽ bon⁹. Exẽplũ .li.

Arrat Iacobus de vitria. q̃ quidã princeps latronũ regionem in qua habitabat totam depredabat: hos spolians illos iugulans. Audiens hoc quidam abbas ⁊ ad eum accedens statim ab eo ⁊ socijs suis ceptus est: ⁊ abbas quesiuit quid vellent: illis respondentibus: equũ vestrum ⁊ vestes vestras. Abbas dixit. Bona dei sunt cõmunia: ego iam his pluribus annis vsus sum: iustum est: vt ⁊ vos eis nunc vtamini. Tunc dixit princeps latronum. Hodie totum vendemus ⁊ ememus necessaria ad victum. Tunc abbas. Fili quare tantum laboras ⁊ exponis te periculo pro victu tuo. Veni mecum ad monasterium: ego bene procurabo tibi. Cui ille. Ego non possum comedere fabas vestras ⁊ olera: nec bibere ceruisã vestrã. Rñdit abbas. Ego dabo tibi bonos pisces: carnes: ⁊ bonum vinũ. Tandem acquieuit ire ad probandum quid ei abbas faceret: qui fecit ei preparare pulchram cameram ⁊ pulchrum lectum: assignans ei monachum qui ei seruiret: ⁊ oĩa que desideraret prepararet ei: ⁊ omni die postq̃ latro comederat: monachus ex precepto abbatis corã eo: tñ panẽ ⁊ aquam comedebat. Cum ergo ille monachus pluries hoc fecisset. Latro quesiuit ab eo. Frater quid fecisti q̃ oĩ die sic te affligis: interfecisti ne hoĩes: Cui monach⁹: Absit dñe q̃ vnq̃ contristauerim hominem. Rursum latro: Nũ fornicationem: adulterium: sacrilegium commisisti: Tunc monachus pro admiratione se signans ait domino. qd dicitis. A pueritia hoc monasterium introiui ⁊ feminam non tetigi. Cui latro. Cur tunc ergo te affligis. ait: Ut habeam deũ mihi propitium. Tunc latro intra se compunctus dixit. Q̃ miser ⁊ infelix ego sum: qui tot mala: furta: homicidia: adulteria: sacrilegia feci ⁊ nunquam ieiunaui: ⁊ vocato abbate cecidit ad pedes eius: ⁊ petijt vt reciperetur ab eo.

¶ Duo sutores quorũ vnus celebrauit festũ ⁊ satis habuit. ⁊ alter non celebrauit ⁊ sp̃ in penuria vixit.

Exemplum .lij.

Egitur exemplũ de duobus sutoribus quorũ vnus hũit multos cum vxore sua: ⁊ ille nõ dimisit q̃n oĩ die libẽter audiret missam ⁊ in oĩbus ei prospere successit: ⁊ alius nullũ puerũ habuit sed solam vxorem ⁊ quotidie laborauit tam ĩ diebus festiuis q̃ etiam in sacris noctibus ⁊ raro missam audiuit: ⁊ tñ sp̃ in paupertate vixit. q̃ semel quesiuit ab alio sutore vnde sibi ista bona venirent: q̃ cum filijs suis ⁊ vxore sua semper satis haberent: ⁊ ipse plus laboraret: ⁊ tñ semper egens esset. Cui respõdit Cras ibis mecum ⁊ ostendam tibi vbi talia reperiam: mane facto duxit eum secum ad ecclesiam: ⁊ finita missa dixit ei. vade modo ad laborẽ tuum. Sequenti die iterum venit de mane ad domũ eius: ⁊ eduxit eum iterum secum ad ecclesiam ⁊ finita missa iussit eum redire ad domũ suam vt laboraret artificiũ suum. Tertia die iterum de mane venit ad domum eius volens eum secũ ducere ad ecclesiam: ⁊ ille. Charissime si vellem ire ad ecclesiam per me scirem viam. Ego desideraui a te vt duceres me ad locum vbi thesaurum inuenisti vt ego etiam possem sic ditari. Tunc ille dixit. alium locum nõ habeo vbi thesaurum corporis ⁊ premium vite eterne requiro nisi ecclesiam. Nonne audiuisti dominum loquentem in euangelio: Primum querite regnum dei. ⁊ hec omnia adijcientur vobis. Tunc alter compunctus ⁊ ammodo christo factus est deuotus. post hoc semper libenter missam audiuit. ⁊ tunc etiam sibi prospere in omnibus successit.

¶ Filia que propter dehonestationem matris damnata est. Exemplum .liij.

Egitur q̃ quedam filia matrem suam dehonestando ⁊ contristan-

do plurimum conturbauit: tandem filia defuncta est ⁊ sepulta in ecclesia: q̄a diues fuit. Unde in nocte audite sunt voces terribiles: ⁊ custodes ecclesie viderunt eam eadem nocte exhumari ⁊ a duobus demonibus extra ecclesiam extrahi: ⁊ audierunt eam clamantem ⁊ dicentem. Ueh mihi quia in anima ⁊ corpore eternaliter damnata sum propter dehonestationem parentum meorum: ⁊ de mane extra ecclesiam ⁊ extra cimiteriū inuentum est cadauer illud.

Filia que nutriuit matrem cum lacte proprio in turri. Exemplum .liiij.

r
Ecitat Ualerius ꝙ quum quedam mulier nobilis ob quoddam flagitium fuisset morti adiudicata: noluit eam iudex aliqua morte publica punire propter honorem parentele: sed inclusa est in carcere vt ibi fame periret: filia vero eius que erat nupta de licentia iudicis matrem suam in carcere quotidie visitabat: prius tamen diligenter perscrutabatur ne quid comestibile illi afferret. Illa vero extracto vbere singulis diebus lacte proprio matrē alebat. Quum vero iudex miraretur ꝙ tanto tempore superuiueret: repertum est quod ei fiebat a filia: tunc pietate motus matrem filie donauit.

¶ De filio infideli cui bufo prosiliuit in faciem propter dehonestationem parentum.

Exemplum .lv.

l
Egitur in dia. Cesarij ꝙ quidam diues cum vxore sua cessit omnibus bonis vnico eius filio: vt ille sponsam duceret ditiorem: ⁊ filius promisit patri ⁊ matri ꝙ ipsis abundanter: quādiu viuerēt prouidere vellet: ⁊ tamen post aliquod tempus postq̄ desponsasset aliquam iuuenculam ipsa cepit habere displicentiam de antiquo patre ⁊ matre mariti ipsius: ⁊ induxit maritum suum vt locaret parentes suos extra domum separatim: sic itaq̄ patre ⁊ matre separatim habitantibus. primo sat a[redacted] danter prouidit ipsis filius. Tandē clausit viscera pietatis: nimisq̄ tenaciter eis procurauit: Quadam igitur die dñico: vidit mater carnes ferri in domum filij: ⁊ marito dixit: Diu est ꝙ parum comedisti de carnibus: transi hodie in domū filij tui ⁊ inuenies ibi bonam assaturam ⁊ bonum prandium: Tempore igitur prandij pater venit pulsans ad ostium: statimq̄ filius impijssimus assaturam quam iam ad comedendum in partes diuiserat infra mensam abscōdit. Intrante autem patre interrogauit filius quid vellet. qui ait. volebam hic prandere putans hic aliquid boni paratum esse. Ait filius: vides quid hic habemus. accipe duos denarios ⁊ eme tibi ⁊ matri mee vt comedatis. Exeunte autem patre ostium clausum est: ⁊ assatura reposita est ad mensam cuius frustū: quum ad manducandum ori applicaret versum est in bufonem insilientem in faciem eius: ⁊ sic ei adhesit vt pedes suis perioribus cum duabus maxillis vna caro fierent: ⁊ reliquum corpus bufonis corā ore ipsius dependeret: statimq̄ vocato presbytero indicauit sibi plagā dei q presbyter presentauit eum archiepiscopo: qui peccatum suum confitens ⁊ rem gestam per ordinem narrans. Archiepiscopus iniunxit ei penitētiam vt pergeret ad omnes maiores villas ⁊ ciuitates francie ⁊ conuocatis iuuenibus ⁊ pueris narraret: ne quisquam de cetero auderet parentes contemnere: sed sicut precepit dominus in quarto precepto eos honorarent: nec inde bufo recessit scilicet a facie sua ⁊ collo suo: sed cum comedente comedebat: ⁊ quotiens ei cibaria subtrahebantur vel adhibebantur instrumenta quibus deponi posset: collum eius stringebat vt intumescente iam facie oculi eius de sedibus suis mouebantur. Tredecim autem annis sic vixit nec liberari potuit: eo quoq̄ tempore frater Joannes de magno ponte ordi. predicat. vidit illum parisius cum multis alijs pueris ⁊ hominibus.

¶ Gaudia celi sunt magna: quod ostenditur vt infra.

Exemplum .lvi.

l
Egitur ꝙ in ecclesia beati Petri in Colonia: quum esset quedā obsessa contigit aliam obsessam superuenire mox vna contra aliam cepit insurgere ⁊ clamoribus ⁊ cōtumelijs se se afficere. Et demon demoni dicebat: miser quid consentiendo Lucifero sic de celo ruimus: ⁊ alter respondit. Quare fecisti:

Alia Exempla.

Quum illi adhuc quasi penitudinis verba proferrent alter subiunxit. Tace ista penitētia est nimis sera ⁊ idem demon interrogatus a circumstantibus quid facere vellet: vt sic ad celū redire posset. Respōdit si esset columna ferrea rasorijs ⁊ clauis acutissimis circūquaqꝫ bene armata a terra vsqꝫ ad celum errecta tunc vsqꝫ ad diem iudicij si carnē haberem in qua sic pati possem me per illam pati vellem trahi nunc ascendendo nunc descendēdo dūmodo peruenire possem ad gloriam dei de qua ꝓpter meā superbiam cecidi.

Monachus qui audiuit auiculam. ccc.xl. annis ⁊ videbantur sibi tm̄ due hore.

Exemplum. lvij.

Legitur ꝙ quidam religiosus deuotus petiuit a deo vt sibi reuelaret aliquam dulcedinem celestis gaudij ⁊ quū vna dierū esset in oratione audiuit paruam auiculam dulciter prope se canētem qui erigens se ab oratione voluit apprehēdere auiculam que volauit ante eū vsqꝫ ad siluam que erat prope monasteriū. ⁊ sedit super vnam arborem ⁊ ipse sequutus est eam stans sub arbore ⁊ audiuit cantum illius auicule ⁊ postmodū auicula euolauit. ⁊ ipse regressus ē ad monasteriū ⁊ estimabat se vix ad vnam horam vel ad duas horas sub arbore stetisse ⁊ veniens ad monasteriū inuenit ꝙ porta monasterij abstructa fuit cū lapidibus. ⁊ inuenit aliam portam esse factā in alio latere monasterij. ⁊ accessit ⁊ pulsauit ad portā. ⁊ frater portarius quesiuit vnde veniret: ⁊ quis esset ⁊ quid desideraret. Qui rn̄dit. Ego iam nouiter exiui de monasterio. ⁊ iam reuertor ⁊ iam monasteriū variatum est. ⁊ portarius intrauit ⁊ dixit abbati: quidam venit ad portam ⁊ quesiui ab eo quis esset ⁊ vnde veniret. Rn̄dit ego sum frater istius monasterij. ⁊ nouiter exiui ad siluam ⁊ reuersus sum: ⁊ neminē nosco nec me aliqs cognoscit. Tunc abbas ⁊ seniores monasterij quesierunt ab eo nomen Abbatis illius qui ꝑ erat monasterio pro tpe quo monasterium exiuit. ⁊ querentes in cronicis inuenerunt eum defuisse a monasterio. ccc.xl. annis hoc magnum fuit ꝙ per totum illud tempus pre dulcedine cantus illi9 auicule seu angeli. nec sensit frig9 nec calorem nec esuriuit nec sitiuit ꝙ tūc erit qn̄ celum intrabimus ⁊ nouē choros angelorū cantare audiemus.

Quidam miles quando stetisset per totum diem in gaudio. in sero supra hoc cogitans compunctus est ⁊ reuersus est ad dominus.

Exemplum. lviij.

Legitur in vitas patrū ordinis predicatorū ꝙ magister rolandus in quodam festo habuit de scarlato nouas ⁊ preciosas vestes ⁊ cum solemnibus epulis interfuisset cum socijs ⁊ totum illū diem in vanitatibus ⁊ ludis ⁊ in vanagloria trāsigisset in sero ad se reuersus ⁊ tactus a spiritu sancto intrinsecus ait. Ubi est festū quod fecimus: ⁊ illa leticia quo abijt: Uidens ergo ꝙ omnis mundi leticia cito transit ⁊ in dolorem conuertitur sequenti die ordinem predicatorum est ingressus in quo multis annis predicauit ⁊ domino seruiuit in omni sanctitate fame doctrina ⁊ scī preclarus.

Senex qui vidit aliquos comedere mel aliquos panem aliquos stercus.

Exemplum. lix.

Legitur in vitas patrū. ꝙ quidam senex deuotus comedit cum alijs pluribus fratribus. ⁊ comedentibus illis vidit in spiritu ille senex. ꝙ aliqui ad mensam sedentes comedebant mel. alij panem alij stercus. ⁊ admirabatur intra semetipsum ⁊ deprecabatur deum dicens. dn̄e reuela mihi misterium hoc. ꝙ idem cibus omnibus appositus est super vnā mensam ⁊ manducamus sic immutatus videtur ꝙ quidā edant mel quidam autem panem. alij vero stercus. Et venit vox desuper dicens. Illi qui manducant mel hi sunt qui cum timore ⁊ tremore ⁊ gratiarum actione. sedent ad mensam incessanter orantes. ⁊ eorū oratio sicut incensum ascēdit ad deum. ideoqꝫ mel comedunt. qui autem panem manducant. sunt illi qui gratias agentes percipiunt ea que a deo sunt donata illis. Illi autem qui stercus comedunt. hi sunt qui murmurant ⁊ dicunt hoc bonum est: hoc malum est: hec autē fieri a nobis nō debent ⁊ sed magis debemus glorificare deū atqꝫ laudes ei offerre ne in nobis impleatur illud dictum apostoli primo Corin. x. siue manducatis siue bibitis: siue quid aliud facitis omnia in gloriam dei facite.

¶ Filius comitis viso cadauere patris gaudia mundi deseruit. Exemplum. lx.

Legitur q̄ quū quedā ecclesia cōsecrare tur in qua quidam comes erat sepult⁹ ⁊ inde deberet extrahi ꝓpter consecrationē aperto sepulcro apparuit horribilissimus bufo sup faciē eius cū corrodens ⁊ alij multi vermes ⁊ serpentes ad quorū aspectū ⁊ horrorē hoīes resilierūt. hec aūt filius comitis iuuenis audiēs accessit ⁊ visa paterna carne. fa niē ⁊ vermiū diuersitate horrere incepit ⁊ mestus cogitare de morte ⁊ q̄ꝫ vane essent diuitie mundi delicie ⁊ honores. vñ relictis oībus fugit cogitans se fore beatū si paup fieret ꝓ xp̄o quidam aūt domicelli eū sequentes ⁊ inueniētes nec eū reuocare valentes venditis equis ⁊ rebus ⁊ pro deo erogatis admonitionē eius eū pauperē pauperes sequebant̄ cū eo multa cōuicia ꝓpter deū ab hoībus sustinētes. ⁊ quo peterent elemosinas: quicq̄d melius ieniebāt ei dabant: qd̄ noluit. ⁊ dixit: q̄ quilibet haberet qd̄ ei deus daret. Et quū in introitu cuiusdam ville duxisset eos per vicos: ⁊ ipse vicum pauperem eligeret nihil in eo potuit inuenire nisi durissimam crustam ⁊ nigerrimam. quam in domo cuiusdam paupercule videns petiuit ⁊ fragilem testam vnde galline eius bibebant. Qui agendo gratias ad socios suos peruenit nec aliud voluit comedere nisi dictam crustam in aqua teste temperatum. Quum autem crustam istā comederet ⁊ sanguis de ore eius exiret: flebant socij eius quos ipse licentiauit. ⁊ ipse fugit ab eis ne emolirent cor eius. Ipse vero romam venit vbi factus est arborarius. ⁊ secretum suum ⁊ statum suū cuidā cardinali reuellauit in confessione. Quum autē post plures annos. semel vrbem intrasset ad vendendum carbones. ⁊ ad domum dicti cardinalis cōfessoris sui carbones portasset arreptus infirmitate post suscepta sacramenta omnia. pauper iacens sub gradu ad dominum migrauit. quo mortuo omnes campane vrbis per se sonuerunt. Quod quum audisset, papa admirabatur ⁊ Cardinalis confessor eius reuelauit causam homines autem terre sue existentes in curia audientes hec: quem viuum querebant mortuum inuenerunt.

Gratitudo.

¶ De leena que portabat pelles ferarum beato Machario. in signum gratitudinis. Exemplum. lxi.

Legitur in vita sancti Macharij q̄ quū quedam leena habuerit speluncam iuxta cellam sancti viri. Dum vna vice inuenisset catulos excecatos dolens: apportauit eos ad pedes ipsi⁹ Sācti. Quumq̄ꝫ intelligeret vir dei: pro illuminatione catulorum beluam rogare. eo orante illuminabantur. ⁊ ad speluncam matrē sequebantur nō ingrata illius beneficij: pelles ouiū ⁊ aliarum ferarum quas pro victu capiebat: sepius ⁊ pluries pro gratitudine ante ostium celle beati Macharij portauit.

Gratitudio.

¶ De duobus lupis qui reportauerunt puerū ad villam. pro gratitudine. Exemplum. lxij.

Legitur q̄ duo lupi asportauerunt de villa ad siluam vnum puerum ex negligentia matris non bene custoditum. Tunc vnus luporum habens os reuersum in ore suo. ⁊ puer quū portaretur ab eo immisit manum ⁊ extraxit illud, pro qua mercede ipsi lupi reportauerunt puerum ad villam ⁊ illum liberū dimiserunt.

¶ Rusticus qui habitabat in vna curia solitaria ⁊ xp̄m in forma pauperis in domū suam introduxit. Exemplum. lxiij.

Erat quidam rusticus cum sua vxore qui morabatur in vna villa ⁊ habebat de cōsuetudine q̄ singulis sextis ferijs solebat inuitare vnum pauperem hominē in memoriam passionis iesu xp̄i: ⁊ quando pauperem non habebat differebat prandium donec vnus pauper veniret. Accidit autem vna sexta feria: quod nullum pauperē habere poterat. ⁊ dixit vxori sue prepara cibum ⁊ ego exibo ⁊ videbo an aliquem pauperem inueniam. ⁊ exiens vidit in platea publica que nō erat a domo sua distanter remota quendam pauperem in via lutosa incedere quē occurrens ei inuitant eum. ⁊ quū venerit ad domū suam vxor eius dixit ego lauabo sibi pedes quia lutosi sunt: quod est sibi multum necessarium ⁊ postremum comedemus. ⁊ accipiens vrnam cum aqua lauit pedes eius. ⁊ inuenit eum habentem duo magna foramina in pedibus ipsius. ⁊ dixit ad maritum eius. Iste pauper ad modum domini nostri iesu christi habet perforatos pedes. Tunc dominus iesus christus dixit vos alijs diebus

recepistis me ⁊ hospitastis me in mēbris meis sed hodie meipsum ad hospicium vestrum suscepistis. Et ego promitto vobis in presenti necessaria vite: ⁊ post hanc vitam volo vos recipere ad vitam eternam: ⁊ hoc dicto euanuit.

¶ Uir quidam cum vxore sua volentes seipsos suspendere pretristicia, ⁊ simul biberunt i nomine Jesu.

Exemplum.lxiiij.

l Egitur ꝙ quidam vir moratus fuit cum vxore sua in magna pace: ⁊ sanctitate: ⁊ illa similiter cum eo: imisit autem diabolus temptationes in eos vt suspenderent se ⁊ sic euaderent presentes miserias. Quum ergo vtriqȝ ex hac improba ⁊ importuna temptatione tristes efficerentur: vt nec somnum caperent: nec comederent: quesiuit alter de altero causas tante tristitie. Respondit vir ꝙ super omnia haberet voluntatē magnā suspendendi se. Mulier respondit illud consimile esse desiderium suum. Consentientes autem ambo in idipsum laqueos parant: vt se suspenderent. Tunc dixit mulier viro suo. O domine consuleremus ꝙ prius biberemus amore Jesu mutuo: de illo optimo vino nostro: qđ preciosum seruauimus de illa vinea nostra: de qua nondum gustauimus. nec scimus: quale adhuc sit: vt potati adhuc leuius moriamur. placuit viro: vt vinū afferret ꝙ quuȝ vellet bibere sicut consueuerat: signauit vinum: signo crucis dicens. In nomine Jesu christi bibamus: ⁊ bibit: deditqȝ mulieri. Cum autem bibissent vinum cruce signatum. ita fugit diabolus ꝙ omnis temptatio de tota mente eorum tolleretur: vt hoc facere cogitauerant noluerūt postea adimpleri sed contriti ad confessionem confugerunt ⁊ vitam in bono finierunt.

¶ Quidam infirmabatur: ⁊ exorauit sanitatem ⁊ postea iterum exorauit infirmitatem ꝓpter salutem anime.

Exemplum.lxv.

l Egitur ꝙ quidam laborans in magna ⁊ graui infirmitate rogauit q̄ndam sanctum propter familiaritatem quam habebat ad ipsum ⁊ dilectionē: vt sibi impetraret adeo vt sua infirmitate curaretur: ⁊ facta oratione: statim sensit se curatum: Et quum postmodum magis sentiret se esse ꝓnum ad peccandum cepit cogitare: ꝙ magis esset sibi vtilis infirmitas: q̄ȝ sanitas ad custodiendum se a peccatis: ⁊ ad augumentum meriti: ⁊ ꝙ fatue egit: ꝙ simpliciter petiuit illam sanationem. Quare econuerso rogauit eundem sanctum vt intercederet pro eo ad deum vt daret sibi: ꝙ magis sibi expediret ad salutē anime sue: vel sanitatem vel infirmitatem. Et statim reuersa est pristina infirmitas: quam ipse grataner suscepit tanq̄ȝ bonum domum dei cogitans eam esse sibi vtilem ad custodiaȝ sui ⁊ ad augumentum meriti.

¶ Quidā miles qui nihil voluit dari in sanitate postea infirmatus volebat dare vt rogaretur pro eo.

Exemplum.lxvi.

n Arrat magister Jacobus. ꝙ erat q̄dam miles in francia. ⁊ quidā pauper clericus deferebat ad domū ipsius aquā benedictam. ⁊ miles non permittebat aliquid dari sed illū cuȝ conuicijs ⁊ contumelijs afficiebat. Cuȝ aūt dictus miles egrotaret ⁊ vocatus fuisset ꝑdictus clericus ad domū eius precepit sibi aliquid dari rogans eū vt pro eo oraret vt deus sanaret eum qui quesiuit ab eo in quo statu magis laudaret deum ⁊ timeret deū ⁊ sanctos innocaret. Qui respondit. ꝙ in infirmitate magis deū timeret ⁊ corde ⁊ ore euȝ innocaret. Tunc clericus ait ⁊ ego rogabo deum ꝙ in isto statu nos custodiat in quo ei melius valeris seruire.

¶ Quidam singulis annis infirmebatur preter vnum ex quo doluit.

Exemplum.lxvij.

l Egitur ꝙ quidam bonus homo singulis annis infirmabatur preter semel ⁊ tunc dixit. O deus oblitus es mei. q: isto anno nō visitasti me. s. per domum infirmitatis.

¶ Duo fratres vnus valde religiosus. ⁊ alter seruiens infirmis quis deo acceptior.

Exemplum.lxviij.

l Egitur in vitas patrū. ꝙ erant duo fratres quorū vnus multum ieiunauit alter vero seruiebat infirmis deuote: quesitum aūt fuit a quodam sene quis eorū esset maioris meriti ⁊ dixit senex Si frater ille ieiunans appenderet se ꝑ nares: nō posset peruenire ad mensuraȝ illius qui seruit infirmis.

¶ Quidaȝ eligit duos dies in purgatorio postea dixit se centum annis arsisse.

Exemplum.lxix.

Narrat magister humbertus in tractatu de septuplici timore ꝙ quidā peccator correptus graui infirmitate ⁊ longa: deū rogauit vt ipsum de isto mundo tolleret: qđ quū frequenter petijsset astitit ei angelus dñi dicēs ei. Missus sum ad petitionem tuam expediendum: elige qđ vis: aut duobus diebus stare in purgatorio: aut duobus annis adhuc sustinere istam infirmitatem. Iste autem gaudens mortem elegit sibi ⁊ mortuus est ⁊ ductus ab angelo in purgatorium. post horam modicam apparuit ei angelus: quem videns dixit: quis es tu? Et ille ego sum angelus dei: qui te huc presentaui. Et respondit absit. Tu non es angelus dei: qꝛ angeli dei non mentiuntur: tu autem mentitus es mihi. dicens: ꝙ solummodo duobus diebus stare deberem in purgatorio. ego autem iā steti hic per multos annos. Angelus autem ait. Scias ꝙ nundum stetisti hic per horaȝ integrā. Tunc ille. rogo: vt reducas me ad seculum paratus sum sustinere infirmitatem: q̄diu deo placuerit dummodo huc non reuertar: qđ ⁊ factum: est ex dispositione diuina ⁊ reuersus hoc retulit: sustinuitq; patienter infirmitatem per duos annos ⁊ mortuus est.

¶ De quodā infirmo impatiente.

Exemplum. lxx.

Legimus exēplū de vno clerico quatuor annis infirmato: qui dixit deo tu accepisti mihi corpꝰ: ⁊ ego accipiaȝ tibi animam ⁊ dabo eam diabolo. ⁊ dixit in impatientia sua. diabole accipe aiam meā. qđ diuino iudicio statim factum est.

¶ Mulier iracunda: que in agone vertit faciē ad parietem: qñ eucharistiam recipere deberet.

Exemplum. lxxi.

Legitur ꝙ quedaȝ mulier: erat valde iracūda: ꝙ vix aliqꝰ cū ea cōcordare potuit: ⁊ tamen reputabat se esse sanctaȝ ⁊ deuotam: qꝛ corpus suum ieiunijs macerabat: ⁊ in orationibus multum vigilabat ⁊ in alijs bonis operibus frequenter se exercebat: sed hoc vicium principaliter in se habuit vt q̄cumq; eam semel offendit illum amplius nunq̄ dilexit ⁊ nemo illam iracundiaȝ. ⁊ vindictā ab ea remouere potuit. Tandem grauiter infirmata petijt cōfessorem: ⁊ cōfessa est alia peccata sed vicium illud non confitebatur. Et quū sacerdos piridem aperiret ⁊ corpus domini sibi porrigere vellet: tunc ipsa os suum clausit: ⁊ ad parietem se vertit dicens coram sacerdote ⁊ omni populo ibidem existente. Sicut vertebam me sepius ab his qui me offenderunt: ⁊ nunq̄ eis ex corde indulsi. nec eos amodo dilexi ⁊ continue in iracundia steti: ⁊ alios cum iracundia mea perturbaui: ⁊ ad iracundiaȝ ꝓuocaui: sic deus auertit se a me ⁊ me nunq̄ misericorditer respiciet: nec ego esse leta propter meam iracundiam in regno celorum videbor sed cum omnibus iracundis demonibus infernum intrabo vbi eternaliter cum omnibus dānatis ardebo: ⁊ sic misera ⁊ iracunda mulier expirauit.

¶ Studens impregnauit filiam iudei ⁊ dixit ꝙ messiam concepisset.

Exemplum. lxxij.

Legitur in dialogo cesarij. ꝙ fuit q̄dam adolescens ⁊ studens qui dormiuit cuȝ filia cuiusdā iudei. que cōcepit a studente illo ⁊ studens accepit arundinem. ⁊ accedens domū iudei de nocte loquebatur ꝑ arundinē ꝑ fenestrā camere vbi iudeus cum propria vxore iacuit dicēs. Gaudete ⁊ glorificate deū. qꝛ dñs visitauit plebem suam. qꝛ vestra filia impregnata est. ⁊ pariet verum messiam. qui promissus est in lege ⁊ scripturis ⁊ hoc ille studens fecit ter. Et cum parentes cognouissent filiam suā impregnatam adhibuerunt fidē verbis istius suggestoris ⁊ annunciauerunt hoc ceteris iudeis qui oēs gauisi sunt ⁊ deū glorificauerunt. ⁊ illam puellam in magno tenuerunt ⁊ cuȝ instaret tēpus pariendi. oēs iudei congregati sunt ad videndum tam grande spectaculum tandem illa puella peperit cū magno dolore nō filiuȝ sed filiā quod cū iudei vidissent confusi sunt oēs videntes se esse deceptos. ⁊ vnus iudeus accurrens cū impetu ire sue arripiens illam puellā caput eius ad statuam elisit ⁊ sic oēs iudei illic existentes cū ꝯfusione ⁊ indignatiōe recesserūt.

¶ Iudei imaginem crucifixi dehonestauerūt.

Exemplum. lxxiij.

Legitur: ꝙ iudei in quadam ciuitate die parasceues fecerunt imaginem xp̄i ceream ⁊ eam cruci affixerunt ⁊ lancea perforauerūt. Apparuit beata virgo christianis conquerens ꝙ sustinerēt ꝙ adhuc in vrbe illa die filium suum crucifigerent. Xp̄iani autem iudeorum domos intrantes ⁊ eos capientes inuenerunt imaginem cru-

cifixi et eius vulnera cruëtata. quo viso mi-raculo multi iudei ad fidem xpianam con-uersi sunt.

¶ Quidam iurauit super sepulcrum sancti Pancratij et manus adhesit sepulchro.

Exemplum. lxxiiij.

Legitur quod quidam sup sepulchrum Sancti Pancratij martiris peie-rauit. et mox manum retrahere nõ potuit. Et sic omnibus sua malicia innotuit et coram oibus astantibus confusus fuit.

Littera. L.

¶ Loquentib⁹ bona assistunt angeli. et lo-quentibus mala assistunt diaboli.

Exemplum. lxxv.

Legimus. n. quod quidam diues inui-tauit vicinos et cognatos suos. lo-cando eos in vna mensa. et in alia mẽsa col-locauit pauperes. et vnus inter pauperes q fuit sanctus homo: vidit qñ benedixite dixe-runt. et prima duo fercula comederũt ange-los circumire discumbentes. qz loquebant de deo. et postmodũ loqui incipiebant mun-dana et psequẽter viciosa et detractoria tũc demones affuerunt et discũbentes circũde-derũt et ãgeli fugiebãt ab eis et dederũt locũ demonib⁹. qui tunc oẽs discũbentes circũie-rũt et circa eos saltauerũt. tũc amare fleuit iste sanctus homo. postmodũ iterum in fine mense inceperũt loqui de deo et honestis et bonis materijs. Tunc angeli redierũt et di-scũbentes alacriter circũdederunt. et tunc demones fugierunt. et iste deuotus hõ hoc videns cepit alacriter ridere. tunc alij post-modum interrogauerũt illũ deuotũ hoiẽ qre pmo fleuisset. et postmodũ risisset et ipe manifestauit eis que vidit et exhortatus est eos. vt vbicũqz essent cũ hoibus cõgregati. quod semp loqui deberent de deo et de bonis et honestis materijs tunc xpus cum angelis suis semper esset presens.

¶ Lusor qui iurauit per oculos dei et exce-catus est. Exemplum. lxxvi.

Legitur de quodã milite qui dũ oc-casione ludi, per oculos dei iuraret proprij oculi eius a capite exilierũt et in aleam ceciderunt.

¶ Xpianus lusit cum iudeo et ambo mala morte perierunt.

Exemplum. lxxvij.

Legitur in li. de apib⁹. quod in qdã villa in campanie ptib⁹ qdã iude⁹ cũ xpiano lusit. cumqz iude⁹ mltas pecunias pdidisset. et ex ipatiẽtia turbatus. tandẽ in xpm retorquẽs iniuriã blasfemauit et mox cum ad iactandũ tasseres collegisset manus eius cũ tasserib⁹ fuit ptracta qui reprobo furore succensus cũ ipsa ptracta ma-nu mensam lusoriã percutere niteret. verso in ipm et mrem ei⁹ blasfemias turpissimam euomẽs. statim diuersis mirabilr oculis ce-cidit et expirauit. xpian⁹ po collusor eius in amentiam pauore nimio versus clanguit et vitam miseram dira morte finiuit.

¶ Miles quidã magnus lusor. quẽ diabo-lus cum anima et corpore sustulit.

Exemplum. lxxviij.

Legitur i dia. Cesarij quod in ciuitate Tungati. diocesis coloniensis mi-les quidam habitabat. qui sic tot⁹ deditus erat lude tasserum vt nec die nec nocte quiesceret sacculum cum nũmis sem-per secum ferebat vt secum volentib⁹ lu-dere obularet. In ludis autem ita expedi-tus et fortunatus erat. vt vix aliquis ab illo sine damno recederet. vt autem post eris et presentibus ostenderetur quantum deo di-splicent tales ludi inquibus ire inuidie rixe et damna suscitant peccatũqz verba oppro-briose que rotantur cõtraria forent permis-sum est diabolo cum eo ludere qui multos illuserat ac euiscerauerat et qui multorum marsupia euacuauerat nocte igitur quadã diabolus domum eius in spẽ cuiusdam lu-dere volentis intrans. sacculumqz nũmis refertum sub ascella portans ad tabulã cõ-sedit duarios liberalr appoluit tasseres ia-ctauit et multũ i breui de pecunijs militis illi⁹ acqsiuit cui qñ tã pspere succederet: mlta-sqz pecunia quã miles apposuerat disuissz trat⁹, ait nungd non diabolus es tu: et ille Respõdit. Nũc satis est, appropinquat ne ma-tutinale tps. os nos ire. tollẽsqz illũ p tectũ traxit cui⁹ viscera tegulis retrahentib⁹ mise rabilr excussit: et qui de corpe, sectis sit: vel in quẽ locũ illud pueuerit⁹ vsqz hodie a cũctis qui ipm nouerãt ignorat: mane vero visce rum eius reliquie tegulis inherẽtes reperte sunt et in cimiterio sepulte:

¶ Iuuenis q dixit quod non posset facere qn cognosceret qndã mlierẽ honestã. Exẽ. lxxix.

Alia Exempla.

Uit quidam adolescens q ex in-
f tuitu illicito in ꝯcupiscētiā carnis
vehemēt ꝯtra honestā ⁊ pulchrā
mulierē. accensus fuit sed ipsa re-
pulit eū sepius. vnde semel ipse dixit si non suam voluntatē adimpleret oporteret eum mori. tūc ipsa assignauit ei diē locū ⁊ horaꝫ qua deberet venire ad eam. Cū aūt ipse venit tunc illa dixit tua voluntas nō adimplebitur. nisi prius cōsenseris mihi in vna petitione ⁊ ipse libenter ꝯsensit ⁊ ipsa ꝯclusit eū in vna camera per triduū sine cibo ⁊ potu. ⁊ q̄rta die preparauit vnū locum cū mēsa ibi posita que fuit plena bōis ferculis cibarijs ⁊ potib⁹. ⁊ ex opposito preparauit lectū pulchrū ⁊ dixit iuueni: optionē tibi do. an velis comedere ⁊ bibere vel voluntatē tuā mecuꝫ adimplere ⁊ voluntate tua pacta iterū ē cōuerso includam te. ⁊ iam non gustabis q̄cq̄ in comedendo ⁊ bibendo. Tunc iuuenis Rn̄dit. Ego iam ita fatigatus ⁊ attenuat⁹ sum fame ⁊ siti: q̄ ignis cōcupie totus refriguit: ⁊ iam nullā concupiam erga te hēo. sed me delectat comedere ⁊ bibere magis q̄ q̄cq̄ aliud facere ⁊ ipsa dixit: O nec q̄ cur dixisti. q̄ oporteret te mori nisi ego tibi ꝯsentirē. vade ⁊ amplius. q̄n sic accensus fueris tunc tibi subtrahe de cibo ⁊ potu. ⁊ sic poteris carnis tue ꝯcupiam extinguere. ⁊ caste viuere.

¶ Beatus Bernard. in gelidā aquā ⁊ beat⁹ Benedictus in spinas se iniecerūt. vt domarent luxuriam. Exemplum. lxxx.

Egitur de beato Bernardo q̄. se-
l mel immersit se in gelidam aquā
propter vehementem tentationē
carnis. Et de beato Benedicto q
pp ardorē luxurie proiecit se inter spinas ⁊ vulnerauit corpus suum. ⁊ sic per vulnera carnis extinxit ardorē libidinis.

Maledicere.

¶ Maritus q dixit ad vxorem vade in nomine diaboli. Exemplum. lxxxi.

Egim⁹ in dialogo Cesarii q̄ q̄daꝫ
l vir iracundus dixit vxori sue vad
in noīe diaboli. ⁊ diabolus statim
in eam intrauit ⁊ eam grauiter vexauit. de quo vir multuꝫ contristatus fuit ⁊ amplius se nunq̄ vxori vel alicui creature promisit maledicere.

¶ Parentes maledixerunt puero suo.
Exemplum. lxxxii.

Abet i cesareo de puero quē dia-
h bolus cum corpore ⁊ aīa abstulit
propter maledictionē parentū. sic
q̄ amplius parentes pueꝝ non viderūt.

¶ Demon exiuit a corpore obsessi propē aduentum rustici.

Exemplum. lxxxiii.

Egitur in collationibus patꝝ. lib.
l xv. q̄ cum quidā a demone ferocis-
simo obsessus adductus fuisset ad
abbatē Johānem virū quidem magne scītatis. ⁊ miraculis illustratū. ⁊ ab eo adiuratus. demon tamē exire noluit: sed eius verba ꝯtempsit adueniente aūt quodaꝫ rustico in habitu seculari agricola existente q premitias fructuuꝫ suorum monacis deportabat. Territus demon ad eius aduentum fugit. nec ausus fuit eius p̄ntiam sustinere. hic adiuratus a beato Johāne. vt ei vitā suā diceret hic lꝫ inuitus dixit. q̄ esset homo agricola qui nunq̄ componer ꝯsueuerat fruct⁹ laboris sui. q̄n p̄us plenas ddisset decimas ⁊ primitias. Et q̄ nunq̄ reduxisset boues per ꝯfiniuꝫ. aliene culture nisi prius ligasset ora eorum ne alijs nocumentum inferrent. ⁊ q̄ nunq̄ iret ad agriculturam nisi prius iret ad ecclesiam gratias referens largitori omnium bonorum. ⁊ idem semper faciebat cum de sero redibat. Et adiunxit q̄ cuꝫ eēt puer. ⁊ volebat monacus fieri. fuit preuentus a parentibus. qui vxorem sibi dederūt. qua suscepta in virginitate permanēs eaꝫ virginem custodiuit deo vsqꝫ ad morteꝫ. q̄d audiens abbas gratias egit deo.

¶ Pater qui dedit malum exemplum filio nec correxit eum de excessibus.

Exemplum. lxxxiiii.

Egitur q̄ quidam pater ex inordi-
l nato amore non correxit filium suū
sꝫ duxit eum secum in tabernas. q
exemplo patris postmodum factus est potator lusor ⁊ blasphemator. Contigit in breui p̄reꝫ ⁊ filiū postmoduꝫ mala morte mori. Et quidam homo bonus in raptu vidit filium ⁊ patrem suum in inferno se inuicem mordētes: ⁊ filius maledicebat patri: quia eū non correxerat nec ad bonum instruxerat ⁊ q̄ sibi malum exemplum prebuerat.

Alia Exempla.

¶ Item legitur de quodam patre visitāte tabernas ⁊ ludos: qui quū duceret paruulū filium suum secum. ille filius factus grandis postmodum ita assuetus fuit ludis ⁊ tabernis: ꝙ non poterat inde retrahi: ⁊ postꝗ̄ pecunia defecit cepit furari primo patri: deinde viciniis: nec pater suus corrigebat eum acriter: sꝫ quādoqꝫ leuiter eū admonebat: ⁊ ista admonitio nihil profecit. Et cū factꝰ esset magnus semel ⁊ bis deprehēsus ē in furto: sed pater data pecunia: bina vice liberauit eum a suspendio: ⁊ tertia vice deprehensus in furto ⁊ iudicatus ⁊ ductus ad suspēdium rogauit propter deū: vt adduceretur sibi pater suus: qui cū flens aduenisset rogauit eū filius suus vt oscularetur eum ⁊ remitteret ei iniurias: quod cū faceret pater eius filius eum ita momordit ꝙ amputauit ei nasum: ⁊ quum de hoc filius argueretur: eo ꝙ pater bina vice liberasset eum a suspendio data pecunia pro eo: ⁊ iā tertia vice iterū libentē liberasset si potuisset. R̄ndit filiꝰ. Ego bene egi ⁊ iuste feci: quia ipse est causa suspendiȷ̄ mei: eo ꝙ a iuuētute cōmisit me ſm propriā voluntatē viuere: nec me aliquando correxit propter excessus meos q̄s comisi.

¶ Beata Helisabet seruiuit quatuor diebꝰ leproso horribili: ⁊ christus dixit ei: habebis mecū gaudia celi. Exemplum. lxxxv.

l Egitur de sancta Helisabet: ꝙ in hospitali in marhburgꝫ ꝙ construxerat: erat quidā infirmus ⁊ leprosus tam immundus ⁊ fetidus ⁊ tam horribilis aspectu: ꝙ cum omnes ācille ⁊ serui abhorrebant nec ei seruire volebat. Beata Helisabet vidit eū contēptū ab aliȷ̄s: ⁊ ipa cū magna humilitate ⁊ diligētia ministrabat ei caput ei lauabat ⁊ eū balneabat: necnō ipꝫ propriȷ̄s humeris ⁊ brachȷ̄s portabat ⁊ in gremio suo eū quiescere faciebat: ⁊ hoc seruitiū ei quatuor diebus exhibebat quinta autē die quū sancta Helisabet eēt in oratione christus ei apparuit dicens. Ego sū christus filius Marie cui seruiuisti illis diebus: ⁊ quia mihi ꝓuidisti in forma leprosi habebis mecum gaudium eternum.

¶ Moniales quedā iuerunt ad Papā orātes sibi cōcedi mutuo ꝯfiteri. Exēplū. lxxxvi.

l Egit̄ de q̄busdā monialibꝰ in quodam monasterio ꝯstitutis: que inter se deliberauerunt vt due ex ipsis deberent accedere ad dn̄m Papā ⁊ ab eo impetrare ꝙ se mutuo possent confiteri estimantes indignum ꝙ sua secreta ⁊ suas infirmitates vni viro. i. sacerdoti publicare deberent. Cum autē ad papā venissent ⁊ summus apl̄icus intelligēs earū simplicitatē ⁊ diaboli fraudē: dedit eis vnā pixidē clausaꝫ dicens: vt illā secū ad hospicium portarent: ⁊ de mane sibi eam sic clausaꝫ reportarent ⁊ sic obtinerent quod peterent: que venientes ad hospicium pixidē diligenter inspexerunt: ⁊ eū libēter aperuissent: Et tandē vna dixit: apiamus eam: ⁊ videamꝰ q̄d in ea sit: Alia dixit nō audemus: quia summus pontifex apostolicus nobis inhibuit. Tandem per tentationes victe aperuerunt eā volentes eam simili modo recludere. ⁊ sic auis in ea reclusa aufugit que perterrite sunt: ⁊ quū de mane redirēt ad papā: ⁊ ipse cognouisset factū dixit eis. In hoc cognoscit̄ vestra instabilitas ⁊ infirmitas: sic faceretis vob̄ mutuo si deberetis alterutram audire confessiones vestras. Cum enim vna offenderet aliaꝫ illam nullo modo culpam alterius sibi confessam obticeret: ⁊ sic vacue redierunt ad suas sorores.

¶ Mulier que nō fuit ꝯtēta d' ancilla grata. Exemplum. lxxxvij.

l Egitur in collationibꝰ patrū. lib. xiȷ̄ ꝙ quedam vetula inclusa Alexandrie petiȷ̄t ab ep̄o q̄ ei multū familiaris fuit ⁊ illā ꝓp̄ s̄ctitatē suā multū dilexit vt traderet sociaꝫ ei aliquā que eēt cū ea in solatiū. Ep̄s tradidit ei viduā honestā ꝟtutibus pollentē mitē ⁊ dulcē in orōne ꝑsistentē obedientē ⁊ sibi fidelr̄ seruientē. Que vetula ꝯquesta ē ep̄o ꝙ ei nō esset vtilis. Qui dedit ei aliam duram verbosam litigiosaꝫ ⁊ rebellosam ⁊ eam multis conuitȷ̄s afficientē de qua nō est cōquesta: sꝫ pacifice sustinuit vsquequo cum ea exercitata eius iniurȷ̄s adisceret ꝑfectā patientiā pro quo admirās ep̄s quū quereret quō esset ei ipsa respōdit ꝙ melius esset ei cum illa ꝗ̄ cum prima. q̄a prima ita fuisset dulcis ⁊ pacifica ꝙ nihil lucrabatur eius pacientia cuꝫ secunda autem exercitata multis iniurȷ̄s ꝑfectam didicerat patientiam.

¶ Virgo casta multa bona opera fecit ⁊ ꝑ impatientiam dampnabatur.

Exemplum. lxxxviij.

Alia Exempla.

f Uit quidam adolescens q ex in-
tuitu illicito in ꝯcupiscētiā carnis
vehemenē ꝯtra honestā ⁊ pulchrā
mulierē. accensus fuit sed ipsa re-
pulit eū sepius. vnde semel ipse dixit si non
suam voluntatē adimpleret oporteret eum
mori. tūc ipsa assignauit ei diē locū ⁊ horaꝫ
qua deberet venire ad eam. Cū aūt ipse ve
nit tunc illa dixit tua voluntas nō adimple
bitur. nisi prius cōsenseris mihi in vna peti-
tione ⁊ ipse libenter ꝯsensit ⁊ ipsa ꝯclusit eū
in vna camera per triduū sine cibo ⁊ potu. ⁊
q̄rta die preparauit vnū locum cū mēsa ibi
posita que fuit plena bōis ferculis cibarijs
⁊ potib᷒. ⁊ ex opposito preparauit lectū pul
chrū ⁊ dixit iuueni: optionē tibi do. an velis
comedere ⁊ bibere vel voluntatē tuā mecuꝫ
adimplere ⁊ voluntate tua pacta iterꝫ e cō-
uerso includam te. ⁊ iam non gustabis qcq̄
in comedendo ⁊ bibendo. Tunc iuuenis Rn̄-
dit. Ego iam ita fatigatus ⁊ attenuat᷒ sum
fame ⁊ siti: ꝙ ignis cōcupiscētie totus refrigruit:
⁊ iam nullā concupiam erga te hēo. sed me
delectat comedere ⁊ bibere magisq̄ qcq̄ ali
ud facere ⁊ ipsa dixit: O neq̄ cur dixisti. ꝙ
oporteret te mori nisi ego tibi ꝯsentirē. vade
⁊ amplius. qn̄ sic accensus fueris tunc tibi
subtrahe de cibo ⁊ potu. ⁊ sic poteris carnis
tue ꝯcupiam extinguere. ⁊ caste viuere.

¶ Beatus Bernard. in gelidā aquā ⁊ beat᷒
Benedictus in spinas se iniecerūt. vt doma
rent luxuriam. Exemplum. lxxx.

l Egitur de beato Bernardo ꝙ se
mel immersit se in gelidam aquā
propter vehementem tentationē
carnis. Et de beato Benedicto q
pp ardorē luxurie proiecit se inter spinas ⁊
vulnerauit corpus suum. ⁊ sic per vulnera
carnis extinxit ardorē libidinis.

Maledicere.

¶ Maritus q dixit ad vxorem vade in no-
mine diaboli. Exemplum. lxxxi.

l Egim᷒ in dialogo Cesarii ꝙ qdaꝫ
vir iracundus dixit vxori sue vadē
in noīe diaboli. ⁊ diabolus statim
in eam intrauit ⁊ eam grauiter vexauit. de
quo vir multuꝫ contristatus fuit ⁊ amplius
se nunq̄ vxori vel alicui creature promisit
maledicere.

¶ Parentes maledixerunt puero suo.
Exemplum. lxxxij.

h Abet in cesareo de puero quē dia-
bolus cum corpore ⁊ aīa abstulit
propter maledictionē parentū. sic
ꝙ amplius parentes pueꝝ non viderūt:

¶ Demon exiuit a corpore obsessi proptē ad
uentum rustici.
Exemplum. lxxxiij.

l Egitur in collationibus patꝝ. lib.
xij. ꝙ cum quidā a demone ferocis-
simo obsessus adductus fuisset ad
abbatē Johānem virū quidem magne sctī
tatis. ⁊ miraculis illustratū. ⁊ ab eo adiura
tus. demon tamē exire noluit: sed eius verba
ꝯtempsit aduenientē aūt quodaꝫ rustico in
habitu seculari agricola existente q premitti
as fructuuꝫ suorum monacis deportabat.
Territus demon ad eius aduentum fugit.
nec ausus fuit eius pn̄tiam sustinere. hic ad
iuratus a beato Johāne. vt ei vitā suā di-
ceret hic lꝫ inuitus dixit. ꝙ esset homo agri
cola qui nunq̄ componerē ꝯsueuerat fruct᷒
laboris sui. qn̄ pus plenas dedisset decimas
⁊ primitias. Et ꝙ nunq̄ reduxisset boues
per ꝯfiniuꝫ. aliene culture nisi prius ligasset
ora eorum ne alijs nocumentum inferrent.
⁊ ꝙ nunq̄ iret ad agriculturam nisi prius
iret ad ecclesiam gratias referens largitori
omnium bonorum. ⁊ idem semper faciebat
cum de sero redibat. Et adiunxit ꝙ cuꝫ eēt
puer. ⁊ volebat monacus fieri. fuit preuen-
tus a parentibus. qui vxorem sibi dederūt.
qua suscepta in virginitate permanēs eaꝫ
virginem custodiuit deo vsqꝫ ad morteꝫ. qd̄
audiens abbas gratias egit deo.

¶ Pater qui dedit malum exemplum filio
nec correxit eum de excessibus.
Exemplum. lxxxiiij.

l Egitur ꝙ quidam pater ex inordi-
nato amore non correxit filium suū
sꝫ duxit eum secum in tabernas. q
exemplo patris postmodum factus est pota
tor lusor ⁊ blasphemator. Contigit in breui
prēꝫ ⁊ filiū postmoduꝫ mala morte mori. Et
quidam homo bonus in raptu vidit filium
⁊ patrem suum in inferno se inuicem mordē
tes: ⁊ filius maledicebat patri: quia eū non
correxerat nec ad bonum instruxerat ⁊ ꝙ si-
bi malum exemplum prebuerat.

Alia Exempla.

¶ Item legitur de quodam patre visitāte tabernas ⁊ ludos: qui quū duceret parvulū filium suum secum. ille filius factus grandis postmodum ita assuetus fuit ludis ⁊ tabernis: ꝙ non poterat inde retrahi: ⁊ postꝙ͂ pecunia defecit cepit furari primo patri: deinde vicinis: nec pater suus corrigebat eum acriter: sꝫ quādoqꝫ leniter eū admonebat: ⁊ ista admonitio nihil profecit. Et cū factꝰ esset magnus semel ⁊ bis deprehēsus ē in furto: sed pater data pecunia: bina vice liberavit eum a suspendio: ⁊ tertia vice deprehensus in furto ⁊ iudicatus ⁊ ductus ad suspēdium rogavit propter deū: vt adduceretur sibi pater suus: qui cū flens advenisset rogavit eū filius suus vt oscularet̄ eum ⁊ remitteret ei iniurias: quod cū faceret pater eius filius eum ita momordit ꝙ amputavit ei nasum: ⁊ quum de hoc filius argueretur: eo ꝙ pater bina vice liberasset eum a suspendio data pecunia pro eo: ⁊ iā tertia vice iterū libent̄ liberasset si potuisset. R̄ndit filiꝰ. Ego bene egi ⁊ iuste feci: quia ipse est causa suspendīȷ̄ mei: eo ꝙ a iuuētute cōmisit me s̄m propriā voluntatē vivere: nec me aliquando correxit propter excessus meos q̄s comisi.

¶ Beata Helisabet servivit quatuor diebꝰ leproso horribili: ⁊ christus dixit ei: habebis mecū gaudia celi. Exemplum. lxxxv.

Egitur de sancta Helisabet: ꝙ in hospitali in marhburgꝫ ꝙ construxerat: erat quidā infirmus ⁊ leprosus tam immundus ⁊ fetidus ⁊ tam horribilis aspectu: ꝙ eum omnes ācille ⁊ servi abhorrebant nec ei servire volebat. Beata Helisabet vidit eū contēptū ab alīȷ̄s: ⁊ ip̄a cū magna humilitate ⁊ diligētia ministrabat ei caput ei lavabat ⁊ eū balneabat: necnō ip̄ꝫ proprīȷ̄s humeris ⁊ brachīȷ̄s portabat ⁊ in gremio suo eū quiescere faciebat: ⁊ hoc servitiū ei quatuor diebus exhibebat quinta autē die quū sancta Helisabet eēt in oratione christus ei apparuit dicens. Ego sū christus filius Marie cui servivisti illis diebus: ⁊ quia mihi p̄vidisti in forma leprosi habebis mecum gaudium eternum.

¶ Moniales quedā iverunt ad Papā orātes sibi cōcedi mutuo ꝯfiteri. Exēplū. lxxxvi.

Egit̄ de quibusdā monialibꝰ in quodam monasterio ꝯstitutis: que inter se deliberaverunt vt due ex ip̄is deberent accedere ad dn̄m Papā ⁊ ab eo impetrare ꝙ se mutuo possent confiteri estimantes indignum ꝙ sua secreta ⁊ suas infirmitates uni viro .i. sacerdoti publicare deberent. Cum autē ad papā venissent ⁊ summus apl̄icus intelligēs earū simplicitatē ⁊ diaboli fraudē: dedit eis vnā pixidē clausā dicens: vt illā secū ad hospicium portarent: ⁊ de mane sibi eam sic clausā reportarent ⁊ sic obtinerent quod peterent: que venientes ad hospicium pixidē diligenter inspexerunt: ⁊ eā libēter aperuissent: Et tandē vna dixit: apiamus eam: ⁊ videamꝰ qd in ea sit: Alia dixit nō audemus: quia summus pontifex apostolicus nobis inhibuit. Tandem per tentationes victe aperuerunt eā volentes eam simili modo recludere. ⁊ sic avis in ea reclusa aufugit que perterrite sunt: ⁊ quū de mane redirēt ad papā: ⁊ ipse cognovisset factū dixit eis. In hoc cognoscit̄ vestra instabilitas ⁊ infirmitas: sic faceretis vob̄ mutuo si deberetis alteutram audire confessiones vestras. Cum enim vna offenderet aliā illam nullo modo culpam alterius sibi confessam obticeret: ⁊ sic vacue redierunt ad suas sorores.

¶ Mulier que nō fuit ꝯtēta d̄ ancilla geta. Exemplum. lxxxvii.

Egitur in collationibꝰ patrū. lib. xīȷ̄ ꝙ quedam vetula inclusa Alexandrie petīȷ̄t ab ep̄o q ei multū familiaris fuit ⁊ illā pp̄ s̄ctitatē suā multū dilexit vt traderet sociā ei aliquā que eēt cū ea in solatiū. Ep̄s tradidit ei viduā honestā v̄tutibus pollentē mitē ⁊ dulcē in orōne p̄sistentē obedientē ⁊ sibi fidelr̄ servientē. Que vetula ꝯquesta ē ep̄o ꝙ ei nō esset vtilis Qui dedit ei aliam duram verbosam litigiosā ⁊ rebellosam ⁊ eam multis convitīȷ̄s afficientē de qua nō est cōquesta: sꝫ pacifice sustinuit vsquequo cum ea exercitata eius iniurīȷ̄s adisceret p̄fectā patientiā pro quo admirās ep̄s quū quereret quō esset ei ipsa respōdit ꝙ melius esset ei cum illa ꝙ͂ cum prima. q̄a prima ita fuisset dulcis ⁊ pacifica ꝙ nihil lucrabatur eius pacientia cū secunda autem exercitata multis iniurīȷ̄s p̄fectam didicerat patientiam.

¶ Virgo casta multa bona opera fecit ⁊ p̄ impatientiam dampnabatur. Exemplum. lxxxviii.

Alia Exempla.

Egitur exemplũ ꝙ quedã virgo mł
l tã erat deuota sed impatiẽtissima
i oĩb⁹ que sibi acciderant. ⁊ tñ erat
valde casta ⁊ mũda ⁊ paupes dilexit ⁊ liben
ter orauit. Quadam vice venit ad eã ange
lus dñi dicẽs ei mltũ fideliter laboras pro
eternis gaudijs possidendis sed ea posside-
re nõ potes pp̄ tuam magnam ipaciẽtiam
per quã pdis oĩa bona opa tua. Tunc vero
dixit angelo. Ora pro me vt mihi detur a do
patientia. Tandẽ ipsa facta est tam patiens
ꝙ alij quodãmodo admirabant̃ de eius pa
tientia. ⁊ sic meruit gaudia celi.

¶ Dispensator Archidiaconi Aurelianẽ ex
magna impatiẽtia ꝯmẽdauit se demonib⁹.

Exemplum. lxxxix.

Egitur ꝙ qdam Archidiachonus
l iturus Romam rogauit quendam
canonicũ vt ei accomodaret suum
dispensatorẽ: quẽ in ista via sibi necessarium
estimabat. Cum igr̃ dictus dispensator lz
inuitus cũ Archidiacono pergeret. Ille Ar
chidiaconus qui erat auarus. cepit a dicto
dispẽsatore rõnem expensaꝝ ita districte exi
gere: ꝙ vellet etiã vsq3 ad singulos obolos
computum perscrutari. Quod cum moleste
iste ferret: ⁊ quadam die perturbatus. ⁊ ex
verbis Archidiaconi exasperatus seipsum
demonibus ex ira ⁊ impatientia cõmenda-
uit. Eodem autem die in transitu cuiusdam
fluuij cum equo submersus est. Inierat au-
tem dictus dispensator pactum cum domi-
no suo canonico ꝙ quis ex ipsis duob⁹ pri⁹
moreretur infra triginta dies si posset ad al
terum rediret ⁊ de statu suo eum certifica-
ret. sequente igitur nocte cum dictus canoni
cus in suo lecto ardente corã ipso lãpade vi
gilaret. ecce dispensator suus corã ipso asti-
tit. Et canonicus: Bene veneritis inquit di-
spensator mi carissime. Nunquid etiam archi
diaconus rediit. Nõ inquit domine. sed ego
solus redij iuxta constitutũ ⁊ pactũ vobis
promissum. Et ille quõ tibi est. Respondit
mortuus. Mortuus enim sum ⁊ in maximis
tormentis. Et canonic⁹ ait. Qua morte defũ
ctus es: Respondit ille archidiaconus: par-
cus ⁊ auarus me hodie supra modũ cõmo-
uit propter suam parcitatem ⁊ districtam ra
tionẽ quam a me exegit: ⁊ ego ex ira commẽ
daui me hodie demonibus: ⁊ sic submersus
sum ab eis in fluuio ⁊ tali crudeli morte de-
functus sum. Et ait. Rogo vos vt quoscũq3
poteritis moneatis ne hoc vnquam faciant:
ꝙ se demonibus ex ira ⁊ impatientia com-
mendent: quia qui se sic demonibus cõmen
dant dant eis potestatem super se: sicut ego
hodie feci ⁊ post pauca disparuit.

¶ Mulier quedã saltauit retrorsum de pel
ui dicens: modo salto de potestate dei in po-
testatem diaboli:

Exemplum. xc.

Egitur in dialogo Cesarei ꝙ que-
l dã tribulata pedes suos pelui im-
ponens: ⁊ extra illam retrorsũ sal
tans sic ait. Hic salto de ptãte dei in ptãtem
diaboli: quam diabolus mox rapiens ⁊ per
aera ducẽs: multis qui aderant videntibus:
ita ꝙ vsq3 hodie nusquã comparuit.

¶ Quidam ex impatiẽtia dixit famulo suo
veni diabole discalcia me.

Exemplum. xci.

Narrat Gregori⁹ in dialogo: ꝙ qui-
n dam noie Stephanus de itinere
veniens domũ vocauiret ira famu
lum suũ dicens. Ueni diabole discalcia me
ad cuius vocem mox inceperunt se calcia-
mentorum corrigie in summa velocitate dis
soluere vt aperte constaret: ꝙ ei ipse qui vo
catus fuerat ad extrahendos calceos diabo
lus adesset ⁊ obedisset: qđ mox vt domin⁹
vidit vehementer expauit: magnisq3 vocib⁹
exclamare cepit dicens: recede miser: recede.
non enim tibi sed famulo meo locutus sum.
ad cuius vocem protinus recessit: exinde re
colligi potest: ꝙ nunq̃ diabolus ex ira sit no-
minandus.

¶ Pater dixit filio suo vt digitum poneret
ad ignem donec oraret vnum Auemaria.

Exemplum. xcij.

Egitur de quodam diuite: qui mul
l tas res iniustas possedit ⁊ volens
experiri fidelitatem filij sui petiuit
ab eo: vt amore ipsius digitũ suum ad ignẽ
poneret donec vnum solum aue maria dice
ret. vt sic cognoscere posset vtrum eum pa-
terne diligeret: ⁊ filius cepit hoc attempta-
re: q̃ cito ignẽ ardoris sensit: digitũ retrahe-
bat dicens ad patrem: quid te hoc iuuaret: si
totũ corpus meum cremaretur: Et pater ad
filiũ. Quid tũc te iuuaret: si propter te eter-
naliter damnarer: sic omnia iniusta restituit:
⁊ vitam in bono finiuit.

Alia Exempla.

¶ Heremita cui apparuit xps habens crucez super spatulas suas.

Exemplum.xciiij.

Legitur q quidam heremita extitit sanctissime vite. qui instantissime dominu exorauit vt sibi ostenderet qd seruicium inter omnia seruicia sibi magis placeret sed qz multu habet deprecatio iusti assidua contigit quadam vice. qua idem heremita esset in cella sua z orando deum honoraret audiuit cuiusdam pauperis vocé de quo multum admiratus surrexit tépans quid hoc esset. z qua exisset vidit hominé nudum z pauperem frigore trepidanté z crucem magnam sup se baiulantem quem cu vidisset dixit quisnam es tu: z vnde venisti: At ille Rndit de celo veni. Et ille quis es tu. Rndit yesus xpus: Marie filius ego suz. Cui ille ait. Quid o bone iesu hec facis coram me misero peccatore Respondit tu me huc tuis orationibus copulisti. nam diu me rogasti vt ostenderé tibi: qd seruitiu inter oia seruitia maxime acceptarem z nunc veni hoc tibi indicare: nam vides magnam crucem quam porto in humeris meis z hoc est mihi acceptissimum seruitium quod tu z quilibet homo exhibere poterit vt tollas crucem meam super te memorando quotidie passionem meam deuote. hoc seruitium est mihi acceptabilissimum.

Finis.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Impressum Brixie per Angelum Britannicum de Pallazolo. die. vj. Maij. Anno. M.ccccciiij.

Non enim desinit hostis antiquus
transfigurans se i angelum
lucis deceptionu laqueos ubiq
pretendere: et ut quoquomodo fide
credentiu corrupat instare.
Novit enim cui adhibeat estus
cupiditatis: cui illecebras gule
ingerat: cui apponat icitamenta
luxurie: cui infundat virus
invidie. Novit que merore
conturbet: quem fallat gaudio

quem metu opprimat quem
admiratione seducat. omnium
discutit consuetudine ventilat
curas, scrutatur affectus et
ibi causas querit nocendi: ubi
quemq viderit studiosius occup.
habet etenim multos ex eis qui
tenacius obligavit aptos
artibus suis: quoru (ad alienos
decipiendos) et ingenijs ut
vrat et linguis. per illos enim
remedia egritudinu: indicia
fatorum: placationes demonum
et depulsiones promittunt
umbrarum. hec s. Leo pp in
smone pro circucisionis.
Qui dicit se i luce esse:
et fratrem suu odit. i tenebris
est usq adhuc. Qui diligit
fratrem suu i lumine
manet: et scandalu i eo
non est. Qui autem odit
fratrem suu i tenebris est
et i tenebris ambulat: et
nescit quo eat: quia tenebre
obcecaverunt oculos eius. hec
. p^a Johanis. p^o.

sex sunt que odit dominus, et septimu(m) detestatur anima eius
oculos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium
sanguinem, cor machinans cogitationes pessimas, pedes
veloces ad currendum in malum, proferentem mendacia teste(m)
fallacem: et eum qui seminat inter fratres discordias. prbio.
optime ad propositum et ample in fine cap. 5. ad Galatas f. 6.



